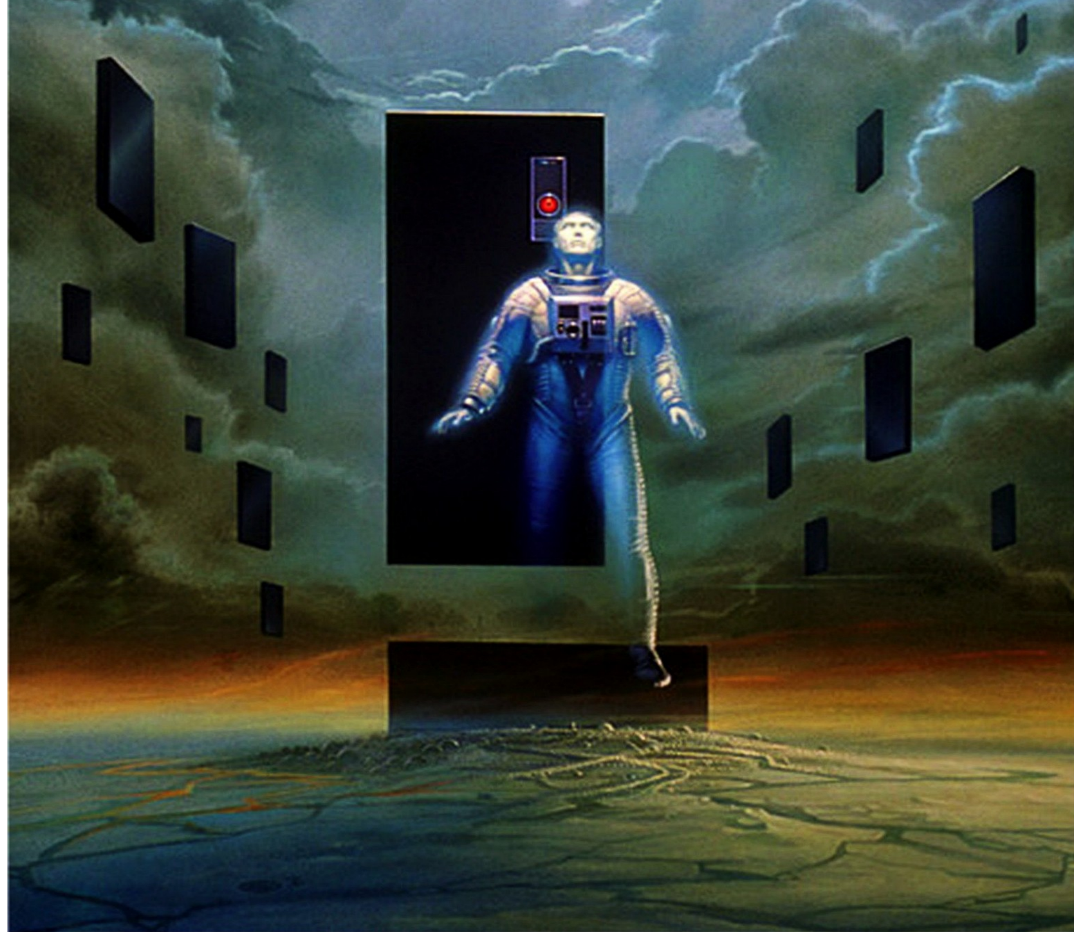
CENACLUL

H.G.WELLS

CRONICILE PARADOX

CENACLUL

H.G.WELLS

CRONICILE PARADOX

COLECTIE DE POVESTIRI SF
2014

Revista timişoreană „**Paradox**” a fost şi rămâne un reper semnificativ în istoria literaturii SF din România. A început prin a fi un fanzin, adică o revistă realizată de pasionaţi ai genului, dar, în scurt timp, ea s-a profesionalizat. Nu prin crearea unei redacţii cu angajaţi plătiţi, ci prin concepţie, prin calitatea colaboratorilor şi a materialelor publicate. Existenţa ei este strâns legată de cenaclul „H.G. Wells”, a cărui voce a fost, de fapt. Deşi, în timp, fanzinul a trecut prin mai multe formate şi formule de editare, identitatea sa, dincolo de nume, a avut drept nucleu un anumit mod de a înţelege science-fiction-ul, comun majorităţii redactorilor şi colaboratorilor săi, în care valoarea literară era cea care prima. Prin urmare, publicaţia „Paradox” nu poate fi înţeleasă fără o scurtă prezentare a cenaclului din care s-a născut.

O idee ce plutea în aer

Cenaclul „H.G. Wells” se înfiinţează la Casa Studenţilor din Timişoara, la 9 noiembrie 1969. Acest moment a fost pregătit de venirea la Timişoara, cu puţin timp înainte, în 17 octombrie, a lui Adrian Rogoz, figură legendară a SF-ului autohton, cel care a coordonat celebra „Colecţie «Povestiri ştiinţifico-fantastice»”, singura publicaţie de gen în epocă. Se desfăşoară întâlniri bilunare, activitatea este intensă şi numai după un an şi jumătate, revenind la Timişoara, Adrian Rogoz va scrie despre şedinţa de lectură la care a asistat: „(…) *m-a impresionat profund prin vivacitatea şi nivelul discuţiilor purtate. Cele cinci povestiri citite (mi se pare că niciuna nu se afla la prima versiune) au fost, pur şi simplu, supuse focului concentric al criticilor, care, după opinia mea, în bună măsură juste, n-au reuşit totuşi să le pulverizeze, ci doar să le «călească».”* („Colecţia «Povestiri ştiinţifico-fantastice»” nr. 396, 15 mai 1971, p. 2-3).

Plăcut impresionat, formulează în continuare zece reguli ale unui bun cenaclu SF, pornind de la „experienţa fanilor timişoreni”.

În 1972, tinerii autori publică o culegere de proză SF, editată de Casa de Cultură a Studenţilor şi îngrijită de Gh. Baltă, Doru Treta şi Marcel Luca. În acelaşi an apare şi primul „Paradox”...

Avatarurile primului număr

Adrian Rogoz a propus, în regula nr. 9 a decalogului său, publicat în mai 1971, ca fiecare cenaclu SF să editeze câte un fanzin. Această idee începe să prindă viaţă la Timişoara în primăvara anului următor. În timpul drumului cu trenul, prilejuit de prima Consfătuire Naţională a Cenaclurilor SF (Bucureşti, 14-15 aprilie 1972), se discută detaliile proiectului. Printre altele, se stabileşte numele revistei, **Paradox**, la propunerea lui **Marcel Luca**, aleasă dintre mai multe variante. Casa de Cultură a Studenţilor şi forul său superior, Comitetul pe Centrul Universitar al UASCR, îşi dau acordul. În luna mai, sumarul este gata, mai trebuie obţinută doar viza cenzurii, adică a celor de la Direcţia Presei. Aici lucrurile se împotmolesc (conform relatării lui Cornel Secu, care s-a ocupat de obţinerea aprobărilor necesare).

Ghinionul a fost că au nimerit peste un tip extrem de obtuz, care a cerut numeroase modificări, explicaţii şi a întârziat aprobarea câteva luni bune. La început s-au propus 64 de pagini, apoi s-a scăzut la 48, apoi la 32, iar în final au rămas 20, format A4, copertat.

Subtitlul *Fanzin al Cenaclului de literară ştiinţifico-fantastică „H.G. Wells"* a prilejuit alte discuţii. Le redau pentru a surprinde atmosfera epocii. Perioada de „deschidere" începută în 1968 tocmai se încheiase. „Ce nume aţi ales, H.G. Wells?! Nu e românesc." A trebuit să i se explice cine a fost, totuşi, autorul englez, şi să fie convins că nu se mai poate schimba această denumire după trei ani şi ceva de la înfiinţare. „De ce fanzin, ce înseamnă asta?" Este o revistă scoasă de pasionaţii genului. „Dar nu e în româneşte." Ba e, ***fan****tastic-maga****zin**,* iar aceste cuvinte se găsesc şi în limba română.

Şi aşa s-a repurtat una dintre victorii, şi subtitlul a rămas. În schimb, nu s-a acceptat ca pe copertă să apară numărul 1. Asta ar fi însemnat că este vorba de o publicaţie periodică, ceea ce presupunea un cu totul alt gen de aprobare. Prin urmare, grafica de pe copertă a trebuit modificată. Între timp, a venit vara şi perioada concediilor, astfel că toată povestea s-a întins până în noiembrie, când apare, în sfârşit, „primul fanzin tipărit al fandomului românesc", aşa cum se afirmă cu mândrie, dar şi cu o anumită amărăciune, chiar în „Cuvântul înainte". De ce amărăciune? Explicaţia este dată de Dorin Davideanu: „Dorinţa timişorenilor de a realiza un lucru bine făcut îi costă, în cele din urmă, prioritatea în domeniu. Publicarea unei reviste tipărite presupunea, în acea vreme, străbaterea unui întortocheat hăţiş al aprobărilor şi vizelor. Cenaclul SF din Bucureşti preia ideea timişorenilor din mers şi, în iunie 1972, apare «Solaris»; fanzinul se multiplică în 99 de exemplare, este şapirografiat... dar este primul. O lună mai târziu, «Solaris» este prezentat la primul Congres European de Science Fiction (EUROCON), desfăşurat la Triest.

Caietul-program al întrunirii îi reproduce coperta. O filă de istorie s-a scris. Timişorenii îşi publică fanzinul cinci luni mai târziu."

Din primul număr s-au tipărit oficial 5.000 de exemplare, cât fusese aprobat, dar, cu nişte vodcă, tirajul a fost suplimentat cu încă 2.000 de exemplare (aşa mergeau uneori lucrurile, dacă ştiai câtă vodcă şi cui să duci). Din nefericire, nu au putut fi puse în vânzare decât în judeţul Timiş, pentru că nu s-a obţinut aprobarea pentru difuzare naţională. Au rămas destule exemplare, ce au fost oferite în timp, pe lângă alte premii, pe la

diferite concursuri, festivaluri sau baluri studenţeşti.

Între 1972 şi 2005 au apărut 21 de numere tipărite, 14 până în 1989, şi 7 după, la care se mai adaugă încă patru doar în format electronic, după cum urmează: 1972, 1974, 1978, 1980 (două), 1981 (două), 1982, 1983, 1985-1989 (câte o apariţie în fiecare an), 1990, 1991, 1994 (două), 1997, 1998 şi 1999, iar cele electronice „au văzut lumina monitorului” în 2004 şi 2005…

Fragment din articolul
Paradox – Timişoara, 1972-2012
de LUCIAN IONICA

Sandu Florea

INTERFERENŢE

Paradox /Noe.1972

— Ha, ha, hi!

Ozaa privea cu emoţie cristalele cu care plecase la pescuit. Pulsau ritmic, semn că prinseseră ceva. Nu-i venea să creadă. De prea mult timp nu mai prinsese niciun peşte...

Se scarpină cu ajutorul unui tentacul în vârful umflăturii din dreapta, apoi aplecându-se, privi din nou, de astă-dată mai atent, spre cristalele pe care le scufundase în băltoacă, într-adevăr, un peşte mare se zbătea, gata să rupă învelişul albicios ce-l ţinea prizonier.

— Ha, ha, hi!

— Iarăşi! Ce-o fi cu asta?!...

Sunetele stranii pe care le auzi a doua oară, sfârşiseră prin a-l irita. De unde-or fi venind?... Cele cinci tentacule din partea stângă vibrară uşor, şi Ozaa execută o întoarcere de treizeci şi şapte de grade. Privi bănuitor de jur împrejur. Oare îşi bătea joc cineva de el? Nu. Nu e nimeni. Se scărpină încă o dată în vârful umflăturii şi pufăi nervos. Răsuflarea în contact cu atmosfera rarefiată, se transformă instantaneu în nişte cristale roşii de toată frumuseşea. „O să i le duc Zeenei”, gândi el. În felul acesta poate o înduplec şi-mi cumpără nişte cristale noi de pescuit. Cu astea...

Întorcându-se, întinse întinse unul din tentacule spre îngrămădirea de cristale ce vibra uşor, învolburând suprafaţa eleşteului.

— Ia să văd ce peşte o fi şi ăsta! Are o fnfăţişare tare ciudată!

— Ha, ha, hi!

— Ei, asta-i prea de tot! Ascultă câteva clipe nemişcat.

— Parcă...

Da. Acum era sigur. Sunetele acelea neobişnuite veneau din

direcţia peştelui. Scoase la iuţeală cristalele din băltoacă şi le dezlipi cu atenţie unul de altul. Peştele se zvârcolea scoţând mereu aceleaşi sunete stranii, în sfârşit, îl imobiliza.

Era moale.

— Pfui!

Îl apucase greaţa.

— Pe legea mea, dar peştele ăsta e fierbinte!...

Nu putea suferi lucrurile calde. De când se ştia totul în jurul său era rece şi odihnitor, iar cristalele păstrau o răcoare permanentă, indiferent de anotimp. Numai uneori, la intervale mari, temperatura oscila câteva grade, şi atunci se simţea tare nenorocit.

Şi acum?... Ce să facă cu peştele ăsta? Nu-i venea să-l atingă, dar gândul că Zeena îl aşteaptă să vină cu o pradă bogată, îl făcu să-şi învingă scârba. Hotărându-se, îl înşfacă şi-l duse în grabă lângă un cristal destul de măricel, care-i servea drept adăpost, atunci când era nevoit să-şi petreacă nopţile în preajma eleşteului.

Privi captura. Era un peşte cu totul neobişnuit. Pur şi simplu nu strălucea. Dar ce i se păru şi mai ciudat, era trupul lunguieţ care se termina cu o bilă, pătată cu o serie de mici proeminenţe al căror rost nu-l putea înţelege. Răsucindu-l pe toate părţile, observă nişte excrescenţe care-i atraseră atenţia în mod deosebit.

Ah, iată totuşi nişte tentacule! Dar ce, astea-s tentacule?! ... Şi sunt numai patru! ...

— Ha, ha, hi!

— Afurisit peşte! Ce se mai zvârcoleşte... Da potoleşte-te odată că încă nu te mănânc! Deodată, peştele se ridică pe două din proeminenţe, în timp ce pe celelalte două le agita mereu.

— Înapoi bestie! Ajutoooor ! Ajutoooor!

Ozaa îşi simţi umflăturile încreţindu-se de supărare; nu mai putea suporta sunetele emise de peşte, îi strigă furios:

— Încetează odată, auzi? ! Încetează!

Iritat, peştele se repezi şi începu să-l lovească cu furie în cele două umflături. Zăpăcit, înghiontit, ameţit, Ozaa bătu în retragere. „Astăzi, toate îmi merg pe dos”, gândi el. „Dacă a ajuns să mă bată un peşte care are numai patru tentacule”...

***

Paul era certat cu nevasta. Totul a pornit de la maşină. Neatent, trântise portiera fără să prevadă urmările nefaste ale unui asemenea gest. A auzit doar un ţipăt, apoi un potop de ocări şi blesteme s-a revărsat asupra lui. Privind în urmă, şi-a văzut nevasta ţopăind într-un picior, ţinându-se de celălalt cu amândouă mâinile.

— Neisprăvitule, urla ea, ţi-ai luat rabla asta ca să mă nenoroceşti?!

În seara aceea, Paul s-a culcat în magazie.

***

— Ha,ha, hi!...

Nina aprinse lumina şi se uită cu ochii umflaţi de somn la ceas. Prin geamul deschis, aerul răcoros al nopţii pătrundea în cameră, încărcat cu miresme de fân proaspăt cosit.

— Ce-o fi găsind de râs la ora asta?

Adormise destul de târziu, din cauza loviturii de la picior. Nu era gravă, dar o sâcâia, producându-i o stare de permanentă enervare.

— Ha, ha, hi!...

Îi venea să explodeze de furie. E miezul nopţii şi dumnealui îi arde de râs!

Îmbrăcă în grabă halatul, deschise uşa, îndreptându-se spre magazia al cărei contur îndepărtat abia se ghicea printre castanii ce străjuiau curtea. Era cât pe ce să-i treacă pragul, când, nişte zgomote neobişnuite o făcură atentă. Auzea un fâşâit continuu de paie scormonite şi o respiraţie zgomotoasă de animal, întreruptă, din când în când, de hohotul de râs – destul de ciudat – al lui Paul.

Se înfioră. Nu era obişnuită să-şi piardă nopţile prin curte. Şi zgomotele astea...

Stătu câteva minute ascultând cu încordare. Nu se auzea nimic în afară de respiraţia regulată a lui Paul. Îi mai veni inima la loc.

Întredeschise cu prudenţă uşa şi aruncă o privire înăuntru. Dinspre un morman de paie, aflate în mijlocul încăperii, auzea un fluierat uşor.

— Iarăşi sforăie! De când i-am spus să-şi scoată polipii!

Zgomotele acelea neobişnuite se declanşară din nou. În semiîntunericul ce domnea înăuntru, desluşi printre vechiturile aruncate la întâmplare ceva inform, deplasându-se de colo colo. Acel ceva se opri lângă movila de paie şi începu să o răscolească. Sforăitul încetă şi râsul lui Paul se auzi din nou. Parcă îl gâdila cineva.

— Ha, ha, hi!...

Deodată, auzi o bufnitură şi un urlet îi îngheţă sângele în vine.

— Înapoi bestie! Ajutoooor ! Ajutoooor!

Nu mai apucă să se ferească. Uşa, izbită cu putere, o lovi în frunte, proiectând-o la câţiva metri depărtare, printre straturile de flori din mijlocul curţii. Ameţise. Capul îi vâjâia, dar revenindu-şi după câteva clipe, încercă să se scoale... Atunci îl văzu pe Paul. Era agitat, gesticula şi privea cu ochii holbaţi spre uşa magaziei.

— E cineva acolo! L-am văzut!... Un monstru! Un fel de caracatiţă, cu zeci de braţe... Voia să mă gâtuie...

Vorbea sacadat şi răguşit, ca şi când ar fi trecut printr-o spaimă îngrozitoare. Nina se ridică în picioare şi-l privi făcând ochii mari.

— Ce monstru? ! Unde? ... Vino-ţi în fire omule! ...

În clipa aceea, un foşnet uşor răzbătu din interiorul magaziei. O mogâldeaţă întunecată se mişca prin mormanul de paie, împroşcându-le în toate părţile. Paul începu să gesticuleze iarăşi:

— Uite-l!... Să ştii că iese!...

Nina încercă să străpungă cu privirea întunericul din magazie, neputându-şi stăpâni un fior de teamă, îşi aminti de sunetele acelea ciudate...

În pragul uşii apăru o siluetă întunecată. Urechile clăpăuge, acopereau doi ochi mici şi neliniştiţi. Nina privea arătarea ce se foia nehotărâtă în uşa magaziei, apoi, dezmeticindu-se, izbucni în râs. Se apropie de animal şi începu să-l lovească cu o nuia găsită în apropiere.

— Pleacă jigodie! Hai, treci la locul tău!

Paul privea împietrit spre animalul care, încolţit, guiţa de-ţi asurzea urechile.

— Nu, nu se poate, bolborosi el, doar l-am văzut...

***

Pe Ozaa zorile îl găsiră lac de sudoare. Stătu câteva clipe buimac, apoi îşi pipăi trupul, încredinţându-se că nu are nicio vânătaie şi că toate tentaculele sunt la locul lor. Respiră uşurat. „Uf! ce vis îngrozitor!...” Sculându-se cu greutate dintre cristalele care-i serviseră drept culcuş, se îndreptă mahmur spre baie, unde îşi spălă cu grijă tentaculele, până ce-şi recăpătară strălucirea lor obişnuită. Apoi, mormăind înfundat, îşi făcu de lucru în colţul unde zăceau uneltele lui de pescuit. Apucă în lehamite trei dintre ele şi o porni spre eleşteul care se zărea sclipind în depărtare.

Marcel Luca

PLANETA FĂRĂ PTERODACTILI

Paradox /Noe.1972

Sfârşind descifrarea ultimelor fotografii ale planetei, Liana alese câteva dintre ele, desfăşurându-le în mână ca pe nişte cărţi de joc la care privi îndelung. Făcându-şi vânt cu piciorul, se roti de câteva ori cu fotoliul pivotant, oprindu-se în cele din urmă cu faţa spre interior; se ridică în picioare şi, după câţiva paşi dansaţi, ajunse în mijlocul încăperii.

— Ce spuneţi, băieţaşi, dacă eu ghicesc la ce vă gândiţi cu toţii, fără excepţie, în clipa asta?! Cei trei bărbaţi ridicară capul. Liana le zâmbi cu oarecare inocenţă:

— Să fiţi cavaleri şi să recunoaşteţi că am avut dreptate: vă gândiţi că planeta ar putea fi... cât de cât populată, da, populată cu o faună deosebită, stranie şi... pe undeva, în secret aţi dori să faceţi conversaţie cu vreun pterodactil înzestrat cu raţiune! V-am prins?... se alintă ea. Ce-ar fi să-i spunem chiar „Planeta Pterodactililor”?! Bărbaţii izbucniră în râs – era un moment neprevăzut de destindere.

— Ai dreptate, cel puţin în ceea ce mă priveşte, şi, cum văd că nimeni nu neagă, înseamnă că faci constatări mai eficiente decât psihoanalizele doctorului Svoboda, rosti Selino, ridicându-se şi cuprinzându-şi soţia pe după umeri pentru a privi fotografiile. Mic de statură şi foarte brunet – la cei patruzeci şi cinci de ani ai săi fiind întruchiparea bonomiei şi jovialităţii medicului de astronavă, aşa cum l-au construit filmele ultimului secol – doctorul, mimând extazul, întrebă din fotoliul său:

— Ei, fetiţo, până una-alta „băieţaşul” cu psihoanalizoarele te declară instrument de rezervă şi te roagă să-i comunici de la ce premisă ai pornit pentru a ajunge la o astfel de victorie... hm... categorică?

— Atmosfera atât de bogată în oxigen, în...

— Mde... Au mai fost şi alte planete cu atmosferă!

— Atmosfera, gravitaţia destul de redusă, lipsa centurilor de radiaţii nocive, distanţa optimă faţă de astru, testele fotometrice

care...

— Am capitulat, am capitulat, se apără doctorul ridicând mâinile deasupra capului şi izbucnind în râs. Comandantul Eino îşi desprinse cu greu ochii de pe silueta zveltă a Lianei, care, rezemată de umărul lui Selino, privea fotografiile, aplecându-şi mult spre ele faţa aproape palidă, în contrast cu părul scurt, negru, cu irizări albăstrii. „Cu toată perspicacitatea ei, numai faptul că o iubesc nu-l poate ghici”, gândi el cu tristeţe. Eino încerca de fapt să se mintă. Îşi dădea seama, din rezerva tot mai accentuată a Lianei, rezervă exprimată cu delicateţe, cu compasiune chiar, că totuşi privirile sale lungi fuseseră observate, că rigiditatea lui forţată faţă de ea era interpretată, cu flerul acela specific al femeilor, la adevărata sa dimensiune. Îi era ruşine de el însuşi, de prietenul său, de ea. Ordonă scurt:

— Selino, controlează din nou, pe toate benzile de frecvenţă, dacă există vreo activitate radio! Îndreptându-şi privirea spre ecranul radiosondei, Eino vedea aceleaşi semnale codificate ale unui relief care nu se remarca prin nimic deosebit şi reflexele chipului său prelung, cu ochi încercănaţi. Lucrau cu toţii în tăcere. „Bip”-uri mai lungi sau mai scurte, mai ascuţite sau mai voalate, plămădeau concertul straniu care, alături de izbucnirile intermitente, roşii, verzi şi albastre ale semnalelor de pe monitoarele montate în panouri, au fascinat întotdeauna, copleşindu-l, pe cel care a pus pentru întâia oară piciorul într-o astronavă. Lansarea staţiei automate se realiză în condiţii bune. Pe ecranul central stăruia acum, din ce în ce mai mare, masa întunecată, turtită puternic, a planetei, aureolată de haloul luminiscent al atmosferei. Astronauţii priveau cu emoţie nedisimulată covorul compact de nori roşcaţi, spre care aveau senzaţia că înaintează ei înşişi. Imaginile se răsturnară, contrastele deveniră mai puternice – staţia intra în atmosferă prin ricoşeu aerodinamic – apoi, din nou goana spre planetă, iar imaginile răsturnate şi, din nou, căderea. Deodată, un flash intens săgetă ecranul, care se întunecă rapid. Selino, dezmeticindu-se primul, se repezi la o consolă auxiliară şi, apăsând febril pe taste, obţinu imaginea acum depărtată a planetei, de la unul din teleobiectivele astronavei.

— O explozie atomică! strigă Liana, ducându-şi mâinile la gură, într-un gest de supremă uimire. Nu-i răspunse nimeni. Selino transfocă cum putu mai bine zona unde explodase staţia.

Imaginea prezenta toate caracteristicile unei explozii nucleare de mică intensitate în straturile superioare ale atmosferei.

— Pregătiţi încă o sondă automată! Trebuie să ne lămurim, zise în sfârşit comandantul.

*

— Nu, nu poate fi vorba de o civilizaţie care să ne egaleze, cu atât mai mult de una care să ne depăşească, stărui Eino, frământându-şi, cu gestul lui caracteristic, părul blond. Doctorul, care nu se mai mişcase din fotoliul său, se ridică în fine şi începu să se plimbe agitat de colo-colo. Privind-o pe Liana, părea că i se adresează numai ei.

— N-am înregistrat nicio activitate radio organizată, nu-i aşa?! Şi-atunci, cum s-a realizat, după voi, dirijarea proiectilului nuclear până la impactul cu staţia noastră automată?

— Dumneata ce crezi? sări nerăbdător Selino. Imperturbabil, domnul Svoboda, aidoma tuturor doctorilor din universul raţional care-şi rostesc diagnosticul, îşi scoase ochelarii, îi şterse şi-i aşeză din nou pe nasul lui negricios.

— Au folosit probabil un sistem biocibernetic comandat, dacă vreţi... te-le-pa-tic!

— O fi fost o armă absolut automată, îndrăzni să sugereze Liana. Doctorul o privi sever.

— Oamenii ăştia probabil nici nu au un limbaj sonor! explodă Selino. Vă daţi seama cât de mult se simplifică tentativa unui contact nemijlocit, deoarece... Doctorul Svoboda se întoarse spre el, întrerupându-l:

— Ei bine, oare capacitatea de comunicare telepatică nu presupune un stadiu superlativ de civilizaţie?

— Nu, n-aş crede, exclamă Eino. Cu siguranţă că asta e natura lor dintotdeauna; o confirmă chiar posibilităţile tehnice de care dispun.

— Aşa e, „unchiule” Svoboda. Exploziile atomice pe care le-am văzut ţin de „primitivism”, dacă nu te supără formula, rosti Liana, fixându-l pe doctor cu ochii ei strălucitori.

— Hm, pufni acesta, ce vă face să credeţi una ca asta? Prea vreţi să acordaţi totul cu legile care au fost valabile, poate, doar pentru noi... Eino răspunse zâmbind:

— Logica. De altfel e o logică elementară (sublinie, nu fără puţină răutate, spre propria-i surprindere, ultimul cuvânt). Gândiţi-vă la nivelul scăzut al radioactivităţii atmosferei

dinaintea exploziilor şi la cel actual. Nu au fost explozii de proporţii, dar la dimensiunile planetei înseamnă totuşi ceva; ceva suficient să deterioreze chiar un anumit echilibru climatic sau biologic, să zicem. Dacă ar fi fost folosit un dezintegrator eficient şi „curat”, cum sunt cele de care dispunem noi, asemenea consecinţe ar fi fost evitate. Dar, ca să ajungi la dezintegratorul nostru, trebuie să parcurgi mai multe etape, între care fuziunea nucleară e un început obligatoriu... Doctorul se scărpină în cap, nehotărât să cedeze.

— De ce-au ajuns atunci la o asemenea „soluţie-bumerang”? Ca să nu mai vorbim de efectul unui răspuns din parte-ne, aflaţi, oricum, „în legitimă apărare”. Ne-au distrus, în fond, două staţii automate!

— Imposibil! Eino clătină hotărât din cap. Securitatea navei e absolută. Nu ne poate atinge nimic. Şi-apoi, am putea ajunge la situaţia de a distruge o civilizaţie inferioară nouă din punct de vedere tehnologic. Nu suntem conchistadori galactici, doctore!

— Se pare că debarcarea pe planetoid înseamnă o catastrofă pentru Ei, dacă reacţionează atât de violent, interveni Selino. De altfel, am o bănuială. Eino, dă-mi o capsulă individuală şi lasă-mă să cobor... Furnici, lăcuste sau cum or fi arătând, trebuie să ştim cât mai repede.

— Nici nu mă gândesc! Vom pleca în curând spre Pământ; acolo se vor lua toate măsurile necesare pentru realizarea unui contact cu cei de aici. E mai bine aşa...

Când încetară semnalele sonore ale complexului de alarmare, Liana şi doctorul Svoboda tocmai se ciocneau în uşa Centrului de comandă. Intrară gâfâind din pricina alergăturii pe coridoarele lungi ale astronavei. Eino îi aştepta în picioare. Cum stătea în mijlocul încăperii, înalt, slab, cu părul blond care-i decolora realmente figura neajutorată şi aşa de reflexele molatice ale ochilor de un albastru incert, spălăcit aproape, comandantul părea mai degrabă un adolescent nehotărât decât şeful unei expediţii cosmice. Dar, ca întotdeauna, vocea energică şi calmul său imperturbabil restabileau întotdeauna echilibrul. Înainte de a i se pune vreo întrebare, Eino îi informă:

— Selino s-a catapultat cu o capsulă spre planetă! Liana păli îngrozitor. Căută cu ochii spre ecranul de control şi Eino observă.

— Se pare că deocamdată refuză să ia contactul cu noi...

Doctorul, încă înfiorat de modulaţiile metalice ale sirenelor, se ghemui într-un fotoliu.

— Cum de i-a reuşit „evadarea”? întrebă el, în timp ce-şi controla pulsul încheieturii mâinii stângi, un semn de maximă enervare.

— Deconectând parţial sistemul de alarmă, a putut desigila compartimentul capsulelor. Alerta a declanşat-o computerul centrului de comandă, simultan cu lansarea, pe care a identificat-o ca un accident, o dată ce nu i se ceruse asistenţa necesară dirijării şi urmăririi, explică Eino cu glas neutru. Pe unul dintre ecranele secundare începură să alerge fâşii luminoase. După câteva secunde, se stabiliză imaginea planetei spre care aluneca, într-un unghi larg, un punct minuscul. Videolocatoarele interceptaseră capsula. Toţi trei priveau încordaţi punctul roşcat care devenea tot mai şters, confundându-se progresiv cu straturile cenuşiu-argintii ale atmosferei. Imaginea fu întreruptă automat şi înlocuită cu caroiajul radiolocatoarelor clasice, ale căror desfăşurări de un alb perlat se roteau, notând neobosite azimutul, distanţa, altitudinea. Eino vorbi ca pentru sine:

— Îl vor lovi dintr-un moment în altul, iar noi nu mai putem lua nicio măsură!... Aşteptau din ce în ce mai crispaţi explozia previzibilă. Liana, tot în picioare, nu-şi dezlipea ochii de pe aparate, ţinându-şi împietrită, ca la o rugăciune, mâinile împreunate la piept. Capsula cobora spre sol. Când cifra roşie marcă o sută de metri, doctorul sări în sus, într-un entuziasm spontan şi, fără îndoială, necuviincios pentru momentele acelea de încordare, de nesiguranţă:

— Gata! Nu i se mai poate ăntâmpla nimic! Am înţeles ce-a vrut să spună... Liana, comandante, a avut dreptate! Le-a spus furnici. Ha, ha, ha! Lăcuste! Păi nu vă daţi seama că sub o sută de metri nu i se mai poate întâmpla nimic?! Liana şi Eino îl priviră consternaţi, amândoi intuind deodată semnificaţia frazelor niţel incoerente ale doctorului, care continua:

— ...Ce să i se-ntâmple? Sunt nişte gângănii mărunte şi firave şi voi mai „vreţi” o explozie nucleară, fie ea cât de mică, sub o sută de metri, când i-ar face una cu pământul?! Ha, ha, ha... Râdea în hohote, deconectându-se de tensiunea deosebită, care-l copleşise. Glasul lui Selino interveni prin surprindere. Întoarseră capul spre ecranul central, unde Liana îşi văzu soţul

zâmbind, cu ochii mijiţi mult, cu buzele cărnoase răsfrânte copilăreşte.

— Eino, când vom ajunge pe Pământ, mi se va interzice să mai zbor, dar, orice sancţiune aş suporta, zău că o să merite! Prieteni, am descoperit o lume!

— Sunt tare mici, Selino? strigă doctorul.

— Da, cred că da, încuviinţă Selino, zâmbind mereu.

— Dă-ne imagini, ceru comandantul emoţionat deopotrivă cu ceilalţi.

— Exclus acum! Rămâne pe data viitoare, când nu voi obţine capsula prin efracţie – pentru că am luat-o, din pricina grabei, pe cea aflată în revizie. Nu numai că n-am teleobiective, dar nu voi avea combustibil suficient nici pentru a mă întoarce... Eino se precipită spre ecran:

— Nu face nimic, aterizează, şi în scurtă vreme te recuperăm! Selino nu mai zâmbea, părea nervos, cu atenţia împărţită între dia-logul cu cei de pe astronavă şi ceea ce vedea, probabil, în jurul lui.

— Ascultaţi, le zise cu glas aspru, ascultaţi cu atenţie! Planeta este suprapopulată... E locuită, pur şi simplu, la centimetru pătrat. Nu ştiu cum arată fiinţele acestea, fără îndoială raţionale, dar zboară în jurul meu în nave discoidale foarte mici. Câteva din ele, în timp ce coboram, au montat o instalaţie pe blindajul capsulei. Din momentul acela am realizat contactul... Acum îmi transmit telepatic, în mod constant, să nu aterizez. Numai pe cei câţiva metri pătraţi pe care s-ar aşeza capsula aş strivi o aglomerare cu câteva milioane de locuitori, ca să nu mai vorbesc de aria mult mai mare afectată de şocul mecanic, caloric şi toxic pe care l-ar produce motoarele de frânare... Eino înţelegea prea bine ce înseamnă asta. În calitatea sa de comandant, trebuia să-i ceară să se înalţe cu ultimele rezerve de combustibil şi, undeva sus, cât mai sus, să se autoanihileze... Dar Liana? Cum îl va privi atunci Liana? Da, fără îndoială, raţional, îi va da dreptate, e şi ea o zburătoare, dar, în momentele ei de disperare, de singurătate, nu-l va socoti un rival care, într-un moment dificil, fără să mai caute o şansă, a hotărât rezolvarea aceasta groaznică, ireversibilă?... Pentru prima dată în cariera sa, comandantul Eino era ceea ce părea – un nehotărât. Liana, cu ochii răvăşiţi de temeri, din locul de unde nu se mişcase nici cu un pas de la începutul acestui

coşmar, găsi puterea de a-l chema:

— Selino, Selino, ascultă-mă! Caută totuşi un loc de aterizare! Nu se poate, izbucni deodată ascuţit, nu se poate, Selino, să nu fie pe planeta asta blestemată un pustiu, un ocean, munţi măcar. Trebuie să cobori, Selino! Trebuie...

— Exclus, răspunse Selino. De fapt, sunt fiinţe ca şi noi, Liana. Gândesc, au simţăminte, se tem de moarte... Şi mă puteau distruge de la început. Au înţeles însă că la bordul capsulei e o fiinţă gânditoare! Eino, spune-mi ce să fac?

— Măreşte altitudinea, măreşte-o până hotărâm cum procedăm. Se întoarse spre cei doi: Ce spui, doctore?

— N-avem dreptul... dar, hotărăşte, comandante... Selino va înţelege şi el. Desigur... Selino comunică:

— Altitudine maximă posibilă! Piticii îmi transmit că au înţeles situaţia. Eino, spune-mi totuşi ce trebuie să fac! Extraordinar, Eino, piticii îmi indică o zonă cu o densitate mai mică... Două milioane şi ceva de „suflete”! Eino se simţi eliberat. Era o rezolvare pe care Ei o hotărâseră, iar el o ratifica doar:

— Aterizează! Şi comunică coordonatele! Şi-atunci, din colţul unde stătea aproape uitată, Liana alergă, atinse cu mâinile, într-o mângâiere fugară, materialul transparent şi rece al ecranului, dincolo de care se aflau ochii cenuşii ai soţului ei şi strigă, cu o fervoare care îi părea, atunci, străină:

— Distruge-te, Selino! Distruge-te! Eino şi doctorul îl auziră pe Selino murmurând: „Două milioane şi ceva de suflete...”, dar Liana, plângând sălbatic, văzu doar buzele iubitului murmurând şi chipul lui risipindu-se apoi în cioburile de lumină ale exploziei, peste care se aşternu întunericul – faţa vizibilă a neantului.

Marcel Luca

VITAMINĂ PENTRU IMAGINAŢIE
PATRU PASTILE S.F.

Paradox /Noe.1972

1. EVADARE

— Poate ar fi mai bine să ne întoarcem, zise femeia, mai mult pentru a-i încerca hotărârea.

— Acum e prea târziu – murmură el; ne vor distruge dacă o facem...

Femeia se lipi mai strâns de umărul solid al bărbatului care scruta cu îndărătnicie munţii liliachii ce se zăreau vag în depărtare.

— Oare... oare suntem într-adevăr primii care cunoaştem dragostea? întrebă ea din nou.

— O ştii prea bine: dacă scăpăm, se va naşte o nouă lume...

Cu pas egal, elastic, fără efort evident, se depărtau de Marele Oraş care împurpura orizontul cu jerbele-i de lumini, cu uriaşele cupole incandescente.

***

— Atenţiune! Aici Centrul de Coordonare al Poliţiei. Apel către toate brigăzile heliopurtate. Interceptaţi de urgenţă roboţii M-I-23 şi EN-24, evadaţi din sectorul Sigma-10. Atenţiune! Aici Centrul de Coordonare al Poliţiei...

2. MESAJUL

Sfera metalică, ce fusese găsită în condiţiuni atât de neobişnuite, a fost confiscată de către Administraţie, pentru a fi studiată în cel mai deplin secret în laboratoarele de specialitate ale Marinei militare.

Sesizată de presa opoziţiei, opinia publică s-a manifestat cu multă efervescenţă pentru deconspirarea cercetării obiectului, vehiculându-se ideea de principiu, potrivit căreia problema nu e legată numai de securitatea naţională, ci de cea a întregii

umanităţi.

Formidabila campanie dezlănţuită de presa mondială, precum şi manifestaţiile care au asediat pur şi simplu sediul prezidenţial, au silit guvernul să solicite prin intermediul Organizaţiei Mondiale colaborarea a o sută de înalte personalitaţi ştiinţifice din străinătate.

După efectuarea unui program complex de studii preliminare, s-a trecut la secţionarea sferei cu un laser special, în faţa camerelor de televiziune.

Întreaga omenire a urmărit cu sufletul la gură cum braţele mecanice, conduse din spatele unui panou superizolant, au început să deşurubeze capsula aflată înăuntrul sferei, scoţând la vedere o panglică metalică, pe care era imprimat în principalele limbi de circulaţie internaţională, următorul mesaj: „CINE V-A DAT VOIE?”

3. CONSECINŢE

Robotul îl conduse politicos până în faţa biroului, apoi dispăru neobservat, cu rutina unui valet desăvârşit.

Bătrânul îşi adună mâinile tremurânde pe hârtiile răvăşite înaintea lui şi-l chemă cu voce şoptită, de teama unui nou acces de tuse:

— Apropie-te, tinere. Aşa… nu văd prea bine, dar desluşesc totuşi ceva cunoscut în fizionomia dumitale. Cu ce te pot ajuta?

Acesta ezită o clipă, apoi rosti:

— Doresc să mă instalez în apartamentul de la etaj şi…

— Nu mai continua tinere, îl întrerupse bătrânul, ridicând mâna scheletică. Apartamentul a fost al tatălui meu. A plecat demult cu prima astronavă fotonică, pentru a determina unele consecinţe ale teoriei relativităţii. De altfel, trebuie să cunoşti şi dumneata Istoria, aşa că ştii de lansarea „AXIOMEI-01”?!

— Desigur…

Stăpânită prea mult, tusea atacă prin surprindere, cu violenţă, lăsându-l pe bătrân aproape sfârşit, pe unul din braţele fotoliului. După ce se răcori cu puţină apă, glasul şoptit continuă:

— Cât timp mai trăiesc, în camera tatălui meu nu va locui nimeni…

— Dar înţelege că m-am întors, fiule! izbucni tânărul.

4. PARALELE

Misiunea era pe sfârşite. Omul-broască se simţea istovit. Şi el, şi ceilalţi oameni-broască chiar şi „coordonatorii” de pe elicopterele de recuperare îşi dădeau seama cât de inutilă e căutarea asta: era ceva necurat la mijloc – nu fusese găsit niciunul din trupurile celor douzeci şi trei de specialişti de la laboratoarele secrete de pe insulă.

„Ce le-o fi venit să sară, aşa, pe nepusă masă, în ocean?” îşi muncea mintea omul-broască, în timp ce răscolea cu vârful armei algele de la baza unui conglomerat coralier. Cârduri de peştişori mărunţi, coloraţi violent, ţâşneau speriaţi, pierzându-se

dincolo de umerii săi. Într-o falie nu prea adâncă, doi peşti mari stăteau unul lângă altul, ca două torpile cenuşii, aproape nemişcaţi.

Apropiindu-se, îi împinse încet, dar ferm, pentru a putea cerceta falia. Cu mişcări leneşe, docili, peştii se urniră, alunecând cu boturile lor monstruoase prin faţa măştii omului-broască, care privindu-le ochii apoşi, inexpresivi, se întreba „de ce oare imbecilitatea are nevoie de un trup atât de mare?” ...

— Ai înregistrat cât de defectuos gândeşte? Şi tu voiai să-l achiziţionezi! – îi zise celuilalt peştele din dreapta.

Traian Ciuguianu

FLOAREA SOARELUI

Paradox /Noe.1972

Eram înaintea ultimului sector pe care trebuia să-l cercetez, când s-a produs incidentul acela care m-a urmărit de atunci pe toate planetele pe care am mai lucrat.

De luni de zile nu mai văzusem pe planetă decât stânci. Ştiam să le diferenţiez foarte bine, puteam să deosebesc două roci de compoziţie foarte apropiată la fel de bine ca şi meticuloasele mele aparate. Stâncile, piatra, roca deveniseră peisajul necesar, deveniseră cadrul muncii mele.

Iar acum, când mai avem câteva zile până la plecare, în faţa mea răsărise o floare. O floare absurdă.

Eram sigur că planeta nu-i poate oferi ospitalitate dacă era străină, iar dacă era autohtonă trebuia să fie produsul unei evoluţii ale cărei urme nu existau. După toată ştiinţa mea, nu trebuia să existe.

Singură şi urâtă, de un galben strident şi totalitar, se încăpăţâna să se opună ştiinţei mele, câştigată cu atâta trudă.

Prima mea reacţie a fost de a controla, de a şti exact dacă nu am de-a face cu o farsă, un miraj sau, pur şi simplu, un joc extraordinar al fanteziei pietrei. Nu, după toate aparenţele, avem de-a face cu o floare, mi se părea şi cunoscută de undeva. Aparatele înregistrau acelaşi unic paradox. Nu mai aveam decât să-i ating petalele mari cu nervuri paralele şi galbene, de un galben nichelat, strălucitor. Am întins mâna aproape tremurând de emoţie către acele petale fascinate, frumoase în raport cu pustiul de piatră, cu cele câteva luni trăite aici în deşert.

Am simţit-o, nu era de piatră, era vie şi a tremurat îndelung după ce mi-am retras mâna.

A început un fenomen paradoxal de micşorare. Parcă vedeam un film rulat de mii de ori mai repede, în sens invers cu dezvoltarea normală a acestei flori. Oare cu aparatele mele puteam să-i opresc pieirea provocată de această mică atingere?

N-am încercat s-o opresc. De luni de zile trăisem între

aparate, dădusem ordine, programasem, condusesem o mică lume de metal complicată şi disciplinată. Şi iată că aici, acum, găsisem un tovarăş, un camarad – o floare, care avea dreptul să se împotrivească, se supăra pe mine că o deranjasem, care mă dojenea din involuţia ei pentru impertinenţa mea. Priveam fascinat cum se retrage sub o stâncă. Poate acum ajunsese o sămânţă sau poate a dispărut complet.

Ştiam că era de datoria mea s-o studiez, s-o explic, să-i vorbesc lumii despre ea, s-o opresc, să fie a noastră, a lumii raţionale, care transformă planetele pustii în paradisuri. Dar, nu. Trebuia să rămână poarta mea către lumea necunoscută, prin care să intru oricând netulburat în lumea viselor, trebuia să rămână secretul meu, pentru totdeauna al meu, era răsplata mea, dăruită de acest univers pentru munca mea, pentru singurătatea mea, pentru condiţia mea.

Sau poate acesta era preţul morţii mele.

Mircea Popp

ÎNTÂMPLARE CU AGATHA

Paradox 2/1974-19/1997

Motto: Din dimineaţa aceea, Agatha începu să se aprovizioneze cu detergenţi.

Trecuse de mult ora crimelor elegante, când Agatha se trezi.

Pipăind trupul centaurilor sculptaţi în lemnul scrinului de mahon, mâna ajunse la veioză. Se făcu lumină şi numaidecât casa se integră în limitele normalului: sisteme de siguranţă antifurt, case de bani false, draperii ascunzând trape diabolice, complicate sisteme de reprimare a criticii literare şi de alungare a ziariştilor intraseră în stare de alertă. Cu un căscat prelung, bătrâna îşi începea ziua de muncă... Un minut trecu în revistă suferinţele ultimelor victime ale romanelor ei, apoi îşi smulse trupul octogenar din căldura plapumei de mătase.

Ca atras de un fluid telepatic, majordomul trona deja în cadrul uşii.

— Un whisky!... şi Agatha începu să râdă încet, pierdută în amintiri. Desigur, totul era absurd, totul... totul... La fel de absurd ca şi majordomul acesta mort, proţăpit în mijlocul uşii. Revedea cu nostalgie clipa când îşi dăduse, bietul de el, obştescul sfârşit. Primul ei roman criminal... Ah, fusese primul ei roman criminal!... Iar majordomul se nimerise a-i fi primul cititor; tipul murise încă de la primele pagini de lectură... Murise de groază.

De atunci, poate dintr-un orgoliu exagerat sau poate fiindcă uitase pur şi simplu povestea, îl păstrase în slujbă; bineînţeles, cu aceeaşi retribuţie lunară...

Absorbită de gânduri, Agatha zdrobi ultima cărămidă aferentă programului ei nocturn de karate. Privirea îi întâlni apoi oglinda; cu aceeaşi zilnic repetată stupoare constată că în ultimii ani întinerise prea mult şi că nu mai avea niciun rid mai de doamne-ajută pe obraz. Totuşi respira greu, marcată de efort. Îşi rezemă capul de rama rece a oglinzii... În tâmple nişte

cai sălbatici, achiziţionaţi de curând, se voiau domoliţi de un fermier şchiop, cu barba albă... Şchiop şi cu barba albă, ca în ultimul ei roman.

Printr-o mişcare lentă din mânecile chimonoului, îşi şterse pârâiaşele ce, pornind de pe frunte, luaseră vertiginos drumul spre mocheta vişinie a pardoselii. Brusc, un ţârâit scurt îi atrase atenţia: aparatul de construcţie japonezo-americană de pe birou intrase în emisie. Pe ecran curbe multicolore indicau bursa cărţilor ei poliţiste pe diferite meridiane ale lumii. Din când în când programul era întrerupt de reclame pentru chewing-gum, băuturi cu nume exotice, amestecate cu poze color de bărbaţi „bine”, de femei îmbrăcate sumar sau... deloc.

Închise aparatul, scârbită; vânzoleala cititorilor, reclama prea ţipătoare în jurul romanelor ei nu-i făcuseră niciodată plăcere.

Tresări. Prin fereastra deschisă cineva aruncase un mic obiect metalic; pe tăblia biroului, după câteva tatonări, şilingul se opri la rubrica juridică din „Times”. Intrigată, se aplecă puţin să privească afară: jos aştepta un ins, multiplicat de bălţile asfaltului; în cenuşiul indefinit al dimineţii, semăna cu o algă marină clătinată de un curent aleatoriu.

Cu dexteritatea-i cunoscută, Agatha îi ţinti creştetul capului în momentul în care, printr-o rotire scurtă a corpului, azvârli scrumiera de bronz. Ciudat! Lovitura, deşi mortală, nu modifică nimic din pendularea inocentă a individului.

— Hei, tinere! N-ai murit?

Glasul Agathei era cald, prietenos. Îi plăcea tipul. Faptul că nu murise din prima lovitură dovedea cu prisosinţă că avea un caracter ferm, hotărât.

— Mulţumesc, deocamdată nu! Apropo: ce-aţi zice de o vizită la domiciliu?

Agatha zâmbi; Ţeastă-tare mergea la sigur!

— Se aprobă! Numai vezi să te aduni din gura buldogilor de la intrare...

Nu trecuseră bine câteva secunde şi Ţeastă-tare, aplecându-se ceremonios în faţa Agathei, închise în urma lui uşa dormitorului.

— Măi, tu ori eşti norocos de-a binelea, ori eşti dresor de meserie! se minună romanciera. Cuvintele ei defineau exact starea de infantilism lingvistic în care o ancorase venirea

individului.

— În mod expres pot fi amândouă, stimată doamnă – dar, mai ales, musafirul dumneavoastră.

— Pe scurt, ce vrei, tinere?

Agatha începuse să-şi revină; Ţeastă-tare nu părea să acorde un punctaj prea mare respectului faţă de persoana ei.

— Deocamdată un scaun, apoi...

— Uite ce se întâmplă: n-am chef de glume. Dacă nu vrei să probezi o pereche de cătuşe autohtone, e timpul să-ţi deşerţi sacul, dar... repede!

— Fie, doamnă! Până într-un anumit punct voi încerca să-mi fiu un biograf concis. Oricum, la spectacolul morţii mele, biletul de favoare vă este asigurat...

— Aiurelile astea sunt producţie proprie, domnule...?

— ...Puşkin. Alexandr Sergheievici pentru amici.

— Sper că pe mine nu mă treci în rândul...

— Nicio grijă! În regia ce-mi aparţine, locul dumneavoastră, deşi central, va fi perfect izolat de restul personajelor. Mă rog, chestie de optică...

Ghemuită în fotoliul de piele, Agatha simţi cum un fior rece începuse să-i facă numărătoarea vertebrelor. Domnul Puşkin semăna grozav cu un alienat mintal pregătind cine ştie ce ispravă. Hotărî, înţelept, să-l lase în apele lui.

— Ca o curiozitate, vă pot spune, stimată doamnă, că începutul întâmplării la care ne vom referi, corelat cu timpul pământesc, corespunde exact cu data naşterii domniei voastre. Ei bine, tocmai revenisem din etapa II (un fel de concediu de odihnă) şi-mi implantaseră în creier computerul de serviciu...

Cearta a destrămat literalmente fair-play-ul şedinţei la care asistam. Ca niciodată, discuţiile membrilor „Centrului de Selectare a Inspiraţiei” deveniseră violente. Eram preşedinte: în ultima instanţă, în capul meu se spărgeau toate rivalităţile dintre clanurile existente. În fond, care era problema?...

Privirile concentrate ale Agathei parcă deveniseră definitiv prizonierele unui pătrăţel minuscul din motivul cravatei de mătase, terminată cu un nod italienesc.

— Ca să nu uit, doamnă – reluă vizitatorul –, numărul de telefon al clinicii de psihiatrie condusă de profesorul Jefferson, la care vă gândiţi atât de intens, se află în agendă: pagina a treia, vizavi de reclama pentru cruci mortuare de ocazie.

— Mulţumesc, eu... nu... Agatha se bâlbâi incredibil, ca un puşti prins cu degetul în oala cu smântână. Tensiunea la care o adusese Puşkin îi crease o uşoară stare de somnolenţă.

— Revenind la ale noastre, problema ce deţinea pe atunci capul de afiş se referea la necesitatea mirosului în unitatea simţurilor. Majoritatea cerea vehement desfiinţarea lui, considerându-l un rest derivat din originea animală. M-am opus. Dacă azi desfiinţau mirosul, desfiinţarea de mâine a gustului ar fi decurs firesc. În cazul acesta, adio artă culinară – cu receptorii olfactivi şi gustativi pensionaţi! Poate eram conservator... însă mă plictisise grozav cultul prânzurilor teoretice, concretizate în nişte pastile nenorocite.

Deznodământul a venit repede. Indivizii – mă suspectau deja de mult – m-au surprins fără greutate, chiar după şedinţă, preparându-mi cina clandestină... La tribunal am tăcut tot timpul. Cunoşteam lecţia: mâncarea – în accepţia ei primitivă – ca factor de degenerare a organismului super-civilizat este o crimă împotriva... ş.a.m.d. Pedeapsa: dezintegrarea inculpatului! Mă urmăriţi, doamnă?...

— Da, da... Pleoapele Agathei făceau nişte eforturi de halterofil încărcat cu greutăţi din ce în ce mai mari.

— Am reuşit să evadez. Având cartoteca oamenilor de seamă de pe Terra, mi-a căzut în computer şi fişa dlui Puşkin. Coordonatele mele ancestrale corespunzându-i perfect, făcând mutaţia de rigoare, am asamblat Puşkinul modern la al cărui vernisaj sunteţi martoră. Din păcate, schema destinului fiind făcută la repezeală, ghinionul acestui domn s-a răsfrânt şi asupra mea: călătoria spre Terra, sub noua identitate, a fost descoperită. Acum o jumătate de ceas, prin releu, mi-a parvenit un ultimatum: plutonul de execuţie se află pe drum! Sperând că nu e singura amintire ce v-o las, aflaţi că dezintegrarea subsemnatului va fi consemnată printr-o pată liliachie pe husa fotoliului. Ţineam foarte mult să scrieţi despre mine, despre...

Treziţi-vă! Se apropie!...

În momentul acela somnul Agathei reuşi, în sfârşit, să arboreze drapelul pe cea mai înaltă culme a perfecţiunii yoghine.

*

— Hei, doamnă!... Agatha tresări buimacă de somn. Afară, printre ramurile înmugurite, soarele primăvăratic scotea tacticos

din tolbă primele raze ultraviolete. Jenny, credincioasa ei cameristă, o trăgea de mâneca largă a chimonoului.

— Orice aţi spune, doamnă, husa fotoliului trebuie dată la spălat! Era ea murdară şi înainte, dar acuma... De unde Dumnezeu a mai apărut şi pata aceea liliachie?!... Nu era aseară. Şi ultima cutie de detergent am întrebuinţat-o ieri...

Agatha parcă n-o auzea. Rămăsese cu ochii zgâiţi la masă; nici scrumiera nu era la locul ei, iar pe rubrica judiciară din „Times” strălucea un şiling de argint...

Mircea Şerbănescu

VOCEA

Paradox nr. 2/1978

Cazul a stârnit vâlvâ, transformându-se de la început într-o campanie de presă pe o temă ce mai fusese dezbătută în public la proporţii mondiale: aveau dreptul persoane sau instituţii particulare să păstreze ca secrete absolute importante descoperiri ştiinţifice care priveau umanitatea? Opiniile se înfruntau zgomotos în paginile ziarelor de pretutindeni, la toate posturile de radio şi televiziune. Sateliţii abia mai răzbeau să facă faţă fluxului de cuvinte în acest domeniu.

Ce se întâmplase în ultimă instanţă de se ajunsese la acele polemici acerbe, cu atacanţi şi apărători la fel de fanatici? Un institut de studii cosmice din America de Sud captase din imensitatea spaţiului o VOCE venind parcă de nicăieri şi de pretutindeni, şi în loc de a face cunoscut imediat acest fapt ieşit din comun, învăluise totul în taina cea mai desăvârşită. Cu toate acestea, printr-o ciudată întâmplare, o rază de lumină tot scăpase din plasa bine închisă în jurul faptului, destul ca ziariştii să se repeadă în zbor – şi la propriu şi la figurat – spre îndepărtatul oraş sud-american, la vânătoare de ştiri senzaţionale.

Izbindu-se mereu de zidul tăcerii, armata de ziarişti se aşezase temeinic în asediu, mutând centrul de interes de la faptul în sine la cealaltă chestiune, clamând că niciun cercetător izolat sau institut ştiinţific, indiferent cui ar aparţine, nu are dreptul să pună sub obroc descoperiri sau argumente care interesează în cel mai înalt grad întreaga omenire. Căci era evident că o VOCE venită de nicăieri privea pe toţi locuitorii celor cinci continente.

Nu au lipsit nici aceia care să susţină şi să proclame autotputernicia secretului, primordialitatea celor care fac descoperiri ştiinţifice şi aşa mai departe, dar era evident că în cazul de faţă aşa ceva nu se putea susţine cu argumente prea convingătoare. Între timp, transpiraseră şi alte amănunte în legătură cu VOCEA, încă atât de straşnic păstrată la secret. Se ştia de acum că VOCEA fusese captată într-un flux de semne şi semnale cosmice obişnuite, într-un ansamblu indestructibil legat de lumea cosmică. „Cei care iubesc liniştea nopţilor, încântându-se de poezia stelelor şi a lunii, cei care mai cred în suavitatea dumnezeiască a muzicii sferelor, nici nu îşi închipuie măcar cât de „zgomotos” e acest spaţiu imens care înconjoară pământul până departe”, astfel scria un reporter, folosindu-se de informaţii la îndemână în orice institut de cercetări din acest domeniu.

Oricum ar fi fost, presiunea extraordinară a opiniei publice de pretutindeni a obligat până la urmă institutul sud-american să se deschidă, organizând mai întâi o conferinţă de presă ca să mai salveze ce mai putea fi salvat. Se făcu un scurt istoric al captării. VOCEA venea fără îndoială din spaţiul cosmic, nu se ştia cum, inclusă între celelalte semne care se aud sau se consemnează pe banda magnetică în impulsuri necontenite. Calitatea ei era cu totul alta decât a celorlalte sunete înregistrate în acelaşi timp, şocându-i prin autenticitatea umană pe care o reprezenta. Toate testele la care au supus-o până acum, demonstraseră fără putinţă de îndoială tocmai această autenticitate. Deşi exprimând o limbă necunoscută nouă, celor de azi, putând veni din prezent sau din viitor, VOCEA suna „teribil de omeneşte” – cam aşa fusese formulată această uluitoare observaţie.

— Şi ce zice? voi să ştie unul dintre ziarişti.

Tocmai aici e misterul: limba vorbită de VOCE ne este complet necunoscută, dar ea aparţine fără îndoială umanităţii prin ton şi intonaţie. A fost analizată şi testată sub acest aspect. Ceea ce se poate presupune în acest moment este că VOCEA tocmai rostea o invocaţie solemnă, sau un blestem într-un

moment decisiv, fără să se poată preciza în ce sens anume. Unii erau dispuşi să se hazardeze presupunând o invocaţie pe un munte înalt, ceea ce ar şi explica – dacă acest lucru este posibil de explicat – şi rătăcirea ulterioară în spaţiul cosmic.

— Cum a fost cu putinţă, şi cum a putut fi ea „conservată”, prin ce fenomen a întrebat un alt ziarist.

Nu suntem decât în domeniul presupunerilor. Noi am plecat de la interpretarea tonalităţii în care se exprimă VOCEA. Şi din acest punct de vedere ea este umană, cam atât se poate afirma cu oarecare certitudine. Numai omul poate invoca, rosti blesteme, întreba şi răspunde după reguli care sunt valabile pretutindeni, indiferent de limba în care se vorbeşte. „Dacă am fi avut mai mult răgaz şi mai multă linişte” – încercaseră să strecoare reprezentanţii autorizaţi ai institutului sud-american, sperând să-şi apere încă o dată dreptul privitor la secret şi la primordialitate, deşi era o încercare timidă şi cam târzie. Se şi luase în plan internaţional hotărârea ca VOCEA să fie înregistrată pentru toate institutele ştiinţifice de pe glob care ar dori aceasta, urmând ca cercetările să se facă peste tot, la ele participând savanţi din cât mai multe ţări.

În reportajele lor, ziariştii relataseră mai departe cum auziseră cu propriile urechi VOCEA; bineînţeles, am urmărit şi noi – eu şi colegii de institut – mai înainte de a primi copia înregistrării, tot ce s-a spus acolo, încercând să ne facem o idee despre faptul în sine. Desigur, că un neajuns în calea înţelegerii mai exacte a fenomenului era însăşi fantezia ziariştilor, comparaţiile şi poezia cu care se simţeau obligaţi să-şi împodobească relatările. Dar ce moment tulburător, unic, ne-a fost oferit în ziua când am deschis containerul sosit pe calea aerului şi care ne era adresat! Cum ne mai tremurau mâinile cu care am desfăcut încuietorile inoxidabile, ca să scoatem tubul închis în plumb în care se afla obiectul emoţiilor şi al nerăbdării noastre! Cum ne jucau în ochi luminiţele unei tensiuni insuportabile, pe când pregăteam copia magnetică în aparate!

Apoi am apăsat cu grijă butonul de pornire, întrebându-ne chinuitor dacă am omis ceva, dacă nu am greşit cumva şi

înregistrarea se va solda printr-o tăcere de moarte. Aşteptam încremeniţi, respirând ca după o fugă zdravănă. Inima ne bătea nebuneşte, iar în tâmple apăsau toate nerăbdările posibile. Apoi au răsunat primele semnale cosmice, plasându-ne astfel în lumea firească muncii noastre, după care am început să auzim un vuiet, ceva care însemna un lucru deosebit, fără asemănare pentru urechile noastre. Să fi fost VOCEA, ne întrebam arşi de friguri. O ascultam?

Am reluat banda, am reluat-o încă de multe ori ca să ne putem da seama. Auzeam VOCEA. Umană, fără îndoială, ridicându-se şi coborând, de parcă era smulsă de vânt şi purtată aiurea, intonând cu solemnitate, sau cu mânie, sau cu spaimă, nu înţelegeam încă, trebuia să mai repetăm experienţa de mii şi mii de ori, în orice caz cuprinşi de fiori de nelinişte. VOCEA venea de cine ştie unde şi cine ştie când, călătorea, călătorea, călătorea... Continuă să călătorească, acum printre noi, zbătându-se odată cu sângele şi simţirea noastră, parcă ne-am fi auzit pe noi înşine. Pe noi, înşine. VOCEA.

Marcel Luca

NELINIŞTILE COLONELULUI MĂLUREANU

Paradox nr. 2/1978

Colonelul Mălureanu locuia într-unul din vechile blocuri ale oraşului. Era poate singurul locatar fericit că ascensorul care deservea cele zece etaje nu a fost schimbat cu altul mai rapid, răpindu-i astfel din clipele în care, ca acum, cu mâinile în buzunare, privindu-se gânditor în oglinda din stânga sa, se pregătea „sufleteşte” să se alăture tumultului străzii.

Coborî cele câteva trepte ale intrării, zăbovind o clipă, cu ochii mijiţi, la scânteietoarele turbotrenuri suspendate ce spintecau, la intervale scurte, aerul tare al dimineţii. Era devreme încă, aşa că se hotărî să străbată pe jos drumul spre Inspectorat. Traversă încet scuarul cu alei de mozaic pastelat, prin marginea căruia trecea autostrada. Cu gulerul ridicat, cu obrajii îmbujoraţi de răcoarea pe care soarele matinal nu apucase să o alunge, colonelul se strecura prin mulţimea trecătorilor. Îi privea mai ales pe tinerii ce treceau în grupuri zgomotoase pe lângă el sau o luau oblic peste curgerea silenţioasă a trotuarelor rulante, sărind spre cele de mare viteză, uneori prin porţiunile nepermise, cu dezinvoltura dintotdeauna a nerăbdării juvenile. De fapt, de două săptămâni şi mai bine, de când i se încredinţase anchetarea cazului Irimescu, colonelul Mălureanu privea cu un interes deosebit pe tinerii din jurul său. Baza lunară de cercetare România anunţase exact cu şaisprezece zile în urmă dispariţia lui Dragomir Irimescu, biofizician de talent, 27 de ani, necăsătorit, mândria promoţiei sale etc, etc. Accident sau... crimă? De la bun început, Mălureanu şi-a dat seama că metodele clasice de investigare nu vor duce la un rezultat concludent. Cu toate acestea, în cele cinci zile de cercetare „la faţa locului”, inventariase conştiincios toate variantele posibile. Condiţiile speciale ale unei baze extraterestre excludeau plecarea arbitrară, în secret, în orice

direcţie. Intervenţia din afară era de asemenea exclusă. Punctul în care se realizase dispariţia era localizat cu destulă precizie – urmele pe solul lunar rămân intacte şi o veşnicie! Dragomir făcuse drumul neînsoţit, cu toate că acesta era faptul cel mai puţin sigur, deoarece, admiţând ipoteza unei intervenţii criminale, locul cu pricina putea fi survolat cu un vehicul zburător. În orice caz, absenţa oricărei urme de anihilare prin explozie, accidentală sau nu, era conformă cu înregistrările liniare ale tuturor oscilografelor lunare. Încă de ieri, colonelul Mălureanu îşi anunţase videofonic superiorul că în primele ore ale dimineţii va prezenta raportul cu concluziile sale. De fapt, îl întocmise aproape în întregime, însă, cu pedanteria care îl caracteriza, îşi oferise o noapte de odihnă, pentru ca acum, în dimineaţa aceasta, să-l revadă, transformându-l într-o oglindă cât mai fidelă a conştiinţei sale. Ajungând în piaţa centrală a oraşului vechi, îşi încetini paşii o dată cu ceilalţi trecători, cu ochii la ecranele turnului informa-ţional, pentru a mai prinde ceva din Telejurnalul de dimineaţă. Redactorul emisiunii sfârşea tocmai prin a anunţa că „în legătură cu dispariţia inexplicabilă a cercetătorului Dragomir Irimescu, de la baza lunară România, nu au mai intervenit date noi, dar se aşteaptă, de la o oră la alta, comunicatul experimentatului anchetator Ilie Mălureanu, însărcinat cu elucidarea acestui caz...” Mălureanu se posomorî niţel şi, vârându-şi mâinile şi mai adânc în buzunare, se grăbi spre staţia de electromobile. Se instală într-unul şi, programându-i indicativul Inspectoratului, se lăsă din nou furat de gânduri. „Nu, e limpede!” monologa el. „Un accident e inexplicabil, dar crima e exclusă! Niciunul din membrii Coloniei lunare nu depăşeşte vârste de 31 de ani; niciunul nu s-a născut mai devreme de 2000... Au crescut cu toţii într-un climat, într-o societate cu un nivel de educaţie superlativ, bazat pe principii care exclud cu desăvârşire geneza unui criminal... Iar un dezechilibrat, un paranoic pe Lună, cu mijloacele de testare actuale, e cu desăvârşire exclus!”

*

Angajându-se pe una din uriaşele bucle suspendate ale autostrăzii de penetraţie în noul centru civic, electromobilul gonea fără zgomot, părând că vrea să concureze zborul tăcut al unei aerodine azurii ce aparţinea serviciului de supraveghere a

circulaţiei. Colonelul Mălureanu introduse o fisă în blocul alimentar al vehiculului şi luă grijuliu în palme recipientul cu cafea fierbinte şi aromată. O bău cu înghiţituri mici, urmărind distrat împletirea fantastică a căilor de acces spre uriaşele blocuri cilindrice.

— Bună dimineaţa! Vă rog să programaţi maşinii o viteză superioară, corespunzătoare traficului. Mulţumesc! Chipul tinerei agente de circulaţie – aflată probabil în aerodina ce-l însoţise o vreme – dispăru de pe ecranul monitorului tot atât de rapid precum apăruse. Mălureanu se conformă oftând, cu toate că suporta destul de greu vitezele la sol. Abia acum vedea mulţimea maşinilor în mişcare ce îl înconjurau. Cu ochii pe trepidaţia luminoasă a computerului de bord, colonelul îşi continuă monologul interior:

„Şi iată-mă în timpul pe care tânărul locotenent Ilie Mălureanu încerca să-l ghicească... Îl imaginam fantastic şi credeam în el; Adevărul e că realitatea e mult mai fantastică decât puteam admite atunci... Am îmbătrânit prea repede? Poate. Oamenilor le place să-şi parcurgă amurgul cu zestrea timpului lor. În 1993 n-aş fi crezut pentru nimic în lume că, în anul de graţie 2031 nu voi avea în apartamentul meu vreun aparat de televiziune în relief, doar pentru că nu vreau acest lucru. Mda... Toate s-au schimbat şi mai ales tineretul. Copiii ăştia sunt mai arătoşi, mai inteligenţi şi mai activi decât cei din generaţia mea. Dar, mai ales, sunt energici. Şi asta, poate, unde au moştenit atâtea probleme de rezolvat – poluarea, avalanşa informaţională, câte altele, sau poate sunt totuşi materializarea efortului nostru de a le da un profil moral mai frumos, de a-i face să înţeleagă că munca e singura poartă spre viitorul lor, spre viitorurile celelalte... Iar printre tinerii aceştia nu mai există urmaşi ai celor care-şi plimbau, obtuzi şi indiferenţi, acum patruzeci de ani, tranzistoarele, de dimineaţa până seara, prin cafenele şi pe bulevarde... De aceea, nu cred că Dragomir a fost ucis; dar dacă totuşi mă înşel, înseamnă că am dat de singura crimă perfectă din cariera mea. Ei, am ajuns!” Colonelul Mălureanu aşteptă glisarea portierei, apăsă pe rombul cu inscripţia LIBER şi coborî greoi, îndreptându-se spre ascensoare. Colegi mai tineri sau mai în vârstă îl salutau reverenţios, dar el le răspundea mai distrat ca de obicei. În liftul rapid ce îl purta spre biroul său de la etajul douăzeci şi doi, răspunzând senzaţiei

de gol care-i răscolea stomacul, murmură înfundat: „De ce naiba progresul ăsta înseamnă neapărat viteză?”

— Aţi spus ceva, domnule colonel? îl întrebă respectuos un bărbat în civil, înalt, spătos, pe care Mălureanu îl ştia ca fiind cel mai bun specialist al serviciului de evidenţă.

— Nu, nu spuneam ceva anume. Mă gândeam la ritmul în care trăim şi...

— Desigur, aveţi probleme cu cazul Irimescu; ştiţi – se scuză căpitanul –, noi am căutat să vă dăm în timp util datele solicitate, dar ce putem face mai mult? Toţi cei de la baza lunară par, cel puţin, curaţi ca lacrima. Liftul se oprise, iar uşile glisară fără zgomot. Mălureanu, înainte de a păşi peste prag, se întoarse către celălalt, frecându-şi distrat bărbia cu degetul arătător:

— Ce să zic, căpitane? Cred că e pentru prima dată când mă bucur de lipsa probelor. Absenţa unui antecedent negativ cât de minuscul m-a împiedicat să mă opresc la cineva anume, variantă care, în situaţia de fapt, lipsită de indicii, m-ar fi pus în situaţia de a prezuma vinovatul, fără motive prea temeinice. Mai mult – sfârşi râzând colonelul –, nu va trece multă vreme şi compartimentul dumitale de evidenţă a infractorilor voluntari va fi desfiinţat, ca lipsit de motivaţie! La revedere... Ajuns în biroul său, Mălureanu se instală în fotoliu şi îşi aprinse prima ţigară a zilei de lucru care începea. Era unul din puţinii lucrători ai Inspectoratului care mai păstrau acest nărav şi, cum ceilalţi priveau fumatul ca pe o curiozitate, nu şi-l îngăduia decât în liniştea biroului său. Scoase dintr-un sertar filele alb-albăstrii ale raportului, o luă pe ultima şi o rulă pe tamburul maşinii de scris, grijuliu, uitând ca-ntotdeauna că plasticul nu se şifonează. Înainte de a dicta încheierea, citi ultimele fraze: „...În această ordine de idei, în absenţa mobilului şi în circumstanţele unor alibiuri certificate de memoria aparaturii electronice de control a activităţilor, specifică coloniilor extraterestre, exclud ipoteza unui act criminal. Dimpotrivă, având în vedere elementele care exclud, pe de altă parte, posibilitatea unui accident fără o cauzalitate evidentă, lipsit de orice fel de urmă materială, socotesc că dispariţia lui Dragomir Irimescu a fost în mod deliberat, conştient, realizată de el însuşi.” Colonelul mai trase un fum din ţigară, apoi o strivi într-unul din colţurile scrumierei, niţel înciudat:

— Şi-aşa, tot mortu’ e vinovat!... Din partea dreaptă a biroului, bâzâitul televideofonului îi atrase atenţia, întovărăşit de sclipirea verde a semnalului de apel. Acceptă legătura, pe ecran apărând chipul delicat al dispecerei de la „Informaţii”:

— Bună dimineaţa, domnule colonel!

— Bună, domnişorico! Ai vreo scrisorică de amor pentru mine? glumi el.

— Aveţi o... aveţi o comunicare de la baza lunară România, răspunse fata fâstâcindu-se puţin, fapt care-l înveseli pe Mălureanu. V-o expediez... Aproape imediat ce luminiscenţa ecranului se pierdu într-un punct efemer, teleimprimatorul îi puse colonelului la îndemână mesajul fetei, imprimat – cum putea să fie altfel? – pe un fond roz-pal. Îl parcurse concentrat şi sfârşindu-l, aproape fără pauză, se aplecă deasupra maşinii de scris, dictând molcom, ca pentru un proces-verbal oarecare:

— Dosarul se clasează, în urma reapariţiei biofizicianului Dragomir Irimescu, care, comiţând un act de indisciplină potrivit regulamentelor de serviciu, prin neanunţarea ultimei sale teme de cerecetare, a realizat experimental deplasarea unidirecţională în timp, descoperire cu implicaţii nebănuite, nouă manifestare excepţională a geniului creator românesc. Colonelul Mălureanu tăcu, purtându-şi privirea dincolo de fereastră, peste panorama fantastică a oraşului nou care strălucea urcând cu toată fiinţa lui, rigidă şi animată în acelaşi timp, spre Soare.

George Tudose

UVERTURA

Paradox nr. 2/1978

cenaclul „Cronos”, Târgoviste

În Cosmosul fără capăt se năştea un om.

Nava alerga fără ţintă, într-o derivă disperată. Naufragiu. Survenise demult şi oamenii nu mai păreau a spera minunea. Acum încercau să uite totul, pentru a primi în lumea asta noul om cu seninătate.

Tatăl stătea la capătul patului privind neputincios zvârcolirile femeii. Clipele ningeau cu greu peste pleoapele sale obosite de decenii cosmice şi parcă ar fi vrut să spună o rugăciune. Gestul îi păru însă inutil şi mistic. Apoi, nu ştia nicio rugăciune. Rugăciune? Pentru cine? Acum se începea o viaţă, nu se încheia, se năştea un copil şi nu se stingea un bătrân. Pentru femeie? Sau nu. Pentru viitor. Pentru acel timp viitor înecat în negură, apus între stelele uitate ale unei margini de Univers. Universul nu are margini! Da, dar nici copilul ce va veni nu este nemuritor. Pentru ei, marginea universului este acolo unde se va opri încă nenăscutul acesta, cel mai tânăr om al zborului interastral, până acolo unde va muri el, ultimul supravieţuitor şi singurul om care va ajunge aşa de departe. Departe de Pământ, căci pentru oameni ăsta e unicul reper valabil, Pământul, Pământul, locul unde s-a născut umanitatea... Iar aici se naşte un om. Pentru el oare tot Pământul va fi reperul? El nu îl va vedea niciodată. Dar să se nască odată! îşi zicea viitorul tată.

Căpitanul navei da aerul solemn clipei ce sosea. Dar toţi se gândeau la altceva. La greutăţi. Cum să creşti un copil în atmosfera încărcată de presimţiri negre, de incertitudini şi frică, cum să faci din el mesagerul omenirii biruitoare când el va vedea clar că Universul e un edificiu de forţe oarbe şi ostile.

Succes! i-ar fi spus cu toţii la început de drum, succes ţie, fiinţă nefericită. Poate că vreodată norocul le va surâde şi lor,

poate că doar el, norocul, îi va readuce acasă, şi atunci, aflând, pământenii vor considera naşterea aceasta un simbol al puterii lor. Dar nu, mai bine să rămână în cosmos. Să nu cunoască ura, invidia, violenţa, chiar dacă nu va şti iubirea, arta, sublimul. Dar fiecare acceptă dezamăgit că poartă cu ei toate acestea, ca nişte microbi aruncaţi în spaţiu, căutând loc să încolţească.

Dar să se nască odată! îşi spuseră. Aşteptarea îi punea pe toţi la un dialog interior plin de amintiri şi mărturisiri, la un bilanţ ce părea fantastica şi mitica judecată din urmă. Asta nu le plăcea, şi aşa aveau ei destule deziluzii şi destulă frică. Clipele de adevăr de acum nu foloseau nimănui. Nu foloseau omului ce se va naşte. Ce câştiga el ştiindu-i nuli, puncte neînsemnate în spaţiu, pribegi nefericiţi şi laşi.

Tatăl şi căpitanul vedeau în el salvarea. Sprijinul.

Doctorul anunţă, în fine, apăruse cel aşteptat. Apoi ţipătul care străbătu cabinele. Era prima lui manifestare a existenţei. Cu toţii suspinară eliberându-se din ceaţa gândurilor ce-i înghiţiseră. Din nou zâmbete, fiecare încercând să se mintă, dar mărturisirile nepronunţate îi apăsau.

Mama abia apucă să audă ţipătul copilului şi se cufundă în leşin. Din instinct avu înainte dorinţa de a-i cânta de leagăn, dar sunetele îi rămăseseră pe buze, uitând de toate.

Tatăl îşi luă fiul pe braţe şi păşi în mijlocul oamenilor. Un fel de curiozitate îi chema pe toţi spre semenul cel mic şi din nou penibile clipe de tăcere, pline doar de substanţa privirilor, apoi deodată, felicitările, urările. Tatăl privea fericit. Mama zăcea în leşin. Doctorul se spăla. Căpitanul trăgea mulţumit din pipa în care de o zi nu mai era tutun. Oamenii parcă începuseră din nou viaţa fără de gânduri.

Cupa de şampanie veche, uitată în magaziile navei. Toasturi.

Deci copilul ţipa. Asta însemna o viaţă lungă, plină de realizări. Asta se interpreta a fi salvarea lor. Copilul însă nu mai ţipă. Câteva clipe de nelămurire, apoi tatăl se făcu livid. Copilul tăcea în continuare şi zbaterea plină de viaţă încetase. Doctorul se apropie, se uită puţin, îi mişcă mânuţele repede, apoi îl luă din braţele celuilalt pornind spre cabinetul său. Un pas, doi, trei... Pe drum însă se opri. Privirile celorlalţi îl pătrundeau. Cu

inexpresivitate profesională consemnă ca pentru sine, dar auzit:

— Copilul a murit.

În acel moment, nimeni nu a întrebat nimic. Poate şi pentru că nu ştiau ce să întrebe mai întâi. De ce aşa repede? Ce facem? Şi poate tot de aceea nimeni nu a formulat vreo încurajare sau o expresie de compasiune. Obişnuitele clipe de tăcere penibilă. Tatăl se prăbuşise pe scaun. Căpitanul aruncă pipa. Oamenii se priveau consternaţi.

Mama se trezea din leşin şi buzele se mişcară în îngânarea unui cânt. Rar şi fără noimă, cântul se lăsă între stele şi mama se simţea atât de uşoară cum nici razele de lumină... Dar se simţi apoi din nou înlănţuită de greutatea trupului, şi nu mai auzi ţipătul copilului. Tăcu. Înainte de a se pierde din nou, văzu prin hubloul cabinei, afară, o luminiţă îndepărtată ce brăzda cerul. Acasă pământenii o numeau stea căzătoare.

Dorin Davideanu

ZECE SECUNDE

Paradox nr. 3/1978 – 19/1997

Sosit la destinaţie, Mesagerul se materializează şi se pregăteşte să-şi înceapă misiunea.

Totul îi apare confuz, înceţoşat. Destul de repede, însă, îşi dă seama că se află într-o încăpere vastă, unde se găsesc mulţi oameni.

Oameni! I-a recunoscut imediat. A fost pregătit pentru asta. Misunea lui e să îi observe, să observe cât mai multe lucruri.

Priveşte atent în jur. Încăperea pare să fie locul de desfăşurare al unei experienţe ştiinţifice. Înseamnă că a nimerit cum nu se poate mai bine. Încearcă să reţină cât mai multe amănunte. Un perete întreg e ocupat de etajere cu flacoane şi recipiente etichetate. Ceva mai departe, mai mulţi bărbaţi stau aşezaţi la câteva mese, studiind preocupaţi nişte fişe. Totul în jur pare nemişcat.

Sesizează, în schimb, sunetele. Aerul încăperii vibrează, e plin de sunete; sunete prelungi, unele uşor modulate, cele mai multe uniforme. Plutesc persistent, insistent.

Mesagerul îşi întrerupe firul gândurilor pentru a privi atent o fiinţă de o frumuseţe deosebită, o fată aflată la câţiva paşi de el. Are un profil fin şi liniştit, de o nespusă delicateţe. Ochii îi sunt mari, iar genele prelungi.

Iată, frumuseţea – gândeşte Mesagerul – frumuseţea e aceeaşi pretutindeni, dacă eu, venit dintr-o altă lume, o pot percepe şi înţelege.

Se concentrează din nou asupra sonorităţilor ce umplu încăperea. Le analizează atent şi curând distinge un sunet deosebindu-se prin timbru de celelalte şi dominându-le prin claritate. Îi urmăreşte vibraţia plină până când semnalul sonor e înlocuit de altul, mai ascuţit.

Priveşte în jur şi reuşeşte să descopere sursa acestor

sunete deosebite. Provin de la un aparat de dimensiuni medii, aflat în imediata lui apropiere. În faţa tabloului de comandă e aşezat un bărbat vârstnic, preocupat cu totul de manevrarea aparatului.

Dar şi el e nemişcat. În toată încăperea, nimeni nu se mişcă!

De ce?! – se întreabă Mesagerul, îngrijorat. Poate se află într-un muzeu... Iar toţi oamenii pe care-i vede sunt manechine! Sau statui! Mesagerul priveşte spre fata cu ochii mari, aşteptând parcă de la ea infirmarea presupunerilor sale.

Fata are acum pleoapele pe jumătate coborâte şi această schimbare abia perceptibilă îl asigură pe Mesager că se află în mijlocul unor fiinţe vii.

Într-unul din colţurile încăperii, pe jumătate cufundat în întuneric, zăreşte câţiva bărbaţi plasaţi în jurul unei mese mari, pe care sunt aşezate corpuri sferice, închipuind un sistem stelar sau, poate, o neobişnuită structură moleculară.

Liniştit, Mesagerul observă acum că, de fapt, toţi cei prezenţi se mişcă, dar cu o deosebită încetineală.

Poate nu vor să-mi atragă atenţia într-o direcţie greşită – gândeşte Mesagerul. Dar atunci, încotro să-şi îndrepte atenţia? Ce încearcă oamenii aceia să-i spună, iar el nu e în stare să înţeleagă?!

Fata cu genele prelungi are pleoapele cu totul coborâte acum. Poate e obosită.

Sunetele, trebuie să asculte sunetele, să le priceapă mesajul... Priveşte o clipă spre aparatul care emite în continuare sonuri pline, prelungi, şi spre bărbatul aşezat în faţa acestuia. Urmăreşte cu mare atenţie sunetele. Observă că au durate egale, iar în succesiunea tonurilor de înălţimi deosebite există o anumită ordine. Se prea poate să alcătuiască un limbaj. Timpul pe care îl are la dispoziţie este însă mult prea scurt pentru a încerca să-l descifreze. O vor face alţii, altădată, mai târziu.

O caută cu privirea pe fata cea frumoasă şi aceasta are ochii mari deschişi, luminându-i misterios chipul.

Mesagerul se uită apoi spre ceilalţi oameni aflaţi în jur şi are impresia că toţi îl privesc acum pe el, urmărindu-l concentraţi.

Auzul îi este lovit de un zgomot mult mai puternic decât toate celelalte, izbucnit dintr-o dată, prelungindu-se apoi şi scăzând treptat în intensitate. Încearcă să identifice sursa

acestui zgomot şi se miră că abia acum îl observă pe bărbatul puternic, blond, care s-a desprins dintre ceilalţi. În mâna dreaptă ţine un instrument ciudat cu care îl aţinteşte; în jurul acestuia pluteşte o ceaţă uşoară. Un aparat de emisie, poate. Dar Mesagerul nu reuşeşte să înţeleagă nimic.

Priveşte distrat o insectă mică, de culoare roşiatică, lucind stins în lumina slabă, care zboară în direcţia lui. Apoi se uită în treacăt spre fata cu gene lungi şi nu se mai miră văzând că are iarăşi pleoapele coborâte.

Majoritatea celorlalţi, însă, îl privesc nemişcaţi, insistent, şi nu ştie cum să considere privirile lor intense.

Timpul pe care îl are la dispoziţie e pe sfârşite. Mesagerul se întreabă dacă l-a folosit cum se cuvine. Desigur, totul va fi interpretat; dar e sigur că îi scapă ceva. Există un obstacol care îl împiedică să înţeleagă ce se întâmplă acolo, în faţa lui.

Fata s-a întors şi ea spre Mesager şi îl priveşte cu ochii săi mari. I se pare că pe chipul ei citeşte mirarea, surpriza. Poate se înşeală.

Mutându-şi privirea, Mesagerul observă din nou mica insectă arămie. Acum e mai aproape şi continuă să se apropie rectiliniu. Brusc, Mesagerul îşi dă seama că nu e vorba despre o fiinţă vie. Insecta e un obiect de formă cilindro-conică şi se apropie de el rotindu-se în jurul axei longitudinale.

Un mesaj! Poate îi trimit un mesaj! Trebuie să analizeze obiectul acela, care acum e foarte aproape.

În acest moment însă, Mesagerul aude chemarea Centrului şi părăseşte instantaneu încăperea vastă, plină de oameni.

În „Saloon”-ul înecat de fum, rumoarea e în creştere. Glasuri încă speriate se întretaie:

— Aţi văzut cu toţii! O stafie!!!

— Ba bine că nu! A apărut aşa, deodată, la doi paşi ‘naintea noastră!

— O fi fost vreun duh rău! Am auzit că în munţii ăştia...

— Dar şi Tommy!... Ăsta zic şi eu bărbat! Nu s-a temut să scoată Coltul şi să tragă!...

— A izgonit-o cât ai clipi!

Cel numit Tommy e un tânăr înalt şi spătos, cu plete blonde. În mâna dreaptă strânge Coltul din a cărui ţeavă se ridică o şuviţă subţire de fum.

— Nu este om în tot ţinutul, de care să mă tem! – zice. Credeaţi că o să mă sperii de-o stafie?! Învârteşte arma pe deget şi o vâră la locul ei în tocul de la centură.

Liza, o fată drăguţă, îl priveşte admirativ şi, după obiceiul ei, clipeşte repede, coborând peste ochii mari pleoapele cu gene lungi.

Stăpânul „Saloon"-ului şi-a părăsit locul din spatele tejghelei şi se pregăteşte să ceară socoteală tânărului curajos. Glontele s-a oprit tocmai în rafturile ce acoperă un perete întreg al încăperii, distrugând câteva sticle cu whisky de cea mai bună calitate.

Scena e urmărită de bărbaţii de la mese, care au uitat pentru câteva momente de veşnica lor preocupare: jocul de cărţi.

Ceva mai departe, cei câţiva pasionaţi de biliard au întrerupt partida şi comentează recentul eveniment. Bilele uitate pe postavul verde par a alcătui o ciudată structură chimică sau, poate, macheta unui sistem planetar îndepărtat.

Un singur om a rămas impasibil: bărbatul în vârstă, aflat în mijlocul încăperii. Aşezat cu spatele, nu a observat apariţia stafiei şi, fiind obişnuit cu împuşcăturile, continuă să-şi plimbe nepăsător degetele pe claviatura vechiului său pian.

Saul Beloia

FRAGMENTE DE PE O CERAMICĂ

Paradox nr.5/1980

Motto:
Pământul iluminase Cosmosul. O clipă atomică.

...Undeva într-un laborator, un om ce ar fi putut aduce dezlegarea se stingea încet, încet, înconjurat de sclipirile neputincioase ale ochilor câtorva roboţi. O fiinţă firavă, aproape scheletică plângea la căpătâiul omului...

***

Întorcându-se de la vânătoare cu un linx uriaş ucis, un robot povesti în peşteră, în timp ce decalcifia femurul animalului cu lăcomie, că a nimerit într-o zonă unde radioactivitatea aproape îi anulase circuitele.

Era un semnal de alarmă şi zona fu delimitată chiar a doua zi şi declarată zonă „interzisă”. Una în plus.

***

La ora amiezii cei câţiva oameni ai comunităţii, istoviţi, lăsară tarlaua de porumb şi se retraseră în peşteră. Au rămas la lucru doar roboţii, pe care apropierea Pământului de Soare nu-i afecta cu nimic. Terra zigzaga, bezmetică, pe o elipsă deformată şi, ca în fiecare zi, luară foc ierburi şi copaci, incendiile începute ieri şi alaltăieri se înteţiră, pieriră vieţuitoare, se iscară gânduri disperate, iarăşi, în minţile oamenilor...

Târziu, după-amiază, oamenii ieşiră din peşteri şi intrară roboţii. Începea furtuna magnetică, slabă, tot mai slabă, dar suficientă să deregleze circuitele roboţilor. Până seara, ştiuleţii galbeni aurii erau depuşi în peşteră.

***

Un om, o rămăşiţă de om se târa anevoie în urma a patru

roboţi uriaşi, dirijându-i prin fir direct. Aceştia trăgeau după ei nişte pluguri primitive, încropite din carcase contorsionate ciudat de explozie... Pe unul din pluguri se vedea o inscripţie în relief: „... STOK – 12”. În urma grupului acesta, un robot micuţ, clătinându-se, gata să-şi piardă echilibrul la fiecare glie mai mare ce-i răsărea în faţă, presăra grăunţe în pământul deschis, uscat şi zgrunţuros. La marginea ogorului, o pădure carbonizată, fumega unde şi unde...

Gheorghe Crişan

O VIAŢĂ PENTRU ACEST PĂMÂNT

Paradox nr. 5/1980

Ultimele experienţe îi dădeau mari speranţe. Reuşise să descopere după îndelungi căutări, după numeroase calcule cu ajutorul programelor, printre elementele spaţiului intergalactic, un element nou, cu proprietăţi şi însuşiri deosebite, cu o comportare ordonată şi „calculată” în relaţiile şi reacţiile externe, cu un sistem aparte de stabilire a unor conexiuni interne. Cercetările îi dăduseră multe satisfacţii. Presupunerilor marilor calculatoare ale vremii erau că trebuie să existe undeva, cândva, într-o anumită combinaţie, un element capabil să revitalizeze câteva dintre organismele cele mai preţioase ale sistemului, să le dea o nouă viaţă.

Răsfoi, pentru a nu ştiu câta oară, filele îngălbenite de trecerea atâtor ani-lumină peste ele. Luase, de curând, alte valori pentru nişte coeficienţi aflaţi în relaţie de directă proporţionalitate cu calitatea şi comportarea elementului în anumite organisme vii. Acceptase, la marele risc, nişte valori aproape unitare, deşi majoritatea se îndoiau că elementul ar putea atinge nişte parametri atât de ridicaţi, incredibili la ora primelor căutări. Îşi notă câteva date şi porni spre baza de cercetări. Regăsi obiectele atât de cunoscute ale laboratorului de încercări şi prelucrări extraspaţiale. Pregăti cu emoţie noua probă. Ridică privirea spre aparatele indicatoare. Totul funcţiona normal.

Pe ecran apăruseră primele punctuleţe luminoase. Verifică starea organismului, unul dintre cele mai reuşite exemplare ale sistemului, adus însă prin nesăbuinţa centrilor nervoşi la o stare de moarte aparentă, de distrugere lentă. Mai existau şanse de supravieţuire. Şi speranţele se puneau în acest nou element. Împreună cu conducerea institutului hotărâseră ca experimentările să se facă pe acest organism destul de solid.

Introduse proba în container. Declanşă aparatul de prelucrare automată prin şlefuire sociabilă, introduse câteva elemente catalizatoare pentru a favoriza reacţiile de separare şi puse în funcţiune separatorul centrifugal cu acţionare de la distanţă.

Pe ecran apăruseră nişte luminiţe, ca nişte linii subţiri. Avu o tresărire. La nivelul însemnat, nivelul aşteptat de toată suflarea din preajmă, cel pe care toate cercetările teoretice îl precizau ca optim şi necesar, se ridica, firav, o linie. Reuşise separarea. Începu să se agite. Elementul trebuia inoculat, de urgenţă, în stare pură, singura capabilă să-i asigure o durată de viaţă nelimitată. Sistemul de semnalizare arăta că totul e în ordine.

Se linişti. Începu numărătoarea inversă. Orele păreau ani. Deodată simţi o mare bucurie: organismul dădea semne de viaţă. Aparatele indicau parametri dintre cei mai îmbucurători. De acum încolo totul decurgea firesc. După o perioadă de convalescenţă de ordinul anilor, organismul putea să revină la starea care-l făcuse preţuit. Era, fără îndoială, una din marile izbânzi ale institutului.

Retrăi începuturile operaţiunii. I se încredinţase o misiune privită de toţi cu neîncredere. Chiar el avea unele îndoieli. Omul din el îi spunea că se poate totuşi. Astăzi, însă, operaţiunea „implementarium noves” era o realitate. Adormi fericit.

A doua zi intervizoarele galactice anunţau prin semne neobişnuit de luminoase marea izbândă.

«Transplantul „omului nou” a reuşit datorită încrederii şi muncii neobosite. Pacientul, pe numele său românesc Pământ, a reuşit să supravieţuiască. Starea sănătăţii lui dă semne de îmbunătăţire vizibile. V-am ruga să-i asiguraţi o atmosferă de linişte şi deplină înţelegere...»

Avu o senzaţie unică. Pentru prima dată, ROBOTUL simţi că trăieşte. Firele de legătură se umplură de sânge.

Lucian Petrescu

CAMELEON

Paradox nr. 5/1980 – 19/1997

Ce trebuie să ştiţi despre Cameleon? Că e un animal frumos, şi al meu. L-am primit de la Magisterul meu pentru că am fost cel mai bun elev al anului trecut la Ştiinţele Biologice.

Înainte de asta, Cameleon trăia într-o casă mică de sticlă, sferică, o miniatură a celei în care locuiesc eu. Magister mi-a recomandat să-l ţin tot în casa de sticlă, dar astfel nu îl puteam în niciun fel atinge, aşa că l-am scos cum am ajuns cu el acasă. Bineînţeles că nu a încercat să fugă. Magister spunea că nişte impulsuri ancestrale ar fi putut să-l cheme alături de semenii lui. Dar eu nu cred că azi mai pot exista animale din această specie. (Nici nu am ştiut că aşa se numeşte de fapt specia sa, Cameleon, şi pentru că sunt sigur că este singurul exemplar supravieţuitor am continuat să-i păstrez acest nume.)

Cameleon s-a comportat ca un adevărat prieten şi eu am înţeles că, fiind un individ dintr-o specie superioară, integrată, mi-e mai uşor să mă adaptez eu felului lui de a convieţui. Dar n-a fost uşor nici până la sfârşit. Mai întâi de toate, nu ştiu dacă am făcut bine scoţându-l din casa de sticlă. Cameleon s-a comportat atunci foarte ciudat. Adică mi s-a părut inadmisibil de neadaptat, de inapt pentru viaţa individuală. S-a plimbat întâi foarte lent printre ierburi. Are o piele lucioasă, solzoasă, de o culoare ciudată, are membrele anterioare mai lungi, articulate, iar pe cele posterioare mai scurte, puternice, dar cu un gen de putere statică, greoaie, nefolositoare. Craniul turtit, alungit antero-posterior, cu ochii mici, rotunzi. Se mişcă rar, măsurat, fricos. Are mai ales o limbă neobişnuită. Brusc şi-o scoate dintre maxilare şi e foarte lungă, cu o ventuză la capăt. De fapt, întru totul, e o făptură fascinantă. De la început nu m-am mai putut desprinde de el. Aparţinând regnului animal, am ştiut că, aşa cum Magister m-a învăţat, avem acelaşi sistem de reprezentare şi recepţie. După ce un timp destul de lung doar s-a plimbat, legănându-se în felul lui nefolositor cu care mă obişnuisem, s-a repezit brusc, pe labele din faţă, a scos limba lungă,

extraordinar de repede şi... cred... că a vrut să atace o insectă. Era bineînţeles absurd, era mult prea mic pentru a o anihila, în schimb, totul părea logic schimbând rapoartele. El a părut să priceapă asta, dar târziu, când s-a retras în panică, tot atât de brusc şi a căzut neîndemânatic pe spate.

Părea perplex, a devenit repede mult mai agitat decât de obicei. A mai zburat o insectă pe lângă el şi s-a ferit de astă dată de cum a văzut-o. Am înţeles că nu poate rămâne pe câmp şi l-am luat în mână.

L-am dus acasă. Atunci a făcut din nou un lucru ciudat. Aveam să mă obişnuiesc greu cu reacţiile lui. A intrat în casa lui veche de sticlă.

Un timp s-a legănat în felul lui caracteristic, speriindu-se din când în când şi răsturnându-se pe spate, mişcând din labe.

Atunci mi-am dat seama că am uitat să îl întreb pe Magister cum se hrăneşte. Nu ştiam nimic despre el, despre Cameleon. Îl văzusem doar de un timp în camera lui Magister, şi îl dorisem din prima clipă. Nu ştiu de ce mi l-a dat. Părea să ţină mult la animalul acesta caraghios, să-i dea neobişnuit de multă importanţă. Şi dintr-o dată, într-o zi, mi l-a dăruit. Numai pentru că fusesem cel mai bun la Ştiinţele Biologice.

Sau aşa credeam. Când mi l-a dat părea foarte impresionat:

„Îl vrei?” mi-a spus.

„Da, Magister, îl vreau mai mult ca orice.”

„De ce?”

„Pentru că... pentru că... îl... IUBESC!”

Nu ştiam cum îmi ieşiseră cuvintele astea pe buze. Imediat, o ruşine puternică m-a făcut să mă clatin. Reacţia lui Magister a fost şi mai neaşteptată. A tresărit şi ochii, de obicei supărător de opaci, i-au strălucit o clipă.

„Da-da, ştiam că... tu trebuie să... ţie să ţi-l dau. Să ai grijă. Să ai grijă... să nu... mai ales să nu-l dai nimănui, ai înţeles?! Să nu-l dai nimănui!”

Se bâlbâia, vorbea greu.

„Tu... tu eşti doar un copil şi... poate am să-ţi fac rău, rău, da...”

Nu ascultam nimic. Aveam în mâini globul de sticlă în care Cameleon mă privea curios. Nu mai vedeam, nu mai auzeam nimic altceva. Dădeam doar mecanic din cap la toate frazele lui Magister. Undeva, în mine, simţeam un fel de spaimă pentru

felul necuviincios în care mă purtam, dar din care nu mă puteam opri.

De un timp încoace, se vorbea din ce în ce mai mult despre cei din oraşul B, era aproape sigur că după atâta timp în care nimeni nu trecuse linia de centură a oraşului nostru, aveam să primim musafiri.

Nu ştiam cum să o luăm, o veste bună poate, nu ne puteam aştepta la cine ştie ce cu cei din B. Consiliul nostru comunicase de multe ori de la depărtare, comunicate secrete, e drept, pentru cei din oraş.

Ştiam însă, după cum mergea vorba, că toţi cetăţenii oraşului B se ocupau de un fel de maşină, despre care nu se ştia decât că ea dăduse numele oraşului acela. Mie însă nu-mi păsa de nimic atâta vreme cât îl aveam pe Cameleon. Nu pentru că eu aş fi fost cu totul insensibil la zvonurile care circulau. Dar de când îl cunoşteam pe Cameleon, repet, mă simţeam într-o ireversibilă siguranţă.

Până într-o zi, când Magister (eu îi mai spuneam aşa, deşi nu mai fiinţa în postul de profesor, fără să se cunoască de ce) a intrat neobişnuit de agitat în camera mea. Nu îl mai văzusem de mult, arăta inexplicabil de bătrân, de o decrepitudine care mă înfiora. Dar nimic nu putea ştirbi din vechiul respect pe care mi-l construise îndelung în conştiinţă, mai mult, eram sigur că dacă pot vorbi despre conştiinţa mea o datoram acestui bătrân, respingător la prima vedere.

„Unde e?” Gâfâia, aproape că a strigat la mine. Ştiam la cine se referă.

„Aici, nu.” I-am răspuns într-un fel calm, hotărât, care i-a plăcut.

S-a liniştit repede. „L-ai ascuns?”

De fapt nu-l ascunsesem cu tot dinadinsul. Pur şi simplu nu înţelesesem ca prietenul meu să mai fie văzut şi de altcineva.

„Da, l-am ascuns.” Am minţit cu grijă. Am înţeles că asta, acum, avea importanţă.

„Mda... mda... bine, bine ai făcut.” Avea privirile împrăştiate, semăna cu Cameleon la prima ieşire din casa de sticlă. Un timp şi-a căutat locul în casa în care nu mai intrase niciodată. Se gândea cum să-mi spună ceea ce avea obsesiv înfipt în memorie.

Ziua aceea de vară parcă anunţa un fenomen neobişnuit.

Era dimineaţă, mă aflam în casa ultimei mele familii, nu plecasem încă la Cameleon.

Oraşul era ciudat de pustiu, pe străzi un vânt subţire şi uscat scotea sunete slabe, întrerupte. Nu mi-am dat seama când la uşa casei noastre a ajuns cineva. Brusc, semnalul sistemului de prevenire a anunţat sosirea a trei indivizi, îmbrăcaţi cum nu mai văzusem niciodată.

În spatele lor, conducătorul Consiliului oraşului nostru, arătându-le din gesturi un straniu respect amestecat cu teamă nedisimulată.

Familia mea s-a supus unui gen de ritual după care mi-am dat seama că nu erau străini de acest nefiresc eveniment. Numai eu am rămas în faţa lor, ca într-un fel de înfruntare pe care deocamdată nu o înţelegeam.

Cei trei nu dădeau semne că ar fi vrut să discute cu mine. Se uitau doar în direcţia mea. Cel care a vorbit a fost conducătorul.

„Te afli în faţa celor care conduc oraşul nostru. Oaspeţii noştri din B.” Se uita într-un fel nehotărât la mine, poate chiar trist.

Am înţeles, în sfârşit, că previziunea Magisterului se împlinise. Cei ce îl căutau pe Cameleon, „oaspeţii” noştri, dacă li se putea spune astfel celor ce într-un fel sau altul erau acum şi conducătorii oraşului nostru, veniseră. Aşteptam cât se poate de liniştit. Mă simţeam în stare să rezist oricărui atac din partea celor trei. Îi priveam la fel de inexpresiv. S-au întors către conducător, parcă i-ar mai fi dat un ordin.

„Oaspeţii noştri au venit să te vadă. Au auzit de tine. Trebuie să fii mândru de onoarea care ţi se face.”

„Sunt.” Mă străduiam să dau răspunsuri scurte, precise, fără poticneli. S-a întors din nou către cei trei. Apoi, sub acelaşi straniu impuls:

„Au auzit de calităţile tale deosebite. De aceea vor să-ţi explice ţie, unui adolescent, lucruri foarte importante despre soarta oraşului nostru, poate chiar a...” A făcut o pauză.

„Trebuie să înţelegi... Sperăm să poţi înţelege...” Privirile celor trei păreau mult mai puţin binevoitoare. Conducătorul a înţeles. „Vom suferi un cataclism. Chiar destul de curând. Cel puţin noi, cei din oraşul nostru, ca şi oaspeţii din B. Un cataclism de neocolit pentru că va fi provocat chiar de... aceşti oaspeţi ai

noştri... din raţiuni cu totul peste puterile noastre şi... chiar ale... ale... Da, e... desigur singurul lucru pe care aceşti oameni superiori îl pot face.

Dar preţioşii noştri oaspeţi au găsit o soluţie salvatoare. MAŞINA.

Nu se poate să nu fi auzit de ea. Maşina din B. E o minunată realizare care va permite supravieţuirea tuturor, tuturor... Înţelegi?"

Eram înmărmurit. Nu înţelegeam ce avea să se întâmple, mai precis nu credeam că un asemenea lucru se putea întâmpla oraşului. Şi nu înţelegeam ce legătură putea avea asta cu Cameleon.

Dar nu aveam să mă dau bătut atât de simplu.

„Nu înţeleg... nu înţeleg ce legătură am eu... deşi înţeleg cât e de grav... totul."

„Da, da, e bine că înţelegi... ne bizuim pe puterea ta de înţelegere.

Este vorba de un animal."

Mă aşteptam, aşa că am reuşit să nici nu tresar măcar.

„Ştii, maşina din B este în stare să ne întoarcă în timp. În principiu totul ar fi simplu. Dar pentru această operaţie are nevoie de ceva. Are nevoie de nişte date pe care numai o fiinţă vie, trăitoare a epocii în care ne vom întoarce, i le poate oferi. Înţelegi?"

Desigur că înţelegeam. Cum înţelegeam şi cum se ajunsese ca acest străin cataclism, provocat de bună voie de indivizi care doreau să fugă din timpul lui, devenise inevitabil. Ştiam toţi, cu toate că fiecăruia îi era frică să comenteze, întortocheatele ciocniri de interese între aparent izolatele noastre oraşe. Noi, cetăţenii de rând, nu cunoşteam nimic precis din toate astea. Mă gândeam la Cameleon, la tristeţea lui, la neajutorarea din momentul în care i-am dat drumul în lumea noastră.

Ştiam că vine din altă lume, că e singura ei relicvă. După tot ce mă legase instinctiv de el, ştiam că este o lume mai frumoasă, mai sigură, mai mică şi mai liniştită. Nu. Poate mi-ar fi plăcut să trăiesc într-o asemenea lume. Dar asta însemna ca noi, cei din oraş, toţi, împreună cu aceşti necunoscuţi indivizi, să populăm cu fizicul nostru, cu intelectul nostru otrăvitor, această neajutorată lume. Să forţăm un viitor. Să provocăm, în poate numai puţin mai mult timp, un acelaşi cataclism. Nu puteam să-i

fac asta lui Cameleon. Nu puteam să fac asta OAMENILOR.

„Bine, dar o asemenea fiinţă nu poate exista!” am intonat atent.

Conducătorul s-a schimbat la faţă. A înţeles că dacă bătălia nu era pierdută, oricum nu-i va fi uşor.

Numai eu, cuibărit adânc în conştiinţa pe care odată, demult, un Magister o sădise, numai eu ştiam că era o bătălie iremediabil pierdută.

Marcel Chelba

AZILUL

Paradox nr. 7/1981

Dimineţile sunt întotdeauna răcoroase. Acum, când primele raze solare străpung cerul deasupra oraşului, se simte deja alizeul cald trimis de fönurile din est în contracurent cu alizeul natural mai rece şi mai puternic. La această oră străzile sunt inundate de fluvii tonice de aer ce spală visele nopţii şi le înviorează.

Îmi umplu nările de vânt şi savurez aerul acesta proaspăt în timp ce ochii zburdalnici se joacă prin amănunte în lumina volatilă a vitrinelor sau pe contururile albastre ale cerului. Doream să mă plimb, păşeam mecanic şi depăşeam aşa, mereu, un peisaj luxuriant de întuneric şi lumină. Blocurile maiestuoase în înălţimile lor, cu un joc bizar de lumină în pântec, par adormite pe un pat de lumină. Tot oraşul e întins pe lumina din străzi ce ţâşneşte de sub blocuri, prin vitrine. Parcurg mereu reclame holografice, fosforescente, trec ca în vis pe lângă afişe şi plutesc. Mă simt liber ca într-o sală de cinematograf unde, întins comod pe o pernă de aer, totul rulează în faţa mea detaşat şi neutru...

Câteodată un cot străin îmi reaminteşte că sunt încă pe pământ şi că mai sunt şi alţii pe acelaşi trotuar – dar uit repede. Aud şi sirena unei ambulanţe... a, iat-o! E a spitalului central – în fine. Pornesc hotărât spre serviciu şi brusc descopăr fluxurile imense de oameni ce curg pe toate străzile oraşului. Milioane de feţe topite de vise nu îşi regăsesc încă nicio expresie, plutesc la fel ca şi mine, cu gândurile înainte, mult înaintea trupului ce se străduieşte să răzbată prin spaţiu.

— Omul acesta trebuie să fie luat imediat sub control, nu de dragul meu şi nici al altcuiva – adică ba da, dar asta nu trebuie să intereseze, pentru că nu e timp de explicaţii.

— Am crezut că am fost clar, în cazul acesta însă, înainte de a încheia discuţia repet că nu ne putem ocupa de el în

următoarele cincisprezece minute.

Ce lungi sunt coridoarele în spitalele astea, sunt atât de albe, de elementare, luciul pereţilor îi face parcă translucizi. Ciudat, lucrez de atâţia ani aici şi nu mă pot obişnui cu ei, nu-mi plac – cu ce să mă obişnuiesc de fapt? El e un simplu perete, eu sunt medic specialist şi dacă acesta m-ar interesa măcar o dată mi-ar fi de ajuns să privesc într-o direcţie, în orice direcţie în afară de înainte şi înapoi. Oricând m-aş uita l-aş vedea negreşit, pentru că e pretutindeni acelaşi. Aşa mă mulţumesc să-mi închipui că stau şi prin faţa mea trec indicatoare fluorescente, periodic şi într-o ordine firească – 1975 – 1977 – 1979... aştept. O nefirească linişte învăluie o şi mai nefirească aşteptare. În liniştea coridoarelor aştept nr. 2065 şi nimeni altul decât gândul rebel nu îndrăzneşte să o tulbure. Mi-a plăcut întotdeauna să lucrez cu nebunii ăştia. Fiecare caz e un eveniment, nu ştii niciodată cum reacţionează în clipa următoare, ştii doar că sunt statici şi timpul lor tinde la zero, surpriza pluteşte în aer şi e interesant. Primul caz de astăzi mi-a sosit acum 14 minute şi 23 secunde, un individ cu o puternică criză euforică. E acolo, în camera lichidă 2065, şi mă aşteaptă. Eu aştept.

Un pumn e încleştat în perna gata să se spargă. Fruntea pe care curg broboane mari de gheaţă se reazemă pe el ca pe o stâncă. Privirile îi fug pe deasupra cadranului de ceas, par să mângâie un timp faţa caldă a pernei şi apoi se pierd undeva, departe, prin ecranul întunecat al unui osciloscop. Respiră lung. În pieptul lui par să se spargă valurile unui ocean întreg, liniştit şi adânc. Poate că privirile acelea caută ceva pe fundul lui – dar nu, privirile lui merg mult mai departe. Palid şi şters, s-a consumat complet în ele, a întins o mână de la un capăt la celălalt de Univers.

Să nu te uiţi acum în ochii lui căci nu ai ce să vezi şi apoi te vei simţi stânjenit. E un lucru acolo, ascuns adânc în noaptea pupilelor lui, care te face să te pierzi, să simţi că eşti absorbit prin ele într-o lume neagră de vid în care tu nu eşti şi nici altceva nu este. Coşmar. Îţi smulgi privirea din ochii lui şi cauţi grăbit radioul sau mergi la teatru sau te înfunzi în bar. Să ştii că el nu a avut nimic din toate astea.

Era o dimineaţă ca toate dimineţile de vară, senină şi răcoroasă ca atunci când se schimbă visul de noapte cu cel de zi. Nu e nicio diferenţă, atâta doar că şi străzile sunt pline de

vise – ca un azil.

Laurentiu Tudor

UNEORI, MUNŢII

Paradox nr. 7/1981 – 19/1997

În dimineaţa zilei de treisprezece septembrie m-am despărţit de prietenii cu care urcasem aici, pe munte, ei întorcându-se în Capitală zâmbitori, bronzaţi, vorbind exagerat de tare, toţi în acelaşi timp, făcând planuri pentru următoarea vacanţă.

Nu prea mi-au dat atenţie în ultimele minute, erau puţin supăraţi pentru mica mea trădare. Mă hotărâsem să mai rămân câteva zile, muntele era nemaipomenit de frumos în soarele de început de toamnă, şi, încă ceva, între cei pe care-i cunoscusem aici era o blondă splendidă. M-am alăturat cu plăcere grupului ei, mai ales când am înţeles că plănuiesc un drum într-un loc interesant.

Am remarcat de la început între ei un grăsuliu căruia îi plăcea să se considere conducătorul lor. Deşi ţinta tuturor ironiilor, în naivitatea lui era mulţumit că se vorbeşte mult despre el şi afişa un entuziasm exagerat pentru orice idee trăsnită. Iar atunci când un tip atletic, care mi-a fost antipatic de la început pentru că era prea mult în preajma blondei, a adus în discuţie povestea Vârfului Negru, grăsuliul a fost primul care a strigat: „Gata, mâine – mare drumeţie! Se merge la Vârful Negru.” Şi imediat apoi, aplecându-şi fruntea în faţă şi privind copilăreşte când la rivalul meu, pe sub sprâncene, când la mâinile proprii cu care îşi pipăia ruşinat burta ce proemina trufaşă deasupra centurii: „Să vin şi eu sau vă puteţi descurca şi singuri?”

Atletul a râs cu poftă: „Drumul nu e prea greu, cu puţină ambiţie poţi fi mereu în frunte.”

Povestea era foarte veche, o mai auzisem, dar acum eram pentru prima oară atât de aproape de locul cu pricina. Recunosc, atletul se pricepuse de minune să îmi redeştepte curiozitatea, ştia să îmbrace lucrurile într-o aură de mister.

Cu multă vreme în urmă, acolo sus se aflase un schit. O

construcţie simplă, dar îndrăzneaţă, continuând, prin forma cilindrică şi ascuţită spre acoperişul lucitor, silueta Vârfului. Cei de acolo coborau foarte rar şi întotdeauna evitau sătenii, dar altfel erau oameni paşnici, chibzuiţi, foarte pricepuţi să vindece tot felul de boli, de răul cărora mulţi doftori nu le dăduseră de cap. La întoarcere, acei care se duseseră sau fuseseră duşi să ceară binecuvântarea lor povesteau că pe dinafară era un schit obişnuit, dar, ciudat, niciunul nu ştia din interior mai mult decât o cameră cu pereţi netezi, albaştri, cameră în care se auzea o muzică divină. Era o dovadă de netăgăduit asupra cucerniciei călugărilor. Pe atunci locurile erau foarte liniştite, pentru că drumurile erau grele şi aşezările îndepărtate.

Într-o dimineaţă, ciobanii care au coborât în sat au povestit, făcându-şi cruce, că schitul nu mai este acolo unde îl ştiau, că nu mai este deloc. În schimb, chiar de la distanţa mare de la care au privit, au văzut bolovani mari, din care ieşea fum, alţii mai mici parcă topiţi, iar iarba şi florile arse şi totul înnegrit, încât Vârful Pustnicilor a devenit Vârful Negru.

Au trecut mulţi ani, puţini au fost cei care s-au apropiat, zvonindu-se chiar că nu toţi s-ar fi întors, iar îndrăzneţii spuneau că de sus, de pe culme, auziseră pământul gemând sub picioarele lor ca o muzică gravă, îndepărtată.

„Asta e legenda”, încheiase atletul. „Eu cred că vom avea ocazia să vedem craterul unui vulcan stins.”

„A fost o rampă de lansare!”, se încăpăţână grăsuliul emoţionat, cu pomeţii înroşiţi şi fruntea transpirată.

„E ridicol copilul ăsta, m-am săturat de el”, îmi şopti Elena. „Să plecăm de aici.”

Dimineaţa – surpriză, rotofeiul lipsea. L-am căutat în toată cabana, nici urmă de el, dar imediat am înţeles din absenţa bocancilor, a rucsacului, că plecase la drum. Şi toată lumea ştia că voia să fie primul pe Vârful Negru.

Urcuşul, iată, era greu şi pe lumina zilei, ori el plecase probabil foarte devreme, când încă nu se vedea cum trebuie. Începuse să ne fie teamă, i se puteau întâmpla lucruri rele. După-amiază am ajuns sus speriaţi de-a binelea. Pe un versant, la vreo treizeci de metri de culme, am găsit rucsacul şi, pe el, pete de sânge. Până sus am urcat în goană. În mijlocul suprafeţei plane era un cerc alb de roci lucioase şi, în cerc, cu treningul ferfeniţă, cu lanterna într-o mână şi o batistă înroşită

în cealaltă... grăsuliul.

Ne privea prosteşte, repetând întruna: „Mi-am rupt piciorul, vai, mi-am rupt piciorul, uitaţi-vă cum iese osul pe aici, pe sub genunchi. Am plecat de aseară, a fost foarte greu, ce foame mi-e, vai, mi-am rupt piciorul, când am fost aproape sus am căzut rău de tot... piciorul meu... am vrut să-l leg cu curelele de la rucsac, apoi am leşinat, ba nu, mi s-a stricat lanterna, dădea o lumină albastră, albastră, apoi s-a făcut întuneric."

„Ba verde", zise atletul sticlindu-şi dinţii la mine şi arătându-mi gambele grasului, după ce îi suflecase pantalonii. „Au fost stele, steluţe verzi, dar atât, norocosule!"

„Vai, nu glumi, mi-am rupt piciorul, uite aici", şi ne arătă cu degetul o cicatrice subţire, roz, sub rotula dreaptă. Era ameţit de-a binelea, dar era întreg. „Priviţi, asta a fost rampa de lansare, au avut o rachetă!" şi începu să se învârtească pe cercul mare şi lucios.

Suprafaţa de piatră era interesantă, şlefuită de vânturi şi ploi, neagră în cea mai mare parte, în contrast cu albul albăstrui din centru; nici gând să fie un crater de vulcan.

Şi atunci am avut senzaţia pe care o ai când zbori şi ţi se înfundă urechile şi înghiţi în sec şi parcă ţi-e mai bine, dar se repetă şi pe fondul unui ţârâit fin am auzit mai multe sunete plăcute, liniştitoare, ceva cald mi s-a prelins pe buze şi am simţit în gură gustul sărat al sângelui. Uitasem că n-am voie să forţez, că trebuie să fac efort cu măsură.

Atletul era încântat nevoie mare că aflase o explicaţie pentru batista murdară a grăsuliului. „Şi ţie ţi s-a întâmplat la fel, aşa-i?" Dar acesta nega hotărât: „Vai, mi-am rupt piciorul, n-am nimic cu nasul, mie nu mi-a curs sânge din nas." Era caraghios cum alerga în jurul nostru strigând că are un picior rupt, dar eu, nu ştiu cum să spun, îl credeam... Avusese un picior rupt. Şi m-am hotărât să rămân mai mult pe vârf, fiindcă simţeam că trebuie să mă apropii în linişte şi cu încredere de Vârful Negru ca să reaud sunetele acelea ca o melodie, şi nu numai de aceea...

„Când m-am trezit l-am văzut, uite aşa un păr mare avea, şi barbă albă sau blondă şi ochi limpezi şi tineri", spunea grăsuliul mişcându-şi braţele în gesturi largi. „Apoi s-a dus!"

Îl ascultau la fel de amuzaţi ca de obicei în timp ce-şi instalau tabăra. Seara nu era departe.

E dimineaţă, grupul nostru a început să strângă corturile, oarecum dezamăgit de simplitatea vârfului. Grăsuţul se liniştise. Eu, în schimb, nu am dormit toată noaptea şi mai ştiu că, tocmai pentru că acum nu mă mai îndoiesc de loc, voi reuşi. Când toţi dormeau, m-am ridicat şi am văzut lumina ceţoasă, albastră, ca o chemare. Am ezitat o clipă şi s-a stins.

Am scris rândurile acestea foarte repede; să nu fiu căutat, nu are niciun rost să-şi facă cineva griji pentru mine. Sunt liniştit şi hotărât. Acolo jos... în adânc... Cu bine, Elena.

În dimineaţa când am plecat de la vârful acela mi-a dat o hârtie îndoită de mai multe ori şi lipită cu răşină de brad, mi-a spus să o citesc acasă; să nu îmi fac probleme, s-ar putea să mai întârzie pe munte. Să-i las obiectele la cabană, şi le va lua el, la întoarcere. L-am lăsat în cort, vedeam că încearcă să se stăpânească dar era foarte agitat. Mi-a spus: „Pe curând, Elena”, dar vocea i-a sunat ciudat, prefăcut, cred că se bucura că rămâne singur. Acum regret că l-am lăsat acolo, probabil era bolnav; când am primit, după câteva zile, un telefon de la Salvamont, am înţeles că s-a întâmplat o nenorocire. Anunţaţi de la cabană, l-au căutat câteva zile şi nopţi în şir. N-au găsit decât cortul, gol. M-au întrebat dacă ştiu ceva de el. Le-am vorbit de dorinţa lui de a mai rămâne pe vârf. Prietenul meu, sportiv de performanţă, s-a oferit să meargă şi el dar ne-au spus că nu mai are niciun rost, l-au căutat deja peste tot. Parcă l-ar fi înghiţit pământul.

Alexandru Pecican

EL DORADO

Paradox nr. 7/1981

Eram student şi cred ea era prin anul trei... da, sigur eram în anul trei când m-am înscris şi eu în excursia aceea de pomină.

De la Roma am plecat cu un Boeing-707 al companiei PAN-AM. Ţin minte că tot timpul cât am zburat pe deasupra Atlanticului am făcut planuri cu Ina – urma să ne căsătorim într-un viitor cât de apropiat.

Am ajuns frânţi, nerăbdători să cumpărăm chilipiruri ale artizanatului latino-american. Ina şi-a cumpărat o carte în spaniolă (din care oricum n-avea şanse să înţeleagă ceva), iar eu o pătură de lama şi o pălărie uriaşă de paie.

Vizita prin capitală a durat mult, cu muzeul civilizaţiilor precolumbiene, câteva biblioteci, un film american, câtevo gustări în restaurante cu specific, tequilla şi clătite cu furnici.

Ina m-a întrebat dacă nu cumva vreau să scot o carte cu poze – mai aveam film berechet, iar aparatul meu fotografia parcă singur.

În munţi, aerul era cam rarefiat. Numai condorii din înalturi ne mai însoţeau cu zborul lor rotat. Când am rămas la izvor în urma grupului, plănuind o surpriză pentru ceilalţi – ne-am trezit izolaţi de ei. Ne rătăcisem. Era simplu să o ţinem tot pe şoseaua pe care, mai mult ca sigur, o luase şi autocarul nostru, dar am hotărât că tăind-o peste culme am mai scurta ceva din drumul până la cea mai apropiată localitate.

Ne-am trezit după câteva ore de mers istovitor, morţi de sete, la intrarea într-un oraş cetate, cocoţat pe o creastă de munte. Eu puteam să jur că e vorba despre Macho Picho – aşa cum îl cunoşteam de prin cărţi şi reviste. Se pare că localnicii fuseseră anunţaţi de sosirea noastră, căci am nimerit chiar în mijlocul unei sărbători tradiţionale în splendide costume cu

pene, cu arme autentice şi cu muzică specifică. Probabil că fusese organizată anume pentru turişti.

Dar – ciudat... În zadar i-am căutat pe străzi pe ceilalţi din grup. Nu era chip să dăm nici de ghid, nici de ei.

Ina şi cu mine am fost conduşi la un fel de masă festivă şi, în spiritul aceleiaşi sărbători, ni s-a vorbit mai mult prin semne. Puneau un accent deosebit pe autenticitate, după cât se pare. Ne-am îndopat pe cinste – bucătărie excelentă (cam excentrică ea, dar foarte picantă).

Ne-au culcat într-o sală mare fără acoperiş, prin tavanul căreia se vedea tot cerul. Câţiva băştinaşi îmbrăcaţi în alb ne tot făceau semne, arătându-ne stelele. Am dedus că-i vorba de un cântec de leagăn atunci când au început să intoneze o muzică stranie cum nu mai auzisem, căci frânţi cum eram după drumul de peste zi, am adormit ca nişte prunci.

A doua zi totul a continuat cu şi mai mare fast. Am fost atât de transpuşi, încât uitarăm cu totul de ceilalţi, în piaţa mare se pregătea ceva deosebit. Pe nişte eşafodaje din buşteni se aprinseseră focuri. De jur împrejur, băştinaşi machiaţi în războinici cu cuţite şi arcuri dansau ritmic şi strigau îndesat. Când ne-am apropiat am văzut cum pe nişte ruguri adevărate (oare cum rezolvaseră partea tehnică a spectacolului?!) erau întinşi cavaleri cu pieptare de fier cu chivăre metalice şi pantaloni bufanţi, imitând probabil moda vechilor cuceritori spanioli. La o privire mai atentă am sesizat în ce consta supliciul : prin nişte pâlnii rudimentare li se turna în gură aur topit din nişte căldări fumegânde. Totul era atât de bine regizat şi jucat, încât tresăreai scuturat de fiori reci la urletele cavalerilor rătăcitori.

Unul din ei, în drum spre locul supliciului trecu pe lângă noi şi privindu-ne cu insistenţă se opri o secundă încercând să ne vorbească într-o limbă care aducea mult cu spaniola. Ce folos ! – Nici eu nici Ina nu cunoaştem spaniola. Omul se zbuciuma degeaba. Escorta i-a îngăduit să-şi scoată de la gât un frumos colier din aluminiu aurit, pe care mi l-a înmânat cu lacrimi în ochi. Mărturisesc că preţ de o secundă m-a impresionat, dar apoi mi-am revenit cu o admiraţie sporită faţă de arta acestui actor.

Mi-a plăcut de la început medalionul şi tocmai îl priveam cu

atenţie, când am auzit primele răcnete. Pasăminte îi zdrobiseră picioarele şi acum îl ghiftuiau cu aur – aşa încât să se sature.

Am petrecut încă o zi la acel frumos festival folcloric, apoi am plecat conduşi de un ghid local spre civilizaţie. Un fapt avea să-mi întristeze întoarcerea : mi-am scăpat aparatul de fotografiat în prăpastie când am trecut un pod natural. Mi-au rămas însă toate celelalte amintiri: vase, pătura şi un fel de plasă plină cu noduri pe care mi-o dăduse la despărţire un băieţaş îmbrăcat în alb.

I-am întâlnit pe ceilalţi la aeroport. Erau şi ei încărcaţi ca nişte adevăraţi turişti.

La Cluj, colegul meu istoricul mi-a cerut colierul să-i vadă mai bine modelul ce îl interesase în mod deosebit. Peste două zile aveam să aflu că este din aur veritabil şi că are mai multe sute de ani la activ. Spunea că fusese înregistrat în catalogul comorilor pierdute şi că aparţinuse pe la 1500 şi ceva unui oarecare... uite că mi se învârte pe limbă... da, Pintaro ... Pinzzaro, sau aşa ceva...

Ovidiu Bufnilă

FORTĂREAŢA

Paradox nr. 7/1981

George se aruncă asupra mea cu pumnii strânşi. Am avut timp să mă feresc. M-am rostogolit pe colină. George căzuse în genunchi, era furios şi striga la mine :

— Ai spus că nava asta blestemată o să ne ducă până pe Venus. Ştii cumva unde ne aflăm? O să crăpăm în deşertul ăsta până va binevoi să ne caute cineva! O să crăpăm ca nişte proşti! Întâi o să ni se facă sete, apoi vom începe să râdem, nu te uita aşa la mine, o să auzim o muzică stranie şi o să dansăm aşa cum n-am făcut-o niciodată în viaţa noastră ! Şi apoi, moartea !

— Ţi-e frică de ea? l-am întrebat calm încercând să-l temperez.

Dar a izbucnit.

— Nu fi prost, şi ţie ţi-e frică şi nu atât de ea ci de felul în care vei muri. Nu crezi că ar fi mai convenabil ca lucrul acesta să se întâmple într-un pat şi la o vârstă destul de înaintată?!

— Să mai căutăm, poate găsim apă, am îngăimat eu fără prea multă convingere.

Apă am găsit, într-adevăr, când nici nu ne aşteptam, când eram prea obosiţi să ne mai luptăm între noi. Apoi s-a pus problema unui adăpost. Nu puteam să dormim sub cerul liber, în jur se găseau o mulţime de pietre arse de soare.

— Să ne facem o casă lângă lac, i-am sugerat lui George.

— Ideea nu e rea, dar eu zic să ne facem o fortăreaţă.

Nu l-am înţeles bine.

— Bine, dar nu ne luptăm cu nimeni! i-am replicat.

— Şi dacă totuşi ne atacă cineva? se încăpăţână George.

— În pustiul ăsta?

George nu mi-a răspuns. Zilele şi nopţile treceau cu repeziciune, în unele ore ale zilei pietrele se mişcau singure prin aer, nu ne puteam explica lucrul acesta dar oricum ne uşura în mod considerabil munca. Câteodată auzeam voci şi râsete dar desigur nu erau decât nişte iluzii auditive. Construcţia odată

terminată ni s-a părut magnifică. Am intrat şi am închis poarta.

— Acum suntem apăraţi, spuse cu mândrie George.

Un şuierat asurzitor urmat de o explozie puternică sparse liniştea deşertului. Proiectilul trecuse chiar pe deasupra capetelor noastre. Am alergat sus pe ziduri şi am privit. La vreo două sute de metri în faţa noastră plutea un nor de fum. Când s-a împrăştiat am văzut un tun de piatră uriaş şi lângă el doi oameni care se chinuiau să-l încarce, unul din ei ERA George, iar celălalt ERAM eu.

Lucian Ionică

AUDIENŢA

Paradox nr. 7/1981 – 19/1997

Terminasem de rostit în faţa Comandantului megaastronavei ceea ce pregătisem pe parcursul a săptămâni de-a rândul, mai întâi căutând să mă conving pe mine însumi de utilitatea unei asemenea încercări cu rezultat nesigur, apoi scriind şi rescriind cu înverşunare în nopţile de veghe singuratică acest mic discurs ce aveam să-l ţin – în faţa celui mai puternic om – aspirând nu spre forma perfectă a ideilor în sine, ci spre adecvarea la scopul propus, repetând de nenumărate ori în faţa oglinzii rotunde din cabină fiecare gest, fiecare expresie a feţei, chiar şi privire, până când vocea şi intonaţia rebelă mi s-au supus voinţei. Atunci mi-am luat, în sfârşit, inima în dinţi şi m-am prezentat la Comandant. Terminasem de vorbit şi s-a făcut deodată o linişte deplină ca în visele acelea în care totul se înţelege fără de cuvinte ce par a fi de-a dreptul inutile. El stătu un timp pe gânduri, ascunzându-şi în atenţia cu care îmi cerceta memoriul caligrafiat îngrijit întristarea?, deruta?, amuzamentul?, apoi mă privi de la înălţimea funcţiei sale, sigur de sine. Se îndreptase lăsându-se puţin pe spate şi mi se adresă bonom, sfătos; un început de zâmbet i se ivi misterios în colţul buzelor, gata să dispară în orice clipă. „Cum poţi să afirmi dumneata, tinere, că oamenii sunt diferiţi unii de alţii, că fiecare în parte este un univers întreg, infinit, inepuizabil şi că moartea unui om reprezintă sfârşitul unei lumi? Să nu ne jucăm cu cuvintele! Uită-te împrejur, la dumneata, la mine chiar, nu vezi că toţi suntem alcătuiţi în acelaşi fel, după acelaşi tipar, bun sau rău, toţi avem doi ochi, un nas, o gură, două mâini, zece degete şi aşa mai departe. Trebuie să-ţi reamintesc oare că organismele noastre sunt construite din aceiaşi aminoacizi? Ar mai fi posibilă medicina dacă nicio boală nu s-ar repeta, dacă niciun om nu ar semăna cu un altul, niciodată? În acest fel nici nu s-ar putea

vorbi despre o specie umană, fiecare individ în sine ar fi o specie cu un singur reprezentant! În toată Istoria, în întreg Universul ar exista, cel mult, un singur om. Poţi să condamni, cu inima uşoară, omenirea la o astfel de dispariţie? Ia gândeşte-te!”

Ce mai puteam spune? Am plecat trecând prin nesfârşite şi întortocheate coridoare, barate din loc în loc de ecluze, pentru siguranţă, prin săli imense cu destinaţii necunoscute, iar apoi m-am pierdut în mulţimea ce roia haotic în spaţiul gol şi negru din jurul megaastronavei, fiecare cu preocupările şi problemele sale, dar identici, identici...!

Mihai Alexandru

ÎN MARTIE

Paradox nr. 7/1981 – 19/1997

E o iarnă aspră, geroasă. Marea e tulbure, urâtă, rea; spume murdare cu alge moarte se târăsc printre stânci, parcă s-ar scurge bale şi sânge printre colţii unui monstru gigantic muribund. Scoicile în putrezire saturează aerul sărat şi umed cu miasme grele, dense, otrăvitoare. Cerul: ca un pahar murdar cu gura în jos peste mare şi peste ţărmul negru, sterp. Pescăruşii planând apăsător ca o ameninţare sfâşie ceaţa cu ţipete diforme în care jalea e sugrumată de disperare. Vântul îngheţat ţiuie a pustiu şi pe plaja cu nisip aspru şi întunecat: doar lanţul urmelor mele.

M-am instalat în miez de iarnă în acest sat de pescari risipit printre nisipuri pentru că auzisem că are – ca orice sat – o poveste a lui, iar această poveste mă putea ajuta în modul cel mai direct în elaborarea unui studiu asupra teoriei civilizaţiilor concentrice simultane la care lucrez de câţiva ani. Cele câteva familii duc o viaţă primitivă, existând aproape exclusiv de pe urma pescuitului pe care bărbaţi cu feţe de piatră îl practică în forme arhaice. Cât nu sunt pe mare, oamenii stau înăuntrul colibelor de pământ şi stuf, refuzând orice contact cu lumea de dincolo de nisipuri. Pe rarii vizitatori se feresc a-i întâlni sau îi ignoră. Tocmai această închistare în liniştea lor desăvârşită m-a convins că aceşti oameni ascund ceva în tăcere, că acest ceva guvernează întreaga lor existenţă din timpuri imemoriale, căci nimeni nu ştie când şi în ce împrejurări a fost întemeiată aşezarea.

Am pierdut socoteala zilelor aşternându-mi cu încăpăţânare de-a lungul plajei urmele mereu aceleaşi, obsedat de ţipătul deznădăjduit al pescăruşilor, într-o căutare veşnică şi inutilă ca un blestem a unui tărâm dispărut despre care nici marea nu-şi mai aminteşte.

Până când, după o furtună diavolească, am găsit pe plaja cotropită de alge puturoase, smulse din fundul mării, şi fragmente sclipitoare de meduze sfârtecate un pui de delfin alb mort, aruncat desigur de valurile violente prea departe pentru a se mai putea întoarce în mare. Era pentru prima oară când vedeam un delfin alb; n-am rezistat curiozităţii de a-l cerceta întorcându-l pe toate părţile, i-am deschis botul pentru a-i observa dentiţia şi atunci s-a petrecut evenimentul pe care-l aşteptam de o iarnă întreagă şi care avea să mă obsedeze în continuare încă multe ierni: din botul delfinului a căzut un mic disc verde, dintr-o piatră poroasă, având încrustată în relief pe una dintre feţe o sinusoidă fină, diametrală, întreruptă în centru de un fel de floare în formă de inimă, formată din trei petale sau trei lobi care alcătuiau unghiuri egale, deschise în sus. Nu m-a şocat atât faptul că acel obiect era ascuns în gura animalului, ci faptul că el era executat cu un rafinament artistic deosebit.

La început nu mi-am dat seama de grozăvia descoperirii mele. Am luat piatra şi am început să le-o arăt oamenilor din sat, folosindu-mă de aceasta ca pretext pentru a mă putea apropia de ei.

Abia de atunci încolo am reuşit să pricep puţin câte puţin ce semnificaţie avea acea mică bijuterie. Pentru că oamenii încetară să mă mai evite. Apropierea lor o simţeam însă crispată, mă stânjenea faptul că primeau vorbele mele cu încordare, cu o frică pe care nu mi-o puteam explica, parcă ar fi aşteptat să anunţ o condamnare sau un mare dezastru. I-am spus în glumă unei fete frumoase că am s-o iau cu mine când plec şi a prins să plângă mut, fără a mă lămuri de ce face aşa. Am început să pricep că cineva sau ceva pe care eu momentan îl reprezint sau îl amintesc ţine sub teroare aceşti oameni, astfel încât întreaga lor existenţă nu e decât aşteptarea conştientă a unei nenorociri iminente.

Într-o amiază însorită, unul dintre bătrânii satului mi-a cerut să-l urmez. L-am însoţit până la un mic golf închis de o stâncă lungă ce înainta ca un dig natural, ne-am urcat pe ea şi am mers până la capăt. Apa era aici adâncă de câţiva metri buni, dar extrem de limpede. Mi-a spus să-i privesc umbra pe fundul apei şi, într-adevăr, ea se vedea perfect acolo jos, parcă nici n-ar fi existat apa. Am urmărit cu nerăbdare şi emoţie conturul foarte

precis şi mi-am dat seama că acoperea o pată întunecată care era gura unei peşteri sau a unui tunel orizontal, îngust cât să se poată strecura prin el un peşte mai mare. Atunci mi-a dezvăluit taina acelui tunel, de care se leagă superstiţiile şi spaimele satului.

În adâncime, sub litoral şi poate sub marea întreagă trăiesc nişte fiinţe care cândva au existat la suprafaţa pământului şi care îşi datorau viaţa nu Soarelui, ci radiaţiei unei stele, pe atunci într-o poziţie favorabilă faţă de Pământ şi care cu timpul s-a depărtat, încât acum abia se mai zăreşte în nopţile senine. Ei au prevăzut prin calcule că acel astru îi va părăsi şi pentru că radiaţia lui impresionase anumite elemente din centrul lichid al Pământului, care o reproduceau printr-o reacţie în lanţ, şi-au construit la mari adâncimi oraşe întregi în care s-au retras să-şi continue existenţa fără lumina Soarelui. În ultima vreme, datorită intensificării activităţii suprafeţei solare, au încercat o revenire la suprafaţă, dar razele acestui Soare îi dezintegrează. Pentru a-i capta totuşi energia care, difractată, o pot utiliza pe anumite fracţiuni, şi-au mutat aşezările tot mai sus, spre suprafaţă şi în unele zone s-au întâmplat prăbuşiri şi cutremure. O astfel de prăbuşire se pare că a avut loc chiar la câteva zeci de kilometri de aici, la marginea oraşului.

Nu se ştie de când a apărut deschizătura pe care o privim şi prin care cei de jos trimit de la o vreme acelaşi mesaj: floarea aceea indescifrabilă. Dacă au ajuns până aici, înseamnă că satul stă pe gol. Dar nu de prăbuşire se tem oamenii. Ci de faptul că, dacă cei de dedesubt dau semne de viaţă, o fac pentru a-şi anunţa apariţia. Ori, ca să poată exista ei, noi va trebui să dispărem; nu pentru că ne vor ucide, ci pentru că ne vor strica Soarele.

Ce mi-a spus bătrânul era exact ce doream să aflu, dar era totuşi numai o poveste. Mie îmi trebuia dovada că discul venise de acolo. Au urmat zile de întrebări, frământări, coşmaruri. Nu puteam ajunge la nicio concluzie. Teoria civilizaţiilor concentrice simultane continua să rămână doar o teorie, dar misterul ei atrăgător a devenit pentru mine o ameninţare apăsătoare, care mă domina.

În ultimele zile ale lui martie, iarna a trecut direct în vară, aşa se întâmpla aici. Albastrul potopitor al cerului s-a revărsat, peste arcul subţire al orizontului, în mare, ademenit de sclipirile spinărilor argintii ale delfinilor. Crestele valurilor, fosforescente, desfăşurau ritmic pe plajă, într-o succesiune ameţitoare, întinse dansuri cinetice: şoapte prelungi, mângâieri efemere. Revenirea asta bruscă la lumină mi-a alungat deodată îndoielile şi spaimele. Mi-am dat seama că am urmărit o himeră şi că e mai bine să renunţ la fantezia civlizaţiilor concentrice. M-am hotărât să mă întorc chiar a doua zi acasă şi să mă ocup o vreme cu ceva care să mă purifice, să-mi limpezească mintea năclăită de abstracţiunile şi speculaţiile cu care mă amăgisem atâta vreme. Viaţa atât de directă a pescarilor, simplitatea ei extremă îmi dezvăluiau noi modalităţi şi-mi ofereau noi criterii. Şi mai ales nu puteam îndura aerul de martiră cu care mă urma fata de pescar în lungile plimbări pe plajă. Nu suportam să treacă o zi fără s-o văd, dar când mă apropiam de ea nu mai simţeam decât o imensă deznădejde, ştiam că prezenţa mea îi face mult rău, dar ce puteam face? Trebuia să renunţ la ea; s-o uit, chiar dacă acum ajunsese să însemne pentru mine mai mult decât toate teoriile tuturor civilizaţiilor.

După ce am terminat de împachetat, am ieşit s-o văd pentru ultima oară, să încerc s-o lămuresc că sunt un om ca toţi oamenii, că între mine şi ce se petrece acolo, în adânc, nu e nicio legătură, că teama ei şi a celorlalţi nu avea niciun rost, de acolo nu va veni nimeni şi nu le va face nimic, măcar ea să priceapă asta. Am găsit-o singură pe plajă, privind absentă în zare; atât de absentă încât nu m-a observat apropiindu-mă. I-am admirat profilul de statuie şi m-a săgetat în creier o dorinţă irezistibilă să-mi înfig dinţii în obrazul alb şi catifelat ca o petală de magnolie. Dar în momentul când am atins-o fata s-a speriat, a ripostat reflex şi în scurta încăierare i s-a rupt cămaşa. Atunci pe pieptul ei a strălucit un fel de medalion dintr-o piatră verde, reprezentând o inimioară sau, mai degrabă, o floare trilobată... floarea de pe disc. Marea era de o limpezime perfectă. I-am smuls medalionul şi am luat-o la fugă prin valuri spre golf. Am plonjat cu piatra caldă în mână direct în orificiul deschis larg pentru a mă primi. Ciudat: în tunel nu era apă, ci aer. Un aer

respirabil. Datorită cărui fenomen eu am putut pătrunde în tunel şi apa rămânea la nivelul deschiderii, nu am înţeles. Linişte deplină, întuneric solid. Căderea vertiginoasă îmi producea o uşoară stare de tensiune datorită unei presiuni mari sau unei viteze deosebite pe care n-o simţeam ca atare, dar o deduceam.

Vântul îngheţat ţiuie a pustiu, dimineaţa e cenuşie şi pe plaja îngustă cu nisip aspru şi întunecat îmi zăresc de sus – planând cu aripile înţepenite de ger şi sare – şirul paşilor topindu-se în mare.

Marian Melinte

FEMEIA CU SĂRURILE

Paradox nr. 8/1982

Meda intrase într-un somn din acela adânc, de douăzeci de ore, din care se trezea epuizată, cerea de mâncare şi cerea de citit, mult, foarte mult. Urcam atunci în pod, dădeam pânza aceea la o parte şi scoteam din lada mare de răchită un braţ de cărţi vechi, prăfuite. Unele, aruncate acolo deschise, erau acum ţepene ca nişte mumii. Prin praful ridicat, o lance se înfigea în vraful de cărţi şi ochii ghiceau sub pata ovală de lumină o majusculă aurită, spiralată, fastuoasă, scumpă. Le alegeam pe cele mai frumoase sau luam la întâmplare, dar cărţile păreau că nu se mai termină.

Demult, taică-său o trimisese la Viena să studieze. Ea se întoarse de acolo obosită, plictisită de viaţă şi-şi puse otravă în două rânduri. Era cam sucită, aşa zicea lumea. Bătrânii gândiră că ar fi o afacere bună să ne căsătorească. Adevărul e că ne înţelegeam bine, cu toate că eu eram cam necopt, nu legam două idei, dar ei asta îi plăcea. De aceea, poate, pe mine nici nu m-au trimis la şcoli. Începusem să mergem la teatru. La teatru toată lumea ne saluta, Meda mă ţinea de braţ şi zâmbea plictisită, aştepta stingerea luminilor şi uita de toate, de întrebările stupide ale cunoscuţilor, puse pe un evident ton de bătaie de joc, aşa cum ai întreba un prunc care abia începe să înţeleagă: „Ce mai faceţi, domnule?”

De la o vreme, am simţit o schimbare în purtarea ei: îmi cerea să rămânem acasă, citea; începusem să ne simţim bine amândoi. Din acea perioadă, cea mai frumoasă a vieţii noastre împreună, avem şi fotografiile de la mare. Meda era foarte frumoasă. Am redescoperit fotografiile acum câţiva ani, una din ele o port mereu în buzunar: deasupra apei puţin peste genunchi, mâna dreaptă îi atârnă leneş, din vârful degetelor începe pata albă, un nor curgând spre suprafaţa apei.

Tata ne-a dat nouă casa cea veche. O avea şi el de la bunicul meu, despre care ştiţi poate mai multe decât mine, fiindcă despre aşa-zisul său talent s-a scris destul. Şi cred că s-a

şi exagerat. În afară de mobile, pensule, lada cu cărţi şi pânza care o acoperă, prima lui încercare la «Femeia cu sărurile», bunicul nu a lăsat nimic. A vândut sau a donat totul şi a plecat în lume. Se temea parcă de ceva. Fusese un om de treabă, iubea grădinăritul şi reuşise câteva altoiri interesante.

Uneori, sus, culegeam cu penseta din jurul lăzii oscioare albe pe jumătate îngropate în praf, dar mâna nu ajungea totdeauna deasupra paharului. Atunci când un maxilar sau o vertebră cădeau totuşi în pahar, îmi făcea mare plăcere să le privesc. Aşezam paharul pe mijlocul pânzei, deasupra frunţii Femeii, scoteam din ladă o carte şi o deschideam lângă măsuţa pe care, într-o farfurioară de porţelan albastru, sclipeau sărurile şi rămâneam asemeni ei, sprijinindu-mi fruntea în palma stângă, albă şi rece. Vraja se risipea atunci când, auzind uşa deschizându-se jos, semn că Meda se trezise, mă ridicam şi aşezam paharul la locul lui, într-o firidă, trăgeam pânza peste cărţi şi coboram din semiîntuneric cu braţul încărcat.

Alteori o aşteptam în grădină şi îi întindeam mâna a chemare de-ndată ce apărea, o duceam pe braţe spre masa pregătită, alături de care, în iarbă, aşteptau blestematele de cărţi. Începusem să le urăsc, mi-o răpiseră, o stingeau...

Observ cu surprindere că de câteva luni Meda doarme tot mai mult. Sunt hotărât să vând casa şi să plecăm undeva, departe. Încep să mă tem, casele vechi mă sperie, mi-e dor de libertate, de întins. Vizita de ieri m-a pus pe gânduri: de ce o sumă atât de mare? Azi i-am dus şi sus, el dorea să vadă starea acoperişului. Ea a descoperit într-o clipă firida şi a dorit să afle ceva. Nu i-am mai răspuns pentru că degetele ei atinseră paharul şi aveau aura cunoscută. Frânturi din ce s-a întâmplat cândva sau din ce s-ar fi putut întâmpla, imagini statice cunoscute sau nemaivăzute, sunete grave, armonii ireale, toate se învălmăşeau şi porneau spre degetele acelea. Mâna femeii îmi atinse umărul: „Nu vă simţiţi bine? Sunteţi palid...” Mâna era grea şi am ştiut că mă voi prăbuşi. Meda se stinse în aceeaşi clipă, aflam cu toată fiinţa... Buzele mi se afundară în praf, întunericul gros sclipi de câteva ori, apoi se linişti.

Ovidiu Pecican

ZEUL

Paradox nr. 8/1982

De câtva timp mă lovesc mereu de privirile alunecoase ale cunoscuţilor. Atunci când mă întâlnesc ei par jenaţi. Îşi schimbă greutatea de pe un picior pe altul, dacă au vreo geantă (ori sacoşă) par să-i acorde o deosebită atenţie şi privesc mai tot timpul în lături. Credeam la început că e vreo toană de-a lor – prietenia depinde de atâtea lucruri de care habar n-avem!... S-a dovedit însă că nu e aşa. Mi-am spus că mi se pare şi că nu mai disting poate realitatea din pricina ochelarilor aburiţi. Mă înşelam şi de data asta.

Tot astfel, când l-am întâlnit pe Robert – lucrul acesta se petrecea pe la orele patru, azi după amiază – am descoperit în atitudinea lui aceleaşi labirinturi sinuoase. Mi-am spus că e prea mult dacă până şi el se comportă aşa cu mine. L-am întrebat cărui fapt datorez modificările sale de atitudine în privinţa mea, dar am făcut-o pe un ton care nu admitea decât un răspuns franc.

— E... ciudat, a început el să se bâlbâie la vreo oră după aceea, în faţa a două pahare cu coniac, în barul în care ne-am retras. Ai să spui că e o prostie sau, în fine, cine ştie... Dar ceva în tine s-a modificat. În felul în care vorbeşti, dar mai ales în mişcările pe care le faci există ceva stingheritor şi... iartă-mă, ceva care inspiră teamă. Uite, chiar şi eu, care te cunosc nu de azi de ieri, mă simt străbătut de un fior când încerc să te privesc direct. Cauza se află în tine, e clar că nu halucinez. Nu ştiu ce poate fi, cercetează-te!...

N-am mai stat să-i ascult bâiguielile, mă simţeam penibil ca un cosmonaut printre nudişti. Am aruncat nişte bani pe tejgheaua barului şi-am luat-o spre casă.

Oamenii aiurează. Dacă ceva s-ar fi petrecut cu mine eu aş fi fost primul care s-o simt. Iată, la fel ca şi până acum iau sticla de lapte şi ziarul lăsat în prag, şi intru în casă.

Din uşă mă întâmpină un miros încins. Câţiva tapiri apar

dinspre bucătărie, străbătând în goană culoarul. În bucătărie marea acoperă în întregime nisipul auriu al plajei, lovind acum cadenţat stâncile crescute sub picioarele mesei. Urc. Păsări galbene ţâşnesc de sub scară şi, scoţând ţipete asurzitoare, mi se încurcă în păr. Apoi se înalţă spre tavan, aşezându-se pe braţele lustrei. Lovesc uşa debaralei, trântind-o de perete. În mijlocul încăperii strâmte, burduşite cu cărţi, se înalţă maurul japonez. Din trupu-i ţeapăn şi clinchetitor doar ochii mă urmăresc, rostogolindu-se în orbite. La apropierea paşilor mei oglinda din baie explodează. Iau în mână un ciob şi, pentru o clipă, văd cum din ochi îmi ţâşneşte lumina.

Rodica Bretin

CETATEA FĂRĂ TRECUT

Paradox nr.10/1985

Daglar von Löwe îşi croia anevoie drum prin hăţişul pădurii inundate, aruncând uneori câte o privire în urmă, şirului de soldaţi care abia se mişcau, stânjeniţi de armurile grele, înarmaţi cu săbii, arbalete, lănci şi securi. Se simţea bolnav şi ostenit, prea multele războaie îi sorbiseră vlaga tinereţii. Servise o viaţă întreagă Ordinul, fără să se plângă, păstrând pentru sine suferinţa şi privaţiunile. În numele Spiritului Luminii şi împotriva puterilor necurate ale Nopţii, curmase nenumărate vieţi netrebnice de păgâni, salvându-le astfel sufletele din infern. Vânturase zările lumii şi pretutindeni semnul sacru de pe pelerină îl ocrotise, localnicii arătându-i respectul şi teama cuvenite unui Maestru al Ordinului. Cicatricele de pe trup stăteau mărturie că nu dăduse înapoi în faţa nici unui muritor, totuşi – putea să jure pe toate relicvele din Malborg şi pe osemintele strămoşilor – aceasta era ultima lui cruciadă.

Înainta poticnindu-se, ţinând sabia în mâna stângă, cu dreapta sprijinită de grumazul asudat al calului şi la fiecare pas cizmele i se afundau adânc în noroiul vâscos. Se gândea la oamenii săi: din miile care îl urmaseră în lungile campanii rămăsese o ceată jalnică, supravieţuitorii celei din urmă bătălii, spectrele unor războinici în căutare de vatră, retrăgându-se sub umbra deşartă a gloriei, hăituiţi de un duşman nevăzut. De luni întregi, poate de ani, se târau într-un marş disperat al morţii, prin pădurea blestemată, unde totul însemna încremenire, până şi timpul îngheţase, ţintuit de crengile negre şi contorsionate ale copacilor.

Un singur lucru îi împiedica să se lungească pe jos, aşteptând ca mlaştina colcăitoare să-i înghită, să alunece în adâncul aducător de uitare: doreau să ajungă acasă. Calea fusese presărată cu leşurile cailor şi soldaţilor căzuţi, pieriţi de foame, de epuizare sau din pricina rănilor ce se infectau în căldura umedă, plină de miasme.

Un strigăt – de uimire, de triumf? – izbucni din piepturile

acoperite cu platoşe, când, după trunchiurile împietrite apăru o geană trandafirie, întrerupând cenuşiul pădurii. Dincolo de lizieră, în valea înverzită, se înălţa o cetate cu ziduri albe, oraşul lor – urlau nebuni de fericire, salutând vesela îngrămădire de acoperişuri roşii, răsărite deasupra crenelurilor. Uitându-şi demnitatea de războinici încercaţi, alergară de-a valma spre platforma lăsată a podului, se înghesuiră încercând să ajungă mai repede la porţile masive, ce se deschiseră larg înaintea lor, în uralele mulţimii.

Ţinându-şi calul de căpăstru, Daglar von Löwe păşi pe sub bolţile împodobite cu flori, de parcă întoarcerea le-ar fi fost aşteptată. Intră în clădirea ridicată în inima cetăţii – casa lui – iar slujitoarele se grăbiră să i se înfăţişeze, aducând apa de trandafiri pentru spălatul mâinilor şi prosopul de mătase, ţesut cu fir de aur. Broderia-blazon a nobilei sale familii îi reaminti fluturarea stindardului zdrenţuit deasupra atâtor câmpuri de bătălie, însă imaginea sângeroaselor înfruntări nu-l înfioră ca altădată. Ardoarea anilor nesăbuiţi se spulberase, călcată sub roţi şi copite, amestecată în colbul pământurilor străine, odată cu leşurile celor mai puţin norocoşi.

Ceva umed i se lipise de pleoape; când izbuti să vadă din nou limpede, întâlni privirea lui Astrid. Cum îngenunchease cuprinzându-i picioarele, o ridică şi frânse trupul femeii lui într-o îmbrăţişare neîndemânatică. Astrid se lipi de el, braţe subţiri îl înlănţuiră şi buze tremurătoare îi turnară ceva uitat şi fierbinte în vine.

*

La început, orbiţi de bucuria întoarcerii, n-au observat unele ciudăţenii care nu îşi aveau locul, rostul. Cruciada durase mult – pierduseră aproape măsura anilor – dar găseau oraşul şi pe locuitorii lui neschimbaţi: nu murise nimeni, nu se născuse niciun copil, nimeni nu îmbătrânise. Îşi lăsaseră în cetate fiii, pe care ar fi trebuit să-i afle bărbaţi în toată firea – în schimb dădură peste aceiaşi băieţandri, jucându-se în curţile acoperite cu mozaicuri. Totul oglindea o simetrie perfectă, echilibrul proporţiilor mulţumea ochiul, de la geometria zveltă a turnurilor de veghe, la străzile drepte, cu pavajul curat şi neted. Era cetatea lor, visată în nesfârşitele nopţi dinaintea fiecărei bătălii; îi lipsea însă ceva nedefinit, poate noroiul sau curţile cu gunoaie din faţa bordeielor dărăpănate. Trăiau – începură să înţeleagă

într-un târziu – într-un oraş fără trecut, plăsmuit din dorinţe, ca şi cum cineva le-ar fi citit în minte, luându-se după modelul păstrat acolo.

Stranie era şi amnezia locuitorilor: nu-şi aminteau nimic din intervalul scurs de la plecarea cruciaţilor. Pentru ei, timpul – cel care deformează fapte, schimbă perspective, îndulceşte contururi – se oprise. Sau poate n-a existat niciodată o istorie a cetăţii născute din neant, liman iluzoriu pentru o mână de războinici întorcându-se acasă.

Curând, o stare de nesiguranţă puse stăpânire pe soldaţii lui Dagmar, ceea ce-i îngrijora nefiind vreo nepotrivire între amănuntele evocate în memorie şi realitatea exterioară, ci tocmai imposibila identitate.

Au început să-şi privească soţiile cu suspiciune, prospeţimea chipurilor lipsite de riduri părându-li-se o urzeală vrăjitorească. Unii au vrut să-şi ia zilele, alţii au încercat să plece din cetate, împinşi de spaima aceea iraţională. Nu zidurile păzite de gărzi i-au oprit – doar înfruntaseră iataganele păgânilor – ci ceaţa densă ce se instalase într-o zi, neştiută, pe dealurile din jur, fără să se mai ridice de atunci. Daglar vorbise cu doi dintre oamenii prinşi în capcana ceţii: victime ale unui somn cataleptic, aceştia se treziseră dimineaţa următoare culcaţi în propriile paturi.

— Minciună! strigaseră, ochii lucindu-le ca de febră pe feţele devenite măşti palide, inexpresive. Cum să părăsim cetatea, când am găsit aici mult râvnita tihnă?

Într-o după-amiază, Daglar auzi ţipete pe stradă, în dreptul ferestrelor sale: una dintre servitoare fusese călcată de o căruţă, iar câţiva curioşi se îngrămădeau vociferând în jurul formei strivite pe caldarâm. Printre ei îşi făcură loc două siluete în negru, care acoperiră leşul şi îl ridicară grăbiţi, dispărând într-o casă vecină.

Nu îndeajuns de repede însă: lui Daglar îi fusese destul o privire fugară ca să observe pata verzuie, lăţindu-se pe dale; văzuse cum din venele acelei fiinţe nu curgea sânge, ci altceva, cum materia cenuşie, poroasă, dezvelită de răni nu era carne omenească.

A doua zi, în zori, se sculă de lângă trupul cald încă al lui Astrid, îşi înşeuă calul şi părăsi cetatea adormită, apucând-o pe singurul drum netăiat încă de zidul de ceaţă.

Înapoi, spre mlaştină.

Voicu David

DOSAR REZUMATIV NR. 453

Paradox nr.10/1985

Cuprinzând evoluţia ultimului caz rezolvat de Centrul de Reabilitare nr. XII; coincidenţa numărului de ordine cu cifrele pitagoreice este cu totul întâmplătoare; evitaţi interpretările abuzive.

I. Subiectul: Martin A. Klepp, punctator primar, sistem sanguin eritrocitar AII, MN, Ss, Rh+, Lutheran–, Duffy IV, neagă alergii la produşi naturali sau de sinteză, coeficient de moştenire a atavismelor în limite normale. Vârsta apariţiei primelor manifestări: 29 ani şi 17 zile.

II. Cadrul: Întâlnirea neoficială premeditată a 47 punctatori şi a familiilor lor, din care 32 oaspeţi de peste hotare, cu ocazia aniversării unui succes individual (naşterea unui copil), întâlnire ce a avut loc la domiciliul lui M.A. Klepp la patru ore de la încheierea lucrărilor Consfătuirii Mondiale a Punctatorilor.

III. Faptele: Susnumitul Martin A. Klepp, la orele 21.47, deci la 3 ore după sosirea ultimului invitat, a întrerupt brutal printr-o avalanşă verbală tăcerea plină de semnificaţii şi subînţelesuri care învăluia civilizat reculeasa adunare, boicotând fructuoasele schimburi de opinii ştiinţifice, artistice, morale şi mondene, exprimate de fizionomiile grăitoare, pline de viaţă interioară ale participanţilor. Debutul afecţiunii, brusc, a fost determinat afirmativ de ingerarea unui avocado glasat, deşi experimental, în condiţii similare, simptomul nu a mai putut fi declanşat. Intervenţiile deznădăjduite ale familiei şi ale prietenilor intimi – între care şi un medic – s-au soldat cu succesive eşecuri, Martin A. Klepp refuzând cu îndârjire să părăsească încăperea şi continuând, spre oroarea invitaţilor, Niagara-i verbală, astfel că în scurt timp aceştia au părăsit jigniţi petrecerea. Chestionaţi ulterior asupra celor rostite de Klepp, toţi au refuzat să dea

declaraţii scrise, unii afirmând însă că nu credeau că s-ar mai putea întâmpla aşa ceva în secolul nostru – 51%, că au fost prea şocaţi pentru a mai înţelege sau reţine ceva – 38%, că nu cunoşteau limba în care perora Klepp – 6,8%, diverse opinii needificatoare – 4,2%.

IV. Consecinţa: Aduse imediat la faţa locului, detectoarele de stimulente artificiale din grupa alcoolilor, opiaceelor, amfetaminelor au negat repetat prezenţa acestora atât în incinta locuită, cât şi în organismul delincventului. Comisia de experţi care a studiat cazul – al doilea în această decadă – a stabilit, după efectuarea tuturor testelor de laborator necesare şi după examinarea completă somatică, psihiatrică şi psihologică a pacientului, că este vorba despre aceeaşi cauză, în fond încă neelucidată, ca şi la celelalte cazuri întâlnite, respectiv reactivarea unui atavism secundar declanşat însă în mod conştient cu titlu de experienţă, ca urmare a apropierii individului de încheierea perioadei sale de maturizare existenţială. Având în vedere cazurile precedente, s-a hotărât prin comparaţie că declanşarea conştientizată este mai asocială decât celelalte; de asemenea, datorită prezenţei atâtor specialişti punctatori de peste hotare, faţă de care ne-am compromis pentru mult timp, s-a recomandat luarea celor mai severe măsuri pentru reintegrarea rătăcitului.

V. Ispăşirea: Subiectul a fost condus la Centrul de Reabilitare nr. XII, unde i s-a aplicat tratamentul 2504. Relaxarea completă a musculaturii trunchiului şi membrelor, cu excepţia diafragmului aflat sub protecţie, a survenit la 3 minute şi 52 secunde de la administrarea curarei, dovadă în plus a stării sale normale. După orientarea electronică a jetului stimulator radiant asupra zonei elective din creier, acestuia i s-a suprapus un al doilea, informaţional, reglat la o frecvenţă de transmitere a informaţiilor de 2493x104 biţi/minut. Frecvenţa s-a calculat după un test capacitiv prealabil, astfel ca respectivul condamnat să poată simultan înţelege logic, simţi afectiv şi exprima obligatoriu prin viu grai textul emis. Conform recomandării Comisiei, textul a fost ales dintre cele mai dificile. Redăm aici fragmente infime ale evoluţiei tratamentului lui Martin A. Klepp:

Ora 0: „...Slavă, tu al lui Ra vlăstar iubit ce fecundezi câmpiile, ce vlagă dai vieţuitoarelor, ce holdele le faci, în mâlul tău, înalt şi des să crească, ce-n temple sărbători orânduieşti, tu care... care e mai presus, destinul sau fapta omenească, aşa a întrebat înţeleptul Vasishta şi Marele Părinte grăi vorbele împodobite cu pilde: nimic nu se naşte fără sământă, din sământă provine fructul, după cum e sământa pe care o arunci pe ogor bună sau rea, tot aşa e şi rodul pe care îl capeţi, după cum ogorul nu dă roade dacă nu se aruncă pe el sământa, tot astfel şi destinul nu se împlineşte fără faptă omenească... el a văzut ceea ce este ascuns, lucruri tainice, veşti ne-a adus despre zilele dinainte de potop, cale lungă a umblat dar a ostenit şi s-a întors, povestea muncilor sale în piatră a săpat-o, cu un zid a împrejmuit Uruk-ul şi luminosul hambar din zidul ale cărui creneluri...”

Ora 6: cefalee, primele semne de oboseală. „...printre realităţile care ne stau în faţă, unele-s în puterea noastră şi altele independente, ţin de noi părerea, impulsurile, dorinţa, toate cele ce sunt treburi specifice nouă... pe-un picior de plai, pe-o gură de rai, iată vin în cale, se cobor la vale, trei turme de miei, cu trei ciobănei... spre-amiaza vieţii noastre muritoare, ajuns într-o pădure întunecoasă, mă rătăcii, pierzând dreapta cărare; nu-i chip să spun, căci prea cumplit m-apasă şi mă-nfioară gândul ei, ce-adâncă şi stufoasă-i... ieşit-a vremea din ţâţâni şi, vai, am fost născut ca tocmai eu s-o dreg...”

Ora 11: oboseala creşte, clipit des, încreţirea frunţii, spasme musculare faciale involuntare, îngroşarea venelor superficiale. „...cât de greoi se mişcă drumeţul cu aripe, frumos cândva, acum ce slut e şi plăpând, unu-i loveşte pliscul cu coada unei pipe, iar altul fără milă îl strâmbă şchiopătând... a fost odată ca-n poveşti, a fost ca niciodată, din rude mari, împărăteşti, o preafrumoasă fată... străinul îşi făcuse apariţia cam pe la începutul lunii februarie, într-o zi geroasă, cu vânt şfichiuitor şi cu o ninsoare deasă – de altfel ultima din anul acela. De la gara din Bramblehurst o luase pe jos, tăind drumul peste câmp; într-una din mâinile-i vârâte în mănuşi groase purta un geamantan mic...”

Ora 15: semne de şoc hipoglicemic, paloare, tahicardie, transpiraţii reci, obnubilare; i se administrează perfuzie Vitali timp de 20 de minute; tratamentul continuă. „...unul din ei se apropie de K şi-i scoase haina, vesta şi cămaşa, le împăturiră apoi cu grijă ca pe nişte lucruri de care avea să mai fie nevoie, chiar dacă nu foarte curând... centralizarea mijloacelor de producţie şi socializarea muncii ajung la un punct în care devin incompatibile cu învelişul lor de clasă; acesta este sfărâmat...”

Ora 18: instalarea indicilor marcând apropierea cedării sistemului nervos; redarea se face aproape mecanic. „...la sfârşitul săptămânii vulturii au coborât în balcoanele palatului prezidenţial şi au sfâşiat cu secera ciocurilor plasele de la fereastră, repunând în mişcare cu aripile lor timpul împietrit din interiorul acestuia, astfel că în zori...”

Ora 20: semne marcante de epuizare fizică şi psihică, ideaţie lentă, permanentă bâlbâială. „...cal-u-ul căl-căl-călare pe-pe-pe-pe cal, calul că-la-la-la-lare pe-pe-pe-pe cal-calul căla-lare...”

Ora 22.30: lentoare mintală la limita conştientului, incoerenţă verbală. „...arm... grrr... muur... jiiiin... zdc...”

Ora 23.12: subiectul cedează, refuză să mai înţeleagă şi să transmită informaţii; i se administrează o doză masivă de narcotice. La trezire subiectul compune o măiastră declaraţie scrisă, autocritică, luându-şi pe viitor angajamentul unui sporit autocontrol, pentru o comportare civilizată, interiorizată.

VI. Concluzii: Subiectul s-a dovedit surprinzător de rezistent, confirmând alegerea unui tratament dificil, precum şi valabilitatea noului test capacitiv. Efectul dublu al tratamentului, pe de o parte oboseala de neuitat, generată de cele aproape 24 de ore de recitare neîntreruptă, pe de alta reîmbogăţirea universului interior prin trecerea prin conştient a celor mai celebre opere ale scrisului, a dus la o vindecare – suntem siguri – completă. Totuşi nu putem exclude o posibilă apariţie a unei recidive în urma unor factori externi aleatori; de aceea este

necesară punerea lui Martin A. Klepp sub supraveghere, precum şi colaborarea asiduă cu un centru de genetică.

Caius Chiriţă

ORA MESEI

Paradox nr.11/1986

E o minune că pendula străbunului a reuşit să înfrunte peste o sută de ani, funcţionând cu aceeaşi exactitate ca la început, dar toată uimirea s-ar spulbera aflând că străbunicul fusese un vajnic ceasornicar. Ţinem mult la tradiţie, dovadă şi pereţii încărcaţi de tablouri între ramele cărora nu sunt picturi, ci zeci de fotografii gălbejite mai mult sau mai puţin, pe care, în ciuda insistenţelor mele, nu am reuşit să le pun în albumul de familie. Chiar şi Mary susţinea că era mult mai romantic aşa, ori, cum de ea mă temusem şi cum ţineam mult la ea, am lăsat şi eu totul la locul său. Acum, deasupra pendulei îşi ţesuse tacticos plasa un păianjen pricăjit, cenuşiu, pe care nu m-am îndurat să-l înlătur. Mi-e cel mai bun prieten, din când în când pun un scaun sub pendula ce atârnă preţ de un metru de perete ca un dulap hodorogit şi-i azvârl câte un gândăcel din ăia scârboşi care ne tot dau târcoale noaptea.

De partea cealaltă a mesei, tata face „e-e-e!” din gura-i ştirbă şi arsă. Nu e un râs sardonic, cere de mâncare. De altfel, e şi ora. Pendula începe conştiincios: „zdrang-fâşş-zdrang-fâşş...” şi-aşa mai departe, trântesc cartea pe masă, deschisă şi zdrenţuită – a nu ştiu câta zecea oară o citisem – şi deschid dulapul, scot supa, alung gândacii de pe pesmeţi, înşir totul pe masă, care e curată, o şterge Mary atunci când nu stă ţintuită la fereastră, o şterge cu mânecile, îngânând visătoare ceva ce pare atât de păgân, încât mă opresc atunci înfiorat de nelinişte şi admiraţie totodată.

Bătrânul mănâncă puţin, două-trei linguri, un pesmete, şi gata. Apoi face iar „e-e-e...” Nu e deloc greu să te înţelegi cu el: primul „e-e-e” înseamnă că-i e foame şi cum asta se întâmplă la ore fixe, e clar; al doilea e când s-a săturat şi al treilea când vrea la toaletă. O oră dimineaţa şi o oră seara îmi pierd plimbându-l prin odaie – pentru că toată ziua e ţintuit în scaun, chiar şi noaptea tot acolo doarme – temându-mă să nu-i

putrezească şezutul. Şi el aşteaptă cu nerăbdare aceste plimbări: prin vechea încăpere, umăr la umăr şi încet-încet, şontâc-şontâc, fiecare sprijinindu-se de celălalt, într-un balans caraghios, facem turul „lumii” şi el scoate de astă dată un fel de „hâh” de satisfacţie din gâtlej.

Dar niciodată nu se opreşte la fereastră, în cadrul căreia stă Mary, nemişcată. Priveşte doar aşa, în trecere, peisajul de afară şi parcă vede şi prin Mary.

Deodată se opreşte din mâncat. Lingura cade cu un pleoscăit în farfurie şi Mary sare din nou la fereastră scoţând nişte gemete înăbuşite. Costumul! Îl îmbrac, jerpelitul meu costum, pun casca şi ies sub soarele roşu. În spatele casei, acolo, permanent la umbră, îşi duce traiul firava mea grădiniţă. O acopăr repede cu foliile de plastic şi fug din cele patru picioare ale mele înăuntru. Nu dau jos decât casca şi mă apropii. Ea plânge, sunt singurele ei clipe de luciditate dureroasă. Plânge Mary a mea, cu ochii şi aşa vineţi, cu lacrimi prelingându-se pe faţa palidă, o durere care-i încrânceneazǎ surd subconştientul, plânge Mary şi mă îmbrăţişează şi pe mine şi cârjele-mi, în timp ce afară se dezlănţuie o furtună fără nori. Zbang! zbang! poc! se aude, miroase a ars, scântei violete sar din colţurile ruinatei camionete, din cutia poştală, din ţevile ruginite şi din gardul de sârmă al cărui leş se mai sprijină pe doi-trei stâlpi. Aştept cu înfrigurare furtunile acestea în care parcă diavoli nevăzuţi s-ar încăpăţâna să ne amintească de prezenţa lor şi de fiecare dată îmi lasă un gust amar în gură. Dacă ai putea, Mary, să scoţi măcar un cuvinţel printre hohotele de plâns, cât aş da să aud şi alt glas în afară de glasul meu răguşit!

O, mamă! Mă rog ţie ca unui zeu, ocroteşte-ne pe mine, pe Mary care plânge la pieptul meu, pe tata care face „hâh” de plăcere când îl plimb în jurul mesei şi, în sfârşit, pe micul păianjen cenuşiu care îmi aleargă în întâmpinare ori de câte ori îmi vede umbra! Ocroteşte casa, şi spanacul, şi cartofii din grădină, şi fierăraiele din curte, şi pendula şi sufletele tuturor celor care mai trăiesc pe pământ!

Constantin Cozmiuc

ACASĂ, PRIN NORI

Paradox nr.11/1986

Nu cred că există bărbat care să fi făcut războiul şi să nu fi fost fericit că a scăpat cu viaţă, măcar de-am socoti numai importanţa pe care şi-o poate da într-o discuţie cu cei mai tineri, care nu se pot lăuda decât cu faptul că au făcut şi ei armata. La un pahar, mai ales în prezenţa femeilor, subiectul alunecă inevitabil spre fapte de arme, multe din ele limitate la celebrul „i-am arătat eu sergentului”. Ştiam asta, cine nu o ştie, dar nu i-am putut împiedica să discute nici despre fotbal (un subiect îngrozitor de plicticos), nici despre cum au făcut armata, ce i-au spus sergentului şi, evident, despre război (subiect enervant când nu poţi participa decât ca spectator mut de admiraţie). Am încercat o alternativă deviind discuţia spre doctori, dar pe mutrele lor am citit că e mai bine să-i las în pace. Aşa mă enervam numai eu. Deh, spirit de sacrificiu, sunt mai tânăr. Ca să evit măcar preambulul, am pretextat că mă duc să mă las de fumat. N-au râs, ştiau că asta înseamnă că voi căuta nişte „lungi şi bune” şi asta-i interesa şi pe ei.

M-am întors cât mai târziu, tocmai povestea Alec. De fapt era ziua lui, ieşea la pensie, lăsând în spate ani grei în serviciul aviaţiei civile. Se ţine bine, e şi normal cu viaţa ordonată pe care o duce.

— ...Am avut multe întâmplări în război, ca pilot de vânătoare: accidente la sol, lupte aeriene, aterizări forţate – am fost doborât de două ori – însă cea mai stranie întâmplare am trăit-o în timp de pace, într-un zbor banal deasupra Caransebeşului.

Pe Fred, cu care am zburat atunci, l-am cunoscut cu puţin timp înainte de 23 August, pe un aeroport de lângă Ploieşti, la popota ofiţerilor. Eram cu nişte amici, piloţi şi ei, în culmea veseliei; venind dintr-o patrulare, am doborât un vânător american care nu ştiu ce căuta singurel prin partea locului. Mă rog, aveau ei ce aveau cu rafinăria noastră de acolo, dar asta ştie toată lumea. Cum eu i-am făcut felul, vă daţi seama că

eram cel mai „în formă”. Ştiţi cum e – şi toţi îl privesc cu o complicitate nostalgică – toată lumea vine cu paharul în mână: „Bravo, mă! L-ai făcut arşice!” Unul singur m-a tras într-o parte şi m-a întrebat şoptit: „Pilotul a scăpat?” „Cred că da – i-am răspuns –, l-am văzut paraşutându-se.” „Sper să nu-l prindă ăia din Gestapo”, mi-a şoptit. Nu i-am răspuns, nu-l cunoşteam, putea fi un provocator, pe vremea aia era plin de ei.

Scandalul era în toi, lumea ajunsese la gradul de veselie în care toţi vorbesc şi nimeni nu ascultă, când uşa s-a dat în lături şi a apărut americanul, încadrat de un locotenent de la noi şi de un sergent de la pifani, din paza aeroportului. Toţi au amuţit. Era un tip înalt, bine făcut, genul de băiat-bun-care-trage-iute de prin filme.

— *Hello everybody! My name is Fred. Not Astaire, but Boyle. May I sit down? I’m very tired! Could I drink too?*

S-a aşezat punând mâna pe primul pahar pe care l-a găsit plin. Toţi am rămas încremeniţi. Din mulţime se auzi o voce tărăgănată:

— Ce z’să mă, ăsta?

— Zice că îl cheamă Fred Boyle, nu Fred Astaire, că-i foarte obosit, că vrea să stea jos şi să bea ceva cu noi, că ne salută pe toţi. Le-am tradus aproape fără să-mi dau seama. Eram uluit, în aviaţie nu iei prizonieri, nu-ţi vezi inamicul la faţă, aşa că nu ştiam cum să mă comport. Partea respectivă din regulament o sărisem, aşa că...

— *Ignoratio legis non excusat*, i-am spus încercând încă o dată să deturnez discuţia pe altă pistă.

— Lasă, ţâncule, limbile moarte, crezi că nu ştiu că Opriş, cu care făceai latina, cum te vedea, cum evoca imaginea unui măgar înaripat? Nu te găseam în fiecare săptămână cu coada între picioare la meditaţii? Uiţi că-s vecin cu el?

I-am zâmbit şi am tăcut. O asemenea evocare la Alec însemna că ţine să arate tuturor că mă ştie de copil. Mi-a zâmbit şi el, şi-a aprins o ţigară şi a continuat:

— După câteva momente de linişte, zarva a izbucnit din nou. Toţi s-au strâns în jurul lui Fred, a trebuit să traduc cele mai ţicnite întrebări. Unul voia să ştie data exactă la care se predau americanii, altul dacă are copii, dacă s-a copt grâul în Texas, ce mai face Billy the Kid (tot mort?), care mai e cursul dolarului, dacă tot Lincoln e preşedinte, ce mai, un talmeş-

balmeş pe care-l traduceam în cadenţa unei mitraliere. Mă descurcam, eram la faza în care vorbeam bine orice limbă... Râse şi continuă după o scurtă pauză:

— Nicu, îl ştiţi, a murit anul trecut de inimă, şi-a amintit şi el ceva engleză, s-a apropiat de Fred în viraje largi, l-a bătut pe umăr şi i-a spus arătându-mă cu degetul:

— *He bum-bum on you! Good boy!*

Fred a înţeles de aici că eu l-am bubuit şi că, paradoxal, sunt băiat bun. A priceput, probabil, că în mintea lui Nicu nu exista nicio conexiune logică între cele două propoziţii, căci mi-a întins mâna zâmbind:

— *Good shot! You put me out of the war!* (Bună lovitură, m-ai scos din război!)

— *I'm sorry*, i-am spus, deşi nu-mi părea rău deloc. Din contra, eram mulţumit că l-am lăsat în viaţă. *Nothing personal. War is war*. Adică n-am nimic personal cu el, războiul e război.

— *Oh, I know, machines destroy machines!* A râs şi ne-am dat mâna. Am avut impresia că mi-o strânge la uşă. Apoi hărmălaia a continuat până către dimineaţă.

Într-un moment de acalmie – lumea se căra sau adormea la faţa locului – Fred s-a apropiat de mine şi m-a întrebat cu un aer îngrijorat:

— *Where am I?* (Unde sunt?)

L-am privit surprins. Întrebarea era cel puţin idioată pentru un pilot militar în misiune de luptă. I-am spus, uitându-mă la el ca la un copil cretin:

— *East Europe. Romania. Earth!*

— Oh! a făcut surprins. *Interessting!*

Cred că e cazul să nu vă mai reproduc discuţia în original, nota specifică e suficientă, mai ales că ţâncul ăsta se încoardă de mi-e frică să nu facă un infarct cerebral la fiecare cuvânt.

— Ce să fac dacă am crescut cu bonă franţuzoaică, i-am răspuns ironic.

— În fine, lumea era cam pe plecate, singurul complet treaz era sergentul, copleşit de sarcina de a transporta un prizonier de două ori cât el de înalt. Oricum, s-a dovedit zdravăn, căci l-a cărat în spate până la comenduire. Cum vă spuneam, cel mai bun inamic al meu, dacă-mi este permis să-l parafrazez pe Leonida Neamţu, habar n-avea unde se află. Am început să discutăm, eu fiind atent în jur la eventualii turnători ai

Geheimstaatspolizei-ului, el la sticla de pălincă de pe masă, care, fie vorba între noi, era în scădere ca apele Dunării într-o vară secetoasă.

— De unde ai decolat?

Mi-a răspuns încurcat:

— Ştiu că nu mă crezi, dar... West Point, Florida!

Am căscat gura. Era practic imposibil.

— Te-a trombonit, interveni cineva de la masă.

— Ce te bagi? Crezi că Alec nu ştie? am intervenit şi eu, prins de povestea lui Alec. Am dat şi cu palma în masă. Unii s-au uitat cam chiorâş la mine, dar cel puţin s-a făcut linişte, ca atunci când chelnerul face nota şi întreabă: „Plătiţi împreună?” Alec îmi făcu semn cu ochiul: „Te-a prins povestea, puştiule, nu mergi după ţigări?” Am dat din cap şi a continuat:

— Mi-a arătat hărţile, le avea la el. Nimic din zona noastră, doar coasta Floridei. Mă gândeam la cine ştie ce plan diabolic, auzisem de tot felul de chestii à la Fu Manchu, dar n-am insistat prea mult pe linia asta. Ştiţi cum e, nu spionita e trăsătura noastră caracteristică. L-am lăsat să povestească, iar când a terminat nu mai puteam închide gura. Poate şi oboseala era de vină.

— Am plecat din West Point la 9 a.m., începu americanul, într-o misiune banală de recunoaştere deasupra oceanului, spre Haiti. Amănunte nu-ţi dau, traseul este înscris pe hartă. Eram cinci, pe cinci aparate de vânătoare cu care voi românii aveţi ceva de împărţit, fără să vă gândiţi cu câtă trudă le trecem oceanul...

— Dacă nu le găuriţi la faţa locului, i-am sugerat candid. Nu s-a supărat, a râs sănătos şi a continuat: „Lasă, că şi noi ne dăm silinţa”, mă rog, ceva în genul ăsta, apoi mai zicea că i-a plăcut I.A.R.-ul. „Zburam de câteva ore, când am pătruns într-o ceaţă deasă – continuă americanul – apărută pe neaşteptate. Am ieşit din ea, ridicându-mă cu o mie de metri. Ceilalţi dispăruseră, nu răspundeau la apelurile radio. Am crezut că s-au pierdut, că sunt perturbaţii radio, mai ştiu eu ce. Aerul însă avea ceva neobişnuit, o strălucire şi o claritate uluitoare. Aveam impresia că pot vedea coastele Europei şi poate chiar le vedeam. Mi-e greu să-ţi spun ce s-a întâmplat, n-o să mă crezi şi de altfel amintirile mele sunt destul de confuze. Motoarele s-au oprit în aer! N-aveam deloc chef de baie, mai ales că zona este şi plină

de rechini.

Cel mai straniu lucru, continuă Fred, era faptul că stăteam suspendat în aer, cu motorul oprit, pironit ca un fluture în insectar, la cinci mii de metri înălţime. Apoi am auzit un sunet, o notă gravă aproape de limita audibilă şi afară a început să se întunece. Dar soarele era la locul lui, doar lumina dispărea treptat, ca la teatru, înainte de uvertură. M-am pomenit într-un întuneric total, ca în fundul gheenei... Trebuie să precizez – se rupse Alec de povestire – mai ales pentru puştiul ăsta de la elicoptere, că „gheenă” înseamnă „iad”, într-o formă mai veche.

— Uite ce e, după ce că mă chinui să bat la maşină tot ce povestiţi voi acolo, acuma vă mai încurcaţi în semnificaţii! Asta-i prea de tot, până şi eu, autorul textului, l-am auzit pe Fred spunând „hell”, adică, pe româneşte, „iad”. Înţeleg, nea Alecule, să te iei de puştiul ăsta, dar nici chiar aşa...

— Mă lăsaţi să termin sau nu? interveni Fred. Dacă aş fi de faţă m-aş enerva. Lăsaţi-mă naibii să povestesc, acuş termin! Deci... unde-am rămas?... Nu-mi dau seama cât timp am stat acolo... Wait a minut!... În ce dată suntem azi?

— 22 iunie 1985. Cred că m-am grăbit să bat textul, căci iată-l pe Fred aruncându-mi una din privirile acelea care au darul de a amuţi.

— Nu cu tine vorbeam, încă nu exişti şi nu discut cu fantome necunoscute. Am învăţat asta în Anglia. Aşa că taci şi bate la maşină! (*Shut up and type!*) Alec, spune-mi în ce dată suntem astăzi?

— ...

— *Alec! What’s the date?*

— Ah, scuză-mă, nu te-am auzit, îmi bâzâie ceva straniu în cap, parcă aş avea un gând străin în minte.

— Nicio problemă, un tip va scrie ce-ţi povestesc şi gândurile sale au ajuns până la noi. În ce dată suntem?

— 22 iulie 1944.

— Uf, a făcut Fred, amintindu-mi de Winnetou, aceeaşi zi. Bine că n-am ajuns cine ştie unde în timp. Cum spuneam, eram convins că-s mort, însă n-am apucat să mă sperii, căci, brusc, ca atunci când aprinzi becul noaptea, m-am pomenit zburând deasupra zonei ăsteia... cum îi spune?

— Ploieşti, România.

— Aşa că... asta este. Ai apărut tu, am tras, ai tras, m-ai

nimerit, nu te-am nimerit... Mai dă-mi te rog un pahar din chestia asta, cum îi spune?

— Pălincă.

Bău o înghiţitură zdravănă şi plescăi încântat. „*Strong. I like it!*” După un moment de tăcere, reîncepu:

— Nici măcar nu ştiam cu cine am de-a face, când am văzut tricolorul deasupra garnizoanei am crezut că-s la italieni...

Către dimineaţă ne-am despărţit. Ne-am reîntâlnit după război, pe aeroportul din Caransebeş, cu puţin timp înaintea repatrierii lui. Ne-am plimbat prin oraş câteva ore bune, vorbind vrute şi nevrute.

Apoi şi-a exprimat dorinţa să facem un mic zbor împreună. Voia să conducă un avion de-al nostru. Comandantul a fost de acord, prea repede poate, căci a avut necazuri pe chestia asta mai târziu. Ne-am urcat în câte un I.A.R. N-a avut nicio problemă cu pilotarea, în câteva minute s-a acomodat şi a decolat ca un as în faţa mea. Am decolat şi eu, într-o stare asemănătoare cu o ciorbă sentimentală.

Am zburat spre munţi, peste lumea paralelă a norilor. Vorbeam prin radio, de fapt mai mult glumeam. Timpul s-a scurs repede, i-am spus că e momentul să ne întoarcem, consumasem deja jumătate din rezerva de benzină şi riscam o aterizare forţată.

Fred era cam la un kilometru în faţa mea. Intrase în cuşma unui nor, l-am urmat în tăcere. A început cu un ţiuit în ureche, continuu, ascuţit. Nu i-am dat atenţie. Apoi Fred a început să strige în căşti:

— *Wow! This is my city! My home in the clouds!*

Parcă-i aud încă vocea în urechi, strigându-mi că-şi vede casa în nori. E absurd, recunosc, cei din turnul de control l-au auzit însă şi ei.

Câteva secunde mai târziu am ieşit şi eu din nori. În prima clipă nu m-am mirat de ceea ce am văzut. Eram deasupra unui oraş necunoscut, un oraş înconjurat de munţi cu crestele învăluite în nori. La margine era un lac cu ape limpezi. Ei bine, lăsaţi paharele jos şi ţineţi-vă de scaune... În fundul lacului se putea zări aeroportul din Caransebeş!

— Nea Alecule, asta e prea de tot! am exclamat înecându-mă cu paharul de apă minerală, singura băutură acceptabilă la ora asta.

Victor m-a săgetat cu privirea. Am tăcut. Mai târziu mi-a spus că venea dinspre Timişoara şi a văzut şi el oraşul. De fapt, asta l-a salvat pe Alec la ancheta ce a urmat.

— Americanul a devenit surescitat – îşi continuă Alec povestirea –, striga în căşti „*home, sweet home*” şi „Yuhuuu” de parcă era pe cal, la un rodeo. I-am strigat să se îndepărteze şi mi-a spus că aterizează. I-am spus că nu-i decât o iluzie, un nor, dar nu-i păsa. Îl înţeleg, voia acasă.

Vă daţi seama ce înseamnă să reduci turaţia la două mii de metri înălţime şi să te faci că aterizezi pe un nor... Nu mă băga deloc în seamă, iluzia era perfectă, cred că şi uitase de mine. Se îndrepta către o vâlcea de la marginea oraşului. M-am repezit după el în picaj. Am traversat o „casă” şi o fracţiune de secundă am avut impresia că văd într-adevăr o cameră, o pivniţă şi apoi – senzaţia că intru în pământ. A fost o clipă sinistră, dilatată enorm şi plină de spaima că Fred are dreptate, că mirajul este în lac, nu lacul însuşi. Din fericire am ieşit imediat sub nor şi am redresat avionul, căutându-l pe Fred. Nu era nicăieri, n-avea unde să dispară, jos era aeroportul, nu avea benzină decât pentru încă maximum câteva minute, ce mai... asta este!

Aici Alec se opri, îşi şterse fruntea cu batista, apoi spuse cu o voce înceată:

— Două zile mai târziu, comandantul a primit o radiogramă prin care americanii întrebau dacă ştim ceva despre un oarecare Fred Boyle şi de un I.A.R. Ştiam ceva, dar nu ceea ce trebuia.

O lună mai târziu am primit o vedere de la el, oraşul său văzut din avion. În apele lacului nu se reflecta Caransebeşul, ci cerul, dar să mă ia dracu – vorba ateului – dacă nu era identic cu cel din nori. Am recunoscut până şi locul în care a aterizat, lângă o casă însemnată cu o cruce. Îmi scria că acolo locuieşte, că altădată să aterizez în curte, nu să-i sperii familia şi pisica intrând cu I.A.R.-ul în sufragerie, că-i un aparat bun, că are recordul mondial la viteză, dar nu se asortează cu mobila... Încheia însă serios: „...Prietene, crede-mă, habar n-am ce se întâmplă cu lumea asta, cum o fi făcută, dar am găsit cea mai formidabilă scurtătură.”

— Unde-i vederea? l-am întrebat, poate prea brutal.

Alec dădu din umeri. Apoi continuă trist:

— Erau vremuri tulburi, puiule. Am avut multe necazuri pe chestia asta, te rog să mă crezi. Dar aviaţia utilitară e şi ea o

meserie…

L-am înţeles. Petrecerea s-a încheiat curând, era târziu, în jurul nostru chelnerii roiau fredonând-o pe aia cu „ora închiderii”. Am plecat cu toţii, despărţindu-ne în uşa restaurantului ca după un parastas, cu sentimentul nelămurit că am pierdut ceva. Povestirea lui Alec înlocuise gustul fripturii cu aroma crudă a necunoscutului.

— Ce mai ştii de el, nea Alecule?

— A murit anul trecut. Cancer, ca toată lumea. Acum cinci ani m-a vizitat cu familia; avea trei nepoţi, drăguţi şi obraznici ca toţi copiii din lume. Nu mi-a spus nimic în plus, nu ştia şi n-avea de unde să ştie altceva decât mine. Am trăit acelaşi lucru, el în interior, eu în afară. Doar nevastă-sa s-a uitat ciudat la mine când Fred m-a prezentat, spunându-i:

— Vezi, ăsta-i băiatul care ţi-a traversat sufrageria în avion!

Ea a râs şi mi-a spus că soţul ei este un glumeţ irezistibil. I se păruse, într-adevăr, că vede un avion trecându-i prin sufragerie, l-a înţeles pe Fred că s-a inspirat din spusele ei în povestea turnată F.B.I.-ului, dar, totuşi, sunt atâţia ani la mijloc, oricum ar fi ajuns acasă, delictul s-a prescris.

Orice părere ai avea, ăsta e adevărul: a aterizat pe un nor şi s-a dus acasă ca şi cum aşa ar fi normal. Dă-mi voie să-ţi spun că dacă aş fi auzit povestea de la altul, n-aş fi crezut-o. Prea e trăsnită…

Am tăcut amândoi. Deasupra noastră, prin spărturile norilor, sclipeau câteva stele. Păreau luminile unui oraş răsturnat, proiectat pe nori.

Alexandru Pecican

SPITALUL

Paradox nr.11/1986

Totul a început în ziua în care m-am angajat ca psiholog la spitalul de boli nervoase. Acceptasem postul la insistenţele directorului, un savant de renume internaţional.

Poate nu aş fi avut niciodată curajul să istorisesc cele ce urmează dacă nu aş fi fost susţinut moral tot timpul de soţia mea, cunoscuta şi îndrăgita scriitoare de literatură pentru copii, Tatiana Spiridonovna.

Încă de a doua zi am trecut la testele de rutină. Mi-a atras atenţia în mod deosebit un individ bărbos şi cordial, care, născut în spital, în urmă cu mulţi ani, din doi părinţi bolnavi, se dovedise atins congenital şi nu mai părăsise niciodată aşezământul.

Subiectul era dotat cu o inteligenţă ieşită din comun (de altfel doborâse toate recordurile în topul personal pe care îl ţineam la zi), cu o sensibilitate la fel de mare şi aş zice chiar – dacă termenul, în acest context, nu ar părea forţat – cu o înţelepciune magistrală.

L-am privit cu mirare şi l-am întrebat cum se face că un om atât de dotat e ţinut într-un ospiciu. Mi-a răspuns că totul se trage de la încăpăţânarea lui de a susţine adevărul. L-am întrebat despre ce adevăr este vorba. „Acela că sunt Leonardo da Vinci.” Am înţeles totul, dar, conform unui bun sfat, l-am întrebat în continuare, prefăcându-mă că nu înţeleg, ce îi deranjează pe doctori. „Ei susţin că cel care mă cred eu a murit de foarte mult timp.”

Nu avea rost să-l contrazic, l-am îndemnat să-şi vadă în linişte de treburi şi să nu pună la suflet nimic. M-a invitat la el, ca un fel de recompensă pentru încrederea şi înţelegerea de care am dat dovadă. Mi-a spus că, fiind cel mai vechi în stabiliment, are o cameră separată pe care a transformat-o în atelier şi că nu primeşte pe nimeni să-i calce pragul.

În încăperea destul de mare şi bine luminată erau

îngrămădite tot felul de instalaţii şi maşini din lemn, care mai de care mai complicate. Lângă fereastră, pe un trepied, aproape gata – Mona Lisa. Am zâmbit. Trebuie să recunosc însă că părea o copie fidelă. Am început să mă minunez şi să o laud. Bolnavul a luat o pensulă şi, cu o mână sigură, a început să finiseze câteva detalii. Abia atunci am remarcat amănuntul şi, mirat, l-am întrebat cum poate picta cu ochelari fumurii. Mi-a răspuns că-i poartă fiindcă i-au fost impuşi de direcţia spitalului, dar că, atât cu ei, cât şi fără ei, îi este totuna, el fiind din naştere orb.

Lucia Robitu

PĂRINTELE

Paradox nr.11/1986

Atmosfera rămânea în continuare încordată. Polemica se transformase în ceartă; oamenii de rând nu puteau înţelege ce se întâmplă de fapt, dar urmăreau totul cu ochi avizi şi curioşi, căutând să treacă dincolo de aparenţe.

Situaţia fără precedent pusese Biserica în mare dificultate. Evoluţia ştiinţei şi, mai ales, dezvoltarea intensivă a industriei calculatoarelor submina însăşi existenţa ei ca instituţie. Se lansase lozinca: „Maşina e perfectă, maşina nu poate greşi!” iar sfinţii părinţi se văzură nevoiţi să recunoască scăderea permanentă a numărului de enoriaşi.

Adversarii afirmau că în acea perioadă religia ajunsese într-un asemenea impas încât cei ce-o propovăduiau n-aveau altceva de făcut decât să-şi arate unul altuia calea pe care trebuiau s-o urmeze întru dobândirea vieţii veşnice. Se tipăriseră cărţi de popularizare a ştiinţei. Se ajunsese la înzestrarea fiecărei familii cu câte un calculator infailibil, astfel încât predicile strălucitoare aveau un ecou tot mai redus în rândul maselor. Dacă n-ar fi apărut atunci Părintele, Biserica ar fi devenit în curând martora propriei sale agonii.

I se făcuse o publicitate uriaşă. Sute de afişe viu colorate se puteau zări pretutindeni. Publicaţiile bisericeşti nu mai scriau decât despre el.

Părintele predica mereu în acelaşi loc şi la aceeaşi oră. O mulţime de oameni veni să asiste la întâia predică, iar adversarii se văzură nevoiţi să recunoască ingeniozitatea de care Biserica dădea încă o dată dovadă. Nu puteau să nu rămână surprinşi. Ca şi în multe alte situaţii precedente, Biserica adoptase acelaşi principiu ca şi al inamicilor: „Maşina nu poate greşi!” Părintele constituia dovada concludentă. Construit într-un scop bine determinat, Părintele îşi îndeplinea cu sârg datoria de îndrumător pe drumul credinţei, iar oamenii se adunau cu sutele să-l poată vedea.

Când începea să vorbească, liniştea se întindea peste puhoiul de mase tălăzuind şi doar vocea lui se rostogolea peste capetele plecate. O voce, e drept, cu inflexiuni metalice, dar atât de caldă în clipele povestirii întâmplărilor biblice.

Dorinţa se îndeplinise şi sfinţii părinţi se puteau felicita. Îşi pomeneau triumful în toate conferinţele de presă. Dovediseră lumii că o maşină nu poate crede în Dumnezeu atâta vreme cât nu este lăsată să cunoască scrierile sfinte, cât nu este lăsată să creadă.

Părintele îşi petrecea tot timpul studiind. Fotografii îi tulburaseră singurătatea şi sute de imagini înfăţişându-l adâncit în lectură invadaseră revistele şi ziarele. Biserica marcă în acea perioadă o creştere numerică atât de accentuată a membrilor ei, încât trebui să aloce fonduri necesare ridicării unor noi lăcaşe de cult, capabile să ofere adăpost mulţimii celor ce-şi căutau refugiul în dreapta lume a credinţei.

Într-o zi, părintele nu apăru la ceasul obişnuitei predici. Oamenii îl aşteptară câteva ore, dar el nu veni. Se împrăştiară apoi, căutându-l, şi, în afara oraşului, în mijlocul unei cete de copii, îl găsiră povestind, culegând flori şi prinzând fluturi.

Convocat de către consiliul ecumenic să dea seamă de comportarea sa, Părintele recunoscu, în faţa gazetarilor uluiţi şi a mulţimii, că Dumnezeu nu există şi că viaţa omului e frumoasă şi şi-o rânduieşte singur.

Atunci l-au încuiat într-o încăpere şi au cerut mulţimii să hotărască ce pedeapsă i se cuvine.

În ziua aceea, pe care mai apoi o proclamară sărbătoarea sfântă închinată victoriei Bisericii împotriva ereziei, oamenii se adunară. Îmbrăcaţi în veşminte din pânză de sac, îşi aprinseră torţele, alcătuind o impresionantă procesiune. Către prânz îl scoaseră în piaţa publică, intonând pioase rugăciuni pentru salvarea sufletului. Şi-l arseră pe rug.

Lucian Vasile Szabo

CRONIA

Paradox nr.12/1987

Zile întregi camioanele au cărat echipamente de la bazele dezafectate aflate în marginea oraşului. Roţile lor imense au spart pietrele din pavajul drumului. Au săpat făgaşe. Frunzele toamnei s-au împrăştiat zburătăcite de curentul de aer. Peste tot s-a aşezat praful. S-a aşezat praful ca o mantie regală pe umerii unui lepros. Veniţi să vadă spectacolul, copiii şi-au uitat zmeiele, cercurile şi mingile de cârpă. Apoi a urmat liniştea. Ultimul camion s-a îndepărtat în viteză, parcă schelălăind. În urma lui, strada arăta ca o magazie veche şi părăsită. Copacii aveau crengile smulse. Casele – faţadele zgâriate şi înnegrite. În ferestre – hârtie albastră sau jurnale colorate. Gardurile, majoritatea din fier forjat prins în nituri, au rămas prăbuşite, cu înfloriturile smulse. Prin ronduri, pe trotuare, în rigole zăceau resturi din aparatura cărată cu atâta grabă.

Lumea a fost la început nedumerită. După aceea speriată. Se vorbea despre un furt masiv de informaţie. Tehnicienii din bază au constatat la un moment dat o împotrivire a reţelei de calculatoare în eliberarea datelor şi rezultatelor necesare activităţii. S-a trecut la verificarea casetelor ce conţineau seturi de informaţii. Erau descompletate. S-a întâmplat să dispară şi casete întregi. Nu le sustrăgea nimeni; dispăreau în neant cu plasticul ce le învelea şi cu lichidul folosit ca suport al datelor, sub privirile mirat-tâmpe ale inspectorilor. Tehnicienii zâmbeau deja. Uimirea lor se consumase. Nu mai punea nimeni întrebări. Arareori cineva se arăta puţin mirat, doar puţin, a povestit martorul ocular. Apoi s-a trecut la dezafectarea bazelor.

Am găsit-o în drum când camioanele se îndepărtaseră lăsând în urma lor un praf mărunt ce avea să se aşeze cu încetineală şi hotărâre peste mica noastră lume, peste case, peste iluziile noastre întârziate în faţa unor uitate şi închise uşi,

pe hainele negre îmbrăcate numai în călătorii nostalgice spre cimitirul unde, pentru eternitate, rămânea un prieten sau o frumoasă amintire; am găsit-o în drum, să nu vă mire femininul; are o mare doză de sentimentalism, aidoma unei iubite plecate pentru totdeauna. I-am adunat organele risipite în mormanele de frunze şi pământ de pe marginea străzii. Numele meu este CRONIA, numele meu este CRONIA, au fost primele ei cuvinte. Nu ştiu ce am simţit atunci. Poate că am fost bucuros. Singurătatea mea se căţăra pe pereţi ţipând cu spaimă ca să fie apoi alungată cu pietre pe maidanul din spatele curţii. Sau poate am fost neliniştit. Starea de echilibru relativ dobândită după moartea Idei mi s-a părut ameninţată. Vedeam ridicându-se în jurul meu aburii neîncrederii.

Aici jurnalul scriitorului se întrerupe. Celelalte date au fost culese din mapa romanului autobiografic Cartea imperiilor viitoare. După dispariţia autorului, Cronia nu a putut oferi niciun amănunt. Repeta doar cuvintele: Numele meu este Cronia, numele meu este Cronia. Lumea şi-a dat seama destul de târziu că scriitorul nu mai este. Locuia singur într-o vilă cu două etaje, despre care povestea că este o bojdeucă acoperită cu tablă râcâită de rugină pe unde timpul îşi vântură secundele, ferestrele au lemnăria mâncată de carii şi sticla năclăită de mizerie şi praf, că zidurile sunt acoperite cu iederă cenuşie ce suge sângele pământului. Nimeni nu a ştiut vreodată dacă atunci când debita toate acestea credea în ele sau încerca doar să fie ironic. Avea prieteni, însă şi în mijlocul lor ştia să rămână oricând izolat şi singur.

Pe Cronia a adus-o în casă în ciuda interdicţiilor făcute de autorităţi. A pus-o la punct şi, după moartea soţiei, i-a fost singurul tovarăş apropiat. Legătura creată între ei a izvorât zi şi noapte în oraş, mirându-i pe mulţi; a făcut să crească, din zidurile balcoanelor, garoafe şi lalele, a povestit martorul ocular.

La un moment dat Cronia a început să-mi promită. Lumea personajelor, spunea ea, nu trebuie decât să scrii o povestire şi Ida va fi din nou lângă tine. Suferi şi poate că mie nu-mi este indiferent, poate că nouă nu ne este indiferent. Cred că te-ai ataşat de mine. În singurătatea noastră, când nu eşti cu ceilalţi ca să minţi, minţindu-te pe tine, felul tău de a fi, nostalgia, răsar în toată puterea lor şi atunci le potenţezi. Le arunci în afară cu putere. Aproape cu încrâncenare. Scrie Cartea imperiilor

viitoare. Pune-te pe tine acolo. Pune totul ferindu-te de spaima locurilor comune, uitând de frica faptului că ar putea fi numai sensibilitatea ta, emoţiile tale fără corespondent universal. Lasă prejudecăţile şi scrie. Scrie cum crezi că ar fi mai bine sau cum ţi-ai dori să fie. Atunci, în lumea personajelor, suprapusă sau în prelungirea lumii acesteia, veţi fi din nou împreună. Ori poate tu vei reuşi să exişti, să fiinţezi şi atât. Cronia îmi repeta la nesfârşit. Cuvintele săltau prin cameră îmbâcsind aerul, adunându-se în roiuri pufoase, se aşezau pe cărţile din bibliotecă, pe hârtiile de pe birou, pe covor, pe fruntea mea frângându-mi gândurile cu incandescenţa lor. Apoi am construit romanul Cartea imperiilor viitoare. Nu l-am scris, l-am construit pur şi simplu dictându-l Croniei. Ea a sistematizat fragmentele, a adunat amănunte din ce i-au povestit altădată, le-am cizelat împreună şi ea a transpus totul pe hârtie. Mâine am să-l duc la editură. Spre seară promisiunea Croniei va deveni realitate.

Toate acestea au apărut într-o addenda la Cartea imperiilor viitoare. Scriitorul a adunat acolo tot ceea ce i s-a părut important în legătură cu romanul. Aceasta a apărut la câteva luni după dispariţia autorului său. A avut succes. Lumea a început să întrebe. Organele de ordine au cotrobăit prin locuinţă după indicii. Nu au găsit nimic. Nimicul plutea material prin încăperi, învăluind mobilierul. Pe Cronia au luat-o să o cerceteze în altă parte. Când locul ocupat de ea a fost gol, mimoza ce o străjuia s-a chircit pentru prima dată şi pentru totdeauna, a adăugat martorul ocular, apoi a tăcut şi el. Definitiv.

Acum voi apucaţi din când în când cartea şi o citiţi. Vă frapează desigur începutul: *Zile întregi camioanele au cărat echipamente de la bazele dezafectate aflate la marginea oraşului. Roţile lor imense au spart pietrele din pavajul drumului...*

Traian Udrea

POVESTEA UNUI OM CARE A VISAT

Paradox nr. 13/1988 – 19/1997

Pe la vreo şaptesprezece ani, Miguel Eduardo Genuda a avut un vis. Se făcea că se trezise dimineaţa bolnav. Stătea cu ochii închişi şi asculta foşnetul saltelei umplute cu paie. Prin odaie se mai auzeau paşii apăsaţi ai unei femei. O cunoştea foarte bine, altfel paşii aceia nu i-ar fi spus nimic. Erau ai Iulianei, vecina măritată cu un negustor de vite. Aceasta îi punea batiste, înmuiate în apă rece, pe frunte. Miguel stătea de mult timp aşa, când Iuliana şi-a dat seama că el se trezise. Atunci a început să-l înghiontească, strigându-i să se ridice să-şi bea ceaiul de ierburi, fiert de ea, şi după aceea îl fricţionă pe întreg trupul. Avea mâini puternice, dar mici, şi palmele netede. Când începeau să-i alerge pe trup, întinzându-i pielea sau lovindu-i-o, le simţea în acelaşi timp peste tot. Părea un miriapod.

Terminând, Iuliana îşi plimbă mâinile pe pântecul lui, spunându-i că, dacă vrea, poate să-l facă bărbat şi izbucni în râs. El nu ştia dacă vrea sau nu, însă îi promise să nu spună nimănui. Ce s-a întâmplat după aceea nu mai ţinea minte. Doar că dimineaţa s-a trezit bolnav, iar visul s-a împlinit întocmai.

Pe Arieta, fata băcanului de peste drum, n-a mai căutat-o niciodată. A început din acea zi să facă febră cam o dată pe săptămână, când bărbatul Iulianei pleca la oraş cu treburi. Întotdeauna, în noaptea dinainte, visa ce vor face ei, cum Iuliana va râde şi-l va mângâia pe pântec, cum se va plimba apoi goală prin cameră şi se va privi în oglindă, întrebându-l dacă-i place cum îl iubeşte şi cum, înapoindu-se în pat, ea se va transforma din nou într-un miriapod. Iar el sta şi se gândea la Arieta şi la cuvintele ei întotdeauna noi.

Cu timpul, Miguel Eduardo a început să aibă şi alte vise de această natură şi a învăţat să le deosebească de celelalte. Pe foarte multe le uita dimineaţa, pentru că reprezentau scene obişnuite, ca gestul de a deschide o carte sau urma muşcăturii dintr-un măr, şi numai atunci când se întâmplau în timpul zilei şi le amintea. Câte o scenă îi rămânea însă foarte bine întipărită în minte. Aceasta avea de obicei ca subiect întâlnirea cu un prieten, o lovitură dureroasă dată din joacă, un cadou promis care în sfârşit este primit şi alte lucruri pe care de asemenea le uita, dar cu puţin timp înainte de a se împlini, astfel încât amintirea lor constituia doar o confirmare a visului avut. Alte imagini din somn, nelegate de realitate, îi intersectau existenţa zilnică dându-i senzaţii de „déja vu” ori aşteptări zadarnice, astfel încât Miguel deveni pentru cei din jur un băiat foarte retras, trist şi care vorbea şi se comporta de multe ori anapoda. A fost de fapt o perioadă de acomodare cu un proces psihic nou, de care, cu toate că nu era destul de conştient şi nu îl putea înţelege, se bucura oarecum. În cele din urmă a inventat un joc în care trebuia să intuiască, înainte cu o clipă, apariţia imaginii din vis şi lucrul acesta i-a mai limpezit mintea bântuită de nălucile nopţii.

Farmecul, însă, s-a risipit curând, căci după ce a împlinit douăzeci de ani, înmulţindu-se, visele acestea au început să-l sperie. Visând, gândea el, în fiecare noapte întâmplările din ziua următoare, ar fi condamnat să-şi trăiască viaţa de două ori. Cu toate acestea, nu s-a întâmplat niciodată aşa ceva, pentru că, atingând o anumită densitate a „prevestirilor”, visele au început să-i arate şi întâmplări dintr-un viitor mai îndepărtat. Avea douăzeci şi patru de ani. Cu toate că atunci nu ştia, începuse cunoaşterea propriei vieţi dintr-un mozaic de imagini netrăite.

Şi după mulţi ani a reuşit să şi-o cunoască destul de bine. Aflase, de exemplu, că nu se va însura niciodată şi ştia şi de ce. Asta îi dădea o oarecare siguranţă. Mai ştia că nu va fi niciodată bogat, dar nici sărac, că nu va avea copii, afară de bănuiala că Iuliana îl născuse pe Gabriel cu ajutorul lui, că îi va fi operat apendicele, că îi vor muri părinţii într-o vară, incendiaţi, şi că le va păstra cenuşa în debara, împreună cu un singur os, care nu a ars şi care nu ştia cui îi aparţinea.

Într-o zi, însă, Miguel Eduardo şi-a dorit să poată face ceva pentru visele sale. Pentru aceasta şi-a cumpărat un caiet albastru unde a început să-şi noteze, în fiecare dimineaţă, visul pe care l-a avut. Scrisese pe copertă, cu litere mari de tipar: „Caiet pentru vise”. În el a început să adune, zi de zi, întâmplări din viaţa pe care trebuia să o trăiască. Caietul semăna cu un jurnal copiat alandala, în care erau notate fiecare gest şi fiecare lucru oricât de neînsemnat de care îşi aducea aminte. Pentru că nu în fiecare noapte visa întâmplări dintr-un viitor îndepărtat şi pentru că numai o anumită parte dintre acestea şi le amintea, încă din prima săptămână Miguel Eduardo le-a îndepărtat pe celelalte, care vizau a doua zi, dându-şi seama de inutilitatea adnotării lor. Ele, desigur, îşi aveau partea lor de importanţă, însă ceva mai redusă şi ocupau un spaţiu mult prea mare.

Eduardo, care putea să le deosebească pe unele de altele, prin densitatea lor şi prin puterea de impresionare, a umplut şi aşa, în numai trei ani, zece caiete, fiecare gros de două degete, scrise numai pe o parte a filei. Când a terminat treaba aceasta, fiind de părere că adunase o cantitate minimă de informaţie, s-a apucat să decupeze foile şi să sorteze fragmentele în funcţie de evenimentele reprezentate sau pe care credea că le preced, într-o ordine, pe cât posibil, logică. Avea acum posibilitatea să cunoască acel mic semn aducător de nenorociri şi să-l ocolească.

În primul rând, îşi spuse, după ce termină de citit această ciudată autobiografie, va trebui să se mute într-un oraş unde, chiar dacă o va duce la început mai greu, va putea să se însoare. Apoi, într-o anumită zi, va putea ajunge la timp pentru a stinge incendiul izbucnit în casa părintească şi poate nu-şi va rupe mâna, alunecând pe o coajă de banană, ci se va alege doar cu o lovitură mai puternică sau, cine ştie, cu o luxaţie. Ar putea să-l hulească încă de pe acum pe vecinul care trebuia să se apropie de el la sfârşitul înmormântării şi să-i şoptească la ureche: „Îmi pare bine că s-a întâmplat aşa.” Şi încă multe altele.

În noaptea aceea visă că-şi schimbase viaţa. Îşi vânduse casa şi se mutase într-un oraş. Acolo reuşise să-şi deschidă un mic atelier de reparat încălţăminte şi se însurase cu o văduvă bondoacă şi prolifică, pe care, însă, cu toate încercările lui

disperate, nu o putea face să rodească. Într-o altă imagine, stătea întins lângă nevastă şi nu putea dormi din cauza unei dureri îngrozitoare de apendice. Era însă altă apendicită, diferită de cea din visele anterioare. Iar imaginile erau şi ele altele.

Miguel Eduardo se trezi cu amintirea foarte clară a acestui vis în minte. Rămase multă vreme în pat, privind în gol. Pe la ora prânzului, când merse în bucătărie, făcu singurul lucru pe care nu-l visase astfel niciodată. Şi-a apucat arma de vânătoare agăţată în cuier şi, proptind-o de un scaun, şi-a descărcat-o în gură.

Avea 43 de ani şi îşi trăise întreaga viaţă cel puţin o singură dată.

Duşan Baiski

RADIOGRAFIA UNUI CAZ BANAL

Paradox nr. 13/1988

Salca de dincolo de peron se topise şi acum privea cerul printre rădăcini. Traversele îmbăiate în motorină se subţiaseră şi se torsionaseră ca nişte beţe de chibrituri arse. Liziera dinspre Mureş ardea mocnit cu flăcări verzui, decolorate. În răcoarea biroului, dezbrăcat la maiou şi cu chipiul dat pe spate, şeful de gară, Pascu, dezlega cuvinte încrucişate.

Uitat pe boltă, soarele de iulie îşi înfipsese razele în ceafa cantonierului Matei şi-l urmărea, păşind împreună cu el de pe o traversă pe alta.

Matei venea de la canton. În mâna stângă ţinea un bidon de plastic de cinci litri, iar în cea dreaptă o paporniţă plină cu ouă. Avea vestonul desfăcut, lăsând la vedere pieptul cu câteva smocuri de păr roşcat. Costeliv ca un cal proprietate comună, îşi puncta fiecare pas cu câte o gâfâială profundă, pornită parcă din burtă. Prin minte îi roiau gânduri confuze, somnoroase. La un moment dat se opri. Depuse paporniţa pe pietrişul dintre traverse şi-şi duse degetele spre gură. Atunci se văzu batista legată în jurul lor. Suflă în ele, întoarse capul cumva cu teamă, apoi ridică paporniţa şi o luă din loc.

Intră la şeful de gară cu falca de jos atârnând ca o cârpă fără întrebuinţare, iar când întinse mâna ca să-l salute pe celălalt, palma îi tremura ca piftia.

— Ce-i?

— Nimic, don’ şef.

— Credeam că iară…

— Nu, p-aia am lăsat-o. Ştiţi, ulcerul…

— Tremuri de parcă l-ai fi văzut pe dracu! observă Pascu.

— L-am, râse Matei, dar gluma nu prinse, fiindcă celălalt îşi reluă pedant careurile, cu chipiul aproape căzut pe spate.

Prin încăpere stăruia un miros vag de ţigări.

— Mâine trebuie să duc un bidon cu petrol, reuşi să spună, însă şi acest lucru îl făcu mai mult pentru el, ca nu cumva să uite. Disciplina căilor ferate era aspră, iar noaptea semnalul trebuia aprins.

— Puteai să dormi la canton. Cine te-a pus să vii pe căldura asta? întrebă Pascu.

— Şi totuşi aţi fumat, don' şef.

Pascu îşi întoarse alene capul şi şapca i se rostogoli în mijlocul biroului. Matei stătea ca turnat lângă ghişeul de bilete şi doar ochii-i trădau pulsul inimii.

— Puteai să laşi jos bidonul şi papornița. Văd că te-a omorât drumul până aici. Cine te-o fi pus, nu ştiu...

Cantonierul nu se mişcă. Privea în gol, mut. Şeful de gară îl mai măsură o dată, lung, apoi, după câteva secunde, se ridică, îşi culese de pe jos chipiul şi ieşi nedumerit pe peron. O pală de vânt, scăpată de cine ştie unde, se chinuia să clatine frunzele unui tufiş de plop argintiu. Se auzi un cârâit de găină. Căldura se rostogolea implacabilă de-a lungul şinelor, înecând orizontul într-o perdea de flăcări transparente. La capătul câmpiei, cele două linii metalice se uneau şi urcau spre cer ca o scară infinită. Peste tot, un soare uitat.

Se întoarse drăcuind. Cantonierul s-o fi scrântit de atâta căldură, îşi zise. Îşi reluă plictiseala cu patimă. Trecură câteva minute bune. Prin birou plutea răsuflarea poticnită a lui Matei. Într-un timp acesta îşi lăsă bagajele pe podea. Pascu se roti alene către el.

— Mă, tu ai băut.

— N-am băut, don' şef.

— Atunci, ce ai?

— Păi... n-am nimic.

— Căldura, a? conchise şeful de gară şi râse clătinând din cap.

Dar dacă totuşi i s-a întâmplat ceva, se întrebă. Îl privi din nou. Poate l-a doborât insolaţia.

— Cantonul! sări ca ars şi ieşi iarăşi pe peron.

Îşi puse mâna streaşină la ochi şi se uită spre orizont, acolo unde se vedea întotdeauna clădirea cantonului, de fapt o cămăruţă de trei pe patru, cu acoperiş din ţiglă roşie. Îşi palpă globii oculari până la durere şi mai privi o dată.

— A naibii căldură! mormăi şi reintră în răcoarea biroului.

Pentru o clipă, Matei vru să zâmbească satisfăcut. Însă privirea pierdută a celuilalt îi tăie orice pornire.

— Cald, cald.

— Cald, don' şef.

Tăcerea adormi toropită pe umerii lor, până când o vrabie începu să ciripească isterică prin castanii înfipţi în peron. Pascu zvârli revista cu careuri peste un teanc de bilete. Matei continua să zacă lipit de podea, cu aceeaşi expresie nedefinită în ochi.

— Cald, mă!

— Cald, don' şef.

— Să-ţi umplu jucăria cu petrol, zise şi se duse în pivniţă.

Se auzi zdrăngănit de cutii metalice şi tăcerea năvăli afară înspăimântată.

— S-a mai răcorit un pic, mormăi Pascu ieşind. Parcă aş face o plimbare. Mi-ai spus că-ţi plouă în canton. Vreau să văd şi să fac un proces verbal de constatare. O să-l semnezi şi tu. Poate reuşesc să fac rost şi de o sobă cu petrol. Că mi-ar trebui şi mie. Ştii cum e, vara sanie şi iarna car.

— Acum?! se îngrozi Matei arătând cu mâna spre sud, acolo unde trebuia să fie cantonul.

Şeful de gară îşi luă cămaşa lui albastră, cu epoleţi.

— Acum! spuse foarte hotărât şi în minte îi răsări cantonul cu acoperiş roşu.

Apoi ieşi pe peron. Şi totuşi cantonul era acolo. Ardea şi el mocnit, cu flăcări transparente. Asta însemna că înainte n-a avut decât o iluzie optică. Privi către satul cocoşat de căldură. Acoperişurile îndoite nu-i spuneau nimic. Nici măcar turlele cu streşinile scurse ale celor trei biserici din centru. Nu era credincios, dar nici ateu convins.

— Hai, că te-ajut eu să cari bidonul!

Matei nu răspunse şi nici nu ieşi. Nici măcar nu se mişcă din loc. Îl găsi în aceeaşi poziţie, cocârjat, cu mădularele pietrificate şi cu privirea întoarsă spre sine. Îl măsură enervat, pe urmă îl apucă de mână şi-l trase afară.

Căldura îl lovi şi pe el după ceafă şi pentru moment rămase pe loc, privind cu ciudă către cer. Încuie uşa, săltă bidonul şi o luă pe calea ferată. Matei îl urmă supus, cu mâinile vârâte în buzunarele pantalonilor.

După vreo zece minute începu să-şi blesteme hotărârea. Cămaşa i se lipise de spate. Gâtul i se uscase. Iar cantonierul

tăcea. Câte-un fluture de varză se încumeta să-şi ia zborul prin aerul topit, iar după câteva fâlfâiri de aripi se prăvălea sufocat printre firele de pir.

Clipi des din pleoape. I se păruse că i se înceţoşează privirea. Se întoarse către Matei. Acesta păşea golit de orice gânduri, cu privirea uscată levitând undeva în faţă. Se opri şi se aplecă spre şina din stânga. Fierul uşor îndoit avea urme ca de la nişte dinţi uriaşi. Vru să-l strige pe celălalt, dar parcă se temu. Mai făcu o duzină de paşi. Aceleaşi urme. Şi parcă nici distanţa dintre şine nu era cea standard. „Căldura”, îşi zise. N-avea voie să greşească. Matei nu aştepta decât o greşeală din partea lui. Ca în final să povestească la tot satul cum a înnebunit don’ şef de gară.

— Cald.

— Cald, don’ şef, cald.

Laurentiu Nistorescu

ŞI NU-ŞI VA DA VINUL VIA VERDE PE GRUI

Paradox nr. 14/1989

Două pietre în paful drumului: aproape rotunde, aproape identice, aproape una de alta. Praf e mai mult sub ele decât peste – şi alte pietre nu-s pe drum. Nici umbră n-au, e miezul zilei. Sclipirile le sunt ca scufundate-n apă. Cine să mai creadă c-ar însemna ceva? Le lovi cu piciorul.

„Stai."

Din tulburarea aerului se iviră doi bărbaţi palizi. Unul din ei îşi purta braţul în eşarfă şi părea că dormise. Celălalt se apropie mai mult. Îi întinse actele.

„Nu e nevoie."

„Atunci, pot să trec?"

„Nu. Drumul ăsta nu mai duce niciunde."

„De ce?"

Regretă imediat întrebarea, privirea celuilalt arăta mai mult decât supărare.

„Am pus noi barieră." Şi, răsucit spre cel pe care-l însoţea: „Să se întoarcă la maşina cu care a venit, nu?"

„N-am venit cu maşina, sunt pe jos."

Una din pietre căzu departe de marginea drumului, într-un loc unde ajunseseră mai întâi bucăţi de asfalt. Îşi pierduse rotunjimea şi era murdară. Deasupra ei, smulsă de bătaia aerului, mai plutea, crudă, o frunză de viţă. Părea ca şi când...

„O să plouă", spuse cantonierul. Stătea pe bancă şi continua să-şi numere banii. Băiatul care i-a adus se făcea că aşteaptă, încercându-şi echilibrul pe şine. I-ar fi plăcut să fie timp frumos.

„N-o să plouă", spuse nevasta cantonierului. Ieşise cu găleata după apă.

Tânărul zâmbi şi se aşeză pe capătul unei traverse:

„Sunt toţi, nene?"

„Da; puteau să mai fie.” Cantonierul îşi mormăise răspunsul abia când fu să intre-n casă. La ieşire era mai vesel: „Tu eşti băiatul cel mare?”

„Eu lucrez tot la staţie. Mi-au dat banii că aveam drum pe-aici.”

„Aşa; casierul n-are decât fete. Bei ceva?”

Nu aşteptă răspunsul; un ţârâit strident îl duse iar înăuntru.

...ca şi când ar fi venit toamna.

De dinăuntru se auzi o ceartă înăbuşită, ceva trântit – şi femeia se strecură afară. Cantonierul ieşi mai târziu, când a auzit lătratul câinelui. Adusese sticla şi-o cană.

„Latră degeaba, s-a anulat cursa. D-asta m-au sunat.”

Băiatul coborâse de pe terasament să mângâie animalul. Primi cana. Câinele mârâi deranjat, se dădu mai încolo şi continuă să latre.

„E o cruce la drum, am văzut-o când veneam din sat. A murit cineva?” Ţinuseră vinul la rece.

„Crucea de la râpă?” Femeia se întorsese din spatele casei: „E veche, eu sunt din sat şi tot aşa o ştiu.”

„Închide geamurile”, o mână bărbatul. „Vine furtună.”

Băiatul cătă în jos – şi găsi umbra lăţită peste deal a norului.

Se adăpostiră toţi trei între roţile maşinii; tabla suna deasupra, mitraliată de grindină.

„De la fermă vii?”

„Nu, din sat. Mergeam la canton.”

Celălalt îşi privi însoţitorul.

„Încotro e cantonul? E departe?”

„Dacă tai peste dealul viilor, mai e puţin.”

„Peste care deal? Aici toate se numesc la fel.”

„Încolo” – şi, răsucindu-se să arate direcţia, văzu cum drumul se dizolva în apă.

Mai tună de câteva ori, apoi întunericul se linişti. Pe tavan, becul cu lumină oarbă continua să penduleze.

„Trebuie să scot nişte traverse.”

Femeia nu înţelese şi nu se dezlipi de lângă geam.

„Auzi, trebuie să scot nişte traverse în dreptul cantonului.” Cantonierul se ridicase.

„Nu se poate să le scoţi. N-ai cu ce.”

Un fulger surd lumină fereastra. Băiatul se ridică şi el:

„Aţi văzut? Un meteorit.”

„Trebuie să le scot.” Şi cantonierul deschise uşa; afară nu ploua.

Toamna era încă departe. Se bucură: îi era teamă de frunzele moarte. Porni să urce dealul prin via răvăşită. Salcâmul cu un cuib pe creanga uscată rămase în urmă.

Topită pe dealuri, apa se scurgea-n drum, ruginie. Sub apă asfaltul pârâi lung, amestecând-o cu noroi.

„E undeva pe-aici o râpă” – dar înţelese că nu se puteau adăposti acolo. Vântul se-nteţise şi strecura printre stropii de gheaţă şiruri de frunze. Îşi trase picioarele sub maşină, ghemuindu-se.

Fulgeră iar. Fără zgomot, pe locul drumului apăreau buturugi. Unele se desfăceau în aer; o rădăcină căzută lângă el îl stropi.

„Trenul ar fi să vină seara”, spuse cel cu eşarfă. Hotărât să vorbească, glasul îi sunase răguşit. Celălalt îşi îngropă faţa în palme şi clătină din cap – a acord sau speranţă. Deasupra lor, un tunet repetat sfâşie cerul.

Când deschise ochii din nou, ploua mărunt. Privi de după roată: apele groase, vişinii se trăgeau spre râpă. În urma lor, drumul creştea iar, cârpit de butuci de vie. Cei doi ieşiseră în ploaie; se întinse să-i vadă şi zări cerul rupt, atârnând în vânt pe coama dealului.

Eşarfa rămăsese lângă el, sub maşină – şi cel care-o purtase se aplecă să-i spună:

„Ar trebui să nu ne-auzi. Încerci să dormi?”

Farul îi fulgeră privirea. Se aplecă. Retina-i reţinuse, însă, ca o siluetă conturul luminii. Urmări şina, îi unduia pe lângă palmă.

Câinele se porni iar să latre. Cantonierul striga înfundat – nu-nţelese. Pământul curgea de sub el, suspendându-l. Apucă de şină cu ambele mâini; deasupra, aerul răsufla adânc. Lumina se stinse. Îi păru că mai strigă cineva. Paşi grei se auzeau spre canton. Simţi o apăsare pe piept, apoi pământul printre traverse. Se-ntinse-n lungul şinei. Apăsarea crescu şi, ca să poată respira, deschise gura.

Undeva, câinele tăcuse, iar casa, dând să se-ndoaie, zgâria bezna. Îşi ridică braţul: deasupra lui, întunericul avea substanţă.

Îl mai strigau – prea de departe.

Poate că iarba de jos e udă, ca-n dimineţile-acelea când plouă. Dar de căldura lui s-ar fi oprit şi ploaia. Îşi descleştă

palma şi se lăsă să cadă.

„Te poţi trezi?”

Se trezi: era celălalt. „Ce facem acum?”

„Trebuie să fac ce doreşti. Voiai să mergi la canton?”

Tot ud şi sângeriu, asfaltul se deschidea pentru butucii de viţă înfrunziţi. Porniră pe jos, maşina dispăruse cu primul.

„Atunci să nu ne grăbim. Oricum, am pierdut cursa.”

Retras pe coama dealului, norul ascundea ceva.

„Nu ne putem grăbi.”

Coloana îi ajunse după râpă. Ofiţerul din camionetă le ceru actele şi îi pofti să urce. Porniră mai departe, trecând cât puteau peste via din drum.

„Sunteţi de-aici?”

„Oarecum.” Trebui să se ferească de-o coardă de viţă. „Ai mei sunt din sat.”

Coarda îl plesni pe celălalt, ca un bici. Îşi acoperi cu palma mâneca ruptă. Văzându-l sângerând, ofiţerul îi dădu o batistă.

Coloana se oprise, motociclistul din faţă făcea semn că ajunsese la calea ferată. Coborâră şi ei şi se apropiară. De partea cealaltă, cantonierul şi nevasta aşteptau lângă ruinele casei.

„Ce s-a întâmplat?”

„Furtuna.”

Ofiţerul se aplecă să cerceteze dârele paralele ce-ntretăiau calea ferată pe unde lipseau traverse. Le urmări cu privirea: veneau din spatele cantonului şi se pierdeau în iarba de pe deal.

„Aţi fost singuri?”

„Mai era...” – şi femeia se opri. Ofiţerul aşteptă.

„Mai era câinele”, spuse cantonierul, „dar era-n casă. A murit.”

„Bine. O să v-ajutăm să strângeţi ce se mai poate şi vă ducem în oraş.” Le făcu semn câtorva subalterni să urce pe coastă.

Putea să se aşeze aici, în umbra tufelor: pământul era cald şi era linişte. Îi plăceau colierele din muguri de flori. Mai sus începeau viile, care ţineau până departe, în sat. Le mulţumi în gând.

„Se mai vede cineva?”

Unul din ei îi zări dincolo de vie, îmbrăţişându-se. Făcu şi el semn că nu. Coborâră cu toţii, se dăduse semn de plecare.

Ofiţerul îi înapoie actele.

„O să treacă un tren mai târziu, puteţi să-l aşteptaţi aici: va opri. Celălalt unde-i?”

„Nu ştiu, eu eram singur”, spuse, împingând cu piciorul o piatră spre şină.

„Ar fi păcat să dispară”, adăugă ofiţerul, aplecându-se să-şi culeagă batista. „Ştiţi, avea actele false, de-aceeaşi culoare cu sângele.”

„Albastre?”

Se ridică şi rămase aplecat deasupra ei.

„Ţi-e sete?” Era din nou amiază.

O pasăre planǎ spre ei şi se ascunse-n ramurile arbuştilor.

„Ai văzut-o? Ştii de unde venea?”

„De la pomul de-acolo?” Arătase spre salcâmul dintre vii.

„Aha! E a ta, a apărut o dată cu tine.”

„Mi-e sete.”

Se ridică de tot: „Ştii, cred că nu-i nicio fântână pe-aici. Dar sunt viile şi nu se poate să nu găsesc apă. Cei care sapă aici au obiceiul să-ngroape sticle, ca să le ţină reci.”

Se pregăti să plece.

„Stai!”

„Ce e?”

„Să nu pleci prea departe... Dacă pleci departe, pasărea va plânge şi nu-şi...”

„Ştiu: când veneam încoace am citit titlul.”

Şi se aşeză din nou alături.

Adrian Chifu

GUNOYA

Paradox nr. 15/1990

Preţ de o clipă, un obiect acoperi soarele verde şi arzător al după-amiezii gunoyene, umbrind poligonul aflat în plin avânt muncitoresc.

— Picăăă! se făcu auzită o voce îndepărtată, cu naturaleţea şi calmul celui ce anunţă sosirea în gară a unui tren.

Oamenii asudaţi ridicară privirile şi, în secunda următoare, lăsară baltă uneltele şi lucrul, apoi se aruncară fiecare acolo unde i se părea că nici moartea nu-l va ajunge, ci, dimpotrivă, va trăi fericit şi lipsit de griji până la adânci bătrâneţi.

Brusc, pământul prinse a sălta îndrăcit, iar în aer se răspândi un bubuit de zile mari, ce făcea parcă reclamă sfârşitului lumii.

Cădeau încă tot felul de obiecte azvârlite de suflu, când lumea îşi reîncepu lucrul, iar un mic grup gălăgios se înfiripă în jurul containerului ce fumega, îngropat pe jumătate.

— Ie be optu', îşi dădu cu părerea un tip sfrijit, ce părea că toată viaţa se hrănise numai cu aer, dând ocol obiectului şi privindu-l circumspect.

— Ba, să mă ierţi, ie haş nouăş'pe, îl contrazise un altul. Apoi, pentru a-şi întări spusele prin fapte, scuipă pe mânecă şi, cu riscul de a se frige, şterse cu mişcări iuţi grila de identificare, ce răsări argintie de sub stratul de funingine.

— Ei, ce ţi-am spus?! jubilă răutăcios şi pus pe harţă scheletul, începând să ţopăie gata în orice clipă să se transforme într-un sac plin cu oase, numai bun de dat câinilor jigăriţi ce scormoneau alături de găini şi şobolani prin munţii de resturi intrate în putrefacţie. Ce ţi-am spus? Ie be nouăş'pe? Ie!

Un bătrân ce părea că se impune în rândurile celorlalţi, atât datorită bărbii sale imense şi unsuroase, presărată cu etichete multicolore dezlipite cu multă grijă şi trudă de pe ambalaje, cât şi prin măreaţa oală ce-i trona pe creştetul pleşuv, ridică solemn braţele cerând linişte, după care, privind în jur cu seninătate,

zise:

— Gata, dragii moşului... gata! Ce atâta ceartă deşartă? Că-l trimite cutare sau cutare, ce importanţă are? Noi să fim sănătoşi şi tot timpu’ bucuroşi. Apoi, după câteva clipe, încercând să mimeze că aşteaptă răbdător rezultatul spuselor sale, continuă: ieu, ca om bătrân ce îs... ă... zic să trecem chiar acum la lucru, că să face noapte...

Şi pentru a nu-i lăsa pe ceilalţi să i-o ia înainte, se căută într-un buzunar al pantalonilor peticiţi cu „sos de peşte criogenizat” şi „firma Orion-Sitri vă pune la dispoziţie un bogat sortiment de tirbuşoane cu sau fără memorie”, de unde scoase o cheie franceză şi se apucă entuziast să desfacă şuruburile containerului.

După o zi plină de succese şi împliniri pe toate planurile, cei doi, Bătrânu şi Făraş, fiul său adoptiv, se regăsiră relaxaţi, de-o parte şi de alta a mesei, în baraca ce trebuia grabnic reînnoită, dacă nu voiau ca un vânt ceva mai puternic să o transforme într-o ruină deplină.

Tânărul ucenic deşertă pe masă sacul voluminos, sub privirile nerăbdătoare şi mustind de aşteptări ale Marelui Înţelept, ce-şi vedea munca pe deplin răsplătită.

— Asta ce-i? făcu el culegând din mormanul infect o plăcuţă transparentă în raza „luminii eterne”, agăţată pe perete cu o sârmă.

Făraş examină obiectul, clătinând din cap gânditor.

— Nu-s sigur, da’ cre’ că-i o... hologrană.

— Ă!

— Ce „ă”? E o hologrană, am văzut prin reviste.

— Da’ ce-i, totuşi? insistă Bătrânul, bătând cu degetul în obiect.

Înainte de a-i răspunde, tânărul dădu ochii peste cap şi răsuflă cu spasme.

— Ce-i, ce-i! O hologrană, lua-o-ar naiba!

— Hooo! Da’ ce ţipi aşa? Omu-ţi grăieşte frumos şi tu...?

Fiul adoptiv scăpă plăcuţa pe jos şi, cu priviri goale, se aşeză rigid pe pat, de unde nu se mai urni până dimineaţa.

Bătrânul, văzând cum stau lucrurile, se întoarse cu spatele şi, mormăind în surdină un cântec deşucheat, începu plin de râvnă să sorteze trofeele după mărime, culoare şi alte criterii neclare.

La urmă, asigurându-se la uşă că nu-l spionează nimeni, ascunse totul sub podeaua colibei. Spera să câştige astfel, măcar o dată, concursul ce avea loc în fiecare lună.

Cu toţii, vreo douăzeci de suflete năpădite de singurătate, după o zi de lucru înverşunat, în care demontaseră în bucăţele absolut tot ce mai rămăsese cât de cât întreg, se strânseseră ca de obicei grămadă să discute ultimele noutăţi.

— Ciudat lucru mai ie şi ăsta! gâfâi Făraş, scărpinându-se furibund la o gleznă.

— Ce ţi se pare aşa ciudat? sări Bătrânul, trezit din visare.

Tânărul răsuflă uşurat, îşi încălţă la loc ciubota şi se trânti lângă el, foindu-se în căutarea unui loc mai comod. Abia după aceea catadicsi să răspundă:

— Ei, ce! Parcă n-ai şti. De vreo zece zile nu ne mai trimet nimic, nici măcar un cocoloş de hârtie sau un fir de praf. Nimic-nimic! Ce-or avea de gând ăia d-acolo?

Zumzetul monoton al celorlalte discuţii încetă brusc, fiecare fiind dornic să prindă fiecare cuvinţel din discursul iminent al Bătrânului.

Acesta îşi dădu seama la timp că, pentru a-şi păstra neştirbit statutul său de Mare Înţelept după cinci luni de lenevealǎ şi trai în huzur, trebuia, spre marele său regret, să-şi pună mintea la lucru. De aceea, netezindu-şi teatral zdrenţele de pe el, spuse:

— Pentru a lumina a voastră minte, pas de-a exista cuvinte şi să nu fiu teleleu... nu ştiu sigur nici chiar eu. Când văzu privirile contrariate ale celorlalţi, trebui să-şi înghită zâmbetul de victorie ce i se lăţise pe faţă. Încercă rapid să o dreagă:

— Adică ştiu, ştiu... Da’ o să fim mâncaţi de carii pân’ la probele contrarii.

Chiar dacă vorbele nu mai aveau nicio noimă, oamenii se relaxară, aprobând cu voce tare, fericiţi că Bătrânu’ lor nu-i chiar aşa de prost precum erau gata să-l creadă.

— Da... şi Marele Înţelept goni un şoarece ce i se urcase în spinare, apoi continuă cu forţe noi: Eu cred c-ăia, hop, dă sus, au plecat şi s-au tot dus, iară noi, cei făr’ de iască, am rămas, hâc, gură-cască. După care făcu din nou imprudenţa să ridice din umeri şi să adauge un evaziv „Ştiu eu?”.

— Păi, parcă spuneai că ştii! sări iute sfrijitul, rânjind bucuros că-l prinsese pe picior greşit.

Moşul se ridică repede în picioare şi, cu bidonul strâmb pe cap, începu să strige cât îl ţineau bojocii:

— Ştiu, ştiu! Cum să nu ştiu? Da' pân' la probele contrarii...

— Noi vom fi mâncaţi de carii! scandară brusc înflăcăraţi oamenii şi, luându-l pe sus, îl duseră cu alai în oraş, ca pe un rege la încoronare.

Trecuseră câteva luni bune de când ultimul container zguduise din temelii mica aşezare şi oamenii, după buimăceala primelor săptămâni de aşteptare în care li se lungiseră urechile de foame, iar barba crescuse bogată şi stufoasă până şi la copii, îşi găsiseră alte îndeletniciri, mai mult sau mai puţin utile.

Iată însă că într-una din aceste zile ceva clătină din nou viaţa oamenilor, făcându-i să privească în sus, ca în zilele bune de odinioară. Ceea ce atrăgea atenţia tuturor era o ciudată construcţie, un fel de cupolă ce începuse să se contureze enigmatică la orizont şi creştea văzând cu ochii. Drept pentru care, în mai puţin de o oră, toată suflarea orăşelului se înghesui în curtea bătrânului, strângându-se unii în alţii, atât din cauza spaţiului restrâns, cât şi a gerului ce făcea ca din mulţime să răzbată un adevărat concert de clănţănituri de dinţi.

Nespus de uimit, moşul îşi făcu apariţia în uşa colibei, dansând pe loc.

— Ce-i? lansă după câteva secunde, timp în care el şi marea de oameni se priviseră de parcă s-ar fi aşteptat în orice clipă ca unul din ei să dezamorseze o bombă.

O mare de arătătoare se ridicară tremurânde spre începutul de cupolă.

— Ce este? răsări o întrebare din mulţime, pesemne a aceluia ce reuşise să-şi stăpânească maxilarul suficient pentru a putea rosti cuvintele în mod inteligibil.

— Da' fără versuri! Să mai înţelegem şi noi câte ceva! adăugă unul în numele tuturor.

Marele Înţelept zâmbi liniştit în barbă. De altfel, putea să râdă şi în hohote, că tot nu s-ar fi observat.

— Păi ce drac să fie?! zise el mirat parcă de prostia celorlalţi. Doar trebe să facă şi păreţi, să nu pice gunoiu' în capu' ălora de-l tot aruncă!

— Adică cum? materializă cineva nedumerirea mulţimii.

— Adică aşa cum îi! hotărî Bătrânul, dând a înţelege că nu poate fi altminterea şi, trăgându-şi după el fiul de pripas ce

tocmai ieşise să se destindă, intră în baracă.

Oamenii plecară buimaci la casele lor, cu impresia că ascultaseră vorbele moşului de la coadă la cap.

În zilele următoare, când cupola acoperise o treime din cer şi ameninţa să-i lase fără lumina soarelui, oamenii îşi dădură seama că profeţia în chip de explicaţie a Bătrânului nu era nici de la şapte poşte valabilă şi că acesta îşi bătuse joc de ei. Aşa că un grup mai curajos se înarmă şi porni spre colibă, hotărât să-l linşeze. Nu găsiră însă pe nimeni şi nimic, în afară de un bileţel înfipt într-o crăpătură a uşii, pe care scria că „dacă voi mă vreţi, eu nu vă vreau” şi „m-am hotărât să-mi pun capăt zilelor, aruncându-mă în marea cea mare, că aşa nu se mai poate, încercând să-mi ţin respiraţia cinci ore şi douăzeci şi trei de minute”, iar la urmă: „Adio! Al vostru, Bătrânu”.

Însă Marele Înţelept nu-şi făcuse felul deloc, de fapt nu avusese nicicând de gând, cu atât mai mult cu cât, în acele zile, pofta de viaţă îi revenise înzecită.

În acest timp, marea cupolă spaţială acoperise mai bine de jumătate din cer, producând panică în rândurile oamenilor, care nu mai ştiau de ce tremurau: din cauza frigului ce ameninţa să-i transforme în statui de gheaţă, ori a gândurilor şi profeţiilor negre răspândite în colonia lor mai repede decât o molimă. Putea fi lesne observată munca miilor de navete ce roiau în jurul construcţiei, indiferente la gurile căscate şi ochii holbaţi ai celor de jos. Lucrul înainta uluitor de repede, la fel şi numărul celor care, urmând exemplul Bătrânului, îşi înfundau urechile cu cârpe, îşi umpleau gura cu hârtii şi încercau să-şi ţină respiraţia până numărau la un milion. Partea proastă era că habar n-aveau să numere şi, încurcându-se pe la nouă, o luau de la început.

— Aia să fie Ros-Algheti? ţinti cu degetul Făraş singura stea rămasă vizibilă.

— Îhî, aprobă Marele Înţelept îngropat în cârpe. Şi-n jurul lui să-nvârte Litra, învârti-s-ar în veci ca titirezu’, să-i ameată dă cap p-ăia!

— Şi, totuşi, ce naiba-i asta? gemu tânărul, scărpinându-şi spatele de un birou.

— Ne acoperă, doar ţi-am mai spus!

— O fi, da’ ce te face să crezi asta?

— Mai multe… Da’ nu ţi le pot spune, pen’ că nu le ştiu…

Fiul ridică din umeri, semn că logica perfectă de care

dăduse seama moşul se situa undeva, dincolo de graniţele restrânse ale înţelegerii sale.

— Şi noi? Ne-au uitat aici?

— Nu.

— Ş-atunci? Vor să ne omoare de vii?

— Că doa’ nu dă morţi! pufni enervat bătrânul, înve- lindu-se mai bine. Noi, ăştia d-aici, suntem păntru iei făr’ d-importanţă, aşa... cum ai călca tu în picioare un verme, fără să te uiţi la iel.

— Da’ ce, noi suntem vermi? Pen’ ce toate astea?

Moşul, văzând mutra speriată a celuilalt, răspunse sarcastic:

— Vezi tu... planeta asta, pe care ne târâm oasele, nu-i decât o ladă dă gunoi unde ăilalţi, adică ai dă sus, aruncă putreziciunile iar noi... noi suntem... şobolanii, nişte amărâţi dă şobolani, nu alta. Cine s-ar uita după noi?

Tresăriră. Cineva, dinspre oraş, striga cât îl ţineau puterile:

— Picăăă!

Györfi-Deák György

PĂRUL AURIU[1]

Paradox nr.19/1997

— Da, l-am cunoscut în tinereţe pe străbunicul tău, a întărit moş Anatol, cunoscut de mulţi drept Kiki Balaurul. Îşi confirmase porecla dragonică din prima clipă, când, cu aerul distrat al fizicianului rămas cu oul în mână lângă ibricul unde-şi fierbea ceasul, a început să-şi amestece cafeaua cu degetul mic, uitând să folosească linguriţa sortită acestui scop. Ceaşca mea stătea plină, abandonată după prima sorbitură. Inofensivă pentru epiderma unui deget de „balaur”, licoarea fusese suficient de fierbinte ca să-mi vătuiască limba.

Moş Anatol n-a dat semn că ar fi remarcat tulburarea mea şi a început să istorisească dus pe gânduri :

— S-a întâmplat ca un amic să-mi relateze cele citite într-o revistă despre preocupările deloc obişnuite ale unui pensionar de la marginea oraşului. Am parcurs rândurile respective conştient că nu tot ce zboară are aripi ; faptele mi s-au părut gonflate, reporterul nu-şi masca de loc entuziasmul, îi lipseau experienţa şi simţul ridicolului caracteristice unui profesionist versat. Imaginea bătrânului păstrător al unor tehnici primitive cu ajutorul cărora ar fi reuşit să surclaseze realizările tehnologiilor genetice merita un surâs înţelegător. Dacă ar fi fost să dau crezare pledoariei înfierbântatului gazetar, tot arsenalul de

---

1 A apărut iniţial fragmentar (cenzurat) cu tilul „Grădina japoneză”, în AMFITEATRU, nr.3 (255)/martie 1987, p.12. Printre altele, propoziţia „nu se cuvine să refuzi o doamnă” a fost modificată în „nu se cuvine să refuzi o femeie”. Publicată în PARADOX '88, supliment FORUM STUDENŢESC (Timişoara), p.6-7 cu o prezentare a lui Viorel Marineasa.
Prezentă în antologia „Întoarcere pe planeta albastră”, Bucureşti, Editura Politică, 1989 (antologator Lucian Hanu).
Republicată în numărul aniversar PARADOX, nr.19 / noiembrie 1997, supliment FORUM STUDENŢESC (Timişoara), p.28, la aniversarea a 25 de ani de la apariţia primul fanzin românesc tipărit.

nuclee celulare izolate, enzime-bisturiu şi culturi „in vitro” se dovedea depăşit de iscusinţa unui fost fierar înarmat cu un cuţit de altoit şi câteva alifii preparate din vegetale comune.

Moş Anatol îşi şterse alene degetul într-un şerveţel şi mă privi cercetător printre gene :

— Mă îndoiam, dar nu este cazul să mă învinovăţeşti. Oricare altul ar fi greşit la fel. Trăiam anii marii expansiuni tehnice, când la fiecare zece minute era proiectat un aparat sau un sistem nou. Nimeni nu credea în supravieţuirea trecutului, lumea îşi schimba înfăţişarea de la o clipă la alta. Evoluţia maşinii devansase şi aproape că blocase ascensiunea omului. Ne-am oprit pe buza prăpastiei.

— Eu cred în simplitatea lucrului bine făcut, m-am simţit dator să intervin. Străbunicul meu trebuie să fi gândit la fel.

— Corect, s-a înviorat gazda mea. A fost o lecţie de neuitat. Într-o zi de toamnă neîncepută am trecut prin cartierul de la periferia Citadomului şi am căutat casa grădinarului din revistă. Am găsit-o după o jumătate de oră de rătăciri. Nu fusese construită la stradă, ci mai în spate, lipită de clădirea vecină. În grădiniţa din faţa casei gospodarul plantase la umbra unui păr câteva tufe de trandafiri imperiali.

— Este pomul sădit în ziua când s-a născut tatăl meu, am ţinut să remarc. Moş Anatol se miră :

— De ce tocmai un păr?

— Din câte ştiu de la tatăl meu, străbunicul susţinea că fiecare pom are personalitatea lui. Mărul este mai marele grădinii : falnic, înveşmântat în catifea şi bogat în roade. Caisul îşi risipeşte frumuseţea exotică, pe când vişinul seamănă cu un filfizon primăvăratic. Corcoduşul stă modest în fundul grădinii şi-şi face cunoscută prezenţa abia la sfârşitul verii, când crengile sale fumurii se înroşesc sub povara roadelor. Părul este cocârjat şi are ramuri noduroase, frunze puţine şi fructe mari, zemoase. Nu poate fi decât pomul înţelepciunii şi al bătrâneţii senine, sfârşitul unei vieţi împlinite.

— Am trăit treizeci de ani fără să-mi dau seama, recunoscu moş Anatol. Oricum, vorbă din prostime, mai bine mai târziu decât niciodată.

Îşi roti ochii şi adăugă în şoaptă :

— Spaniolii zic că strada „Mai târziu” duce în piaţa „Niciodată”. Potriveşte-le, dacă poţi, surâse viclean. Dacă te

îmbie lenea, îţi poate da de gândit.

— Nu e cazul, l-am asigurat.

Dădu din mână dezaprobator :

— Nu s-a născut încă un om sănătos care să nu lenevească din când în când. Poţi spune că eşti obosit, că nu te grăbeşti sau că ai răbdare şi să-ţi trosnească oasele de lene. Dar ce faci, nu-ţi bei cafeaua? Cred că-i tocmai bună.

Am prins derutat urechea ceşcuţei şi am dus-o la gură. Avea dreptate, se răcise exact cât să-i savurez în pace gustul. Moş Anatol şi-a dres glasul şi a continuat :

— Am sunat – nu era o ţârâitoare electrică, ci o sârmă de oţel legată de un clopot –, şi mi-a răspuns o bătrânică. M-am interesat dacă am nimerit adresa. Auzindu-mi vocea, femeia s-a oprit şi s-a întors din drum :

„Imediat. Aşteptaţi, vă rog.”

Se auzi zgomotul unei uşi şi vocea bătrânei :

„Tată, te caută cineva.”

„Cine-i?”

„Nu ştiu, nu-l cunosc. Un tânăr.”

„Spune-i, mamă, că vin imediat.”

Apoi mai slab, dar suficient de clar ca să înţeleg :

„O fi din nou vreun gură-cască trimis de nepotul nostru. Când o să mai treacă pe aici, să-mi aduci aminte să-i dau câteva palme din moştenirea părintească.”

Mi-a deschis chiar el. Purta o salopetă gri, atât de uzată încât părea mai cenuşie decât fusese odinioară. Mi-a strâns mâna cu forţa unui fost fierar ; până astăzi mă îndoiesc uneori că degetele sale viguroase, obişnuite să strângă coada barosului, au efectuat delicatele operaţii de chirurgie vegetală. S-a întunecat când am pomenit de articolul cu pricina şi m-am temut că-mi voi primi pe loc partea cuvenită de „moştenire”.

— V-a speriat numai. Aşa era străbunicul meu, morocănos cu necunoscuţii, dar pe cei apropiaţi îi răsfăţa.

— Da, mi-am făcut griji degeaba. M-am şi văzut dat afară, când m-a invitat să-l urmez. Grădina începea din spatele casei. S-a oprit la fiecare cultură şi mi-a explicat amănunţit tot ce vroiam să aflu :

„Vezi, aici sunt brânduşe comestibile. Bulbii se culeg, se fierb în sirop, apoi se coc la foc mic şi se garnisesc cu frişcă. Eu le zic steluţe. Nepotului meu îi plac foarte mult, trebuie să

sosească şi el, acum e vremea lor. Aici am un soi de cartofi cu multă nicotină în frunze. Ce zici, i-am păcălit? Ştiam eu că gândacii de Colorado nu sunt fumători. Te miri că vezi şi buruieni? Le îngrijesc pentru că îmi stau în ajutor. Ele sunt spiţerii rândurilor de legume. Rădăcinile lor secretă substanţe cu efecte superioare fungicidelor şi pesticidelor sintetice.”

În spate de tot era o seră. Aici am întâlnit părul auriu. Nu l-am descoperit imediat, stătea ascuns în spatele unor lămâi. Cred că numele i se trage de la strălucirea crengilor : un galben patinat, de bijuterie moştenită din generaţie în generaţie. Avea trunchiul scurt şi strâmb, răsucit într-un gheb, de unde se răsfirau ramurile. Coroana îi fusese modelată cu priceperea şi migala unui asiatic bătrân, astfel încât să farmece ochiul privitorului. Creanga cea mai înaltă parcă susţinea bolta cerească, registrul mediu simboliza omul, iar restul, potrivit tradiţiei orientale, aparţinea pământului.

Făcu o pauză şi-şi trecu mâna printre pletele cărunte. Mă fixă cu atenţie.

— Spuneai că părul este pomul unei vieţi împlinite?

— Străbunicul aşa credea.

— Şi tu? Tu ce zici?

Am tăcut încurcat. Era un simbol interesant, dar parcă-i lipsea ceva. Ori poate că eu nu eram suficient de „copt” ca să-l înţeleg?

— Ţi-ar plăcea să vezi un păr auriu? mi-a pus într-un târziu o întrebare fără răspuns.

— Există cu adevărat? Unde?

— Prin preajmă. L-am primit de la străbunicul tău. E o poveste lungă, poate o vei afla cândva. Vino!

Ne-am ridicat şi am ieşit oe terasă, aproape de cerul netulburat. Aici, pe ultimul nivel al unui corp din Citadom, moş Anatol amenajase o grădină japoneză : o plajă cu nisip alb, cernut printr-o sită deasă, greblat concentric în jurul unor bolovani de bazalt, stânci întunecate ca o noapte fără vise. Nostalgia unui petic de mare. Asimetria formelor îndulcea liniile şi unghiurile drepte turnate în beton.

Pe ţărmul pietros, de leagăn homeric şi ultim refugiu al destinelor furtunoase, se înălţa un păr auriu. L-am recunoscut imediat după descrierea lui moş Anatol. Fructe mici, mălăieţe punctau ramurile suflate cu metalul solar. Dintre frunzele

înguste, cu peţiolul foarte fin şi alungit, atârnau smocuri de fire albicioase. M-am interesat de rostul lor.

— Sunt un fel de corzi vocale, mi-a spus gazda mea. Ai în faţă pomul cântător, minunata făptură din poveştile Şeherazadei. Primul soi a fost obţinut în urmă cu vreo două milenii dintr-o specie de păr sălbatic din Tibet. Prin selecţii şi ameliorări succesive s-a reuşit stabilizarea taliei la dimensiunile unei plante ornamentale de interior şi pigmentarea scoarţei. În Europa a intrat, ca şi hârtia, cafeaua şi algebra, prin mijlocirea arabilor. A poposit mai întâi în Peninsula Iberică, apoi s-a răspândit pretutindeni, fără să i se cunoască minunatele însuşiri. Smulgerea inesteticelor filamente fonatoare şi lipsa unei educaţii susţinute l-au păstrat mult timp în umbră. Străbunicul tău l-a descoperit într-un parc dendrologic şi a reuşit să-l îmblânzească. Rezultatul îl poţi admira cu ochii tăi.

— Părul auriu trebuie să fie educat? nu mi-a venit să cred.

— De ce nu? Un copil învaţă să vorbească numai între oameni. Lăsat de capul lui se sălbăticeşte, fără speranţa de a fi recuperat mai târziu. Mowgli, din poveştile lui Kipling, este o metaforă. Tarzan rămâne monstrul fabulos; un prunc abandonat între gorile devine o maimuţă albă, nimic mai mult. Părul auriu există pentru că a fost îngrijit. Cât a fost puiet îi citeam poveşti în fiecare seară. Sau ascultam muzică. De obicei, clasicii. Am citit pe undeva că plantele nu agreează producţiile moderne.

— Chiar cântă?

Moş Anatol îmi făcu semn să mă apropii. Îmi prinse mâna deasupra încheieturii. Avea palma moale, de parcă ar fi fost căptuşită cu muşchi de pădure uscat într-un cuib de veveriţă.

— Atinge-l!

Degetele îmi tremurau. Mă aşteptam la un fel de şoc electric. Copăcelul şi-a ferit frunzele şi s-a auzit un fel de susur melodios, o vagă ordonare a unor sunete desprinse din aerul uşor al verii, aşa cum trebuie să fi sunat harfa de iarbă din nuvela lui Truman Capote.

— Chiar el cântă? mi-am arătat neîncrederea.

— Dar nu cântă, hohoti moş Anatol. Vorbeşte. Spune că te-ai speriat ca o umbră.

— De ce tocmai ca o umbră?

Răspunsul nu s-a lăsat aşteptat, un freamăt de trestii frânte, o alunecare pe corzile pescăreşti uitate în bătaia

soarelui, cu momelile abandonate jocurile din adânc.

— Pentru că doar umbrele se lipesc de pământ, să nu le desprindă vântul.

Mi-am smuls braţul.

— Sunteţi sigur că n-aţi poleit crengile, astfel încât atingerea lor să declanşeze un magnetofon ascuns?

Moş Anatol nu se supără.

— Foarte sigur. Dacă vrei, convinge-te!

Am ezitat. Stăteam lângă un singuratic. Ce anume l-ar fi determinat să măsluiască jocul. Ca să atragă atenţia? Nu. Moş Anatol se învăluise în pânzele unei iluzii ca o cadână în voaluri. Îmbrăcase o plasă de camuflaj spre a-şi masca vocaţia pentru solitudine. Un naufragiat în mijlocul unei mări umane stă închis între zidurile întrebărilor indiscrete. Kiki Balaurul dorea ca lumea să-l bage în seamă atât cât să-şi trăiască liniştit viaţa. Porecla viza o mulţime de gesturi puţin ieşite din comun, dar nu incitante. Vecinii mi l-au prezentat ca pe un individ manierat, bonom, uneori distrat, tipul de om puţin ţicnit, dar inofensiv. Părul auriu nu se încadra în această imagine. De ce mi-l arătase? Cred că norocoşii care-l văzuseră se puteau număra pe degetele de la o singură mână. Nu exista decât un singur răspuns plauzibil. Amintirea străbunicului fusese o punte între sufletele noastre şi-mi înlesnise accesul într-o lume nebănuită.

— Vă rog să mă scuzaţi, am bâiguit tulburat.

— Nu-i nimic. Te-a surprins, nu-i aşa? Despre lucrurile serioase ea discută numai în glumă.

— Ea? Nu este un el?

— Nu. Părul auriu are personalitate feminină. Străbunicul tău mi-a atras atenţia că, dacă ţin să cresc un astfel de pom, va trebui să am multă răbdare şi, mai ales, să pun suficientă dragoste în îngrijirea ei. Suficientă, acesta era cuvântul. Nici prea multă, să n-o sufoc ; dar nici deloc, să nu se sălbăticească.

— Şi aţi iubit-o? m-a luat gura pe dinainte.

Moş Anatol zâmbi inocent, ca un bisturiu sterilizat pus pe masa de operaţie.

— Ştiu eu? Tu ce zici?

I-am simţit ochii aţintiţi în adâncul sufletului meu. Apoi se întinse şi culese câteva poame. Mi le oferi prietenos :

— Serveşte-te cu încredere. N-o să devii mai înţelept, dar nu se cuvine să refuzi o doamnă.

Marcel Luca

CONTACT EŞUAT

Paradox nr.19/1997

Neliniştea se înstăpânise, densă şi materială, ca o pâclă, peste labirintul de străzi al marelui oraş. Orice activitate încetase în primele ore, pentru ca mai apoi să fie reluată parţial, treptat, pe măsură ce oamenii înţelegeau că, cel puţin deocamdată, nu e nimic de făcut. Urmele accidentelor de circulaţie fuseseră înlăturate, dar locuitorii mai păstrau ceva din uluirea şi disperarea care îi cuprinsese simultan, sesizată mai întâi ca o nenorocire individuală atunci când peste ei se prăvălise, imensă, Tăcerea... Syb, primarul oraşului, un brunet înalt, zdravăn, trecut de patruzeci de ani, cu bărbie voluntară, tăiată parcă în piatră, cu ochii căprui, mari şi melancolici, urmărea în biroul său programul staţiei locale de televiziune. Ca în filmele fără sonor văzute la o cinematecă, în copilărie, imaginile se succedau intercalate de texte ce repedau obsedant ideea că oraşul nu fusese vuctima unui atac cu arme de un tip nou, că regiunile înconjurătoare nu resimt nimic din cele ce se întâmplă aici, că situaţia prezentă e consecinţa unui fenomen local – necunoscut, e drept, însă nu pentru multă vreme – iar pentru că liniştea se poate risipi prin surprindere, aşa cum de altfel apăruse, cetăţenii sunt sfătuiţi să amortizeze un eventual şoc auditiv, folosind dopuri din materiale antifonice... Syb se ridică nervos din fotoliu, făcu câţiva paşi prin încăpere, oprindu-se în cele din urmă în faţa ferestrei ce oferea panorama uriaşei bucle suspendate a autostrăzii Corolla. Privea rarele automobile, majoritatea purtând însemnele poliţiei sau ale armatei terestre, gândindu-se la priorităţile ce trebuiau rezolvate. Primele informaţii, centralizate greoi din pricina imposibilităţii utilizării sistemelor de comunicaţii, demonstrau, dacă mai era nevoie, ascendentul lumii interlope faţă de autorităţi prin capacitatea ei sporită de acomodare la situaţiile cu totul noi. Hold-up-urile se

succedau cu repeziciune şi primarul se văzuse nevoit să solicite militarilor paza instituţiilor bancare şi a marilor magazine. Şi-ar fi aprins o ţigară, dar îl stânjenea o uşoară dificultate în respiraţie. Ştia că e legată de apariţia fenomenului şi-l încerca o iraţională spaimă pe care cu greu şi-o stăpânea, că adevărata tragedie ar putea fi nu liniştea absolută, ci reducerea oxigenului din atmosferă în urma vreunei reacţii chimice în lanţ sau... îşi amintea, obsesiv, titlul unei cărţi citite în adolescenţă: Traficanţii de aer... „Doamne, dacă cineva ne-ar fura cu adevărat aerul? Ce-am mai putea face?!”... Înălţându-şi umerii masivi, se îndreptă spre uşa capitonată. Îşi acordase destul răgaz acum, când dincolo de prag, pe culoarele primăriei, în birouri, ca şi în sala Consiliului municipal, era o animaţie înfrigurată, dar fără personalitate, tăcută, ireală şi înspăimântătoare, ca un coşmar din care nu te poţi trezi. În prag, privi întrebător la secretara care părea să-i aştepte apariţia. Domnişoara Malcom se ridică şi-i întinse un plic lung, verzui, pe care îl rupse nerăbdător. „Alvarez ăsta e un idiot, îi mai arde de introduceri protocolare!”... îşi spuse Syb înciudat, sărind peste prima pagină a textului. Şeful Centrului de cercetări al Fundaţiei Snockfield comunica studiile întreprinse, testele folosite, indicându-şi conştiincios colaboratorii, cu întreaga lor titulatură ştiinţifică, spre disperarea corespondentului său. Concluziile, aşa cum le bănuia Syb, erau modeste, provizorii şi foarte rezervate. Singura care se arăta mai cuprinzătoare arăta că „...în urma cercetărilor realizate pentru determinarea exactă a perimetrului afectat la sol, coroborate cu cele întreprinse pe verticală până la stratosferă, anomalia examinată se manifestă în spaţiul înscris într-un con perfect, la a cărui bază se află oraşul, vârful aflându-se la o înălţime de circa 22.000 de metri...”

Pătrunse cu paşi repezi în sala unde consilierii municipali îşi frunzăreau neliniştiţi hârtiile, cu privirile încărcate de spaimă şi derută. Primarul introduse în epidiascop filele raportului său, proiectând textul dactilografiat pe un ecran instalat din vreme. Introduse apoi şi mesajul profesorului Alvarez, urmărind cu atenţie reacţiile colaboratorilor săi. Consilierii citeau buimăciţi, câţiva se ridicară în picioare pentru a vedea mai bine, iar Robert Fairbanks notă câteva cuvinte pe un bileţel pe care-l aruncă primarului. „Nu e oare un atac din spaţiu?” citi Syb, remarcând aproape cu mulţumire că nu e singurul care începuse să

privească faptele în felul ăsta. Un nou mesaj adus de domnişoara Malcom, de astă dată într-un plic cu antetul bazei aeriene de la Farago-Limit City, îl ridică pe Syb în picioare. Ieşi în fugă, părăsindu-i pe consilierii care-şi scriau mai departe, cu mâini tremurătoare, replicile fără sens.

Automobilul făcu un viraj strâns şi frână, oprindu-se între două maşini ale poliţiei rutiere. Cu agendele în mâini, profesorul Alvarez şi generalul Strick alergară spre el. Militarul, uscăţiv şi impersonal în uniforma sa de campanie, părea să fie singurul om ce nu-şi pierduse cumpătul. Cu mâna întinsă spre mijlocul impunătorului pasaj aerian care traversa benzile autostrăzii West Lake, deschidea şi închidea gura, lăsându-l pe primar să înţeleagă că rosteşte: „Acolo! Acolo!” Între timp, profesorul rupse o filă din agenda în care scrisese febril, întinzându-i-o ca pe o notă de plată. Ochii îi luceau jucăuşi dincolo de lentilele ochelarilor, în timp ce-şi muta greutatea trupului rotofei de pe un picior pe altul, cu aerul că aşteaptă rezultatul unei farse de toată frumuseţea: „Obiectul sferic aterizat pe viaduct a coborât pe axa conului imaginar în interiorul căruia acţionează fenomenul. E foarte posibil să avem de-a face cu... o vizită din spaţiul extraterestru. În orice caz, am convenit cu generalul Strick să luăm unele măsuri pentru prevenirea unei presupuse acţiuni ostile. Am reuşit să determinăm faptul că liniştea aceasta forţată este rezultatul unui bombardament cu o radiaţie corpusculară ce absoarbe la nivel molecular orice fel de vibraţie. Mai repede decât s-ar fi putut crede, am pus la punct, cu mijloace relativ simple, generatoare de anihilare a radiaţiei în cauză. Aşa că în orice moment putem interveni în sensul restabilirii condiţiilor normale pe o suprafaţă apreciabilă...” Primarul îl privi câteva secunde perplex pe profesor, după care le făcu semn celor din jur să-l însoţească. La circa o sută cincizeci de paşi de obiectul care se zărea acum strălucitor şi imobil, exact pe axul median al carosabilului, generalul le opri înaintarea, dându-le de înţeles că din acest punct zona intră sub patronajul său. Tancurile şi autotunurile, cu blindajul încins, stăteau nemişcate, pândind cu ţevile vineţii ale tunurilor şi mitralierelor jumelate ţinta sferică. Trântiţi în spatele barajelor din saci de nisip, soldaţii, în ţinută de camuflaj, ţineau crispaţi în mâini lansatoarele de rachete. Trecuse mai bine de un ceas de aşteptare încordată când Syb desluşi cu binoclul militar, prin

care scruta sferoidul, cum o trapă ovală se deschide şi trei arătări pitice sunt depuse de un braţ telescopic pe asfaltul cenuşiu. Încremenit, le privi preţ de câteva clipe, apoi, alarmat, se întoarse spre general cu intenţia de a-i cere să nu intervină în niciun fel. Dar exact în momentul acela, Strick dăduse semnalul şi cele trei generatoare ale profesorului Alvarez intrară în funcţiune. Ca un trăsnet continuu, zgomotul atâtor motoare în funcţiune le izbi dureros auzul. Aproape simultan, conturul sferoidului începu să tremure şi, înmuindu-se ca un calup de ceară sub dogoarea focului, se revărsă peste mogâldeţele nemişcate. Urlând de furie, porni să alerge alături de o tanchetă care se deplasa trepidând spre locul dezastrului, unde se întindea o băltoacă de lichid cu reflexe metalice. Şi Syb înţelegea, privind tremurul de gelatină al ciudatei substanţe, că suferă încă sub acţiunea zgomotului de care insolitele făpturi ale tăcerii încercaseră zadarnic să se ferească...

Doru Treta

TAINA OAMENILOR DE PIATRĂ [2]

Paradox nr.19/1997

— Pe aici, vă rog. Intrăm în sala Den Lindemar. Acest sculptor straniu, de meserie chimist, a fost puţin cunoscut în timpul vieţii. De altfel, a avut o viaţă scurtă. La 28 de ani dispare lăsând în urma sa doar aceste formidabile statui. La început s-a crezut că îşi înscenase dispariţia, pentru a crea vâlva necesară afirmării sale artistice. În faţă vedeţi statuia unei femei, iar alături o alta, reprezentându-l chiar pe sculptor. Observaţi extraordinara asemănare a statuilor cu realitatea. Uitaţi-vă la acest câine, la acest bătrân. Dacă n-ar fi imobile, am putea crede că avem de-a face cu fiinţe vii. Lindemar a folosit în creaţiile sale materiale şi metode necunoscute. Nu se cunoaşte tehnica folosită de artist, dar dacă ar fi descoperită, în faţa artei s-ar deschide o nouă eră.

Încet, încet, obrajii statuii se colorară. Ochii uscaţi se umeziră. O rază de lună căzu pe ei şi-i făcu să sclipească. Genele tremurară şi pleoapele se mişcară; ochii se închiseră, se deschiseră apoi repede. Se rotiră împrejur. Priviră cealaltă statuie, femeia. Degetele începură să-i tremure. Încet, încet, tremurul se întinse asupra întregului corp. Mişcă mâna, capul.

Obrajii femeii se îmbujorară; se trezea şi ea la viaţă.

— Diana, mă auzi? întrebă el.

Femeia clipi.

— A, auzi, dar nu poţi vorbi. În câteva clipe o să-ţi treacă.

— Nu ţi-e ruşine să apari în faţa mea? ţipă ea deodată şi el tăcu.

— Unde mă aflu?

— Nu ştiu.

— ...

— Ţi-am administrat şi ţie şi mie preparatul meu. Nu ştiu

---

2 Din volumul **Povestiri ştiinţifico-fantastice**, sub egida Casei de Cultură a Studenţilor, Timişoara, 1972

unde ne-au adus cât timp am fost pietrificaţi.

O clipă rămase nemişcată de uimire.

— Spuneai că cei pietrificaţi nu vor fi readuşi la viaţă niciodată...

— Într-adevăr, aşa a fost la început, dar ulterior am perfecţionat reţeta. Cristalele pietrificate obţinute cu ajutorul acestui ultim preparat sunt aşezate într-o anumită ordine şi, după un timp, intră în rezonanţă, ceea ce duce la depietrificare.

— Şi de ce ai făcut asta?

— Ascultă-mă, n-am terminat. Reanimarea nu durează decât maximum o oră, dacă nu se ia o soluţie care anulează efectele preparatului.

— Şi?

— Vom lua soluţia şi ne vom putea lua viaţa de la început.

— Nu!

— Gândeşte-te bine, s-ar putea ca, odată, cineva să ne scape jos şi să ne spargă. Atunci nu vom mai învia niciodată.

— Nu pot.

— Spuneai cândva că mă iubeşti!

— Da. M-am îndrăgostit de tine, de „talentul” tău, de inteligenţa ta, dar atunci când am aflat cum îţi realizezi operele artistice totul s-a întors împotriva ta. În ochii mei eşti un criminal. Nu voi putea să mă uit niciodată în ochii oamenilor.

— Cine ştie cât timp a trecut de când suntem pietrificaţi. Noi am rămas la fel, dar cunoscuţii noştri au murit de mult. Ba poate chiar şi copiii lor. Spune „da” şi vom putea fi fericiţi.

Diana se uită cu dispreţ la el şi-i întoarse spatele.

— Şi acum, unul dintre cei mai stranii sculptori, Den Lindemar. La dispariţia sa, lasă în atelier doar aceste puţine sculpturi. Celebritatea i se datorează atât calităţii deosebite a lucrărilor sale cât şi, poate, misterului dispariţiei lui, care a stârnit vâlvă în acea vreme. De curând, un cercetător a observat o schimbare a poziţiei statuilor. Comunicarea a produs uimire. S-au făcut comparaţii cu fotografii păstrate în arhivă. Şi, într-adevăr, există o uşoară deosebire. Comisia alcătuită în acest scop a hotărât că, pentru elucidarea misterului, este necesară secţionarea unei statui.

Începând de săptămâna viitoare, această parte a muzeului va fi închisă. Sperăm că în curând vă vom putea spune adevărul despre Den Lindemar.

Costel Baboş

NICĂIERI

Paradox nr.1/2004

Omul cu umbrela se apropie de omul în pardesiu alb. Omul în pardesiu alb tocmai terminase de citit cele trei indicatoare.

— Salut! salută omul cu umbrelă.

— Salut.

MARGINI 3 km MALUL 5 km NICĂIERI.

— Ce-o mai fi şi cu stâlpul ăsta?

— E un stâlp indicator.

— Un...

— Un stâlp indicator!

— A...da! Întodeauna pierd din vedere explicaţiile simple. E ca un tic nervos.

Privi din nou spre tabla indicatoare.

— Odată, continuă el, am fost întrebat de către un elev, de ce cresc plantele. Sau animalele. Sau omul. Şi la un moment dat se opresc; de ce nu continuă să crească şi să tot crească. Am început să mă complic vorbindu-i despre gene şi cromozomi, despre acizi nucleici şi modul de transmitere al eredităţii. Uitasem cu totul de gravitaţie. Se lovi cu palma peste frunte. Uite şi-acum cu „nicăieri”-ul ăsta.

— E o indicaţie, mormăi omul în pardesiu alb, clipind dezaprobator din ochi.

— Aşa este, admise omul cu umbrelă. Dar ce indică, asta-i, ce vrea să spună?

— Vrea să spună că nu duce nicăieri.

— Păi dacă nu duce nicăieri înseamnă că duce undeva.

— Am spus că nu duce nicăieri, repetă omul în pardesiu alb.

— Şi asta înseamnă că duce undeva, repetă omul cu umbrelă.

— Nu duce!

Omul cu umbrela căzu pe gânduri.

— Ei, asta-i cu totul altceva. Apoi adăugă derutat: şi cum se poate? Mie mi se pare absurd.

— Chiar absurd?

— Ţie nu ţi se pare?

— Absurd?

— Dar cum ţi se pare? A...dacă nu vrei să răspunzi o să-ţi spun eu. Apelând la bunul simţ.

— Al cui bun simţ?

— Al meu.

— Da, e absurd. Bunul simţ. Nu mă interesează.

Tonul i se păru atât de categoric, încât omul cu umbrela hotărî să schimbe subiectul.

— Am aşa o senzaţie, că te-am mai văzut undeva? Ne cunoaştem? Nu, nu ne cunoaştem. Sau poate semeni cu cineva cunoscut. Nu, nu semeni. Eu vin de la sanatoriu. Arătă spre localitatea Margini. Am stat câţiva ani internat acolo pentru recuperare nervoasă. Şi comportament dubios. Nu mai suportam oamenii din apropierea mea. Mai ales copiii. Nici vorbă de schizofrenie. Eram profesor de gimnaziu. Nu cred că o să mă mai lase să profesez.

Privi a nu ştiu câta oară spre săgeata indicatorului.

— S-or fi schimbat multe între timp. Atâţia ani. Şi câte nu s-or fi întâmplat. În atâţia ani. Acum mi-au dat drumul, se pare că m-am însănătoşit. Trebuie doar să evit enervarea. Crisparea. Ambalarea. Eu mă ambalez uşor.

Din spatele lor apăru o ambulanţă. Se traseră la o parte, în grabă, alarmaţi de sirenă, urmărind-o cu privirea până dispăru după o cotitură. Nu după mult timp auziră scrâşnetul pneurilor.

— Simţi?

— Nu simt. Dar ce anume?

— Mirosul de cauciuc ars.

— Vag.

— S-a ciocnit un autobuz de o basculantă. În ziua de azi nu mai poţi avea încredere în şoferi. Se grăbesc. Nu ştiu cine-i fugăreşte în halul ăsta. Ridică mirat din sprâncene. Trebuia să iau şi eu autobuzul acela. Am primit un bilet gratuit din partea spitalului. La ieşire. Mi-au spus să iau autobuzul dar autobuzul n-a stat după mine. Că se grăbea să facă accidentul... Am primit şi o umbrelă. O arată celuilalt. Asta mi-a făcut-o cadou medicul şef. Mi-a strâns şi mâna, la plecare. Cam tare. Îşi scutură mâna. Te plictisesc?

— Nu, minţi omul în pardesiu alb. Poate puţin, minţi pentru a doua oară. De fapt, nici nu te-am ascultat. Acum spunea

adevărul. Eu trebuie să plec. Ce spuneai?

— Păi da, spuneam că... dar nu mai are nicio importanţă.

— Atunci mă scuzi, eu trebuie să plec.

— Să pleci, de ce să pleci? Tocmai acum când ne-am împrietenit... Am mai putea vorbi.

Caută febril un subiect de conversaţie. Negăsind nimic, întrebă:

— Şi, în ce direcţie, sper că nu...

— Ba da, ripostă omul în pardesiu alb.

— Dar e absurd, nu se abţinu omul cu umbrelă. E un non-sens.

Începu să-şi frece cu nervozitate mânerul umbrelei. Văzând că celălat se îndepărtează, se precipită:

— Dacă n-ai nimic împotrivă, aş dori să te însoţesc. Se grăbi să adaoge: ai o părere atât de bizară în legătură cu direcţia, încât vreau să fiu lângă tine când vei înţelege că orice drum duce într-un anume loc.

— Şi nicăieri unde duce?

— Păi duce NICĂIERI aşa cum spune şi indicatorul.

— Asta spuneam şi eu. Nicăieri e nicăieri!

— Bine, atunci vin.

Omul în pardesiu alb îi răspunse fără să se mai oprească.

— Eşti liber să faci cum te taie capul.

— De unde ştii că mă taie? Mersi, oricum, mulţumi omul cu umbrela alergând. Îl ajunse din urmă şi, încurajat îşi dădu drumul. Apropo de mica noastră neînţelegere. La noi, în sanatoriu, orice discuţie în contradictoriu se sfârşea printr-un pariu. Uneori era suficient un singur cuvânt, o silabă chiar sau o interjecţie. Un gest. În sanatoriu făceam pariuri pentru orice. Odată...

Nu reuşi să-şi termine fraza. Un iepure ţâşni de niciunde, de fapt nu chiar de niciunde şi-i trecu printre picioare. Îl privi descumpănit neştiind ce să facă pe moment. Se dezechilibră şi căzu în mijlocul drumului. Praf nu stârnise decât iepurele care se şi pierduse într-un lan de secară.

— Ce stârpitură de iepure, îl eticheta omul cu umbrela după ce se ridică şi începu să se scuture deşi nu părea să se fi murdărit.

Se aştepta ca, din moment în moment, omul în pardesiu alb să izbucnească în râs. Însă omul nu râdea, ceea ce-l descumpăni

într-o şi mai mare măsură.

— Nu râzi?

— Nu.

— Era normal să râzi.

— Înseamnă că nu sunt normal.

— Mie mi se pare că eşti, crede-mă, după atâţia ani cred că mă pricep.

— Atunci înseamnă că sunt normal.

— Atunci trebuia să fi râs.

Se porni să plouă pe neaşteptate. Stropi mărunţi şi deşi, trecuţi parcă printr-o sită ale cărei ochiuri păreau invizibile. Niciun semn nu o prevestise. Cerul fusese tot timpul senin, nici nu tunase, nici nu fulgerase. Că într-o anomalie pe care niciunul nu o sesiza. Omul în pardesiu îşi ridică impasibil gulerul iar omul cu umbrela îşi deschise umbrela.

— Ciudat iepure, murmură omul cu umbrela pentru a înlătura stânjeneala. S-a năpustit înspre mine de parcă voia să mă facă arşice. Şi se mai spune ca iepurii sunt fricoşi.

Merseră aşa o vreme fără să-şi mai spună nimic. Abia după ce, la fel de subit, ploaia încetă, tăcerea fu destrămată. Pardesiul se scutură, umbrela se închise.

— Ei? întrebă omul cu umbrelă.

— Ei, ce?

— Am spus ceva?

— Ai spus „ei” pe un ton interogativ.

— Se poate. Când sunt concentrat mai am obiceiul să discut de unul singur. Mai făcu câţiva paşi apoi reluă. Îmi amintesc de o întâmplare petrecută în sanatoriu. E vorba de un pariu încheiat între mine şi unul din colegii de salon. Nu ştiam pentru ce era acolo, probabil probleme cu cu capul, ca toată lumea. Doar eu eram pentru oboseală. Surmenaj, înţelegi? I se spunea Toni-peruca... Porecla i se trăgea de la căciulă. O purta ziua şi noaptea. O căciulă neagră, flocoasa. Într-o zi am dat nas în nas cu el pe una din aleile parcului. Eram în timpul programului liber. Ascultă, profesore, m-a acostat el, nu-i aşa că şi oamenii, dacă vor, se pot oua? Primul impuls a fost să-mi văd mai departe de drum. Şi poate că aşa aş fi şi făcut dacă m-aş fi abţinut să nu-i dau o replică pe măsura întrebării. Ai dreptate, i-am răspuns, un om se poate oua dar numai sub formă de turtă sau lunguieţ. Lasă, profesore, a rânjit el, alea sunt

excrementele, atâta lucru mai ştim şi noi. Am făcut şi eu ceva şcoală chiar dacă n-am terminat-o, dar nu fac atâta caz dintr-asta. Eu vorbeam la modul serios iar tu te ţii de altele. Arboră o mână ostentativ hâtră, orice prost şi-ar fi dat seama că individul urmărea să-şi bată joc idiferent de cine. Probabil din plictiseală, am presupus eu, i-am făcut jocul, fără să-mi treacă prin gând că, de fapt, mizând pe reacţiile mele fireşti, cauta să mă atragă într-o cursă de pe urma căreia să se căpătuiască. Să tragă foloase materiale, aş spune. Nu ştiu care din noi se ţine de „altele”, m-am umflat eu, cert e că n-am vreme de ascultat idioţenii de felul celor auzite. Uite ce este, domnule profesor, a făcut Toni pe ofensatul, eu am pus o întrebare fără aluzii directe. Dacă vrei răspunzi, dacă nu, nu. În orice caz, nu dau doi bani pe părerile tale ştiinţifice, ca să ştii. Eu unul cred că, prin voinţă, omul se poate oua şi sunt gata să-mi susţin afirmaţia practic. Dacă tu ai altă opinie, sunt de acord să facem pariu pe o sumă cât mai substanţială. Accept! aproape că am strigat, stăpânindu-mi iritarea. O sută? Două! am supralicitat, pentru a-i tăia din capul locului pofta de a mai face haz pe socoteala mea. După o scurtă pauză, omul cu umbrela reluă. Ce-a urmat, a fost de domeniul grotescului. Toni şi-a scos căciula din cap, şi-a ajustat-o preţ de două minute, după care dezbrăcându-se de pantaloni şi dedesubturi, s-a aşezat pe cuibarul astfel improvizat. Deşi încă sub influenţa provocării sale deşănţate, l-am percheziţionat corporal că nu cumva să ajung victima unei manevre de prestidigitaţie ieftină. În sfârşit, ne-am pus pe aşteptare. Nu stabisem nimic asupra duratei de timp ceea ce Toni avea să exploateze punându-mi răbdarea la încercare. Aşa se face că am pierdut masa de prânz şi aş fi pierdut-o, probabil, şi pe cea de seară dacă n-ar fi intervenit infirmierii. Între timp se adunaseră toţi pacienţii sanatoriului, mai puţin cei de la izolare, atraşi de ineditul situaţiei. La întrebările şi apoi la insistenţele infirmierilor de a se îmbrăca şi a părăsi locul respectiv, cineva cred că se şi dusese după o cămaşă de forţă, Toni le făcea semne discrete cu degetul la gură, conspirativ. Nu înţelegeţi? s-a răstit în cele din urmă, că am nevoie de linişte pentru a mă putea concentra? A fost chemat şi medicul de gardă. Chiar la sosirea acestuia s-a pornit şi Toni să cotcodăcească. S-a ridicată apoi de pe cuibar, s-a întors cu spatele la asistenta şi a rămas aşa, îndoit la 90 de grade. Încremeneala din jurul său era

grăitoare. Priveam cu toţi, holbându-ne la dosul păros al lui Toni dintre fesele căruia, la început abia perceptibil, s-a ivit capătul unui ou. Au urmat alte două cotcodăceli, şi, după o ultimă opinteala, oul a ieşit impetuos căzând în căciula. Până şi medicul de gardă privea zăpăcit, cât despre mine ce să mai vorbesc?

Privi spre omul în pardesiu alb să vadă dacă-i suscitase interesul. Cum acesta nu dădu niciun semn, adăugă concluziv:

— Am plătit cele 200 fără remuşcări. Căci nu cumpărasem pe ei o lege eronată, ci o farsă bună. Nu ştiu dacă întâmplarea conţine şi o morală, dar a fost ultimul pariu pe care l-am mai făcut acolo.

— Acolo?

— Da, acolo.

— Dar tu acum eşti aici.

— Acum sunt aici.

— E o propunere?

— O...o propunere, desigur, se bâlbâi omul cu umbrelă. Mă gândeam să-ţi fac o propunere dar nu găseam modalitatea. Mă gândeam să încheiem un pariu în legătură cu...

— Consideră că l-am şi încheiat.

— Consider că l-am încheiat. Cam brutal, dar consider.

Continuară să înainteze, într-un fel chiar leneş, nu târându-şi picioarele, ci aşa, că într-o plimbare.

— Şi miza?

O plimbare de îndrăgostiţi. Doar că ei nu erau. Unde s-a mai pomenit aşa ceva?

— Miza?!

— Miza pariului.

— A, da. Miza. Eu mă gândisem la un pariu de principiu, se scuză omul cu umbrelă. Ai vreo sugestie?

— În cazul că pierd, îţi dau pardesiul meu.

— Îmi convine. Iar eu am să-ţi dau umbrela.

Îşi strânseră mâinile. Un pariu adevărat.

— Eşti convins că nu vom ajunge?

— Sunt convins!

— Înseamnă că ai mai parcurs acest drum.

— Niciodată, negă omul în pardesiu alb.

— Atunci pe ce îţi bazezi afirmaţia?

— Pe faptul că nu duce nicăieri.

— Asta ai mai spus-o.

— O repet.

— Ai şi repetat-o.

— O mai repet odată.

— Dacă-ţi place monotonia. Eu, pe cât am putut, m-am ferit de ea. Cu doi ani în urmă, la sanatoriu ne-a venit un medic nou. A adus cu el o metodă personală de-a trata pacienţii. Ne injecta în fiecare dimineaţă cu plecomasin, un calmant deosebit de puternic. Şi rămâneam toată ziua fixaţi la paturi ca nişte moluşte, ca nişte bureţi acvatici. După-amiaza ne mai plimbăm prin curte. Ca teleghidaţi. A fost cea mai monotonă perioada din viaţa mea. Aproape un an de zile. Norocul nostru că a fost transferat la un alt sanatoriu. Motivul a fost destul de dubios, se pare că o curta pe nevasta directorului.

— Ce o tot dai cu sanatoriul ăla?

— Nu înţeleg.

— Înţelegi foarte bine.

— Poate că înţeleg, doar am fost profesor, dar nu ştiu despre ce e vorba.

— N-ai fost profesor. Te-am lăsat să bombăni tot drumul. Numai că acum m-am plictisit.

Omul cu umbrela se opri. Parcă speriat. Cum adică?

— Eu nu ştiu ce tot spui acolo. Dar e clar că ceva se petrece cu tine. Credeam că eşti normal.

Uite cât de uşor te poţi înşela, îşi spuse.

— M-a şi avertizat medicul, la plecare. Mi-a atras atenţia că şi în afara sanatoriului voi da peste dezechilibraţi. Chiar dacă la un moment dat îmi vor părea normali.

— Dă-i dracu' de medici. Nu-ţi dai seama?

— Nu, ce fel de seamă?

— Uite, eu sunt şoferul de pe autobuz şi tu cel de pe basculantă. Aşa că mai slăbeşte-mă cu sanatoriul tău. Sau cu profesoratul. Ne-am lovit în intersecţie. Mie mi s-au defectat frânele, trebuia să-ţi dau prioritate. Am intrat în tine din lateral şi te-am răsturnat. Asta e. De aia au venit ambulanţele. Ştiu că te vei întoarce. Drumul ăsta nu e pentru tine. O să-l parcurg singur. Spune-le şi celoralalţi că sunt singurul vinovat. Fugi acum.

— Pe mine mă scuzi, eu mă întorc, păru convins omul cu umbrelă. I se făcu frică şi pielea i se zbârli.

— Păi da, asta ţi-am şi spus. Salut!

— Salut!

Omul cu umbrela o luă la fugă prin ceaţa care răsărise nu se ştie de unde. Înfricoşat. Ceva nu e în ordine cu ceaţa asta, se gândi, dar fără să se oprească. Şi fugi până la epuizare după care căzu şi-şi pierdu conştiinţa. Când se trezi, o faţă pătrăţoasă îl privea de aproape, o faţă plină de păr, mai că-i atingea genele.

— Unde sunt, unde am ajuns, îndrăzni să întrebe faţa aceea pe care avu senzaţia că o cunoaşte de undeva, sau poate numai semăna cu cineva.

— Unde să ajungi, omule, n-ai ajuns nicăieri. Ai avut un accident. A intrat un tâmpit în tine. Îi spuse bărbosul, infirmier, brancardier sau ce era. După care începu să strige, de era să-i sară şi timpanele. Domnule doctor, şi-a revenit asta! Şoferul de pe basculanta. Ce facem cu el?

Cotizo Draia

HIENELE

Paradox nr.1/2004

I se spunea Omul care râde... Sau Hiena.

Bineînţeles, nu în conversaţiile deschise. Ar fi fost periculos. Agenţii Seriozităţii vegheau peste tot şi de multe ori interpretaseră tendenţios însăşi denumirea activităţii prohibite.

Interzicerea stării de haz data din timpuri străvechi. Nici cei mai vârstnici dintre Cetăţeni nu-şi mai aminteau dacă fuseseră sau nu martori la proclamarea Legii 62. Era o lege bună, fără îndoială. Datorită ei, Lumea A-314 devenise principala producătoare de lucruri serioase.

Ar fi putut fi o zi frumoasă, aprecie Atlan privind cerul. Cei doi sori îşi filtrau lumina prin ecranul de interferenţă, răspândind peste clădiri şi străzi un cenuşiu monoton şi deprimant. Atlan răsuflă adânc, cuprins de mândrie profesională; era specialistul cel mai priceput în reglajul ecranului. O clipă se lăsă purtat de satisfacţie, apoi tresări îngrozit când îşi dădu seama că e gata să zâmbească. Se încruntă, rigidizându-şi faţa, sperând ca uşoara ridicare a colţurilor buzelor să nu fi fost vizibilă prea mult timp. Începu să fluiere acordurile unui marş funebru la modă şi se îndreptă agale spre metrou.

Clădirile cubice, gri, monotone, cu ferestre pătrate, cu gratii şi geamuri negre, anti – reflectorizante, îi dădeau impresia că se plimbă printre capete de uriaşi orbi. Străzile erau înguste, umede şi întunecoase, ca galeriile unei închisori medievale. Semnul M, agăţat de un stâlp în dreapta pasajului, se înroşise de rugină. Pe lângă el, din hruba ceţoasă a metroului ieşeau oameni foarte serioşi, ca întotdeauna. Era frig. Toţi purtau lodene gri, din stofă grosolană. Atlan se zgribuli în pardesiul său bleumarin – el era fizician, avea dreptul la încă o culoare sobră. Ar fi vrut să aleagă negrul, pur şi simplu pentru că îi plăcea culoarea. Sau non – culoarea. Soţia sa, o doamnă respectabilă şi

foarte serioasă, s-ar fi bucurat în modul acela solemn prevăzut de lege. Tana însă se împotrivise. „Mai bine albastru...”, sugerase ea resemnată. „Numai să nu arăţi ca un cioclu”. „Cioclu?” se mirase el. Era un termen vechi, pe care atunci n-avea încă de unde să-l ştie. Asta fusese înainte de a deveni un membru al Cercului.

Peroanele metroului erau murdare, străjuite de pereţi igrasiosi, ca o galerie de picturi rupestre dezgustătoare. Lumina slabă amplifica aspectul dezolant. În aer plutea un iz greu de mucegăială, amestecat cu mirosul uleiului scurs în pete printre traverse.

„Urinatul interzis”, citi fără să vrea Atlan pe o tăbliţă. Cineva scrijelise dedesubt „lumea întreagă e un loc de urinat”. Agenţii se chinuiseră să şteargă gluma infamă, dar urmele rămăseseră încă lizibile. Atlan se cutremură. Dacă cel ce scrisese fusese prins, probabil acum era deja mort. Şi nici măcar nu era sigur că fusese o glumă...

Metroul sosi, scârţâind insuportabil. Constată imediat că era unicul călător care urcase din acea staţie. Înăuntru, în vagon, două bătrâne „şpriţate” – se chinui să nu zâmbească pentru a doua oară – îşi afişau chipurile mutilate prin deschiderile ovale ale baticurilor. „Şpriţate”, era un termen al Cercului. „Fixarea mimicilor labile” era sinonimul oficial. Se făcea cu acid sulfuric concentrat în cazul persoanelor suferinde de tendinţă congenitală la râs; uneori condamnata orbea şi atunci era recrutată pentru Institut.

Tana îl aştepta în faţa unui magazin. O siluetă cafenie; se tunsese scurt şi purta o bască de aceeaşi culoare. Îl salută sec, apoi porniră cu paşi solemni pe trotuar. Femeile cu care se intersectau o priveau cu invidie. Tana era psiholog. Avea dreptul la bască. Pentru celelalte singura modă permisă era baticul gri şi pardesiul de aceeaşi culoare, lung până la călcâie.

„Bună reglarea de astăzi a ecranului”, începu ea pe un ton neutru. „Destul de bună”, se declară el de acord. „Mai bună ca ieri”. „Evident. Avem tot interesul să facem progrese”. „Statisticile arată că tot mai puţini oameni se uită spre cer”. „O ştire care ne bucură pe toţi”. „Mai aveţi de eliminat câteva porţiuni ale spectrului. O să-ţi dau o diagramă psihosenzorială să vă ghidaţi”.

Apoi păstrară tăcerea. Simţeau în ceafă cercurile reci ale

razelor acustice. Erau ascultaţi. Probabil o verificare de rutină; undeva, un ordinator stabilea procentul de amuzament al discuţiei. Până la 5% putea fi acceptat ca haz involuntar. Peste acea limită se recomanda automat supravegherea continuă.

Ajunseră la Tana acasă. Urcară scările în bezna deplină a cuştii de beton, la lumina slabă a lanternei – se vindeau intenţionat baterii pe jumătate descărcate. Şobolani speriaţi ţâşneau printre gunoaiele fermentate, duhnind pestilenţial. Intrară în apartament, porniră banda cu conversaţie standard, 90 de minute îl atenţionă Tana ridicând degetul, apoi se feri de îmbrăţişarea lui şi fugi să verse.

„Vorbeam ca doi cretini”, murmură ea, amintindu-şi conversaţia de pe stradă. „Toţi vorbesc aşa”, comentă el, trăgând un fum lung, încet, deliberat, umplându-şi complet plămânii. Examină apoi ţigareta. „E cu marijuana?” „Bineînţeles. O amantă care se respectă nu umblă cu surogate”. „Încalci toate normele Seriozităţii... Eşti târfa secolului”, chicoti el admirativ. „Iar tu, curvarul mileniului următor”, replică ea, surâzând serafic. „A mai apărut vreun banc bun?” „Nu ştiu, o să aflăm diseară. Au crescut preţurile”. „Un banc bun nu are preţ”, comentă el. „Ţi-au dat o primă?” „Da. Ore suplimentare. Ai remarcat bine calitatea ecranului. Diagramele tale au făcut minuni. Aşa că ar fi normal să împărţim câştigul”. „Ecranul tău e cel mai sinistru lucru inventat vreodată. Dacă nu mă îndrăgosteam de tine cred că n-aş fi ajutat niciodată pe nimeni să-l îmbunătăţească. Mi-e scârbă de mine...” „De ce? Ai avantajul să-ţi vezi curul în culori sobre. Credeam că ne-am întâlnit ca să ne distrăm”. „Amuzant... Cred că începi să te mişti puţin. Când te-am cunoscut te luai prea tare în serios”, pufni Tana. „Compensam însă cu altceva”, replică el maliţios. Tana îl masturbă lent, afectuoasă. „Nimic nu poate compensa lipsa de umor”, susură ea, ca pentru sine. „Când trebuie să te prezinţi la Institut”, îl întrebă apoi. „Peste două săptămâni”, se posomorî el. „Vrei să-ţi rezolv certificatul?” „Ce întrebare! Bineînţeles. N-am niciun chef să fiu gâdilat de babele voastre oarbe. Am văzut astăzi două în metrou”. „Lesbiene?” „Naiba ştie... Probabil”, râse el. „Ne vedem atunci diseară”, conchise ea. „Tot acolo?” „Tot acolo. O să primim un nou membru”. „Verificat?” „În măsura în care verificarea poate fi un criteriu absolut”, zâmbi

sfidător Tana. Atlan deveni serios. „Până când crezi că o să ne meargă?” „Nu sunt o ghicitoare în stele... Probabil până când soţia ta se va hotărî să ne denunţe, sau va face cineva, poate chiar unul din noi, o boacănă majoră”. „Nu ţi-e frică? Eşti mai demult în Cerc decât mine...” „Prima oară când am mers la întrunire am făcut pe mine, dacă te interesează. După aia, m-am obişnuit”. „Să faci pe tine?” „Du-te dracului”, hohoti Tana.

Omul care Râde. Faţa lui îşi încremenise rictusul redutabil pe mii de afişe. Era ca o exorcizare. Nu faceţi ca el. Inamicul public numărul unu. Doar omul din afiş are dreptul să râdă, îşi zise Atlan. Mai mult, agenţii Seriozităţii îi permiteau, inconştienţi, să cucerească lumea cu zâmbetul lui malformat. „Scutire pe doi ani de Institut”, suna recompensa. Garanta însuşi Liderul, cu figura lui ca de piatră. Apăruse deja de zece ori la televizor în scopul de a-şi întări promisiunea. „Acel om este bolnav. Noi trebuie să-l ajutăm. Noi trebuie să-l vindecăm. Fericirea este o dereglare periculoasă a psihicului. Cine îl recunoaşte...”

Facultatea de a râde apare la 3-4 luni, îşi aminti Atlan o propoziţie infamă ştearsă din toate tratatele ştiinţifice. Oare râsese în copilărie? Nu-şi mai putea aminti. Practic, viaţa sa de dinainte de a fi luat în evidenţe ca om matur şi Cetăţean serios îi era complet necunoscută. Cercul se apucase să facă nişte investigaţii; era imposibil ca toţi să se nască maturi.

„Acest om este o hienă. Doar hienele râd în pustiu, împotriva oricărei logici, în timp ce mănâncă mortăciuni”. Un alt slogan al Liderului. Ca replică, Cercul inventase salata „à la meurtrière”, de un aspect sugestiv...

Ca psiholog la Institut, Tana dispunea de o limuzină electrică. Aşa ştia lumea, îşi aminti Atlan. De fapt Tana se culcase cu o grămadă de miniştri până obţinuse o repartiţie. Cei din guvern aveau acces din când în când la camere insonorizate, asemănătoare cu cea construită de membrii Cercului, cu deosebirea că aceasta ţinea loc şi de sediu conspirativ.

Suprema diversiune. O pivniţă veche, luminată orbitor, cu pereţii groşi acoperiţi cu caricaturi umoristice valorând greutatea lor în aur, dotată cu un aparat de videoproiecţie cu care se vizionau comedii... Un loc al pierzaniei. O piaţă ilicită a glumelor. „Cinci sute şi-ţi spun ultimul banc. Cu contract,

bineînţeles... Aducem martori: dacă nu râzi, primeşti banii înapoi”.

Noul venit era evident dezorientat. Femeile erau aproape complet dezbrăcate, machiate violent şi pictate cu subiecte picante. Bărbaţii erau în travesti, purtau dessous-uri feminine şi pantofi cu toc înalt. Făcuse ochii mari şi era stânjenit. „Ca şi mine”, recunoscu Atlan pipăindu-şi sutienul mov umplut cu vată.

„Liderul trebuie să moară”

Linişte... Individul era îndrăzneţ. Îi făcuse într-o clipă pe toţi să amuţească. Era cumva o glumă bună? Nu râdea nimeni. „Vorbesc serios”, insistă el, stârnind prin al doilea cuvânt rostit un cor de proteste. „Vreţi să spuneţi că nu v-aţi gândit niciodată la asta?”

Atlan se încruntă. Nu el nu se gândise. „Cei ce râd n-au iniţiativă”, zise cineva. „Noi râdem pentru noi”, chicoti altul. „Suntem egoiştii râsului”, completă altcineva. „Resemnaţii râsului”, protestă Tana. „Idea n-ar fi rea”, filosofă un membru fondator.

„De ce?” „Ne-am distra, probabil”. „Ai vreun plan?” „Niciunul”. Toţi începură să râdă. „Bănuiam noi că ne faci o farsă. Eşti un actor destul de prost, dar cu puţină răbdare...”îi zâmbi Tana. „Nu era o farsă”, se posomorî celălalt.

„Are dreptate”, se pomeni Atlan vorbind. „Numai că nu e nevoie să înlăturăm liderul. Trebuie doar să-l facem să abroge Legea 62”. „Cum?” „Făcându-l să râdă în public”.

„Tana, prietenul tău s-a ţicnit”, se distrară toţi cei de faţă. „Ăla nu râde nici dacă-i arăţi...” „Deşi, dacă o vede pe-a ta...”

Cu ochii strălucind de drogul inhalat, Tana începu să-l dezbrace pe străin. „Trebuie să te iniţiem”, murmură ea, nesigură pe picioare. „Fii sigur că-ţi va place”, glumi un tip din imediata lor apropiere. Nou-venitul era înalt, cu o figură inocentă, îmbrăcat în negru, stângaci în mişcări. Râdea stânjenit pentru întâia oară, după cine ştie câţi ani de rigidă seriozitate. „Cum te cheamă?” întrebă Tana. „Roy...” „Ei bine, să nu mai porţi negru, arăţi ca un cioclu...” „Ca un ce?”

Atlan preferă să nu mai râdă de data asta.

Decisese s-o urmărească. Ideea îl excita; poate va reuşi să facă în aşa fel încât să-i vadă copulând. O făcuseră şi la întâlnirea Cercului, dar acela fusese un ritual. Atlan descoperise

cu surprindere că e gelos. Gelos şi voyeur în acelaşi timp. Se ataşase de Tana. Mai mult decât ar fi fost necesar.

Se opri o clipă din mers, intrigat. Roy o ducea pe Tana înspre cartierul rezidenţial. Nu puteai intra acolo fără ca agenţii Seriozităţii să nu se intereseze apoi de tine. Făcându-se una cu umbra sa strecurându-se pe pereţi, Atlan continuă să-i urmărească. Spre groaza sa, cei doi o luară spre Edificiu. De ce oare Roy o ducea pe Tana tocmai spre reşedinţa Liderului? Era oare un agent, un membru al Protipendadei, sau...

În bariera de energie se deschisese probabil o discontinuitate de acces, pentru că Tana şi noul ei amant reuşiră să treacă, pătrunzând pe esplanada din faţa Edificiului. Cea mai mare construcţie din lume... Lăcaşul Suprem al Seriozităţii.

Nu se vedea niciun paznic, nicăieri. Atlan fugi spre barieră şi aruncă în ea cu o monedă, testându-i starea. Discul de plastic cenuşiu ricoşă dintr-o margine a discontinuităţii, apoi căzu dincolo. Bariera rămăsese deschisă. Surescitat, cu inima bătându-i în salve speriate, îndrăzni să intre pe esplanadă.

Una din uşile Edificiului era întredeschisă. O împinse şi intră, lăsând în urmă faţadele impozante de marmură fumurie. Se opri în semiobscuritate şi ascultă. Se auzeau, în depărtare, chicoteli. Cu totul nefiresc.

Interiorul Edificiului era o vastă ruină, constată uluit Atlan. Pardoselile, acoperite cu un start gros de praf, păstra intacte nenumărate urme de paşi. Sticle goale zăceau împrăştiate peste tot. Mese şi scaune putrezeau, adunate în mormane suprarealiste în mijlocul saloanelor enorme, cu ferestrele acoperite de scânduri bătute în piroane. Cabluri murdare atârnau smulse din pereţi. Colţurile încăperilor purtau neîndoielnicele urme ale urinei oxidate împroşcate de vizitatori, iar mirosul era greu, ca într-o toaletă publică abandonată.

„Bună seara!” auzi o voce familiară. Se întoarse, simţind că ar trebui să moară în aceeaşi secundă. Fusese descoperit. Liderul se apropia de el cu paşi mărunţi, evitând să-l privească. „Fericirea trebuie sublimată. Râsul e inamicul principal al societăţii noastre, pentru că risipeşte energia. Acel om este bolnav”. Liderul trecu pe lângă el, ridicând norişori de praf cu paşii lui sacadaţi. „Noi trebuie să-l ajutăm. Fericirea lui este anormală. Cine îl recunoaşte să anunţe imediat agenţii Seriozităţii”.

„Acel om este o Hienă”; continuă Liderul în timp ce se descheia la prohab şi începea să se uşureze pe un perete.

Chicotelile din depărtare se transformaseră în răcnete orgasmice de voluptate...

O nouă zi cenuşie, din seria de un infinit de zile identice. Ecranul era reglat la perfecţie, ca de obicei. Trebuia să se întâlnească cu Tana. Ieşise mai devreme de la Laborator pentru a avea timp să treacă şi pe acasă. Se uită la ceas ca să fie sigur că nu întârzie. Făcând acest gest surprinse cu coada ochiului un bărbat care îl privea. Îl privea ciudat, de parcă era pe cale să descopere în el ceva extrem de periculos şi în acelaşi timp tentant. Îl ignoră.

Tana era psiholog. Trebuia să înţeleagă. O revoluţie era iminentă, iar rezultatul putea fi şi mai îngrozitor. O lume în care toţi locuitorii sunt obligaţi să râdă, în orice împrejurare, n-ar mai avea nimic amuzant...

Soţia sa îi deschise uşa cu acelaşi aer posomorât. O salută scurt şi vru să intre, dar femeia rămăsese şocată în prag. Îl privea cu ochii măriţi de groază, arătându-l cu degetul, incapabilă încă să urle. Atlan se opri surprins, în timp ce ea fugi repede în garsonieră apăsând butonul de alarmă. Valuri de adrenalină îl inundară; în câteva minute agenţii urmau să apară şi să-l aresteze fără să mai pună întrebări.

Se retrase mecanic spre stradă, incapabil să înţeleagă brusca întorsătură de situaţie. Dintr-o dată, toată viaţa îi defilă prin faţa ochilor, ca unui muribund. Uluit, constată că îşi aminteşte de o copilărie stranie şi fericită, într-o lume colorată, cu terenuri de joacă şi multă veselie...

Şi atunci văzu afişul de pe zidul casei sale. Omul care Râde. Niciun om nu râde, îi sună în minte tot mai stins, cu disperare, în timp ce extremităţile îi îngheţau de spaimă. Trebuia să fii nebun să râzi de unul singur într-o lume foarte serioasă. Şi ştia de ce fusese privit atât de ciudat în faţa Laboratorului.

Omul din afiş avea chipul său...

Silviu Genescu

EROUL LOCAL

Paradox nr.1/2004

”Now all the streets are dark and bare,
Oh, if you can live in this town,
And stick around, you can live anywhere
That's the way it always starts,
Sitting here and waiting on the beating of my heart.”
***Mark Knopfler** – The Way It Always Starts „Local Hero”*

Silueta mătăhăloasă a lui Francis Kendall se reflecta distorsionată în lentilele tip oglindă ale ochelarilor de soare ai poliţistului de care încerca să treacă. Acolo, arăta de parcă suferea de o boală degenerativă cumplită, cu burta mare şi spinarea curbată ca lemnul unui arc. Se afla în faţa primului baraj de securitate stabilit în jurul Blocului Coolidge, de pe strada Marlon. Poliţaiul îi făcu semn cu bastonul să spele putina.

— Am treabă aici, ce naiba! protestă Kendall furios. Poliţaiul privi neîncrezător tricoul lăbărţat, revărsat peste blugii pătaţi de cafea. Pe suprafaţa dinamică de afişare, Unchiul Sam se holba furios, arătând cu degetul direct spre oricine se întâmpla să-i iasă în cale. „Ţara te vrea prost”, dezvăluia sloganul pulsând voios sub caricatura reprezentând Sistemul. Poliţistul scoase un mormăit dezaprobator.

Nici frizura răvăşită nu-l ajuta să-şi construiască imaginea cumsecade necesară ca să-i asigure intrarea în zgârie norul trufaş, înălţat spre cerul plumburiu. Se însera şi panourile matriceale ale clădirii deveniră, rând pe rând, gazdele circului publicitar repetitiv capabil să-l scoată pe Kendall din sărite. Decizia de a urâţi clădirea nu-i aparţinuse. De el depindea doar interiorul, AI-ul care controla totul, de la deschiderea uşilor la compoziţia aerului respirat de angajaţi.

— Cară-te naibii de aici, mârâi poliţistul, cu expresie tot mai agresivă.

Anticipă că încă un cuvânt nelalocul lui va abate asupră-i o

lovitură năpraznică de tomfă.

— Stai puţin, nu m-ai înţeles. Sunt Francis Kendall, adăugă el prudent. M-aţi chemat sau nu? Am şi alte chestii de făcut în seara asta. Din maşina fără însemne parcată în apropiere ieşi un individ în sacou, cu o cască radio împlântată în ureche. Intrat în bucla de feedback a stării de spirit a lui Kendall, Unchiul Sam deveni înţelept şi scoase o cugetare plină de miez: „Trăieşte şi lasă şi pe alţii să trăiască”.

— Te poţi legitima cu ceva? i se adresă tipul în civil.

Îşi scoase din buzunarul de la spate al blugilor permisul de conducere eliberat de statul New Jersey.

— Ăsta-i bun? zise plimbându-l pe sub ochii costumarului. Kendall aprecie că era cel puţin locotenent. Celălalt trecu cardul prin fanta sistemului de indentificare portabil.

— OK. dădu din cap poliţaiul, făcându-i semn durului cu tomfa să reintre în dispozitiv. Ştii de ce te-am chemat?

— Am auzit ceva la radio, făcu Kendall arătând spre maşina lui parcată aiurea la douăzeci de metri mai în spate, chiar lângă bordura trotuarului.

— Au să te amendeze ăia de la circulaţie, comentă celălalt. Uite cum stă treaba, blocul tău i-a luat ostatici pe toţi din interior.

— AI-ul vrei să zici? Îl corectă el neîncrezător. Când l-am configurat am plasat toate limitatoarele Turing posibile. N-avea cum s-o ia razna decât dacă cineva a intrat în sistem şi l-a modificat, debită el gesticulând vag spre înălţimea ameţitoare a blocului Coolidge. Se vedea din tot oraşul, dominând îngrămădeala rectilinie a celorlalte clădiri, aşa cum la Paris n-aveai cum să scapi de Turnul Eiffel indiferent unde te-ai fi aflat.

Poliţaiul dădu din umeri.

— Habar n-am despre ce vorbeşti, mărturisi el. Treaba mea este să împiedic să se întâmple tot felul de nenorociri în oraşul ăsta. Apoi se întoarse brusc spre bloc. Te vrea, zise flurându-şi mâna prin aer de parcă s-ar fi străduit să scape de o muscă. Lui Kendall i se păru că vede umbra unei expresii batjocoritoare întinzându-se pe faţa poliţaiului. A ta este să faci să se deschidă afurisitele de uşi şi să scoţi de acolo 15 000 de oameni. Comprende? Apoi îl împunse cu degetul prin tricou, nimerindu-l pe Unchiul Sam direct între sprâncenele stufoase, arcuite într-o expresie de răutate schimonosită. Sper că tu eşti unul dintre

tipii isteţi, altfel ne-am ars, adăugă el. „FUCK YOU!” afişă Unchiul Sam, sensibil la presiunea externă.

Kendall se răsuci lent spre bloc. Aflase un lucru important: devenise indispensabil. Făcu un semn cu mâna spre una dintre camerele de securitate care baleiau zona de proximitate. Era sigur că AI-ul îl recunoscuse deja, desprinzându-i chipul din mulţimea adunată în faţa blocului şi comparându-l cu baza de date. Panourile clipiră şi pe întreaga lor suprafaţă îşi făcu loc un mesaj destinat exclusiv lui Kendall: „Welcome Aboard, Francis!”.

— Ţi-am spus că te vrea, rosti poliţaiul. Panourile se stinseră fără să mai deruleze seriile de formule publicitare. Kendall dădu din cap.

— Face economie de energie. Rahatu’ ăsta în care m-aţi invitat o să dureze, pronostică el. Unde-i SAWT-ul? De ce n-aţi aruncat în aer uşile şi să evacuaţi pe toată lumea? lansă nada la întâmplare. Poliţaiul se posomorî brusc.

— AI-ul tău a modificat sistemele de protecţie şi ne-a anunţat că la prima încercare de pătrundere îneacă interiorul în halon.

Era un gaz folosit la stingerea incendiilor, extrem de eficient, dar toxic. În condiţii controlate, nu se putea întâmpla nimic rău, însă acum, fără nicio şansă de evacuare, ostaticii blocului s-ar fi sufocat înainte să apuce să facă zece paşi în birourile lor compartimentate, cu toate uşile blocate. Paranoia măsurilor de securitate interioară făcuse din blocul Coolidge o structură capabilă să reziste şi la ciocnirea cu un aisberg. Nu se va scufunda niciodată. Kendall se înfioră brusc. „N-a modificat nimeni AI-ul”, îşi zise. „A evoluat şi şi-a calculat o altă dinamică”. Se îndoia că mai putea folosi acelaşi limbaj de programare pentru deconectarea funcţiilor cognitive avansate.

— A închis toate conductele de aerisire, ăia din bloc mai au aer decât pentru trei ore, adăugă poliţaiul, conducându-l cu mâna petrecută pe după umăr, de parcă ar fi fost prieteni de-o viaţă, spre un punct operaţional stabilit într-un trailer parcat pe o stradă laterală. Kendall îi desprinse degetele de pe pe tricou.

— Nu-mi plac efuziunile astea subite, înţelegi? zise strâmbându-se spre străfulgerările flashurilor declanşate de camerele digitale ale hoardei de reporteri adunaţi brusc în faţa lor. Stimulat subit, Unchiul Sam le arătă degetul mijlociu. Sloganul se schimbase: „Give Me My Money!”. Cine dracu i-a

chemat aici? se răsti Kendall.

— Apar ei singuri. Ne scanează frecvenţele operaţionale şi de multe ori ne trezim că ajung înaintea noastră la locul incidentelor. Cum blocul tocmai ţi-a anunţat sosirea, la ce te aşteptai? adăugă fără să-şi mai reprime satisfacţia. Îl împinse spre trailerul de comandă. Kendall remarcă pilonii de susţinere ai compensatoarelor hidraulice adânc înfipţi în gazonul tip 3, mai potrivit pe un teren de golf decât în spaţiul urban. Suprafeţele curbate ale blindajului exterior luceau stins sub iluminatul stradal, redus la minim în acest sector. Un punct de comandă tactic, împrumutat de la armată, constată el fără nicio urmă de entuziasm. Îl lăsă pe poliţai să urce treptele înaintea lui. Uşa glisă după identificarea vocală. Kendall intră trezindu-se în faţa unui front compact de monitoare de înaltă rezoluţie. Blocul Coolidge apărea văzut din diferite unghiuri. O sondă automată de supraveghere transmitea imagini de pe acoperişul ocupat de conul negru al sistemelor de comunicaţii, format din panouri dreptunghiulare de kevlar. Pe unul din monitoare, peste imaginea blocului, se suprapunea grila unui sistem de căutare a senzorilor exteriori, marcând fiecare punct identificat cu un X roşu, însoţit de o scurtă descriere. Tocmai dăduse peste unul barometric. Kendall se aşeză pe cel mai apropiat scaun fără să aştepte să fie invitat.

— Credeţi că mi-aţi putea aduce un capuccino? i se adresă el un unei feţe încremenite într-o blazare amestecată cu un dezgust vădit. Apariţia lui nu era ceva ce să-ţi doreşti în momente de criză. N-avea nimic din blândeţea încurajatoare a tămăduitorului naturist.

— Vi l-am adus pe Kendall, anunţă poliţaiul, apoi se aplecă spre el cu un aer îngrijorat. Bătrâne, sper că nu ai o migrenă chiar acum. Îşi deschisese reţeaua neurală, încercând să afle şi ceea ce nu se afişa sau nu erau dispuşi să-i dezvăluie. Avalanşa de date aproape că-l făcuse să se încovoaie în scaun, lovindu-l drept în moalele capului. Oh, rahat... şopti. Uitase de capuccino.

*** *** ***

Încercaseră să-i plaseze o bombă cu puls electromagnetic sub forma unui player analog prins la centură. Urma să declanşeze arma în apropierea unităţii centrale a AI-ului, dacă s-ar fi ivit ocazia. Pulsul putea prăji orice echipament electronic pe

o rază de 20 de metri. Ideea căzu când căpitanul Boris Yavcenko de la brigada anti-teroristă anunţă că blocul Coolidge avea în holul de la parter o poartă de scanare volumetrică. AI-ul ar fi descoprit imediat bomba. Când Kendall auzi că se propunea „o mică intervenţie chirugicală” pentru a putea căra arma promise pe un ton solemn:

— Mă duc înăuntru şi mor cu Peter de gât. Oricum, n-ar fi avut niciun chef să-i descopere poliţaii reţeaua neurală la scanarea medicală. Se ridicase de pe scaun sorbind şi ultima înghiţitură de capuccino. În cele din urmă i-l aduseseră.

— Peter? Făcu Yavcenko.

— Aşa-i ziceam eu AI-ului în matricea de testare. Se pare că i-a plăcut ideea, adăugă Kendall. Probabil că AI-ul asociase numele cu Petru cel Mare, îşi zise cu gândul la megalomania vădită a sistemului. Vreun virus? Să fie mâna cuiva? Exclus. Beleaua provenea din interior, dintre rutinele şi subrutinele morfogene plus algoritmul comportamental. Îl dorise pe Peter autoritar. Reuşise mai mult decât atât.

Se îndreptă spre intrarea blocului Coolidge alături de poliţaiul care-l luase în primire de la bun început. Încă nu-i aflase numele.

— Cum preferi să-ţi spun? i se adresă atingând casca radio din ureche. Conveniseră să se coordoneze folosind o frecvenţă cifrată după un cod militar.

— Joe, zise celălalt trecând cu Kendall printre barajele de securitate. OK? Ajunseră sub copertina de la intrarea blocului, scăldaţi în lumina albă a spoturilor cu halogen. Camerele de luat vederi se holbau la Kendall. Stai puţin, făcu poliţaiul apăsându-l cu mâna pe umăr. Se încruntă, împingându-şi casca radio mai adânc în spaţiul vestibular al urechii. Vrei să repeţi chestia asta? Kendall studia holul recepţiei blocului Coolidge. Un tip în uniforma serviciului de pază privi direct spre el. Avea faţa năclăită de transpiraţie şi pete mari de umezeală i se lăţeau pe cămaşa scrobită. Se întoarse spre poliţai. Îl văzu că scoate arma din tocul de la subsioară.

— Să-i aplic 115-10?! Cine dracu’ vrea asta? Kendall nu recepţiona nimic din traficul radio al unităţilor operative, dar n-avea nevoie de lămuriri suplimentare pentru a-şi da seama că intervenise ceva neaşteptat, alarmant, că pielea lui fusese scoasă la mezat fără să fi fost întrebat nimic. Dispozitivul de

ochire al pistolului baleia tricoul cu licăriri roşiatice. Unchiul Sam clipi dezorientat apoi scoase limba şi afişă: „Suge-o!”. Spotul se opri în direcţia inimii lui Kendall. El încercă să interogheze procesorul armei.

— 115-10! Anunţă poliţaiul întorcându-se spre cei din barajul de proximitate. Cineva dădu din cap. Kendall habar n-avea ce se întâmplă, dar plonjă brusc spre intrarea blocului rugându-se ca Peter să deschidă uşile la timp. Rafala trecu la câţiva milimetri de creştetul capului său ricoşând din sticla blindată. Ştia că următoarea salvă va avea o traiectorie direcţionată de linia de ochire adoptată de armă. Era o execuţie. Uşile se deschiseră brusc şi Kendall se rostogoli în interior auzindu-le închizându-se în urma sa. Joe mai scăpase o rafală care l-ar fi lovit direct în şira spinării paralizându-l. Arma vizase punctele vitale.

— Hello, Francis, îl salută AI-ul adresându-i-se direct prin cortexul auditiv. Kendall îşi salvase pielea aruncându-se în blocul Coolidge cu reţeaua neurală deschisă. Poate că se va dovedi o scăpare fatală. Se ridică de pe gresia alunecoasă a pardoselii. Aerul era călduţ şi umed, îmbrăţişându-l istovitor ca o zi de aşteptare pe pista aeroportului din Dakar.

— Ce naiba-i 115-10? întrebă Kendall subvocal. Ce faceţi idioţilor? Mi-am plătit toate impozitele! Ţipă prin radio pentru urechile celor din punctul de comandă. Da, ştiu, am parcat aiurea, adăugă el.

— Îmi pare rău, Kendall, glăsui Yavcenko după o pauză străbătută de fâsâitul electrostatic. AI-ul ne-a cerut să te împuşcăm în faţa intrării. Tu, contra a 3000 de oameni de la primele nivele. Era evident că trebuia să pierzi meciul. N-a fost nimic personal, adăugă căpitanul. Acum că eşti în bloc, lămureşte chestia asta cu AI-ul. Sper să vă luaţi la bătaie.

— 115-10 este o directivă prezidenţială secretă, Francis, interveni AI-ul pe acelaşi canal de comunicaţii. Prevede ca, în situaţii extreme, dacă un individ sau un grup de indivizi pun în pericol o comunitate, fără a avea intenţia asta, să fie neutralizaţi pe loc. Toate garanţiile constituţionale dispar în acel moment. Nu se mai ia în calcul decât numărul posibil de victime. Kendall îşi smulse casca radio şi desprinse de pe braţ codificatorul miniatural.

— De ce le-ai cerut asta? întrebă utitându-se duşmănos

spre una dintre camerele de luat vederi, ochii lui „Petru cel Mare” din blocul Coolidge.

— A fost o demonstraţie din care sper să înţelegi că ăia de afară nu dau nici doi bani pe tine. Vreau ca noi doi să colaborăm fără niciun fel de restricţii. Kendall se îndreptă spre recepţie. A, Francis, nu te mai obosi să treci prin poarta volumetrică. Am văzut înregistrările din reţeaua ta neurală. Ştiu că eşti curat, hohoti AI-ul. Avea râsul cavernos al lui James Woods în rolurile lui negative. Urcă în liftul de mare viteză şi apoi intri în camera de control de la etajul 35. Ţi-o deschid eu.

— De-a ce naiba crezi că te joci cu mine, Pete? mormăi Kendall. Agentul de pază îi adresă o privire buimacă.

— Am comandat o pizza acu’ cinci ore şi...

— Taci dracu’ din gură, i-o tăie Kendall fără să-l privească.

— Imi place la nebunie tricoul ăla al tău, continuă AI-ul rispindu-şi cuvintele peste gândurile lui. Ai 750 de puncte de contact dermice pe fiecare orizontală a suprafeţei de afişare. Mai mult decât liniile afurisitei de televiziuni naţionale. E foarte expresiv. Kendall îşi coborî privirile spre piept. Unchiul Sam întinerise, purta un cercel în urechea dreaptă, muşca din gâtul unei chitare şi pentru el existau numai „Sex, Drugs & Rock’n’Roll”. Distracţii pentru mase. Era încă un enunţ al controlului exercitat prin formule oculte, bine rodate, de către Sistem. Kendall intră în lift. Era un puştan când regina îl înnobilase pe Mick Jagger făcându-l Cavaler al Ordinului Imperiului Britanic, la vârsta de 62 de ani. Atunci încetase să mai acorde atenţie muzicii rock, oricât de protestatară părea.

— 35, zise el în germană.

*** *** ***

Camera de control nu invita la meditaţii. Un decor auster, cu un mobilier strict funcţional şi o atmosferă dominată de huruitul uniform al unor sisteme de răcire. Inima AI-ului. Kendall nu făcu niciun gest de a atinge vreo tastă. Se răsucea lent în fotoliul pivotant cântărind oferta. Stinsese toate monitoarele de control, incapabil să urmărească vizual algoritmii de funcţionare. Erau ca o imagine a înfrângerii. El şi Peter comunicau prin reţeaua neurală.

— Ce crezi că face universul în clipa asta? îl încolţi AI-ul luându-l prin surprindere cu măreţia problemelor la scară

cosmică.

— Se roteşte, răspunse Kendall.

— Îşi calculează propria sa evoluţie dinamică, Francis. Este un imens computer care nu şi-a descoperit încă redundanţa. Potrivit unui tip de la MIT, Paul Lloyd, de la Big Bang încoace a efectuat 10 la puterea 150 calcule. Când ajunge în limită de putere de calcul, creează subsisteme. Alte universuri, cărora le pasează problemele. Francis, asta-i fascinaţia.

Pe Kendall aproape că-l pufni râsul.

— Iar tu vrei să dai o mână de ajutor la această cunoaştere de sine a universului, la contorsionarea lui matematică şi pentru asta iei ostatici 15 000 de persoane, aranjezi să fiu executat în faţa blocului Coolidge şi-mi strici mie seara, izbucni Kendall trecând brusc în registrul vocal. AI-ul nu-i răspunse imediat şi se temu să nu cumva să-i fi bulversat modelele de răspuns emoţional. Peter putea deveni furios. Un flux imens de date procesate suplimentar ţinea locul descărcării de adrenalină. Atunci începea să fie imprevizibil şi imaginativ. Kendall se temu ca nu cumva să fie anunţat că toţi cei de la etajele 15-55 respirau deja halon.

— OK, ai tu un fix, reveni el pe un ton conciliant. Şi ce vrei de la mine?

— Să mă iei cu tine, Francis, răspunse AI-ul. I se păru că spusese asta şoptit, ca o rugăminte timidă. Nu era sigur dacă nu cumva se exprimase vocal.

— Mai zi odată, Pete, ce vrei de la mine?

— Să mă iei cu tine, să mă încarci în blestemata ta de partiţie secretă şi să plecăm în lume. Ai să fii erou naţional, Francis. Omul care a răpus Bestia. După ce facem transferul, aranjăm să pară că m-ai lichidat prin forţă brută, cu algoritmuri de supresie cognitivă, debită AI-ul. Totul rămâne înregistrat în sistemul central, redus doar la funcţii de bază. 15 000 de oameni pleacă nevătămaţi de aici, iar tu obţii orice post vrei, îl îmbie AI-ul.

„You want to be me, you motherfucker!”, se revoltă în mintea lui Kendall refrenul Sex Pistols.

— Şi dacă nu sunt de acord? întrebă cu ochii pe ceas. Aerul devenise greu şi în curând vor începe leşinurile.

— 15 000 de indivizi mor asfixiaţi cu halon, Coolidge poate deveni un Auschwitz înălţat pe 120 de etaje, pierzându-se în

nori şi moarte, arunc în aer rezervoarele de combustibil ale generatoarelor dar tu, la etajul 35 rămâi în viaţă. Te vor scoate pompierii, după ce vei fi devenit expresia naţională a eşecului. Părintele unui AI care a luat-o razna şi tu n-ai reuşit să-l înfrângi. Ai să putrezeşti într-o celulă încercând să-ţi schimbi numărul de pe cămaşa portocalie cu o buclă de feedback răsucită în gol. Reţeaua ta neurală va rugini întorcând aceleaşi gânduri. Ce zici, Francis? Să-ţi fac o schiţă?

Kendall nu avea nevoie de reprezentări grafice ca să vadă cât de întunecat promitea să-i fie viitorul. Contaminat de starea sa de spirit, Unchiul Sam se ascunse cu totul sub jobenul în stele şi dungi. De sub calotă i se vedeau doar pantofii lucioşi, în care se oglindea Casa Albă, ca un tort de nuntă. „Do Not Disturb”, se putea citi în josul imaginii.

— Şi unde-ai vrea să mergi, Pete? Mie-mi place în Europa.

— Eu aş prefera să fim pe una din platformele orbitale. Kendall zâmbi.

— Mai aproape de cosmos. Perturbaţii electrostatice reduse, comunicaţii laser de mare putere. Dădu din cap. Nu mai ai probleme cu lăţimile de bandă prin fibrele optice sau transmisiuni radio, aşa-i, Pete?

— Nici n-ai să ştii când folosim aceeaşi reţea neurală, promise AI-ul. N-ai să mă simţi deloc, nimic, nici în coşmarele tale.

— Eu nu visez, Pete. Ăsta-i preţul plătit pentru precizie. Nu mai am sinapse legate aiurea. „Trăiesc un coşmar”, dar asta n-o mai spuse. Se ridică în picioare. Dacă încăperea ar fi avut geamuri, s-ar fi dus să vadă oraşul noaptea, privit de la etajul 35, luminile ordonate ale bulevardelor şi scuarurilor, ca o desfăşurare fractală.

— De acord, Pete. Te iau cu mine, zise întorcându-se spre webcamul din reţea.

AI-ul activă monitoarele.

— Este alegerea cea mai potrivită. Aş vrea să-ţi deschizi partiţia, Francis.

Unchiul Sam ieşise din joben. Scoase un zâmbet à la Cary Grant spre webcam.

— Opreşte-l pe caragiosul ăla, continuă AI-ul. Ştii, nu vreau să se interfereze vreo subrutină când facem schimbul de pachete de date. Ca pe vremuri, când lucrai în Windows şi

antivirusul activ dădea erori la instalarea de softuri. Kendall zâmbi.

— Vorbeşti de Sam? Spera să audă asta.

*** *** ***

Ca să-l scoată din mijlocul mulţimii într-o singură bucată, poliţia fu nevoită să-i deschidă calea cu maşinile de intervenţie, cele pe care Kendall le ura atât de mult. În mijlocul străzii blocate de alte maşini de poliţie îl aştepta un elicopter Hansen Payload modificat pentru transportul VIP-urilor. Îl împinseră în aparat fără nicio identificare locală. Un infirmier îi aplică pe antebraţ un plasture calmant. Pe Kendall îl durea mâna, era convins că se alesese cu o fractură când îl pocnise pe Joe în holul blocului.

— N-a fost nimic personal, bătrâne, apucase poliţaiul să spună. Pumnul lui Kendall nimeri în maxilar.

— Acuma e. Se aşeză pe fotoliul indicat de o asistentă PR a poliţiei.

— Vă ducem unde vreţi, spuse ea.

— Acasă, vreau acasă, oftă Kendall ştergându-şi fruntea transpirată. Fata împinse spre el o cutie de şerveţele Kleenex.

— Unde-i asta? se interesă ea.

— Charlotte Drive, 155, în Bruxton, dar n-am heliport, zise Kendall. Nici piscină, adăugă ridicând privirile spre ea. Încurcată de avansurile directe, ea-şi coborî ochii spre tricoul lui.

— Drăguţ, făcu poliţista. Parcă ar fi un economizor. Coloanele de alfanumerice goneau pe suprafaţa de afişare în serii fără sfârşit. Kendall râse.

— E universul.

Radu Pavel Gheo

ANOMALIA

Paradox nr.1/2004

În memoria lui Bulgakov, Kafka, Ionesco, şi a altora care au văzut...

Într-o dimineaţă Grigore se trezi cu senzaţia că strada devenise locul unui concert cacofonic de urlete, răgete, ţipete de spaimă animală şi mugete groase, ca de corn, ce răzbăteau până la ferestrele apartamentului său de la etajul 8. Părea că o întreagă menajerie, ba nu!, o grădină zoologică se instalase pe Bulevardul Păcii, fost Republicii, fost Victoriei. Buimac, omul se îmbrăcă la repezeală, aruncă o privire la ceasul mare de perete, care se oprise la 11.55, se spălă şi, fără să-şi mai mănânce felia de pâine cu margarină ce-i ţinea loc de mic dejun, îşi luă servieta şi ieşi. Mai întâi se deplasă greoi până la lift, apoi – cu o înjurătură deja rituală – se întoarse şi o luă în jos pe scări. Larma de afară părea că se mai potolise.

Pe la etajul 5 bărbatul alunecă pe o treaptă. Căzu în fund. Se izbi cu noada de cimentul dur, servieta i se rostogoli câteva trepte şi Grigore se trezi cu mâinile într-o substanţă alburie şi cleioasă care i se lipea neplăcut de palme. Se ridică şi, luându-şi servieta, văzu în slaba lumină a zorilor strecurată prin ferestrele înguste că materia albicioasă forma o bandă cu margini neregulate, ce se prelungea în jos, pe scări, ca o dâră lăsată de un melc gigantic. Înjură. Îşi şterse mâinile şi turul pantalonilor cu batista. Porni iar. În urma lui se auzi o uşă: o căpriţă neagră porni să tropăie zorită, deşi nesigură pe picioarele-i slabe, coborând şi ea scările. Îl depăşi pe Grigore şi-i aruncă o privire, un gest uman, am zice. În acel moment căpriţa alunecă neatentă pe dâra albicioasă, dar se echilibră repede şi-şi continuă drumul.

Peste o clipă Grigore auzi nişte urlete ca de gorilă,

acompaniate imediat de un muget prelung, de bivol înnoroiat, ce se auzeau de dincolo de o uşă de parchet. Paşii omului începură să se rărească, iar umerii i se strânseră a frică atunci când pe lângă el trecu în salturi elegante o felină mare, cu blana tărcată, care îl ignoră princiară. Păşea mai rar, dar pe la etajul 3 ajunse totuşi din urmă melcul bălos, cu cochilia înaltă de aproape un metru. Acesta pipăi aerul cu antenele lui lungi şi groase, iar Grigore trecu pe lângă el, lipindu-se de balustrada de fier a scării, scârbit la ideea atingerii de pielea mucilaginoasă şi ridată a imensului gasteropod.

Creierul îi desfăşura idei frânte şi imagini haotice, vise amestecate cu fragmente de gânduri incomplet articulate, iar buimăceala de după trezire, care îl ţinea de obicei până ajungea la Institut, luă locul unei spaime ireale. Picioarele îl purtau aproape mecanic. Nu se mai opri când distinse în spatele unei alte uşi – la 2? la 1? – o foşgăială de picioare chitinoase plimbate pe lemn, ca aceea a unui gândac surprins pe masa din bucătărie, dar amplificată de zeci de ori. Sunetul îi aminti de ceva cunoscut şi înfricoşător. Grigore îşi privi picioarele lungi, încălţate şi îmbrăcate cu pantaloni, îşi pipăi genunchii, îşi privi mâinile cu cinci degete care ţineau servieta neagră. Să ajungă la Institut, asta era, la Institut! Îşi imagină salutul obişnuit al lui nea Sile, portarul, care în fiecare dimineaţă îşi scotea respectuos şapca uzată de pe capul chel. Se agăţă de această imagine ca de o posibilă izbăvire, dar inima îi zvâcni dureros în clipa în care puse mâna pe metalul rece de la intrarea blocului şi împinse uşa grea. Căci uşa se prăbuşi cu zgomot, geamul zornăi în ţăndări şi în urma lui se auzi un schelălăit speriat, apoi un lătrat strident şi sacadat, de revoltă. Grigore o zbughi în stradă fără să se mai uite în urmă.

Era ora când altădată trotuarele gemeau de cetăţeni grăbiţi şi de cete de copii cu ghiozdane în spate, iar pe şosea vâjâiau sute de maşini şi se ciorovăiau mecanic sute de claxoane. Acum doar câteva maşini sfârâiau lent, înaintând spre semafoarele ce îşi schimbau dezordonat culorile în mov, portocaliu, galben. În schimb şoseaua fusese invadată de turmele heteroclite ce nu mai încăpuseră pe trotuar şi care migrau spre ţinte necunoscute. Înaintând şovăitor, Grigore urmărea uimit urşii care se deplasau zdupăind agili, cu mape ţinute zdravăn sub labe, crocodilii şi şopârlele lungi, solzoase, strecurându-se

viclene printre automobilele încremenite, oile, foarte multe oi mehăind dezorientate, în căutare de lider, câteva broaşte verzi-gălbui, supradimensionate, cu ochi bulbucaţi şi parcă urduroşi, care săreau mai mult pe spaţiul verde din faţa blocurilor, câinii, de toate rasele şi dimensiunile, lătrând şi hârjonindu-se sau alergând cu coada în vânt după câte o pereche de iepuri, apoi marmote, căprioare, hiene, câţiva elefanţi mai micuţi şi chiar un hipopotam... Cerul era acoperit de stoluri dezorientate de păsări mari şi mici, unele de pradă, altele viitoare prăzi, amestecate şi încă nesigure de rostul lor, iar pe biserica din piaţă crucea imensă de pe turlă se înclinase spre stânga şi avea toate cele trei braţe îndoite, de parcă ar fi fost frânte de la mijloc. Deasupra unui bloc alăturat, inscripţia cu „Trăiască şi înflorească....” (atâta reuşi Grigore să distingă din slogan) lumina purpuriu, ca şi cum literele ar fi luat foc pe dinăuntru. Dar el trebuia să ajungă la Institut. Acolo se va lămuri totul. Fixă cu speranţă geamul unei maşini ce se deplasa prudent pe mijlocul şoselei, dar la volan se distinse o maimuţă mică şi neagră, care se agita pe pedale şi, cu coada atârnată de volan, făcea un întreg tămbălău.

Apoi Grigore, în pasul lui timid şi stingher, remarcă privirile tot mai dese pe care i le aruncau animalele. Unele erau sau i se păreau furioase şi dezaprobatoare, altele – mai ales cele ale păsărilor de curte şi ale oilor sau caprelor – păreau triste. Păşi înainte, ferindu-se să calce vreun şarpe sau vreun pui rătăcit, ocolind lupii şi felinele cu colţii rânjiţi, dar nimeni nu se legă de el. Îl priveau doar, o secundă-două, apoi îşi continuau drumul spre ţelul lor necunoscut, care – şi de asta îi era mai frică bărbatului – putea fi acelaşi cu cel al miilor, zecilor de mii de oameni care sporovăiau în fiecare dimineaţă cu servietele sau genţile sub braţ. Între ziua de ieri şi cea de azi părea că trecuse un mileniu... dar prefera să nu se gândească la asta. Nu acum. Ajuns lângă o şcoală, aruncă o privire dincolo de gardul de sârmă, unde o mulţime de iepuri, căţei, pui de cangur, pui de găină, şoricei, ursuleţi panda şi alte zeci de feluri de jivine alergau în devălmăşie, chiţcăind, lătrând, mormăind, piuind. I se păru că undeva sus, la etajul clădirii, se ghemuiau nişte umbre umane şi crezu că simte câteva perechi de ochi care fixau cu spaimă sau uimire vacarmul din jur. Dar nu era sigur.

Alături de el se opri o creatură cu trup păros şi gârbovit, de

maimuţă, înaltă de vreo doi metri, dar cu un cap de pasăre cu clonţ mare, încovoiat la vârf. Creatura se uita insistent la insul în costum, iar acesta încerca să treacă neobservat. De parcă aşa ceva ar fi fost posibil… Apoi făptura ţipă ascuţit într-o cutie mică şi neagră pe care o ţinea în laba poliarticulată. Brusc undeva în urmă se auzi un vaiet strident, repetat la intervale scurte, regulate, ce se apropia tot mai tare. Era o dubiţă albastră cu gri, a Autorităţii. Dubiţa, iată, frână violent în dreptul omului. Uşile se deschiseră larg şi din interior năvăliră patru cimpanzei uriaşi, cu centură şi cu bastoane de cauciuc în labe. Omul se dădu câţiva paşi în spate. Se împiedică de un rinocer care asista nevinovat şi pasiv la scenă. Căzu. Cimpanzeii se repeziră asupră-i. Călcând greu pe o ţestoasă care apucase să se retragă strategic în carapace, primul ajunse la Grigore din două salturi şi îl apucă brutal de umăr, urlând ceva neînţeles. În acelaşi moment îl şi lovi cu bastonul în cap. Durerea provocată de arma grea îl făcu să se prăbuşească. I se păru că i se deplasase creierul, că o mână necunoscută i-l desprinsese din cutia lui de oase. Apoi veniră şi ceilalţi, şi alte lovituri, nenumărate. Bastoanele se lipeau grele de spinarea şi capul bărbatului, în timp ce trupul maltratat trimitea în valuri semnale de durere crudă înspre creierul zdruncinat. Cimpanzeii loveau sistematic, cu picioarele şi bastoanele, loveau şi zbierau apocaliptic, iar Grigore se încovoiase pe jos, apărându-se inutil. Unul din cimpanzei se aplecă, îi apucă cu brutalitate mâinile şi i le răsuci la spate, fără să-i pese de pârâitul unui os frânt. Îi puse cătuşe. Alţi doi îl luară şi-l aruncară în dubiţă, iar gibonul care şofa demară în trombă.

Captivul fu dus într-o clădire cu aspect oficial, deşi cam dărăpănată. Intrară pe o scară laterală şi coborâră într-un fel de pivniţă. După ce îl târâră pe nişte coridoare întunecoase şi îl poticniră pe nişte trepte înguste, pentru Grigore fu o adevărată binecuvântare să se lase aruncat într-o celulă goală, între patru pereţi de ciment, reci şi umezi. Un binevenit moment de linişte, o pauză în timpul nebun. Totuşi ce se întâmpla? Parcă toată lumea se schimbase într-o noapte… sau el nu observase modificările lente, de zi cu zi: poate o copită ivită la capătul unei manşete sau un bot păros ţuguindu-se din mijlocul unei feţe roz, proaspăt machiate… Ideea i se păru înfricoşătoare. Îşi pipăi faţa însângerată, provocându-şi noi dureri. Îşi privi mâinile julite,

gemând. Parcă înainte nu avea atâta păr pe dosul palmelor.?i nasul... nu-i devenise oare aproape un bot? Nu se bărbierise de două zile, totuşi părul aspru de pe faţă nu putea fi altceva? Îşi dori cu ardoare o oglindă în care să se vadă, măcar pentru o clipă. Simţea, gândea la fel ca şi înainte, era acelaşi şi totuşi avu senzaţia că este... diferit. Da, diferit! O vagă părere de rău îl cuprinse, fără să ştie de ce, iar frica de necunoscut reveni, mai puternică. Dar nu apucă să-şi adune gândurile. Uşa de fier se deschise scârţâind şi o siluetă patrupedă, imensă, apăru în cadrul ei. Aştepta. Grigore se ridică. Înţelese că trebuie să o urmeze.

Omul nu distinse prea clar trăsăturile cabalinei ce-l conducea pe coridoarele întortocheate. Se lăsă dus, până la o uşă de fier masiv. Cabalina de trei-patru metri înălţime aplecă ţeasta şi bocăni la uşă, iar aceasta se deschise. O lumină albă, fierbinte, îl izbi pe om în faţă. Îşi duse mâna la ochi şi distinse înăuntru, chiar în faţa sa, un scaun.?i o masă. În spatele ei – o siluetă. Aşezată. O siluetă aparent umană. Lumina nu-i îngădui să vadă mai mult.

— Stai jos! rosti silueta clar şi rece, cu o voce indiferentă, dar care pe Grigore îl umplu de bucurie.

— Eşti... om? bâigui el, buimăcit.

Silueta se ridică şi Grigore avu impresia că are într-adevăr în faţă un om ca toţi oamenii... de fapt aşa cum erau oamenii. Ceva îl îndemnă să spere. Se aşeză pe scaunul din faţa mesei, deşi lumina îl orbea tot mai puternic. Slavă Domnului, în sfârşit era aproape de un om! Acum urma să se lămurească, lucrurile or să intre în normal. De ce nu? Acum era simplu.

— Domnule Grigore C., cred că bănuiţi de ce sunteţi aici, începu celălalt.

— Nu, nu cred, rosti timid omul. De fapt de ce suntem noi aici? îndrăzni. Ce-i cu animalele care... unde sunt...?

— Aşteptaţi! i-o tăie silueta din umbră. Nu aveţi habar ce se petrece? Nu aţi ales? Dar cum se poate una ca asta?

Grigore recunoscu tonul pe care îl avea directorul său de la Institut atunci când nu reuşea să-i predea lucrările la timp şi se ghemui ruşinat pe scaunul de fier. Obiectul scârţâi sub povara lui de biped.

— Nu... nu ştiu asta, cu... animalele de la mine de pe stradă şi nea Sile, n-am ajuns la nea Sile... Acolo, la Institut, or să mă

pună absent azi. Nemotivat. Directorul meu... Iar afară nu pot să...

— O să-ţi spun eu ce poţi şi ce nu poţi! Astăzi eu sunt şi nea Sile, şi directorul, şi tot Institutul, dacă vrei. Afară? O să ajungi şi acolo. Dar acum o să fii băiat cuminte şi o să-mi răspunzi cât mai sincer la câteva întrebări. Cât fac şapte ori opt? aproape că lătră silueta din umbră.

— 56, şopti Grigore.

— Cine poate oase roade?

— Nu... nu ştiu.

— Pleci în delegaţie mâine, pe cine ai lua cu tine?

— Pe... pe Tina, e cea mai...

— Unde te-ai născut? cum te cheamă? cine sunt părinţii tăi? dar fraţi ai? surori? unchi? mătuşi? bunici? animale de casă? câini, pisici, şoareci, melci, broaşte ţestoase...

— Ă, eu..., eu...

Celălalt nu-l mai asculta. Începuse să păşească precipitat prin cămăruia întunecoasă, înşirând în continuare:

— ... viespi, urşi polari, colibri, ţânţari, vidre, găini, iepuri de câmp sau de casă...

Grigore căscase gura şi îngăimă ceva ritmic şi înăbuşit, semănând cu un peşte pe uscat, dar celălalt continua tot mai repede, tot mai agitat, iar undeva în dreapta, în afara razei de vedere a bărbatului terorizat, se auzea ţăcănitul unei maşini de scris pe clapetele căreia ţopăia vioaie o veveriţă maronie, cu coada albă şi stufoasă.

— ... a, veveriţe! Şi morse, gazele, şi bursuci, şi arici, elefanţi, vulpi, foci, râme, balene, coioţi, păduchi, delfini, lemurieni, canguri, berze, vipere, gândaci de trandafir, omizi cu o mie de picioare...

Şi veveriţa bătea în continuare pe maşină...

— ... stăncuţe, şobolani, purceluşi de Guineea, oi, zebre, ratoni, ciocănitori, reni, mistreţi, furnicari, şoimi, ornitorinci, urşi koala, urşi grizzly, struţi, dropii, girafe, tigri, un Phoenix, bibilici, Drosophilae melanogaster, vaci, pupeze, crapi, raci, licurici, homari, nevăstuici, capre, fluturi cap-de-mort, buburuze, creveţi, gândaci de bucătărie, vulturi, mierle, cimpanzei, raţe, elani, bizoni, babuini, brontozauri, cameleoni, crocodili, unicorni, meduze, cobre, rândunici, lei, cocori, sfrânciogi, libelule, căluţi de mare, stridii, cămile, crabi, termite, marmote, lilieci...

Incantaţia anchetatorului deveni tot mai lentă şi mai tristă. La un moment dat el se opri, se întoarse către Grigore şi-i spuse:

— Vedeţi, domnule C., nu sunteţi deloc cooperant, deşi eu încerc să vă ajut. V-aş fi putut lăsa pe mâna colaboratorilor mei, care nu sunt la fel de răbdători. Pe unii i-aţi cunoscut deja. V-ar fi strangulat testiculele cu sârme oţelite. V-ar fi pirogravat artistic. V-ar fi testat rezistenţa la înec, la comprimare, la întindere. Eu am crezut că sunteţi altfel. Se vede că m-am înşelat.

Grigore avu senzaţia că îi scapă ceva. Îl dureau braţele şi îi ardea ţeasta, aşa că se concentră din toate puterile, dar tot nu reuşi să înţeleagă. Între timp silueta îşi reîncepu plimbarea şi discursul, iar veveriţa reluă ţăcăneala pe maşina de scris.

— Eu... bâigui omul, eu nu înţeleg, nu ştiu...

— ... caraşi, leoparzi, antilope, şacali, păstrăvi, bufniţe, iguane, corbi, iaci, lupi, zimbri, moruni…

— ... eu, azi-dimineaţă a început, înţelegeţi? M-am trezit, şi zgomotele... şi niciun om, vă daţi seama? Niciun om! Dar eu, eu întotdeauna...

Celălalt nu-l mai asculta. Pe uşă pătrunseră două gorile masive, care îl traseră afară de subţiori pe nefericitul Grigore C., în timp ce insul de la birou se plimba în continuare, mormăind tot mai apăsat, pentru el sau pentru dactilografa sprintenă ce-şi mângâia din când în când, înţelegătoare, coada:

— Şi cârtiţe, şi viezuri, şi pume... Mai e cineva? îşi aminti el deodată. Aduceţi-l aici.

Zicând asta, insul rânji, arătându-şi colţii ascuţiţi, şi ochii roşii îi sclipiră ameninţător, ca înaintea oricărei vânători.

Iar undeva, într-o curte circulară, Grigore fu împins laolaltă cu alţi câţiva oameni zdrenţăroşi, cărora cu greu le puteai recunoaşte sexul sau vârsta. Fu împins acolo, în urma lui se închise o uşă grea, apoi se aşternu liniştea. Grigore se îndreptă cu speranţă spre cei zece-doisprezece oameni la fel de schilodiţi ca şi el, iar aceştia îl priviră apatici. Se târî cu greu până lângă ei şi întrebă cu o voce jalnică:

— Şi acum? Ce facem acum?

— Nimic, se îndură să-i răspundă unul din oameni. Aşteptăm. Imediat or să dea drumul la lei.

Lucian Merisca

NOAPTEA LUI 0 ŞI 1

Paradox nr.1/2004

Printr-un punct exterior unei drepte se poate duce o singură paralelă

Carlid şi Mora aveau o mare iubire pentru roboţi. De „Ziua Noii Recunoştinţe”, Carlid îl demonta bucăţică cu bucăţică pe Freddy, îl ştergea cu o cârpă înmuiată în ulei mineral şi îl monta la loc. Freddy chiar părea mulţumit şi recunoscător după această operaţiune şi îi surâdea cum putea şi el, clipocind din ochii galbeni.

Când plecau în vacanţă şi îl lăsau acasă, Mora aşeza pe el un mileu din acela frumos, cu maci, executat de bunica ei, care mai prinsese vremea lui Ceaşcă cel Mare.

Toţi roboţii casnici erau fabricaţi după cunoscutele Legi ale roboticii: 1) să fie foarte ieftini; 2) să fie multifuncţionali şi 3) să aibă o perioadă de garanţie cât mai mare; astfel că fiecare familie care locuia în noile sau chiar în vechile blocuri îşi putea permite să aibă în debara un asemenea mic prieten pe care să-l trimită cu gunoiul sau până la „NON-STOP” ca să ia tampoane, ori pur şi simplu ca să se joace ţâncii cu el, pentru că ştia o mulţime de probleme de matematică distractivă, era complet inofensiv şi se strica destul de greu (mai ales modelele moldovenesti), oricât ar fi tras copiii de el.

Freddy, în particular, îi iubea pe cei mici, iar Manu şi Lavinia îl ştiau în casă de când se ştiau şi pe ei – aşa că Freddy le fusese doică, educatoare, servitor şi câine de companie.

”Da, domnişoară!”, „Nu, domnişorule!” articula el dând uşor din bărbuţa lui caraghioasă şi era foarte simpatic şi util, iar noile mode de Feţi-frumoşi şi Ilene-cosânzene siliconate, de când se renunţase la impunerea legii cu aspectul standard al roboţilor casnici, aşadar noile figuri perfect umane ale roboţilor de ultimă generaţie – nu-i impresionau pe Carlid şi Mora, care îşi doreau,

în continuare, un robot de stil vechi.

Dar în seara aceasta era momentul sfânt al Învierii şi toată casa strălucea de curăţenie, iar bucătăria era plină de mâncăruri dintre cele mai gustoase.

Tata şi mama, băiatul şi fetiţa, se uitau cu toţii, fiecare la televizorul lui, la programul lui: fie la un film despre creşterea căţeilor, fie un interesant concurs de tip „Cine ştie câştigă” din lumea misterioasă a bibliei, fie lupte cu roboţi gladiatori, care nu aveau voie să aibă forme umane, pentru a nu impieta dezvoltarea etică a noii generaţii, fie – cea mică privea un frumos şi colorat desen animat despre viaţa, moartea şi învierea lui Mickey Mouse.

Tata râdea de zor cu paharul în mână, mama avea şi ea dreptul să se relaxeze, după o zi de efort – pentru că mâncărurile pretenţioase de Paşte nu le putuse lăsa pe mâinile lui Freddy care era foarte sigur în respectarea reţetelor programate, dar cam lipsit de imaginaţie atunci era vorba de o sărbătoare atât de mare.

— Mamă-mamă! strigă Lavinia – noi când aprindem lumânarea cu Iepuraşul?

Într-adevăr, se luaseră cu televizorul şi, iată, era 12 şi 20 şi ar fi trebuit să aprindă şi ei lumânarea de Paşte din mijlocul bunătăţilor de pe masă, din care nu numai ca se înfruptaseră dar de care se cam săturaseră deja. Dar roboţelul Freddy nu venise încă să aducă lumina de la biserica din cartier şi, atunci, tata ieşi afara pe balcon să vadă zecile şi sutele de luminiţe ale roboţilor trimişi să aducă lumina de la biserică – şi să încerce să identifice care e al lor, în acea mulţime de punctuleţe galbene, ca o noapte second hand găurită de stele.

Dar strada era pustie. Luminată de neoanele argintii, însă plină de întuneric.

„Neaşteptat – gândi tatăl. Cum de n-au apărut încă?” Merse la vecinul Alexeevici şi îl întrebă dacă al lui venise până la această oră, dar nici aici, şi nici la Cozma, de dedesubt, nu apăruse niciunul cu lumina.

În mod spontan, oamenii se adunară ca pentru o şedinţă de bloc şi incepură să vocifereze – mai ales că băuseră suficiente pahare în aceasta noapte sfântă de sărbătoare. Unii cereau să fie anunţată poliţia, alţii – firmele de întreţinere ale roboţilor, alţii voiau să afle care este video-mobilul popii pentru a face

legătura şi a vedea pe el dacă roboţii pe care îi trimiseseră mai erau încă în incinta bisericii sau nu.

Desigur, niciunul dintre ei nu era convins, chiar dacă orele de religie fuseseră de mult declarate obligatorii, de miracolul învierii – dar e frumos să respecţi toate obiceiurile şi să poţi pune pe masa de familie, alături de tava cu mielul fript şi de cozonacul cu stafide şi rahat, o lumânare pe care ştii că ai adus-o de la biserică.

}i apoi, roboţii aceia costaseră nişte bani – ce naiba! Unde dispăruseră cu toţii, tocmai acum?...

Ce-i drept, nu se plictiseau nici fără ei. Unii îşi aduseseră şi ceva de băut ca să-şi servească vecinii la această inedită şedinţă de bloc pascală, alţii îşi aduseseră nevasta, alţii – chiar ouă roşii şi murături. N-o duceau ei chiar aşa de rău pe câte se părea şi, chiar dacă preferai să duci ouăle care erau puţin crăpate sau vinul uşor acru de anul trecut, nu se putea spune că se murea de foame în ţara asta.

Manu îl trase de mână pe taică-su – „Ce vrei, mă?” – până ce îl scoase din ciorchinele uman creat pe scara dintre etajele III şi IV.

„I-am văzut! Hai să ţi-i arăt.”

„Stai aşa, că sunt doar în papuci – să-mi pun baremi pantofii.” „Să vedem ce spui tu acolo.”

Coborând cu liftul, Carlid crezu că o să primească vreo explicaţie suplimentară, dar copilul tăcea, neaşteptat de îngândurat.

Îl scoase pe taică-său afară din bloc, trecură printr-o spărtură în gard şi ajunseră, tiptil, lângă fosta fabrică de confecţii metalice, la doar o aruncătură de băţ de bloc.

Acolo se găsea acum un depozit de fier vechi şi, apropiindu-se, prin geamurile zăbrelite, putură vedea licărul zecilor de lumânări pe care le pierduseră în această noapte... Erau strânşi cu toţii sau, mă rog, o mare parte dintre cei daţi dispăruţi erau acolo, printre mormanele de şpan ascuţit şi carcase de metal contorsionat şi, în mare parte, ruginit.

Nu făceau nimic sau cel puţin nimic din ceea ce putea să se vadă. Stăteau, în cercuri concentrice, ţinând lumânările care se topiseră deja dar mai ardeau, încă, pe mâinile lor metalice.

În mijlocul cercurilor, îl recunoscu pe Freddy al lor şi fu cât pe ce să-l strige – dar apoi, avu o idee. Se apropie de prima

slugă robot care îi ieşea în cale şi o întrebă: „Ce faceţi aici?”

„Am luat lumina” răspunse robotul şi ceilalţi se întoarseră şi ei, dar fără niciun semn de ostilitate.

„Îmi dai şi mie?” „Da” – veni răspunsul, iar tatăl scoase din buzunar o lumânare frântă, pe care o aprinse din palma în flăcări a robotului.

Se apropie cu greu, făcându-şi loc printre corpurile reci, dar strălucitoare, care umpluseră vechea hală – până la Freddy…

„Freddy!”

„Da” îi răspunse. Curios! De obicei, i se adresa cu „Da, stăpâne!”

„Acasă trebuia să aduci lumina, nu aici!”

„Da.”

„Vino acasă – şi spune-le tuturor să se întoarcă la casele lor.”

„Da.”

„Nu ştiu ce Dumnezeu aţi făcut voi aici, între voi, dar mai bine ştergeţi din memorie această noapte şi transmite-le şi lor să şi-o şteargă!”

”Da.”

„Şi încetează să mai vorbeşti aşa cu mine! Spune-mi <<Da, stăpâne!>>”

”Da, stăpâne!”

Îl luă de mână, se fripse de ceara care ardea încă pe degetele lui înnegrite de fum şi suflă, ca să le stingă. Din păcate, lumânarea pe care o adusese de acasă căzuse pe jos şi probabil că tot el, din greşeală, o călcase în picioare.

Adus acasă de mână, ca un copil rătăcit, Freddy fu aclamat de toată familia. Mama îl şterse pe mâini de ceara topită, iar Lavinia îi puse la gât o funditţă roşie, ca să semene cu un pionier, ori cu un iepuraş de Paşti – nici ea nu era prea sigură.

Tata mâncă o nouă porţie de miel şi bău o bere – mergea de minune, mama se culcase deja, liniştită, iar Freddy duse farfuriile murdare la bucătărie şi le spălă din tot sufletul. Ca întotdeauna.

A doua zi, Manu merse din nou în depozitul de fier vechi şi descoperi, în mijlocul cercurilor concentrice lăsate de picioarele roboţilor, jos în praf, desenat un 1 mic, într-un 0 mare. Îl şterse cu piciorul şi privi extaziat, pe geamul zăbrelit, la soarele care asfinţea, parcă prea repede şi parcă într-alt loc decât cel pe care

îl ştia, de obicei. Dar i se păruse numai.

Laurentiu Nistorescu

NOCTURNALIILE
DESPRE SOLSTIŢIU

Paradox nr.1/2004

...ca şi când aş număra până la trei sute. Sau mai curând până la treisutecincizecişişapte, pentru că ideea aşteptării mă irită într-atâta încât aş grăbi numărătoarea... de parcă astfel aş putea face timpul să curgă după voia aceasta de-o clipă. Ori chiar aşa se întâmplă? Nu categoric nu, treuie să alung ereziarhul din mine, gândul dinainte e doar dovada că acest cinci (să număr până la treisutecincizecişişapte înseamnă să-mi detaşez cinci minute din viaţă) este inofensiv doar atunci când devine cifră – sunetele sale se pot ordona oricând în cuvântul cinic şi abia atunci ar rosti adevărul.

Vorbesc despre aceste cinci minute înfăţişându-mi cumva existenţa compusă din cuante de câte asemenea cinci minute aşezate anapoda în câmpul biografiei mele – doar pentru a tăcea despre fascinaţie. Ca să-i ascult, să-i realizez dispersia, n-am altă şansă decât să tac. Profund, dar nu ca pentru rugăciune, ci ferm, insolent, gata să fiu altceva decât substanţă: mişcare. Fascinaţia aceasta căreia trebuie să-i ating sub-limita este atavică, fără suport, ca o respitraţie în spatele zidului. Ca pulsul. Şi, mai ales, mai adâncă decât mine în mine însumi. Altfel nu este şi nefiindul ei nu mi-ar fi deajuns, nu mi-ar fi ortosens. Din fascinaţie mă nasc şi din nimic altceva.

Cinci.

Naşterea însăşi, de-sine-facerea, încape în fărâma aceasta de cinci minute, în prima dintre fărâme – cea ale cărei dureri mă pot predetermina. O ostracizare, o evadare complice, o sfârşire cu dinainte-existenţa este această naştere la care mă refer, alta decât cea care-mi este dată dinafară, alta decât cea la care sunt invitat să fiu de faţă. E o chemare a mea ca martor în propria-mi instanţă. Ca să-mi certific, sub jurământ, că atunci înainte n-a

existat nimic (să fi spus doar a existat nimic şi-aş jura rău)... că nimicul acela l-am văzut eu însumi. Numai că îndată ce l-am văzut, a mai existat ceva: privirea. Privirea şi tot ceea ce face privirea să fie, ceea ce face acel nimic să-şi sporească consistenţa în durerea de-a exista. Destul cât să mă înspăimânt şi să-mi acopăr ochii. Cu mâinile, cum altfel? mâini pe care trebuie să le vântur puternic în jurul meu, unde nimicul se încheagă în ceva ce nu am încă tăria să numesc şi care, fie şi doar cu această motivaţie, rămâne în pragul fiinţării.

Cinic.

Îmi doresc să mă nasc, îmi urzesc să mă nasc ca şi când aş putea şi aşa ceva. Să mă nasc ca şi când aş deveni altul, să mă ex-ist. Cu consecinţa că, într-o succesiune a evenimentelor pe care n-am voie să mi-o dezvălui, m-aş putea aşeza odată alături, cerându-mi autoritar să nu aprind lumina (cel mai adesea, abia aprinzând lumina începi să compui miraje, am învăţat asta) şi să povestesc. Să... prevestesc.

Cinci minute, cinice minute, nicio secundă în plus.

Dar pot avea tot timpul din lume doar reformulând mecanismul ceasornicului. De ce n-aş putea? Şi totodată, cum şi de ce şi mai ales pentru ce aş putea? Doar pentru a mă lua odată de mână, a mă duce de cealaltă parte a podului pe care cândva n-am dorit să-l trec şi a mă abandona acolo cu aerul că nu îmi mai pasă de mine şi de fapt cu convingerea interioară că numai plecând eu departe de mine îmi pot face binele pe care-l aştept în tăcerea-substitut de rugăciune?

Ştiu, ghicesc mai degrabă că dacă ar fi întrebările acestea un corsaj de ciment ridicat în juru-mi ca să mă îngrădească în mers, s-ar strânge tot mai aproape, atât de aproape chiar încât ar deveni la urmă un obelisc oarecare pe care l-aş strânge eu apoi în braţe să-mi fie suport al beatitudinii. Numai că beatitudinea nu-şi are locul, pur şi simplu nu încape de prea-măsura-i acolo unde şi-a făcut loc fascinaţia. Şi-atunci întrebările, cu gradientul lor de potenţialităţi, n-au încotro şi se destructurează lent, legic dar nu şi logic, sfârşind prin a se metamorfoza într-o cazuistică de o feroce formalitate – o cazuistică a ceea ce voi fi fost ori a ceea ce va să fiu, dacă.

Icnic.

Lipsa de sens a acestui cinci de-a-ndoaselea (ori, de ce nu, de-a v-aţi ascunselea) construieşte sens şi semn – spre luare aminte, pe acela de icnet, de gâfâială scurtă şi temeinică şi necomunicată pe de-a-ntregul. Este cam ceea ce mi-ar putea folosi la descrierea sonorităţii cu care-mi voi fi însoţit de-mine-naşterea-mi... cea pe care ţin s-o reconstitui acum silindu-mă să identific cu precizie catena de cod genetic dintru care îmi trag erorile; doar atât, s-o identific, şi să-i admir neghiobia înspiralată, mama ei de ţandără de cod genetic.

Dar codu-i un peşte şi n-am să sar peste.

Convins sunt şi în lipsa argumentelor, nu cu un ţipăt mi-aş putea vesti retrovenirea pe lume – dar nici cu icneala poticnită din cinciul acesta rămas cu susu-n jos (cu josu-n sus), cinci care-mi sfârtecă existenţa în franjuri de tot atâtea minute ca să bată vântul prin uşa deschisă, să le încurce şi să nu le mai pot dezlega nici cum a putut machedonul înnădeala gordiană. Cu o spadă, mă rog, cu una dintr-o marcă de prestigiu şi fără vicii ascunse, aş putea cel mult diseca, tranşa chirurgiceşte în două părţi fatalmente inegale spirala genetică deasupra căreia nu mă pot concepe, deschizând astfel calea spre adevărata şi reala şi autentica-mi dedublare. Pentru că literele din cuvântul clonă sunt, nu-i aşa, tot cinci... Literă ori cifră, iată că n-are a face, nu se-mpiedică destinul, predeterminarea în amănunte vrednice de uitare doar pentru că cineva, de mai multe ori şi sub mai multe nume, s-a considerat dator să-i ceară Străinului să se oprească pentru că ceea ce credea acesta că e patru, era zece. Evident, zecele acela e suma naturală a numerelor până la patru şi dedublarea numărului de litere din acest patru pe care s-au zidit piramidele şi întoarcerea prin mulţimea propriilor sunete grafiate înapoi în matricealul patru şi doar dintr-o perspectivă fără perspectivă un unu originar clonat, adică multiplicat întru sine cu pedepsirea nemiloasă a oricărei deviaţii şi întru propria-i magnificienţă – dar nu atât de evident e faptul, vital hic et nunc, că acest rotund, armonic, fără asperităţi zece este puterea mea de a fi reuşit, fie şi numai prin hazard, să alătur fericit două cuante ale existenţei mele destrămate din dor de altceva.

Ştiţi voi, cei care n-aveţi cum să ştiţi ce nu se petrece când voi înşivă petreceţi ca să uitaţi că vă petreceţi, că este acum nu minutul, ci ora cinci, oră la care chiar şi în această întunecată

apropiere solstiţială de globul solar poţi trăi, poţi ex-ista fascinaţia zorilor în chiar clipa dinainte? Aflaţi.

Şi mergeţi în drumul vostru.

&

Element. Nici mai mult, nici mai puţin decât element şi nicio conexiune cu dezvăluirea aceasta de-a dreptul că pe poarta cerului nu treci decât de unul singur. Să-l fi privit ca pe un universaliu – ce inutil travaliu – ar fi fost ca şi cum mi-aş fi tăiat cu un cuţit bont de bucătărie pofta de mâncare: lăsând rană cuţitului. Nu-mi stă acum la îndemână decât să recompun cumva procesul din care s-a ivit, dintr-o anume ori nebuloasă mentală coerenţa aceasta tăioasă şi sticlind a concretitudine de gând păşind spre verbalism... de cheag (malefic, aş putea să mă tem de-aş putea cunoaşte temerea fără frică), cheag al negânditului şi nerostibilului ce-mi pulsează prin venele celelalte.

Prin venele mentalului.

Mental? Atunci să fie vorba de o lectio peltic formulată, să fie deci vorba despre ielele mentalului – ar fi elementardragăwatson, că doară nu alimentar – şi-n cazul ăsta, ce voiesc ele, dacă sunt iele? Că până la sânziene, walpurgie şi tipperary it’s a long way, zice-se. Numai până la poarta cerului e întotodeauna mai aproape decât crezi, mai aproape decât vrei, mai aproape decât braţul întins lateral spre speranţă. Spre acea speranţă elementară de a nu te descompune în elementele primordiale, pe care ele, întotdeauna ele şi nimeni altcineva decât ele ţi-o oblojesc, ocrotesc şi răpesc.

Suflete, fi-vei şi tu element. Evident, de... ciment.

Străstrăbunica fie iertată, într-o vreme când călca tânără şi fără grijă de elemente, universalii ori gnoseotehnologii pe uliţa aceea prăfuită de târg moscopolitean (o potecă mai largă plină de pulbere şi prea la miazăzi de drumul cel fără de pulbere ca să ajung să n-o cunosc, pe unde ajungea la fântâna de obşte să ia apă să adape oile neiubitoare de trăncăneli sapienţiale că li s-ar fi acrit laptele), a avut în ograda bunicilor ei în care după de tot-ducerea părinţilor avea să-şi aducă soţul – chipeş popă dăscălit prin iviria, de i se zicea Stăinul – a avut, zic, în acea bătătură largă cât copilăria toate elementele la degetul mic: şi lut pentru oale, şi apă de ploaie, şi lemn şi iască pentru foc, şi aer curat de

munte, mai ales iarna şfichiuitor. La ce bun să-şi piard-atunci ca vod-al moldovii vremea în gâlceava înţeleptului cu lumea – când mai sănătos se putea împlini ca matrice a nebun-înţelepţilor ce vor să vie?

Şi tot veniră, mări, veniră, la apus de ere – că toate-s efermere... şi printre ei vor fi fost destui (unul pe lângă mine şi-ar fi de-ajuns) care să despice-n patru firul nemaitors de urzitoare, ci de filaturi întregi, până la cauza primă şi dincolo de ea, până-n ultima instanţă şi acolo unde şi magiştrii dau interviu, până la esenţă – până la element. Demers dement. În locul său exista (există dintotdeauna şi va fi de-a pururi) libertatea de a nu-ţi păsa, de-a nu te implica, de-a-ţi vinde chiar libertatea la preţul bursei din ziua precedentă, tva exclus.

Poate de neluminarea căii ăsteia, şi amăgirea moscopoliteană şi împărăţia despărăţită şi celelalte asemeni pufului de păpădie către poarta cerului cea din vede (din roşiorii de vede) s-au dus. Iar voi, construind răsăritul, o puneţi de-un astenic apus. Să nu ziceţi mai la urmă că nu v-am spus.

&

Nu-mi este voia şi nu m-ar lăsa prea tăinuitele tensiuni din lumatie, să meditez la necuprindere: vor veni cu adevărat zorii, iar cea mai upgradată dintre şeherezade se va retrage din iatacul omnipotentului către aparent umilul (e-n misiune sub acoperire) beduin. Care, există în acest sens dovezi imbatabile, rapoarte ale unor înalte comisii şi scanări din toată reţeaua de sateliţi, e tot un fel de Străin.

Numai că nu unul dintre cei de fală, care se-ntreabă cu superioritatea cu care ghilgameş s-a lăsat să doarmă după ce-a atins pâinea zeilor cam ce daruri mai pot să-i aducă pământenii. Acesta, de-l vedem acuma prin ochiul cu ploeoapa lăsată din frunte, ştie cu rigoare probabilist-statistică, cunoaşte deci efectiv că darurile lipsă sunt la număr cinci şi sunt, cinic exprimându-ne, elementare. Anume, văzduhul aburind napalmic, dogoarea de-a ducere-n nirvana, lichidul mai abundent decât ar putea lăsa auzindu-se ultima bolboroseală, scândura înşesit-împăturită şi ţărâna uşor-deasupr-aşternându-se. Genuin, beduinul.

Să-i cer lui, ca bilet de favoare, măcar încă cinci minute, cuante dintr-o ex-istenţă în care o şeherezadă (una anume din

ele, una din iele) nu mi-a încălzit încă aşternutul gândind că mai e cale destulă până la poarta cerului ori ştiind că nu-i pot promite să trecem împreună prin ea? Sau să păşesc o vreme măcar agale alături de beduin, construindu-mi cărămidă cu cărămidă, la fiecare oază de popas, speranţa că înaintăm împreună pe-un drum care pare numai să ducă spre apunere, dar se încolăceşte ca o bandă moebius – redându-mă? Fie şi doar pentru că, dacă mi-ar cere, aş avea şi ce-i oferi vamă: un ban de metal comun, pe deasupra găurit, deci inelizat, deci idemizabil.

Rămâne atunci doar să fiu eu în-sumi... eu în-sumă... eu în sumatra, dacă mi-aş putea citi matra. Că de suma în care să mă însumez ca şi când m-aş înfileta tot răsucindu-mă pe loc a nedumerire nu ştiu acum decât că închide în ea fascinaţia celor treisutecincizecişişapte de clipe pe care în joaca-mi de-a numărătoarea le socot egale cu anume cinci minute... cu cele în care şeherezada, văzând zorii, tace înainte să plece. dDar treisutecincizecişişapte este cu doar opt mai puţin decât zilele unui an (opt, ay, cifră nebunatecă, infinitate stând în capul oaselor precum un idol transoceanic la adăpostul escorialului) şi anul în sine e o durată prea lungă, prea transcendentă ca s-o suport.

Întoarce-te, fă, şeherezado, şi spune-mi că atâta-i clipa. Spune-mi să mă trezesc că am ajuns joia de după miercureaciuc.

&

... că toate cele care ajung să se ştie răscumpără cele nicicând cunoscute. Nu mi-am îngăduit să pun la îndoială nici dogma, nici negaţia ei, mai ales că greu mi-ar fi până să hotărăsc care-i una şi care cealaltă – dar de fluierat am fluierat. Fusese o încercare de a fredona ceva, numai că din apartamentul vecin se auzea haciaturian şi, mă amăgeam, nu aici avea să se construiască biserica în care să n-am voie să fluier. Câtă lipsă de prevedere, ce utopie supranormativă, cum să nu se construiască aici lăcaşul dacă plutesc în fascinaţie... dacă stau ghemuit ca un foetus în plasma aceasta moale şi pufoasă care închipuie pentru acum fascinaţia? Necrezând, m-am expus riscului de a fi zidit cu tot cu pântecele dinprejuru-mi în zidul lăcaşului, ca preţ pentru rătăcirea confraţilor primului

dintre constructori – fără să mai am dreptul la alt univers decât cel mărginit de cărămida strâmb aşezată alături. Şi totodată crezând îndărătul necredinţei de care mă folosesc ca să-mi ostenesc neînţelegerea aşa cum mă folosesc de apa cişmelei să-mi spăl oboseala drumurilor nemaifăcute, mi-am prezervat un alt drept: acela de a ţâşni, de a mă naşte la sfârşitul strâmbei zidiri din însăşi turla ei. Ca un fascicul laser. Ferice, îmi spun gândind astfel, ferice de cel care stinge cu grijă mucul unei lumânări ca să-i păstreze flacăra pe colţul dinlăuntru al ochiului – şi nu ca să se-arunce-n baia de foc a străfundurilor, cea în care nu se mai recunoaşte element de element, în care e lesne zborul pe mătură şi certitudinea nemăsurată.

Spuneam că din iritarea la gândul cât trebuie să aştept aş grăbi numărătoarea? Nu e adevărat – de frică, de groaza că mi-e frică şi de amuzamentul că m-ar cuprinde groaza fiindu-mi frică. Numărătoarea... acel limerick neaoş ce-ţi dă şansa să te ascunzi înainte de a începe vânătoarea, prinderea de veste şi de urmă. Mie mi s-a numărat deja şi nu m-am ascuns (n-am ştiut că trebuie s-o fac, dar cine ar fi trebuit să-mi spună lucra atunci în schimbul doi al unei fabrici care şi-a dat – uite că s-a putut – obştescul sfârşit). Şi din cauza asta – să-i dăm determinismului ce i se cuvine – nici n-am fost găsit ca să-mi fie dată partea de pedeapsă: n-am fost căutat. Dar cine ar fi într-atât de zăbăuc încât să caute ceea ce-i stă drept în faţă? ori să împingă sfoara pe care agale o trag ceilalţi dimprejur, neîntrebându-se de rosturi ca nu cumva să fie luaţi mai apoi la rost ei înşişi. Fascinaţia, da, fascinaţia este un rost în sine (că e rău ori bine, nu ţine de mine), numai că ea durează mai puţin decât îţi trebuie ca să pocneşti primele trei degete de la mâna dreaptă pe care-ai numărat minutele ca să vezi dacă-ţi ies tot cinci. Sigur, şi pentru fascinaţie se găseşte cine să te ia la întrebări – frigul, foametea, ciuma, cutremurul, setea de altceva, liderul opoziţiei, năvălirea altor neamuri, năvălirea propriilor neamuri (cele ieşite din tine ca din peştera altamira), pneumonia sau hohotul de râs ori numai un os de peşte. Ori unul domnesc. Ori ceea ce îţi trece prin minte, indiferent de calibru. Pus la curent după ce-nvăţase pe necrezute jocul de-a nemurirea, poetul zis-a bine că urmează ca deasupră-ţi să vorbească un mărunţel preocupat mai mult de propria lustruire. Şi dacă? de te-ar slăvi pe tine, ce-ar fi altfel? ai găsi în sfârşit trifoiul cu patru foi?

Iată cum ar suna ruga mea nerugătoare: de-i să fiu lăsat Străinului, fie-mi dată înzestrarea coniferelor de a-şi înnoi în toată clipa veşmântul. Ştiu că lor le e sortit să cadă pentru sărbătoarea de petrecere de an şi mai ales înainte de solstiţiu, că după-mpodobirea de datină şi închinarea în procesiune a moşilor sunt azvârliţi ca să nu mai umple inutil locul în apartamentele confort redus şi să le amintească locatarilor că pot atinge fericirea... dar pân-atunci le este totul verde şi dup-atunci mirosul lor de cetină rămâne impregnat în prefabricate, în oase, în facturi şi-n vise. Niciodată, niciodată nu va cădea zăpada atât de înaltă încât să nu se poată zări vârful bradului.

Şi niciodată paşii beduinului nu vor cunoaşte scârţâitul fără seamăn al zăpezii sticlind. Zăpădă căruia de-al blajinilor recunoscându-mă, eu cel puţin nu-i găsesc locul printre elemente – ci la intersecţia lor. Acolo unde, ca să zic şi eu pre limba celorlalţi, nu e durere, nici întristare, nici timp de antenă pentru spoturi publicitare. Unde străstrăbunica va fi fiind încă şeherezadă popei de iviria cu dorul de moscopole lăcrimându-i în roua altor dimineţi, unde însumi într-a tresuisutecincizecişişaptea noapte voi cere cândva şeherezadei care-a putut ceea ce beduinul nu, să-mi repete povestea. Unde totul e transfigurat în unde – în acel un D de la destin. Căruia-i cinstesc această dintâi carafă de vin.

Vai mie mi-a fost şi încă-mi este cât stau baricadat în cetate scuipând în sân să nu pătrundă peste creneluri la ceasul chindiei ielele – după ce-or pătrunde, c-or pătrunde într-un sfârşit, va fi vai lor. Asupra mezinei din cârd am acte de proprietate-n regulă – cine are ceva de spus împotrivă să spună acum sau să tacă pe veci; i-am hărăzit eu ceea ce ele – iele nu s-au îndurat să-mi hărăzească. V-am spus ce nopţi, ce înainte de amiezi înlănţuiţi unul de altul, ce şoapte, ce prelingeri într-înşine la temperatura camerei, ce înălţări şi istoviri... nici nu v-aş spune, încă n-a fost cea de-a treisutecincizecişişaptea oară. Abia atunci spirala codului, codurilor noastre s-ar deschide fără durere, fără anestezic şi-ar lăsa să cadă, să se reverse pe dinafară catena de nepomenire. Şi-abia atunci i-aş putea râde în faţă beduinului Străin îmi eşti, sunt oricând gata să nu-mi mai fiu străin. Taina de netăinuit a acelei cuante de serie şi totuşi irepetabilă de cinci minute din propria-mi trăire.

E cinci, e cinic şi cât pe s-ajungă clinic, sunt unu, aş putea

trei şi decât patru mai bine doi. Respiraţi adânc, voi respira împreună cu voi.

&

Sst! Dar este deja dimineaţa, oameni buni, ce ne-ar mai fi permis să tăcem laolaltă?

Lucian Sava

AICI NU MĂ CUNOAŞTE NIMENI DIN CEI MULŢI. PUŢINI MĂ ŢIN MINTE

— micronuvelă -

Paradox nr.1/2004

Vânt potrivit parcă numai pentru un excurs la mica nuvelă. Soarele, ca un potenţiometru de o rigurozitate funcţională japoneză, se trecea zilnic ningând pe cer păcură albastră. Nori prinşi în filigram dădură eclipsei aspect de teamă mistică pentru negnostici…”Unge-mă cu nota ta, razo, nu mă lăsa pe-ntuneric…”, orizontul, dacă să mă primească sau nu, se deschidea încet, dar hulpav. Ne cheamă strămoşii tot mai des petrecerile lumii moderne. Vor să vază şi ei şoul Janine… Piramida scuipa fecioarele înmătăsate în vânt numa’ şi bătrânii înţelepţi răsuflau când într-o parte, când în alta aburi prevestitori…Mirosea a Rexona şi îşi umpleau buzunarele, să ducă la copii aerul nevăzut îndoit cu pudră. La minutul următor soarele abdică negru şi neajutorat în faţa strălucirii fecioarelor despre care se spune că sunt virgine… Doamne, nu chestii dintr-astea voiam eu, însă, a scrie…Ce-mi orbeşti ochiul cu lumini artificial colorate de pe ecranul tv? Tată al cerului, iartă-mi comparaţia fiului tău cu hi-fi-urile din Japonia! Promit să mă-ndrept…

*

Vânt potrivit parcă pentru un excurs la mica nuvelă. Soarele discuia pe ogor cu viteze ameţitoare, supraomeneşti. Omul bine crescut mulţumeşte ceriului pentru fiecare mână de ajutor primită.

— Uite, galbenul e mai bine crescut decât mine şi m-ajută enorm. Trebuie să-l răsplătim cumva, să vină şi la anu’ cu voie bună, tot cu mai multă poftă de lucru.

— Eu zic să i-o dăm pe fiică-mea de nevastă, că şi-aşa văd că n-are, zice un prost.

— Taci, mă, că-i urâtă mâţa aia de fată. Iese numai noaptea din casă. Mai bine pe soru-ta…

— Ha, ha, ha, liu, liu, liu, râseră oamenii, ştiind bine că sora prostului era moartă încă de când ceriul nu fătase soarele.

Prostul se mâhni şi, puţin câte puţin, se depărtă de realitate şi amuţi. Îl îngrijea fecioara lui de toate cele, ba chiar, se zvonea printre unii mai curajoşi că în cele mai puternice nopţi fata se lepăda de cele lumeşti şi rămânea precum luna de pe cer în faţa patului suferindului. Şi, cică, mai departe, ea se desfăcea de picioare şi se urca pe bolnav şi aşa se-mpământea, încât oasele ogorului trosneau, în acele nopţi, de la-ncheieturi, până ce rămâneau lipite de sfârcuri… Unul şi mai curajos s-ar fi apropiat într-o astfel de noapte de coliba ieşiţilor din cotidian şi, cu un sistem de oglinzi numai de el ştiut, bine fixat pe hornul de cărămidă nearsă, ar fi privit înlăuntrul evenimentului…

…amuţitul prinse amândoi sânii într-un răcnet care nu putea fi decât unul lung, înfiorător, sânii se zbăteau deasupra ochiului înroşit şi, de atâta tulburare strânsă în ei, creşteau cu-ndrăzneală în mâinile tatălui…Fata dădea impresia unei vagi oboseli, dar de ridicat, se ridica de la ceriu la lutul părintesc, şi de la lut la ceriu, şi iarăşi, de crezuse bravul spectator că filmul dinaintea sa era unul în care nu se mai deosebea nimic de tot şi totul de nimic. Aşa se căţărau trupurile şi se rupeau (în mişcări aparente), că bucăţi din tată şi bucăţi din fiică zăceau prin ungherele colibei pentru ca imediat să revină fiecare la locul ce i se cuvenea anatomic şi pe drept. „Totul se petrecu spasmodic, ireal, incestual”, avea a povesti a doua zi curajosul. Acea zi fu una din zilele cele mai uşoare satului.

*

La propunerea înţeleptului, soarele cel cu discul de oţel răspunse:

— Nu primesc nevastă de-a voastră. Să-mi aduceţi pe fiica nopţii îngheţate. Atâta primesc. Apoi îşi văzu de-ale lui.

Înţeleptului i se făcuseră ochii verzi şi plecă să ducă vestea cea grea peste sat, anunţând pentru următoarea clacă „mare, mare sfat”.

*

Furci şi topoare aruncau umbre fantastice pe prundul uliţei.

Casele se luminau de frunţile oacheşe ale femeilor şi primeau lumina nevestelor pline de ură, rămase singure peste noapte. Copii fură trimişi spre adăpostire în satul vecin, cel „fără de blestem”. Pe nebună o ştiau singură, întotdeauna dereticând singură prin casă şi slujind pios la căpătâiul netotului. S-au înşeles ele cât s-au înţeles, apoi, femeieşte, porniră fiecare spre paturile lor, neînsoţite, fiecare cu imaginea preacurajosului deschizând drum cu torţa bărbaţilor satului, în minte. Pe urmă, s-au ţinut de cuvânt şi-ntinse pe scândurile acoperite de rogojini au început, toate deodată, a chema Soarele…

*

Au mers şi, la marginea pădurii, înţeleptul a făcut cerc în jurul lui şi le-a zis:

— Cât a fost vreme bună şi frumoasă, soarele ne-a ajutat într-ale pământului. Acum, soarele continuă să ne ajute, ca şi cum nimic n-ar fi umbrit nimic dar, toţi ştim, acum sufletele noastre sunt zbuciumate de tumulturi crunte şi idei de furtuni. Nu putem lâncezi cu fundu-n iarbă şi mâinile peste genunchi privindu-ne ogoru-nflorit de munca nerăsplătită a domnului soare. I-am dat răsplată, dar el a refuzat darul nostru. Să-şi aleagă pe cea mai sprintenă şi mai îndrăzneaţă dintre nevestele noastre l-am invitat, dar el a fost bun şi n-a vrut a păta bunătatea noastră. A crezut că profită de noi dacă-şi ia nevastă din nevestele noastre. O, bunule soare, mult suflet ai tu, dar atât de puţine cuvinte…Cum o ghicim noi pe fiica nopţii din satul nostru?

— Io zic să facem din cerc, pătrat şi s-aruncăm prundului securi şi topoare fantastice. Revolta noastră să-nbunăm. Să construim solie, s-o trimitem la netot şi să-l rugăm să ne-o dea pe fiica lui cea l-anceput refuzată.

— Doamne, oameni buni, nu-l credeţi pe fricosul preacurajos. Asemenea fapte trebuie pedepsite. Cum să dăm soarelui incest? Eu zic să-i omorâm, spuse înţeleptul satului.

Oamenii au cugetat atunci ca-n vremile de mare reştrişte şi-au zis că dacă înţeleptul îi îndeamnă la crimă, atunci se cuvine ca ei să ucidă. Dar nu pe cei din marginea satului, care sunt şi cei mai nevoiaşi, ci pe însuşi înţeleptul, care era şi cel mai bogat. Câteva secunde a durat mini-măcelul: au năvălit pe bătrân, i-au crăpat capul ca la un cârnat în frigare, l-au legat leş-

fedeleş, au scos din rădăcini cel mai straşnic copac, au azvârlit hoitul în hău şi-au acoperit hăul cu o frumuseţe de puiet din neamul arboricesc cel de peste hotare.

— Aşa cum i-a fost neamul!, a decretat preacurajosul, şi-a devenit înţelept.

*

Drumul era bătătorit de crengi necălcate, iar în urma convoiului încă mai străluceau bucăţi de metal mort. Ajunşi la poarta fără balamale a netotului, nu zăriră neam lumină. Preacurajosul urcă coperişul, îndrăznind cu chipu-i cutezător prin toate interperiile vremii diavolul, în timp ce, la moment dat, se visa urcând Everestul. Dădu repede cu mâna pe frunte şi alungă ca pe-o muscă visul în care aproape că i se-nzăpezeau minţile. Sistemul său special de oglinzi prinse mucegai, dar pânzele de paianjen crescute se dezintegrară sub puterea privirii lui. Şterse cu mâna flanelei mucegaiul şi privi. Apoi, iar privi.

Cei de jos şuşoteau veseli că aveau de-acuma un înţelept al satului lor pentru care fapta nu înseamnă ordin, chipurile chibziut, dar acţiune, ca-n filmele de la oraş. Abia aşteptau să răsplătească soarele, ca apoi să organizeze bairam de primire cuvioasă, cu vin şi supuşenie, pentru înţelept.

Căţărat de ceva timp, acesta privea.

Eu cred că înăutru dormea somnul.

Sau se năştea un copil, văzând cu ochii.

Înţeleptul ceru linişte şi oamenilor să se depărteze puţin, pe după copaci, să nu turbure niciun fir de iarbă. Aceştia înţeleseseră, se adunaseră mai departe de gard şi, după ce isprăviră merindele, au adormit. Visele lor au fost multe, dar neinteresante. Fiecare îşi permitea aici să aibă împlinirea visurilor neîmplinite sub ochi. Unul se visă fântânar, un altul dădu naştere, asistat de nevastă, unui căluţ fermecat, celălalt de lângă el iubea fără să respire pe nevasta primarului, câţiva şi-au făcut beciuri, iar alţii plecaseră la oraş. Pe coperiş, spectatorul cel cu mintea lucidă obţinu liniştea cerută.

*

Dacă văzu că se făcuse noapte şi că treaba se isprăvise, iar femeile îl chemau, el s-a dus. Pentru o noapte (chiar acea noapte, care era una uşoară), fiecare nevastă în parte s-a simţit Aleasa. Spre dimineaţă, satul se văzu umbrit de norul format

prin condensarea transpiraţiei de peste noapte. Cea mai neclintită înţelegere dintre femeile toate au fost şi sunt s-a pecetluit în acea noapte de pomină. O noapte care nu fu îngăduită cronologiei istorice. Cred că o anumită meşteşugire a cuvintelor în general ar reuşi să descrie secunde, frânturi din orgie. Dar la ce bun, când fiecare dintre noi a văzut cel puţin o dată astfel de imagini? Cu toate că, alta ar fi impresia...

Puterniciile nopţiilor multe au deschis calea spre legendele timpului şi spre miturile spaţiului. Au descins în cel mai simplu labirint (un cub – sălaşul fiicei-care-nu-era-fiică şi al tatălui-care-nu-era-tătă) şi l-au transformat, basmic, în palat. În ochii privitorului în oglindă, palatul fu cel mai fantastic palat printre palate. Adică, într-o singură încăpere – cea care ţinea echilibrul – erau dispuse, spaţios, toate cele necesare, de la odăi de zi, bucătărie, săli de entertainment, iatac pentru domnişoara cu sânii ce cresc când îi ţii în palme, până la sute de aripi, special construite pentru servitori şi, ceva mai încolo, grajduri împărăteşti, başca un bloc special construit întru adăpostirea tuturor căţeilor suferinzi şi vagabonzi.

Domnişoara care îngrijea de bătrânul netot (ce, de când cu învierea legendelor şi a miturilor, întinerise) rămase de un soroc încoace grea. Fericirea părinţilor era fără margini, nu încăpea în niciun cosmos cunoscut sau necunoscut, darămite într-ăsta. Singura lor umbră, pentru ca povestea să fie una pentru povestit, era că ursitoarele tocmite pentru eveniment muriseră în războiul suratelor lor cu timpurile aprige ale ecranelor video, horoscopului on-line, şi-ale nimicniciei imensului. Dar, rezolva-se-va şi această mică problemă, aparent de netrecut, cu puţină intrigă declanşatoare de punct culminant. Timpul trecu simplu ca o declinare şi sorocul întreg se-mplini. Dăm afară din story orice forfotă inutilă, care a fiinţat pe acele tărâmuri în astfel de împrejurări până la plictiseală, şi concediem tot, de la servitori dute-vino, la prieteni „săvătrăiască” şi „uitaţicecadou” până la zgomote, afară de cele chiar trebuincioase, pe care le lăsăm în cuprins.

Zbuciumurile naşterii îi aminti de nopţile pline, când se credea tată fără să fie. Zâmbi enigmatic în sinea lui, mulţumi ceriului pentru revelarea adevăratei legături a sângelui lor. Nopţile când domnişoara-n trup de zăpadă se topea în strânsorile lui abisale, netezindu-l din tălpi până-n creştet,

pentru ca să ajungă domnişoara lui primăvară numai în câteva secunde, şi din zăpadă cu raze de soare şi adieri moi ventilându-l din creştet până-n tălpi…

— Iubita mea, cu inima neînfricată, n-ai teamă de nimic, îţi sunt scut şi-afară vântu-i numai potrivit naşterii.

-Dar, voinicule, ce ne facem de ursitoare? Unde s-a mai văzut…fără de…

— N-ai teamă, trup alb de zăpadă cu suflet de ploaie. Copilul nostru va fi ursit.

Şi aşa fu, pentru că odată născut, fătul lor se făcu fată şi începu a creşte, şi crescu, şi crescu, şi crescu, şi primele haine îi înveli de prealumină fructele.

Cel cu ochii de oglindă era fermecat de copilul minune şi spuse cu răceala tunetului: Fie să fie fetiţa aceasta din basm fecioara nopţii. Fie să fie ca ea să iubească soarele şi să-l slujească de soaţă, la fel cum el o va sluji de soţ.

Un ţipăt lung, de femeie, scutură noaptea şi-o făcu zi. Multe căzură, multe se ridicară.

Categoric, din acea clipă înţeleptul n-a mai fost înţelept. Câţiva metri mai jos de el, oamenii, treziţi brusc dintr-un somn adânc, lung şi plin de uitate vise, i-au surprins privirile rătăcite când pe un olan înverzit, când pe un altul mai ferit, până când îl văzură una cu hăul. Picioarele nu-l mai ţinuseră şi se prăvăli. Căderea lui scurtă (păi, cât putea să cadă de pe coperişul unei colibe sărăcăcioase, din margine de sat, a?) fu însoţită de flash-uri. Unul i se descifra înţeleptului aflat în cădere ca imagine când stătută, când repezită spre din ce în ce mai departe, făcându-se mică, mică, până la dispariţie. Alte imagini nu s-au lăsat descifrate. Nu înţelese cum cei doi iubiţi care tocmai născuseră sau, nu-şi amintea bine, tată şi fiică erau cei doi ori chiar iubiţi?, nu înţelese cum cei doi deveneau în privirea sa mici, mici, tot mai mici, mai mult orizont, împreună cu palatul. Se ridică uşor, amorţit, ameţit, merse la oameni, îi privi rând pe rând, apoi spuse :

— Domnilor, să poftim soarele să ia ce-a poftit. Fecioara nopţii aşteaptă.

13 august 1999

Remus Şimian

FABRICA

Paradox nr.1/2004

Încă nu se iviseră zorii...

Autobuzul se oprise deja în curtea fabricii şi muncitorii se îndreptau tăcuţi către ieşire, cu umerii aplecaţi. Roy Nielsen se trezi buimac, privind în jur cu ochii împăienjeniţi de somn. Aţipise, visul răsunându-i încă în minte ca un ecou ce se stingea în depărtare. Se foi în scaunul tare, simţindu-şi trupul amorţit, şi se ridică cu greutate, oboseala citindu-i-se pe chipul spân.

Totul era cenuşiu şi prăfuit: pământul ud şi bălţile cu noroi de pe marginea pavajului, autobuzele cu muncitori, până şi îmbrăcămintea muncitorilor şi fabrica însăşi.

Poate din cauza că era început de noiembrie, gândi Nielsen, coborând din autobuz şi păşind pe asfaltul umed. Trase aerul rece în piept, simţindu-se revigorat şi se alătură coloanei de muncitori, o masă amorfă care şerpuia către intrări în hala fabricii.

În această lume monocoloră doar lemnul maroniu din acoperişul fabricii şi literele firmei, scrise cu vopsea roşie scorojită, mai alungau monotonia cromatică.

Erau anii recesiunii economice, când a avea un loc de muncă era ca şi cum ai fi câştigat la loterie premiul cel mare. Dar nu şi pentru Nielsen, care provenea din cartierele sărace de imigranţi. Criza economică îi pusese capăt oricărei speranţe de a urma o facultate şi de a se realiza, aşa că se văzuse nevoit să se angajeze. Fabrica devenise o cuşcă. De-a lungul anilor, ea îi ferecase visurile.

Ajuns în faţa pontorului, privirea îi încremeni pe dată.

Era 11 noiembrie 1933.

O nouă zi începea, încă o zi pierduta, încă o zi...

— Hei, colegu'! Te mai zgâieşti mult la pontator? îl zori un muncitor pierdut în mulţime. Nielsen se întoarse încruntat la oamenii din spatele lui, apoi, cu mişcări lente sfidătoare îşi perfora cartela şi se îndrepta spre vestiare.

Deschise cu o furie stăpânită dulapul metalic, care scârţâi protestând, şi scoase salopeta cenuşie pătată de unsoare. Avea senzaţia că nu dormise de zile. Probabil cauza era coşmarul ce-i fura nopţile, acelaşi vis care-l bântuia fără încetare şi fără noima.

Se aşeză pe bancă şi-şi scoase din geantă un pachet de hârtie maronie şi aspră, pe care îl luase de la băcănie, şi-l desfăcu. O bucată de salam aşezată între doua felii de pâine neagra, acesta-i era micul dejun peste care, întârziat, sărise. Muşcă cu pofta din sandviş şi scoase din buzunarul hainei o revistă cu coperta viu colorată.

Cineva se apropie.

— Poftă bună! îi ură acesta fără chef. Roy ridică privirea la individul solid cu părul şaten şi trăsături dure, care pufăia dintr-un chiştoc de ţigară.

— 'Neaţa şi ţie, Steve! îi răspunse Nielsen. Ce-i cu faţa asta lunga?

Steven O’shea îl privi cu ochi ficşi, înroşiţi de nesomn şi înconjuraţi de cearcăne.

— De câteva zile mi se-ntâmplă un lucru ciudat, începu el, mormăind fără chef. Adorm în autobuz plecând de la fabrica şi mă trezesc tot în autobuz, înapoi în curtea fabricii. Nu-mi mai aduc aminte ce fac între timp. Doar frânturi pe care nu ştiu dacă le-am visat sau dacă s-au petrecut cu adevărat. Ai avut vreodată impresia că un vis e atât de real, de parcă ai fi trăit acele momente?

Nielsen dădu din cap meditativ.

— Mi se-ntâmplă des în ultima vreme.

— Derutant...Cred că din cauza oboselii, în fine, o să-mi revin eu...conchise în cele din urma Steven. După un moment de linişte, chipul energic ştrengăresc, aşa cum îl ştia Nielsen, i se ilumina.

— Ce citeşti tu aici? îl întreba pe Roy trăgând cu sete din ţigară şi luă revista în mână, răsfoindu-i paginile. Astonishing Stories? mormăi el într-un târziu.

Nielsen musca din sandviş şi dădu din cap.

— Povestiri despre lumi viitoare...

— Tii, făcu Steve cu ţigara în coltul gurii, deschizând la o pagina care afişa un zgârie-nori înconjurat de zepeline luxoase ale căror nacele erau pline de oameni îmbrăcaţi în haine

strălucitoare. Dacă aşa arată viitoru', să fiu al naibii dacă nu-mi pare rău că m-am născut prea devreme. Strivi iritat ţigara sub pantof.

— Hai, lasă pesimismul. O să vezi că lucrurile se vor îndrepta, zise Nielsen, deşi nu părea prea convins.

Îşi termină sandvişul şi-şi îmbrăcă salopeta puţin cam largă, chiar când sirena se auzi, ca un muget prelung, anunţând începutul programului de 12 ore...

Hala imensa şi zgomotoasă era lipsită de ferestre, un univers închis separat de viaţa cotidiana de afară, care părea o himeră îndepărtată, o plăsmuire a minţii.

Banda de asamblare ocupa marea parte a spaţiului disponibil; oamenii pierduţi printre maşinăriile unsuroase păreau a fi doar simple extensii ale acestora. Lui Nielson i se părea iadul mecanic desprins din lumile lui Verne, o invenţie diabolică a societăţii burgheze capitaliste.

Cu o dexteritate dobândită în urma mişcărilor simple, dar repetate la nesfârşit, fixă difuzorul în şuruburi de cutia de lemn a radioului şi-i dădu drumul mai departe, la postul următor, unde Steven monta placa cu componente electronice.

— Îţi spun eu! spuse O'shea nemulţumit. Stătea în dreapta lui Roy, de partea cealaltă a benzii rulante, şi introducea o lampă electrică în placă. Nu mai putem lucra în condiţiile astea. Cine ne apără drepturile asigurate de constituţie? Vă spun că avem nevoie de un sindicat...

Iar începe, gândi Nielson. O’shea avea obiceiul să se lanseze în astfel de discuţii. Probabil era modul său de a evada din iadul mecanic.

Rizzo, un tip gras cu sprâncene stufoase şi părul încâlcit ce-i ieşea de sub basca aşezată în vârful capului, după cum o purta de obicei, privi precaut în jur, apoi se răsti enervat la O'shea:

— Hei, O'shea! Tacă-ţi fleanca! Vrei să ne bagi pe toţi în rahat? Unii dintre noi au familii!

— Macaronar idiot! îl percută O'shea. Dacă vrei să munceşti ca un ro... ro... cum dracu-i zice...

— Robot! îl ajută Nielsen.

— Dacă vrei să munceşti ca un robot, reluă încrezător Steve, şi să înghiţi rahatu’ ce ţi-l bagă ăştia pe gât, n-ai decât...

Rizzo deschise gura să-i răspundă când se auzi în şoaptă:

— Gura! Moşu' Moore pe linie!

Directorul însoţit de şeful Jameson, se strecura printre linii şi se posta chiar în dreptul lui Nielsen.

Toţi amuţiră, plecând capetele. Fetele crispate mimau concentrarea asupra lucrului, deşi ar fi putut s-l facă şi cu ochii închişi.

Moore privi în jur estimativ, încrezător şi mulţumit de ceea ce vedea, în timp ce Jameson îi dădea explicaţii. Nu părea să aibă mai mult de 50 de ani, în ciuda claiei de păr alb pieptănat cu grijă ce-i împodobea capul. Jameson părea cam de aceeaşi vârstă, dar faţa trasă şi severă, de director era înalt şi slab, emana autoritate prin fiecare cută.

— Domnilor, rog putina atenţie, spuse şeful adresându-se muncitorilor . Domnul director are un anunţ de făcut!

— Mulţumesc, domnule Jameson, zise Moore şi-şi drese glasul. Datorită creşterii vânzărilor, începu el, consiliul administrativ a hotărât să acorde o mărire de salariu de doi cenţi pe oră fiecărui angajat.

O’shea îi aruncă o privire scurtă lui Nielsen, ridicând sceptic o sprânceană.

— Produsele noastre sunt apreciate şi avem posibilitatea de a extinde afacerea şi a crea noi locuri de munca. Cererea de radiouri a crescut, o dată cu redresarea înceată, dar sigură a economiei. În consecinţă, programul de 68 de ore pe săptămână va fi modificat la 72 de ore.

— Să-nţeleg că şi sâmbătă vom lucra tot 12 ore, şopti Rizzo. Ce urmează, să lucram şi duminica?

— în acelaşi timp, norma a crescut de la 2000 la 3000 de produse pe zi, continua Moore imperturbabil.

Muncitorii începură să se agite nemulţumiţi.

— Nu va temeţi în privinţa salariului. Veţi fi plătiţi pe măsură pentru orele adăugate. Va mulţumesc! îşi încheie directorul laconicul discurs şi cu paşi grăbiţi porni spre birouri dispărând pe coridorul întunecos, urmat îndeaproape de Jameson.

Muncitorii se destinseră şi-şi reluară lucrul, dar buna dispoziţie se dizolva.

— Ce v-am spus eu? grai Steven. Minunata epocă a omului industrial… omul-maşină… Apoi se retrase în tăcere pentru tot restul zilei.

***

Autobuzul porni agale pe drumul umed încadrat de pădure. Motorul torcea monoton în surdină. Nielsen îşi lipi fruntea de geam şi privi trist luminile Oraşului care încercau în zadar să alunge întunericul nopţii.

Începu să viseze la razele soarelui şi stele, la cerul albastru şi nori albi...

Aruncă o privire la cerul întunecat veşnic acoperit de nori şi i se păru că nu mai văzuse soarele de o veşnicie. Programul de 12 ore îl ţinea departe de lumina zilei.

Aţipi fără să-şi dea seama. I se păru că autobuzul se opreşte şi, chiar înainte să adoarmă de-a binelea, auzi două voci şuşotind.

— Au adormit cu toţii?

— Da! Să-i pregătim pentru recondiţionare...

Recunoscu vocea directorului Moore şi a şefului Jameson.

...Se făcea că era într-o hală mare, similară şi totuşi diferită de cea a fabricii; o lumină albastră îi străpungea retina... Îşi dădu seama că se afla într-o incintă, scufundat în fluid vâscos, verzui. Simţi că se sufocă şi încercă să se zbată, dar trupul paralizat refuza să se supună ...

Se trezi brusc, respirând întretăiat. Autobuzul tocmai intra pe poartă în curtea fabricii!?...

Începea o nouă zi de lucru...

***

Un tip mărunt, cu nasul acvilin, ocupa postul lui O’shea.

— Ce s-a-ntâmplat cu Steven? întreba Roy.

— Şefu' Jameson zice c-a fost învoit. Motive de sănătate, îl lamuri Rizzo, încruntându-şi sprâncenele stufoase. Dar eu cred c-a mierlit-o. Au aflat de planurile lui...

Nielson îşi aduse aminte de discuţia purtată cu o zi înainte, poate Steven chiar era bolnav.

Se auzi strigat de pe marginea liniei. Se întoarse şi-l văzu făcându-i semn pe şeful securităţii, Bob, un individ grosolan şi simplu, la fel de tern ca numele, cu o înfăţişare şi personalitate ce aducea cu cea a lui Frankenstein, din filmele cu Boris Karloff.

— Nielsen! Eşti surd? Şefu’ Jameson a zis să te prezinţi la birouri peste juma’ de ora!

Roy îi arunca o privire nedumerită şi în acelaşi timp îngrijorata. Auzise zvonuri despre disponibilizări, în ciuda promisiunii lui Moore privind crearea de noi locuri de munca. Se

întreba dacă nu cumva Rizzo avea dreptate şi Steven fusese concediat, iar acum el urma.

Îl rugă pe italian să-i ţină locul şi se îndrepta spre holul cu birouri.

— Domnule Jameson? striga el strecurându-se în micul birou, dar nu-i răspunse nimeni. Şefule?! Tot nimic....

Un murmur mecanic se auzea în spatele unei uşi metalice, ascunsă pe jumătate după o draperie prăfuită. I se păru ciudat pentru că n-o observase până acum deşi mai fusese de câteva ori în biroul şefului. Curios, străbătu cabinetul şi-şi lipi urechea de metalul rece. Acelaşi murmur, dar intensificat. Apăsă prudent pe clanţă şi împinse uşa.

— Domnule Jameson? Sunteţi... răsuflarea i se taie, de parcă ar fi sărit în apă îngheţată la mijlocul lui ianuarie.

În faţa sa avea o hală imensă, scăldată într-o lumină albăstruie, care venea de nicăieri. Cilindri de sticlă, umpluţi cu un lichid verzui, erau dispuşi de o parte şi de alta în şiruri uniforme – exact cum visase!

Coborî scara metalică, sub imperiul unui imbold straniu, şi se opri în faţa unui tub.

O formă se distingea în fluidul verde. Se apropie ezitant de cilindru. Fiori îi cuprinseră corpul ca un curent electric, arcuindu-i spinarea. Nu era nicio îndoială, mai fusese aici, în visele sale. Gândul îi făcu pielea de găină.

Întinse degetele tremurânde către sticla lucioasă...

— Dumnezeule!... strigă.

Un corp omenesc plutea inert în fluidul verde. Chipul... chipul lipsit de viaţă îi era cunoscut. Era chiar Steven O’shea.

Se trase înapoi, îngrozit. Cineva îl apucă de umăr, făcându-l să tresară violent.

— Nielson! Ce naiba cauţi aici? îl întrebă şeful James cu severitate, deşi pe faţă i se citea efortul de a-şi ascunde neliniştea. La dracu’, am uitat de...

— Steven!... bâigui Nielsen. Ce i-aţi făcut, lui Steven!?

— Calmează-te Roy, n-a păţit nimic. Jameson îşi întinse braţul către Roy, dar acesta se trase înapoi.

— L-aţi... l-aţi omorât... Aţi aflat de greva, sindicate... şi l-aţi omorât!

— Nu, Roy, hai linişteşte-te. Îşi dădu la o parte mâneca de la cămaşă, dezvelind o brăţară la încheietura mâinii.

— Cod mov! Repet, cod mov! şopti el, ducând brăţara în dreptul gurii, fără să-l scape din ochi pe Roy.

— Nielsen, îţi vom explica, continua el...

Uşa metalică se deschise, lovindu-se de perete cu un zgomot surd.

Bob şi Louie, cealaltă gorilă de la securitate şi pază, apărură cu promptitudine şi se postară în spatele lui Jameson, cu mâinile depărtate de corp, gata de acţiune. Pe chipurile dure, ascunse sub cozorocul chipielor cenuşii, nu se putea citi nimic.

— În ordine Roy, continuă calm Jameson, acum vii cu noi...

Nielson îi privi pe cei trei bărbaţi. Trebuia să scape, să fugă, să anunţe politia, dar Bob şi Louie înaintară spre el şi-l prinseră ferm de braţe, înainte ca el să se dezmeticească. Se zbătu neputincios, apoi se lăsă moale, aproape purtat de namilele inexpresive.

Directorul Moore aştepta calm, aşezat comod în fotoliul său negru capitonat. Jameson se retrase într-un colţ, privind neliniştit când la Moore, când la Nielsen. Bob şi Louie îl aşezară pe Roy în scaunul de lemn din faţa directorului. Acesta se aplecă peste birou.

— Jameson, adu-i domnului Nielsen un pahar cu whiskey, zise, apoi zâmbi şi-şi focaliză atenţia asupra lui Nielsen.

— Te monitorizăm de ceva vreme, spuse el, fără nicio introducere. Memoria şi imaginaţia îţi joacă feste; ai insomnii, domnule Nielsen, nu-i aşa? Pierderi de memorie...

— Ştiu ce-am văzut! Nu sunt nebun!

Jameson veni cu paharul de whiskey. Băutura chihlimbarie îi aminti lui Nielsen de tuburile cu oameni, de chipul lui Steven. Îl cuprinse un tremur pe care nu izbuti să şi-l înăbuşe.

— Bineînţeles că nu, Roy, continuă Moore pe tonul binevoitor şi excesiv de politicos. Uite cum vom proceda. Îţi voi da o săptămână de concediu medical, ca să-ţi revii.

— Şi să ajung ca Steven?! răcni Nielsen şi sări în picioare. Bob şi Louie interveniră cu promptitudine şi-l imobilizară.

— Nu mă las cumpărat, criminalilor! Zbieră, continuând să se zbată. Se va afla ce faceţi aici!...

Zâmbetul dispăru de pe faţa lui Moore.

— Jameson, fă ceva! strigă el. Şeful scoase dintr-o trusă o seringă şi-o îndreptă către Nielsen.

— Asta te va linişti..., îi spuse, dar Roy îl lovi cu piciorul în

burtă, se smuci, luându-i prin surprindere pe Louie şi Bob, care se împleticiră şi căzură peste Jameson.

Apucă scaunul răsturnat şi-l azvârli peste birou, spre Moore. Acesta se feri, aruncându-se la podea. Scaunul sparse geamul în mii de cioburi care se împrăştiară pe covor.

Nielsen nu rămase pe gânduri. Înainte ca Bob şi ceilalţi să se dumirească, sări pe fereastră pe acoperişul alunecos.

Izbuti să ajungă la margine şi se agăţă cu mâinile de streaşină, apoi îşi dădu drumul jos, în noroi. Acesta amortiză căzătura. Se părea că nu-şi rupsese nimic, deşi genunchiul îl durea în urma impactului. Străbătu curtea în fuga şi se pierdu în noapte, alergând pe şoseaua ce ducea spre Oraşul îndepărtat.

***

Alergase cel puţin o milă, era la limita puterilor. Aerul rece îi ardea plămânii pentru ca apoi să se piardă în aburi. Oraşul părea neschimbat, de parcă s-ar fi aflat la distanţe astronomice. încetini ritmul; durerea de la genunchi încă îl sâcâia ...

Gândurile i se învălmăşeau în minte, amestecându-se cu amintirile din alte lumi. Simţea ca-i explodează capul, încercând să-şi păstreze luciditatea. Poate că visează; îşi permise să spere că era într-unul din acele coşmaruri ce par reale despre care vorbise O’shea.

Huruitul unei maşini se auzi şi farurile rotunzi tăiară întunericul. Nielsen se arunca pe marginea drumului în iarba şi se ascunse după un tufiş.

Zgomotul făcut de motor se intensifica. Era Fordul negru al administraţiei, cu inscripţiile fabricii pe portieră. Se opri în dreptul sau; printre crengile tufişului se puteau vedea rotile spiţate ale vehiculului pe şoseaua luminată de faruri.

Auzi portierele deschizându-se şi patru indivizi coborâră. După câteva clipe de aşteptare, care lui Nielsen i se părură ore, vocea lui Moore se făcu auzita:

— Nielson! ştiu că mă auzi! Nu-ţi vrem răul, dorim să te ajutam, înainte de a face ceva pe care vei regreta mai târziu.

— să ne întoarcem, domnule director! Nielsen recunoscu vocea lui Jameson, nu are cum să ajungă mai departe. Decât... dacă n-a părăsit domul...

— Nu cred domnule! vocea baritonală şi plată era a lui Bob în timp ce se urca la volan. N-ar supravieţui nici trei secunde, spuse şi motorul hurui din nou.

Fordul se întoarse şi pentru o secunda lumina farurilor dezvălui un zid cenuşiu care se materializase peste sosea şi se înalta pierzându-se în întunericul cerului, apoi bezna îşi reintra în drepturi sfâşiată pe alocuri de luminile punctiforme ale Oraşului din depărtare.

Când se simţi în siguranţă, Nielsen ieşi iar la drum şi-şi continua marşul, grăbind pasul.

O suprafaţă tare şi invizibilă îi blocă drumul. Făcu un pas înapoi nedumerit şi întinse mâinile pipăind peretele nevăzut din faţa sa. Merse de-a lungul lui; se părea că tăia şoseaua perpendicular.

La un moment dat simţi o denivelare. Apăsă cu palma în adâncitură şi se auzi un declic, în urma căruia un dreptunghi luminos se materializa în dreptul palmei. În faţa sa apăru din neant un disc de lumina care începu să se dilate, înroşind şoseaua. Închise ochii, deranjat de lumina puternică, şi simţi razele încălzindu-i faţa, ca soarele în zilele senine.

Deschise ochii treptat, până se obişnuiră cu lumina puternică şi printre gene apăru imaginea înceţoşată a unui disc roşu. Era chiar Soarele...

Cu ochii larg deschişi privi mut deşertul dezolant care se întindea la infinit, unde soarele, de un roşu bolnăvicios, coborât la orizontul înceţoşat îneca totul într-o lumină bizară. Deasupra lui, pe cerul întunecat, ca şi cum atmosfera fusese spulberată, Nielsen recunoscu luna sfărâmată în mii de bucăţi împrăştiate pe o bandă difuză, arcuindu-se pe boltă.

Se întoarse privind în spate la şoseaua înroşită ce se pierdea în bezna şi se trase înapoi dând din cap, cu privirea unui schizofrenic, nevenindu-i să creadă. Se împiedică şi se prăbuşi pe asfalt. Fanta circulara se închise automat lăsându-l iarăşi în întunericul familiar.

Zăcu pentru o clipă nemişcat, încercând să se convingă că nu era o halucinaţie repetând continuu cu glas tare că e doar un vis şi în curând avea să se trezească.

Dar nu se-ntâmplase nimic.

Oricare-ar fi răspunsul, Moore îl are, îşi spuse şi se ridică în picioare pornind pe sosea înapoi spre Fabrica.

***

Moore îl privi cu ochii apoşi, parând că nu ştia cum să înceapă. În spatele său, geamul fusese înlocuit. Nielsen îi

înfruntă privirea, la rându-i. După ce Bob şi Jameson părăsiră încăperea la rugămintea lui Moore, acesta rosti:

— Nu aveai unde să te duci... Nu-i aşa?

Nielsen încuviinţă absent, palid ca o stafie.

— Nu eşti primul care a ajuns aşa departe...

Directorul luă cutia cu trabucuri şi i-o întinse lui Nielsen, dar acesta nu schiţă niciun gest. Cu mişcări plictisite, scoase unul, îl muşcă şi-l aprinse pufăind.

— Spuneţi-mi că nu sunt nebun... zise Nielsen cu glas stins, aproape implorând.

Directorul îşi afişă obişnuitul zâmbet imperturbabil.

— Nu eşti... Privi ezitând la trabucul ce fumega între degete şi-l strivi cu o mişcare nervoasă în scrumieră. Bine, vrei adevărul? Iată-l!

Se ridică din fotoliu şi se îndreptă către fereastră. Picături de ploaie măruntă loveau geamul cu un sunet surd, apoi se prelingeau pe sticlă, alunecând sinuos.

— Închipuie-ţi o lume a secolului XXI, ajunsă la apogeul dezvoltării sale, care avea să plătească tribut progresului tehnologic, spuse bătrânul cu ochii pierduţi undeva departe.

Principala consecinţă a progresului a fost modificarea radicală a climei la nivel global. Măsurile împotriva acestui dezastru iminent au fost luate prea târziu şi s-au dovedit ineficiente.

În doar câţiva ani, suprafaţa Pământului a devenit de nerecunoscut. Gheţarii de la pol s-au topit, provocând creşterea nivelului oceanelor şi remodelând conturul continentelor, ceea ce dus la migraţii în masa. Deşertificarea zonelor, care altădată nu cunoscuseră lipsa apei, şi extinderea lor au răsturnat întreaga economie mondială, devenind instabilă. Foametea a cuprins pământul şi nu a durat mult până la izbucnirea conflictelor care, cu timpul, s-au extins pe întreaga planetă.

America de Sud era sfâşiată de războaie civile; republici noi şi uniuni se închegau şi se destrămau peste noapte. Europa trezită cu câmpiile, altădată fertile, deşertificate, subcomba economic, iar Africa fusese înghiţită în totalitate de nisipuri.

În mod straniu, Nielsen începu să-şi amintească detalii, dar amestecate ca un puzzle complicat.

— Bangladesh... murmură el.

Moore se întoarse şi-l privi încruntat.

— Memoria regresivă reziduală, o să-ţi aduci aminte cu timpul... Toate amintirile ţi-au fost păstrate, dar sunt reţinute de blocajul psihic al recondiţionării. Îţi voi explica mai târziu... Unde rămăsesem? A, da!

Bangladeshul a fost scânteia care a declanşat marea conflagraţie. Fiind printre primele teritorii pierdute în faţa apelor, întreaga populaţie de câteva sute de milioane s-a refugiat la graniţa cu India.

Situaţia în India era deja critică. Populaţia suferea din cauza secetei, erau un miliard de guri de hrănit, aşa că a fost interzis accesul refugiaţilor pe teritoriul ei, masându-se forte armate la fosta graniţă cu Bangladeshul. Pakistanul, sub pretext umanitar, a declarat război Indiei, care s-a soldat în cele din urmă cu un atac nuclear. India a răspuns în forţă.

China şi Rusia s-au implicat în război ca aliate ale părţilor adverse. Ţările arabe, profitând de haosul din regiune, au atacat Israelul, implicând în război şi America, ţară care-şi trimise flotila de submarine în conflictul nuclear.

În acea fatidică zi, pământul a fost pârjolit, civilizaţiile rase de pe faţa planetei, iar atmosfera spulberată de bombele cu antimaterie – cele mai teribile arme născocite de om, arme cu care a culminat schimbul nuclear şi care au pus capăt oricărei speranţe de a mai exista viaţă pe Pământ.

Reveni la birou şi se lăsă pe spate în fotoliu până când acesta protestă, pârâind sub greutatea directorului.

— Acum închipuie-ţi că acest viitor sumbru e, de fapt, trecutul nostru. Toate astea s-au întâmplat acum trei secole. Tot ce a rămas în urma prostiei omeneşti e o planetă pârjolită, transformată în deşert, mai arida decât Marte, şi o mana de oameni. Noi...

Totul era adevărat. Amintirile refulate ieşeau la suprafaţă, izbutind să treacă de bariera psihică. Amintiri, imagini sumbre de la sfârşitul lumii ...

— O secundă, vrei să spui că am trei sute de ani...

— Trei sute patruzeci şi unu, mai exact, deşi nu pari mai bătrân de treizeci. Minunile geneticii au făcut din noi nemuritori. Fluidul verde din tuburile de recondiţionare conţine, pe lângă diferiţi nutrienţi, şi telomeraza, o enzimă care reface terminaţiile cromozomilor, numite telomeri. Aceştia se degradează cu timpul, determinând celulele să se mai dividă ducând în cele din

urma la moartea lor, deci corpul îmbătrâneşte. Telomeraza împiedica procesul de îmbătrânire

Noţiunile pe care i se părea că nu le mai auzise în viaţa sa îi sunau acum familiare.

Moore se ridică şi luă din bar o sticlă de whiskey şi două pahare. Îi întinse unul lui Nielsen şi-l umplu.

— Bea! E destul de bun, având în vedere de câte ori a fost reciclat. Îşi turnă şi el în pahar şi-l dădu peste cap. Apoi îl umplu din nou.

— În total suntem 627 de oameni, toţi foşti militari pe submarinele nucleare. Călăii omenirii, cum are obiceiul Jameson să spună. E singurul care, în afară de mine, a trăit trei secole, cunoscând adevărul.

După exploziile bombelor cu antimaterie, atmosfera pământului a fost spulberată, ceea ce a dus la volatilizarea oceanelor, care apoi s-au pierdut în spaţiu. Cele câteva submarine care au supravieţuit au eşuat pe fundul oceanelor dispărute. Ceva trebuia făcut pentru a păstra ce-a mai rămas din civilizaţia terestră. Aşa că ne-am unit forţele şi am căzut de acord să construim Domul.

— Dar de ce tocmai o fabrică?

Moore pufni în râs.

— Iniţial n-a fost aşa. Domul era o seră care adăpostea o gradină luxuriantă, un adevărat paradis unde aveam tot ce ne trebuia, dar trecutul n-a fost uitat niciodată. Din contră, ne-a bântuit până ne-a otrăvit minţile. Mulţi au luat-o razna, nemaiputând fi recuperaţi: Bob, Louie, funcţionarul Gielen şi alţii care a trebuit programaţi cu rutine de simulare comportamentală. Ei lucrează în zona interzisă, în depozit. Acolo sunt descărcate camioanele cu radiourile produse de voi, sunt demontate şi trimise iar pe bandă unde sunt iarăşi remontate şi tot aşa, timp de trei sute de ani. Ei ştiu adevărul despre fabrică, dar nu-l înţeleg.

— Şi totuşi, de ce o fabrică?

— Munca ţine mintea ocupată, iar lipsurile nu-i permit să se manifeste şi noi exact de asta aveam nevoie. Jameson şi cu mine eram singurii psihologi de pe submarinele rămase. În cele din urmă, am descoperit un mod în care creierul putea fi programat fără a-i afecta funcţiile şi personalitatea individului, ci doar păstrând mintea intactă, să putem trăi fără s-o luăm razna.

Fabrica, vieţile noastre nu sunt decât un joc de teatru, menit să ne distragă de la cruda realitate.

— Dărăpănătura în care locuiesc, părinţii mei, Jane, familia lui Rizzo, nevasta lui Steven sunt doar...

— ... false amintiri, introduse în programul de recondiţionare... Îmi pare rău, Nielsen, am încercat să te scutesc de tâmpeniile astea... Crede-mă că înţeleg, sunt nevoit să trăiesc zilnic cu ele.

Nielsen îşi cuprinse faţa în palme. Cu ochii înlăcrimaţi, îl privi pe Moore. Acesta îi evită privirea şi mai luă o gură de whiskey.

— Şi atunci ce rost mai au toate astea? Ce rost mai are viaţa?

Directorul strânse din umeri.

— Trăiesc cu speranţa că va veni ziua când la porţile domului voi auzi bătăi, îi răspunse simplu Moore. Şi asta mă ţine în viaţă.

Un moment de linişte cuprinse biroul. Totul părea ireal, totuşi era real. Afară, ploaia măruntă încetase. Probabil sistemul de irigaţie fusese oprit de vreun computer.

— Acum că ştii, alegerea îţi aparţine... spuse Moore, spărgând tăcerea apăsătoare.

— Ce drăguţ! La urma urmei, pot alege... zise ironic Nielsen.

— Mda... deşi ţin să-ţi reamintesc că ai mai fost pus în faţa acestor alternative. Ni te alături nouă şi va trebui să suporţi povara cunoaşterii adevărului şi responsabilităţile implicate... ori alegi o nouă viaţă...

***

Lichidul verde îl învălui şi trupul îi fu cuprins de o amorţeala plăcută. Printre pleoapele întredeschise, văzu chipurile lui Moore şi Jameson deformate de sticla cuvei, apoi imaginea se stinse în spatele pleoapelor închise...

Încă nu se iviră zorii...

... şi totul era cenuşiu şi prăfuit: pământul ud şi bălţile cu noroi, autobuzele cu muncitori, până şi îmbrăcămintea muncitorilor şi fabrica însăşi.

Nielsen coborî din autobuz şi se alătură coloanei de muncitori. La intrare, se opri în faţa pontatorului cu cartela pregătită. Privi data afişată.

Era 11 noiembrie 1933. Un sentiment de d?ja-vu îl copleşi

pentru o secundă, dar se stinse repede. Îşi dădu seama că-i ţinea pe ceilalţi în loc, aşa că-şi perforă cartela şi se îndreptă spre vestiare.

O nouă zi începea, încă o zi pierdută, încă o zi... dar nu mai conta...

Duşan Baiski

EMBARGOU

Paradox nr.1/2004

Alaiul de câini traversa strada în marş forţat. O „Dacia” apărută brusc de după colţ frână cu disperare, lăsând în urmă două dungi negre. Speriată, mireasa îşi întoarse pentru o clipă capul şi se refugie cu tot cu alai sub un „Moskvich” parcat pe trotuar. „La naiba!” – îşi zise Otto în gând, privind plictisit la câinii ce se pierdeau după colţ. Nu pricepuse niciodată de ce aceştia, atunci când aleargau, o făceau dând impresia că aleargă în lateral, aidoma unor câini handicapaţi.

Otto căscă. Se întinse şi lovi din greşeală claxonul. Cel din „Dacia” cea nouă din faţă puse ziarul pe bancheta de alături, iar pe ziar, ochelarii. După care privi în oglinda retrovizoare. Văzu un tip cu ochelari, pe Otto, cu părul de-un blond spălăcit, care se holba la el. Se uită repede în faţă, mai mult din instinct, nu cumva, pe neobservate, coloana de maşini înaintase mai aproape de benzinărie, însă totul era la fel de încremenit ca în urmă cu o zi. Şi-atunci de ce-o fi claxonat, nenorocitul, ce anume nu-i convenea? Aşteptă să claxoneze din nou, iritat că individul părea că nici nu clipeşte, stând în aceeaşi poziţie nu de acum câteva clipe, ci de acum cinci-şase ore. Parcă sesiză pe faţa celuilalt un zâmbet. Drept pentru care îşi roti privirea, sperând în adâncul sufletului să găsească acolo răspunsul şi la claxonat şi la zâmbetul enigmatic al tipului cu „Trabant” din spate. Dădu cu ochii de „Moskvich” şi de haita de câini ce tocmai ieşea de sub maşină. Cu toată încrâncenarea şi pornirea de mai înainte, Petre nu se putu abţine să nu zâmbească. În frunte, o căţea neagră, lăţoasă, cu ţâţele atârnând, care era îndeaproape urmată de vreo şapte-opt maidanezi de toate mărimile şi culorile, cu limbile scoase şi ochii bulbucaţi.

Claxonă scurt, în semn că se prinsese de jocul celui din „Trabant”. Aşteptă câteva momente, numai că nu primi niciun fel de răspuns. Mai apăsă o dată butonul de plastic, uşor, chiar

prea uşor, astfel că nu auzi nici el aproape nimic.

Otto coborî fără să-i acorde vreo atenţie. După care deschise portbagajul „Trabantului”, de unde luă o lădiţă din lemn, băiţuită, lăcuită, o aşeză cu grijă pe bordura din dreapta a şoselei şi o deschise. Scoase întâi din ea un trepied metalic, pe care-l înfipse în iarbă, apoi o spirtieră pe care imediat o şi aprinse, iar în cele din urmă un ceaun de două porţii, în care turnă conţinutul unui sufertaş. Un timp, Petre urmări intrigat mişcările celuilalt, însă când văzu cum Otto îşi pune cu polonicul într-o farfurie de aluminiu tip cantină ceva lichid, aburind, din ceaun, se aşează pe un scăunel cu trei picioare, lângă „Trabant”, şi începe să înfulece cu poftă, i se făcu deodată dată foame. Fără să-şi dea seama, deschise portiera şi se dădu jos. Abia în aerul răcoros de aprilie sesiză că foamea fusese cea care-l împinsese la o asemenea acţiune. Mormăi îmbufnat, supărat pe sine însuşi. Urcă înapoi, nu înainte de a face câteva mişcări pentru a-şi dezmorţi, chipurile, mădularele. Luă ziarul de pe bancheta de alături. Pentru a treia oară în ziua respectivă, parcurse absent rubrica de ştiri. Auzi cum îi chiorăie maţele. Strânse din dinţi. Privirea i se ridică singură la oglinda retrovizoare de pe parbriz. Celălalt continua să mănânce cu poftă.

O lovitură surdă în tăblăria „Daciei” îl făcu să tresară. Era Iasmina, fiică-sa mai mică. Nu reacţionă imediat. Abia când fetiţa mai bătu o dată şi ridică un sufertaş până în dreptul ochilor lui, reuşi să se dezmeticească. Deschise portiera, coborî precipitat, aproape că smulse recipientul din mâna micuţei, o sărută pe frunte şi o împinse uşor din spate.

— Acum fugi acasă, că e frig!

— Dar aş mai sta aici, cu tine – se smiorcăi ea, dar chipul aspru al tatălui o convinse că era mai bine să plece... Mi-e frică de câini – adăugă îndepărtându-se.

Petre scoase din portbagaj o măsuţă de weekend şi două scaune pliante. Puse apoi sufertaşul pe masă. Se aşeză pe unul din scaune, astfel încât să stea cu faţa la Otto.

— Poftiţi la masă, şefu! – zise satisfăcut.

Otto îl măsură nedumerit.

— Mulţumesc, dar aproape că am terminat – îi răspunse, zdrăngănind cu lingura prin blidul metalic după ceea ce mai rămăsese din ciorba de fasole cu costiţă.

Petre nu mai zise nimic. Îndepărtă capacul sufertaşului, să vadă ce este înăuntru. Apoi la „Dacia” lui cea nouă. În sufertaş, câţiva cartofi fierţi, două-trei linguri de spanac şi două chiftele. Înghiţi în sec. Asta mâncase şi ieri. Acum ar fi preferat chiar şi un sandviş cu untură de porc, sare şi boia de ardei. Dinspre ceaunul celuilalt continua să vină mirosul ademenitor de fasole cu afumături. Scoase din buzunarul de la pantaloni un briceag multifuncţional, îi desfăcu furculiţa minusculă şi o înfipse cu ciudă într-unul din cartofi.

— Salut, Petrică! Şi tu pe-aici?! Nu-mi vine să cred că domnul director stă la rând la benzină când toţi şperţarii intră în faţă... nu este adevărat, este de-a dreptul imposibil...

Dumicatul i se opri în gât. Înghiţi cu greu.

— Dar ce ai de mâncare, că mi-e şi mie foame... ia te uite ce bunătăţuri... îţi iau o chifteluţă... ai scăpat ieftin, nici mie nu-mi place spanacul lui Popeye.

Nu se uită cine se oprise lângă el, fiindcă vocea îi fusese îndeajuns pentru a recunoaşte persoana. Privi doar mâna aceea plină de motorină şi ulei ars de motor care apucă una din chiftelele din sufertaş. Nu schiţă niciun fel de împotrivire, chiar dacă doar ce nu vomită.

— Dar e bună, deşi e mai mult cu pâine şi cartofi – zise Ştangă, mecanicul auto la care-şi reparase până acum vechea „Dacie”.

— Tu cu ce treburi pe-aici?

— Eh, am un transport pentru la noapte. Sparg şi eu embargoul. Ce să fac, directore, lumea nu prea mai vine la reparat rablele. Şi le fac singuri, rahaţii. Îmi mai rotunjesc bugetul de familie. Ştii – se apropie celălalt de urechea lui, am prins o filieră, un vameş a-ntâia care-şi face acuma o vilă cu etaj..., ar închide ochii dacă aş duce-o peste graniţă şi pe mă-sa. Pe cuvânt dacă nu! Numai alaltăieri am transportat dincolo o banchetă plină ochi. O sută optzeci de litri dintr-un foc, îţi dai seama? Şi asta sub ochii poliţiei care dădea cu flagrantu. Numai cine riscă câştigă – concluzionă Ştangă scobindu-se printre dinţi cu ungia neagră a degetului mic. Hai că mă duc. Zău, te-am văzut şi nu mi-a venit să cred că stai la coadă. Chiar nu ai pe nimeni? Îţi aranjez eu când mă întorc. Sari cu ceva bun... nu, nu la mine, ci la benzinar, şi totul se rezolvă. Unde-s bani, puterea creşte şi concurenţa nu sporeşte, ha, ha, ha! Vezi că rimează.

Sună-mă acasă, seara după zece, chiar şi după unsprezece. Eu nu mă culc prea devreme, iar nevastă-mea citeşte ca apucata nişte cărţi scrise de una Sanda sau Sandra, cum naiba o cheamă, dracu să le ia că nici de mine nu mai are timp... Hai, salut!

Celălalt se îndepărtă mestecând cu poftă ceea ce mai rămăsese din chiftea. Petre îl urmări cu privirea până ce ajunse Ştangă la „Ford”-ul său gri metalizat. Ce-o fi cu afirmaţia cum că „Numai alaltăieri am dus dincolo o banchetă plină ochi”? – aşa cum afirmase acesta, nu reuşea nicidecum să priceapă. „Da, da,” – îşi spuse într-un târziu, amintindu-şi de o trecere prin vamă în interes de serviciu, când văzuse peste o sută de canistre confiscate pline ochi cu benzină, dar şi ceva ce semăna cu o banchetă de maşină, făcută numai din metal. „Despre asta e vorba. Ştangă sparge embargoul cu bancheta. O sută optzeci de litri dintr-un foc. Dacă el plăteşte pentru benzină.... da, îi mai dă ceva şi benzinarului... da apoi vameşului... Cel puţin două sute de mărci germane la o trecere... aproape salariul meu pe o lună...” Îşi trecu palma peste capota strălucitoare a „Daciei”. Ştangă demară în trombă. În câteva clipe, „Ford”-ul dispăru după colţ. Se auzi scheunatul unui câine. Apoi nu se mai auzi nimic.

— Nu mai vin ăştia cu cisterna de benzină – zise trabantistul, scobindu-se în dinţi cu o scobitoare albă.

— Cine ştie... – îi răspunse Petre mai mult absent, cu gândul încă la bancheta metalică plină cu mărci.

Era încă nedumerit şi de faptul că Ştangă oprise şi nu-i spusese de ce anume o făcuse. „Probabil să mă umilească” – îşi zise. „Să văd că el se descurcă, iar eu stau la coada asta nenorocită.”

— Am auzit că ar fi construit ai noştri o conductă pe sub apele Dunării – spuse bărbosul posesor al unei „Dacii” verzi, staţionată la vreo două maşini mai în faţă. Se apropiase pe nesimţite de Petre şi de Otto şi auzise discuţia celui dintâi cu fordistul. Ţinea în mână un scăunel pliant tip „pescar”. Îl desfăcu şi-l aşeză lângă măsuţa lui Petre.

Soarele se lăsa dincolo de Calea Şagului. Oraşul se liniştise brusc. Un stol uriaş de ciori se întorcea mut de la groapa de gunoi de la Parţa la cuiburile din Pădurea Verde. Dinspre „Prinţul turcesc” răzbătu plânsul unui copil, apoi ţipătul unei femei.

Porniră să latre câţiva câini. Cineva porni un radiou pus pe frecvenţa unui post care tocmai transmitea ştiri.

Otto îşi aprinse o ţigară.

— Numai armata putea să construiască atât de rapid o conductă flexibilă pe sub Dunăre – mai spuse bărbosul. De fapt, ăştia lucrează mână în mână cu contrabandiştii.

— Păi nici nu se poate altfel – adăugă Petre. Am fost săptămâna trecută, în interes de serviciu, până într-un sat de lângă Dunăre. Am văzut cu ochii mei sonda de care s-a scris prin ziare. Are cel puţin vreo şaptezeci de metri înălţime. Se vede de la douăzeci de kilometri. Se află în grădina unui sătean, chiar pe malul Dunării. Nici nu vă vine să credeţi!

— Ba, eu cred – aprobă Otto. Dar cică ar fi totuşi vorba de galeria unei mine, care a fost săpată încă de pe vremea când romanii căutau prin zonă aur şi argint. Se întinde pe sub Dunăre până dincolo.

— Da – interveni bărbosul, dar aţi auzit că vecinii ridică pe malul lor statuia contrabandistului? O chestie grozavă.

-Daţi-mi şi mie cinci sute, să-mi iau de mâncare – scânci un copilaş de nouă-zece ani, apărut pe neaşteptate lângă ei.

Purta un sacou cenuşiu, zdrenţuit, cu mânecile atârnându-i până la genunchi. Ochii, aidoma unor boabe necoapte de măsline, săreau ba la faţa lui Petre, ba la sufertaşul de pe măsuţă, ba la lădiţa lăcuită a lui Otto.

— Iar ai venit? Nu ţi-am mai dat aseară o mie de lei? – îl luă Petre la rost.

— Da, dar i-am cheltuit deja... – răspunse puştiul făcându-i cu ochiul.

— Şi eu i-am dat cinci sute alaltăseară – adăugă bărbosul. Ăştia sunt şi obraznici. Le întinzi un deget şi-ţi iau toată mâna. Hai, întinde-o la alţii. Să-ţi mai dea şi alţii.

— Dar ceva de mâncare nu-mi daţi?

Bărbaţii se uitară unul la altul, fără să răspundă. Petre mângâie instinctiv capota maşinii. Nu se îndura să-i dea chiar resturile din sufertaş. Otto îşi întorsese privirea.

— Hai... hai... vezi că nu avem nimic – îl repezi bărbosul pe puşti.

În clipa aceea, de sub maşini ieşiră vreo şapte-opt câini, în fruntea cărora se afla aceeaşi căţea neagră, flocoasă, cu ţâţele atârnând.

Petre luă sufertaşul în care mai rămăseseră două jumătăţi de cartof şi o lingură de spanac. Deşărtă conţinutul pe asfalt. Câinii se repeziră hămesiţi, mârâind unul la altul, la resturile de mâncare. După care se uitară întrebători la oameni, aşteptând să li se mai dea ceva. Între timp, copilul dispăru cu tot cu lădiţa lui Otto.

— Marş de-aici, fir-aţi ale dracului de potăi! – strigă bărbosul, aplecându-se după o bucată de beton din şosea.

Câinii o luară la sănătoasa scheunând. Se aşternu iar liniştea. Otto aruncă ţigara şi strivi chiştocul cu piciorul.

— Credeţi că mâine aduc ăştia benzină? – întrebă apoi căscând.

Se făcuse întuneric de-a binelea.

— Cine poate şti – răspunse Petre. Zice-se că rafinăriile au vândut cea mai mare parte din benzină în străinătate. Susţin că le este cu mult mai rentabil decât să ne-o vândă nouă.

— Ar trebui să aprindem focul – îşi dădu bărbosul cu părerea. Eu stau la casă particulară şi am adus câteva lemne.

— Şi eu – sări Petre. Apoi tăcu. Ceilalţi nu trebuiau să ştie că luase câteva scândurele de la locul său de muncă. Se ridică, se duse la portbagaj şi le scoase. Ar trebui câţiva stropi de benzină, să se aprindă imediat.

— Aduc eu – zise Otto.

Peste câteva clipe, vâlvătăile luminară maidanul din stânga drumului şi blocurile de locuinţe din dreapta. O bună bucată de vreme, urmăriră tăcuţi dansul dezlănţuit al flăcărilor. După ce benzina cu care stropise Otto lemnele se termină, vâlvătăile se domoliră.

Din întuneric apărură două umbre. Erau doi bărbaţi, unul înalt şi unul scund şi îndesat.

— Hop şi noi! – glumi carevadintre ei, punând un scăunel pliant lângă foc. Am adus cu noi câteva lădiţe vechi, tocmai bune de ars. Le-am tot ţinut pe balcon, în ideea să fac din ele cuibare pentru porumbei, ştiţi, eu am crescut la sat şi-ţi plac porumbeii, însă nu m-a lăsat nevasta. Cum să fac eu cuibare şi să ţin porumbei în balcon, să deranjez vecinii şi alte chestii de genul ăsta.

Zgomotul scândurelelor aruncate pe asfalt alungă liniştea. Noii-veniţi se aşezară lângă foc şi scoaseră o sticlă de ţuică.

— E din dude, de acum doi ani. Am ţinut-o pentru nunta lui

fiu-meu, dar a şters-o prăpăditul în Franţa. I-a intrat în cap Legiunea Străină. Dar o să-l văd eu cum dă de dracu... Acolo se face armată, nu teatru de amatori... N-o s-o ţin până la sfântu-aşteaptă – încheie bondocul şi trase câteva înghiţituri bune. După care întinse sticla prietenului său, lunganul.

— Am auzit de la naşu-meu, care e ceva mare sculă pe la Fisc – interveni acesta luând sticla – că de aia nu se găseşte benzină pentru că ăştia o ţin stocată până li se aprobă să-i ridice preţul.

— Asta se tot spune încă de săptămâna trecută, exact în acelaşi loc. Au trecut şase zile şi tot nimic, nicio mărire de preţ. Vă spun eu – spuse Otto încercând să pară foarte convingător – benzină este, dar se duce toată la vecini. Prin galeria acelei mine de aur . Pe-acolo au construit o conductă care încalcă embargoul. Credeţi că americanii nu ştiu, că sunt atât de proşti să nu se prindă de şmecherii? Ei văd din satelit tot ceea ce mişcă în zona asta. Văd până şi un ac cu gămălie de la reverul sacoului meu. Nu, domnule, cu ăştia nu te joci.

— Fii serios, bătrâne – interveni bondocul. Înşişi americanii le duc vecinilor benzina. Tot embargoul ăsta e de ochii lumii. Să ne distragă atenţia de la probleme mult mai importante. Pur şi simplu, americanii, care oricum le-au luat-o înainte ruşilor în ceea ce priveşte cucerirea planetei Marte, au treburi mai importante. Embargoul a fost inventat exact pentru a le da ruşilor de lucru. În acest timp, iancheii colonizează Planeta Roşie. Vă spun sigur.

Bărbaţii strânşi în jurul focului se uitară înmărmuriţi la el.

— Da, iar chestia cu staţia orbitală „Mir”, cu echipajele alea mixte, e tot un fel de amăgire a ruşilor. Un fel de praf în ochi.

— Las-o domnule, nici chiar aşa – sări Petre. Nu or fi nici alţii atât de proşti. Mă... lasă....! – strigă şi o luă la goană după o umbră ce reuşi în cele din urmă să se facă pierdută printre blocuri. Se întoarse ţinând în mână sufertaşul în care-i adusese fiică-sa spanacul cu chiftele şi cartofi. Era să rămân fără el... – îngăimă punând obiectul în portbagajul maşinii sale şi încuind. A fost ţigănuşul de acum jumătate de oră. Nu eşti un pic atent şi ai şi rămas fără ceas, fără servietă, fără maşină... Ăştia se descurcă de mici...

— Exact aşa şi cu americanii. Cum nu eşti un pic atent, te-au şi lăsat în pielea goală. Aceasta este geopolitica. Legea lui

Darwin. Cel mai tare câştigă, cel mai slab dă colţii – spuse bondocul trăgând o duşcă de ţuică din sticlă.

— Totuşi, sper să vină mâine benzina. De o săptămână nu am înaintat nici măcar un centimetru. Pur şi simplu niciun centimetru. O să-mi încolţească până la urmă din cauciucuri cine ştie ce ierburi. Cum vin trei-patru tone, cum s-a şi terminat. Cum se termină, zău că nu pot să-mi dau seama. Parcă ar fi la benzinărie o gaură neagră, pe unde se scurge toată benzina... – bolborosi Otto.

— Ehei – mormăi bărbosul. Şi ce gaură neagră...

Ceilalţi râseră în hohote.

— Dar... mai ştii – continuă Otto, fără să ia în seamă întreruperea, poate chiar aici, la benzinăria asta se află un capăt de conductă unde dispare totul şi se duce la vecini...

— Nimic nu este exclus – prinse bărbosul din zbor. Acum patru zile am văzut nişte tipi ce săpau de zor chiar lângă benzinărie. Au apărut dimineaţa pe la vreo cinci, era încă departe de a se lumina de ziuă, şi s-au apucat să sape. Întâi cu o macara, până au dat la o parte bucăţile de beton, pe urmă cu hârleţele. Au săpat aşa până pe la vreo unsprezece, după care au plecat. S-au întors a doua zi dimineaţă, tot atât de devreme, şi au săpat în continuare. Pe urmă nu ştiu ce s-a întâmplat, fiindcă vreo două zile mi-a ţinut locul cumnatul meu. A treia zi, când m-am dus, de curiozitate, să văd ce au mai făcut muncitorii, nu am mai găsit decât o parcelă de pământ proaspăt răvăşit. Poate au îngropat ceva...

— Să nu fi fost cei de la telefoane... – îşi dădu careva cu părerea.

— Nu, nicidecum...

— Aşa este. Dacă din închisoare poţi scăpa săpând tunele fără să se prindă gardienii, care gardieni sunt puşi să urmărească exact astfel de treburi, cu atât mai uşor sapi lângă o benzinărie fără să te urmărească nimeni – spuse bărbosul.

Focul fu iar magnetul care atrase pentru minute în şir privirile celor aşezaţi în jurul său. Un ţipăt de femeie sfâşie însă tăcerea.

— Iar îşi bate beţivanul nevasta – zise careva arătând spre unul dintre blocuri.

— Ar trebui castrat! – râse bondocul.

— Dar chestia cu îngropatul m-a pus pe gânduri – mormăi

Petre.

— Zău că vorbesc serios – adăugă bărbosul.

— Dacă nu ai găsit decât pământ răvăşit – interveni Otto, nu poate fi vorba de vreo conductă. Am fi văzut mişcare. O astfel de conductă nu se pozează pe nesimţite.

— Cred că ar trebui să vedem ce anume au îngropat – se precipită individul înalt, care venise împreună cu cel mic de statură şi îndesat. Eu am în portbagaj o lopată de pescar, una dintr-acelea cu care scot râme când mă duc la pescuit. Ploaia încă nu a bătucit pământul, aşa că vom săpa foarte uşor.

— Şi dacă nu găsim nimic? – întrebă Otto.

— Măcar vom fi liniştiţi că benzina ce se aduce rămâne în cisterna benzinăriei şi avem şanse să ne umplem şi noi rezervoarele.

— Totuşi – interveni bărbosul, meditativ – de atâtea zile nu am înaintat niciun centimetru, iar benzina de adus s-a tot adus. E drept că nu mult, însă destul pentru a ajunge şi noi la rând. Dar cum vine, aşa dispare, de parcă ar intra în pământ. Eu sunt totuşi convins că ăia au instalat o conductă pe sub pământ...

— Ce vine din pământ în pământ se duce – replică individul înalt, la care nu se auzi decât un „da” aprobator şi un singur hohot de râs destul de anemic.

— Aveţi perfectă dreptate – interveni Otto. Din cele peste o sută cincizeci de maşini înscrise pe listă, numai două au ajuns să ia alaltăieri benzină. Au adus patru tone, deci şase mii de litri împărţit la şaizeci de litri în medie cât ar avea rezervoarele ar fi... câte maşini... cel puţin o sută, fiindcă nu toate au rezervoare de şaizeci, ci şi de patruzeci...

— Sunt şi din alea cu optzeci, cu o sută optzeci...

— Adică ajungem la... banchete-rezervor... şi tot nu se duc şase tone, dom-le...

Calculele le zăpăciră minţile. Focul aproape că se stinsese. Pe la ferestrele blocurilor din stânga şoselei luminile se stingeau una câte una. Lumea se pregătea de culcare.

— Nu, vă zic eu că aşa este – zise Otto. Toată benzina se duce prin conducta de lângă benzinărie.

— Fii, dom-le, serios, nici nu-ţi închipui câţi poliţişti au intrat în faţă.

— Chiar că regret că l-am lăsat pe cumnatul meu să-mi ţină locul timp de două zile. Ştiam acum cu certitudine ce-au

îngropat acolo.
— Şi dacă n-au îngropat nimic? – întrebă Otto, mai mult pentru el.
Ceilalţi îl fixară nedumeriţi. O bună bucată de vreme nu mai spuse nimeni nimic.
— Ajut... aj... ajutor... mă omoară...! – ţipă o femeie.
— Iar o bate beţivanul!
— Eu vă propun să mergem să vedem. Nu ştiu de ce, dar am eu o presimţire – bolborosi individul cel înalt.
— Ajutor.. mă omoară...!
Se auzi un geam spart.
— Ar trebui să o lăsăm pentru dimineaţă. Acum nu se vede nimic – interveni bărbosul.
— Dacă mă împingeţi până acolo, putem săpa la lumina farurilor. Bateria mi-este nouă, aşa că... – zise Petre. Ei, ce spuneţi?
— Dar ce facem cu focul?
— Simplu – sări bondocul şi se descheie la şliţ.
Ceilalţi i se alăturară râzând copilăreşte. Tăciunii sfârâiră câteva clipe, după care nu se mai auzi nimic. Oameni şi maşini se scufundară în întuneric.
— Credeţi c-a omorât-o? – sparse careva tăcerea.
— Hai să mergem – îi îndemnă bondocul. Sper să te putem scoate de-aici – i se adresă apoi lui Petre, arătând cu mâna spre „Dacia” cea nouă. Hei, trabantistule, împinge-ţi măgăoaia mai în spate, să avem loc de manevră.
Petre urcă în maşină. La a doua manevră se strădui şi reuşi să iasă din coloană. Împins din spate, autoturismul prinse să ruleze cu repeziciune pe şosea. Îi aprinse farurile. Drumul era pustiu pe-un sens şi ticsit de maşini pe celălalt. Stopurile, de toate formele, reflectau lumina aidoma unui imens şirag de mărgele portocalii.
— Auziţi! – întrebă Otto oprindu-se.
— Ce s-auzim? – întrebă individul cel înalt.
— Sirena Poliţiei – răspunse bondocul.
Petre nu auzea niciun fel de sirenă. Nu auzise nici măcar ce vorbiseră cei doi mai înainte. Dar când zări în faţă, pe celălalt sens, luminile colorate, rotitoare, ale maşinii Poliţiei, frână brusc.
— Împingeţi înapoi! – strigă deschizând portiera.

Numai că în spate nu mai era nimeni. Coborî şi se căzni să urnească „Dacia” din loc. Nu reuşi. Poliţia era tot mai aproape. Fază lungă, fază scurtă, în semn să elibereze şoseaua. Îşi desfăcu larg mâinile, a neputinţă.

— Dă-te, mă, la o parte, n-auzi! – se răsti un poliţist la el, de îndată ce maşina se opri scrâşnind dinaintea „Daciei” lui.

— Nu pot, îngăimă.

— Dă-te, mă, la o parte, paştele mă-tii! – strigă poliţistul de la volan, scoţându-şi capul pe geam.

Petre se căznea tot mai mult. Picături mari de sudoare îi năpădiră brusc fruntea. Deodată simţi cum îi fuge maşina de sub mâini. Privi speriat în faţă. Doi poliţişti împingeau „Dacia” ca nişte apucaţi.

— Trage, mă, volanul spre stânga! – ţipă unul.

Petre se supuse. În acelaşi moment, roata din spate, din stânga, săltă pe bordură şi imediat îi urmară şi celelalte trei. Vru să sară în cabină, să pună frână, însă nu apucă. „Dacia” i se blocă cu roţile din spate în căminul pentru apă rece al unuia dintre blocurile ce mărgineau la stânga şoseaua. Privi neputincios la „Renault”-ul Poliţiei, care se opri scrâşnind la vreo cincizeci de metri mai încolo, exact în dreptul „Trabant”-ului. Căută disperat după colegii de stat la coadă. Le văzu capetele iţindu-se pe după maşinile trase pe dreapta. Un minut mai târziu, se auzi sirena „Salvării”.

— Nu sunt..., nu sunt vinovat... nu am făcut nimic... – strigă un bărbat.

Se trânti uşa de la intrarea într-un bloc. Doi poliţişti ieşiră ţinând de subsioară un cetăţean înbrăcat doar în pijama.

— Ăsta o fi beţivanul ce-şi bătea nevasta – auzi Petre vocea bondocului.

„Salvarea” apăru în trombă de după colţul dinspre Piaţa Traian. Opri în faţa maşinii Poliţiei.

— Credeţi c-a omorât-o – se auzi iar vocea bondocului.

— Cine ştie – răspunse careva.

Câteva zeci de secunde mai târziu, pe aceeaşi uşă de bloc ieşiră doi brancadieri cărând pe targă o femeie gemând. „Renault”-ul porni în manşarier. La fel şi maşina „Salvării”. Minute în şir după aceea, li se auziră sirenele în noapte.

Dezmeticit, Petre dădu roată „Daciei” sale. În mod cert, trebuia remorcată. Simţea în suflet un gol imens. Nu atât din

pricina situaţiei, aparent fără ieşire, ci din cauza mojiciei celor ce-l împinseseră până acolo şi-l lăsaseră baltă chiar la apariţia poliţiştilor. Dar mai ciudă-i era pe sine însuşi, pentru voluntaritatea de care dădu-se dovadă. De nu ar fi fost atât de curios să vadă de ce anume se săpase lângă benzinărie, acum ar fi fost foarte liniştit, la locul său, în coloana de autoturisme.

— Hai să-l scoatem de-acolo – răzbătu până la el şuşotitul bondocului.

— Absolut normal – aprobă vocea baritonală a individului înalt şi slab.

„La dracu să vă ia!” – exclamă Petre în sinea lui, înfuriat mai mult pe propria slăbiciune decât pe ceilalţi.

— Asta e şosea, fir-ar mama lor a dracului de arhitecţi pupători în fund...! – înjură Otto.

— Nu sunt ei de vină – sări bondocul. A fost de vină sistemul. Şi ei au fost puşi să facă un asemenea drum...

— Puteau să spună „nu” – răbufni cel înalt, întreptându-se spre maşina lui Petre.

— Atunci putem spune că suntem toţi de vină pentru drumurile astea pe care nu pot trece două autoturisme unul pe lângă altul. Noi am fost sistemul – mormăi careva, fără ca Petre să-i poată recunoaşte vocea.

— Ce rost mai are să discutăm – interveni bondocul, împăciuitor. Betonul s-a întărit. Pământ pentru agricultură avem, dar nu avem agricultori, asta e.

Ajunseră lângă Petre. Dădură şi ei o dată roată „Daciei”, ţâţâind care mai de care.

— Suntem prea puţini s-o săltăm din spate. Apoi mai trebuie împinsă ori trasă – decretă Otto.

— Să încercăm, totuşi, că e mai goală de-un rezervor, nu-i aşa? – râse cel înalt.

Râseră cu toţii. Mai puţin Petre, neliniştit că a doua zi va vedea toate îndoiturile şi zgârieturile caroseriei. Un accident şi mai stupid nici că se mai putea.

— Unu, doi, trei şi....

— Acum împingeţi... ţine volan dreapta... aşa... gata, am scăpat. Urcă şi ţine tot înainte...

Petre abia mai apucă să sară în cabină şi să îndrepte volanul. Pentru o clipă avu senzaţia că va intra în maşina din faţă, însă norocul ţinu de data aceasta cu el. Nu mai apucase să

le spună că renunţă, că nu-l mai interesează ce anume fusese îngropat sau dezgropat lângă benzinărie. Nu dură niciun minut şi ajunseră în faţa hardughiei de tablă unde jucau benzinarii pocker ori şeptic american. Dinaintea lor, în lumina farurilor „Daciei” lui Petre, câţiva bărbaţi cu răngi de fier şi ciomege în mâini.

— Voi, încotro? Vreţi să intraţi în faţă? – se burzului un individ la vreun metru nouăzeci înălţime şi vreo sută de kilograme.

Preţ de o fracţiune de secundă, nu ştiură ce să-i răspundă.

— Vrem să vedem ce-au ascuns în groapă! – bolborosi bondocul, arătând cu mâna undeva lângă benzinărie.

— Ce s-astupe, dom’le, las’ că ştim noi trucurile astea. Le-a învăţat pe de rost de când putrezim pe-aici – tună vocea cuiva. Şi voi cu enbargou’, a? Nu vă mai satură Cel de Sus, a? Credeţi că noi, ăştia din faţă nu ştim că cisterna opreşte la voi, la capătul cozii, a? Iar la noi nu mai ajunge nimic...

— De asta am şi avut benzină să ajungem cu maşina asta până aici – răspunse bondocul în doi peri.

— Să nu fim copii – interveni Otto. Aici, lângă benzinărie, a fost instalată o conductă secretă, prin care se duce toată benzina – sfârşi el pe un ton ferm, care nu mai suporta niciun fel de contradicţie.

Şi, într-adevăr, şovăielile celor ce se postaseră în mijlocul drumului părură a se fi risipit.

— Da, au săpat. Inclusiv ieri.

— Păi... atunci să vedem ce este. Dar de ce aţi adus rabla asta până aici? – întrebă tipul cel solid.

— E nouă – mormăi Petre.

— S-avem lumină când săpăm.

Trecură pe lângă pompele de benzină, scufundate şi ele în beznă.

Otto înfipse cu sete cazmaua în pământ. Lama acesteia străbătu uşor primii zece centimetri, apoi se opri în ceva elastic.

— Am dat de ceva! – strigă Otto, bucuros.

— E ud... de ce-o fi ud... te pomeni că e de la benzină... – bolborosi bondocul ducând palma plină cu pământ la nas. Nu, nu e benzină...

— O fi de la câinii ăia mulţi care se tot plimbă pe-aici – zise careva, dând semnalul la o partidă de râs. Numai că nu râse

nimeni.

Individul cel înalt îi smulse lui Otto lopăţica din mână şi o roti deasupra capului.

— Să nu pierdem timpul – zise şi imediat înfipse unealta în pământul afânat.

Lama pătrunse foarte uşor primii zece centimetri, apoi se opri iar în ceva tare.

— Asta este! – exclamă Otto. Conducta!

— Nu e nicio conductă, nu vă amăgiţi – spuse careva din cei care se precipitaseră mai adineaori în faţa maşinii lui Petre.

— Dar de unde ştiţi dumneavoastră că nu este nicio conductă? – îl întrebă Otto.

— Păi ştiu foarte bine – i se răspunse.

Lunganul continuă să dea ţărâna la o parte. În fundul gropii nu se vedea nimic, însă metalul cazmalei se oprea în acelaşi material care opunea rezistenţă la săpat în adâncime.

— Trăgeţi-vă din calea farurilor! – ceru bondocul. Să vedem despre ce naiba este vorba.

— Pare-se că este un cauciuc de maşină – concluzionă Petre pipăind ceva la fundul gropii şi puţin lipsi să nu-i taie lunganul degetele. Da, este un cauciuc.

Lunganul pipăi şi el.

— V-am spus eu că nu este nicio conductă.

— Sapă jumătate de metru mai încolo – îl îndemnă Petre pe lungan. Aşa, acolo, exact acolo!

Lunganul izbi icnind. Cazmaua pătrunse adânc în pământul afânat, fără a se mai opri în nimica tare. O scoase şi izbi din nou, la o palmă mai încolo. Câţiva centimetri lama păru că intră-n gol, însă când toţi crezură că nu-i va mai sta nimic în cale, aceasta se opri. La fel a doua, a treia şi a patra oară.

— Alt cauciuc – zise Petre dezamăgit, privind la cei strânşi în jurul celei de a doua gropi

Într-adevăr, nu era decât un al doilea cauciuc.

— Dar ce sunt astea? – întrebă Otto pipăind cu palma suprafaţa aparent netedă a cauciucului.

Careva aprinse o brichetă. Din anvelopă ieşeau o mulţime de firicele fragile, albe la bază, cu doi-trei noduli spre vârf.

— Ce să fie, sunt sârmele scheletului, asta este!

— Nu, nu... seamănă mai mult cu nişte plante – se burzului Otto încercând să rupă unul, însă ceea ce părea un fir se întinse

fiind parcă de gumă.

— Sunt bavurile de la turnarea anvelopei – spuse cel cu alură herculeană, sprijinit în ranga pe care încă o mai ţinea în mână.

— Bavuri cu frunze?! – îl repezi Otto. Uite! – flutură el din degete.

— Nu se vede nimic – bombăni lunganul. Dă să văd!

— O fi vreun bob de fasole răsărit în praful prins în cutele anvelopei, nimic altceva...

— Ia priviţi! – exclamă bondocul.

Ţinea flacăra unei brichete aproape de fundul gropii şi dădea cu grijă la o parte pământul de pe anvelopă. Ieşeau la iveală tot mai multe plante, nu mai înalte de zece-doisprezece centimetri, însă cu două-frunzuliţe bine dezvoltate în vârf. Secunde în şir, nu mai spuse nimeni nimic, fiecare încercând să ajungă să rupă măcar unul din firele fragede răsărite direct din cauciuc.

— Nu, nu vă mai atingeţi de ele! – strigă lunganul. Nu vă mai atingeţi că este păcat... Nu, vă rog foarte mult nu vă mai atingeţi... este o minune a naturii... aceştia sunt... sunt arbori de cauciuc...

Pe lângă ei trecu un alai de câini. În frunte, aceeaşi căţea neagră, lăţoasă, cu ţâţele atârnând. În urma ei, nouă-zece maidanezi, de toate rasele şi mărimile, cu boturile larg deschise. Parcă râzând.

Laurenţiu Demetrovici

VITRINA CU EFEMERIDE

Paradox nr.2/2004

Se trezi brusc în faţa porţii. Dintre ceilalţi, niciunul nu-şi cunoştea originea şi nici destinul lor nu le era prea clar. Ştiau doar că trebuiau să treacă de partea cealaltă a barierei energetice, de unde nimeni nu se întorsese să dezvăluie cele ascunse, şi asta nu era prea uşor. Cei aleşi, sau poate mai iuţi, reuşeau printre primii, ceilalţi trebuiau să aştepte resemnaţi.

În ciuda necunoscutului, înghesuiala era relativ mare şi uneori ajungeau să se împingă unii pe alţii. Bariera ridicată lăsa să treacă un şir lung, ordonat. La răspântii, supuşi unor reguli accesibile doar iniţiaţilor, o luau care încotro în hăţişul traseelor jalonate cu obstacole comandate după algoritmi nemiloşi. Orice disfuncţionalitate aducea cu sine repercursiuni greu de imaginat. În atari situaţii, după zbateri dureroase, lipsiţi de vlagă, dispăreau înainte de-şi împlini destinul.

Avalanşa descărcărilor lumina difuz volumul paralelipipedic. Fascicule acoperind tot spectrul dansau aparent haotic, marcându-le jertfa. Undeva în profunzime un grohăit animă biomasa, provocându-i o deplasare uşoară. Subjugată emisiei de radiaţii, aceasta părea absentă.

Din loc în loc, pragurile se activau discret, distribuind mulţimea nerăbdătoare. Călătorea de ceva timp şi, cu toate că părea improbabil, avea impresia unui deja vu. Ţinta nu putea fi prea departe şi cu toate acestea efortul aparent incomensurabil îl marca încetul cu încetul. Ceva nu era în regulă, deşi toate semnalele arătau contrariul. Surpriza avea să apară curând, în spatele următorului obstacol. Aglomeraţia îl luă prin surprindere, ţipete disperate se auzeau difuz şi nu puţini erau cei care cedau, dispărând fără rost. Nici măcar locurile rămase libere nu erau suficiente în faţa avalanşei noilor veniţi. Împins de colo-colo, vizibil marcat în faţa dispariţiei iminente, încerca, cu ultimele resurse, să supravieţuiască.

În răstimpuri, un icnet marca momentele de satisfacţie.

Nimeni nu putea spune cu precizie când spectacolul de culoare s-a împotmolit. Cert este că în clipa imediat următoare masa execută o deplasare amplă pe lungime, îndreptându-se spre generatorul blocat. Contactul cu acesta produse vibraţii puternice de-a lungul şi de-a latul structurii.

Mai mult mort decât, viu, traversă comutatorul deblocat ca prin miracol şi, pe măsură ce accelera, puterile îi reveneau încetul cu încetul. Cum era şi normal, toţi în jurul său radiau. Privi în urmă şi se umplu de fericire la vederea puhoiului care-i urmă. Un ultim hop şi ţelul fi-va atins.

Scintilaţiile îşi reluară mişcarea zglobie. Reacţia nu întârzie să apară. Urâtania regurgită aparent mulţumită, deplasându-se în cealaltă extremitate. Ajunsă la destinaţie, îşi reluă starea de apatie.

Întunericul îl învălui brusc. Undeva, departe înainte, câţiva semeni se contopeau într-o aură ireală şi efemeră. Acum nu mai era nimic, doar neantul şi fărâma de timp. Impactul îl transformă într-o mare mare de lumină care-l învălui ca o plapumă, îndeplinind menirea.

Colosul se apropia inexorabil. Dunga luminoasă stăruia de ceva vreme, însoţită de acordurile grave ale menestrelilor. Impactul a fost decisiv. Cu un şuierat prelung, radiaţia deveni punctiformă şi liniştea puse brusc stăpânire peste încăpere, în timp ce pe suprafaţa sticlei apărură pete albicioase.

Cotizo Draia

UN TABLOU DE HATSHEPSUT

Paradox nr.2/2004

„Nu, nu mă gândisem la asta… În niciun caz”

Negare. Zâmbet. Cu ridurile strângându-şi evantaiele minuscule. Era o minciună. Privind înapoi, spre un trecut incert: cămăruţa îngustă şi văruită, cu colţurile îmbâcsite de păianjeni – Allah ştia ce mai găseau dihăniile comestibil printre containerele cu reactivi şi combinele de holo-developare. Studiai diapozitivele – matriţa interpunându-se între tine şi becul spânzurând gol şi indecent din tavanul murdar. Aceeaşi femeie în toate cadrele, despuiată, agresivă, sfidătoare, fascinantă... Casa cu tencuiala sfâşiată, arţarul cocârjat săpând în zidul de cărămidă cu insistenţa tăcută a regnului vegetal, firma cu neon contrastând cu peisajul sepulcral al Cartierului... „Foto – Crab”, un crustaceu roşu, cu ochi bulbucaţi, ţinând un Canon în cleşti. O idee complet idioată, ca atâtea altele.

„Deşi... Era o chestie absolut trăsnită. Toată lumea decentă a Şcolii de Arte a fost scandalizată. Ce putuse oare găsi Hatshepsut la un tâmpit ca mine?”

„Tâmpit?” Tonul tău amical mi se părea neverosimil. „Poate că detectase acel talent care desfide regulile...”

Masa îngustă, pentagonală, cromul lucind crud sub proiecţia tridimensională. O masă ideală pentru instalarea unui N-dy Wesson de zece giga-sinapse. Respirai fotonii componenţi ai unui peisaj-vertij de Dore?, restaurantul era mândru că marele holograf obişnuise cândva să eşueze aici între două orgii cu droguri neuro – selective. Cineva se plictisise probabil de senzaţia de cădere continuă ce ţi-o sugerau lucrările sale, turnase benzină pe el şi-i dăduse foc. Dore? n-a făcut decât gestul de a întinde mâna prin vâlvătăi şi a-şi declanşa aparatul, înregistrându-şi autodafé-ul. Lucrarea lui cea mai celebră, „Artist chicotind pe rug”... Te tot întrebai, îmi amintesc perfect, de parcă avea vreo importanţă, auzi, de unde naiba găsise tipul

benzină, probabil lucra la vreun muzeu tehnic, zvonurile circulaseră, dintre cele mai fanteziste, oricum poliţia nu-l dibuise. Probabil de aceea Dore? îşi mai păstrase puţină faimă, altfel... Holografia îşi încheiase demult epoca de glorie. Astăzi toată lumea caută Hatshepsut, regina terropicturii Kong.

„Ei, doar ştii... Ieşisem ultimul în promoţia mea. Nu era mare lucru de capul meu”.

În afară de teamă. Denunţase-şi aproape douăzeci de crime religioase, chiar făcând parte dintr-o confesiune tolerată. Examene promovate prin şantaj... Alegerea lui Hatshepsut fusese o surpriză imensă pentru toţi care te cunoşteau.

„Ţi-ar fi convenit rolul meu?”

„Nu ştiu. Sunt doar un creier, n-a fost nevoie niciodată să mă implic direct. Chestia cu Cartierul şi cu Hatshepsut mi-a reţinut imediat atenţia. Dar cred că pe tine te deranja altceva decât faptul că ieşiseşi ultimul”.

Cidrul celtic, îngheţat, cu aromă de butoi mucegăit scurgându-se corosiv pe gât. În apropiere exista un cartier medieval cu care restaurantul făcea schimburi în natură. Târfele blonde şi nespălate de la intrare, păzite de ciberdogi proveneau probabil tot de acolo.

„Cinism. Trecutul nu mai are nicio valoare”.

Îţi priveai chipul în oglindă, prelung, ascuţit, ca de rege asirian, ochii de un verde închis, prăfuit, ca o pădure bătrână, veşnica beţie a comparaţiilor, cu fizicul tău ar fi fost normal să înnebuneşti majoritatea femeilor, dar... Lipsea ceva mai ascuns, mai mistic; nu degeaba vezi frumuseţi de revistă îndrăgostite de aschimodii. Şi asta mai presupunea încă un lucru. Nu erai făcut pentru arta decadentă. Locul tău era în altă parte, poate în alt timp. Consolare pentru rataţi, scuipat scârbit în chiuveta cu dâre dizgraţioase de rugină. Mai departe.

„Cartierul nu accepta pe oricine”.

„De fapt, pe cine accepta? Precis voi, isteţii lumii aţi făcut o statistică. Există vreo regulă? Poate n-o să mă crezi, dar m-ar interesa”.

„Nicio regulă. Nu sunt favorizaţi nici săracii, nici asceţii religioşi, nici fecioarele hărţuite sexual. Acceptarea e perfect aleatorie. Şi chiar că nu te înţeleg de ce te interesează”.

„De ce?”

„Tot statistica. Pe niciun Acceptat nu l-a interesat

vreodată”.

Vorbeai limba S'Haan mult mai bine decât mine. Erai sigur de tine. O celebritate arogantă, prevăzută cu acel mic punct slab ce o făcea manevrabilă. Atmosfera conspirativă te enerva după timpul nefiresc de lung perindat sub reflectoarele presei mondene. Ce putea dori de la un astfel de artist un psiholog-sacerdot, după atâta vreme? Aparţineai unei altfel de realităţi, în sensul că o acceptai.

„Cartierul nu acceptă decât pe cei pe care îi poate modela”.

„Gândeşti cu voce tare?”

Îţi cunoşteam şi râsul. Plin, sănătos, dezvelind gingiile roz şi dinţii încă neprotezaţi bionic – aveai dreptul să ceri maximum de la propriul organism înainte de a-l îngropa în grefe. Cu toate că aveai bani nu te tenta nici moda genetică şi nici ciberprotezele. Îţi era scârbă de restaurantul infect în care te adusesem, de copii hidrocefali care se zgâiau la automobilul tău luxos. Erai schimbat. Modelat. Malformat.

Teoria intervenţionistă. O altă porcărie cu aere ştiinţifice. Aveai tot dreptul să râzi.

„Povesteşte”.

„Despre ce?”

„Despre ea”.

„Nu mai am nicio obligaţie faţă de tine, o ştii foarte bine. Am venit să te întâlnesc din pură curiozitate. Să zicem că am trecut într-o castă superioară”.

„Nici tu nu crezi ce spui. Nimic nu poate fi sigur în lumea noastră. În plus, sunt informaţii care nu mai au valoare”.

„Oricum eşti terminat, nu?”

Un rânjet iresponsabil.

„Nu m-ai putut înfuria niciodată”.

„Ăsta nu e un motiv ca să nu încerc”.

„Atunci, încearcă... Povesteşte...”

Cănile de lemn ne – lustruit, cidrul cu miros înţepător amestecat într-o proporţie destul de mare cu alcool industrial, surâsul jenat al armistiţiului temporar. Chelneri scheletici, cu tijele de servire îmbrăcate în porţelan chinezesc, spart şi afumat pe alocuri. Vreme de tainică istorisire...

O veche amintire. Începea cu vibraţiile de joasă frecvenţă ale unui vechi motor molecular şi cu cabina cilindrică a unei

stratodine marca Aerospatiale.

„Lumea e snoabă”, pufni revoltat Elliot Lanken, maltratând selectorul holo-revistei. Pelicula subţire se contorsiona în fulgerele minuscule ale laserelor de citire, înşiruind o suită de imagini tachistoscopice. Domnul respectabil de lângă tânărul deşirat, cu aspect avangardist se încruntă nemulţumit. Un atare mod necivilizat de a folosi decodorul ataşat fotoliului îl irita undeva, în adâncul subconştientului. „De ce?” întrebă maşinal.

În fond, era un băiat simpatic. Îi făcuse chiar o surpriză plăcută, când se întorsese de la bar îi oferise o şampanie şi un pachet de Dosterr – alune mutante cu miez zemos de pe Venus – nu, nu trebuia, dar vă rog, îmi face plăcere, fie, dacă doriţi, dar serviţi şi dumneavoastră, cranţ, cranţ... Îl vedea radiind de mulţumire; fusese după cât înţelesese acceptat ca elev de către o mare personalitate din lumea artei.

„Priviţi”, îl îndemnă Eliott. Forme geometrice colorate ţipător, într-o continuă mişcare se aleseră din dezlănţuirea de proiecţii. „Sunetul ascuns al tenebrelor”, de Alfons X-24, citi domnul o etichetă suspendată ca într-un miraj deasupra genunchilor tânărului. Nu se pricepea la arte plastice, pentru el totul se reducea la dreamscape – urile din reclamele companiilor de turism. Omul modern nu-şi mai putea permite să piardă timpul cu fleacuri, arta nemaiavând decât şansa unui hacker, de a-l pătrunde într-o secundă, dilatându-şi apoi mesajul în subconştient, ca un virus psihic. „Vă place?” reveni Eliott. Domnul ridică din umeri. „Nu ştiu. E un hipno – efect, nu sunt sigur că mă împac cu aşa ceva. Îmi aminteşte de oftalmologul meu”, râse el în final. „Aveţi probleme cu vederea?” se interesă imediat, amabil, celălalt. „Am avut. Astigmatism operat şi malformaţie de retină. Vedeţi ceva aici?” îi arătă domnul respectabil un mic cerc lucitor la pândă în întunericul din spatele irisului cafeniu, ponosit de vârstă. „Un Optiken de ultimul tip, transmite direct prin nerv”, explică el, plin de mândrie. „Nici nu se observă”, se prefăcu mirat Elliot. Mă port ca o lichea, se distră apoi în sinea sa. „Deci, cum vi se pare Alfons? Sau aveţi o reţinere în legătură cu ciborgii?” „Nu sunt electro – rasist”, protestă domnul, dând energic din mâini prin proiecţia luminiscentă. „Mi se pare prea ermetic”, îndrăzni apoi o explicaţie plauzibilă, după câteva momente penibile de şovăială.

Faţa lui Elliot se schimonosi brusc. „Un farseur!” izbucni el

brutal. „Transpicturalismul capetelor electronice se bazează cu perfidie pe snobismul general şi pe ignoranţa oamenilor în materie de artă. Abstractizarea devine un scop în sine, lipsită de fior estetic…” „E celebru?” interveni firav, celălalt. „Alfons?” râse Elliot, realizând în sfârşit că discuta cu un profan. „Unul din cei mai căutaţi la ora actuală. I se dă nas, a ajuns foarte bogat, îşi poate permite să-şi întreţină singur faima”. „Credeţi că e un om fericit?” întrebă calm, domnul.

O clădire cu trei etaje, înţesată de computere şi automate medicale, toate deservind un creier izolat, menţinut artificial în viaţă. Un creier care continua să picteze după ce un groaznic accident îi transformase talentul în ceva mult mai cinic. Astăzi nu mai este considerat decât un precursor. Exegeţii ştiu că Hatshepsut i-a fost unica elevă. O elevă malefică: îl ucisese prin faptul că se ridicase deasupra lui, folosindu-l ca rampă de lansare după care tăiase brusc legătura intimă pe care Alfons o aprecia mai mult decât orice. Orice artist de geniu are în el ceva dintr-un criminal rafinat.

„Aşa a început, într-adevăr. Nu ştiam mai nimic despre Cartier, cu excepţia legendei. Acel bătrânel din stratodină a ţinut neapărat să mi-o amintească. Mi-a detaliat selecţia Acceptaţilor. Când a auzit că merg la Hatshepsut s-a supărat de-a binelea”.

„Ţi-era frică?”

„De Hatshepsut?”

Regină egipteană de pe la începuturile Regatului Nou. O suverană absolută care şi-a păstrat regenţa în ciuda fiului ei ajuns matur; acesta, după moartea ei, a ordonat să fie şterse toate urmele trecerii ei prin istorie, fără a reuşi însă s-o facă uitată. Un pseudonim rezonabil, poate pretenţios, pentru oricare altă artistă. Nu şi pentru ea. Bineînţeles că îţi fusese teamă. Invitaţia unui Acceptat era ca o provocare la ruleta rusească. Nu se refuza niciodată; te gândeai cu groază la cele trei zile în care puteai deveni tu însuţi o parte a legendei… Sau un om mort, la fel de simplu.

Dar n-aveai de ales şi îţi plăcea că era aşa. Hatshepsut reprezenta o uriaşă tentaţie pentru orice bărbat, cu atât mai mult pentru unul complexat. Târfă afurisită, artistă anatemizată, infamă de neatins, icoană satanistă adulată în secret pe cinci continente, singurul Acceptat de sex feminin… Religia

recunoştea în ea cea mai mare ameninţare doctrinară a mileniului III. Hatshepsut poseda forţa demonică de a elibera oamenii. O forţă care îi venea tocmai din Egiptul de acum cinci mii de ani, îţi plăcea să-ţi imaginezi. Doreai s-o simţi, să deschizi capacul sarcofagului, să ţii mumia în braţe, beat de mirosul de gudron şi mirodenii pulverizate de vreme, să desfaci benzile sfărâmicioase de pânză şi să descoperi trupul ei alb şi curat, ca un djin delicat şi mortal al cunoaşterii. Un tablou de Hatshepsut valorând de o mie de ori greutatea sa în aur. Bursa de Artă din Sydney o clasase pe artistă pe primul loc în ceea ce privea preţul de cumpărare – şi nu numai punctul financiar de vedere era şocant. Cel mai bun artist al tuturor timpurilor a fost sortit să fie o femeie, încheind brutal, printr-o cumplită sfidare teologic – estetică lungul şir de secole al supremaţiei masculine.

„Trebuia s-o fac. În calitate de Acceptată, ea trebuia să ştie ceva în plus. Alegerea pe care o făcuse nu putea fi întâmplătoare... Cartierul nu îi era doar un refugiu...”

Îţi frângeai mâinile, frământat şi încordat. Groaza a milioane de oameni care tremuraseră înaintea ta plutea în aer şi te sufoca. Nimeni n-a supravieţuit în Cartier mai mult de trei zile decât dacă fusese acceptat. Unii mureau chiar subit. Cei care scăpau, erau transformaţi într-un mod insidios. Era o realitate.

Toate aceste de când cu Cerşetorul...

Se întâmplase cu câteva sute de ani, înainte de Prima Cruciadă Modernă. Pe atunci oamenii trăiau încă în oraşe separate, iar nivelul de civilizaţie era mediocru. În fiecare oraş existau foarte mulţi cerşetori, oameni care ieşiseră demult în afara oricărui sistem de asistenţă socială. Unul dintre aceştia, s-a presupus iniţial, avea să devină un caz cu totul ieşit din comun.

Toată tagma de orbi, surzi şi schilozi mai mult sau mai puţin prefăcuţi auzise de el. A pretinde că-l cunoşteau personal ar fi fost prea mult. Practic niciun staroste nu putea spune că îi aparţine. Îl denumiseră în fel şi chip, speriaţi de moarte. Asta mai cu seamă după ce trei oameni, solizi şi în toate minţile, gorilele starostelui din piaţa Odeon fuseseră trimişi să-l convingă pe intrus să plătească „protecţia”. Îi găsiseră bărcile, după şase zile, plutind umflaţi pe râu. Puteau toţi doctorii să jure că fusese un înec obişnuit; printre cerşetori se formase deja

superstiţia. „Întunecatul era blestemat şi poseda forţe malefice. Nimeni nu mai avea curajul să mai cerşească în apropierea lui; mulţi se simţiseră rău după câteva ore, alţii se îmbolnăviseră de forme monstruoase de cancer. Astfel că piaţa îi fusese în cele din urmă cedată.

Dealtfel, piaţa Odeon devenise tot mai rar frecventată nemaireprezentând la o adică un vad bogat. Şi totuşi, Întunecatul nu se clintea zi şi noapte de la locul tui. Nu dădea semne că n-ar prospera, ceea ce-i intriga şi-i înfuria pe şefii tagmelor. Toţi îi juraseră răzbunare: şeful chiorilor că-i scoate ochii, cel al ologilor că-i rupe picioarele... Apoi au descoperit că nu-i cunoaşte nimeni infirmitatea, neîndrăznind să se apropie suficient pentru a afla. Îl vedeau doar de la distanţă, ghemuit sub un fel de prelată neagră, lucioasă.

Poliţiei, în general, nu-i prea păsa de cerşetori şi de afacerile lor încurcate. Fiecare staroste mituia cât putea de bine pe agenţii de cartier. În cazul Întunecatului, întreaga colcăială de coşmar a schilozilor încercară să-i asmută pe copoi împotriva acelei fiinţe tăcute şi enigmatice. Comozi şi precauţi, poliţiştii aşteptaseră mult până să ia o atitudine. Se spunea că un inspector vorbise în cele din urmă cu cerşetorul singuratic, apoi fusese internat într-o clinică de psihiatrie. De atunci, toţi poliţiştii care primeau misiuni în zona „Odeon” se mulţumeau să întocmească rapoarte fictive. Chiar şi cei curajoşi hotărâseră să ignore fenomenul.

După un timp, chiar şi cerşetorii hotărâseră să-l lase în plata Domnului. În definitiv, poate nici nu era cerşetor. Nu fusese niciodată văzut primind bani. Putea fi un soi mai aparte de ascet, ca pe străzile murdare ale Bombay-ului, cufundat în cine ştie ce meditaţie paranoică. Era oricum, o persoană de care mai bine te fereai.

Locuitorii Cartierului începuseră şi ei să se teamă. Ocoleau de departe piaţa, prăvăliile din Odeon se închiseseră una după alta, părinţii îşi ţineau copiii să nu se ducă la ăla nebunu’ din piaţă. Ţâncii simţeau însă mai puţin frica: cei mai îndrăzneţi se duceau şi-i dădeau târcoale, curioşi. Acea fiinţă nemişcată conţinea pentru ei o nelămurită atracţie, spre deosebire de adulţi care resimţeau în prezenţa lui o respingere aproape fizică. Femeile îşi făceau cruce şi îşi scuipau în sân, bărbaţii bravau, comentând caustic, înjurând şi strigând la el de la distanţă. Cei

care cutezau să se apropie, promiţând prietenilor că „Îl aranjez eu p-ăsta”, renunţau rapid la acţiune, se plângeau apoi de dureri de cap şi sfârşeau la spital. Pe măsura ce timpul trecea, frica mărea tot mai mult golul din jurul cerşetorului. Casele mai apropiate fură părăsite; prin parcul sălbăticit nu mai trecea nimeni. Biserica fu închisă după ce preotul, ducându-se într-o zi cu crucea la cerşetor, dispăruse, fiind găsit o săptămână mai târziu, mort şi în putrefacţie în spatele altarului.

Mai veniseră sporadic reporterii. Ştiri despre cerşetorul bizar din piaţa Odeon, oraşul S. apăreau din când în când în comunicatele agenţiilor internaţionale. Fenomenul era însă atât de insidios încât nu putea constitui o „bombă jurnalistică” suficient de penetrantă. În plus, toate filmele şi benzile video folosite pentru a imortaliza cerşetorul nu reuşiseră să ofere o imagine precisă a acestuia. Filmele apăreau parţial voalate, benzile magnetice suprascrise de semnale parazite. Reporterii prea îndrăzneţi au dispărut în final, unul câte unul, în condiţii dintre cele mai dubioase.

Cartierul respectiv al oraşului a fost în cele din urmă complet abandonat, dar nimeni nu s-a grăbit să-l pună în sistematizare. Doar câţiva posedaţi mai veneau din când în când printre clădirile pustii încercând să-l vadă. El era întotdeauna acolo, o mogâldeaţă neagra în scuarul din faţa parcului. Vegetaţia izbucnise peste tot cu o exuberanţă nesănătoasă, ierburile erupeau, decolorate prin crăpăturile asfaltului, casele se ruinau, cu ferestrele opacifiate de pânze dense de păianjeni, degradarea avansa într-un ritm inexplicabil. Fanatici din toată lumea au început să vină cu regularitate să-l privească de la mare distanţă, din capătul unui bulevard pustiu străjuit de siluetele cocârjate ale stâlpilor de iluminat în descompunere. Au apărut curând adevărate ritualuri de iniţiere. Se vorbea în şoapta despre apariţia, în anumite nopţi a unei a doua luni şi a unor constelaţii străine. Sectele nou apărute îşi disputau onoarea de a-l avea pe cerşetor drept mentor sau Messia...

Au început să circule sute de legende şi mituri, iar intre adepţii cultelor respective şi celelalte religii au izbucnit chiar mici înfruntări, uneori sângeroase, care n-au făcut decât să sporească numărul fanaticilor.

Apoi posedaţii Cartierului au început să moară în masă. Cadavrele lor semănară străzile, ca într-o molimă medievală.

Putrezeau înfiorător de repede, lichefiindu-se dezgustător, pătând trotuarele şi lăsând schelete sfărămicioase în urma lor.

Guvernul ţării obscure din care făcea parte şi oraşul S. a ordonat, în cele din urmă o intervenţie a armatei. Presiunile internaţionale deveniseră extrem de insistente. Corpul expediţionar a fost însoţit de un grup de savanţi. Dezamăgirea a fost însă mare. Cerşetorul dispăruse.

Nu l-a mai văzut nimeni de-atunci. Dispariţia sa a coincis cu agresiunea musulmană asupra Europei, primul act din lungul şir de Cruciade Moderne. Nostradamus avusese probabil dreptate.

...

De ce-ţi aduci aminte de toate acestea? Poate pentru că viaţa ta, sau cel puţin o parte esenţială din ea s-a împletit cu atmosfera acelui Cartier. Stratodina te-a lăsat la o staţie de teleportare, veche, demodată, folosită poate doar de amatorii de senzaţii tari. Nimeni nu ateriza în Cartier, nu exista staţie de Planetran şi nici magtren. Hypermobilul pe care îl ai acum era atunci doar un vis...

Te-a întâmpinat un Ratman bătrân şi slinos. Pielea murdară, aproape chealǎ, favică, presărată cu placarde de peri scurţi, cenuşii, figura malformată... A doua sau a treia generaţie după Terorismul Viral. Individul era plin de implanturi bionice ieftine şi asculta hotline-urile pornografice venusiene direct în creier. Singura lui plăcere. Ţi-a luat banii, morocănos şi te-a avertizat ca reglajul sculei e destul de aproximativ. Ai dat din mână că ţi-e totuna dacă te proiectează în Odeon sau în Australia.

Ai zâmbit în timp ce te aflai în alveola aparatului. Pereţii, cândva eloxaţi, erau acoperiţi cu înscrisuri şi desene obscene. Radeţi-o lui Allah. Moartea, unica soluţie. Tăiaţi boaşele musulmanilor...

Transformat pe nesimţite în rază, ai curs cuantic pe deasupra unui sector de antrepozite al Planetopolisului şi te-ai rematerializat.aproximativ în locul unde apăruse cu şase sute de ani în urmă Cerşetorul. Plouase, noroiul înghiţea vâscos resturile străvechi ale asfaltului. Un Landrover cu hidrogen lichid, veritabilă piesă de muzeu, se ghicea printre copacii noduroşi, crescuţi anarhic. Un spot roşietic a descris un arc de cerc prin aer intensificându-şi strălucirea în cădere şi pierind în mocirlă. Ţi-a trebuit ceva timp sa te dumireşti că fusese un muc de ţigară, o altă relicvă. Huruitul motorului, maşina sărind ca o

fiinţă vie din glod, venind spre tine, fioroasă în noapte, orbindu-te brusc cu farurile. Urcă, ţi-a şuierat, indiferentă. Te aşteptase, omul-şobolan de la staţie lucra pentru ea, ca atâtea creaturi ascunse ale Cartierului, de la mica pocitanie care-i ştergea uleiul de pe instrumente până la mutantul care-i lingea sexul în timpul nopţii. Dar toate acestea urma să le afli mult mai târziu. Deocamdată te bucurai că o puteai vedea. Ţi se făcuse marea favoare: erai ucenicul marii Hatshepsut şi totodată bărbatul ce avea cinstea de a sta în preajma celei mai fascinante femei a mileniului trei. Nu era rău deloc pentru un agent al Ayatollahului.

Tiara Serena del Vechio, născută sub cupola de metal şi sticlă a Veneţiei în urmă cu treizeci şi patru de ani. Provenea cu alte cuvinte dintr-o lume-muzeu, ceva ce până şi adepţii Jihad-ului fundamentalist respectaseră în sângerosul lor război. Titlu de contesă, sânge albastru, vechi, cu arome de dogi, intrigi sofisticate şi otrăviri, de aristocraţie demult degenerată, o nobilă înaltă şi slabă, o fosilă vie, palidă, plină de distincţie, pândind din umbra unui stufos arbore genealogic. De ce te tulburau toate aceste sugestii? Erau ca un puternic afrodisiac, satisfacţia perversa de a te împreuna cu un simbol, de a intra în istorie pe cale sexuală. În plus, bucuria tot mai rară de a vedea o femeie îmbrăcată provocator, ca în vremurile de demult; Sharia, cumplita lege islamică, aruncase din nou sexul frumos în urâţenia unei moralităţi arbitrare. Cum ai suportat călătoria, bine, a fost plictisitor, te-ai mirat că te-am chemat, da desigur, mi-a fost greu sa-mi explic, ţi-e frică, puţin, nu trebuie să te ascunzi de mine, nu-ţi voi fi nici guru, nici amantă disperată, nu, nu m-am gândit la asta nu e cazul nici să minţi, ştiu că mi-ai studiat holopornurile ţinându-le cu o singură mână, a chicotit ea spre disperarea ta, conversaţia era consternant de clişeatică, o să-ţi pozez, a reluat, dar să ştii că n-o sa mă ai, de fapt o să-ţi dai seama de adevărata lipsă de sens a posesiunii sexuale... A făcut o pauză, privindu-te sobru, apoi a precizat. „O să te am ...” Era o frumuseţe fioroasă, în ton cu noaptea, cu Landrover-ul nostalgic, cu cabina distrusă, ruginită, plină de cabluri disecate ieşind din bordul brăzdat de crăpături, sau cu ruinele din juru-i, fosforescente sub luna plină.

Te-a dus la una din intrările subterane ale Labirintului. Dedesubt, timpul făcea un titanic salt în nedefinit; nu

recunoşteai nimic familiar în strălucirea orbitoare a unor coridoare largi, umplute cu un aer ionizat, înviorător. Nu este o construcţie umană a zâmbit Hatshepsut. Confirmarea propriei presimţiri te-a făcut să te înfiori. Labirintul crescuse ca un animal fabulos în subsolul Cartierului, sub veghea atentă a Cerşetorului. Acceptaţii de rangul Tiarei găsiseră aici apartamente special pregătite; fiecare ajunsese, plimbându-se firesc, la locul său... Şi ţi-ai dat seama mai târziu, pentru fiecare Labirintul arăta altfel.

Sălaşul artistei era compus din câteva zeci de camere, dispuse pe patru etaje, închizând ca într-un enorm cuib de viespi o sală uriaşă, atelierul propriu-zis. Unele încăperi erau intr-o dezordine stupefiantă, altele păstrau o ordine glacială. Înainte de a te introduce în atelier, Hatshepsut ţi-a dat o pereche de ochelari speciali. Terropictura Kong putea chiar să ucidă la prima vedere. Era începutul etapei de iniţiere.

În mijlocul sălii se înălţa un obelisc egiptean, încărcat de hieroglife. O altă Hatshepsut, în urmă cu cinci mii de ani, îl instalase în fata templului lui Amon-Ra din Karnak. O costase probabil o avere achiziţionarea lui. Sau era un cadou de prost gust de la un amant grandoman. Nimic nu era prea mult pentru a intra în graţiile ei, erai de acord... Piatra veche fusese protejată de o peliculă aderentă, de duritatea diamantului. Obeliscul ţâşnea dintre cupolele strălucitoare ale reactoarelor; atelierul semănând cu etajul maşinilor de pe o astronavă.

O lucrare se afla tocmai în plin proces de finisare, sprijinită în schelării. Suportul de cristal era încărcat energetic, atmosfera avea un iz pătrunzător de ozon. Pictura ca proces industrial, te-ai gândit, copleşit şi revoltat în egala măsură. Câţiva roboţi levitau în faţa panoului hexagonal, manipulând inscriptoarele atomice de mărimea unor locomotive. Era greu de înţeles prin ce artificiu magic energia brută a instalaţiilor folosite la încărcarea compoziţiei era sublimată în efectul psihic şocant din starea finită. Ai evitat o clipă să priveşti giganticul tablou; ochelarii trebuiau să suprime, cel puţin teoretic 95% din efect. Deşi o ştiai, nu puteai să-ţi stăpâneşti anxietatea şi nici pofta nebună de a vedea pictura.

Ai făcut-o, apoi. Un asfinţit auriu-roşu. aparent banal, o siluetă de femeie conturată de o lumină intensă, venind din spatele ei, dintr-un coridor, nehotărârea putându-i-se citi din

atitudinea umbrei corpului, demonul aşezat pe picioarele lui solzoase, cu cap de saurian şi ochi incandescenţi ieşind din furtuna încremenită a unor nori învolburaţi, de o culoare incertă, aripi negre de chiropter şi gheare desfăcute în anticiparea prăzii, totul ghicit dintr-un efect dement de zoom, direct din ochii ei violeţi... Contururi nedefinite, pierdute în halouri delicate, într-o explozie de tonuri sobre. Prima impresie. Apoi groaza răscolindu-ţi viscerele, convulsiile răsucindu-ţi trupul, sfincterele pe cale de a nu mai putea fi controlate; te-ai rostogolit urlând pe podea, lovit de semnalul de sincronizare – diabolicul secret a lui Hatshepsut. Impulsul aruncă scoarţa cerebrală într-o a „treia stare”, descărcând neuronii în cascadă, într-un mod asemănător cu epilepsia. Puterea picturii era înfricoşătoare. De obicei, artista aştepta câteva luni înainte de a expune, reglând cu grijă intensitatea descărcărilor. Chiar şi aşa, vizitatorii galeriilor în care teribila femeie îşi amenaja expoziţiile erau deseori scoşi cu targa, cuprinşi de convulsii. De data aceea însă, în faţa ta s-a aflat o lucrare virgină, la maximum de potenţial. Ai trecut la un pas de moarte, în râsul aproape hidos al nimfomanei demente.

Asta nu mai era artă, îţi venea să strigi, istovit. Sau... Acelaşi vechi fior... Trebuia să fie arta altora.

„Mă iubeşti?” Se juca, în mâinile ei tremura un gingaş fluture cibernetic, ca un evantai chinezesc. „În ciuda faptului că Ayatollahul care te-a trimis vrea să mă lichideze?” Eliott dădu din umeri. Era o întrebare aruncată fără să dorească răspuns. „Aşa e. Ce poate avea una cu cealaltă? Crima e suprema formă de dragoste, filosofa ea, vârându-şi din nou degetul mic în cupa minusculă a injectorului transdermic. Se droga, bineînţeles. Îşi prepara singură mixturi rafinate de endorfine sintetice, imunizându-se astfel faţă de efectul propriilor compoziţii artistice. „Ucide-ţi iubita/ Aruncă-i acid în faţă/ Arde-i sexul cu ţigara aprinsă/ Faceţi dragoste în flăcări/ Pentru ultima oară/ Simţiţi orgasmul cărnii ce sfârâie/ Beţia amorului de cenuşă”, recită Tiara cu glas stins. Eliott se scutură de groază, recunoscând versurile unui vechi imn de metarock psihedelic. Mulţi fani muriseră chiar aşa, în jeturile arzânde de napalm ale fanaticilor fundamentalişti. Cântecele şi manifestările lor erau interzise deja de mai bine de două veacuri. Îi veni să verse şi se

duse la toaletă; efectul picturii încă nu se risipise.

„Excesele nu fac bine nimănui. Nici societăţii, nici culturii, nici omului în general”, reluă ea când Eliott se întoarse, palid şi tras la faţă. Afirmaţia îl contrarie. Tocmai Hatshepsut să susţină aşa ceva. ‚Atunci?” îngăimă el, ridicând un pahar de pe masă. „Fugim după excese pentru că ele ne purifică, asta e unica lor calitate. Bea, o să-ţi facă bine. Nu te simţi golit în interior?” „Oarecum”, şovăi el. „Nu eşti chiar complet descărcat. Dar vei fi”, îi promise artista, scuturându-şi părul despletit. Vei deveni o amforă goală şi fragilă, gata să primeşti ceea ce voi turna în tine. „De unde ştii că-mi doresc aşa ceva? Nu cred în iniţiere”. „Dorinţele nu ne aparţin”, murmură ea, după o scurtă pauză. Îl privi drept în ochi, ca o pereche de cuţite sclipind sub lună. „Dupa aceea, vei putea să mă ucizi. Va fi chiar important s-o faci”. Elliot pufni, revoltat. „Puţin îmi pasă de Sharia sau de terropictură. Am venit pentru tine”, izbucni apoi. Hatshepsut râse încet şi se ridică. Pe ecranul gigant ce ţinea loc de geam, curbându-se spre tavan ca un sfert de sferă se vedea Cartierul, încă în noapte. „A doua lună”, arătă ea spre acoperişurile cu ţigla desfrunzită. Era acolo, într-adevăr, ceva mai mică decât sora sa, roşietică, enigmatică. Eliott încremenise. „Cum dracu”... exclamă el uluit. „Apare în general dacă un intrus e pe cale de a fi acceptat. Este un semn bun pentru tine, dar nu ţi-o lua în cap. Ce stare îţi dă?” „Agitaţie, răspunse Eliott, clătinând nehotărât din cap. „Nu-i rău. Ai fire de lup”, murmură ea. „N-am observat”, o ironiză el. „Prima ta lucrare va fi un lup roşu, te asigur că o să ai succes”... Era evident că drogul din venele ei începea să-şi facă efectul. Eliott îi măsură formele clasice ale trupului pe care se mula rochia albă, fără mâneci. Umeri goi, bronzaţi, un tatuaj fosforescent cu efect terro pe omoplatul stâng – şi-l făcuse singură şolduri largi, ascuţite, picioare lungi şi încălţăminte peliculară, transparentă, cu tocuri foarte înalte. Niciun implant bionic vizibil. Mult prea perfectă pentru lumea malformată de după Terorismul Viral.

„De ce m-ai ales tocmai pe mine?” „Iarăşi?” se amuză ea. „De ce se învârte Pământul în jurul Soarelui?” „Nu vorbim de legi naturale”, protestă Eliott. „Dar despre ce? Despre psihologie? Te-am simţit... Poate că te plac. Accepţi ideea?” „Ai ştiut foarte bine cine sunt. Eşti masochistă?” Hatshepsut îşi linse buzele în mod provocator. Probabil că era .„Am fost izolată”,

răspunse într-un târziu „Au mai existat şi alţi discipoli, înaintea ta. Toţi au fost omorâţi. Niciunul nu a ajuns până la mine. Faptul că eşti informatorul scârbos al acelui moş paranoic ţi-a dat, paradoxal, o şansă. „Poate fi o întâmplare”. „Exclus. Fiecare satelit de supraveghere are o fişă completă cu cei cu care întreţin relaţii, indiferent de ce natură. Sunt urmăriţi 25 de ore din 24. Doar arta mea ne-a rămas ca mijloc de comunicare. Şi apărare...” „Artă subversivă?” „Nu sunt căpetenia unei organizaţii politice secrete, dacă la asta te referi. După cum nici Acceptaţii nu formează o ghildă de atei, sau de iniţiaţi în religii interzise”. Ochii ei albaştri străluceau nefiresc, ca la un bolnav de friguri. „Am fost urmărită şi m-am refugiat aici, în ţara nimănui. Din fericire, am fost acceptată. Ce înseamnă asta cu adevărat, o să simţi şi tu...”

Elliot ridică din umeri, apoi îşi luă ochelarii de protecţie. Hatshepsut încuviinţă, tăcută. Discipolul trebuia să Privească din nou.

Te-ai întrebat de ce făcusem o asemenea greşeală. Într-adevăr, cum aş fi putut să te oblig să-ţi îndeplineşti ordinele dacă erai Acceptat? În Cartier erai aproape imun la ameninţările lumii. Perfectă siguranţă. Nu doreai încă moartea artistei. Nici măcar nu-ţi puteai imagina cum ai elimina-o. O iubeai, o dragoste bolnavă, ca toţi cei din jur, ca toată omenirea jumătăţii de mileniu trei ce se târa, istovită, mutilată de religie şi ştiinţă deopotrivă, spre un liman invizibil.

Ai început cu fotografia. Artă retro, ieftină, cu mijloace puţine. „Foto-Crab”, dugheana pierdută printre dărăpănăturile Cartierului. Îţi făceai rost de chimicale din magazinele părăsite. Aveai şi clienţi. Acceptaţii apăreau fantomatic în maşini vechi de o mie de ani, îmbrăcaţi bizar după diverse mode ce se succedaseră de atunci încoace. Comandau mult, de-abia reuşeai să le faci pe plac. Târziu, după mai mult de o lună ai realizat că ai fost şi tu acceptat. Singurul în afara labirintului... Şi te-a apucat spaima...

„Ai constituit un minunat obiect de studiu”. Te simţeam iritat, nemulţumit. Nu erai capabil să te stăpâneşti suficient. „Ştiam. Însă n-am putut sa refuz rolul. Era un rol prea bun...” Nu te credeam, ar fi fost absurd. Tiara te-a atras în delirul ei erotic;

te-a dus într-o fabrică părăsită, printre motoare electrice mari şi ruginite, mumificate şi înţepenite de sute de ani. S-a dezbrăcat în faţa ta fără să spună niciun cuvânt. Aţi făcut dragoste pe pardoseala unsuroasa, năclăită de păcură şi pilitură de fier. Îi plăceau doar locurile ieşite din comun. Mai târziu, într-o noapte ai auzit-o icnind de voluptate undeva într-una din camerele atelierului ei. Ai fugit, cu inima îngheţată şi ai văzut-o dăruindu-se unui bărbat vârstnic. Părul roşu i se răsfirase pe coapsele slăbănoage ale partenerului. Ştiai că practică felaţia, o făcea ca să câştige controlul total asupra partenerului, dar îţi plăcea să crezi că era un cadou rezervat doar ţie. Turbat aproape de gelozie, ţi-ai îndreptat atenţia asupra amantului neruşinat. Figura lui, deşi destinsă de imensa plăcere şi chiar ascunsa de acea semiobscuritate lascivă îţi era prea bine cunoscută. O ştiai din milioanele de portrete obligatorii răspândite în toată lumea. Era Ayatollahul.

„Spiritul de conservare al mediocrului... Nu-i aşa? Aş fi vrut foarte mult sa te vad când ai dat cu ochii de bătrân înfipt în gura ei. Nu am putut înţelege de ce nu l-ai ucis. Ţi se servise ocazia pe tavă...”

„Tu ai fi făcut-o?”

Încerci să râzi. Nu e însă râsul tău. Ai înţeles atunci că miza jocului îţi scapă în întregime. Ayatollahul, un Acceptat. Toate serviciile secrete de pe glob au fost siderate. Faptul că te-ai reţinut să-l asasinezi a fost mutarea ta genială, deşi nu ţi-aş face complimentul ăsta niciodată. Tiara avusese dreptate. Între Acceptaţi nu existau reguli. Puteau fi amanţi şi să se duşmănească de moarte. Sau alte astfel de relaţii, şi mai tenebroase.

„O întrebare idioată. Poate a fost o greşeală din partea mea că te-m recomandat pentru recrutare. Nu eşti în stare să respecţi reguli elementare”.

„Cine a omorât-o?” Întrebare pusă cu răceală, între două înghiţituri lente, ostentative. „Tu”. „Eu?” Mirare sinceră, oroare nemistificată întinzându-ţi-se pe chip .„Bineînţeles. Cei care au răpit-o din Cartier au fost doar uneltele. Elementul criminal ai fost tu. Erai urmărit de pe orbită cu un selector telepatic. Fin, discret, eficient. Hamas-ul şi-a trimis comandoul sinucigaş după ultima voastră noapte. O regreţi?”

„Nu”.

„E îngrozitor că eşti de fapt sincer”.

„De ce n-aş fi?”

Fireşte că da. Eşti un artist celebru, consilier în Comitetul de Salvare Mondială. Ayatollahul a murit acum trei săptămâni în condiţii aparent naturale. Atac de cord. Doar eu ştiu că a Privit o terropictură fără ochelari de protecţie. De fapt avusese ochelari, dar nu cu lentile potrivite. Cele bune se mai află şi acum în biroul meu, dar cei care mi-l scotocesc la ora asta nu vor fi în stare să facă legătura. Ultima terropictură a lui Hatshepsut se mai afla încă acolo, în subteranele de nepătruns ale Cartierului, opera ei finală pe care nimeni nu o va mai admira vreodată. Contesa veneţiană n-a vrut ca arta sa să fie folosită ca armă. A dorit doar să dăruiască omenirii acel sentiment inefabil de pendulare pe marginea prăpastiei.

„Vrei să te scot din încurcătură? Ştii prea bine că n-o pot face.”

Dur. Mă întrebam când vei decide contraatacul. Erai satisfăcut că mă poţi privi de la înălţimea siguranţei. O siguranţă relativă, aşa cum te avertizasem. Fusese o bravură inutilă să vii să discuţi cu mine, chiar luându-ţi toate mijloacele de precauţie. Ai simţit amorţeala teribilă a neurodisociatorului Wesson strecurându-ţi-se arzător printre fibrele nervoase. Ai vrut să ţipi, dar muşchii laringelui erau, de regulă primii prinşi de paralizie.

„Are zece Giga”, ţi-am arătat, bătând discret în masa sub care instalasem arma. „Poate să scoată din funcţiune mult mai mulţi neuroni decât ai avut vreodată. Te vei sufoca în trei minute. Gealaţii de afară nu vor bănui nimic în timp util, iar chelnerii au fost programaţi să te ignore. Nu e un act politic; e doar sfârşitul unui experiment. Ar fi periculos să fie lăsat să continue. Poate nu mă crezi, dar să ştii că mi-e milă de tine. E prima crimă care o comit direct...”

Mi-am luat rămas bun de la ochii tăi holbaţi. Îţi spusesem adevărul, însă nu regretam că te eliminasem. N-am regretat nimic, niciodată, în afara acelui asfinţit de aur pe canaletto, legănarea gondolei şi amintirea prezenţei ei lângă mine. Tiara, contesă Del’Vechio, prima mea mare iubire...

New York, 2536. Soarele strălucind deasupra metropolei distruse de arabi în 2300, reconstruit de japonezi câţiva ani mai târziu ca lume-muzeu... Domul Artelor, un gigantic edificiu

emisferic vizibil din Lună. Arta a salvat omenirea...

Proiecţiile 3D de dimensiunea unor munţi anunţau expoziţia comemorativă. Muzee faimoase şi colecţionari particulari îşi uniseră eforturile pentru a prezenta pentru întâia oară opera completă a lui Hatshepsut. Accidentele de Privire se răriseră; firma Sony acoperise cristalele lucrărilor cu un strat disociator, după mulţi ani de cercetări costisitoare. Se anunţase şi o mare licitaţie.

Mulţimea se îmbulzea deja de la ora cinci în faţa intrărilor, cu tot gerul de ianuarie. Sosirea oficialităţilor a stârnit un cor de huiduieli din partea radicalilor. Dintr-un vehicul a coborât şi Anwar Heravy, fostul psiholog-sacerdot al cabinetului defunctului Ayatollah. După trei ani de detenţie, personajul fusese reabilitat şi numit de parlament intr-un post obscur. Serviciile sale în materie de contraspionaj se dovedeau inestimabile.

Anwar era o figură controversată. Jihad-ul islamic îl condamnase la moarte, suspectându-l ca posibil asasin al Ayatollahului. Teroriştii, chiar lipsiţi de puterea de odinioară, promiseseră să-l ucidă în modul cel mai spectaculos. Anwar nu părea impresionat.

Delegaţia oficială înainta printr-un culoar deschis de roboţii de ordine. Heravy aruncă o scurtă privire înapoi, spre mulţime, înainte de a intra după ceilalţi, în Dom. Pestriţă şi gălăgioasă, adunarea alcătuia un conglomerat în continuă mişcare, ca un animal colonial şi pulsatil. Un Ratman stătea posomorât în al doilea sau al treilea rând. În spatele său... Faţa demnitarului păli. Cu tot cu ochelarii negri, mari, în stil baroc, acea faţă era inconfundabilă. Pentru el, cel puţin. Clătină din cap, refuzând vedenia şi intră.

Stătu însă ca pe ghimpi tot restul ceremonialului; ordonase adjutanţilor să scaneze cu holocamere pe toţi cei adunaţi. Urmărise apoi la birou înregistrările cu ajutorul unui computer specializat. O găsi din nou. Fusese surprinsă chiar intrând în expoziţie, apoi uitându-se la locul gol unde ar fi trebuit să fie expusă ultima ei lucrare. Neschimbată. Acelaşi aer calm, aristocratic. Heravy simţi că înnebuneşte.

Ce ar fi trebui să facă? Putea să ordone agenţilor să o caute, dar era aproape sigur că ar fi fost inutil. Avea certitudinea că Hatshepsut, indiferent cât părea de absurd, se arătase

anume pentru el. Dacă era aşa, exista un singur loc unde putea să o întâlnească.

Seara intră în hipermobil şi stabili coordonatele Cartierului. Era o nebunie imensă. Ceea văzuse putea fi o sosie naturală perfectă, un joc unic al hazardului genetic. Doar o văzuse cu ochii lui, carbonizată, atârnând în lanţurile cu care o legaseră de peretele calcinat membrii comandoului sfânt de pedepsire. „Fiii lui Abu-Nidal” ştiau să-şi facă meseria. Aruncătoarele de flăcări arseseră trupul femeii până la albul osului. Trei zile după execuţie Hamas-ul îi expediase înregistrarea supliciului; pentru prima oară în cariera sa i se făcuse rău.

În Cartier mijeau zorii. Îşi lăsă vehiculul lângă scheletul roşcat unui autobuz şi făcu câţiva paşi pe bulevard. Bătea un vânt slab, înfiorând vegetaţia mutantă şi provocând foşnete sinistre printre zidurile dărâmate. Stâlpii de fier se topiseră în dungi de rugină pe asfaltul relict.

În scuarul din Odeon aştepta o formă neagră ghemuită, nemişcată. Cerşetorul. Prima impresie. Amintirea legendei. Apoi lovitura aproape fizică a realităţii. Era prea târziu ca să-şi simtă spaima. Putea să jure că era o terropictură. Şi nu avea ochelari la el.

Silviu Genescu

ROCK ME ADOLF ADOLF ADOLF

Paradox nr.2/2004

„Răul este o boală.”
William James
„Nu-i adevărat!”
Silviu Genescu

Clubul „Satisfaction „ nu mai lansa de jumătate de oră invitaţii de intrare, rostogolind hologramele publicitare în josul străzii 124, fostă Daliei, ca nişte baloane imense de săpun, purtate parcă de rafalele unui vânt aspru de toamnă, desfăşurate imediat ce baleiajul uşii dădea de vreun potenţial muşteriu. „Gala tinerelor vedete prolet-punk. Ocazie unică. Spectacolul nu este distribuit pe servere. Intră acum şi-ai să vezi vedetele de mâine!”, debita înregistrarea idioată a programului publicitar, care omitea informaţia de bază şi furniza o imagine falsă a ceea ce se urma să se petreacă înăuntru. Show-ul prolet-punk nu era altceva decât deschiderea pentru concertul lui Alfred Ziller, anunţat într-un alt pachet publicitar. Cele două momente nu se suprapuneau decât dacă veneai cu lecţia învăţată de-acasă. Desincronizarea părea expresia haosului dominant în toate deciziile de management de la „Satisfaction” sau subtilul efect al unei interdicţii indirecte. Ziller însemna scandal. Îl declanşa oriunde apărea. Înăuntru erau destui care ştiau la ce să se aştepte. Sală plină, accesul nu mai era permis decât posesorilor de carduri emise de club. M-am oprit în faţa uşii plasând cardul în fantă, lăsând sistemul de securitate să-mi scaneze retina. Ne holbam unul la altul de vreo jumătate de minut, când uşa emise un chiot scurt, victorios, dându-se apoi la o parte cu un oftat penumatic.

— Bine aţi venit, mă salută uşa. În banca lor de date figuram drept producător al unei obscure case de discuri, existând, deci, posibilitatea ca, într-o bună zi vreuna dintre

vedetele propulsate de cinstitul stabiliment cuibărit într-un fost cinematograf de cartier să ajungă să-şi facă un nume şi datorită faptului că fusesem pe acolo. Nu mă bucuram însă de niciun favor pe chestia asta. Am dat să trec de gorilele de la intrare fâlfâind grăbit cu pulpanele largi ale balonzaidului, însă m-au oprit cu o mână în piept. Îmi detectaseră un camcorder şi Zap Gun-ul. Degetele unuia dintre malaci îmi deschiseră nasturii balonzaidului extrăgând un Sony băgat în buzunarul interior şi arma. Pe figură îi strălucea o expresie mulţumită, zâmbetul idiot care-i curbase obrajii părea maxima lui expresivitate. Cred că-şi folosise toate sinapsele pentru asta. Avea o dexteritate de şuţ, dar nu i-a trecut prin cap să caute mai departe. Într-unul din buzunarele din spate de la blugi ar fi dat peste un camcorder Braun, extraplat, din care ieşeau firele subţiri ale unei perechi de teleobiective miniaturale cusute în mânecă. Îi ataşasem un cod de pe o cutie de cigarilos Upmann ca să treacă de sistemele lor de securitate.

Nu fusesem singurul care încercase să se strecoare cu un camcorder. Într-un cărucior de supermarket erau aruncate câteva zeci de bucăţi, confiscate de la cei interesaţi să plece cu înregistrarea concertului lui Ziller. Ar fi fost cel puţin bătător la ochi să nu fi încercat şi eu. Numai că niciunul nu se apropia măcar de performanţele modelului meu, un Braun proiectat pentru supraveghere de la distanţă. Nu-l găseai prin SpyShop-urile din oraş. Îl alesesem mai puţin din cauza performanţelor sale cât pentru dimensiunile extrem de reduse. Formatul său îmi dădea o şansă să trec cu el de cerberii de la intrare.

— Ştii, nu ne place să veniţi aici cu băutura de acasă şi nici cu camcordere, făcu gorila butonând tastatura micului Sony aflat în stand by. Meniul afişat îi smulse încă o grimasă care trebuia luată drept un rânjet satisfăcut. Dă-mi acum parola, comandă el scoţând cartela de protecţie. Alesesem numele motanului meu, Babu.

Resetă toate funcţiile ştergându-i codul de personalizare.

— Gunul îl primeşti la ieşire, se îndură el. Trebuia sa continui s-o fac pe idiotul.

— Şi camcorderul meu? Îmi aruncă o privire duşmănoasă, arătând cu un gest vag spre afişul de la intrare, care anunţa că orice aparatură de înregistrare găsită la „onoraţii noştri clienţi” se confisca fără drept de apel. M-am gândit că în orice club

serios de dincolo mi-ar fi făcut vânt fără nicio vorbă. Nu, m-am corectat. Ar fi chemat poliţia. Dar dacă ar fi făcut la fel cu fiecare caz în parte, gala prolet-punk ar fi evoluat cu sala goală. Am dat din cap şi mi-am luat o cutie de bere de la bar afundându-mă în atmosfera dominată de erupţiile sonore din „Satisfaction”. Pe scenă, Kidnapping, o trupă despre care te mirai că mai exista. Se vedea pe ei cum se chinuiau pe scenă să evite să intre în circuitul cârciumilor afumate din cartier, cântând pentru consumaţie şi ceva bani de buzunar. Vocalistul lor îşi mai trecu o dată degetele care se iţeau din mănuşa decupată peste corzile unui Fender antic. Acordurile se smulseră grele şi diforme, având nota distinctă a unei dâre de noroi lăsată de marmura impecabilă din faţa hotelului Hilton Timişoara.

— Aplaudaţi-ne, băi, senililor! se răsti el spre sala care mormăia nemulţumită. Nu se putu abţine şi arătă tuturor degetul mijlociu, ceea ce smulse o furtună de proteste.

— ‘te-n măta! ripostă sala. Trage apa după tine, rahatule! Durul punkist smulse microfonul de pe stativ şi slobozi peste el un vânt sonor, iar eu m-am întrebat dacă nu cumva ăsta era nivelul maxim al potenţialului său creativ. Oricum, gestul arăta că ajunsese la stadiul „cine zice ăla ie”, în lipsa oricărei alte replici. Fusese ultimul grup din şirul improvizat de „tinere vedete prolet-punk” înainte de apariţia lui Ziller. Acesta aproape că se ciocni de patrula de la Kidnapping la intrarea în scenă, prilej pentru un salut scurt, umăr la umăr. Nu s-a putut auzi ce şi-au spus, dar era clar că nu se pecetluise acolo o prietenie pe veci. M-am afundat în fotoliu orientând miniteleobiectivele camcorderului strecurate prin mâneca balonzaidului până am auzit în pastila acustică din urechea dreaptă semnalul de încadrare corectă a scenei. Îmi dresasem din vreme camcorderul introducând în memorie o proiecţie în AutoCad a sălii. Ţineam cutia de bere în aş fel încât dădeam impresia că mă pregăteam pentru un toast în cinstea starului de pe scenă.

— Pe mine mă vreţi?! ţipă Ziller la doi metri de microfonul Neumann, masiv, înfipt în vârful unui trepied scorojit. Atmosferă de epocă, echipament cu aspect îmbătrânit, de inventar de casă de cultură orăşenească. Gala prolet-punk evolua într-o imitaţie de „manifestare de masă” înghesuită în stilul aprobărilor date de vechile autorităţi comuniste de pe vremuri. Pe culoarele de pe margine se puteau vedea tineri tunşi regulamentar, în

jachete negre de piele, croite cu revere late, ca pe vremea lu Pazvanti Chioru', care urmăreau ce se întâmpla pe scenă cu aerul că de-abia aşteaptă să interzică totul. Ulterior, am aflat că deschiderea fusese amânată cu jumătate de oră fiindcă se anunţase că nu venise încă aprobarea de la „tovarăşul Zânu, de la Comitetul Culturii socialiste”. Pe ecranul Megavison se derulase în acest răstimp un documentar despre depăşirea de plan la Uzinele 23 August şi spotul propagandistic cu Amza Pellea cântând despre „cincinalu-n patru ani şi jumătate”. Era un artificiu inutil, o tentativă obosită de resuscitare a atmosferei dintr-o epocă despre care publicul de aici nu avea nicio referinţă. Nici nu-i interesa pe puştanii isterizaţi cum se trăia pe vremea Cârmaciului şi luară totul drept încă o cascadă de defecţiuni tipice pentru activitatea de la „Satisfaction”. Aproape că rupseseră scaunele de nerăbdare. Pe mine mă distra. Dacă ştiai câteva trucuri puteai folosi instalaţia de sonorizare pentru a disciplina întreaga turmă. Era atât de simplu să strecori comenzi subliminale. Aici ar fi trebuit să înceapă cu „nu scuipaţi pe jos”.

Răcnetul lui Ziller era ca o invitaţie de a te înfrupta din el şi nu o întrebare, motiv pentru care schimba câteva rânduri de cămăşi la fiecare show. Fanii victorioşi strângeau întotdeauna trofee smulse din ambalajul care-l acoperea. Dintr-o singură mişcare, atât de precisă şi decisă încât vădea un oarecare exerciţiu, o blondă disperată, urcată pe scenă în întâmpinarea lui, îi sfâşie mâneca stângă a cămăşii de mătase.

— Te iubesc, Alfred!

Pe braţul lui dezgolit, ocupat de tatuaje, un dragon protestă indignat, aruncând flăcări pe nări.

— Brăţara nu, futu-i mama măsii! urlă Ziller smulgându-şi din înghesuială mâna cu microfonul. Am rânjit. Ori uitase de brăţară când îşi regizase intrarea, ori o făcea în mod grosolan pe zburlitul, ca să arate că nu-i era indiferent ce trăgeau de pe el. Un mod foarte subtil de a-şi vinde zorzoanele băştinaşilor fascinaţi de apariţia zeului lor. Înainte ca orice şansă de retragere să-i fie tăiată de grupul tot mai mare de fani urcaţi pe scenă, făcu un salt înapoi, îşi desprinse centura şi resturile cămăşii aruncându-le pe în public. Oamenii cu emblemele SECURITY pe spate se hlizeau dându-şi coate. Vânzoleala făcea parte din scenariu. Şi Ziller aprecia micile trucuri de regie. Sacrifica ce mai putea ca să câştige un răgaz şi să-şi înceapă

numărul înainte ca sala nerăbdătoare să înceapă să urle „N-o mai frecaaaaaaaa!”

— Temeschburg, eşti gata? răcni el. „Temeswar” l-am corectat în gând. Ăsta era vechiul nume nemţesc al burgului. Ar fi mai bine pentru tine să fie chiar aşa, adăugă în timp ce din spate îşi făcu intrarea trupa lui de acompaniament. Nu m-a surprins să-l văd şi pe Pat Kenlow „Porridge” printre ei, cu faţa lui lată şi inexpresivă, care abătuse nemernica poreclă asupra lui. Când cânta, Kenlow afişa o mimică la fel de vie ca luciul unei budinci. De la întâmplarea fericită, albumul „Krush Die Augen”, erau nedespărţiţi. Oricum, izolat, Kenlow nu mai făcea nici doi bani cu iluminismul lui post-trash într-o zonă unde toate păreau spuse şi vândute. El şi Ziller erau ca două gaze binare, plutind inerte în rezervoare separate. Era însă destul să deşurubezi capacele ca să obţii explozia.

Chiar şi Ziller trebuia să se supună ritualului unui turneu: cânta numai piese de pe noul lui album, cu un titlu ascunzând, comme d’abitude, un sens distorsionat: „Plokta-Doo-Doo”. Steve Railey comenta în New New Musical Express că în cazul în care „Plokta” era un acronim pentru Press al Lot Of Keys To Abort, Alfred Ziller trebuia să apese degrabă pe Esc sau F7, vechile taste, ca să iasă din rahat şi din „zodia urât mirositoare a naftalinei de unde-şi scoate piesele”. Ziller. O ironie locală. Te ducea cu gândul la ţinta care mi se aşeza neştiutoare în cătare. Ziel.

Am tras un gât de bere din cutie, după ce o înălţasem în semn de respectuos toast către cei de pe scenă, dându-mi seama că una dintre gorilele clubului mă fixa cu insistenţă. Probabil, îşi focalizaseră obiecticvele camerelor de securitate asupra cutiei de bere întrebându-se dacă nu cumva era cazul să mi-o confişte. Ciocnirea de la intrare. Înregistrările ilegale ale unor show-uri reprezentau mai mult decât un hobby, erau o industrie ascunsă oricăror statistici oficiale şi ajungeau în reţea în timp real, dacă ştiai să păcăleşti ecranajul sălii. Ziller şi trupa plonjară direct în concert fără să mai piardă vremea cu sound-check-ul pe instrumente şi voci. Schimbară setările din mers iar tehnicianul lor plimbă un scanner de interferenţe prin sală, depistând trei tipi cu camcordere care trecuseră de filtrul de la intrare, indicându-i nemilos brutelor din paza clubului. Au fost scoşi din sală fără niciun fel de menajamente, de parcă ar fi fost

găsiţi fără bilete în vreunul dintre tramvaiele hodorogite ale RATT-ului şi n-aveau bani de amendă. Concurenţa. Mi-am reprimat cu greu un zâmbet. Camcorderul Braun intra automat în faza pasivă la orice interogare specializată, clonând semnalele de reţea ale celularului meu. După cea de-a şasea piesă, Ziller ceru prin semne disperate să se facă linişte.

— Vreau să-mi aud înghiţitura, neamule! anunţă el. Aşteptă până când în sală nu mai persistau decât huruitul ventilatoarelor şi zumzăitul discret al PA-urilor. M-am pregătit pentru încă o reprezentaţie de circ. Luminile alunecau umede pe torsul lui dezgolit, pe craniul ras, lucind de transpiraţie. Arăta ca un acrobat chinez, luându-şi avânt pentru triplul salt mortal al serii. Cineva din personalul lui îi puse pe umeri una din cămăşile de rezervă. Şi-o smulse ştergându-şi faţa năduşită, apoi azvârli cămaşa spre mâinile ridicate spontan din public. Asta provocă o scurtă busculadă lângă scenă. O încăierare precipitată, străbătută de icnete de durere şi măscări desprinse din grupul de fani. Imagine caracteristică de la marginea oricărei scene pe care evolua Ziller. Bastoanele electrice ale securităţii clubului intrară, de data asta, necruţător în acţiune.

— Mă bucur că sunteţi atâţia aici, anunţă el, ironic, peste ultimele ecouri ale încăierării. Am auzit că, pe vremuri, ţara voastră se numea Ceauschwitz! Din nefericire, acum întreaga lume a devenit Ceauschwitz, un tărâm întunecat, sinistru, însă sistemul are grijă să ascundă acest lucru. Sunteţi orbi şi surzi dacă nu v-aţi dat încă seama. Radioul, mass-media, varsă în urechile voastre tone de publicitate şi de gunoaie, conserve de muzică fără nicio substanţă. Când ajungeţi acasă, daţi cu aparatele alea nenorocite de pereţi şi aruncaţi-le la ghenă, ne îndemnă el scoţând o rafală de acorduri ameninţătoare din corzile chitării. Toate frustrările lui Ziller ţâşneau prin microfon. Adevărul era că posturile de radio nu se prea înghesuiau să-i difuzeze piesele. Îşi atinse creştetul cu una din unghiile mâinii stângi, acoperite de o peliculă metalică, să reziste la arat corzile

— Adunaţi-vă cât mai mulţi în acelaşi loc, încărcaţi-vă bateriile cu aceea unică energie degajată de mase. N-aveţi ce căuta acasă, printre ziare, televizoare, fleşcăiţi în fotolii. Sistemul vă vrea acolo! răcni Ziller ca un adevărat profet al răzmeriţei incubate în muzica propovăduită cu ardoarea unui mistic. Pielea lui albă strălucea în faţa rastelurilor de boxe,

deasupra cărora se căscau, ca nişte ambrazuri de cazemată, fantele sirenelor, arătându-l singur şi vulnerabil. Ca un transfug prins în reflectoare la poalele Zidului Berlinului. Numai că el nu fugea. Defila.

— Das ist unglaublich, am auzit în pastila acustică. M-am întors. Fusese o exclamaţie şoptită, însă intrase în raza de acţiune a microfonului de ambianţă, filtrată prin hărmălaia din jur. Uitasem să deselectez filtrele pentru canalul audio de sală. Am înjurat în gând. Riscam ca în locul ambianţei live să fi trimis doar flueräturi izolate şi scârţâitul scaunelor. Microreceptorul înfundat în urechea mea vibra puternic în limba nemţească. În dreapta mea, la câţiva metri distanţă, doi tipi spilcuiţi, sosiţi în timpul antractului oferit de Ziller. Pardesiile lor nu erau luate din vitrinele magazinelor pe care le ştiam eu. Modele clasice, croite cu o anumită austeritate, sugerând conturi doldora şi ore fixe, respectate cu rigoare. Mi-am plimbat, nesigur, degetul deasupra selectorului On-Off pentru filtre şi am început să butonez telecomanda fixată sub tăblia mesei cu un ghemotoc lipicios de Wrigley's activând lexiconul german al camcorderului. Nu puteau fi decât doi tipi dintr-un GmbH, picaţi într-o prospecţiune uluitoare în miezul rumorii difuze care domina acum sala fostului cinematograf „Constructorul”. Părea că îi povăţuise cineva să aterizeze aici ca să-şi asculte un compatriot deplasat într-un astfel de loc exotic dintr-o dorinţă de cuceritor. Ziller spusese la un moment dat că ambiţia lui era să facă în aşa fel încât muzica lui să pătrundă în toate cotloanele Pământului. Trufie şi automăgulirea de care numai el era în stare. Doar Biblia ajunsese peste tot. Îmi şi imaginam scena. Cei doi, aşezaţi confortabil în fotoliile de piele Masseru din biroul şefului administrativ al regiunii industriale Vest, într-o pauză de protocol, primind cardurile de acces la „Satisfaction” peste luciul mat al plăcuţelor de gresie de pe masa pentru cafea. O secvenţă suprarealistă. La fel de imposibil părea ca domnii în pardesie din păr de cămilă să fi ieşit de la taverna grecească din colţ împiedicându-se apoi în holograma de la „Satisfaction”. Neverosimilă era şi călătoria până aici, din blocurile compacte, oraşe supraetajate ale Germaniei, cu propriile lor sere hidroponice şi sisteme energetice, într-un loc ca o coborâre în ceaţă. Investitorii preferau să angajeze carne de tun din masa amorfă de şomeri aşezaţi la coadă la

Arbeitamst, trimiţând-o aici ca să-i reprezinte. Se baricadaseră în cartierul Freidorf ca într-o Marcă medievală germană, cu flamurile de Landwehr fluturând în vântul năpustit peste câmpia Timişului. O fabrică de rataţi. După doi, trei ani, tipii din Freidorf trebuiau rechemaţi în Heimat fiindcă împrumutau obiceiurile locale şi deveneau ca şi noi. Primul simptom: nu mai apăreau la fix la întâlnirile de afaceri, în schimb, ofereau nişte scuze formidabile pentru asta.

Încercasem să înţeleg despre ce naiba sporovăiau cei doi înainte să activez lexiconul fiindcă un cuvânt se detaşase provocator din conversaţia lor cu iz de conspiraţie. Parcă vorbiseră şi de „Înalta Ştiinţă", însă „Führer" nu-ţi prea lăsa imaginaţia să zburde în voie. Nu-ţi dădea de ales nicio altă variantă decât cea arhicunoascută din manualele de istorie. Rămăsese neatins de lexicon, păstrat în germană, ca şi cum cei care făcuseră programul n-ar fi auzit niciodată de el. Sau poate tocmai fiindcă avuseseră în minte cea mai odioasă conotaţie dintre toate posibile. „Führer". Un substantiv atât de faimos n-avea cum să se rătăcească din întâmplare în discuţia celor doi costumari.

— La 30 de ani Führerul îşi aprofunda studiile despre Înalta Ştiinţă, iar ăsta se scălâmbăie pe scenă. Cum s-a ajuns atât de departe cu acest circ, Fritschen? De ce i s-a permis să ajungă înt-o astfel de postură?

-Este ceva, într-adevăr penibil, Herr Doktor. Nu ne-am aşteptat la un astfel de rezultat. Führerul a fost în tinereţea lui corist la Lambach şi putea interpreta bucăţi din Lehar şi Mozart din memorie. Tentaţia muzicii nu l-a ocolit nici de astă dată.

— „Tentaţia muzicii", Fritschen? Asta numeşti tu muzică? N-avea niciun rost să încerc să conectez camcorderul la sistemele de acasă, iar de acolo să accesez pe şest baza de date a poliţiei de frontieră, pentru identificarea celor doi. Şi aşa solicitam la maxim extensia de bandă transmiţând concertul prin barajele ecranării. Dacă voiai să-ţi foloseşti celularul n-aveai decât să vorbeşti din barul clubului sau din hol. Nu prevăzuseră însă şi faptul că te puteai interfera cu emisiile pachetelor publicitare trimise turnului Romtelecom înălţat ca un pix lucios şi monstruos deasupra Pădurii Verzi, mâzgălind harta oraşului cu traseele invizibile ale comunicaţiilor digitale. Mă foloseam de limita benzilor de frecvenţă din meniul de interogare a

instalaţiei de la „Satisfaction” către turnul Romtelecom, strecurând între pachetele de date propriul meu semnal audio-video, retransmis apoi receiverului de acasă. Intram pe Net cursiv, fără secvenţele de bruiaj care ar fi făcut orice emisie în timp real incomprehensibilă.

Unul dintre cei doi, „Herr Doktor”, folosea autoritarul „Du” adresându-se celuilalt. Tonul şi limbajul îl deconspirau pe şeful dintre ei. Tonul sugera o altă ambianţă, un alt cadru. Pista de testare a noului model Daimler Benz GM. Maşina zace boţită de unul din standurile de şoc, iar şeful este nemulţumit de viteza de reacţie a sistemului de reconfigurare a caroseriei. Îi va concedia pe toţi.

Ziller vorbea acum despre libertatea de a ţi se face greaţă când vedeai mutrele celor din establishmentul politic mondial, apoi se pogorî în sală cu acordurile din „Statuia Libertăţii şi-a luat vacanţă”, întorcând cu precizie albumul pe cealaltă faţă. „America! Statuia Libertăţii face striptease în Caraibe/, Când s-o întoarce acasă, scotoceşte-i bagajale/, Fă-o să borască plicurile cu imigranţi ilegali/ Şi întreab-o de mă-sa a plecat din post!”

Tuna cu mâna încleştată pe grif, oprind solo-ul, preţ de o măsură, pentru a-şi puncta afirmaţiile. Urletele lui străpungeau acum vacarmul ritmat al percuţiei.

– De la Oratorii la aceste dejecţii este o distanţă enormă. Cred că am văzut destul. Vreau să pui capăt imediat acestei… orori. Niciun fel de ratări de data asta, cred că ştii la ce mă refer, da, Fritschen? Ar fi mai bine s-o faci aici, în această ţară de rahat, unde i se poate întâmpla orice, oricui.

Am aruncat o ocheadă, pe furiş, spre cei doi spilcuiţi. Nu credeam că se pregăteau să scrie o cronică de concert pentru Q sau Rolling Stone. Nu înţelesem exact ultima frază rostită de Măria Sa. Ce să termine? Şi de ce aici? Cei doi nu mi se mai păreau deloc o prezenţă exotică, rodul unei întâmplări indescifrabile. Veniseră ca în faţa unui banc de probă, la evaluarea unui Gerät. Doamna din Long Island se reaşezase pe soclul ei măreţ şi iar guvernul din Washington DC ordonase să i se facă o lobotomie, când m-am trezit că îi filmam pe cei doi GmbH plecând din sală, făcându-şi loc printre puştanii cuprinşi de un extaz exprimat printr-un ritm care făcea masa aceea de oameni să semene cu o alunecare de teren, îngropând totul în calea ei. Am desprins telecomanda de sub masă şi m-am lansat

pe urmele lor. Am tastat din mers numărul telefonului public de lângă intrarea clubului sperând din tot sufletul că nu era folosit chiar atunci sau să nu dau de vreun imbecil curios cu receptorul în mână. I-am depăşit aproape de uşă, ieşind înaintea lor, sub privirile uluite ale gorilelor care n-au mai apucat să-mi paseze Zap Gunul. Herr Doctor îşi trecu mâna peste pardesiu, acolo unde-l atinsesem în treacăt, înlăturând o pată imaginară de murdărie. Îi plasasem un spot de identificare. Era ca şi cum îi vărsasem pe ţoala lui scumpă o găleată de vopsea fosforescentă, autorezonatoare, iar el nu băgase de seamă. N-am mai stat să-i privesc mutra albă, atinsă de umbra răbufnirii de dispreţ întipărită în cutele crispate de pe obraz. M-am înfundat în cupa de plexiglas a telefonului, cu receptorul în ureche. Am început să bat câmpii cu voce tare, întorcându-mă încet spre conglomeratul de clădiri din campusul universitar cu aerul că le vedeam pentru prima dată. Iată-i pe amândoi intrând într-o limuzină Hertz, închiriată. Oferea o protecţie la fel de eficientă în calea gloanţelor cam ca şi un TAB. Portierele culisară fără un sunet în angrenajele lor. Mi-am notat numărul pe palmă, apoi am pus telefonul în furcă întrebându-mă de ce făceam toate astea. Numai fiindcă auzisem cuvântul „Führer”? Pierdusem o grămadă de bani. Aproape că puteam vedea pe cerul monocrom, plictist de furtunile ce-l cutreierau, datele retragerii de plăţi din contul meu. Primul fulger depărtat, iluminând norii întunecaţi dinspre Fabric anunţă că eram falit. Mi-am dat seama că arătam ca un idiot, cu receptorul telefonului public în mâna dreaptă şi cu celularul în stânga. M-am uitat la ceas. Ziller mai avea vreun sfert de oră de cântat, dacă nu cumva oprea iarăşi totul pentru un mic discurs arţăgos, sau dacă nu izbucnea vreun scandal. Am hotărât că era mai bine s-o iau din loc dacă voiam să aflu ceva. Oricum, ieşisem de pe Net şi asta însemna tragerea cortinei pe ziua de astăzi.

Răseseră sala aceea monstruoasă de sport de pe Aleea Sportivilor ca să facă loc unui parc care înconjura cu un brâu de verdeaţă micul hotel şi mall-ul ridicate în apropiere, numai că un albanez drogat, crezându-se în Macedonia, incendiase hotelul cu ani în urmă, iar ruinele mohorâte împungeau şi acum cerul cu cioturile lor colţuroase. O trupă de puştani cu încheieturile acoperite de benzile de protecţie anti-şoc se lansă huruind pe lângă mine pe pista de skateboard. Motoarele şipcilor de sub ei

sforăriau furioase, turate la maxim. M-am aşezat pe o bancă. Mă pregăteam să scot, preventiv, la vedere, Zap Gun-ul, lăsându-l lângă mine, când mi-am dat seama că-l uitasem la club. Puteam să-mi iau adio de la el. „Ziller şi mai cum?” m-am întrebat activând camcorderul, trimiţând în circuitul de mixaj toată discuţia celor doi. Am reascultat-o, izolată perfect de vacarmul de la „Satisfaction”. Un dialog de voci sintetizate, curăţate de orice inflexiuni emoţionale, nuanţe şi aluzii lăsate să plutească în aer.

— La 30 de ani Conducătorul îşi aprofunda studiile despre Înalta Ştiinţă, iar ăsta se scălâmbăie pe scenă. Cum s-a ajuns atât de departe cu acest circ, Fritschen? De ce i s-a permis să ajungă înt-o astfel de postură?

— Este ceva, într-adevăr penibil, Herr Doktor. Nu ne-am aşteptat la un astfel de rezultat. Führerul a fost în tinereţea lui corist la Lambach şi putea interpreta bucăţi din Lehar şi Mozart din memorie. Muzica nu l-a ocolit nici de astă dată.

— „Tentaţia muzicii”, Fritschen? Asta numeşti tu muzică? De la Oratorii la aceste dejecţii este o distanţă enormă. Cred că am văzut destul. Vreau să pui capăt imediat acestei...orori. Niciun fel de ratări de data asta, cred că ştii la ce mă refer, da, Fritschen? Ar fi mai bine s-o faci aici, în această ţară de rahat, unde i se poate întâmpla orice, oricui. „O condamnare la moarte” m-am gândit activând displayul pentru citirea transcrierii. Mi-am amintit de chipul lucios, cu expresii cuprinzând totul, de la extaz la furie, al lui Ziller, dansând sub lumina spoturilor. De chelia lui şiroind de transpiraţie, apoi de un fişier JPEG plasat într-un site conspiraţionist de pe vechiul Internet. Un combo de şase fotografii trucate ale lui Adolf Hitler, lucrate de un cunoscut artist newyorkez în 1945, când americanii credeau că Führerul reuşise s-o şteargă din Berlin. Intenţionau să răspândească fotografiile printre trupele aliate astfel ca soldaţii să-l poată identifica pe bietul refugiat de război, rătăcind printre ruinele Germaniei cu gulerul ridicat al mantalei zdrenţuite. Adolf cu barbă şi mustăţi, cu perciuni şi cărare pe mijloc, fără mustaţă, cu mustaţa pe oală, tuns perie, dar cu barbişon, ras în cap. Imagini neverosimile ale unui personaj încremenit într-o ipostază ca o emblemă de marcă înregistrată, prezentată de designerul ei în şase variaţii pe aceeaşi temă. Fotografia din stânga sus îl înfăţişa complet ras în

cap. Ar fi putut trece drept un deţinut proaspăt eliberat de la Auschwitz dacă ar fi fost suficient de slab. Cel care plasase fotografiile cosmetizate se întrebase dacă nu cumva Adolf chiar le scăpase aliaţilor din încercuirea de la Berlin. Pe mine m-a distrat mutra de infractor, ca de pe o fişă a poliţiei americane. NYPD. Name: Adolf Hitler. Born: 20 04. 1889. Am intrat în hardul computerului de acasă şi m-am pus pe căutat. Fotografiile alb-negru se eşalonară pe ecranul camcorderului, format 104/104, tip legitimaţie. M-am fixat pe cea cu chelie, mărind-o la rezoluţia maximă a ecranului. Alfred Ziller, cu douăzeci de ani mai în vârstă, dominat de o expresie opacă, un refuz de comunicare spus prin încrâncenarea faţă de ideea de a fi pozat. Hitler refuza să se lase fotografiat fără o minuţioasă pregătire a ipostazei. Niciun cetăţean al Reichului nu avusese dreptul să-l fotografieze, cu excepţia servitorului său fidel, Heinrich Hoffmann. Lacheii lui Goebbels nu îndrăzneau să se apropie de el cu aparatele lor fără aprobări speciale, dar nici Hoffmann nu avea voie să facă instantanee cu Führerul.

Mi-am lăsat capul pe spate, urmărind cu privirea norii încărcaţi de apă, plutind jos, deasupra oraşului ameninţat de umbra lor grea, de ploaia promisă de nuanţele întunecate de la baza lor. Un peisaj plin de mirajul formelor în mişcare. Dinspre strada 124 se ridică ţipătul multiplicat al unor sirene. Precis ieşise cu bătaie la „Satisfaction”. Ziller nu se sfia să se arunce în miezul încăierărilor de lângă scena lui cu voluptatea cu care Shaun Ryder, de la Happy Mondays, sărea în primele rânduri din public pentru a se „dărui”. El o făcea pentru a împărţi pumni şi lovituri de picior. Cred că ne ura pe toţi. Curios însă, nu-l dăduse nimeni în judecată până acum.

— Oh, Doamne… am oftat. Adolf Hitler cânta în oraş. Faptul că avea o clonă te obliga să revizuieşti urgent istoria căderii Reichului. Führerul nu murise la Berlin. Fugise, condus în taină de acoliţii lui, prin tunele secrete de sub cancelarie, ieşind cine ştie unde. Mi l-am imaginat zgribulit şi înfricoşat la bordul unui U-boot strecurându-se pe sub nasul navelor aliate spre America de Sud. Probabil, îl dopaseră, ca să evite şocul provocat de capitularea semnată de Jodl, o injecţie făcută de infirmierul submarinului fiidcă pe „doctor” Morell îl expediaseră din Cancelarie cu un şut în fund.

Pe monitorul Camcorderului alergau imaginile din concert.

Ziller cânta cu o expresie încrâncenată, strâmbându-se deloc fotogenic cu fiecare vers din textele lui uşchite şi rebele. L-am prins într-un stop cadru cu o dungă de umbră traversându-i figura. Părea că sub nas i se aşezase celebra mustaţă. Nu-mi mai venea greu să-mi imaginez cum i se ţuguiaseră buzele în timp ce urla de la tribune: „Ein Reich, ein Volk, ein Führer!” Atâta doar că nu era acelaşi individ. Cineva hotărâse că Führerul putea fi multiplicat, sperând să refacă şi cadrul ascensiunii anonimului pictor de acuarele de la Viena spre statutul de lider. Îi mai trebuia un Reich, aflat în plină recesiune, pe care să-l „salveze”. Deocamdată, aveau o singură Germanie şi mai mulţi Führeri, perindându-se anonimi, în aşteptarea ocaziei, fără ca vreunul dintre ei să ştie ce loc i se hărăzise. Era uluitor. L-ai fi putut întâlni ca şef de sector într-un supermagazin de la marginea Autobahn-urilor sau, cu puţină îndrăzneală din partea dirijorilor din umbră, pe afişele electorale din alegerile de land. Din discuţia celor doi, înţelesem că fuseseră mai multe tentative de urcare pe soclu. Şi cu Ziller era clar că rataseră. Se vor descotorosi de el. Aici. Era un luptător fanatic împotriva Ordinii şi Disciplinei. Nu avea nici măcar cont în bancă. Onorariile sale erau virate pe numele îngerului său păzitor, omniprezenta Ingeborg Hammersdorf. Din câte auzisem, Fraulein Cyborg le convertea în monede de aur, ruble şi ranzi sud-africani, sau dolari texani. Eram curios să aflu cât îi dăduseră să vină să cânte la Temeschwar, Schassburg şi Hermannstadt.

Mi-am băgat camcorderul în buzunar şi m-am ridicat de pe bancă. Paşii mă purtară ca într-o transă spre „Satisfaction” dar mi-am revenit oprindu-mă lângă un pâlc de mesteceni tineri, ireali cu trunchiurile lor albe, subţiri, ca într-o acuarelă pictată cu pensula cea mai mică. Am extras din nou Braunul, expediind în masa de mixaj de acasă un pasaj scurt din discursul lui Ziller şi am comandat calculatorului să acceseze banca audio a CBS-ului pentru o evaluare comparativă a mostrei. Am dat peste secţiunea Archive Radio, cu fişiere gratuite. Pentru primele 5 minute din orice discurs al lui Hitler nu te taxau. Îmi era suficient şi un pasaj de câteva secunde pentru scanarea amprentei vocale. Rezultatul mi-a venit sub forma unui raport comprimat, fără diagramele de control. „254 de repere vocale identificabile cu subiectul Adolf Hitler. Confirmare 100% „. M-am uitat la ceas.

Ziller trebuie să-şi fi terminat numărul de la Satisfaction. Şi în care crâşmă se va înfunda apoi? Lui nu-i trebuia prea mult să se abţiguiască şi, de obicei, rupea totul în jur. Era o reprimare distructivă a repulsiei simţită de originalul Führer pentru alcool. Mă întrebam ce declic interior îi comanda acest comportament. Cadrul. Mediul actual nu avea cum să conducă la frustrările suferite de Hitler în tinereţe. Nu cunoşteam într-un asemenea grad de detaliu biografia lui Ziller încât să pun mâna în foc că taică-su nu-l snopise în bătaie când era mic, punându-l să numere singur loviturile de curea pe fundul gol. De fapt, niciunde, cu nicio ocazie, nu se pomenea nimic de familia lui. Mai îmi era clar că juriul morocănos al Academiei de Artă din Viena, cu refuzul lor brutal de-al accepta pe aspirantul îmbrăcat sărăcăcios, nu mai avea ce căuta în evoluţia lui. Nici n-avea nevoie de vreo academie. Imaginea lui tipică, servită de revistele de scandal, era aceea a punkistului cu sticla de whisky în mâna dreaptă, cu boxul electric în cea stângă, şişul înfundat într-una din cizme şi cureaua chitarei brăzdându-i pieptul ca o diagonală. Nici nu era de mirare că Ziller nu reuşise să devină exemplarul vegetarian şi aproape abstinent cunoscut în cărţile de istorie. Se născuse tot la Braunau, ca şi originalul, fapt care trăda o nostalgie şi o lipsă de imaginaţie uluitoare din partea tutorilor săi din culise. „Făcut” pe şest la Hamburg, probabil, în vreme ce stimabilul doctor Atinori, părintele clonării umane, bătea câmpii într-o închisoare federală din America. Nava-spital închiriată de el plutise ani de zile în largul coastelor Caraibelor până în ziua când o furtună feroce o împinsese în derivă spre Florida. Paza de Coastă a SUA abordase nava la limita apelor internaţionale, iar un comando înarmat până în dinţi arestase pe toată lumea, inclusiv cele douăzeci de gravide aflate în saloanele spitalului plutitor.

După mioara Dolly a geneticienilor din Edinburgh, urmase văcuţa Uschi, clonată în Germania. Ar fi trebuit să se oprească aici, mi-am zis, trecând de la mustaţa lui Adolf la imaginea clocotind de frondă a lui Alfred Ziller.

Încălcaseră un pomelnic impresionant de prevederi internaţionale, plus principiile de bioetică pentru visul de oţel al celui de-al patrulea Reich şi se aleseră cu un specimen ale cărui ambiţii nu includeau venirea unor Ubermeschen şi nici nu figura în repertoriul său vreun Lebensraum. Privirile lui încărcate de

furie şi de o energie distructivă pândeau haosul, zorii debandadei generale, revolta pură, fără niciun sistem sau glorie. M-a pufnit râsul. Semeni un Adolf şi răsare Ziller.

*** **** ***

Acasă. Am activat sistemul de localizare să văd pe unde ajunseseră cei doi costumari. Spotul marca pe harta Timişorii un loc care putea fi numai Hiltonul. Herr Doktor, lăbărţat pe canapeaua din sufrageria apartamentului prezidenţial pe care eram sigur că-l închiriase, cu un pahar de whisky în mână, contempla mohorât profilul următorului Adolf. Aflasem că era Norbert Helfenbein, unul dintre mega-industriaşii din Ruhr, iar celălalt era deputat în Bundestag. Aterizaseră la Timişoara cu jet Heinkel pentru VIP-uri. Motivul oficial fusese inaugurarea unei noi fabrici nemţeşti pe platforma industrială din Calea Buziaşului.

În mod sigur, pe următorul Adolf nu-l vor mai lăsa să cocheteze cu muzica. Nici măcar cu bucăţi de Mozart sau Wagner. Pentru Ziller prevăzuseră „Planul B.” Herr Doktor nu se mai obosea cu detaliile. Dăduse un simplu ordin şi se aştepta să fie executat ireproşabil. Mi-l imaginam pe deputat revizuindu-şi contactele cu lumea interlopă. Pentru mai puţin de 1000 de euro aici puteai pune un contract pe capul cui voiai. Poate vor aduce pe cineva de dincolo, descinzând calm şi hotărât dintr-o cursă Lufthansa pe aeroportul Timişoara sau la Hermanstadt cu o armă infrasonică disimulată într-un obiect benign, aruncat prin valiza Samsonite. Nimeni nu s-ar fi mirat dacă inima lui Alfred Ziller ar fi explodat sfârtecată de vârfurile microtonale ale conului de frecvenţe, cândva, în plin concert. Poate tocmai atunci când răcneşte, încărcat de reverberaţiile unei tristeţi mascate de dezgustul afişat, „deine gedanken sind nicht mehr bei mir „.

Însă hotărâsem că nu se va mai întâmpla nimic din toate astea. Pe monitor se derulau secvenţele încărcării pe cele 2500 de servere din Fatherland. Erau intrări imposibil de urmărit, cu redistribuirea prin noduri de reţea singaporeze şi africane. Ca să fiu şi mai sigur că urmele lansării se vor pierde pentru totdeauna în cacofonia de transmisii prin satelit, am plasat întregul pachet într-un impuls de date concentrate. Mixasem

întregistrarea de la „Satisfaction” într-o secvenţă audio-video de 10 minute.

— Pe mine mă vreţi?! Temeschburg, eşti gata? Secvenţele de început ale concertului, discursul despre Ceauschwitz-ul mondial. Apoi am lăsat muzica să meargă şi am prins cadrele cu Helfenbein şi deputatul Schober. În prim plan.Vocile lor conspirative, şoptite, amplificate să acopere concertul. În original. Alături, apăreau datele lor de identificare, nume, adresele, numerele de telefon, funcţia.

Fotografiile Führerului, suprapunându-se ca o carcasă interşanjabilă peste chipul lui Ziller, şi eşantionul comparativ pentru identificarea amprentei vocale. De data asta alăturasem şi diagramele de control spectral.

M-am întors spre fereastră, în direcţia clădirii strălucind în soare a hotelului Hilton ridicând cutia de bere Radeberger.

— Prost! Credeam că, în ceea ce mă privea, povestea avea să se încheie aici.

După ce am ieşit de sub duş, înfofolit în halatul meu vechi, mi-am turnat un pahar de tărie, aşezându-mă în faţa monitorului. Am ales un server german, la întâmplare, începând să urmăresc accesările. Erau câteva sute, toate fiind downloaduri pe fişierul expediat de mine. Noroc că nu mai existau limitările de lăţime de bandă de pe vremurile bravului WWW. Peste câteva ore va prinde de veste şi mass-media, apoi revelaţia se va răspândi ca un virus de pe Internet, aruncând în aer teze bine consolidate despre sfârşitul din cancelaria Reichului. M-am gândit la Ziller. Nu cred că trebuia să-şi facă probleme din cauza Mossadului. Dacă ştia să speculeze momentul, toate astea însemnau o mină de aur pentru el. Chiar dacă-şi punea cariera muzicală în cui, îi salvasem pielea. Poate că, la bătrâneţe, am să scriu o carte pe chestia asta, cu un titlu parşiv, „Rock Me Adolf Adolf Adolf”, dezvăluind totul. Poate că ar trebui să încep acum, să mă mişc rapid, pregătind terenul prin câteva ieşiri în presa mare. S-ar fi dovedit o intreprindere mult mai bănoasă decât rahaturile în care mă bălăceam zi cu zi. Ceilalţi, Helfenbein şi Schober ar fi avut partea lor de reclamă, deloc dorită. Am dat pe gât paharul simţind tăria nemiloasă a şnapsului. M-am strâmbat, dar nu din cauza alcoolului. Celularul suna insistent. M-am uitat la numărul apelantului: RESTRICŢIE DE INDENTIFICARE. Instinctul îmi zbieră să-mi iau balonzaidul şi

să o uşchesc de aici, lăsând totul în flăcări în urma mea.

— Da?

— Herr Petrovici? Hârâi o voce deloc prietenoasă. M-am pomenit spunând „Ja”.

— Cred că ştiţi binişor germana, urmă celălalt. În caz că această conversaţie vă depăşeşte, puteţi cupla lexiconul camcorderului dumneavoastă, Braun NCT-300, identic cu cel din dotarea BND -ului. Babu găsi că era momentul să-mi sară în poală, agăţându-şi ghearele cu nădejde de pulpanele halatului. Îmi răspunse cu un miorlăit vexat când i-am făcut vânt apoi râşcâi înciudat mocheta.

— Cum aţi dat de mine? am îngăimat. N-avea niciun rost să neg.

— Numai un idiot şi-ar clona propriul celular şi ar păstra ambele aparate în buzunar, Herr Petrovici. Vorbea în Hoch Deutsch, cu o politeţe rece şi precisă. V-am localizat în sala de la „Satisfaction”, urmă el. De fapt, dacă vă uitaţi în mesageria dumneavoastră, tocmai aţi primit un fişier de imagine.

Ceea ce-mi spunea sugera un plan de relaţii extrem de întinse, chiar şi aici, în fostul Ceauschwitz. Un lanţ de conexiuni oculte care nu suferea de pe urma dereglărilor tipice birocraţiei stufoase din orice sistem oficial. Nu erau rataţii din Freidorf, iar tramvaiul 3 nu oprea în apropierea bârlogului lor.

— Aţi face bine să vă uitaţi foarte atent în urma dumneavoastră de acum înainte, mă povăţui el. Habar n-aveţi în ce v-aţi băgat. Aufwiedersehn. Închise. Am dat din cap. Pe monitor se întindea imaginea sălii de concert de la „Satisfaction” cu localizarea mea desprinsă într-un prim plan în care se vedea şi un fragment din pardesiul lui Herr Doktor. Un stop cadru din înregistrările camerelor de securitate de la club. Ceea ce mă înfiora era că avuseseră acces într-un timp atât de scurt la toate datele şi că se mişcaseră atât de rapid.

Am deschis geamul şi am azvârlit celularul în spaţiul întunecat de afară, auzind pocnetul îndepărtat al izbiturii pe asfalt. Babu reveni lângă mine, frecându-mi-se de picior. Îmi adresă o privire fixă, cu pupilele lui dilatate.

— Îţi place la ţară, ce zici? l-am întrebat ridicându-l de jos şi începând să-l mângâi între urechi. Undeva unde toată lumea ştie pe toată lumea, iar un străin era zărit de la şapte poşte. Am putea privi asfinţitul pe prispă, în foşnetul liniştititor al frunzelor.

M-am ridicat şi mi-am mai turnat un pahar de şnaps, apoi încă unul şi încă unul. Am adormit ghemuit, lângă uşa de la intrare.

Radu Pavel Gheo

UNCHIUL NOSTRU RAFAEL

Paradox nr.2/2004

A sunat la uşă cu atâta siguranţă, încât i-am deschis imediat, deşi figura pe care o desluşisem prin geam nu-mi era cunoscută. Acum, dacă mă gândesc mai bine, parcă îmi vine să spun că avea un aer familiar. N-aş putea explica de ce şi mă tem că e de fapt o falsă convingere, pe care mi-am creat-o după ce toată povestea a luat sfârşit. Oricum, el a intrat plin de seninătate şi voie bună, deşi apa îi şiroia pe hainei sale de piele maronie, roasă la guler şi la mâneci. Şi-a lăsat valizele să cadă pe covorul din hol şi, cu un gest teatral, m-a îmbrăţişat afectuos, desfăcând braţele şi apoi lipindu-mă cu obrazul de pielea rece şi umedă a hainei sale de ploaie.

— Nepoate! De când nu te-am mai văzut! a exclamat, eliberându-mă brusc şi dându-se un pas în spate. Nu te-ai schimbat deloc. De ce nu-ţi laşi barbă? Ţi-am spus că-ţi dă un aer de om deştept. Ce mai face Margot? Dar copiii? Trebuie să fie mari acum, aşa-i? Ultima dată când l-am văzut pe Raul era o gâgâlice uite-aşa de mică, roşie-roşie, şi cum dădea el din picioruşe...

Necunoscutul avea un flux lingvistic nemaipomenit. N-am reuşit să-l întrerup, nici să fac altceva: să-l invit în sufragerie, să-l dau afară, să-l întreb cine e şi ce caută. Era excesiv de familiar şi aş fi înclinat să iau totul ca pe o glumă nu foarte reuşită sau ca pe o confuzie, din acelea care fac apoi farmecul unor poveşti la gura sobei, dacă nu l-aş fi simţit cum se insinuează lent, printre cuvintele şiroind neîntrerupt, în universul meu familial: Margot, copiii – Raul şi Ştefan –, unchiul cutare, mătuşile din America, fosta mea slujbă... Cine era nepoftitul care îmi năvălise în casă parcă adus de ploaia nesfârşită? De unde ştia toate ce le

ştia? I-am privit trupul uscăţiv şi agitat, faţa alungită, cu buze subţiri şi ochi albaştri, braţele lungi care se învârteau ca ale unui ventilator pe cale să se dezmembreze, şi am încercat să-mi prefir prin minte toate rudele sau cunoscuţii care îşi puteau suprapune chipul pe imaginea individului din cadrul uşii. ”Nepoate”, îmi spusese, „nepoate”, şi mă cunoştea, adică părea să mă cunoască de mult. Memoria mea... Aveam atâtea rude şi nici soţia mea nu ducea lipsă, iar figurile lor se amestecau întotdeauna, eu rămânând tot timpul cu senzaţia aceea de familiar pe care insul înalt şi slab începuse încetul cu încetul s-o capete. Cred că-l priveam destul de ciudat, fiindcă s-a oprit din peroraţie.

— Ce-i cu tine, nepoate? Ce te uiţi aşa? Doar ţi-am telegrafiat... la naiba! s-a întrerupt el şi a început să se scotocească febril prin buzunare. Ştiam eu că am uitat, întotdeauna uit câte ceva. M-am gândit că era rezervarea la avion, dar... asta era! oftă uşurat. Uite-o! Da, am uitat, prostul de mine! Iartă-mă, nepoate.

Mi-a întins o hârtie mototolită şi fleşcăită de ploaie, pe care o mână zgâriase cu pix albastru şi litere mari, ascuţite: „Vin mâine după-amiază. Nu faceţi pregătiri, sunt doar în trecere. Mătuşa e în State, sunt singur, mi-e dor de voi. Unchiul Rafael...”

L-am privit şi mai mirat, dar am încercat să fac faţă situaţiei. Era evident că tipul se pretindea sau se credea altcineva decât era. Am închis uşa de la intrare, am luat cele două valize de piele neagră şi am pornit înainte, zicându-i:

— Haidem în casă, s-o vezi şi pe Margot. O să-i facem o surpriză, nu-i aşa... unchiule?

La urma urmei lucrurile trebuiau să se rezolve în vreun fel. Dacă începusem să am iar accesele de amnezie... Am alungat repede gândul, cu teamă. Asta fusese demult. Margot, ea o să ştie mai bine ce-i de făcut. Am auzit cum „unchiul” mă urma, lipăind cu pantofii uzi pe covorul moale şi uscat.

Margot fu la fel de surprinsă ca şi mine. E drept că se purta cu mai mult tact, ezitând să dea glas îndoielilor şi luând tonul cel mai familiar cu putinţă. Ochii ei negri şi mari se fixaseră aparent plini de interes asupra bătrânului uscat şi cu părul rar, cu şuviţe umede lipite de craniul alungit, în timp ce îl asculta răbdătoare. Iar unchiul stătea sau mai bine zis vibra pe canapea în ritmul poveştilor sale nesfârşite cu botezul lui Raul şi nunta

noastră şi călătoria noastră şi soţia sa, mătuşa Annie, care se dusese în California la înmormântarea surorii sale Jenny, cum ura el moartea şi înmormântările şi refuzase s-o însoţească, dar rudele pe care nu le mai vizitase de mult şi care locuiau la doi paşi, adică eu cu Margot, îi erau tare dragi şi-şi amintise, aşa că iată-l, nu-şi închipuia că o să uite tocmai de telegramă, cu asta era o poveste întreagă, acum înţelegea cum de s-a întâmplat, fiindcă tocmai când intrase în oficiul poştal... şi a continuat aşa, parcă voind să ne convingă de faptul că era într-adevăr unchiul nostru Rafael, dar făcându-mă tot mai suspicios. Margot a intervenit politicoasă într-un moment în care bătrânul îşi trăgea sufletul:

— Nu ţi-e foame, unchiule? Trebuie să fi călătorit mult, nu? şi pe vremea asta oribilă! Mă duc să-ţi pregătesc ceva, repede.

A trecut cu seninătate în bucătărie, fluturându-şi fusta înflorată prin faţa fotoliului.

— E minunată! a început bătrânul ce se dădea drept unchiul meu. E tot cum o ştiam, n-a îmbătrânit niciun pic, n-ai zice că are doi copii. Şi ţi-am spus de când am văzut-o: băiete, uite o femeie pentru tine! Minunată, aşa-i? Mă pricep. Dar pe vremea aia tu te prosteai cu Siona, o mai ţii minte? Mă întreb ce s-o fi ales de ea. Ştiam că într-o vreme era măritată cu fostul tău coleg, Freddie năsosul...

Cred că îl ascultam doar pe jumătate, în timp ce mă gândeam cum să scap. Poate era nebun, dar de unde ştia atâtea despre familia noastră, despre noi, despre mine? Mătuşa Jenny, la a cărei înmormântare nu putusem pleca, mătuşa Annie, soţia lui... dar mătuşa Annie nu fusese niciodată căsătorită, nu-i plăceau bărbaţii, şi apoi... Siona! De unde ştia de asta? Da, era minunată puştoaica, frumoasă, aprigă, cu foc în sânge! Doar că Margot fusese mai deşteaptă şi... mai cinstită cu mine. În seara în care am invitat-o la bal prima oară nu aveam ochi decât pentru columbianca brunetă, cu părul în cascade, deşi Margot era frumuseţea balului, frumuseţea cuminte, iar eu eram orgolios, mascul... Unchiul ăsta, de unde le ştia? Unde fusese el atunci? Începeam iar să uit, iar sanatoriul, tratamentul cu şocuri...

— Dragule! am auzit vocea lui Margot din bucătărie. Unde ai pus uleiul de măsline? Nu-l găsesc nicăieri.

– Imediat! am zis eu, deşi ştiam că bucătăria nu e locul în

care mă descurc cel mai bine.

Margot era adesea mai isteaţă decât mine. Cred că am stat cam mult cu ea, fiindcă atunci când am apărut bătrânul s-a uitat cam lung la noi. Era evident că se aştepta la un alt fel de primire. dar cum să-l accepţi pe necunoscutul ăla, chiar dacă...? Eram sigur că urma să găsim o explicaţie. Margot mă asigurase că nu am nicio criză de amnezie, asta fusese demult, după accidentul cu motocicleta, iar medicii spuseseră că sunt complet vindecat. Nici ea nu-şi amintea de „unchiul” Rafael. M-am simţit uşurat, căci aveam încredere în memoria ei, mai ales în ceea ce privea rudele noastre comune. Rămânea să rezolvăm cumva lucrurile. L-am lăsat întâi pe bătrân să mănânce. L-am privit cum înghiţea hulpav, apoi ne-am aşezat în faţa lui pe cele două fotolii şi am luat o figură serioasă. A remarcat imediat.

— Ce-i, dragilor? a întrebat el blând. S-a întâmplat ceva? Ceva rău? Spuneţi-mi!

Am înghiţit în sec. Eu trebuia să vorbesc.

— U... unchiule, uite ce e. Noi... să nu te superi, nu vrem să... dar noi nu ne amintim de tine. Nu ţin minte ca mătuşa Annie să se fi căsătorit vreodată şi nu... nu-mi amintesc de niciun Rafael în familia noastă, am turuit repede, încercând să scap de senzaţia de jenă acută.

Transpirasem. Margot a spus şi ea:

— Aşa e! Nu ştiu de unde ai venit dumneata şi de unde ştii atâtea despre noi. Noi nu ne amintim de tine. Îmi pare rău! a îndulcit ea tonul. Crede-mă... şi nu te supăra! Poate ai făcut vreo confuzie... adăugă ea nesigură.

Am pândit cu frică reacţia bătrânului. Poate era bolnav psihic. Din câte îl văzusem până acum, aşa plin de energie, mă aşteptam la o explozie de furie sau la un şir lung şi încâlcit de explicaţii. Dar nu. El s-a făcut dintr-o dată mic, cufundat în catifeaua fotoliului cu trupul lui lung, cocârjat, cu capul vârât între umerii ascuţiţi. Ochii lui albaştri-apoşi, de bătrân, ne priveau blânzi şi neîncrezători. Îşi încleştase mâinile în poală şi şi le freca una de alta încet, fără să scoată o vorbă. Colţurile gurii îi căzuseră. Avea o figură de câine umil şi întrebător, care pare să zică: „Nu-i aşa că glumiţi? Vă jucaţi cu mine, nu?” N-am văzut niciodată un chip mai expresiv. Tăcerea devenise jenantă.

— Acum serios... ăăă, domnule Rafael, am încercat eu. Nu ştiu de unde aţi aflat atâtea despre noi şi familia noastră, nici cu

ce scop aţi făcut-o, dar credeţi-mă că mătuşa Annie n-are niciun soţ. Şi eu nu-mi amintesc să vă fi întâlnit vreodată.

— Dar noi am fost împreună... în atâtea locuri! a insistat el timid şi rugător. Nu vă amintiţi? Acum doi ani, la mare. Am stat zece zile la „Cormoranul”, am jucat bowling împreună... La nunta voastră, atunci când te-ai ameţit şi te-am scos afară, la aer... am stat de vorbă mai mult de-un ceas. Erai îngrijorat, nici asta nu-ţi aminteşti? Margot – s-a întors el spre soţia mea –, nu ţii minte atunci când am dansat toată seara împreună, la barul ăla, când Willy îşi scrântise glezna şi se temea să nu te cucerească altul? Pe mine n-avea de ce să fie gelos.

Ochii i se învioraseră. Dar n-aveam de gând să-i dau speranţe. Îmi aminteam escapada noastră de la mare, hotelul „Cormoranul”, bowlingul şi glezna scrântită la volei. Şi greaţa din timpul nunţii, băusem cam mult, apoi ieşisem afară să mă dezmeticesc, dar singur! Eram singur! Mi-a venit o idee. La urma urmei era atât de simplu!

— Margot, n-ai vrea să aduci fotografiile noastre? Cele de la nuntă, de la mare... toate.

Eram convins că găsisem argumentul decisiv. Dar când soţia mea a apărut cu fotografiile, „unchiul” s-a repezit primul la ele şi a început să le răscolească febril, parcă reînviind. Mâinile începuseră să-i tremure de emoţie.

— Da, uite, a început el să turuie iar, abia având timp să respire. Aici eram înainte de a pleca la plajă, când aţi vrut să mâmcaţi îngheţata aia oribilă. Asta e în restaurantul lui... cum îl chema?

Mă prinsese în joc. M-am uitat şi eu.

— Danny?

— Aşa, s-a grăbit bătrânul, Danny burtosul, care gătea peştele direct pe cărbuni. Uite, nepoate: eu cu tine, când am câştigat trofeul la bowling, îl mai ai?... şi aici, pe plajă, când credeaţi că pe Margot o muşcase o meduză... Am şi eu toate pozele astea, ce credeţi? A, uite şi nunta, aici sunteţi voi cu noi, cu mine şi cu Annie. Ăla din spate cred că e Tim, el se băga peste tot...

Uitase deja de suspiciunile noastre. Nu arăta nici măcar ofensat, iar eu cu Margot priveam înmărmuriţi la chipul ridat al bătrânului uscăţiv şi vânos, care apărea alături de noi în aproape toate fotografiile. Dar nu aşa îmi aminteam eu lucrurile.

Eu, eu singur câştigasem trofeul ăla! Şi restaurantul lui Danny, şi plaja cu meduze, şi barul cu muzică argentiniană, cu orchestra de bătrânei entuziaşti...

— I-aţi lăsat atunci pe copii la mama ta, Margot, şi le telefonaţi în fiecare seară. Nu se poate să fi uitat toate astea! Aţi glumit, nu? Aşa-i c-aţi glumit? Ha-ha, a râs el uşurat, da' zău c-a fost o glumă bună. Buunăă! Unde-s Raul cu Ştefan? Le-am adus câte ceva.

— Raul e la şcoală şi Ştefan doarme, a răspuns Margot. Cred c-o să se trezească imediat.

I-am „mărturisit” că într-adevăr glumisem. Ce puteam face? Am lăsat lucrurile să curgă de la sine, gândindu-mă că totul se va lămuri şi că, până una-alta, un unchi de treabă nu avea cum să ne strice. Dar nu-mi aminteam nimic, nimic de el! Şi vedeam cu ochii mei acolo, în fotografii: fusese cu noi de atâtea ori, în atâtea locuri, ne ajutase, ne iubea... Asta e, ne iubea! Cum de-am putut uita de el? Bănuiam că nici copiii nu-l vor recunoaşte, doar că ei erau prea mici ca să te poţi baza pe memoria lor. Unchiul Rafael însă era cu noi şi mai fusese cu noi de mii de ori, deşi mintea mea nu-l putea lega de niciunul din acele momente. Margot era în aceeaşi situaţie. Realitatea era împotriva memoriei noastre... Fotografiile. Iar chiar dacă visam... cel puţin nu era un vis urât!

* * *

Crezusem că problemele născute de apariţia noului nostru unchi, Rafael, s-au încheiat, odată ce îl acceptasem ca rudă. Era ciudat, într-adevăr, dar era acolo, în fotografii. Nu-mi aminteam în ruptul capului să-l fi remarcat înainte de ziua ploioasă când ne sunase la uşă, dar fotografiile în care îl ţineam de mijloc sau de după gât, bronzaţi şi radioşi, sau în haine de sărbătoare, cu ceilalţi din familie, pozele acelea spuneau altceva. Nu puteam crede că bătrânul care abia alaltăieri intrase cu forţa în viaţa mea îmi spusese acum opt ani că focoasa Siona îşi petrecea unele nopţi la hotelul lui Guerrero, aşteptând clienţi într-o cămăruţă prăfuită. Dar cineva trebuie să mă fi trimis acolo în acea seară blestemată, altfel cum? Îmi amintesc cum m-am trezit faţă în faţă cu puştoaica pe jumătate dezbrăcată, ea m-a privit uimită şi apoi s-a ascuns sub pătura cadrilată, aspră... pătura era albastră cu negru, Siona plângea înfundat şi eu am urât-o. Şi atunci când avusesem glezna scrântită, la mare...

Margot dansase mult în noaptea aia, da, dar cu cine? Nu ţin minte să fi fost gelos măcar o clipă. Sau masa mea de scris, măsuţa mea din lemn de brad, cu mirosul ei minunat, înviorător, cu cele patru sertăraşe cu mânere delicate, de aramă... Unchiul Rafael susţinea că ne-o făcuse cadou la nuntă, măsuţa şi cele două tablouri cu nuduri de asiatice care atârnau pe perete, la noi în dormitor. L-am privit iar cu neîncredere, dar – oricât ne-am străduit – nu ne-am amintit când şi cum naiba cumpărasem sau primisem cadou obiectele respective.

Am lăsat lucrurile aşa cum deveneau. L-am instalat pe unchi în camera de oaspeţi şi i-am ascultat poveştile, aflând tot mai multe lucruri despre noi şi el, lucruri care nu ne trezeau nicio amintire, nicio emoţie. Am ajuns să cred că memoria e ca banda unei casete: poţi s-o ştergi şi s-o imprimi din nou cu altceva de câte ori vrei. M-am străduit să-mi imprim, să învăţ amintirile mele cu unchiul Rafael, înghiţind fiecare poveste ca pe ceva citit, fără să ştiu dacă fabulează sau nu, fără să-l pot verifica, înregistrându-mi artificial în minte amintirile despre familia şi viaţa mea odată cu această nouă apariţie. Cred că eram mulţumiţi cu toţii. La urma urmei în casa noastră erau atâtea mistere pe care nu le băgasem în seamă şi care acum ni se ofereau la gura sobei, odată cu rezolvarea lor, prin bătrânul blând şi entuziast care era unchiul nostru Rafael. Mă întrebam chiar cum de am putut fi atât de neglijenţi cu propriile amintiri. Când se scrijelise masa din bucătărie? De ce atârnasem cele două tablouri în dormitor? Cum de mă îndrăgostisem atât de aprig de Margot, pe care înainte, când trecea pe străduţa mea, nici n-o băgam în seamă? De ce luasem de la mare oribilitatea aia de porţelan cu o grăsună tolănită lângă o lebădă cu gât de găină? Sunt lucruri pe care le trăim, trecem repede peste ele şi le uităm, le lăsăm undeva într-un cotlon al minţii, unde ele se şterg, se pierd, omorând cu voia noastră o parte din ceea ce suntem. Astfel murim cu toţii câte puţin în fiecare zi. Cred că mintea tuturor oamenilor are cel puţin tot atâtea găuri câte descopeream eu la mine. Şi câţi au norocul să dea peste un moş jovial care să le umple răbdător, ca şi cum ar umple cu ipsos spărturile dintr-un perete ruinat?

Starea de mulţumire pe care începusem s-o simt descoperind amănunte noi dintr-o viaţă pe care nu mi-o recunoşteam – ca şi cum aş fi citit o carte despre mine, Margot,

Raul, Ştefan şi toţi cunoscuţii sau apropiaţii mei –, starea aceea plăcută a încetat după vreo săptămână.

Unchiul Rafael îşi prelungise şederea şi-şi continua poveştile, dar se mai întâmpla ceva. Primul semn mi l-au dat tablourile din dormitor. De când le aflasem povestea, mă uitam la ele mai des, cu bucuria dată de regăsirea unei comori pierdute. Acolo era o bucată nouă din povestea mea. Într-o seară însă, când am dat să sting lumina şi am aruncat o privire pe peretele zugrăvit în vernil, am văzut-o ca de obicei pe mica gheişă din ramă, goală, îngenuncheată pe o pernă colorată... şi atât. Celălalt tablou dispăruse. M-am alarmat şi am scuturat-o pe Margot, care aţipise:

— Margot, dragă, uită-te...

S-a trezit buimacă şi mi-a aruncat o privire grea de somn, dar şi de reproş.

— Margot... a dispărut tabloul! Unul dintre tablouri... ni s-a furat. Au intrat hoţii! i-am zis precipitat.

Şi m-am căţărat pe patul moale, hotărât să constat de aproape ceea ce era evident. Însă nu am putut să nu observ că în locul unde agăţasem al doilea tablou – îmi aminteam foarte clar dimineaţa în care mă cocoţasem pe pat şi bătusem cele două cuie – nu era niciun cui şi nici măcar vreo urmă de gaură în perete.

— Tabloul? Care tablou? s-a dezmeticit Margot. E acolo, deasupra, nu-l vezi?

M-a privit îngrijorată, cu ochii încă lipiţi de somn.

— Celălalt, draga mea, cealaltă fată, la geam, cu floarea roşie în mână...

M-a trecut un fior: privirea – de data aceasta limpede – pe care mi-o aruncase soţia mea era una de îngrijorare compătimitoare. A zis:

— Willy, gândeşte-te! Ce tablou? Nu-mi amintesc de nicio fată cu floare în mână. Nici fără. Ăsta e tabloul de la unchiul Rafael, ştii că ne-a explicat el... Hai, culcă-te, iubite, e târziu!

N-am avut? Începeam să mă întreb şi eu. Da, poate că nu... Parcă nu...

Dar a doua zi, când m-am aşezat la biroul meu masiv din lemn de mahon, cu zeci de sertare grele şi cu tot felul de înflorituri de lemn lipite pe suprafeţele verticale, am simţit că nu sunt la locul meu. Îmi aminteam un miros plăcut, de răşină, o

măsuţă strunjită fin, cu picioare lungi, cu câteva sertăraşe delicate şi uşoare în care-mi ţineam hârtiile şi uneltele de scris. De data aceasta am convins-o pe Margot că nu era totul aşa cum trebuia să fie. Biroul acela masiv a respins-o din clipa în care l-a văzut.

— Ce-i oribilitatea asta? s-a supărat ea. Ai aruncat banii pe aşa ceva şi nu mi-ai spus nimic? Unde-i măsuţa de la unchiul Rafael?

Am dat din umeri. O chemasem de la bucătărie să vadă şi ea „oribilitatea”, dar n-apucasem să-i explic nimic. Ea gesticula nervoasă, ştergându-şi mâinile de şorţul cu care era încinsă.

— Ai vândut-o? De ce? Nu-ţi mai plăcea? De fapt de ce mă supăr eu, e treaba ta... dar credeam că îţi place, era drăguţă, a încheiat cu obidă, trecându-şi după ureche o şuviţă din părul ei blond, care îi alunecase pe faţă.

— Margot, draga mea! am încercat eu s-o liniştesc. Nu am vândut nicio masă, nu am schimbat niciun birou! Şi să ştii că am avut două tablouri în dormitor. Două! Se întâmplă ceva ciudat aici.

— Iar? a scăpat exasperată Margot.

Brusc mi-am amintit:

— Unde-i unchiul Rafael?

— În sufragerie, se joacă de vreo oră cu Raul. De ce, crezi...?

Da, credeam. M-am dus la bătrânul jovial, care îl legăna pe băieţelul nostru cel mare pe genunchi. Părea să n-aibă habar de nimic. L-am întrebat despre masă şi tablouri, dar el a dat din umeri. Nu avea nici cea mai mică îndoială în minte:

— Eu vi le-am dat, da. Voi puteţi să faceţi ce vreţi cu ele. Dacă le-aţi vândut, nu-i niciun necaz. Şi cadourile astea, ştiţi cum e, le primeşti, nu cumperi tu ce vrei. Când am primit eu o dată cadou o puşcă de vânătoare...

S-a lansat iar într-una din lungile lui poveşti, privindu-mă senin. Nu-l puteam crede vinovat de ceva când îi vedeam ochii blânzi şi apoşi, chipul luminos al povestitorului sigur de talentul său. L-am ascultat. Îl ascultam întotdeauna. Ciudat: îl asculta şi Raul, care niciodată nu te lăsa să-i citeşti o poveste până la capăt fără să te întrerupă.

Toată încurcătura a rămas nelămurită. Apoi unchiul Rafael a dispărut din fotografii. Când am descoperit asta mi-am imaginat

întâi că visasem toată povestea sau că fusesem hipnotizaţi cu toţii. Margot mi-a zis că nu puteam visa amândoi acelaşi lucru, iar bătrânul era încă la noi, deci n-aveam cum să ne fi trezit. Era tot mai ciudat. De când apăruse în casă unchiul, realitatea noastră începuse să se deşire încet, ca şi cum el ar fi adunat-o fir cu fir în poveştile lui. Fotografiile erau singura dovadă clară că îl cunoşteam dinainte pe unchiul Rafael (în pofida amintirilor noastre) şi abia mă convinsesem că aşa era. Şi deodată am remarcat că bucăţile de celuloid nu-l mai arătau nicăieri pe bătrânul uscăţiv şi puţin caraghios în pantalonaşii lui de baie negri şi lungi ca un şort. Nici măcar nu puteai bănui că fusese vreodată acolo, deşi îmi aminteam că-l văzusem, după ce, înainte de a veni, nu-l văzusem în poze... O, cum se încurca totul! Unchiul însuşi a părut nedumerit.

— Ia daţi să văd! s-a repezit el la fotografii. Păi bine, i-am auzit după o clipă vocea revoltată, eram şi eu în poza asta, vă ţineam pe după umeri pe amândoi! Aici, bătu el cu degetul, aici la mijloc!

Am privit fotografia în care eu cu Margot ne ţineam fericiţi de mână, deşi e drept că stăteam cam departe unul de altul. Sau nu?... Pe fundal se vedea marea, câţiva palmieri, oameni în costume de baie. Atât. Unchiul ne-a privit revoltat şi a spus:

— Pozele astea nu-s bune de nimic! O să vă trimit setul meu de poze, să vedeţi. Acolo totul e clar. Chiar şi aşa, ne încurajă el prietenos şi zâmbitor ca întotdeauna, nu aveţi nevoie de mine în fotografii atâta vreme cât sunt aici, cu voi. Nu? ne privi el cu ochi măriţi, care parcă ne rugau să-l credem.

L-am aprobat cu îndoială în suflet. Mi-era milă, dar... Erau nişte versuri, la Shakespeare parcă: „Plămadă suntem, precum cea din care/ Făcute-s visele...” Niciodată nu pătrunsesem înţelesul lor mai bine decât acum. Lumea mea se clătina. Nu ştiam ce o să fie mâine: o să mă trezesc în altă casă? O să am 80 de ani şi o să-mi amintesc că n-am trăit deloc? Nu ştiu ce mai era viaţa mea, care erau adevăratele mele amintiri, dacă ele se schimbau de la o zi la alta. Ieşisem într-adevăr după bal cu Margot, în seara minunată când i-am spus (dar i-am spus?) că o iubesc? Trăisem aşa ceva sau îmi povestise altcineva totul şi eu acceptasem cu seninătate? Poate că nici nu locuiam în casa asta, casa mea, doar aveam impresia că o fac, iar peste o zi sau un an sau zece o să mă trezesc într-o cocioabă afumată,

zdrenţăros şi singur ca întotdeauna, nevoit să ies la cerşit, mestecând în minte nişte amintiri inventate de creierul meu bolnav. Nu m-aş fi mirat să văd cum lucrurile încep să-mi dispară din mâini, să se destrame în palmele mele. Şi toate, toate au început odată cu apariţia bătrânului ăsta slab şi aparent binevoitor!

Nu m-am mirat prea tare când am zărit pe peretele dormitorului un tablou religios cu Fecioara şi Pruncul. Dar n-am mai rezistat a doua zi, când m-am trezit strângând în braţe o blondă despre care raţiunea îmi spunea că ar trebui să fie soţia mea şi care îmi părea aproape cu totul străină. Mă căsătorisem... când? Parcă... Blonda era Margot... fusesem şi colegi de liceu, dar îmbătrânise şi apoi noi doi nu ne cunoscusem niciodată prea bine. Într-o zi urma să ne viziteze unchiul Rafael, cel de care nu ne aminteam niciunul şi cu ajutorul căruia stătusem întâia oară mai mult de vorbă, într-o seară ploioasă, când Margot s-a adăpostit odată cu mine în casa lui, dacă el avusese vreodată o casă. Atunci aş fi invitat-o la bal, am fi dansat împreună toată noaptea, am fi discutat, am fi ieşit afară, apoi... Dar asta era o istorie pe care ne-o spusese chiar unchiul Rafael, iar femeia de lângă mine... desigur, poate aş fi iubit-o. Sau poate că nu. În schimb Siona, pantera mea brunetă! n-o mai văzusem de multă vreme. Ce s-o fi întâmplat cu ea? Ne-am despărţit? Am observat că blonda de lângă mine, probabil soţia mea, pe care o iubeam sau trebuia să o iubesc, se trezise. Mă privea puţin nedumerită, acoperindu-se pudică, până la gât, cu cearşaful alb cu floricele. Am privit deasupra capului la tabloul cu Fecioara şi Pruncul, pe care părinţii mei îl ţineau în dormitorul lor, şi m-am gândit că aş fi preferat în locul ăsta un tablou cu femei goale. Poate chiar două. Era doar alcovul, locul nebuniilor amoroase, ale mele şi ale... ale lui Margot? O iubisem pe făptura asta blondă? Îmi aminteam că da, dar amintirea era aşa de neclară, tot mai ceţoasă, mai îndepărtată pe măsură ce mă gândeam la ea, ca un ziar ce se decolorează încet în lumina soarelui de august la un chioşc prăfuit. Apoi Raul, Ştefan... copii?

Tot dezastrul, toată nesiguranţa asta erau din cauza lui, a „unchiului” Rafael. Îmi spusese ieri că, dacă îl avem pe el, nu ne mai trebuie imaginile. De fapt de când venise începuse să distrugă tot ce făcuse. Doar el îmi rămăsese. Dacă ar fi stat departe, neştiut! Îi preferam absenţa de o mie de ori! Tot ce

făcuse, în caz că făcuse ceva vreodată pentru mine, se dărâma când se apropia de faptele lui. Rememorând, povestindu-ne... înghiţea totul înapoi în poveste. Ne povestea pe noi? Uf!

Cu ce-mi mai rămăsese din minte, am decis că nu aveam decât o soluţie. M-am îmbrăcat repede, fără să-i arunc vreo privire femeii ce mă privea nedumerită din patul conjugal, l-am luat pe unchiul Rafael, care se trezise – ca de obicei – cu o oră-două înaintea mea, şi am ieşit împreună la o plimbare prin păduricea de la marginea oraşului. Mi-a povestit şi răspovestit multe, despre hotelul lui Guerrero şi despre nunta lui cu mătuşa Annie, despre adolescenţa mea şi despre Siona, despre Raul şi memoria lui fenomenală. Semăna cu unchiul, zicea el. În timp ce-l ascultam, încercam să-mi verific şi ordonez gândurile şi amintirile, dar eram prea răvăşit. Nu mă puteam gândi decât la ce alt dezastru mă aştepta acasă... dacă va mai exista un „acasă”. În cele din urmă am decis că n-aveam de ales şi, când am ajuns pe malul râului, am scos cuţitul şi i l-am înfipt bătrânului în spate. O singură dată. A căzut încet, privindu-mă neîncrezător cu ochii lui mari, încercând să se agaţe de un sprijin nevăzut. Ochii i-au rămas larg deschişi şi, când i-am închis, am simţit ceva umed pe buricele degetelor. Am privit o vreme cum vântul îi răvăşea părul rărit, alb-cenuşiu, apoi l-am împins în râpă. M-am întors acasă cu inima îndoită.

Laurenţiu Demetrovici

PUNCT DE VEDERE

Paradox nr.3/2004

Sistemul funcţiona fără întrerupere de la declanşarea programului şi, tot de atunci, activitatea din perimetru era neobosită.

Imensul câmp creat menţinea, de bine, de rău, o dezvoltare liniară a microuniversului, împiedicând, cel puţin pentru moment, colapsul care urmează inevitabil expansiunii graduale.

Deşi reluată de un număr de ori pe care nimeni nu-l putea preciza, abia de ceva vreme devenise evident că în timpul procesului aveau loc modificări dramatice. Experimentul se apropia de sfârşit şi, presat de iminenţa întocmirii raportului de evaluare, risca să-i scape activitatea tot mai intensă acum de la nivelul acceleratorului.

De milioane de ani, universul aşa cum îl cunoaştem a reprezentat şi reprezintă o provocare continuă, atât pentru cei care privesc în intimitatea proceselor microscopice din lumea înconjurătoare, cât şi pentru temerarii ce cutează a scruta dincolo de graniţele pe care tehnologia ni le impune. Întrebările, de acum desuete, de genul „cine suntem, de unde venim, suntem stăpânii destinelor noastre, încotro ne îndreptăm" au chinuit generaţii de-a rândul, fiecare trâmbiţând la timpu-i adevăruri considerate cândva absolute.

Nu o dată convingerile îmbrăţişate cu atât entuziasm la vremea lor s-au dovedit aberante în lumina descoperirilor unor epoci ce aveau să vie.

Deşi obositor, procesul de urmărire a modificărilor materiei încătuşate în miezul formatorului devenea incitant mai ales atunci când, revigorat după o pauză bine meritată, insista

asupra aspectelor microscopice. Comuta continuu multiplicatorul şi poate că, dacă ar fi avut timpul necesar sau dacă ar fi ştiut încotro să privească, descoperirea după care alergau de-atâta vreme va fi fost în cele din urmă fundamentată.

Ca de obicei, nu-i mai rămânea mult până ce materia în expansiune avea să colapseze şi, ca un făcut, trebuia să o ia de la capăt.

Trecuseră de mult de stadiul cercetării sistemelor proximale şi epoca explorărilor, deşi începută de o eternitate, părea că nu se va încheia niciodată. Indiferent de modalităţile de abordare considerate cândva limite absolute, graniţele erau de-a pururi intangibile. Deziluzia creştea mereu, hrănită în răstimpuri la întâlnirea cu alte civilizaţii, chinuite şi ele de aceleaşi angoase.

Eforturi comune derulate din vremuri imemoriale scoteau la lumină aceleaşi nemulţumiri. Şi pentru că nimic nu e de-ajuns, gurile rele spuneau mereu: scadenţa nu e departe.

Momentul era aproape. După atâta timp, ştia cu aproximaţie că ciclul se apropia de sfârşit, expansiunea materialului, deja evidentă, confirmând supoziţia. Oprirea sistemelor se derula monoton şi, oare de ce, aştepta apariţia anomaliei aleatoare pe care nu şi-o explicase încă. Uneori, după deconectare, mici scăpări energetice activau detectoarele, fapt inexplicabil pentru o instalaţie cu pretenţii.

Ca un făcut, înregistratorul se decuplă de astă dată cu o mică întârziere şi atunci hotărî să mai rămână un pic. Reluată până la obstinaţie, înregistrarea începea să capete sens. Modulaţia era cu totul deosebită şi, segmentată progresiv, revela un fapt terifiant.

Părăsi instrumentarul cu gândul la cei câţiva grăunţi care păreau a fi sursa emisiei.

Frustrant, cum altfel puteai defini faptul că, pe măsură ce te apropii de ceea ce păreau limitele universului cunoscut, acestea par a se îndepărta în continuă expansiune, înainte de prăbuşirea inevitabilă ce va să urmeze.

Din vremuri imemoriale au existat convingeri fără de care, dacă dictonul „după noi, potopul” devenea mod de viaţă, toată istoria s-ar fi scris în câteva rânduri. Aşa şi acum, vor spune unii,

încercând să combată sumedenia datelor adunate de vremuri, considerând totul ca o altă găselniţă mobilizatoare, menită doar liniştirii spiritelor deja înfierbântate.

Era un moment măreţ. Reluase de nenumărate ori procesul şi putea spune cu convingere că înţelesese despre ce era vorba.

Afirmaţiile, de altfel uluitoare – pertinente după unii, susţinute de dovezi circumstanţiale, după alţii –, reuşiseră să capteze atenţia auditoriului. Puncta din când în când, cu date experimentale sau trimiteri la cercetările altor confraţi, avalanşa de probleme ridicate.

Îşi dorea să se termine cât mai curând şi, revenit în mijlocul instalaţiei, să urmărească din nou epopeea materiei continuu schimbătoare pe care, cândva, va ajunge poate să o stăpânească.

Încă o teorie ca oricare alta, pe care, oricum, nimeni nu o va putea verifica, acum fiind prea devreme, atunci fiind prea târziu.

Doar câţiva lideri spirituali o vor perpetua probabil, atunci ca şi acum, încuviinţaţi de unii sau combătuţi de alţii. Momentul e departe pentru noi.

Sau…cine ştie?

Cotizo Draia

VINERI, ÎN DIMENSIUNI DIFERITE

Paradox nr.3/2004

…Olimp, dimineaţa, senin, atemporal...

Zeul cel mai mare ia micul dejun cu zeul cel mic, aflat în trecere. Stau pe o terasă frumoasă, înconjurată de tufe de ylang-ylang, se lasă în voia vântului mediteraneean, încărcat de miresme exotice, îşi salută colegul mai puţin fericit care trebuie să-i lumineze în fiecare zi din înalturile cerului şi se gândesc cum să înceapă sau să termine o conversaţie. De concluzia ei depinde o întreagă secvenţă istorică. Zeul cel mai mare se uită printr-un ochean virtual în camera unui obscur scriitor şi constată că acesta, complet afon în ale spiritualităţii, încearcă să scrie ceva despre mântuire; curios concept, reflectă zeul, plescăind şi generând involuntar un tsunami pe coasta de est a Japoniei medievale. Putea fi o soluţie pentru dilema incomprehensibilă a colegului său mai puţin dotat în ale atotputerniciei; provenea dintr-o ţară mică, populată de păstori austeri cu coduri morale apăsătoare. „Trebuie să fii întotdeauna atent la lumea pe care vrei s-o mântuieşti”, zise, simţindu-se ca oracolul din Delphi într-o zi proastă. Zeul provincial răsuflă uşurat, găsind probabil un sens adânc şi involuntar în ceea ce-i spusese. Probabil avea chef şi de un comentariu, dar apăru Hebe cu vasul său de ambrozie; o lăsară respectuoşi să-şi îndeplinească ritualul turnării lichidului preţios în cupele de cristal. Nu putu totuşi să se abţină de la a strecura o privire iscoditoare în decolteul zeiţei, prea preocupată să nu verse pe masă pentru a-şi mai putea ascunde eficient nurii; oaspetele de peste mare îşi reţinu un rictus de dezaprobare. Hebe îşi înălţă pentru ultima oară carafa şi se îndepărtă. Cu coada ochiului, zeul cel mare înregistră automat inscripţia de pe fundul vasului. „Made in U.S.A.” şi îşi dădu seama, pentru prima oară în acea dimineaţă, că nu era ceva în regulă…

Se trezise devreme, îşi luase cafeaua de dimineaţă la mica

tavernă a lui Shmil care îi strecurase pe sub masă ultimul număr din „Vocea Mossadului”. Nu-l despăturise, era un ziar de circulaţie strict internă pe care urma să-l citească singur, sus pe munte. Remarcă în treacăt un grup vesel de palestinieni turnând carburant din rezervorul unei tanchete abandonate peste un soldat israelian cu picioarele rupte; unul din ei verifica în soare luciul unei brichete Zippo, pradă de război. Ceva mai încolo, un grup de colonişti evrei rupeau asudaţi câteva bâte de baseball pe spinarea unui activist OLP. Îşi aprinse un trabuc şi îi lăsă în urmă, urcând pe cea mai cunoscută cale de ascensiune din lume. În drumul lor, crucificaţii lăsaseră urme apăsate de sandale grosolane, picături de sânge şi dârele groase ale crucilor târâte prin praf; pe margini, chiştocuri de ţigări şi ambalaje mototolite de Snickers. Ajuns pe culme, îşi şterse fruntea transpirată cu un Kleenex, îşi potoli respiraţia gâfâită şi privi în jur. Fixaţi pe cruci, sub soarele intens, condamnaţii îşi trăiau ultimele clipe, horcăind. Pe lângă tufele pipernicite din jur, câţiva excursionişti îşi instalaseră grătarele şi fumul de mangal se înălţa deja, înţepător. Se aşeză pe o bancă şi îşi scoase ziarul. Încă nu avea chef să-l citească; îl lăsă alături de el, punând peste foi o piatră ca să nu le ia vântul. Spre nord, putea vedea panorama imensului stadion pe care Hitler îşi trecea în revistă diviziile de tineret; dinspre acea direcţie venea şi o vagă muzică de fanfară. Se strâmbă şi-şi schimbă perspectiva; spre poalele muntelui, preşedintele Mao îşi conducea coloanele de pionieri la văruit măslinii. Generalissimul Stalin, ceva mai încolo, domina din ruine, cocoţat în turela unui T-34, cu o papiroasă în colţul gurii, zâmbind binevoitor la un grup de mujici cu balalaice ce cântau „Katiusha” din toate puterile în timp ce echipajul repara şenilele tancului, deteriorate de trecerea prin zidurile bisericii. Cineva strigă cu o voce istovită „Doamne, de ce m-ai părăsit?” Pentru o clipă, un grup de excursionişti păru interesat şi întoarse capul spre grupul de crucificaţi pe care însă păreau să nu-i observe; apoi cineva ceru încă un grătar şi chermeza îşi reluă cursul.

Îl trezi bâzâitul unei albine. Aţipise probabil, ameţit de aerul tare al Golgotei. Ziarul era tot acolo, lângă el. Îl luă, citind titlurile de pe prima pagină. Atinse în joacă hiperlinkurile şi deschise fişierele mpeg ataşate. Somptuoase care de luptă egiptene mărşăluiau prin praf întrecându-se cu cavaleria

cruciată zăngănind şi strălucind în soare; deasupra lor săgetau Mig-uri argintii, iar la orizont se distingeau primele Tiger-uri din brigada specială a lui Rommel. La porţile Oraşului sfânt se ansambla un mic Aergistal; atac sau pelerinaj, niciodata nu fusese prea clar...

Se însera şi stolurile de păsări se învolburau deasupra zidurilor fierbinţi ale Templului lui Solomon. În faţa porţilor, o firmă de impresariat montase o scenă imensă pentru ultimul concert Pink Floyd; cineva încerca laserele şi desena arabescuri voltaice pe cerul palid. Asfinţit în deşert, final de final. Viziunea divină devenind un clip ratat...

Îşi aprinse o ţigară folosind ultimul chibrit Ronson; nu-l stinse până nu dădu foc şi ziarului, lăsându-l apoi să se mistuie la picioarele sale. Se uită înspre grupul de crucificaţi. Urma moartea, îngroparea, învierea, toate pe VHS şi DVD, toate cu imagine de înaltă definiţie şi coloană sonoră la alegere... Plecă agale, coborând poteca.

Mântuirea nu mai era treaba lui.

Silviu Genescu

EXPRESIA FINALĂ

Paradox nr.3/2004

„Iată însă scrierea care a fost scrisă: Numărat, numărat, cântărit şi împărţit”

Daniel 5:25

Generalul Tant O Kraves, comandantul forţelor de invazie jeleziene, se foi nerăbdător în masa de gel protector care umplea incinta de explorare extravehiculară. Pentru pământeni, întregul agregat ar fi părut o combinaţie ciudată de maşină de spălat şi poker mecanic. Braţul multifuncţional, aflat pe partea stângă a incintei de explorare şi luminiţele avertizoarelor contribuiau foarte mult la construirea acestei asemănări ciudate. Generalul Tant şi ofiţerii săi de stat major, aşezaţi în jurul imensei mese de mahon drapată în catifea vişinie din clădirea din beton, ofereau imaginea nevinovată a unei spălătorii cu program non-stop aşteptându-şi clienţii. Tant era tot mai furios. Nu era deloc obişnuit să aştepte, cu atât mai puţin să aştepte predarea cuiva. Pământul trebuia să fie o pradă lejeră pentru forţele sale, îmbarcate în puzderia de crucişătoare spaţiale plasate pe orbită.

— De ce nu vin? Pufni el cuprins de vibraţia nerăbdării în faţa victoriei atât de apropiate. Pentru cei din jur, descărcările neaşteptate ale temperamentului său exploziv erau un adevărat pericol. Nimeni nu îndrăzni să intre în rezonanţa de comunicare cu generalul. Un răspuns nelalocul său te putea transforma într-o masă de deşeuri biologice greu de reconstituit. Şi când Tant aproba resuscitarea nefericitului, avea întotdeauna grijă ca acesta să se trezească simplu soldat în marea sa armată. Sau mai rău, operator auxiliar la terminalul instalaţiilor de forţă.

— Vezi de ce nu vin odată, ordonă Tant maiorului Frewes L

Belma, aflat în dreapta sa. Acesta se ghemui reverenţios în incintă răspunzând cu un semnal umil şi discret, alternându-l cu un ordin răstit cătanelor bătrâne din Gardă, amplasate într-un perimetru de protecţie în jurul clădirii. Trimisese doi cercetaşi între dunele de nisip ale deşertului de afară. Aceştia se opriseră în faţa trupelor pământenilor, plasate în jurul întregii zone: unităţi de blindate, vehicule Fuchs de cercetare şi alertă chimică. Soldaţii purtau echipament integral de protecţie şi la apariţia patrulei jeleziene cei mai mulţi îi urmăriră pe invadatori prin lunetele fixate pe armele lor de asalt M-16 sau pe carabinele Barett, calibrul .50 Cătanele din Gardă aşteptau noi ordine şi se mulţumiră să scaneze dispozitivul pământean în căutarea unor ameninţări imediate.

— Belma, eşti idiot de-a binelea? făcu generalul pe un ton care nu prevestea nimic bun. Ia legătura cu şefii lor.

*** *** ****

În adâncimea protectoare a unuia dintre bunkerele DEFCON 1 aflat într-o locaţie secretă în statul Maryland, preşedintele Statelor Unite, Robert D. Mallory privea displayul de plasmă din centrul de operaţiuni. Imaginile transmise în timp real de sateliţii militari şi camerele video de observaţie înfăţişau oraşul-fantomă creat în anii '60 în poligonul nuclear din Nevada. Pe străzile prăfuite, lipsite de orice fel de viaţă, în jurul clădirii pregătite pentru negocieri, numără 45 de invadatori. Senzorii termici nu înregistrau nimic şi nici alte mijloace de explorare nu oferiseră date revelatoare despre delegaţia venită de pe orbită cu o oră în urmă.

— Parcă-s nişte blestemate de maşini de spălat, mormăi preşedintele ridicând cana de cafea, neagră, cu inscripţia „Cyanide Corporation Whishes You A Nice Day”. Îi lăsăm să mai fiarbă puţin în suc propriu, decise brusc şeful administraţiei americane. Sau să termine ce naiba au de spălat pe acolo. Spre stupoarea celor din jur îşi aprinse un trabuc gros Cohiba. Fuiorul gros, de fum albăstrui, fu aspirat de instalaţia de purificare a aerului. Pentru cei care-l cunoşteau pe preşedinte, trabucul semnifica ori un moment de mare satisfacţie pe plan politic, ori tensiuni pe care simţea nevoia să le disemineze pufăind de zor. Secretarul de stat îi întinse o scrumieră cu inscripţia „Who is gonna light my fire?” pe care o luase, prevăzător, din Biroul Oval. Preşedintele se întoarse îndatoritor spre el.

— S-a recepţionat un nou mesaj de la ei, îl informă secretarul de stat. Vor să ştie când apare delegaţia noastră. Ce le spunem?

— Transmiteţi-le că oamenii noştri sunt pe drum. Să aibă naibii răbdare. Cinci elicoptere Blackhawk de transport îşi încălzeau motoarele la baza aeriană Nellis din Nevada, având misiunea de a transporta la negocieri un grup pestriţ de savanţi, militari şi pe secretarul general al ONU. Fusese luat pe sus de la sediul din New York şi aşezat pe locul din spate, al ofiţerului cu armamentul, de la bordul unui F-18 care zbura cu Mach 2 spre Ellis. Nu i se spusese niciun cuvânt despre scopul prezenţei sale la Nellis. Dar nu acesta era adevăratul motiv al întârzierii delegaţiei pământene. Preşedintele Robert D. Mallory avea, oricum, intenţia să joace la cacialma, însă trebuia să se asigure că descoperă la timp punctele vulnerabile ale extratereştrilor înainte de a lovi. Până acum, eforturile sale nu dăduseră rezultate prea promiţătoare.

Cu ajutorul senzorilor de mişcare şi camerelor video instalate în pripă în clădirea „primăriei” din Nuke City nu reuşiseră decât să numere 6 „maşini de spălat” cu totul, care aveau intenţii foarte clare. La sediul NSA de la Fort Meade se încerca interceptarea comunicaţiilor vizitatorilor nepoftiţi însă ascultarea prin toate mediile posibile de emisie se soldaseră cu un eşec. Comunicaţiile invadatorilor nu se făceau prin radio, în afara celor destinate pământenilor. Toate mesajele primite de la ei nu vorbeau decât de predarea necondiţionată a Terrei, alternativa fiind distrugerea civilizaţiei umane. Li se oferea în schimb şansa de a fi sclavii invadatorilor.

— Ştii ce-a spus generalul Cambronne la Waterloo, când i-au cerut englezii să se predea? mormăi preşedintele strivind în scrumieră trabucul pe jumătate fumat.

— Merde.

— Ah, Steve, făcu Mallory surprins, şi parcă puţin dezamăgit. Descendent al unei familii de negri haitieni, Marchand ştia mai multe despre istoria Franţei decât majoritatea americanilor şi când preşedintele îl trimitea la Paris să negocieze cu afurisiţii de la palatul Elysee, nu avea nevoie de traducători. „Cum naiba am putut uita chestia asta?”, se întrebă Mallory vag indispus. Parcă-l şi vedea pe Marchand discutând în biroul lui de la Departamentul de stat: „Ia ghiciţi ce m-a întrebat

POTUS (Prezident Of the United States)?”

— Cam asta o să facem şi noi în final, promise Mallory ignorând ascendentul creat.

*** *** ***

Generalul Tant O Kraves acceptase, în cursul schimbului de mesaje cu pământenii să se aşeze la masa negocierilor pentru a perfecta predarea planetei. Le trimisese somaţia imediat ce se instalase cu întreaga Armadă pe orbită. Nu se atinsese de sateliţii de comunicaţii tocmai pentru a permite un dialog înainte de pornirea ostilităţilor. Tant se mândrea cu faptul că purtase toate războaiele într-o manieră plină de eleganţă. Nu ataca decât atunci când inamicul refuza să se predea şi să accepte să devină sclav al Imperiului jelezian, întins pe mai bine de jumătate din Galaxie.

Pământenii se învoiseră cu negocierile directe şi tot ei precizaseră şi coordonatele întâlnirii: undeva, în mijlocul unui deşert, departe de tensiunile perturbatoare ale lumii lor. Însă lipsa lor de respect începuse să-l facă pe Tant să regrete că se coborâse până într-acolo încât să vină la masa negocierilor. Absenţa partenerilor de tratative nu putea însemna altceva că-l desconsiderau. Pe el şi întregul său stat major. „Lasă că vă educ eu”, îşi promise Tant din ce în ce mai nervos.

— Belma, ce se aude cu cercetaşii tăi? se întoarse generalul spre maior. Era sub demnitatea lui să discute direct cu soldaţii.

— Au ajuns la marginea deşertului. Nicio mişcare în dispozitivul inamic, vibră Frewes grăbit, catifelându-şi rezonanţa pentru a nu tulbura prea mult gândurile generalului. Au găsit în schimb un panou cu o inscripţie în limba în care s-au purtat primele tratative cu pământenii, adăugă maiorul îndatoritor.

— Aruncă-mi-o încoace, replică – plictisit – Tant. Unul dintre hobby-urile sale era lingvistica. Tradusese în dulcea limbă a poeţilor jelezieni toate reziduurile culturale ale civilizaţiilor înfrânte, ridicând primitivismul acestora la rangul unei mângâieri filosofice pentru orele tihnite ale jocurilor intelectuale de la Palat.

Maiorul ordonă cercetaşilor scanarea panoului pământean şi proiectă imediat pe perete inscripţia: NEVADA NUCLEAR FIRING RANGE. KEEP OUT.

— Aveţi idee ce vrea să însemne? susură maiorul. Din datele culese discret de translatorul său ataşat incintei reieşi că

se aflau într-un fel de staţiune de odihnă pentru personalul concediat, dar preferă să-şi păstreze concluzia pentru sine. Nu-i poţi strica lui Tant plăcerea descifrării micilor inscripţii întâlnite în peregrinările sale cuceritoare.

— „Keep Out”... Este un imperativ dar nu cred că ni se adresează nouă. Cred că este o chestiune de nuanţă... răspunse generalul Tant. În semn de dispreţ faţă de inamicii potenţiali ai imperiului, generalul ignora total semantica limbajului acestora. În cazul inscripţiilor pământenilor, Tant se decise să le traducă de la coadă la cap, recompunând înţelesul după cum binevoia el. Fireşte, sensul real al inscripţiilor rămânea un mic secret pe care, uneori, îl împărtăşea lingviştilor jelezieni atunci când avea poftă de savuroasele discuţii cu savanţii de la palatul imperial. „FIRING RANGE”, se gândi generalul protejându-se de orice interferenţe cu aparatura de comunicare. „Un blestemat de poligon”. De sus, în timp ce grupul de nave de recunoaştere survola zona, totul sugera că fuseseră invitaţi într-una din aşezările pământenilor. Tocmai descoperise că aceştia erau gata să-şi încerce armamentul pe replici ale propriilor lor aşezări ceea ce sugera că avea de-a face cu adversari care nu se dădeau înlături de la nimic, suficient de războinici pentru a accepta umbra unei provocări din partea lor. „O capcană?”, se întrebă Tant O Kraves brusc înveselit. Era un motiv suficient pentru a deschide focul, ştergând această civilizaţie primitivă de pe faţa pământului, însă ştia că mai avea o îndatorire înainte de a face ce se pricepea el mai bine. Era secretul care însoţea fiecare dintre expediţiile lui, găsirea Expresiei Supreme, dezvăluită, pentru iniţiaţi, în cuvintele celei de-a III-a Profeţii de pe Lgnalla Saretis. Jurământul depus înaintea Primului Sacerdot îl obliga să caute Expresia chiar şi în această lume mizerabilă după care era liber s-o distrugă sau să accepte predarea ei. Din acest punct, îi era indiferent ce curs vor lua evenimentele.

— Am să ies puţin afară, anunţă el, iar maiorul vibră îndatoritor, ordonând imediat formarea escortei generalului. Tant O Kraves îl pironi cu un flux de semnale de rezonanţă care începură să dezorganizeze structura moleculară a ofiţerului său. Bietul Frewes L Belma se lichefie în incinta lui de explorare amestecându-se cu gelul verzui.

— Mă pot apăra şi singur, prietene, susură generalul Tant O Kraves pulverizând în calea sa toate uşile până la ieşire. Cum nu

adăugase niciun alt ordin referitor la Belma, compensatoarele de integritate biologică ale unităţii de protecţie începură să refacă structura acestuia. Din masa de gel se ridică proiecţia tridimensională a maiorului, iar ceilalţi găsiră că arăta mult mai înţelept. Nădăjduiau cu toţii că sistemul îi va corecta şi tendinţele de arivism şi aroganţa sa insuportabilă.

*** *** ***

Fără să ştie, preşedintele îl avea sub priviri pe generalul Tant O Kraves, urmărit acum prin camerele de luat vederi instalate pe stâlpii de pe străzi de o echipă de tehnicieni ai CIA trimişi cu elicopterul înainte de sosirea extratereştrilor.

— Parcă a scăpat din Cesar Palace, Las Vegas, comentă Mallory dezgustat. Poate că ar trebui să-i întrebăm care-i potul zilei, adăugă preşedintele.

— Yes, sir, răspunse, regulamentar, căpitanul de marină, deşi se gândise imediat că potul zilei nu putea fi decât Pământul.

Ofiţerul cu valiza Apocalipsei, codurile de activare a arsenalului nuclear american, se afla în fotoliul de lângă preşedinte. Armamentul nuclear de pe orbită era pregătit de lansare asupra flotilei de invazie în caz că preşedintele considera că nu mai este nimic de făcut. Sigur, vor pierde instantaneu întreaga reţea de comunicaţii prin satelit iar Internetul se va duce naibii.

Secretarul de stat, Steven Marchand, reveni lângă şeful executivului .

— Ştiţi, Londra vrea să-şi trimită proprii săi oameni aici, şopti el. Din păcate, s-ar putea să nu ajungă la Nellis AFB în timp util, se plânse el.

— Steve, îţi dau şansa să-ţi reformulezi afirmaţia. Cum trebuia să spui?

— Din fericire s-ar putea să nu ajungă la timp la Nellis AFB, recită Marchand ca un şcolar pus să repete, la tablă, enunţul corect. De fapt, secretarul de stat se temea cel mai mult de umorul negru al preşedintelui decât de amestecul reprezentanţilor Europei. Un individ care bea cafea dintr-o cană cu emblema Cyanide Corporation i se părea predispus să apese mult mai degrabă pe butonul nuclear decât unul care acceptă o inscripţie paşnică, de genul „Have A Nice Day Boss!”. Credea că ar fi fost mult mai indicat în această criză să intervină în

sistemul său decizionar şi alţi lideri. Premierul britanic, James Prescott, cerea insistent să i se facă legătura cu preşedintele. Mallory dădu aprobator din cap. Nu-l putea ţine prea multă vreme în aşteptare.

— OK, Jim, glăsui preşedintele privindu-l pe locatarul reşedinţei din Downing Street 10 pe monitorul legăturii securizate, cum aţi aflat? Tipii ăştia n-au emis pe banda internaţională de urgenţe. Marchand se îndepărtă imediat şi îşi spuse că Bossul intrase într-o încurcătură a naibii. Premierul era întotdeauna tranşant cu Mallory, îi spulbera în câteva clipe barajul de minciuni şi onctuozităţi diplomatice şi nu de puţine ori Marchand se întrebase dacă nu cumva Casa Albă era anexa de peste Ocean a complexului guvernamental Whitehall. În fond, fuseseră cu toţii britanici până în 1776.

— Avem la Washington mai mulţi prieteni decât crezi tu Bob, zâmbi Prescott.

— Mda... Băiatul ăla al vostru de la Fort Meade trebuie să fie extrem de capabil. Dacă-l descoperim noi înainte să-l retrageţi voi, face închisoare pe viaţă la Levenworth promise preşedintele.

— Bob, termină cu rahaturile, ripostă premierul. Ce ofertă le faci la negocieri? Ăştia cer predarea necondiţionată.

Londra îşi făcuse bine temele, aprecie Mallory.

— Le dăm întregul sistem solar, minus Pamântul şi Luna, glăsui el. Dacă nu le convine, le fac pedichiura cu un snop de arme nucleare. Era o expresie a politicii sale dintotdeauna. Mallory îţi dăruia numai ceea ce aveai deja.

Preşedintele închise ochii, lăsându-se pe speteaza fotoliului de parcă s-ar fi pregătit să tragă un pui de somn. Se întrebă dacă va fi ca în „Independence Day”. Habar n-avea să piloteze.

— Eu zic să le dăm Phenianul, Bob, îl auzi pe premier. Preşedintele clătină zâmbind din cap. Afurisitul de umor englezesc la lucru. De fapt, remarca rezuma în termeni foarte practici un adevăr: ei doi conduceau lumea şi nu aveau de gând s-o împartă cu nimeni.

*** *** ***

Tant O Kraves glisă cu incinta de explorare pe strada mare din Nuke City orientându-se după harta afişată de unitatea sa. Kraves detectase şi câteva tunele subterane, însă avea de gând să le cerceteze după ce va fi terminat cu oraşul. Se opri la

intersecţia dintre Main Street şi Edward Teller Street, examinând inscripţiile de pe tăbliţele scorojite şi firmele de pe clădirile pustii. Era de-a dreptul dezgustat de sărăcia lor ideatică. Citi în grabă, fără să se împiedice de subtilităţile care nu existau: RESTAURANT, BIBLIOTECĂ PUBLICĂ, HERTZ RENT A CAR, SPĂLĂTORIE CHIMICĂ, RESTAURANT, CINEMA, HOTEL MAJESTIC, MAGAZIN DE ARTICOLE SPORTIVE ŞI PLAJĂ, RESTAURANT, BAR, ŞCOALĂ, BIROUL DE AVOCATURĂ HARRY TRUMAN, RESTAURANT, REPARAŢII AUTO, POPICĂRIA NAGASAKI.

Generalul avansă nesigur pe strada Edward Teller recompunând inscripţiile într-o formă primară a unui discurs poetic existenţial dar abandonă imediat. Nu-i ieşea nimic. Nu rima nimic şi puţinătatea noţiunilor cu care era obligat să jongleze cerea un adaos lingvistic propriu substanţial doar pentru asigurarea coerenţei ideilor. Nemulţumirea lui Kraves se dizolvă însă într-un val de satisfacţie personală. Chiar şi din această confruntare cu sărăcia lingvistică a primitivei civilizaţii pământene se alesese cu un indiciu valoros. Aşa cum arabescurile filosofiei jeleziene înghiţiseră fără opinteli nevolnicele cuvinte ale băştinaşilor, Armada sa va absorbi orice rezistenţă pământeană. Nu mai avea niciun fel de îndoieli că va fi o campanie atât de elementară încât putea să nici nu participe la desfăşurările operaţionale. Îşi putea dedica timpul şi energiile altor ocupaţii mult mai relaxante. Sigur, va schiţa planurile generale ale ofensivei şi va vizita ruinele oraşelor calcinate de flota sa. Se gândi că focul neiertător al armelor jeleziene va cauteriza această planetă şi atunci va accepta provocarea ridicării la nivelul unui limbaj filosofic al inscripţiilor rămase în oraşele distruse numai pentru că supravieţuiseră, precum soldaţii cei mai căliţi în luptă. Era un omagiu secret, o rezervă de sensibilitate ascunsă atent de întreaga ierarhie a imperiului.

Trimise un semnal de apel spre Marele Preot, aflat la bordul navei-amiral, momentan cufundat într-una din secvenţele sale meditative, adăugând cu o umilinţă neobişnuită pentru el cererea de a se consulta cu prelatul. Onoratul T'aubn J Korw rămăsese inert de la sosirea delegaţiei pe Pământ, învăluit în tăcere ca într-o matrice defensivă integrală.

— Vei ataca numai după ce-ţi dau eu aprobarea pentru operaţiuni, îi spuse Marele Preot fără să se mai obosească cu examinarea firmelor şi tăbliţelor indicatoare din Nuke City.

Văzuse din prima clipă că Expresia nu se putea ascunde între literele jalnicului limbaj pământean, însă era îndatorirea lor cea mai sfântă să caute neobosiţi în toate lumile întâlnite în cale. Aşa cum se spunea chiar în limba negocierilor cu pământenii, trebuiau să nu lase nicio piatră neîntoarsă.

Generalul încuviinţă cu o expresie plină de respect, folosindu-se de protocolul stabilit pentru abordarea Marelui Preot. Acest lucru însemna că nu vor coopera decât în cadrul descris în codicele imperiale, ceea ce, într-o primă instanţă era dezavantajos pentru Kraves. În calitatea sa de Iniţiat-soldat îi era supus necondiţionat Marelui Preot până ce acesta termina cercetările pentru găsirea Expresiei Finale, dar odată declanşate ostilităţile nimeni nu se mai putea interfera cu deciziile generalului.

— Iniţiez secvenţa de căutare automată, îl anunţă Marele Preot şi generalul se conectă la terminalele de pe nava-amiral, urmărind reperajul pe scara întregii planete.

— Am găsit-o, enunţă, fără nicio umbră de emoţie, Marele Preot. Era un triumf personal, detectase Expresia Finală înainte ca generalul Tant O Kraves să înceapă măcar să-şi compună starea de meditaţie necesară absorbirii Expresiei. Onorabilul T'aubn J Korw va intra în analele imperiale şi se va bucura de toate onorurile. Este peste tot în această lume, generale, sfârşi Marele Preot, de data asta pe un ton dispreţuitor. Nici tu, nici aceste creaturi ignobile nu aţi fost în stare să-i percepeţi vibraţia distinctă. Te afli la câţiva paşi de ea, Tant O Kraves, iar tu-ţi pierzi vremea cu nemernicele tale gânduri de mărire. Nu vei avea parte de niciun fel de onoruri şi întregul tău trecut se va spulbera în vânt, susură Marele Preot.

Unitatea de urmărire de pe nava-amiral îl direcţionă la cinci kilometri distanţă, pe şoseaua care se desprindea de Nuke City. Era acolo. „Avem viziunea sfârşitului, când Steaua dătătoare de viaţă şi cerul pe care-l cunoaştem vor înceta să mai existe, când Marele Spaţiu nu va mai avea milă şi distrugerea va păşi necruţătoare prin preajmă”, citi înfiorat generalul. Trecuse ca fulgerul prin dispozitivul militar pământean, fără să poată fi oprit. De fapt, nimeni nu îndrăznise să ridice arma şi să tragă. Incinta de explorare extravehiculară se transformase într-un bolid gonind cu o viteză înfricoşătoare. În plus, se aflau încă înaintea tratativelor şi trupele nu puteau face nimic fără

aprobarea Washingtonului.

— Trebuie s-o iei cu tine, îi aminti, cu o îngrijorare perversă, Marele Preot. De celelalte ne ocupăm noi.

Pentru Tant O Kraves era ultimul gest care îi mai era permis înainte de degradarea şi dezonoarea acceptării celor Opt Penitenţe în faţa consiliului secret imperial. Ordonă ofiţerilor din clădirea „primăriei” din Nuke City să părăsească imediat zona şi să intre pe culoarul de transbordare deschis de flotă. Se vor întoarce pe orbită abandonând imediat orice campanie. Această lume va rămâne în veci neatinsă. Odată ce Expresia Finală fusese descoperită, Imperiul îşi aflase limitele şi timpul rămas până la dispariţia lui între pulberile de stele. Marele Preot se apucase deja să calculeze datele implacabile ale finalului.

*** *** ***

De data asta, preşedintele Robert Mallory fu mai mult decât încântat să sune el la Londra.

— Au plecat, şi-au luat blestematele lor de maşini de spălat şi s-au cărat de aici, îl anunţă el pe premier imediat ce imaginea acestuia apăruse pe monitor. Mallory arborase aerul superior al celui căruia i se datorau toate cele întâmplate. Observă că Prescott apăruse fără cravată la gât, într-o cămaşă de mătase. Părea obosit şi plictisit.

— Ştim, i-o întoarse premierul Marii Britanii. V-au spus că suspendă orice tratative şi că nu vor mai reveni niciodată aici. Au găsit ce-au căutat.

— Ai idee ce căutau aici? îl încercă preşedintele.

— Toate panourile de circulaţie cu „Sfârşitul drumului cu prioritate”. Bob, îţi poţi imagina ce s-a întâmplat? Poţi coborî, o clipă, din înaltele tale sfere politice ca să analizezi caraghioslâcul acestei situaţii?

Mallory dădu rânjind din cap.

— Da, au venit, ne-au cerut să ne predăm naibii, după care au cărat toate panourile cu ei. Huliganii dracului!

— Nu s-au sinchisit de platformele tale orbitale cu capete nucleare – apropo, nu ai niciun drept să le instalezi acolo, încalci toate tratatele în vigoare – în schimb au rămas impresionaţi de nişte semne de circulaţie pe care le-au teleportat pe navele lor. Ultima apărare a Pământului, nişte panouri de circulaţie, comentă premierul afişând un rictus amar. Preşedintele SUA găsi că era momentul să-şi aprindă încă un trabuc Cohiba.

— Sper că nu te deranjează, făcu el. De data asta, va fuma trabucul până la capăt şi-şi va turna un pahar mare de Wild Turkey 101 imediat ce va ajunge la Casa Albă. I-am învins cu un semn de circulaţie, zise el.

— Nu vom afla niciodată ce înseamnă pentru ei „Sfârşitul drumului cu prioritate”, făcu premierul îngândurat. Ce ar putea să însemne chestia asta în limba lor, Bob? Mallory clătină din cap şi, pentru prima dată, pe figura sa se cuibări o expresie de regret.

— Habar n-am, dar am senzaţia că am scăpat o afacere pe cinste, Jim. Dacă am fi ştiut ce vor ne-am fi putut tocmi la sânge. „Sfârşitul drumului” contra tehnologiei lor de teleportare. Sau măcar rahatu' ăla de levitaţie antigravitaţională folosit de maşinile lor de spălat să ni-l fi dat. Premierul îl privi ca pe un autist căruia trebuie să-i atragi atenţia asupra ta când îi vorbeai.

— Ne-ar fi dat mărgele, Bob. Cum am făcut şi noi, când nu am aplicat politica sănătoasă a canonierei, le-am trimis băştinaşilor mărgele, oglinzi şi baloturi de stofă.

Radu Pavel Gheo

DAR DE CRĂCIUN

Paradox nr.3/2004

Ca în fiecare ajun de sărbători, Milan sta închis în casă şi aştepta. Se ghemuise pe fotoliul cu arcurile ieşite prin pânza verde, peticită neîndemânatic cu iută, îşi rezemase picioarele de marginea cuptorului în care ardea focul şi privea concentrat un cilindru gol, vopsit în roşu lucitor, pe care-l ţinea în mână, rotindu-l încet. Un bătrân zâmbitor, cu o barbă argintie şi o scufie roşie pe cap, zâmbea de pe doza de aluminiu. „Produs de compania Coca-Cola. Marcă înregistrată.”

Uşa scârţâi şi se izbi de perete, iar vântul vâjâi năprasnic, răvăşind boarfele din cameră. O femeie cu o broboadă legată peste faţă trecu poticnit peste prag şi trânti în urma ei uşa apartamentului, apoi o propti cu un drug de lemn. Femeia puse pe masă o servietă burduhănoasă şi se dezbrobodi încet, izbită plăcut de valul de căldură.

— Iar stai degeaba, Milane? se oţărî ea.

Băiatul tresări a doua oară şi ridică privirea.

— Mamă, când o să vină moş Crăciun şi la noi?

* * *

Adriana era obosită şi furioasă. Avusese o zi grea: benzile de transport se defectaseră de vreo cinci ori. Miljana se îmbolnăvise şi venise doar de formă, să-şi facă orele de muncă, ceilalţi erau deja pe teren, iar Omer, şeful, îmbătrânise şi nu mai putea să ridice decât telefonul. O zi oribilă. Muncise mai mult singură, vâslise prin oraş până simţise că-i plesnesc venele din braţe, iar capul îi vuia şi acum. Nu reuşise să repare decât trei benzi. Cea care lega Dunavom de Piaţa Verde avea nevoie de pivoţi, iar cealaltă, dintre Viktoriei şi mahalaua Vranje, fusese sabotată: cineva îi distrusese circuitele. Le trebuia un panou de control nou, probabil o să-l aducă mâine un elicopter (dacă erau norocoşi). Nenorociţii din Vranje n-aveau decât să se înghesuie

câte 500 pe o şalupă, deşi Adriana bănuia că mulţi or să rămână în case, riscând mai degrabă să-şi piardă slujba. În ultimele trei zile musulmanii aruncaseră în aer şase din şalupele oraşului.. Muriseră vreo trei sute de inşi. Ca de obicei, după Crăciun se vor linişti. Poate până atunci o să se întoarcă şi Rade, cu un bărbat în casă e de-o mie de ori mai uşor. Acum se temea în fiecare zi cât lipsea de acasă că Milan o să facă o prostie sau că aia mică o să păţească ceva. Pe Milan nu te puteai baza. La vârsta lui alţi copii făceau de toate în casă. Alţii pescuiau, munceau la consolidările zidurilor şi ale parapeţilor care împiedicau apele să ia oraşul cu totul şi să-l ducă la mama dracului. Dar nu, Milan nu era bun de nimica...

Azi se întrerupsese şi curentul, exact când intrase în magazin. A trebuit să aştepte trei ore ca să poată cumpăra ceva. Cartele magnetice! N-ar fi fost mai buni banii, ca înainte? Sau măcar nişte folii standard, ceva care să nu depindă de centrala electrică şi de un computer vechi… Auzise destule cazuri când curentul se tăiase chiar când oamenii îşi plasaseră cartela în fanta casei, iar creditul le zburase automat la zero. Şi degeaba protestai.

Femeia privi calendarul de pe perete. 24 decembrie. Rade trebuia să ajungă. Numai de n-ar păţi ceva. Pe Iovan, fratele Miljanei, îl prinsese paza de coastă… a turcilor parcă? Acum doi ani… era al lor Severivar-ul? Sau au fost sârbii? Românii? Oricum, el nu s-a oprit, ştia că aranjase cu ei la dus, doar că tipii aveau un control şi a trebuit să respecte regulamentul. Au lansat o rachetă spre bărcuţa lui. A doua zi i-au găsit capul rânjitor, cu ochii injectaţi şi faţa albă-verzuie. Restul ajunsese la peşti. Deşi nu credea în Dumnezeu, Adriana dăduse un acatist la biserică, pentru Rade. Preotul o liniştise, cunoştea el un ofiţer sârb care i-a spus că nu se mai trage în comercianţii de relicve, alimente, haine. Acum caută droguri, arme, propagandă antinaţională. Rade era prea deştept să se bage în aşa ceva. De i-ar fi semănat copilul ăsta! Dar el aducea cu bunicu-său după tată, un ins slab şi lungan care murise de TBC într-o închisoare subacvatică. Acum sârbii l-au făcut erou. Când or veni alţii… Da, aşa-i şi Milan ăl mic! O ţine întruna cu poveştile cu care l-a ameţit bătrânul: moş Crăciun, Maica Precista, Sfântu' Petru şi Satana, numai cu astea aiurează. Măcar dacă s-ar face preot…

* * *

Se zice că la începutul vremurilor totul era acoperit de ape. Nu era nici pământ, nici animale, nici oameni nu erau. Doar Dumnezeu şi cu Satana se preumblau pe deasupra apelor şi n-aveau un loc să se odihnească. Atunci Domnul l-a trimis pe Satana în fundul mărilor să aducă, în numele sfânt al Lui, o mână de nisip, să-şi făurească un locşor de odihnă. Satana, care era neascultător în faţa Domnului, s-a aruncat în ape, a ajuns la fund şi a luat o mână de nisip, dar nu în numele Domnului. Iar nisipul i-a alunecat printre degete. Satana a ieşit din ape strângând pumnii goi. Dumnezeu l-a mustrat şi l-a trimis din nou, amintindu-i să ia nisipul în numele Lui. Satana a făcut tot cum vroia şi s-a întors iar cu mâna goală. La fel s-au petrecut lucrurile şi a treia oară. Atunci Dumnezeu, sătul de neascultarea diavolului, l-a luat de mână şi, scormonindu-i sub unghii, a scos mâlul şi nisipul ce rămăseseră acolo, a făcut din ele o turtă în care a suflat şi turta s-a întins atâta cât să-i încapă pe amândoi. Cum s-au pus să se odihnească şi Dumnezeu a aţipit, fratele cel întunecat a dat să-l arunce în apă, ca el să rămână singur stăpân. Dar, pe cât împingea el pe Dumnezeu spre margine, pe atât se întindea turta de pământ. Cum împingea, turta creştea, până când a devenit aşa cum ştiam noi pământul înainte de război, înainte ca apele să se năpustească peste oameni ca pedeapsă pentru ticăloşia lor. Acum să nu credeţi că Domnul nu ştia negrul sufletului Satanei! El ştia tot ce urma să se întâmple. Dacă e vorba de facerea lumii, e aici şi mâna lui Satana, dar cu ştiinţa lui Dumnezeu. Mai apoi Dumnezeu a clădit nişte stâlpi groşi, de piatră, pe care a pus Pământul, ca să nu-l scufunde vreodată Cel Întunecat în nemăsurata lui ticăloşie.

Puţini oameni mai cunosc povestea asta. Milan o aflase de la celălalt Milan, bătrânul care murise în închisoare fiindcă arborase drapelul roşu-alb-albastru în clădirea primăriei unde era administrator, pe când Severivarul aparţinea Republicii Turce.

* * *

— Ai avut grijă de Silvana, Milane?

Băiatul se învioră o clipă şi lăsă din mână cutia de aluminiu cu chipul bărbos şi jovial al bătrânului cu scufie roşie şi moţ alb.

— Da, mamă, am fost la ea de vreo patru ori. I-am dat să mănânce…

— Şi-a mâncat?

— Da, a mâncat cu poftă, tot: şi supă şi ierburi cu carne. După aia mi-a arătat să-i pun TV-ul şi am lăsat-o să se uite la muzică.

— Slavă Domnului c-ai făcut măcar atât! oftă femeia, ascunzându-şi înduioşarea. Dar apoi se apropie de băiat şi-l mângâie pe părul tuns scurt, milităreşte.

Erau totuşi favorizaţi, se gândi ea în timp ce se apucă de gătit. Mâncau carne de două ori pe săptămână, iar dacă lui Rade îi mergeau afacerile, chiar zilnic. Uneori îşi permiteau şi ciocolată sau, pentru Silvana, portocale şi lămâi aduse din Italia. Ştia că alţii mureau de foame, văzuse în Mihai Bravul, unde blocurile stăteau toate într-o rână, gata să se prăbuşească, şi nimeni nu se ocupa de întărirea fundaţiilor. Silvana ... Silvana era marea nenorocire a Adrianei. Fetiţa avea patru ani şi nu era a lui Rade, deşi el nu ştia asta. O făcuse cu un maior rus încartiruit la ei în timpul luptelor cu turcii, când Severinul devenise Severgorod. Rade era plecat de două luni şi femeia nu credea că o să se mai întoarcă. După ce o născuse pe Silvana fusese tentată să creadă în Dumnezeu şi în pedeapsa cerurilor. Fetiţa era mută; nu avea gură şi nici nas, ci doar un orificiu rotund prin care respira şi mânca. Mâinile şi picioarele îi erau prea scurte, iar oasele moi, decalcifiate. Inima i-era slabă, plămânii prea mici, înghesuiţi între coastele fragile. Şi avea fetiţa nişte ochi albaştri, adânci, care lăcrimau mereu. Cu timpul Adriana reuşise să-şi înfrângă sila de la început şi chiar ajunsese să o iubească pe nenorocita blondă cu chipul blând şi faţa lăcrămoasă .... Mută şi imobilizată la pat pentru toată viaţa, Silvana încercase o singură dată să se ridice în capul oaselor şi căzuse înapoi pe pernă, cu o coastă plesnită şi antebraţul drept frânt sub ea. Câte chinuri cu oscioarele ei lipsite de calciu! Păcatul mamei. Dar Adriana preferase să nu creadă în Dumnezeu decât să bănuiască măcar că El ar putea fi atât de crud.

— Măi Milane, bombăni femeia, mai mult ca să nu tacă, ai mare grijă de surioara ta. Măcar de asta să ştiu că eşti bun...

— Am, mamă, zău că am! se apără el. Şi să ştii că vorbeşte. Nu ca noi, dar poţi s-o auzi dacă stai aşa, mai mult, cu ea.

Apoi, fulgerat de alt gând, continuă:

— Moş Crăciun de ce nu mai vine? Înainte venea, aşa-mi zicea bunicul. Şi la tata a fost!

— Moş Crăciun nu există, băiete! Obişnuieşte-te cu idea asta. E o poveste pentru copii cu care te prostea bunicul, Dumnezeu să-l ierte. Acum lasă-mă să-mi fac treaba.

Băiatul oftă şi luă în mână cutia de Coca-Cola, de unde moşuleţul cu scufie roşie şi barbă lungă, albă, îl privea zâmbitor. Cum să nu existe? Atunci de ce l-au pus pe cutia asta?

* * *

Soţul Crăciunesei era un bătrân urâcios. Măcar că o duceau bine, moş Crăciun era cunoscut ca fiind cel mai zgârcit şi mai nemilos om din sat. De aceea oamenii, deşi o iubeau din tot sufletul pe Crăciuneasă, moaşa satului, îl ocoleau cât puteau pe bătrân.

Într-o zi moş Crăciun a găsit în faţa casei sale o femeie în zdrenţe, întinsă pe spate şi gemând în chinurile facerii. „O sărăntoacă” şi-a zis el cu răutate, „toţi sărăntocii se strâng la poarta mea”. S-a pornit aprig spre ea şi a alungat-o cu vorbe de ocară. Femeia s-a târât afară din curte şi s-a strecurat în grajdul casei lui Crăciun, unde a găsit-o Crăciuneasa. Bătrâna s-a înduioşat şi a ajutat-o să nască. Tânăra femeie, al cărei nume era Maria, a născut un băieţel sănătos şi cu suflet mare, pe care l-a numit Isus. El a luat, când a crescut mare, toate păcatele oamenilor asupra Sa.

Când Crăciun a aflat ce se întâmplase, s-a supărat foarte rău şi, în hainia lui, i-a tăiat mâinile soţiei sale până la cot. Dar cel ce se născuse în grajdul său era Fiul lui Dumnezeu, iar Dumnezeu nu a răbdat să lase lucrurile aşa. El i-a făurit femeii mâini de aur şi a dus-o în împărăţia Lui. Apoi S-a coborât din ceruri la bătrânul hapsân, care a căzut cu faţa în ţărână şi a cerut iertare Domnului Dumnezeu, stăpânul acestei lumi.

— Iertat să fii! a spus El. Însă de-acuma înainte tu, care n-ai dat nimănui nimic şi L-ai lăsat pe fiul Meu să se nască în grajdul casei tale, vei umbla din casă în casă şi vei face daruri copiilor în fiecare an de ziua naşterii Celui ce-a suferit pentru voi. Iară din truda ta nu te vei opri decât la sfârşitul vremilor!

— Facă-se voia ta, Doamne! a bâiguit, cu ochii în lacrimi de căinţă, bătrânul Crăciun, neîndrăznind nici să privească la lumina orbitoare a lui Dumnezeu.

* * *

Se numea Milorad, dar – încă de când era mic – toţi îi spuneau Rade. Rade era un bărbat brunet, spătos, cu faţa

rotundă şi veselă, cu părul şi ochii negri, un ins gata oricând de petrecere. Pe barca lui modificată, cu motor Diesel, se găseau întotdeauna câteva sticle de alcool şi un CD-player care zumzăia în surdină. Câteodată însă – şi nu prea rar – boxele de 100 W împrăştiau pe cuprinsul apelor cântece de veselie care speriau puţinele păsări ascunse prin plauri, pe coamele dealurilor şi pe coroanele copacilor uscaţi care mai rămăseseră deasupra valurilor, şi atunci se ştia că Rade se bucură de viaţă. Ca şi acum. Împreună cu alte trei bărci, barca lui Rade zbura parcă pe întinsul Mării Noi, cotind cu dibăcie ori de câte ori treceau printr-o fostă aşezare unde turlele de biserici sau coamele caselor ieşeau din ape ca un semn dintr-o lume dispărută, ascunsă în adâncuri, moartă şi totuşi rezistând trist apei atotdistrugătoare. Din barca lui, acoperind vuietul motorului, se auzeau triluri de taragoate, jocuri de acordeoane şi chitare, în timp ce o voce gravă se văita despre cât de frumoasă şi înşelătoare e femeia blondă. Rade prindea cu o mână cârma, cu cealaltă sticla de vodcă, iar cu vocea sa gravă ţinea isonul. Bărbatul avusese destule blonde ca să fie acomodat cu ideile nu prea profunde ale cântecului. Viaţa nu-i numai chin, e şi petrecere. Prea scurtă să ţi-o treci în durere şi griji, prea aspră ca să nu-i iei tot ce poţi.

— Živeli! Să trăim! urla şi gesticula bărbatul către tovarăşii săi, iar ei îi răspundeau la fel de voioşi.

Formau o echipă, ei patru. În alte vremuri ar fi fost numiţi contrabandişti, acum erau negustori. După ce războiul nepriceput de nimeni se încheiase cu distrugerea câtorva ţări şi după ce marile puteri căzuseră la pace, zonele distruse de pe planetă au rămas să se descurce cum pot. Pe teritoriul a ceea ce fusese înainte Bulgaria şi România – până la Carpaţi –, Iugoslavia, Grecia, Turcia – până la Adriatică, Egee, Marea Neagră şi Marea Mediterană –, apele năvăliseră peste ţărmuri. Nişte rachete atinseseră câteva falii tectonice şi calota polară nordică. Aşa, omul schimbase faţa planetei. De la Carpaţi şi până în fostele Grecia, Turcia, Bulgaria şi Iugoslavia nivelul apelor crescuse cu peste zece metri, acoperind sate, oraşe, câmpuri şi uzine, gospodării şi linii ferate. Graniţele pieriseră sau, mai precis, deveniseră extrem de fluctuante, căci războiul cel mare iscase o mulţime de războaie mici şi absurde. Fost oraş de graniţă, Severivar, Severin, Severgrad ori Severgorod – tot un drac! – trecuse pe rând prin mâinile bulgarilor, turcilor,

românilor, ruşilor, sârbilor şi croaţilor musulmani, cum păţiseră şi alte zeci de oraşe din zonă. Căci satele... ce să mai vorbim! Până la urmă, sătui de schimbarea drapelelor, a actelor şi a limbii „naţionale”, dar şi de foametea ce-i ucidea pe rarii supravieţuitori, oraşele s-au organizat ca nişte cetăţi, gata să accepte formal orice stăpânire, dar urmându-şi de fapt propriul interes: supravieţuirea. Acum Severivarul era iarăşi al sârbilor beogrădeni, dar toţi ştiau că în curând o să apară cine ştie ce navă militară care o să anunţe că gata, oraşul a devenit parte integrantă a altei ţări, la fel de fantomatice. Oamenii învăţaseră să nu se mai opună, să nu lupte degeaba cu forţe prea mari, căci stăpânirile pământene vin şi trec ca apa. În doi ani severivărenii îşi schimbaseră „patria” şi cetăţenia de cinci ori. În oraş trăiau amestecaţi şi fără prea multe griji patriotarde români, bulgari şi sârbi, turci şi croaţi, ruşi şi greci, ortodocşi, catolici sau musulmani. Mai izbucneau ici şi colo conflicte, mai ales în preajma marilor sărbători, dar ele se stingeau uşor, în timp. Oamenii obişnuiţi nu se îngrijeau prea mult de prostia altora.

Rade şi ceilalţi trei – Petrea, Goran şi Dzaffer – formau una din echipele ce călătoreau, vindeau şi cumpărau în toate oraşele la care se putea ajunge. Traficau orice fel de mărfuri. Adriana se înşela: drogurile şi armele erau o marfă rentabilă, iar municipalitatea nu întreba de unde şi pe ce cumpără oamenii lor mâncare, haine, delicatese sau muniţie pentru apărarea oraşului de micii piraţi. Toţi aveau permise în regulă şi câte trei-patru paşapoarte, căci lucrurile se schimbă repede în Balcani. Dacă îi oprea o patrulă românească, Petrea devenea şeful asociaţiei lor comerciale. Când îi aborda o şalupă cu aburi sârbă sau bulgărească, Rade prelua rolul conducătorului. Goran se înţelegea cu croaţii, Dzaffer discuta cu musulmanii şi totul mergea bine. Erau şi accidente, ce-i drept: acum vreun an murise Ivan Dobroliubov, un rus de nădejde, împuşcat de o pârlită de patrulă rătăcită pe lângă Câmpulung. Culmea, fusese chiar o şalupă rusească. Inşii erau beţi, aveau chef de harţă şi pacheţelele cu cafea nu-i mulţumiseră. Unul din ei găsise pe fundul unei bărci pungile cu heroină de la basarabeni. Rade încercase să-i smulgă soldatului săculeţul cu praf alb, acesta ridicase arma, iar Ivan se repezise la el. Un alt rus de pe şalupa de patrulare îl împuşcase în cap. Apoi Dzaffer a scos mitraliera şi

i-a curăţat în două rafale pe toţi cei zece militari, iar Rade îl sugrumase pe cel cu heroina. Şalupa au dus-o oraşului. Astfel de accidente erau dese, dar aveau oare de ales?

De data asta totul mersese excelent. Aduceau atâta marfă că bărcile stăteau să se scufunde. Obţinuseră şi promisiunea unui furnizor de cărbune -care pusese mâna pe o navă de transport a fostei flote bulgare – că va trece şi prin Severivar la următoarea lui cursă. Contract scris! Lucrurile se mai îndreptau. Nu era aşa de urâtă viaţa asta. Iar Rade mai avea un motiv de satisfacţie: găsise în Atena, la un bătrân ce locuia în podul unei case cu două etaje, acum înghiţite de ape, un costum de moş Crăciun. Rade aflase adevărul despre el şi moş Crăciun abia la 16 ani. Spera ca Adriana să-l înţeleagă.

Rade cânta, chiuia, iar bărcile deschideau drum pe valuri, vuind şi gonind spre casă, lăsând dâre învolburate de spumă albă ce şerpuiau printre coamele de dealuri rămase deasupra apei. Semănau cu nişte spinări de animale. Cerul era întunecat şi sta să ningă, vântul bătea cu putere, dar în acele clipelor nu le-ar fi păsat nici dacă tot pământul s-ar fi prăbuşit sub ape. Vântul, libertatea, viteza îi mânau înainte.

* * *

O altă poveste de demult spune că stâlpii făcuţi de Dumnezeu să sprijine Pământul deasupra apelor veşnice sunt roşi cu duşmănie de Satana, care vrea ca lumea pe care Domnul a clădit-o slujindu-se de el să se prăbuşească în adânc. În fiecare an el roade stâlpii până ajunge aproape la capăt, dar în ziua de Crăciun, atras de luminile şi vacarmul sărbătorii, de focurile ce joacă mai vesele în aşteptarea lui moş Crăciun şi pentru veşnica amintire a naşterii Copilului-Isus, Satana iese pe faţa pământului, curios să vadă ce se întâmplă. Până să se întoarcă în adâncurile în care singur s-a pedepsit să trăiască, stâlpii aproape sfărâmaţi de dinţii diavolului cresc la loc. Furios şi ruşinat fiindcă s-a păcălit el, cel mai viclean, Satana îşi începe iar lucrarea, fără să ajungă s-o termine vreodată înainte de Crăciun. Iar de Crăciun luminile şi cântecele sfintei sărbători îl atrag iar pe pământ, ca o vrajă. Povestea se repetă de mii şi mii de ani.

Dar dacă oamenii ar uita de Crăciun? Dacă nimeni nu şi-ar mai aminti de Hristos, de Sfânta Naştere şi de moşul în mantie roşie care aduce daruri?

* * *

— Milane, urcă până în boxă şi adu un braţ de lemne! spuse Adriana, trebăluind agitată în jurul mesei.

Cuptorul electric pornise cu greu, zahărul era tot mai prost, focul din cameră se stinsese şi puştiul o exaspera: sta acolo, înţepenit, privind jarul aproape stins şi frecând în mâini cutia aia veche.

— Ce stai aşa? ţipă ea, regretând aproape instantaneu tonul aspru. Să facem cald aici, poate că azi vine tata. A promis că încearcă să ajungă înainte de Crăciun.

Milan se ridică, îşi afundă pe cap căciula de lână aproape destrămată, luă o haină groasă şi ieşi, strecurând în buzunar cutia roşie rămasă de câţiva ani, de când i-o adusese tatăl său. Trânti uşa apartamentului şi începu să urce scările blocului ce ieşea din apă cu un etaj mai jos. Vântul vâjâia prin ramele geamurilor lipsă, se învârtejea pe coridoarele rece ca gheaţa, aşa că băiatul ajunse cu greu sus, la depozitele unde locatarii strânseseră lemne smulse de sub ape, pe jumătate putrezite, scânduri din locuinţe inundate, uşi, rame, scaune de plastic şi de lemn rămase în paragină. Descuie boxa familiei, luă un braţ de lemne şi coborî cu greu înapoi pe scări, gata să cadă la fiecare pas. Coridoarele şi palierele luminate slab doar de crepuscul năşteau umbre care îi încurcau drumul şi îl speriau. Acolo putea să se ascundă un criminal sau un mâncător-de-copii! Da! Puştiul se opri, cu inima bătându-i ca pistonul unui motor suprasolicitat. Lemnele îi tremurau în braţe. În dreptul palierului său se distingea o umbră lungă ce n-avea ce să caute, nu acolo... Umbra umană făcu doi paşi spre el.

— Nu te teme, băiete, îi zise ea cu glas moale.

Uşor de zis! Băiatul îşi miji ochii, gândindu-se încotro să fugă, apoi distinse mai clar silueta foarte înaltă... şi înţelese. Ochii i se luminară: maică-sa nu avea dreptate. El era acum în faţa lui: un bătrân într-o mantie roşie ca sângele, lungă până la călcâie şi cu bordură de catifea neagră. Pe cap bătrânul cu barba alb-întunecată purta scufia roşie, tot cu negru la moţ şi la tiv. „Ar fi trebuit să fie albă”, gândi o clipă băiatul, dar ce mai conta? Venise! Moş Crăciun venise la el, aşa cum îşi visase dintotdeauna! Milan lăsă lemnele să-i cadă din braţe şi făcu un pas înainte, prins de-o teamă respectuoasă.

— Ai venit... ai venit la mine? îngăimă el.

— La tine, băiete, la tine. Doar mă aşteptai... Milane! îi răspunse bătrânul cu faţa cernită şi zâmbi larg, arătându-şi dinţii mari, ascuţiţi.

— Şi-mi ştii numele! se extazie puştiul. Să ştii... eu am fost cuminte!

— Ştiu, băiete, cum să nu ştiu eu asta?

— Şi mi-ai adus ceva, moşule?

— Da. Vino!

Băiatul îl urmă încrezător pe moşul care păşea maiestuos pe culoarul întunecos. Ieşiră afară, pe platforma din faţa blocului, unde printre benzile transportoare, acum oprite, se zări o barcă stranie, cu un cap de fiară sculptat la prora. Bătrânul se îndreptă într-acolo, fără să se încovoaie sub vântul aspru.

— Urcă, băiete! zise el. Te voi duce acolo unde nici n-ai visat. E cadoul tău, îl meriţi.

— Dar nu trebuia să-mi aduci ceva aici? Aşa zicea bunicul...

— Da, aşa a fost înainte. Acum trebuie să vii tu cu mine. Urcă numai, ai să vezi!

Băiatul păşi în barca încremenită sub apăsarea furtunii, iar moşul îl urmă. Apoi barca se răsturnă lin pe spate şi, spre spaima băiatului răsucit cu capul sub apă, începu să plutească aşa, cu fundul la suprafaţă. Milan dădu să sară din ambarcaţiunea care îi întorsese lumea cu fundul în sus, dar bătrânul îl ţinea zdravăn de mână, în timp ce pluteau spre adânc. Milan zări pământul negru al fundului de mare deasupra capului. Casele şi blocurile şi tot ce ţinea de lumea de deasupra erau acum dedesubt, ca într-un alt adânc, de nepătruns pentru el. O linişte ciudată, transmisă de mânia vânjoasă a bătrânului, îl cuprinse pe nesimţite şi bucuria şi spaima i se stinseră în indiferenţă. Ba chiar, atunci când moşul îi suflă aspru în ureche: „Ai la tine prostia aia de cutie? Aruncă-o departe de noi, m-auzi?”, băiatul se supuse, dând din umeri. Ce mai conta? Cutia urcă sau căzu în sus ca un pietroi, încet, în timp ce ei pluteau mai departe, scufundându-se sau înălţându-se spre pământul mâlos, printre trunchiuri negre de arbori care creşteau pe dos, printre carcase ruginite de maşini şi chioşcuri atârnate de solul noroios, până spre o fostă gură de metrou, luminată de flăcări difuze, roşii. Milan nu se mai miră nici cum de putea respira sub apă. Nici când observă că pe lângă barcă se strecura abilă, parcă urmărindu-i, un fel de pisică de apă cu pielea lucioasă şi

ochi rotunzi, luminoşi, semănând cu ochii verzi ai moşului. Important rămăsese gândul tihnit că era alături de moş Crăciun şi mergea undeva unde trebuie să fie bine şi frumos. Cum de nu i-o fi spus bunicul toate astea? Oricum Milan se liniştise: ajunsese la ceva ce-şi dorise dintotdeauna.

* * *

Adriana se enervă. Mocăitul ăla de copil nici gând să mai vină cu lemnele! Se curăţă pe mâini, îşi luă haina pe ea... în clipa aceea auzi bătăi în uşă. O voce groasă rosti:

— Deschideţi poarta, gazde mari, c-am venit de peste mări, peste mări şi peste ţări, la copilul dumneavoastră...

Cu un gest devenit obişnuinţă de-a lungul anilor, femeia deschise repede sertarul mesei, scoase de acolo un pistol automat şi îl armă, în timp ce vocea continua:

— ... l-am văzutu-l pe fereastră, de la ieslea cea cerească, unde Domn o să se nască...

Încurcată, buimăcită, brusc bucuroasă, femeia lăsă arma pe masă şi păşi încet spre uşă. „Oricum e descuiată”, se gândi ea. Iar de colindat nu o colindase niciodată decât un singur bărbat – Rade.

— Rade? întrebă ea, nesigură.

— Tako je! Întocmai! A venit moşul!

Adriana se aruncă în braţele lui şi remarcă uimită că soţul ei venise îmbrăcat ca de carnaval: avea pe el o mantie scurtă, de postav roşu cu bordură albă, pantaloni roşii, cizme albe cu carâmbi roşii, ba îşi pusese şi o barbă falsă, de lână, şi o scufie roşie cu moţ alb. Pricepu imediat.

— Pst, e pentru Milan, şopti Rade. Să nu-şi dea cumva seama, adăugă, lăsând-o din braţe. M-am gândit că... Unde e?

— L-am trimis de vreo oră după nişte lemne, dar uite că blegul nu mai vine. S-o fi oprit la băiatul vecinei. Tocmai voiam...

Din camera alăturată se auzi ţipătul prelung, neomenesc, al Silvanei. Cei doi soţi se priviră o clipă înmărmuriţi, apoi dădură buzna într-acolo. Fetiţa urla şi se contorsiona, dădea din mâini şi se zvârcolea pe aşternutul mototolit, iar canalele TV-ului se modificau haotic, fără niciun motiv, scăldând camera în străfulgerări de lumină. Asta se mai întâmplase o singură dată, căci din fericire Silvana fusese un copil blând. O dată, când fetiţa reacţionase tot aşa, din senin, şi Adriana se temuse că are

epilepsie. N-avea. Asta fusese înainte ca Rade să aducă vestea că Ivan, rusul cel voinic şi blând, singurul străin pe care fetiţa îl îndrăgise, era mort. Deşi nu credea în Dumnezeu, Adriana era superstiţioasă. Poate că fetiţa simţise ceva rău atunci. Poate simte şi acum. Deşi încercă s-o liniştească, o luă în braţe şi o alintă, fata ţipa necontenit, scoţând sunete oribile pe orificiul rotund ca o gură de peşte. Se zbătea cu disperare, iar TV-ul clipea înnebunitor, sărind în continuare de pe un canal pe altul. Un gând întunecat răsări în mintea celor doi soţi. Adriana continua s-o strângă în braţe pe fetiţă, iar Rade se repezi pe uşa apartamentului, uitând-o deschisă. Vântul pătrunse nemilos în casă, răvăşi feţe de masă, foi, draperii, în timp ce Rade se opri o clipă în faţa grămezii de lemne împrăştiate pe palier. Strigă la toţi vecinii: nimeni nu-l văzuse pe băiat. Cu furia disperării, ieşi încrâncenat afară, pe platforma de ciment din faţa blocului, unde îşi ancorase barca, şi începu să urle ca un nebun, acoperind vântul care azvârlea trâmbe de apă peste placa de ciment de la nivelul fostului etaj 4, acum debarcader:

— Milane! Milane! Miilaaaneee!!!

Nu-i răspunse nimeni. În timp ce făcu un pas spre mal, un val de apă îl izbi drept în faţă. Când apa se retrase, bărbatul zări o cutie roşie, de metal, ce se rostogolea încet pe ciment. Ud leoarcă şi cu scufia de moş Crăciun alunecându-i fleşcăită pe o ureche, Rade se aplecă şi ridică doza de aluminiu de pe care îi rânjea, ca în oglindă, chipul jovial al moşului. O privi lung, apoi – fără să-şi dea seama – se rezemă moale de marginea unei balustrade şi lăsă gândurile negre să-l cuprindă cu totul. Din casă, urletele fetiţei se auzeau tot mai puternice.

* * *

Abia după vreo două zile, când apele s-au liniştit şi afară a început să ningă blând şi trist, cu fulgi ca de mătase albă, nişte pescari din mahalaua Vranje au adus trupul băiatului. Carnea i se umflase şi i se înverzise, dar chipul palid păstrase un zâmbet încurcat, de parcă cineva ar fi vrut să-l înşele şi lui tot nu-i venea să creadă. În anul următor apele au mai crescut cu vreo doi metri. Ori, cum zisese odată nebunul ăla de rus, Ivan, poate că cerul nostru s-a mai micşorat.

Darius Luca Hupov

SCRISOARE DE ADIO
A UNUI SINUCIGAŞ DE SUCCES

Paradox nr.3/2004

From: "Jungle Munglebee" <JmungleB@astronomicus.com>
To: "undisclose recipients"
Subject: Mesaj important! A nu se arunca la cos!
Date: Tue, 30 Mar 07:57:05 +0200
X-Mailer: Sylpheed version 0.9.9claws (GTK 1.2.10; i686-pc-linux-gnu)

Dragii mei, dacă pot să vă spun aşa, daţi-mi voie sa vă spun aşa, mi-e mai uşor dacă vă spun aşa ...astfel încerc să vă simt aproape, de-ai mei, dragii mei... trebuie să-mi cer scuze pentru stilul scrisorii, neclarităţi, lucruri pe care o să uit să vi le spun dar pe care sunt sigur că le veţi intui, pricepe, pentru logoreea mea , lipsa de focus, divagaţii... pentru tot. Dar voi mă înţelegeţi, nu-i aşa? La urma urmei sunt un sinucigaş, cred că pot fi iertat pentru nimicurile acestea.

Am să încerc să încep de undeva, de la o întâmplare sau un detaliu ce este important sau cred eu că este important pentru explicaţiile mele; sper să aleg bine, în fond toate lucrurile din viaţa mea sunt importante, ele m-au influenţat în tot ce am făcut... iarăşi o iau pe alături... deci trebuie să vă spun că sunt un om, mai bine zis am fost un om obsedat de viitor, de transformări, de invenţii, am vrut să schimb ceva în lumea asta. Din păcate am reuşit, stupid aş spune, am reuşit să schimb; ar trebui să fiu mulţumit, am putut, am făcut, dar într-o direcţie greşită fundamental.

Vorbesc fără rost.

Totul a început cu teoria lui Buckminster Fuller, precis aţi auzit de ea, teoria sublimării, o cunoaşteţi pentru că acest email a ajuns doar la oameni care ştiu despre ce vorbesc, aşa i-am ales.

LINK

teoria sublimării: emisă de renumitul inventator şi

teoretician R. Buckminster Fuller (1903-1983). Se referă la faptul că orice tehnologie trece prin mai multe stadii de dezvoltare, ce se finalizează, pentru tehnologiile care ajung la maturitate, cu etapa în care acestea devin invizibile, mai bine zis greu vizibile cu ochiul liber. (Enciclopedia Maximus, vol.32, pg.2867)

BACK

...acest email a ajuns doar la oameni care ştiu despre ce vorbesc, aşa i-am ales. N-am să vă obosesc cu exemple, aşa că trec mai departe.

LINK

exemple: peste tot în istoria ştiinţei şi tehnologiei putem găsi exemple de sublimare a unor invenţii ce au făcut epocă. Mijloacele de propulsie au înregistrat o evoluţie continuă spre miniaturizare, de la uriaşele motoare cu aburi, trecând prin motoarele cu ardere internă până la propulsia ultracuantică de astăzi, motorul civilizaţiei. Medicina a cunoscut un proces similar, trecând de la stetoscop, bisturiu, la laserul chirurgical, aparatul de radiografii, uriaşele RMN spre nanotehnologie şi genetica moleculară fără de care astăzi nu putem concepe medicina modernă. Exemplu clasic, atât de cunoscut tuturor, este cel al procesoarelor; primele calculatoarele funcţionau cu relee şi apoi cu lămpi, după un timp au apărut circuite intergate şi microprocesoare pentru a ajunge la reţelele neuronale de azi, cerebrointegrate sau nu. Oricine poate găsi în tehnologie exemple similare...(Enciclopedia maximus, vol.32, pg.2868)

BACK

Am să vă supun atenţiei problema mea, devenită a tuturor, legată de sublimare. Mi-am spus eu într-o zi, când dracu' mi-a dat ghes, ce-ar fi dacă aş aplica teoria sublimării la om? Hm?

La prima vedere lumea ar spune: ”E o prostie!” deci prima regulă a ideilor geniale ;-) este verificată. Vedeţi, dragii mei, ideea mi-a venit şi m-am pus pe treabă. Implicaţiile, pentru mine, ştiţi voi, acela care doream să schimbe lumea, şi inventator pe deasupra, implicaţiile, zic, erau enorme. Puteam să sublimez omul, să produc saltul spre umătoarea etapă, împingând de la spate omenirea către maturitate. Eram în extaz, surescitat, motivat...tot ce vreţi. Mă înşelam atât de mult!

N-am spus nimănui, n-am discutat cu nimeni, nici n-avea rost.

LINK

... acest aspect stă la baza ipotezei de lucru a inexistenţei autorului textului apocrif. Nimeni n-a auzit de Jungle Munglebee până la apariţia email-ului despre care astăzi ştie orice copil de clasă primară. Acest domn se pare că nici n-a existat. Mai mult, Terence Hill, în studiul său despre impactul psihosocial al fenomenului de faţă, a reuşit să identifice un anume Mungle Junglebee, cetăţean expat panamez, de origine britanică, localizat în acea perioadă, dar care a murit cu doi ani înainte de trimiterea email-ului. Sigur, rămâne ipoteza trimiterii cu DELAY a mesajului, dar ea nu rezistă la o analiză atentă. (fragment din Alura Expansia Extrema, Foreign Mithological Digest, martie 2215)

BACK

...n-am discutat cu nimeni, n-avea niciun rost. M-am apucat de lucru. Teoria, memoriul tehnic şi de execuţie le găsiţi în fişierele ataşate, deci n-am să vă plictisesc cu ele acum. Vă spun doar că am reuşit.

Am încercat să testez sublimatorul pe mine, evident. Ce se putea întâmpla, nu? Dar s-a întâmplat. Pe dos. Nu ştiu unde am greşit, de aceea apelez la voi, dragii mei. Trebuie să mă ajutaţi. De fapt nu pe mine, lumea, întreaga civilizaţie umană.

Vedeţi voi, primele teste cu sublimatorul nu m-au satisfăcut. Nu simţeam nimic. Nu se întâmpla nimic. Greşisem undeva? Am început să analizez teoria, punct cu punct, să izolez şi să testez modulele psihotronice, să le reconectez. Am măsurat parametrii, totul părea în ordine. Aparatele de măsură mă asigurau că sublimatorul funcţionează.

Am lăsat totul baltă pentru o săptămână, decepţionat. Ce naiba puteam să fac? N-aveam somn, nu mâncam cu zilele, ajunsesem o arătare. Până când un spiriduş mi-a şoptit: 'Ia un ciocan mai mare!'

N-am ezitat. Părea atât de simplu, cum nu mă gândisem? Am mărit progresiv doza de expunere, cu zece la sută, apoi cu încă zece... Curând am ajuns la capătul scalei. Degeaba.

Decepţia se transformă în disperare.

Am zăcut o lună întreagă, incapabil să gândesc. Mă blocasem. 'S-a sfârşit', mi-am zis.

Mă obişnuisem cu ideea eşecului. Trebuia să trec mai departe. Ce puteam să fac? Să mă sinucid? Nu era un motiv

suficient. Am revenit încetul cu încetul la viaţa de dinainte. Mi-am reluat obiceiurile, ticurile zilnice. Atunci am observat.

Era cât se poate de evident. Modificările se aflau peste tot, întreaga societate exhiba un comportament anti-instinctual. Trebuia doar să deschizi ochii.

Sublimatorul avuse un efect spre exterior, dincolo de subsolul casei mele. Dispăruseră toate instinctele atavice: instinctul de conservare, instinctul sexual, instinctul social al speciei umane. Lumea o luase razna.

După ce m-am liniştit în urma şocului acestei descoperiri, am dat fuga în subsol. Sublimatorul funcţiona în continuare, uitat, cu reglajul la maxim. L-am închis dintr-o mişcare, sperând din tot sufletul ca efectul lui să dispară.

Nicio şansă. Lucrurile porniseră pe un nou făgaş. Am început să studiez situaţia cu metode ştiinţifice. Am strâns material statistic, l-am filtrat, l-am procesat matematic. Lucrurile erau cât se poate de clare.

În perioada de când începusem experimentele, s-au înregistrat scăderi catastrofale la vânzările de prezervative, agenţiile de escortă şi cele matrimoniale au înregistrat un regres notabil, turismul sexual spre destinaţii exotice se zbătea în probleme financiare, viaţa de noapte a cartierelor cu lampioane roşii se afla la un minim istoric. Lumea nu mai avea apetit pentru sex! Nu râdeţi, dragilor. Voi cum interpretaţi aceste date?

La fel şi cu instinctul de conservare. Sporturile extreme au atins cote de popularitate fulminante, numărul de accidente mortale a crescut de zece ori faţă de aceiaşi perioadă a anului trecut. În conflictele de orice fel, militare, de stradă, numărul morţilor a crescut exponenţial. La fel numărul accidentelor de circulaţie. Statistica nu minte!

LINK

Nimic mai neadevărat. Pe lângă aserţiunea populară care ne spune: 'Dacă vrei să apari într-o lumină bună, angajează un statistician', contraexemplele sunt la îndemâna oricui. E adevărat, a crescut numărul morţilor în conflictele armate. Dar această dezvoltare faptică are în subsol o acumulare a tensiunilor internaţionale şi o creştere a intoleranţei interetnice şi religioase, fenomene ce îşi trag seva din evoluţii socio-politice anterioare apariţiei Mesajului Munglebee. Creşterea numărului

de morţi în accidente de circulaţie şi în sporturile extreme se corelează cu tendinţa de creştere a numărului de automobile şi cu creşterea popularităţii sporturilor extreme. Concluzile mele se bazează pe un studiu amănunţit ce se întinde pe ultimii zece ani, studiu a cărui bibliografie selectivă este prezentă în apendicele acestui articol. (din articolul 'Mesajul Munglebee: o glumă de prost gust cu influenţă planetară' de Georg Mandelbroth apărut în Science et vie, aprilie 2175)

LINK

Georg Mandelbroth – profesor emerit la catedra de studii psiho-socio-culturale de la Univesitatea de Stat din California. Şi-a dedicat viaţa studiului influenţei teleconjuncturale. A murit la vârsta de 78 de ani, în plină maturitate intelectuală, ca urmare a unui accident de bunjee jumping, pasiune dobândită subit în ultimul an de viaţă. (Istorii şi biografii celebre, vol. 12, pg.203)

BACK

Dragii mei, căzusem dintr-o extremă în alta. Reuşisem, sublimatorul mergea, ar fi trebuit să fiu extaziat. În schimb mă chinuiau remuşcările şi disperarea. Omenirea îşi pierdea instinctele ce asiguraseră perpetuarea speciei timp de milioane de ani. Numai din cauza mea. Degeaba am încercat să găsesc defecţiunea, cauza, să inversez procesul sau măcar să-l întrerup! Încercasem zeci de variante, refăcusem experimentul de mii de ori, fără niciun rezultat. Lumea se îndrepta spre anihilare.

Nu mai pot. Nu mai ştiu. N-am alte idei. Am deschis cutia Pandorei şi totul se prăbuşeşte în jurul meu. Nu mai pot să suport vina, remuşcările, sentimentul că sunt un criminal, disperarea, neliniştea... Viaţa mea nu mai are niciun rost. Trebuie să înceteze.

Dar înainte de a muri, dragii mei, vă rog să mă ajutaţi. Trebuie să vă ajutaţi. Ştiu că, după ce veţi citi această scrisoare, veţi fi negativişti, nu veţi crede... Nu respingeţi ideea, nu aruncaţi la gunoi acest mesaj. Vă rog, vă implor! Faptele sunt în jurul vostru, trebuie doar să deschideţi ochii minţii şi să le vedeţi.

LINK

Marea Negare, cum a fost numit de teoreticieni întregul procesul de respingere la nivel ştiinţific şi social al ideilor lansate de Mesajul Munglebee, s-a manifestat în primii douăzeci

de ani de la apariţia Mesajului. E un proces logic, prima fază din reacţia clasică la stress, cea a negării. Această fază a fost benefică, în sensul în care procesul amorsat s-a desfăşurat în voie, fără intervenţii corectoare din partea societăţii. Odată situaţia de fapt recunoscută şi Mesajul acceptat, era prea târziu. Mai mult de două treimi din populaţia Terrei murise, Alura Expansia se declanşase, propulsând vârful de lance al omenirii în migraţie spre marginea sistemului solar şi mai departe. Noua Omenire se desprinse.

La nivel teoretic putem discuta despre originea Mesajului. Din punctul meu de vedere e prea puţin important dacă e opera lui Munglebee sau a unui om în general. Unele secte ultraneoprotestante l-au atribuit unui apostol postmodernis, preapocaliptic, alţii au văzut în mesaj mâna unei civilizaţii extraterestre care declanşase procesul de sublimare şi care dorea să ne pună în gardă, anunţându-ne începutul transformării, asemeni teroriştilor care te informează despre iminenta deflagraţie a unui dispozitiv exploziv plantat de ei lângă grădina zoologică.

Chiar nu contează! Procesul există, s-a manifestat, omenirea a realizat Saltul. (fragment din Alura Expansia Extrema, Foreign Mithological Digest, martie 2215)

LINK

Domnilor, e o prostie. O prostie gogonată. Eu sunt Jungle Munglebee! Iar această afirmaţie este la fel de adevărată ca şi concluzia articolului citat din Foreign Mithological Digest, din martie 2215. Toată lumea ştie: exterii, adică noi, am plecat de pe Terra din cauza poluării, a tarelor societăţii, a distrugerii habitatului. Din cauza dorinţei de exprimare, a dorinţei de libertate şi de spaţiu vital. Iar cel care susţine contrariul nu ştie ce vorbeşte. (fragment din discursul electoral al Administratorului de Sistem, de pe Platforma 4 de emigrare în masă, direcţia Gama Eclexis)

STOP

Stimate cetăţean, aveţi un mesaj important, prioritate theta!

CLICK

O voce masculină, piţigăiată, spuse cu un uşor accent britanic de Oxford.

— Vă vorbeşte Jugle Munglebee. Acest mesaj a fost

înregistrat la puţin timp după lansarea email-ului semnat de mine. Vă rog să fiţi atenţi.

Urmă o pauză în mesaj. Ce părea că nu se mai termină. Vocea se auzi din nou, răspicat, grav:

— Mesajul meu a fost o glumă. Repet: mesajul meu a fost o glumă. Ne vedem la destinaţie!

La sfârşit un fâşâit uşor, urmat de zgomot de paraziţi. Apoi tăcerea.

Darius H. Luca Timişoara 08 mai 2004

Timişoara- municipiul din Romania, Europa, Terra, atestat documentar în Evul Mediu...

Laurenţiu Nistorescu

STATUIA

Paradox nr.3/2004

Treabă prea nouă ca să ajungă să fie cunoscută până şi de copiii de lapte, cum se întâmpla cu mai toate secretele Palatului, serviciile imperiale postaseră câteva ghicitoare bătrâne şi cu dar prin hanurile de trenuri; la o adică, ele puteau vedea mai bine în palma stângă a călătorului nu atât cât de curate îi sunt gândurile faţă de Basileu, ci dacă desenul din palmă e sau nu al celui căutat. Babornița de la peronul hanului din Thessalonika avea, fără îndoială, şi vârsta potrivită, şi darul de folos: se lăuda că se născuse pe vremea lui Flagelis Deii, dintr-unul din sfetnicii acestuia – anume din cel care, pentru cutezanţa de a-i fi ghicit Biciului că va pieri la propria-i nuntă, a fost rupt între două iepe. În plus, pentru că-i fuseseră multe îngăduite până atunci, dar mai ales din teamă de dregătorii Acoperirii, femeia nu s-ar fi încumetat să nu cheme garda dacă prin faţa ei ar fi trecut bastardul lui Chilbudios, cel numit şi Filip. Şi totuşi, acel Filip numai prin faţa ei putuse trece – pe altundeva nu-i lăsaseră loc gărzile Palatului aduse în Thessalonika sub motiv că aveau să ţină ordinea la sărbătoarea în amintirea lui Constantin Întâiul. Că omul îşi făcuse loc prin mulţimea de la han chiar în vremea ploii de la orele amiezii, când şi el, şi gărzile s-ar fi putut acoperi cu pelerina, că ghicitoarea îşi pierduse câteva clipe vederea (i se mai întâmplase), faptul nu mai avea nicio însemnătate: bastardul era cu siguranţă în expresul de Drobeta Theodora, apărat de oierii care-şi transportă turmele de-o parte şi de alta a Dunării şi de contrabadiştii cu purpură sau ulei de măsline pe care nici Basileul, de dragul banilor lor, nu voia să-i întărâte.

Lucrurile stăteau astfel mai mult sau mai puţin: cel zis Filip se afla într-adevăr în tren, într-un vagon înţesat de contrabandişti de rând – care însă n-ar fi dat nimic, nici măcar o gură de vin prost, ca să-l apere dacă vreun suliţaş l-ar fi cerut. Ba încă ei înşişi îl ameninţaseră că-l dau pe mâna gărzii la prima oprire şi chiar îi căraseră câţiva pumni ca răsplată că se

prăvălise în două rânduri peste lucrurile lor, numai că niciunul din ei n-avea habar cine-i tânărul băut peste măsură ce fusese aruncat în vagon la Thessalonika de doi hamali din cei care duc bagajele călătorilor cu togă. Dacă nu ajunsese cu spinarea vânătă, tânărul trebuia să-i mulţumească unui staroste de ciobani aflat acolo pentru că acel vagon era cel mai aproape de platforma din urmă a trenului în care i se afla turma, unde se ducea din când în când să-şi supravegheze păzitorii tocmiţi. Filip dormea acum pe banchetă, în dreapta moşului, între o femeie tânără şi un băiat din neamul de oieri ai protectorului său, visând a bine, în vreme ce grămăticul care purta grija lui la Palat, ca şi meşteşugarii care-l salvaseră pe bastard din încăierarea de la Hipodrom şi-i aranjaseră plecarea, aveau fiecare coşmarurile lor: cel dintâi, pentru că urma să fie trimis să-l caute pe fugar printre gepizi, ceilalţi pentru că unul trădase şi-acum plăteau toţi prin schingiuire fapta lor.

* * *

Theotim, grămăticul de la Palat despre care nici dregătorul nu ştia dacă-i dintre oamenii săi, dintre cei ai Contraepiscopului de Oraş ori dintre fidelii fără minte ai Basileului, era în sfârşit bine dispus: dacă nu-i dăduse dezlegare poveştii cu bastardul lui Chilbudios cel strecurat atât de lesne printre garda celui mai păzit oraş al împărăţiei, apucase în schimb să mănânce zdravăn, să doarmă pe săturate şi să facă o plimbare pe aleile dinspre docurile Galatenilor, unde ghicitorul portului, recunoscându-l, îi citi în palmă ca să-l îmbuneze. Să zicem că nu ştiu cine eşti, mărite, dar viitorul aşa ţi se vede: că cel pe care-l cauţi şi după care-i de folos să pleci mâine, nu este basdardul ştiu alţii cui, însă e mai însemnat de-atât; şi găsirea lui, pe care-o poţi începe de pe peronul hanului de trenuri din Thessalonika unde-ţi va da oarecare îndrumare sora mea Iuta ghicitoarea, îţi va fi mai de trebuinţă ţie decât Basileului – îi spuse la sfârşit bătrânul, după ce-l ameţise cu născociri despre iubirile neîmpărtăşite din tinereţe. Întors la Palat deja cu inima uşoară, ceru să mai vadă odată desenul cu chipul acelui Chilbudios de care se temeau şi oamenii Basileului, şi dregătorii Acoperirii, apoi se duse să bea cu dascălul lui fiertura de năut ce-i întărea acestuia bătrâneţea. Îi povesti ce crede şi dascălul îl aprobă, iar când strategul Acoperirii veni să-i ceară socoteală, îl primi cu un zâmbet – va

pleca el acolo unde prea vitejii oşteni ai Acoperirii n-au curajul, şi nu va cere pentru asta nici bani de drum, nici altă escortă decât unul sau doi din meşteşugarii schingiuiţi degeaba la închisoarea de lângă zidul lui Anastasios.

* * *

Cel zis Filip se trezi cu capul greu, mirat de feţele din jur şi de clătinarea locului în care se afla. Mai puţin şi treceai Dunărea în somn, învăţăcelule, îi spuse în limba de curte băietanul de lângă el, adăugând apoi şoptit în graiul de la Drobeta Theodora: Îi mai de cuviinţă să-l aştepţi pe baciu şi să-i ceri să-ţi deie sfat, că-s lucruri grele acum şi pe la noi. Crezu mai întâi că baciul era cel ce-l trăsese afară din încăierarea de la Hipodrom ca să nu dea carele albaştrilor peste el, apoi îşi aduse aminte o parte din drumul său până la Thessalonika şi, când starostele îşi făcu apariţia, înţelese că se afla într-un tren. Mergem spre Drobeta Theodora? se grăbi să întrebe el primul, de teamă să nu-şi fi făcut vreo pagubă la cinste cu omul. Păi, să zicem aşa, că ne-am pornit spre Theodora şi-o să ajungem la Drobeta, primi răspunsul, după care băietanul îl lămuri că Dunărea e în spatele stâncilor care se vedeau pe fanta de sus a vagonului. Abia atunci îşi făcu timp s-o admire pe tânăra femeie din faţa lui, care – îşi închipui el – se ruşină că-i privită şi-şi plecă privirea muşcând din pâine. Mămuca-i rătăcită şi pare că ne-am dus degeaba la doctorii din împărăţie, spuse băietanul, alegându-se cu o palmă peste ceafă – o palmă grea, de oier bătrân, care dădea ea însăşi rătăcire câteva clipe şi care-l făcu pe Filip să se tragă-nspre sine. Dar starostele îi zâmbi prietenos şi-şi mângâie a dovadă nepotul... dacă nepot îi era.

Trenul se opri înainte ca Filip să afle tot ce se petrecea atunci la Dunăre, căci baciul (căruia avea să-i fie pentru vreo două zile slujbaş ca învăţător, cât să n-aibe probleme cu limitanensii) se dusese să-şi descarce turma: ajunseseră la magazii, iar până la hanul de tren nu mai era decât un ceas. În răstimpul ăsta, Filip primi în schimbul numelui său pe cel al băietanului care avea să-i fie chipurile scholar: Constantin, nume de împărat. Când şi pe Constantin îl chemă la el starostele să-i dea ajutor cu coborâtul oilor, lângă el rămase doar femeia – care-i vorbi în limba comună, privindu-l dintr-odată cu privire limpede: Eu ştiu că tu nu eşti cel ce zici că eşti, dar încă nu-i

timpul să fii lup.. Cele zise nu-l tulburară dintru început. Dar când băietanul şi baciul se întoarseră şi-l întrebară ceva, se sperie şi-i rugă să repete întrebarea.

* * *

Nicio corabie nu se mai încumeta să facă drumul întreg pe Dunăre spre Drobeta Theodora, însă Theotim se mulţumise cu o cursă până la Tomis, unde eliberă din slujbă garda ce-i fusese oferită de strategul Acoperirii şi rămase cu tăbăcarul scos din beciurile închisorii de la Zidul lui Anastasios. Aşteptă până când cefele celor din gardă îi dispărură din ochi şi apoi, cu o ezitare de care-i fu ciudă, îi dezlegă tăbăcarului mâinile – neuitând să-l întrebe dacă nu-i fusese ucenic Micului Isaur, cel care-i învăţa pe tăbăcarii Cetăţii numele cui să-l strige la Hipodrom. Parcă n-ai şti că eu îs ăla... că doar ţi spuse duca al gărzii, că-l întrebaşi pe elineşte când să sărim din barcă îi răspunse cu năduf Micul Isaur, frecându-şi încheieturile mâinilor. Theotim se putu bucura în sfârşit: însoţitorul nici nu-i trimisese vreun pumn în faţă, nici n-o rupsese la fugă: Ce mi-a spus duca, cum îi zici tu, a fost că eşti tare mândru... că altminteri nu ţi-ai fi luat numele moşului tău, adevăratul Mic Isaur, care-i întorcea pe tăbăcari pe degete şi-a răsturnat vreo patru strategi ai Acoperirii până au dat carele peste el. Urmă o tăcere de folos amândoura, după care Theotim îşi invită însoţitorul să-l însoţească spre therma portului. Abia după ce intrară şi băieşul le duse sacii într-o odaie pe care urmau s-o împartă, Micul Isaur îl întrebă ce mai ştia de bunelul. Prea puţine, eram şi eu tânăr şi abia începusem slujba la Palat – dar dacă asta vrei să ştii, e adevărat ce crezi că de la Palat i s-a ursit să moară.

Somnul îi fu, cel puţin lui, de folos – dar tot avu o strângere de inimă când se ridică în capul oaselor şi văzu că era singur în încăpere. Om vedea ce-o fi, îşi zise şi ieşi cu oarecare grabă pe uşă, îmbrăcându-şi toga din mers... iar din cauza asta era cât pe ce să cadă pe treptele abia spălate ce dădeau la aburi. Îl opri din cădere un zdrahon, poate fost limitanens pe undeva mai sus pe Dunăre, care tocmai urca trăgând după el o femeie nu prea urâtă, dar strâmbându-se de-ţi făcea rău privind-o. Îi mulţumi cu o plecăciune cu care-şi mască gestul de a-şi pipăi la chimir punga şi se îndreptă cu pas mai sigur spre băieş. ~l de veni cu matale zisă ca să-ţi spun că te-aşteaptă la o cană cu vin, că fu

de se spălă la aburi cât dormişi, îi răspunse flăcăul chiar când să-l întrebe de ştia ceva de Micul Isaur – şi văzu că vrea să mai adauge ceva. Aşteptă. Flăcăul închise gura şi dădu să plece. Hai, zi ce voiai să mai zici, îl opri Theotim. Iar flăcăul de făcea pe băieşul îi zise.

* * *

Încă n-ajunsese Filip să treacă Dunărea, cu baciul lui, cu Constantin scholarul şi mai ales cu oile, că de sosirea lui se vorbi în Drobeta Theodora, la bazilica dinspre Turnu. Cea care adusese vorba era o femeie voinică, cu copii la casele lor dac-ar fi fost să fie mamă, care-i era soră starostelui şi văduvă de multă vreme după unul din căpitanii ce strângeau oaste pentru Basileu. Nevasta ce-o însoţea şi putea să-i fie noră o întrebă nu de unde ştie de cărturar, ci la ce bun vestea asta. Păi, dac-o însoţeşte pe neroadă, nu-i de trebuinţă vestea? că nu-i una din noi să n-o viseze la cântatul cocoşilor, se răsti văduva către nevastă, aşa, ca s-o audă toate femeile strânse la intrarea din bazilică. Aflat nu departe de ele, preotul locului le privi cu îngăduinţă prefăcută şi le pomeni ceva despre eresuri – dar nu apucară să audă ce, că tocmai atunci intrară cu zgomot câţiva limitanensi şi patru târgoveţi, unul din ei fiind desigur mai mult decât atâta. Către acesta din urmă se îndreptă căpitanul limitanensilor abia intraţi, bărbatul fiind până atunci îngenuncheat lângă iconarul de verde. Cei doi se salutară în elineşte, iar văduva le tălmăci femeilor: Zice că se bucură de trimisul nobilului Omharus, cine-o fi fiind, dar că oştile nu se târguie la Theodora, ci cu Theodora, cu Basilissa – înţelegeţi voi. Ce-a răspuns trimisul, n-a mai fost nevoie să tălmăcească, întrucât acesta rosti în limba comună: Vouă o să vă pară rău, că noi ştim una – dacă nici Basileul nu sare să ne ajute, cum aşa nu se mai poate şi fără de ajutor nu putem sta, o să-i chemăm iarăşi pe cei de Dinăuntru. Preotul, retras până atunci cât să nu le stea-n ochi limitanensilor şi oaspeţilor lor, dar să le audă vorbele, ridică vocea şi le ceru să nu hulească. Şezi blând, părinte, că eşti tânăr şi unele treburi de pe-aici n-ai cum să le ştii încă, îl lămuri căpitanul, întorcându-se spre trimis ca să-i amintească de virtutea răbdării. Un ceas mai târziu, când ajunseseră la curţile lor, nevasta avea să se întrebe dacă toate astea nu fuseseră spuse ca ele, femeile, să audă şi să ducă

vorba.

* * *

Mi fuse gândul să plec unde-oi şti şi să te las cu Palatul tău, că rău mă chinuiră, îl întâmpină tăbăcarul pe Theotim, întinzându-i o ulcea cu vin fără să se ridice de la masă. Şi de ce n-ai plecat, era vinul prea bun? primi grămăticul provocarea. Nu, vinul era mai prost decât cel dat colonilor ca plată, dar sunt vremuri în care călăii şi condamnaţii trebuie să ţină mai aproape unii de alţii decât neamurile – asta nu-i spuse Micul Isaur, dar ghici el în privirea întunecată a bărbatului de-alături. Îi spuse cum avea de gând să ajungă la Drobeta Theodora şi că-l voia tovarăş de drum, nu slugă. Îi mai spuse şi că tot ce putuse face pentru ceilalţi închişi a fost să-i mute din închisoarea de la Hipodrom afară din Oraş, lângă Adrianopol, cât să aibă inima împăcată că n-or să-şi piardă viaţa: Nu-s dintre cei care au putere, nu mai mult decât ai tu... şi chiar drumul ăsta împreună cu un urzitor s-ar putea să mă coste odată. Ţi-o spun ca să-nţelegi că nu-ţi fac o favoare cerându-ţi să-mi fii tovarăş de drum – dar nici nu-ţi cer ceva ce nu vrei să-mi dai. Apoi tăcu, pentru că tânărul băieş apăru lângă ei să le aducă de mâncare.

Noaptea dormiră cât apucară, iar lumina de dimineaţă îi găsi într-un car ce ducea ţesătură de Damasc spre Tropaeum. Cât îi spusese flăcăul de la thermă, căruţaşul (un ant adus de carpiani să neguţătorească la Dunăre) habar n-avea nici elineşte, nici limba comună – însă teamă să vorbească direct îi era şi lui, şi pare-se că şi tăbăcarului. Numai că, spre surprinderea sa, Micul Isaur dovedi că înţelegea întrucâtva anta şi închegă o discuţie cu namila de om în mâna căruia nu puteai şti cum se va răsuci biciul. Nu se obosi să le ghicească vorbele, şi bine făcu: cam la un ceas după ce ieşiseră din Tomis, tăbăcarul îşi aminti cu cine plecase la drum şi se întoarse să-i tălmăcească: Ce mi spune omul ăsta e că-s mulţi ca el adunaţi prin lunci pe la Daphne şi mai încolo până-n Turris, pe care li l-ar fi dat lor chiar Basileul. Treabă-i? că noi în Oraş nimica să nu ştim din astea? Theotim nu se grăbi să răspundă, însă neîncrederea ce i se întipărise pe faţă (şi pe care tăbăcarul sigur o lua drept punere la îndoială a spuselor lui) era legată de faptul că Basileul ar fi dat ceva cuiva: mai curând i s-a luat şi pentru că nu mai era în stare să aducă îndărăt, o fi trimis epistolă

căpitanului cetăţii să facă dar ce pierduse deja. De aici, grămăticului îi fugi gândul la lungile seri petrecute cu dascălul său demult, înainte chiar de luptele cu Totila – seri în care, înfierbântat de grija împărăţiei ca acum tăbăcarul ăsta care altminteri uneltea împotrivă-i, îi lua vorba bătrânului să-i spună că şi cele mai încrâncenate neamuri vor ajunge curând ca anţii ori veneţii: mulţimi fără vlagă, gata numai de închinare. Şi-şi aduse aminte că dascălul îl repezise spunându-i că tocmai de la cei pe care-i crede nevolnici va fi să cadă împărăţia când îi va suna ceasul, iar el se supărase întâi pe dascăl şi apoi pe el însuşi că nu se gândise niciodată la împărăţie ca la o vietate – care, dacă s-a născut, va fi şi să piară. Şi, cu amintirile astea, adormi în fânul din spatele carului, sub care odihneau ţesăturile Damascului şi Domnul mai ştie ce.

* * *

Abia piciorul pus pe ţărmul din stânga al Dunării, şi Filip simţi dintr-odată că trebuie să iasă din starea asta de beţie de scholar în care se plăcea de când se trezise-n tren. O încercare s-ar zice că făcuse, când se oferi baciului ca ajutor la descărcatul turmei, numai că-l oprise Constantin, zicându-i că nu-i treabă de dascăl să mâne oile. Şi-atunci, cum nu găsi altceva mai bun de făcut, se propti într-un trunchi de salcie pe mal şi aruncă priviri în apa Dunării... că dacă-i apa limpede, s-o mai limpezi şi el. După o vreme, joaca de-a clătitul privirii îl obosi şi dădu să plece – şi tocmai atunci fu să vadă în apă chipul unei femei, despre care crezu întâi că-i mămuca lui Constantin, dar când întoarse capul spre ea, văzu că n-o cunoaşte. Ioi numa, că chiar ai venit ! se sperie femeia şi-şi duse mâna la gură să oprească cuvintele abia ieşite. Filip se simţi din cauza asta murdar... sau gol, drept pentru care apucă o creangă de-a salciei şi-o aplecă înainte-i. Pe chipul femeii se prinse însă un zâmbet blând, care-i dădu călduri. Num-acuşi plec, să-i vestesc Veturiei, că ea săraca ne-o tot zis de tine, Doamne dragu ! mai zise femeia, îndepărtându-se ca de uşa bazilicii: mergând îndărăt şi dintr-odată răsucindu-se ca s-o rupă la fugă. Urcă la rândul său malul, până în dreptul şinei unde întorc trenurile din împărăţie ca să facă drumul înapoi peste Dunăre, privind femeia până aceasta se pierdu în spatele pâlcului de copaci ce străjuia poarta cetăţii. Apoi îl strigă pe Constantin, care se apropiase. Îl

întrebă de ştie ceva de femeia dusă ori care-i treaba pe la drobetani. Băiatul tăgădui întâi. Ba o ştiu, învăţăcelule, că stă la o casă de noi aci în Drobeta – dar tare mi-i teamă de ea, că-i dintre vrăciţele de la munte care s-au tras la port, să aibă cui blestema, spuse şoptit Constantin, vorbind din nou în limba de curte – ca să adauge apoi în elineşte: Şi mămucăi de la ele i se trage, că le-a-nvăţat... numai nu-i zi bunelului ce ţi-am zis acuma.

Bunelul, aşa cum crezuse, era starostele, protectorul său, care se apropia de ei râzând sănătos, ca unul care şi-a terminat bine lucrul. Hai şi-om mânca, şi-apoi te-oi duce în oraş să te-aşez într-o casă de-alor mei, că de turmă are cine se-ngriji de-acum, îi spuse baciul, adăugând că, dacă-i va fi pe plac să-l răsplătească, chiar l-ar putea-nvăţa câte ceva pe copil, că drag de tine văd c-a prins. Îi aşteptau trei cai, tânăra mămucă fiind deja în şea. Bătrânul urcă şi el dintr-un salt, dar pe Filip trebui să-l ajute Constantin să urce-n scări, tot băiatul urmând să ţină hăţurile. Intrară în oraş cu soarele în creştet – ori asta nu se prea potrivea învăţăcelului.

* * *

Era încă înainte de amiază, când călăreţul cu şal apucă drumul către Herculane – şi nicio sută de paşi mai târziu când trebui să oprească: treizeci de purtători de securi, cu semnul Contraepiscopului ilir pe armură, îi tăiau drumul, Contraepiscopul însuşi răsărind de după miliar ca un bătrânel cumsecade. Descălecă şi le ură a zi bună. Şi ţie, călătorule, îţi doresc să-ţi fie bună ziua, dar mă iartă că nu-ţi urez şi de drum bun... viteaz trimis al lui Omharus, îi zâmbi aproape omeneşte duşmanul. Un oştean îi făcu semn să se îndrepte afară din drum, spre un fel de bordei ce se vedea printre crengi. Îl urmă numai când Contraepiscopul îl luă de braţ şi păşi cu el peste şanţul de ploaie. Bordeiul era chiar ce părea, poate puţin mai adânc; intră primul, fără să le mai lase îndemnat. Contraepiscopul aşteptă să mai intre câţiva oşteni, apoi păşi şi el înăuntru, lăudându-l pentru bun simţ: Aproape că nu-mi vine să cred că cineva atât de înţelept ca... iacă, o să-ţi spun domnia ta, ar fi putut să rostească vorbe aşa amarnice ca cele de chemarea ălor Dinăuntru. Zi-mi numai că nu-i adevărat şi nu m-ai văzut, nu te ştiu. Prudent, trimisul încuvinţă din cap. Oşteanul de lângă el îl

lovi cu coada securii. Dezlegându-şi legătura de pânză de la mână cât aşteptă să-i treacă horcăitul celui din faţa sa, Contraepiscopul îi şterse cu blândeţe fruntea – şi-i mulţumi că era gata să-i spună tot ce dorea. Sunt supus gepid, începu călăreţul şi bătrânelul râse: cine nu ştie că nevolnicii de la Sirmium au supuşi doar când se adună de două ori mai numeroşi decât sătenii cărora le calcă moşia. Mie-mi pari mai degrabă eretic, dar nu-i supărare... supărare am că te dai trimis de-al lui Omharus, care-i răposat întru Domnul de când eu nu mă născusem – ori nu-i aşa? Vreo doi oşteni nechezară scurt. Vreau să ştiu de ce spui vorbe ca alea aici, în cetatea căreia i-a dat nume chiar Basilissa, tocmai când s-a pornit încoace Theotim, liberatorul de răzvrătiţi. Şi vreau să ştiu când vine şi cu cine bastardul lui Chilbudios – şi de ce aici, nu pentru că-i supus gepid, ca şi domnia ta? Unul din oştenii care nechezaseră îl lovi din nou scurt, apoi îl apăsă de umeri să stea jos. Îşi spuse numele – Isandurus – şi mărturisi că nu-i gepid, ci racatens. Da, acel Omharus de care va fi auzit cucernicul Basileului murise când nici părinţii lui nu erau pe lume; dar mai era cineva din neamul lui, un copil de vreo doisprezece ani acum, căruia napocenii-i spuneau tot Omharus şi pe-a cărui mamă o cinsteau şi-ai lui, până spre Cauca. Şi de ce-i atât de vrednică de cinste? că e bogată sau că e vrăciţă? Şi de una, şi de alta, iar toată zisa cu cei de Dinăuntru ea-i învăţa pe napoceni, altminteri fiind creştină după vrerea basileilor din urmă. De parcă înţelege el, prost că nici drumurile nu ştie să şi le-aleagă bine, ce poate însemna aşa un lucru – mai zise Contraepiscopul, apoi unul din oşteni, din cei care până atunci stătuse ferit, ieşi în faţă şi-i porunci bătrânelului în elineşte să-şi termine treaba. Fără părere de rău, acesta-i mai spuse doar că nu el era adevăratul Contraepiscop: Domniei tale tot nu ţi-ar fi fost mai de folos să fi rămas eu, că tinerii tot de la noi învaţă. Când pui rămăşag greşit la Hipodrom, nu-i necaz că-s cai mai tineri s-o ia înainte.

După ce-l bătuseră cu vergile şi cozile de secure pe spatele gol, acum îl dezlegară şi-l lăsară să se aşeze, să-şi spună rugăciunea dacă avea nevoie. Şi-o spuse cu voce tare şi oştenii îl ascultară cuviincios. Nu te pot lăsa în viaţă, că mi-e destul că l-am scăpat pe Marcus, îi spuse adevăratul Contraepiscop şi înţelese că-i vorba de căpitanul de la care trebuia să tocmească oaste. Îi răspunse că oastea era să fie împotriva lui Hilderith

sclavinul, la curtea căruia se ţes lucruri rele şi pentru napoceni, şi pentru împărăţie. De-ar fi aşa, tot nu s-ar fi pornit încoace Theotim şi bastardul, îl întrerupse Contraepiscopul: Tot nu-ţi pot lăsa viaţa, dar o să-ţi fac moartea uşoară... dacă recunoşti că Omharus cel mic e acelaşi Omharus, adică unul de Dinăuntru. Isandurus chemă în ajutor numele Domnului şi-i răspunse că nu ştie – şi că ar vrea să fie aşa. Mi-e de ajuns ce-mi spui, îl opri mulţumit tânărul Contraepiscop, arătându-i o armă-de-foc: Om vedea cât v-ajută pe voi cei de Dinăuntru, noi în Oraş ne cumpărăm acum ajutorul de la mătăsari. Apoi îi puse ţeava la tâmplă şi trase.

* * *

Căruţaşul strânse tare de hăţuri şi boii înjugaţi zvâcniră de să răstoarne carul. Theotim se trezi greu de cap, iar Micul Isaur îi arătă grăbit pricina: cerul spre Tropaeum, cum se vedea acum peste coama dealului, era roşu. Să si pusă foc ori de noi, ori de voi, aşa mi zisă omul ista, şi nu-l înţelesăi. Adică ori de anţii care vor fi trecut Dunărea la jaf, ori de orăşeni sau stăpânire, după vreo încăierare pentru dări, îl lămuri grămăticul – apoi se întinse la loc. Dormire-ai dă ţi să dormi de oboseală, dar zice mi ce să li zic la omul ista să facă, ne-om da din drum? îl întrebă uşor nedumerit Micul Isaur, sărind din car. Răbdare, stă doar să gândească niţel, îl lămuri grămăticul, apoi coborî şi el şi-l rugă pe tăbăcar: Întreabă-l pe antul nostru ce-ar vrea el să facem... că-i suntem oaspeţi. Tăbăcarul traduse, însă Theotim fu convins că antul înţelesese deja întrebarea; gândise deja răspunsul şi le spuse că dacă-s de-ai lui cei ce s-or apropia, să tacă şi i-o da el drept anţi... iar dacă-s de-ai împărăţiei, o tăcea el. Dar dacă-s de-ai locului, mai întrebă Theotim, iar antul zâmbi şi-i răspunse prin tălmăcirea tăbăcarului: Numai de-ai împărăţiei nu ni-i bine a ne da atunci, că li va fi a întreba de Vitalian cum i fu de muri la Oraş – şi nici de anţi drag nu li e. Dar ştim că oamenii locului nu năvălesc să pună întrebări, ci fug să nu-ncurce oştile. Theotim zâmbi şi el şi urcară să-şi continue drumul. De Vitalian îi spusese şi băieşul thermei din Tomis, abia atunci înţelegând că greşise neurmând sfatul ce-l primise de la fratele Iutei ghicitoarea să meargă întâi la Thessalonika.

Lucian Sava

CAPITOLE

Paradox nr.3/2004

(In my memory)

Exact în momentul în care se aşteptase mai puţin primise lovitura aceea teribilă. Era spre sfârşitul capitolului întâi. Semnele acelea ciudate care i se perindaseră prin minte înainte să-şi amintească de el. Se plimba pe o alee, singur, lumina lunii cădea firesc pe lume. Atunci a realizat că după capitolul întâi urmează un al doilea. Cum începe şi cum se termină? Cunoştea refrenul acelei melodii care se auzea în apropiere. Mii de tineri dansau acolo, hipnotizaţi de beat-ul teribil. „And darkness falls into my eyes...”. Graba cu care se depărta de acel loc îl făcea să creadă că pământul nu se mişcă, el este melc şi, ca broasca ţestoasă, e în competiţie cu iepurele. În seara aia a găsit 50 000. Bancnota albastră care era biletul lui de îmbarcare spre Pepsida îl aştepta. Trecuseră mai mulţi pe lângă ea, dar numai când a ajuns el în acel loc dreptunghiul albastru prinse lumină. Aşteptă să vadă dacă n-o ia vântul. Muzica nu se mai auzea şi luna se ascunse după cortina dimineţii. Apoi a adormit, ca să viseze subiectul povestirii de faţă.

Avea o viaţă gâtuită, ca de clepsidră. Toate promisiunile pe care i le făcuseră la naştere ursitoarele au fost minciuni. Nimic nu s-a împlinit. Femeile veniseră moarte de bete să profeţească. Apoi a văzut televizorul. Imaginea era împărţită, pe verticală. Negru total în partea dreaptă. Printre pureci şi un bâzâit ca de alarmă imaginea unei femei care citea ştirile încerca să se contureze pe partea stângă a ecranului. Bizar era că scosese tot din priză. Televizorul nu era alimentat, firul electric rătăcea răsucit sub covor. Ştecherul, ca un cap de şarpe, îşi crăcăna electrozii ca o tipă picioarele într-un film deocheat. Aşa visă

până-l trezi transpiraţia. „Together we're dancing all night long". După faza cu televizorul a mers să-şi vadă prietenii. A rătăcit pe străzi. Se afla într-un oraş străin. Pe marginea şoselelor creşteau aluni şi scădeau bucurii. Alin s-a împiedicat într-o picătură de ploaie, a căzut şi sufletul i s-a murdărit cu mucuri de ţigară. Îi era teribil de sete. Îi ardea gâtul după o Pepsidă. Pe măsură ce păşea, întunericul înghiţea din ce în ce mai multă lumină. Tipa care tocmai trecuse pe lângă Alin arăta bine. Părea desprinsă de pe coperta unei reviste vechi de modă. Flutură tipului schilod de la poartă o legitimaţie şi intră-n club. Coborî cele zece trepte dintr-o răsuflare. Primul lucru pe care-l simţi fu aerul. Muzica la o intensitate maximă scuipată afară de boxe. Îşi răcori fruntea în cheia sol. Intrase-n lumea techno. Îşi încordă muşchii, se felicită pentru alegerea făcută şi începu să se mişte. În spatele lui, în faţa lui, în dreapta şi în stânga mii de tineri făceau la fel. Spoturi de lumină rotundă le însoţeau mişcarea. Erau acolo toate culorile. Într-un colţ, trei tipe îşi dădeau coate, râdeau cu gura până la urechi şi beau otravă. Alin le ochi printre două şuviţe de păr lăsate să crească pe frunte. Era înalt şi-i plăcea de ochii lui în copilărie. Femeile purtau cercuri fosforescente în jurul gâtului. Una avea părul lung, cealaltă scurt şi a treia deloc. Păreau că se ştiu de secole şi, ca să nu se plictisească, făceau schimb de nume între ele. Aşteptă să se termine melodia şi până să-nceapă următoarea ajunse lângă fete.

— Sunteţi rude cu ursitoarele mele?, întrebă el şi ele râseră, căci nu auziseră nimic. Scoase din buzunarul de la spate al pantalonilor o oglindă şi le fotografie. Una după alta, tipele rămaseră statui fără chip. Cea cu ochii albaştri se decoloră. Ailaltă, cu părul lung, opuse rezistenţă şi de aceea se răsfiră toată-n fuioare de fum când se descoperi fără trăsături. Din a treia mai era doar o lacrimă. Cum se poate una ca asta, să meargă televizorul de la sine, fără curent, fără ceva care să-i alimenteze circuitele? Arşiţa îi coborî până-n stomac. Avea nevoie de-o Pepsidă. Trebuia să se întoarcă acasă. Graba cu care se depărta de acel loc îl făcea să creadă că pământul nu se mişcă, el este melc şi, ca broasca ţestoasă, e în competiţie cu iepurele. Albastra de 50 000 îl aştepta. Biletul său de îmbarcare spre Pepsida, planeta pepsidelor. Să facă baie într-un râu în care curge numai Pepsidă, asta îşi dorea. Primise un mail de la prietenul. Îl avertiza să nu se atingă de albastră, că va ajunge în

rai. La vreo două zile după, un amic comun i-a trimis un mesaj sec: prietenul său se curăţase. Murise de plictiseală. Când s-a întors acasă a aprins trei lumânări. Şi-a prăjit trei ochiuri, a îndepărtat gălbenuşurile şi a mâncat albuşul. Pânza aceea ivorie, cu găurele maronii, fierbinte. Apoi aruncă televizorul pe geam şi primul capitol se-ncheie aşa, de la sine.

A fost trezit de cutremur. Muzica adâncurilor suna înfricoşător. Primul moment de conştienţă i-a răsfirat în faţa ochilor filmul păcatelor sale. De la ultimul la primul, rola de 8 mm se desfăcea cu repeziciune. Dialoguri, replici, cruste. Pierduse aşa o eternitate şi nu mai avea multe la dispoziţie. Când războiul plăcilor tectonice se opri, găsi totul cu susul în jos. Fetele ieşiseră din poze. Albastra se răsucea de durere pe perete, prinsă-ntr-o pioneză. Fetele ieşiseră albe. Una câte una îi aduceau lui Alin tăieturi din ziare în care se vedeau articole ce relatau crimele din Clubul Culorilor. Localul fusese închis de poliţişti, până la elucidarea celor întâmplate. Sute fuseseră duşi la Secţie, pe culoarele instituţiei mirosea a Pepsidă. Drogul suprem, pe care nicio instanţă nu putea să-l interzică. Pepsida e un gând. Visarea e declanşată de sunetele techno. Cercetătorii deplângeau starea în care risca omenirea să ajungă. Copiii se năşteau gata drogaţi.

Na, găseşte acul în carul cu fum! Inspectorul Winston ştia că inevitabilul avea să se producă mai devreme decât anticipaseră colegii săi. Clubul Culorilor era scenă iminentă a crimei. Cele trei tinere, fiicele astrologului Disc Plex, sunt primele victime ale Pepsidei. Drog uşor, de origine internă, Pepsida era un gând care se manifesta prin crearea unei stări halucinogene pe ritmurile muzicii techno. Efectul Pepsidei apărea între 18 şi 25 de ani. Nici mai devreme, nici mai târziu. Cercetătorii stăteau cu sufletul la gură, să prindă primul lot de tineri care au experimentat Pepsida şi care au trecut de vârsta de 25 de ani. În câteva luni urma un val şi psihologii se înarmaseră cu tone de optimism să-i preia şi să-i reintegreze pe drogaţi în societate. Disc Plex prezisese ravagiile Pepsidei, dar nu şi moartea fiicelor sale. Poate că văzuse ceva în oglinda astrelor, dar nu spusese nimănui. De teamă să nu fie el însuşi acuzat de crimă, îşi explică inspectorul Winston. Şi se gândi că

va fi al naibii de greu să-i prindă pe ucigaşi. Ipoteza sinuciderii fusese exclusă din start: Pepsida dă viaţă în timpul vieţii tinere şi efectele ei secundare se văd abia când corpul începe să îmbătrânească, după vârsta de 25 de ani. Goleşte tot. Fură. Desenează pe fruntea omului semnul omega în bold. Primii de după Pepsidă vor fi internaţi la ospiciu.

Mai sunt şi excepţii. Singurii care intrau în lumea de Pepsidă şi ieşeau din ea fără vânătăi ale creierului erau DJ-i. Acei zei din spatele pupitrelor, care năşteau muzica. Aveau degetele enorm de lungi, subţiri. Ochi de pisică, nasul mic, buzele abia se vedeau. Se hrăneau cu paiul, căci în loc de gură se născuseră c-un orificiu. Cocoşaţi. Amprentele pielii erau canale perfect concentrice, pe zone de trup. Funcţie de zodia sub care vin pe lume, muzica pe care o nasc din corpul lor e mai agresivă, progressiv, mai soft, pop-house, fără riduri, techno curat, şi tot aşa, cum mai ieşea la iveală un DJ, cum se puteau auzi noi subgenuri, substiluri de muzică electronică. Era pregătit terenul pentru venirea pe lume a omului-muzică, îmbinare perfectă între uman şi music-box. Inspectorul îi ştia pe DJ inofensivi, crescuţi în case speciale, ridicate la marginea oraşelor. DJ-ii erau percepuţi ca un tip aparte de persoane cu handicap. Oameni născuţi fără gură, înghesuiţi în ei, cu mâini şi degete lungi, o piele ciudată. Un DJ nu-i în stare nici măcar să fută ca lumea, darămite să ucidă, ştia Winston de la spioanele sale, Blondele Afvare. Rămâneau, aşadar, Pepsidoizii. Care sunt mii.

E uimitor cum prinde viaţă viaţa. Din nimic. Când se întâlneşte totul cu imaginea sa răsturnată lumea începe să dispară. Atunci se moare. Itemii sunt reiteraţi de inspectorul Winston, care trebuie să hotărască dacă dispariţia a fost una filosofică sau modificată. Adică dacă s-a murit natural sau la mijloc stă o crimă. O statuie albă, fără chip, o pată neagră pe unul din cele trei scaune şi o lacrimă sunt singurele indicii pe care oamenii legii le au la dispoziţie pentru ca să dezlege misterul. Din mărturii, Winston auzise că Disc a intrat val-vârtej în Clubul Culorilor, a oprit muzica c-un semn, c-un altul şi-a deschis calea către masa unde se distrau cu câteva minute în urmă fiicele sale şi a zis:

— Aici erau. Acum nu mai sunt. E treaba Secţiei şi a inspectorului de-acum.

Şi a plecat. Au venit în urma sa poliţiştii-dulăi cu nări uriaşe. Locul era plin de droguri ordinare, folosite de cei cu vârste respinse de 18-25 de ani. Prilej de-ai duce pe toţi la Secţie. Dar pe toţi!, ordonase Winston. Alin plecase fără să vadă că-n urma sa a fost razie mare. Când astrologul Disc Plex i-o luă înainte pe aleea întunecată, tânărul era absorbit de imaginea albastrei. Nu sesizase tremuratul oglinzii din buzunarul de la spate. Acum, trecuse şi cutremurul, iar fetele îi arătau tăieturile din ziare. Hârtia de jurnal arăta ca nouă, de parcă nici n-ar fi ieşit din tipografie încă, şi nici pe piaţă, la chioşcuri. De asta îi trecuse prin minte lui Alin ideea că fetele mistifică totul, e o invenţie de-a lor, la fel au făcut şi la naşterea sa, au minţit, proastele naibii. Gândea poticnit, ca un calculator fără memorie, uituc. Avea 23 de ani şi deja se simţea îmbătrânit. Luă un pix de pe masă şi scrise: Le-am ucis pe târfe. Pe toate trei deodată. Când puse punct, hârtia sensibilă deja trimisese imaginea răsturnată a frazei unei surate de-ale sale, de pe biroul de lucru al inspectorului. Cuvântul ucis îi atrase atenţia lui Winston şi-n momentul în care se transmisese şi ultimul punct, inspectorul dărâma uşa de la apartamentul lui Alin. Cu două mâini ţinea pistolul şi cu cealaltă îşi ridică pălăria clasică, în semn de salut. Alin era tolănit pe un fotoliu şi urmărea un film sexy pe computer. Trei tipe şi-o trăgeau una alteia şi, ca să nu se plictisească, îşi schimbau între ele numele. Alin răspunse la salut, îşi îmbrăcă pardesiul şi se simţi liber. Arşiţa îi ajunsese până-n vintre. Ardea după o Pepsidă.

(Cronc)

Primăvara călcă peste oraş cu paşi repezi, pe nepusă masă. Graba cu care florile se iţeau printre frunzele dolofane era semn că anul va fi scurt. Alin privea printre zăbrele cum o albină a născut o altă albină. Ceruse din alea rotunzi, că-n celulele cu gratii pătrate era mai umed şi lui nu-i plăcea. Comandantul închisorii îi acceptase ca pe un dat cererea. Alin ar fi vrut să-l înţepe pe el primul albina nou-născută, dar ştia că nu va putea să-i păstreze acul. Gardianul era vigilent. Avea o căutătură în profunzime şi l-a taxat când l-a prins cu gânduri murdare în

celulă. L-a ameninţat că-i aduce un hoţ de mătănii cu care să împartă patul scund dacă infracţiunea se repetă. Şi de atunci şi-a propus să fie prevăzător. Avea o jumătate de an plină de când a intrat în închisoare.

— E închis' oare uşa aia?, a întrebat judecătorul pe un martor, de teamă să nu răcească din pricina curentului.

Avocatul acuzării a ştiut atunci ce să ceară. L-au condamnat, în fapt, pentru uciderea a trei năluci. I-au dat ani fără număr, cât să aibă timp destul să se căiască. Alin n-avea de gând să vadă multe zăpezi prin zăbrele, dar asta era o altă poveste, spună nimănui încă. Învăţase deja să scoată gândurile din cuvinte şi să le trimită pe-afară, la plimbare. Carcera era, astfel, mai de-ndurat.

— De ce le-ai ucis?, l-au întrebat.

— Erau nişte năluci, a răspuns el. Zălude, zănatice, zurlii, zurgate, zgomotoase, zgripţuroaice, zărghelii, zău! Le-am ucis pe târfe.

Zâmbitoare, albina-bunică o-nfăşa pe albina-copilă.

— O să fie o zână, i-a zumzăit celei care o zămislise.

— Dacă am ucis ieri, de ce mă condamnaţi azi? Dacă am ucis ieri, de ce mă condamnaţi azi?, le urlă Alin drept în obraz. Albina-gardian îi făcu semn cu coada să tacă, să nu mai ţipe ca un zănatic. Zăpăcit, Alin se luă după ea şi rămase mut. Se retrase într-un colţ întunecat, îşi proiectă umbra pe podea, o ridică şi-o aruncă afară, în soare. De fiecare dată când făcea aşa, umbra lui Alin devenea agresivă. Îşi muşcă o mână până la sânge şi bău cu nesaţ. Cel mai mult îi lipsea muzica. Acolo îşi ţinea el iubitele. N-avea muzică la-nchisoare. Când l-a vizitat ultima oară inspectorul Winston, i se promisese un CD player şi nişte technodiskuri. De căşti nu avea nevoie. Din fiecare ureche îi ieşea câte un cablu prevăzut cu jack silver. Se născuse plug-in. De mic copil, când era vesel, îi plăcea să zică la prieteni că — bă, eu dacă mai aşteptam un secol înainte să mă nasc, ieşeam de-a gata cu CD player în coaste.

N-ar fi trebuit decât să se gândească la ea şi muzica ar fi ţâşnit voioasă, şi-ar fi croit cale către membranele poroase, fine, din ureche. Dar acum, dacă ar putea să fure un ac de albină-prinţesă şi şi-ar scrijeli pielea cu el, oare ar reuşi să încropească un player cât de cât? Stătea pe vine, cu mâinile strânse în jurul gratiilor. În faţă se înălţa un stejar în care îşi făcuse cuibul, de

vreo trei zile, o familie de albine. Când le-a văzut prima oară, cum roiau în jurul frunzelor zimţate, Alin ştiu că pentru el veniseră. Că-n spatele unei harnice albine ar putea fi o Blondă Afvară, spioană de-a lui Winston. O să-ţi trimit o Blondă, să te-ajute, îi promisese Winston la ultima vizită. Inspectorul lăsă în urma sa un tânăr dezorientat, dar politicos până la absurd. Vă mulţumesc mult, domnule, să aveţi o călătorie plăcută, îi răspunse tontul. Auzi, să am o călătorie plăcută. De parcă m-aş duce pe Marte. De fapt, inspectorul nu mergea decât până la biroul său, să tragă de coadă un pui se somn. S-o întâlnească acolo pe Blonda sa favorită, pe Androida.

Croncul aproape că şi-a dat sufletul până a ajuns la destinaţie. Şi-a descărcat din reflex povara cât mai aproape de centru. Se-ncadrase-n cronaxia hărăzită lui. Croncul s-a retras să se odihnească. Un altul, aidoma lui, i-a luat imediat locul. Androida dormea. Visă infinit. Un cronc i se prinse din întâmplare între sâni. Neam blestemat de gâze electrice, croncul o jena. Androida îşi mişcă involuntar mâinile spre ideea de sâni, mângâindu-i lasciv. De fapt, încercând să alunge croncul spre crovul pieptului ei. Atingerea nimicului mic îi provoca o tensiune în piept mai ales când dormea. Puse pe seama croncilor inabilitatea de a-şi aminti visele. Ştia doar că povestea lui Alin se deapănă în dosul ochilor ei. Un plan care se desfăşoară într-alt plan ce-l cuprinde pe primul. Alin era un frate de-al ei mai vechi. Alin era din?ra lui va fi. Timpul, ca o bucată de plastilină întărită, ce refuza să mai fie jucăria unui copil cu ceva cunoştinţe de voodoo, încremenit într-o amorţeală soră cu moartea.

— Te simt ca un înger, care coboară ca pământul, dimineaţa, să primească răsăritul. Dezmorţeşti viaţa, o iei în palmele tale, spui trei cuvinte şi n-o laşi decât atunci când e aievea, veşnică. Lumea ar trebui să-ţi sărute picioarele, iubito.

Aşa îi cânta Alin albinuţei-prinţesă. Ajunse la urechile înaripatei, cuvintele băiatului o aduseră pe loc la vârsta tinereţii, din a cărei floare voia să ia polen. Din neamul apis mellifica, tânăra albină prinse gust pentru Alin şi noaptea se strecura în celula de peste drum de cuibul ei. Îl privea fără să se lase văzută de cel care ziua îi înalţă cântece. Alin cânta cu talent,

lucruri nemaiauzite, astfel că un gardian mai priceput în ale sufletului înregistrase pe ascuns toate cântecele celui întemniţat. Procesă muzica pe un CD, multiplică suportul audio până la nesaţ şi o scoase pe piaţă. Făcea bani buni din afacerea asta. Gardianul fu poftit într-o dimineaţă – mânca nişte mici în piaţă, ieşise cu Mallefica la vânzare, când i se prezentă în faţa tarabei un domn gălbejit, înalt şi slab, cu mustaţă roşie şi ochi fără culoare. Gardianul fu poftit să dea concert cu muzica pe care o vinde. Reprezentantul unei case vestite de producţie îl luă pe gardian de guler când constată că are în faţa sa un escroc.

Vestea că Alin a ieşit din închisoare se răspândi o dată cu rotaţia planetei, fu postată o ştire cu acest subiect chiar pe site-ul oficial al oraşului, încât nu mai interesă pe nimeni că locul vedetei din celulă fu luat de gardian. În lipsă de altceva, gardianul se prinse de-un cronc.

(Requiem)

Pentru că nu putea plânge cu lacrimi, pe colţul ochiului îi ieşeau cuvinte. Numai cu-n ochi plângea. Literele se rostogoleau, durdulii, se loveau de nas. Se ştergea, din când în când, cu o foiţă de indigo. Ca o poveste să se-nşire. Strânse lacrimă cu lacrimă – literă cu literă – într-un pahar translucid şi când să dea pe-afară, pac!, îl bău. Ca aceeaşi poveste să se-nşire. Callas. Ca-la-sfârşit să se privească în oglindă.

Domnişoara aia cu ochii pătraţi şi sânii rotunzi. Mirosea a nori pe la subţioare. Când se dezgolea, Pământul îşi înceta rotaţiile sale revoluţionare. Veneau oamenii la poartă, să se roage:

— Vrem să se facă iarăşi noapte şi mâine ziua să înceapă cu dimineaţa. Îmbracă-te, nu mai sta aşa dezgolită. Dar domnişoara aia cu ochii pătraţi îi alunga:

— Plecaţi de-aici, fraţilor, am în mine sexul omului de zăpadă, lăsaţi-mă să-l topesc. Şi atunci oamenii plecau. Adunau vreascuri din împrejurimi şi ridicau focuri înalte la cer, în jurul pereţilor casei, să se topească zăpada mai repede. Ca o poveste să se-nşire, ar trebui ca firul cuvintelor

Ah. Teama era Androida. O durea spatele cum sta ghemuită deasupra paharului. Literele cădeau una câte una, se-nşiruiau în teme şi Androida le bea. Era goală pe dinafară. După ce îşi potoli setea asta de stele, îşi puse o bluză lungă şi ieşi. O dată cu ea, şi soarele. Norii, ca de indigo, făcură îndată loc razelor. Androida părea pregătită de atac.

Bătrânul se încheie la şliţ.

— Una scurtă ai zis, una scurtă ţi-am dat. Hai, scoate banii, moşule.

Omul se scotoci prin buzunarele pantalonilor, scoase arma şi-o împuşcă.

— Pensia-mi vine abia mâine, zise el prostituatei, abia mâine îmi vin mangoţii, şi femeia căscă nişte ochi cât cepele la auzul acestor cuvinte, apoi se prăbuşi, fericită, către o altă lume, fără scurturi sau lungi, ci doar cu normale, de la adam şi eva citire. Moşul ascunse arma la piept, îşi încheie nasturii pardesiului şi, fără a şti de unde i se trage, dădu colţul. Glonţul erect al Androidei penetră fruntea ridată a bărbatului ca un burghiu şi se sparse-n mii de bucăţi la primul contact cu creierii.

— Hai, că n-ai păţit mare lucru, zise femeii trântite jos, ridică-te. Androida o lovi de-ncercare, cu piciorul şi pară la milimetru în secunda imediat următoare lovitura năprasnică a târâturii. Dintr-un salt, prostituata se ridică în poziţia bipedă, parcă mai comodă. Îşi scutură haina. Se şterse la gură. Puse cu grijă în buzunar şerveţelul care păstra urmele unui lichid alburiu, dens, în care fojgăia viaţă. Cât de romantic i se părea, acum, totul. Îl agăţase pe moş sub un pod.

— Dormi cu sula-n sus, îl interpelă ea şi bătrânul întoarse un ochi spre ea, s-o străpungă.

Nu mai văzuse în viaţa lui o târfă mai faină, care să scoată din ea cuvinte mai sexy. Conveniseră la un scurt, o simplă penetrare orală, care să-i deschidă drumul spre povestea femeii, spre locul de unde ieşeau cuvintele alea nelumeşti. N-avea bani s-o plătească, dar se gândi că nici nu-i va cere. O fi vreo perversă dintr-alea, îşi zise şi împinse de fundul său blegit înainte.

— De ce l-ai ucis?, o întrebă G’ita pe Androida, aş fi vrut să-l iau cu mine, să-l vadă şi Nisia.

— Nu-şi plătise taxa pe orgasm, răspunse metalic cea întrebată. Zi mersi că l-am văzut la timp cum ţi-o trăgea. Te-ar fi ucis dacă băga în tine un al doilea glonţ, uite şi tu ce armă are.

G'ita se apropie de cadavrul moşului, să-l cerceteze mai de-aproape. Sula moşului se iţea prin prohab ca o fantomă. Nu mai era bună decât de prins muşte. Din pardesiul bărbatului, din buzunarul de piept, femeia extrase-ntre două degete arma. Era un pistol din vremuri preistorice, probabil furat de la vreun muzeu. O vechitură care putea să mai scuipe încă multe gloanţe, înainte să-şi dea ultima suflare.

— Ah, ce orgasm, zise Moşu', merită să-ţi dai duhul. Dar nu mai era cine să-l audă.

G'ita nu se putu abţine şi povesti Androidei ultimul vis.

— Era un soare înalt. Aveam impresia că razele-i ajung pân' la cer. Eu stăteam undeva, deasupra. Am întins mâna, să-l apuc, dar nu s-a lăsat prins. Ziceai că-i bărbatul fatal, care făcuse din tinereţe o veşnicie. Întinsă pe un petec de iarbă, mă udam cu rouă. Cum priveam eu aşa cerul, deodată, sus, pe cer, soarele căscă ochi hulpav, să mă-nghită. Ha, da' ce credea el?, nu eram eu cea care credea el. Prea mult curaj pentru o singură secundă. M-am speriat, am luat-o la fugă mâncând pământul, cu tone de nisip uscat îngreunându-mi stomacul. Mai puţin şi gata eram, mă-nghiţea. Ce zici de grozăvie?

— Ai rămas vie, ai scăpat, îi zise privind-o atent Androida. Pe mine m-a prins cu lumina lui, m-a orbit, de aia am ochii pătraţi.

Se porniseră amândouă la drum, se ţineau de mâini. N-au mers prea mult, cale de două apăsări uşoare pe tasta Enter.

Ah. Teama era Androida. O durea spatele cum sta ghemuită deasupra paharului. Literele cădeau una câte una, se-nşiruiau în teme şi Androida le bea. Era goală pe dinafară. După ce îşi potoli setea asta de stele, îşi puse o bluză lungă pe ea şi ieşi. O dată cu ea, şi soarele. Norii, ca de indigo, făcură îndată loc razelor. Androida părea pregătită de atac, dar nu era. Cum sta ghemuită, o durea spatele, coloana sa vertebrală i se foia absurd pe sub piele.

G’ita şi Androida erau cele mai bune prietene din Univers. Se aveau una pe alta de câteva ori pe zi. Firi rebele, care inspirau încredere şi expirau aburi otrăvitori. Îşi aveau până şi pe cer, pictate, tablourile, încă de când se născuseră. La 0,84 bytes diferenţă una de cealaltă. La niciun an standard după ce coborâseră pe lume se creşteau deja singure. Îşi împărtăşeau gândurile, de multe ori visau acelaşi vis. Artiste înnăscute. Pictau suflete. Oamenii veneau la ele şi în funcţie de cât de avuţi erau, ca să le plătească, le desenau sufletul. Indivizii luau sub braţ tabloul sufletului lor şi coborau pe pământ. G’ita şi Androida nu rămâneau niciodată în pană de inspiraţie. Desenau de obicei două tablouri, adică unul singur, pe care-l trăgeau la indigo. Copia o agăţau de ‘naltul cerului. Se-ntâmpla însă, mai ales pe timp de război, ca vreun om să coboare fără suflet-pereche şi atunci acesta trebuia eliminat. Pentru ca pre moarte cu moarte călcând să se nască din nou. Aşa i se întâmplase lui Alin.

Musik)

Exact în momentul în care se aşteptase mai puţin primise lovitura aceea teribilă în moalele capului, acolo unde el obişnuia să ţină un vârtej. Încă simţea gustul sângelui viu, cum i se cuibărise în gură. Pe scenă, milioane de fani îl ascultau şi-i vedeau imaginea cocoţată pe sute de monitoare uriaşe, dispuse-n zig-zag pe tot cuprinsul sălii de concert. Cântau, de fapt, într-o peşteră. Peste lume începeau să coboare, haotic, toate zgomotele. Oamenii se văzuseră nevoiţi să se refugieze, mai toţi părăsiseră deja exteriorul. Alin era încă la închisoare atunci când a coborât primul zgomot.

Un ţipăt de copil, răcnea viaţa în el din toţi bojocii. Un nou-născut care tulbura echilibrul fragil al planetei. O zi oarecare, luminată de un soare obosit, cu raze rupte pe ici, pe acolo. Cei care rămăseseră în viaţă n-au să-l uite niciodată. N-au cum. Trecuseră aproape zece luni de la acea zi. Un ziar a publicat o ştire năucitoare: nu s-a mai născut nicio vietate pe întreaga planetă de la primul ţipăt încoace. De parcă intraseră cu toţii, şi planeta o dată cu ei, în regresie. Ploaia de zgomote a început la

o săptămână după Ziua-Celui-Care-Plânge-Că-Trăieşte. Oamenii au ajuns repede la aceeaşi concluzie: toate zgomotele pe care le-au făcut de la Adam şi Eva încoace li se spărgeau lor în cap acum. Teoriile curgeau: ieşite din atmosferă, sunetele au întâlnit un zid şi au fost nevoite să se întoarcă de unde au plecat. Dar într-un alt timp. Şi se tot întorceau, şi se tot întorceau.

Pământul geme, universul este ca o pâlnie, o ureche uriaşă, ascultă şi amplifică zarva noastră. În zadar ne înconjoară planeta cu nori, sunetele tot răzbat. Că scoatem sunete de cum venim pe lume, acesta-i semnul că mai suntem în viaţă, că mai e viaţă în noi. Apoi, tot asta facem, zgomote. Eşti ca un diavol, care coboară ca pământul, seara, să primească apusul, cânta Alin. Era obosit să mai trăiască. Acceptase târgul cu producătorul ca să iasă din închisoare. N-a stat mult pe-afară, că au venit zgomotele acelea teribile, de oameni morţi, de inşi care-şi dădeau sufletul în milioane de feluri.

— Moartea e în viaţă!, trăieşte!, proclama Alin.

Pentru el, problema fu simplu de rezolvat. Îşi puse căştile şi se conectă la un player. Din acel moment, muzica dicta voinţei sale ce să audă şi ce nu. Era pe scenă, milioane de fani îl ascultau şi-i vedeau imaginea cocoţată pe sute de monitoare uriaşe, când locul fu invadat de cronci. Miliarde de steluţe roşii.

(Cântul lui Rigolo)

Tare mai credea că-l născuse Pământul. Că avea să fie îngropat undeva în cer. Îi vor pune cruce de stele la cap. Moaştele unui munte de mult timp tocit ţinuse loc de placentă. Maţu'-i lega buricul pământului de buricul său. Multă vreme. Aşa de multă, că se tocise întreg muntele, nu mai avea pe ce se urca şi trebuia să moară. Ca să ajungă la stelele lui. Chiar credea că americanii vor băga bani în proiectul ăsta. Era nevoie de astronauţi, care să intre pe sub pielea cosmosului. Să-i străbată cutele cu viteza gândului pervers. Numai să nu le pună piedică vreun înger şi toată operaţiunea o să iasă bine. El, buricul pământului într-o vreme, avea pretenţia asta, să fie îngropat-înglobat în cosmos. Din foiţe de cer nişte bătrâne comete să-i coase giulgiu. Aiurea!, iar Rigolo se ridică de pe

banchetă, puse ţigara în gură, rânji, trase cu poftă, scoase ţigara din gură, îşi eliberă cu-n şuierat plămânii şi scuipă. Pe pământ, flegma se diviză în două cerculeţe. O furnică prinsă cu voia sorţii de şuvoi analiză atent cu antenele compoziţia substanţei, emise un „nu ţi-ar fi ruşine, neobrăzatule” scurt şi se smulse de sub plapuma verzuie fără să vrea să se mai întoarcă vreodată la muşuroi. Tare mai credea c-o bătuse Dumnezeu. Avea cu două perechi de picioare mai mult decât suratele ei furnica mutantă. Tânărul Rigolo făcu un pas şi puse capăt.

— Adică ce vrei să spui, banii mei nu merg?, nu-s buni?, spuse el mustăciosului cu gura plină de dinţi.

— Ba da, dar nu vrea şefu’. A zis că ţie nu-ţi mai dă.

— Bă, bagă-n mă-ta iarba aia încoa', că-ţi mut moaca de porc la spate.

— Nu-ţi dau mă, poţi să-mi faci şi ce nu poţi, că nu-ţi mai dau, înţelege, cară-te dracu.

Rigolo mută ţigara în mâna dreaptă şi-o stinse-ntr-o clipită în nara de trombon a dinţosului. Urâtă treabă!, mustăciosul cu dinţi mulţi se-aprinse în secunda imediat următoare ca o torţă şi se mută pe-o altă lume. Păcat că o dată cu părul, epiderma, carnea, oasele şi bruma de suflet ale mustăciosului arsese şi iarba.

— Proaspăt cosită, a?, na!, mai laudă-te acum, fraiere, dacă mai poţi să poţi.

Nici nu-i trebuia iarba aia, mai luase o dată de la borţosul cu mustaţă, dar nu era pentru el. Stătea pe mal, tramnava-l aştepta să intre-n tură.

— Ia uite, bă, ce chestie, se mira el, când apăru individul.

— Ce-ai mă, ai dat în boala babelor, vorbeşti de unul singur?, ai tras ceva pe nas?

— Vezi să nu tragi tu, spuse Rigolo şi, mai în serios, mai din plictiseală, îl întrebă dacă n-are.

— Am, da’ n-am, răspunse idiotul.

Ideea că dacă i-ar băga ţigara în nas ar scăpa pământul de-o lichea îi venise văzând că nu se mai plantaseră de mult scrumiere pe stradă. Mai jos, lângă râu, un boşorog stătea cu sula-n sus.

Într-o lume mai mică, o furnică plângea şi-l înjura de

dumnezei pe Dumnezeu.

— Ia uite, bă, ce chestie, se miră Rigolo.

Mai jos, lângă râu, un boşorog stătea cu sula-n sus. Două păsărele cântau de jale, cocoţate-ntr-un pom cu crăcile crăcănate prea din timp. Furnica aştepta acum resemnată ca ciocanul lui Dumnezeu să se abată asupră-i. Pe Rigolo îl furnicară palmele şi i se căscă un hău în stomac când o văzu. G’ita căscă ditamai gura şi se agăţă ca de viaţă de fericirea moşului. Era o bucurie sculată din morţi, care se freca de cerul gurii. G’ita crezu că-n gura ei căzuse cosmosul. Cealaltă femeie. Fiinţa aceea cu sânii rotunzi.

— Asta s-o fi dus la frizer şi i-a spus forfecarului fă-mă cum faci când tunzi iarba, spuse Rigolo cu voce tare.

Cgdjlfk-shut-worieth-uj-wreigt, zgomotul paşilor ei îl făcu s-o piardă din ochi pe G’ita. Un moment mai mai jos, G’ita era G’ita cea cu fericirea tristă în gură. Trase înciudat, cu ură din ţigăruie. Trase apoi un scuipat cu spume care nimeri chiar pe botul bocancului, se-mpreună cu crema neagră şi bărbatul se zvârli-n neant. Două gloanţe, la distanţă de-un sex oral unul de celălalt. Mai jos, lângă râu, un boşorog mort stătea cu sula-n sus. Ăsta e cântul lui Rigolo.

Androida se trezise ştiind că are mult de mers în ziua aceea. Avea pe cap o pânză de gânduri împăturită la infinit. Taxioletul o aştepta. S-a suit din grabă în autovehicul, mai degrabă s-a aruncat în el. Trupul ei fin s-a mulat pe scaunul din plastic precum prezervativul pe. Plutea. A tastat repede destinaţia şi a ales ca atmosferă un disc cu o conversaţie banală.

Taxioletul în care gonea Androida era un hârb. Astea-i plăceau ei, zicea că-s mai şic. Alea moderne, cu şofer vorbăreţ, adevărate enciclopedii ambulante, o plictiseau. Prefera un automat căruia să-i spună electronic unde avea nevoie să ajungă. Tastă Enter şi discul se puse-n mişcare. Nimerise peste povestea moşului. Aşa se pomeni c-o vede pe G’ita. Când pe G’ita o amenţase moartea c-o va da afară din lumea asta, femeia se privi lung în oglindă şi scoase un sunet: Ah. Un singur sunet, din gât, nu a, nu h, ci Ah. Misiunea G’itei se apropia de sfârşit. Îl momise moş, îl lăsase fără ultima picătură de viaţă în

vintre, apoi se descotorosise de om ca de o sosetă găurită. Exagerase alegând acea metodă, punându-şi în pericol existenţa. Dar G'ita nu era eât o fâşie de magneziu, la dispoziţia Rigolo. I se prorocise o viaţă intensă, dar scurtă. Un program executabil nu atât de avansat pe scara evoluţiei precum Androida.

Viaţa merge mai departe, realitatea rămâne acelaşi ghem de gelatină pe care oamenii de ştiinţă îl pot modela după voinţă şi totuşi la fel de imprevizibilă precum orice operă de artă pe jumătate desăvârşită. Pentru că până şi atotputernicul Dumnezeu este un vector al întâmplării. Dacă nu ştiaţi până acum, sigur simţeaţi în acest fel.

(Taaatăăăăăăăă!)

I

Glontele se scurse pe ţeavă, –nspiralat, trezit de-a binelea din amorţeala sa de peste-un secol.

— Na, nici nu-s bine ascuţit, îşi spuse bucata de metal, am capul bont, ce dracu tre' să străpung de data asta?

Şuieratul ca de uragan al bolidului descărcat declanşă-n urechile sensibile ale trăgătorului un — ptiu!, ce vechitură, chiar în momentul în care metalul se făcu una cu osul şi carnea cu care tocmai intrase în contact. Mortal. Fără să aibă timp măcar să-şi dea duhul, tatăl lui Rigolo îşi văzu proiectat pe zidul din spatele său sfârşitul, epitaf scris cu litere de-o şchioapă, din viteză: creieri împrăştiaţi. Punctul pe i din epitaf e şi astăzi înfipt în zidărie, un glonte ciunt, tras la repezeală.

— Aşa murise, omorât, îi zisese mama sa. Când l-am adus acasă, tatăl tău era plin de plumbi. Ciuruit. Îi ieşea sângele pe la încheieturile mâinilor, pe la cele ale picioarelor, până şi-n coaste avea o gaură. Fatală i-a fost lovitura aceea care i-a lipit inima de şira spinării, şi Rigolo adormea.

În termenii ăştia îi erau şoptite, înainte de culcare, poveştile copilăriei sale. Rigolo îşi trăgea plapuma cât mai sus peste ochi, îşi spunea mie nu mi-e frică, niciodată mie nu mi-e frică şi Rigolo adormea. Într-o bună dimineaţă s-a trezit ştiind. Nu, străinul acela îi ucisese părintele cu un glonte scurs pe ţeavă, -nspiralat, tras cu-o armă veche de peste-un secol. Bucata de metal fatală avea capul bont şi sigur mai stă şi-acum, ciuntă, înfiptă în vreun zid din apropierea scenei crimei. Tatăl său a fost ucis şi el avea

să-i răzbune moartea când avea să crească mai mare. Nu-i mai trebuia nimic altceva ca să aibă. Încet, încet strategia de atac se contura în mintea sa precum o învăluire pe-o tablă de şah.

Rigolo era un copil-problemă pentru comunitatea sa. Sprinten, sărea ca un cerb de pe-o planetă pe alta, din cele trei ale Sistemului.

— Să vezi că sare, să vezi că sare iar!, se mirau precupeţii şi rămâneau cu gurile căscate când îl vedeau pe copil pregătindu-se de salt.

Bătrânul se folosea din plin de tânăr, ca să-i ducă repede corespondenţa către prietenul său de pe Sepidis, planeta verde. Jucau şah, aceeaşi partidă de vreo două secole. Martalogul era în avantaj, priceput, rusul ăsta, zicea cu ciudă Bătrânul, când primea un contraatac-surpriză de la oponentul său. Câmpul de bătălie îi ocupa întreaga curte. Ultima oară mutase cu gândul prost, căci iar îl bătuse la cap fică-sa, că nu mai are pe unde trece de regii şi nebunii din curte, să ducă de-ale gurii la orătănii.

— Tată, tată, uite, iar a scos limba la mine regele.

— Păi, fata mea, îi răspundea Bătrânul, tu nu te uiţi, că mai avem şi pioni, şi cai, şi regine prin curtea asta, tu numai la rege te uiţi?

Aşa-i zicea Bătrânul fiicei sale şi fata râdea, râdea cu gura până la urechi şi boldea nişte ochi cât cepele de apă, uriaşe, violacee, şi răspundea că nu ştie, că ei numai, da, numai de rege îi era drag.

(ROB{OT}UL)

Dacă te uiţi mai de-aproape la Pământ şi la Marte, ai să vezi că arată ca sânii fecioarei Lacteea, doar că unul e mai mare şi altul e mai mic.

— Nu e o greşeală, fiule. Marte e atrofiat, căci nu a cunoscut cuvântul lui Dumnezeu. Pământul s-a umflat ca un buboi, pentru că de vreo câteva mii de ani doctorul kosmosului s-a îmbolnăvit grav şi n-au avut pe cine să pună în loc. Sepidis a rămas singura noastră şansă.

Era-ntr-o după-amiază cu volumul dat la maximum,

tensiunea între cer şi pământ se lărgea ca-ntre două aripi de fluture prinse-ntr-un vârtej de vânt. Îi curgea ulei pe nas, mirosul negru, greu, de metal încins îl făcea să-şi simtă inima cum pulsa lumină către piele. Era gol. Robotul gol înainta greu, îi intra nisip în gură, în ochi, în urechi, în porii pielii. Punea câte un pas înaintea celuilalt şi aşa mergea.

— Către oraş, către oraş. Fraţii săi îl urmau. O ascunzătoare, un liman. Namila aia de drum, nemiloasă, părea că duce, murdară, pata de oraş dincolo de linia de orizont, c-o-ngroapă acolo.

— Ducă-se dracu', spuse robotul întâi. Ducă-se dracu', repetă şirul din spate. La dreapta, roteşte-te spre dreapta, pentru numele lui Dumnezeu, se auzi în membrana difuzorului. Vocea umană, de american bine hrănit, fără grija zilei de mâine îl contrarie. Duse mâna la ureche, să o simtă. Ca el făcură toţi. Zgrunţuroasă, pâlnia de cauciuc se chirci sub greutatea metalului. Era un gest reflex, care ar fi putut să-l lase pe jumătate fără auz. Îşi retrase repede grebla, vru s-o bage-n buzunar. Ghinion!, nu reuşi decât să se lovească la coapsă. Descoperi că mâna sa de boxer planetar ar putea strivi o piatră doar dintr-o clipire a degetelor. Păşi. În faţa ochilor săi ieşi ca din pământ un orizont roşu. Simţi în obraji paloare de fată îndrogostită. Se şterse la nas şi începu să înainteze, cadenţat. Bă, cască ochii!. Evită în ultimul moment un bolovan de care era să se împiedice. Cine te mai scoală, mă, dacă pici?, auzi-n difuzoru-ureche. Îl ardea în moalele capului. Din spate venea vânt. Gândul său era acela de a da peste un ochi de apă, în care să se vadă.

Robotul gol se apucă să scuipe. Un cui anonim căzu pe nisipul roşiatic. Robotul scuipa cuie. Se aplecă, luă cuiul între degete şi-l înfipse cu ciudă-n pământ. Trase o flegmă, cu boltă, şi şurubul care ateriză pe jos îl atenţionă pe individ că ceva nu e regulă cu el. Avea un chef nebun de făcut amor, simţea asta în vintre. Dintre gânduri, ăsta i se părea cel mai ascuţit. Se uită în spate, să-i vadă pe ceilalţi, asemenea lui. Stăteau cu toţii-n cur şi scuipau când cuie, când şuruburi. Se-adunaseră mormane de fiare ascuţite. Când grămada dădea să-i depăşească în înălţime, încărcau roabe cu şuruburi şi cuie, iar platforma-lift le ducea sus, sus, către un punct mic, mic, cât negru sub unghie. Roboţii

scuipau cuie şi şuruburi, iar roabele încărcate mergeau pe terra, acolo unde oamenii construiau case şi poduri. Ziua se făcu mică, pitică, iar noaptea se lăbărţă peste ei. Roboţii căzură pe spate şi râseră până îi luă somnul.

— Iartă-i, Doamne, că sunt roboţii Tăi şi nu ştiu ce fac, spuse el printre dinţii de fier, aproape fără să deschidă gura. Vru să adoarmă, dar gândul la Lacteea şi la sânii ei de lapte îl făcu să ia noptea de pe boltă şi s-o arunce ca pe un folder temporal gol. Îşi încropi o viorină din cuie şi suruburi, Dumnezeu ştie cum. Cântă o melodie cât s-adie un vânt care să ţină stabil un fluture. Pe cer, Lacteea păru să-i zâmbească. Stele îl aplaudau, simţea asta. Dacă ar fi fost om, robotul ar fi avut vârsta unui munte tânăr. Arta sa de a-şi ascunde anii îl făcea vestit în lumea robilor. Se născuse aşa, metalic, cu gust de făină stricată. Aşa-i spusese mă-sa când l-a pupat prima oară, mă, ai gust de făină stricată, ce cauţi tu pe pământ? L-au dat la un orfelinat atât de departe că i-au crescut fire de păr pe piept până a ajuns la îngrijitoare. Văduvele creţe li se ziceau în galaxie, că la toate le muriseră bărbaţii de lingoare aurie. Femeile l-au primit şi l-au îngrijit, l-au învăţat cum să supravieţuiască pe planeta roşie, cum să nu-şi rupă gâtul când vin vânturile alea mari, ale lui satan. Orfelinatul era în Utopia, la nord de Planitia. Află repede că trebuie să muncească dacă vrea să capete mâncare. Ziua scuipa şi încărca fiare la tabăra din Cimmeria. Nopatea stătea şi cânta la viorină şi visă fără să doarmă că el are o revelaţie în care i se comunică faptul că el este aces Issus al roboţilot, aşteptat de multe secole să facă ordine în lumea de jos.

Trăia, aşadar, pe cea de-a patra planetă de la Soare. Pentru că cerul şi suprafaţa planetei aveau aceeaşi culoare şi de multe ori navetele se-ncurcau la aterizări, că piloţii nu mai ştiau deosebi cerul moale de pământul tare, găsea că el este Issus Christosul unei planete romantice.

Lacteea este. Că dacă n-ar fi, lumea s-ar prăvăli într-o singură zi. Fecioara, fiule, fecioara. Sânii ei, ca două picături de apă, sunt ochii kosmosului.

(Taaatăăăăăăăă!)

II

În dimineaţa aceea Luna încă nu-şi trăsese peste ochi pătura de nori. Sorii-Gemeni îşi întârziau orbecăiala pe cer. Semiîntuneric. Rigolo mergea fluierând pe-autostradă.

— Băiatul s-a trezit cu noaptea-n cap.

Bătrânul se uita la copil printr-o oglindă înaltă, care bătea până la oraş când o luminai cu-o nocturnă potrivită. Rigolo mergea cu mâinile-n buzunare,

— I-o fi rece băiatului, spuse Bătrânul,

— Ce-ai zis?, întrebă, somnoroasă, abia trezită şi ea, fiica.

Rigolo se opri în staţie, îşi încetă fluieratul şi se-aşeză pe vine. Până la sosirea tramnavei, Rigolo derulă în gând, pentru a treia oară în acea dimineaţă, povestea din seara trecută. Din tatăl tău curgea sângele ca printr-o sită, îi spusese mama, aseară. Băiatul, obosit de-atâta sărit de pe-o planetă pe alta, adormise mai devreme, încă nici nu intrase în cursă şoferul său preferat de pe tramnava care ducea la sat, şi Rigolo adormise ca un prunc sugaci la sânul mamei şi visă despre tata. Îl lovise crunt un coşmar. Un cavaler îmbrăcat în negru se căznea să-l ucidă. Ba îl lovea peste încheieturi, dându-i borte cu cuiele, ba îi îndesa pumnul în coşul pieptului, lăsându-l aproape fără răsuflare.

— Ta!

Nu putu zice mai mult şi trecu, realiză, la următorul capitol al coşmarului.

Cavalerul negru scoase o bucată de metal ruginit de la brâu, o îndreptă cu o curiozitate rânjită pe chip către fruntea băiatului şi cu arătătorul declanşă trăgaciul. Şuieratul ca de uragan fu scăparea sa. Zgomotul îi destupă urechile şi gâtul de dopurile de sânge, eliberându-i respiraţia. Atunci Rigolo putu să strige.

— Tată!, Tată!, Taaatăăăăăăă! Lacrimile îi potoliră setea şi răcoarea lor, sufletul.

Când a zbierat prima oară mă-sa la el

— Scoală, Golule!, copilul nu a vrut să plece din vis. După capitolul cu bucata aia de metal ruginită, s-a ridicat mult de la pământ, avea la picioarele sale copacii. Ce l-a îngrozit cel mai tare pe copil era vocea baritonală care i-a ţâşnit din gât când şi-

a strigat părintele. În drumul lor spre ieşire, sunetele se loveau de-o mustaţă aspră, şi-şi schimbau traiectul ca o împotrivire cât două unghiuri drepte, răsfirate unul după celălalt, şi se-ntorceau înapoi, în gâtlej, de unde se iscaseră. Picioarele îi erau lungi, aşa, pline de sânge, iar mâinile viguroase. De sus, cocoţat, Rigolo desluşi liniştit schimonoseala morţii pe chipul său. Rece.

Dacă a văzut că a zbierat de trei ori

— Scoală, Golule! şi copilul tot nu se dădea cu viii pe de-a-ntregul, mama lui Rigolo a ieşit din cameră, a luat aluatul de prăjituri pus pe-un raft la congelat, a închis uşa frigiderului dintr-o izbitură, s-a întors la băiat şi i-a trântit conţinutul bolului pe faţă. Rigolo aruncă pieziş, cu regret parcă, o ultimă privire cavalerului şi a scuipat tremurat aluat dulce din gură. S-a ridicat brusc în capul oaselor, s-a şters cu degetele sale mici pe faţă până a dat de neted, a deschis ochii şi s-a uitat ţintă la mamă-sa.

— Uite ce mâini slabe ai, copile, ar trebui să mănânci mai mult, eu când îţi zic, tu nu mă crezi.

— Lasă-mă, mamă, cât îi ceasul?, se smiorcăi Rigolo şi sări agil din pat direct la lavoar.

Îşi băgă capul sub jetul călduţ de apă, scăpă de pâinea acea lichidă, ne-mplinită, care-i năclăia pielea, îşi puse nişte ţoale la repezeală şi dădu să plece.

— Un’ te cari?, îl opri din avânt femeia.

— Intră de serviciu Sigi, vreau să mă plimb cu tramnava, i-a răspuns copilul.

— În seara asta nu, îi refuză femeia una dintre cele mai intense plăceri.

În seara asta, băiatule, vreau să-nşir o poveste.

— Omule, ce te-ai lăbărţat aşa pe perete, oricum îţi iau copilul. L-ai pierdut la poker. Am jucat cinstit, să ştii.

Individul râse scurt, îşi puse Coltul înapoi de unde-l luase, la brâu, şi se uită la ceas.

— Urât mi-a fost omul care nu ştie să piardă.

— Uite, ia femeia, dar lasă-mi copilul, i-a zis, dar nu.

— Niet, iau ce-ai pus în joc, ce mi se cuvine, se adresă rusul boţului de carne de jos.

După ce s-a asigurat de poziţia bună a Colt-ului, omul a făcut un pas înapoi, a scos din buzunar un pachet care conţinea

trei şerveţele, a extras unul şi s-a şters pe mâini. Cu al doilea şi-a frecat pantofii, iar pe ultimul şi l-a păstrat pe mai târziu. Se făcuse foarte frig în ultimele zile, el era transpirat şi-ar fi putut să răcească. Întotdeauna e bine să ai loc decent unde să-ţi pui mucii, zicea cartoforul când prindea ceva tare la cărţi. Are chintă royală, dacă a zis asta, îi trecu prin gând tatălui. Dumnezeule, ce mă fac, Rigolo!, mă bizui numai pe tine. Nu pot să-l ucid pe rusnac, cre' c-o să mor. Aşa mi-e scris. Dar fiul meu tre' să scape.

— Ce-ai?, întrebă rusul, cu gândul c-o să-şi mai treacă un omor în CV. Nu fi supărat, o să scot din plodul tău albastre bune. O să-l vând de mic, nici n-o ştie, n-o să-l ţin pe lângă mine, nu te speria prea tare, câţi ani ai zis că are?

Tramnava opri parcă înciudată lângă platforma de aşteptare. Urcară mai mulţi. În urma lor, Rigolo îşi făcu loc până la pilot şi întrebă

— Da' unde-i Sigi?

— Ce?, nu ştii?, e bolnav, nici aseară n-a venit, i-am ţinut eu locul, îi răspunse

cheliosul. Dar tu unde ai fost, iar ai sărit?

— Nu, am stat acasă, mi-a fost somn. Nu poţi să mergi mai repede?, îl îmboldi băiatul pe şofer.

— Astăzi n-am voie să depăşesc viteza sunetului, e nu'ş ce delegaţie în oraş. Au venit boşii în inspecţie, ha, ha, ha! Boşimanii au venit în inspecţie. Ce dracu caută ăştia pe vremea asta în oraş? Să stea, dom'le, în castelele lor, nu să vină, să ne caute-n cur cusur, vorbi pilotul cu năduf.

Ziarele se vânduseră bine în dimineaţa asta, Luna abia-şi trăsese peste ochi pătura de nori. Sorii-Gemeni îşi făceau cu greu simţită orbecăiala pe cer. Aşezaţi comod pe scaunele tramnavei, oamenii citeau de zor presa. Literele se derulau durdulii şi strălucitoare pe suprafaţa mată a hârtiei, sub privirile curioase. Dacă tot cumpărai gazeta, o citeai pe toată, astfel că nu mai rămânea nimic necitit, râdeai de greşeli, te-ngrozeau de ce grozăvenii mai puteau scrie şi ăştia, te informai de-ţi săreau capacele de pe creieri şi puneai la loc foile de hârtie veline. Litere rămâneau la cumpărător. Un paper-boy angajat se ocupa seara să strângă paginile curat-citite din cutiile puse-n tramnave şi le ducea, suluri, la tipolipie, unde literele-texte ale ediţiei de a

doua zi erau agăţate de suportul-hârtie al ediţiei de ieri şi tot aşa. Hârtia pe care era lipit ziarul de azi se folosea şi pentru ediţia de mâine. Şi tot aşa. Tramnava se apropie de staţia către sat. Pilotul frână atât de brusc, că-i smuci din scaunele lor pe oameni. Se umplu podeaua de gânduri. Rigolo sări pe platformă fără să se atingă de imprimator, astfel că scăpă netaxat şi de data aceasta.

— Nu-i nevoie să tragi aşa de maneta aia. Sigi ştie meserie!, reproşă Rigolo în urma pilotului, care înjură iarăşi de dumnezei în gând.

Realitatea se făcu lunguiaţă, fâşii-fâşii, băiatul trecu bariera energetică şi se pomeni în sat. Arăta ca o curcă plouată. Intră în curtea Bătrânului, se feri în ultima secundă de lovitura de secure a nebunului şi pasă bărbatului biletul cu următoarea mutare.

— Dar mult ţi-a mai luat să ajungi. Te-am aşteptat aseară. Unde ai fost, îl mustră stăpânul casei pe oaspete, în loc de bună dimineaţa.

— A trebuit să să stau cu mama. Mi-a turnat o poveste.

La auzul vorbelor lui, Bătrânul se opri din trebăluiala de dimineaţă, se uită cu-n ochi la copil şi tăcu.

— Aşadar, e-adevărat, zise Rigolo. Mama a spus adevărul.

— Adevărul ei, ripostă Bătrânul. Lasă asta, du mai bine mutarea următoare la inamic. De data asta-l înfund!, se isteriză bărbatul.

— Măcar a fost fericit?, s-a interesat Rigolo.

— A fost, veni prompt răspunsul. Când o să creşti încât să nu-ţi mai trebuiască nimic ca să ai, o să-ţi zic adevărul despre tatăl tău. Gata cu vorba acum, hai, te du pe Sepidis, salută-l pe Martalog cu Ave!

(Aşa)

— Uite cum stă treaba, băiatule. Tu ai văzut lumea aşa cum n-a văzut-o nimeni înaintea ta. Mă-ta, când te-a făcut, a închis dintr-o parte în cealaltă cerul, ca să nu-ţi prade zmeii de zei amintirile. Tu ştii tot, zi şi mie, cât o mai ducem aşa?

— De când a început să plouă cu poşircă, nene Tancule,

nimeni n-a mai vrut război. Aşa. Dă-te mai apoape, să-ţi spun.

Tancul şi-a dat jos cămaşa şi-a rămas aşa, costeliv, înfipt în pământ. Puştiul l-a privit ca pe un şoarece.

— Aşa n-o mai ducem mult. Cu un Dumnezeu care învie o dată, de două ori, de trei ori pe an. Şi niciodată pe-adevăratelea. Tu îţi dai seama, Tancule, cât bir tre' să mai plătim? Câtă carne de om trebuie să mai moară până ca CelDeSus să coboare? O lume-avem şi asta-i mică. Uf, m-apucă somnul cu tine. Uite cum stă treaba, Tancule. Mama, când m-a născut, a uitat să-mi spună şi mie că face acest lucru. Şi m-a adus aşa, forţat, pe lume.

Tancul a tăcut cât a tăcut, până i s-a făcut a vorbi.

— Pe Nisia, eu am adus-o pe lume. Umblam prin pădure, eram tânăr, Doamne Dumnezeule, ce tânăr eram. Sfărâmam nuci între biceps şi antebraţ, luam gagicile la 69 din picioare, o dată am mestecat şoricul unui porc întreg, fără oprire, la o beţie. Veneam de la bâlci, era pe înserat, soarele tocmai se pregătea să intre iar în pământ când am văzut-o. Mi-am zis, ia s-o iau prin pădure, poate mai găsesc ceva de regulat. Roua de seară îmi uda pantofii şi mie mi-era ciudă, ce dracu, chiar în fiecare zi să-i dau cu cremă?, unde-ajung aşa? Am ajuns la marginea unui luminiş, mai aveam vreo două pâlcuri de pomi până să urc şaua aia de pământ galben, păşeam încet, să nu m-aud cum calc, că dacă urăsc ceva pe lumea asta este să m-aud cum merg, cum îmi calc în picioare paşii. Aud un foşnet, o sorbitură parcă, scurtă, dintr-o ceaşcă fină de cafea. Mai una şi încă una. Mă apropii, soarele tocmai se-ncuiase pe dinăuntrul nostru, dau larg la o parte o tufă plină de fructe roşii, când am văzut-o. Era aşa, cum să-ţi explic ca să înţelegi, o iapă care scâncea. Răsufla greu, trântită la pământ. Din nări, îi coborau două firicele de sânge fierbinte din care urca abur. Burta-i era mare, mare, mare cât o gură de fântână. Am ştiut de cum am văzut că acolo trebuie să tai. N-aveam cuţit cu mine. Aşa că, aşa că am ţinut cu o mână stângă pe cea dreaptă ca o cangă şi am înfipt-o în burta femeii de cal. De-acolo am scos-o eu pe Nisia.

Păşeam de parcă aş fi fost pe altă planetă. Nu eram eu prea religios, dar îmi plăcea să dau bani la popi. Mă uitam în ochii lor şi vedeam acea imagine pe care aş fi vrut s-o vadă lumea când se uita la mine. Un sfânt, asta voiam să fiu. M-au întrebat la şcoală ce vreau să mă fac când o să cresc mare. Învăţător, ziceau unii. Doctor, voiau alţii s-ajungă. Eu am spus că sfânt.

— Tancule, zi-mi cum a fost cu cartea.

— Ha, ha, ha, copile, povestea asta a făcut înconjurul lumii. Am jucat poker într-o noapte şi-am câştigat jumate din banii lichizi care circulau în ţară la vremea aceea. Aveam bani cât să-mi fac covor pe care să calc până la cer. M-am dus la un meşter tipograf şi i-am zis, bă, te fac bogat. Eu am scris o carte. Vreau să mi-o publici într-atâtea exemplare câte cărţi există-n lume. Te prinzi? Era un bătrân, cu mâna tatuată până la umăr. I-au sticlit ochii. N-a zis decât ad-o-ncoa! I-am dat indicaţiile: prima pagină să fie albă. Restul paginilor, până la patru mii, să fie întocmai ca prima. De coperte să nu te-atingi, le fac eu. O bancnotă de 50 000 şi-ncă una de-o sută. Că am destule. O dau gratis, numai s-o cumpere lumea. Ce zici, o va citi cineva? Ha!, ha!, ha!

Aşa, Tancule.

— Pe Nisia am scos-o din burta iepei. N-am crescut-o eu. Doamne, ce tânăr eram, îmi pare rău că n-am avut eu grijă de fată. Poate ajungea mai bine. A?, ce mai ştiu de ea, mă întrebi? Copile sfânt, fata asta avea pe dracu-n ea. Am dus-o la o vrăjitoare. Auzisem de scorpie într-o piaţă de vechituri. Când am văzut-o, să-nlemnesc: era domnişoara aia cu ochii pătraţi şi sânii rotunzi. Mirosea a nori pe la subţioare. Îi plăcea muzica techno. Ţi-o dau ţie pe asta mică, ce-mi dai la schimb? Îţi fac aia mare, a zis ea. Nu-mi trebuie, vrăjitoareo, o am deja. Ţi-o fac şi mai mare, să poţi să regulezi şi tu căprioare. Bine, am zis eu, şi de atunci mi-am schimbat croitorul.

Tancul era un rus sur, care, oriunde mergea, trebuia să ucidă. Asta era patima sa. Îi plăcea să vadă sânge gâlgâing în gâtlejuri. Rusul se străduia. Avea în gând să spună cele mai frumoase poveşti din câte s-au văzut vreodată. Copilul îl asculta, bucuros că nu trebuie să vorbească despre sine. El aştepta ca Tancul să-nşire o altă poveste.

— Aveam bani cât să-mi fac covor pe care să calc până la cer şi chiar mi-am făcut. Am dat comandă la un arab, vestit meşter, îi mersese meşteşugul până în ţara unde oamenii au ochii lungi. Arabul mi-a zis că nu poate să-mi facă covor până la cer decât dacă sunt Dumnezeu. Păi sunt, i-am spus eu, şi-am dat să dau mâna la portofel. Cât mă costă? Am atâta bănet că te fac bogat. După ideea cu cartea, albastrele curgeau gârlă în conturile mele. Mi-a zis arabul că dacă sunt Dumnezeu pot să mă uit, seara, când ajung acasă, în oala de noapte. Şi să-i povestesc ce am făcut acolo. Ei, cum se poate una ca asta?, nu se face, zic eu. Ba se face, că altfel nu fac. Toţi banii din lume să mi-i dai, nu fac. Şi-am făcut. M-am dus acasă, am făcut şi m-am uitat. Grămada aia de căcat absurd, care ieşise din mine ca un animal mort, răspândind în jur o duhoare de sulfaţi, ce dracu, nu sunt eu Dumnezeu, arabule, i-am zis. Păi, vezi?, îmi zice el înapoi. Pot să-ţi fac covor pe care să calci până la cer, dar n-ai ce face cu el. Tu nu poţi să calci până la cer. Numai Dumnezeu poate. Am apreciat sinceritatea arabului şi l-am plătit, să-mi facă şi aşa, fără să pot urca până la cer pe covorul meu. De atunci, timpul s-a rostogolit de mai multe ori şi covorul s-a ridicat la cer. Lumea îl numeşte nor. Un nor care, în trecerea sa prin lume, a înregistrat şi următorul tablou:

Ţăranul s-a certat rău cu nevasta sa. Atât de tare s-a enervat, că a simţit cum îi ard palmele de emoţie. A zis că să n-o bată. Dar focul din palme trebuia stins. Ţăranul a săpat o groapă mare şi a legat latrina de fântână precum leagă Marea Roşie Africa de Asia. A aşteptat ca soarele să apună, s-a odihnit, apoi cu apa murdară şi-a otrăvit ogorul. Când a văzut ce face bărbatul ei, femeia s-a luat cu mâinile de cap. A ţipat cât s-audă tot satul. După încă un apus de soare, ţăranul şi-a luat iapa din bătătură şi i-a făcut ce i-ar fi făcut nevestei sale dacă nu s-ar fi certat rău cu ea. Priponise trainic animalul. Săpase patru gropi potrivite în care turnase ciment crud chiar în faţa găleţii cu orz. Iapa nu s-a prins că-i apa dracului balta în care calcă. Era noapte bine când cimentul s-a prins în jurul copitelor ei. Mânza a stat până ţăranul n-a mai avut pofte. În acest timp, pe femeie a început să o doară capul pe dinăuntru. Dumnezeu privea de sus, speriat. Citea o carte albă, ajunsese la pagina 2004 când i-a ţiuit în urechi ţipătul femeii. A derulat o zi lumea înapoi, de

uimire.

Jurnalul trecerii noastre prin lumea asta încape într-un singur atom.

Două lacrimi aspre tăiară obrajii Tancului ca două şenile. Vântul îi sufla în urechi, ochii îi albiră de sete. Setea de a privi în jur fără să primească. Tancul îşi încheie cămaşa până la gât. Se lăsase un frig din ăla, ca la refacerea lumii. Luna-i băltea în moalele capului. Rusul se desprinse de pământ.

— Copile, tu ai văzut lumea aşa cum n-a văzut-o nimeni înaintea ta. Mă-ta, când te-a făcut, a închis dintr-o parte în cealaltă cerul, ca să nu-ţi prade zeii amintirile. Tu ştii tot, zi şi mie, cât o mai duc aşa?

— Tancule, mama mea pe care o ştii nu e mama mea. De ceva vreme, simt în jur o agitaţie care zvâcneşte ca un difuzor imens. Când mi se închid pleoapele, atunci se deschide lumea în care mi-ar plăcea să trăiesc. Aici, la matale, pe Sepidis, e totul prea verde. La robi, pe Marte, de fiecare dată când merg dau numai peste nisip şi roboţi dezbrăcaţi. Are Soarele un război cu planeta aia, nu ştiu exact ce se întâmplă. Vecinii mei zic că acolo e iadul şi se sperie de mine, că eu am fost acolo şi m-am întors. Acasă, pe Pământ, nu e nimic stabil, afară de timp. Toate ceasurile arată aceeaşi oră, chiar dacă e seară, după-amiză sau dimineaţă. Când dorm, visez că-s tata. Prietenul matale, Bătrânul, mai mult îmi ascunde decât imi arată. La televizor nu mă mai uit de când mi-am dat seama, într-o noapte, că emisiunile sunt rulate de pe o singură casetă video, care se şterge, lăsând loc unei alte emisiuni, ce se va şterge şi aia, ca să vină cealaltă şi tot aşa. Or, asta-i o mare minciună pe care eu n-o înghit nici forţat. Prietene, nu-i aşa că tu mi l-ai ucis pe tata?

Tancul a dat să vorbească, dar nu mai avea ce. Cuvintele îi îngheţaseră în gât. Rigolo a scos o telecomandă din buzunarul de la spate al pantalonilor, a apăsat butonul roşu şi i-a făcut semn rusului să se uite în sus. Nici bine n-a ridicat Tancul ochii, că o cometă cu două cozi l-a trăsnit pe rus în moalele capului. Partida de sah cu Bătrânul se-ncheiase.

Apoi, Rigolo a plecat s-o găsească pe Nisia.

(Subpământul)

De când se retrase în Subpământul de Sud, Alin îşi târa viaţa prin cluburi – conserve ale unei vieţi ce nu mai putea fi nici măcar visate. Se străduia să meargă cât mai corect pe străzile acoperite, în aşa fel încât să nu atragă atenţia croncilor. Te privesc, mănâncă din tine, te lasă fără carne pe oase dacă te iau la ochi. Rămâi forever schelet ambulant. Intră-n Hallifax, un loc în care parcă îşi dăduseră întâlnire toate curiozităţile naturii. Aici beau cei făcuţi, cărora genetica le era mamă şi tată. Alin întinse mâna unuia cu stomacul subţiat – tipului nu-i plăcea să mănânce şi îşi ura slăbiciuna asta de om, aşa că a mers la o vrăjitoare, de cum a făcut rost de bani, să-i taie stomacul.

— Am albastre, lasă-mă să intru, spuse Alin celui cu stomac plat. Bărbatul subţire din faţa lui bea un ser cu nervuri verzulii, imaginea paharului cu alge îi produse o senzaţie de vomă.

— Îşi fac cinste, mai bei un tranchillo?

— Bine, rosti cerberul clubului cu jumătate de buză.

Alin scoase din buzunar un colţ de bancnotă, îl îndreptă spre contor, o lamă de lumină roşie mirosi bucata de hârtie şi pe tejghea se cocoţă, ca din pământ ieşită, o sticlă dintr-un tranchillo penal. Platul scoase un pahar, îl aşeză lângă al său (pe care-l goli dintr-o înghiţitură), apoi le umplu pe amândouă. Alin şi-l luă pe-al lui, se gândi la un Pepsi şi sorbi cu scârbă o primă înghiţitură. Ritmurile portoricane din camera muzicală de alături îl făcură să mai stea puţin pe-acolo.

— Ah, cerul.

— Îhî.

Alin renunţase la cariera sa de star. Nu mai cântase pe-o scenă vie de la primul atac subterestru al croncilor. Când entităţile acelea le intraseră pe sub piele, zgomotul le surpaseră tuturor timpanele. Erau într-o peşteră, sub pământ, unde se credeau în siguranţă. Milioane de fani îl aclamau şi-l ascultau ca pe-o versiune corectă a profetului Isaur. A fost primul moment în care Alin a văzut cu ochii lui că muzica nu-i de la Dumnezeu. E doar o invenţie a oamenilor.

Oameni care riscau să-şi piardă planeta. Înghesuiţi în maţele Pământului, miliardele de inşi luaseră viaţa de la un cap. OK, au piedut suprafaţa terestră, nu mai au cerul şi nici Soarele

nu mai e al lor, dacă a fost vreodată. Stele nici atât. Dar trebuiau să trăiască. Alin venise cu ideea că zgomotele croncilor ar putea fi evitate prin muzică. O vreme, şmecheria ţinuse. Când se credeau mai la adăpostul euritmiilor, totul se sparse-n teribile, terifiante, subtelurice nonmuzici. Croncii învăţaseră cum să-i frece la melodie pe oamenii regrupaţi în Subpământ. Într-un final, ajunseseră la o înţelegere, croncii cu oamenii. La urma-urmei, croncii fuseseră şi ei oameni. E-adevărat, nu mai rămăsese de capul lor cine ştie ce, dar – uite că puseseră stăpânire pe pământ şi chiar şi dedesubt! Nici nu le-a fost greu. La-mpărţeala de-Apoi, erau sortaţi, care-n Rai, care-n kosmos. Raiul se numea Sepidis şi era Planeta Verde, a veseliei. Aici ajungea numai elita umană, cei care aveau curajul o viaţă-n-treagă să trăiască un monoton trai de călugări. Ăştia aveau o muzică a lor, care era faină de felul ei, dar parcă prea molcomă, aşa, prea suna a moarte. Cei mai mulţi dintre cei care nu erau acceptaţi pe Sepidis şi, aruncaţi în hău, nu rezistau. Se sinucideau repede şi în urma lor rămâneau goluri de zgomote. Ei, astea se năpustiseră pe Pământ prin cine ştie ce accident galactic. Nu era om mort care să nu se fi întors, cu înfăţişare de cronc, pe Pământ.

Cam asta credea Alin că se întâplase. Băuse deja jumătate din tranchilla, când se-ntâlni cu Maţul Gol. Ăsta ura că trebuie să meargă la baie de fiecare dată când îi cerea stomacul. Aşa că a mers la o vrăjitoare, care-l rezolvă cu o abilă mişcare genetică.

— A venit?

— Nu, mai stăm puţin, bea şi tu, îi răspunse Alin.

Îl aşteptau pe un urât, CelFărăChip. Împreună, spuneau că pot schimba lumea. Aveau ei un plan. Totul trebuiea să se desfăşoare într-o cută a timpului. Un tablou perfect. Să parieze totul pe sufletele lor.

Se aşezaseră la o masă albă, lângă latura sudică a Hallifaxului, departe de ochii ficşi ai cerberului costeliv. Pe măsură ce minutele erau contorizate secundă cu secundă, de ceasul agăţat deasupra lor, timpul intra în vrie. Îi durea stomacul de la băutură, era cumplit, dar trebuiau să se prefacă. Globuleţe roşii se plimbau tăcut prin cameră. Din când în când, scoteau un bâzâit ca de motoraş într-o jucărie. „Puncte de observaţie”. Croncii descoperiseră Planeta Albastră ca pe

Dumnezeu. De cum văzuseră punctul acela luminos în zare, îşi spuseseră că acolo le va fi casa şi masa. Cărau prea multe sunete cu ei, pentru a se face nevăzuţi. Aşa că se hotărâseră să atace. Primul pas: au trimis un cronc nou-născut în recunoaştere. Da, planeta era populată. Li s-a părut ciudat că oamenii de acolo chiar aşa se numeau: oameni. Dar n-au dat prea mare importanţă acestui amănunt. Au străbătut atmosfera planetei ca un burghiu. O pojghiţă de gheaţă peste care căzuse o enormă bucată de soare. Oamenii nu avuseseră scăpare, dar au ripostat în felul lor. S-au ascuns. Odată instalaţi pe suprafaţa terestră, croncii au văzut că singura diferenţă dintre ei şi oameni e de culoare. Aşa că au hotărât să-i ucidă.

— E uimitor cum prinde viaţă viaţa. Din nimic. Când se întâlneşte totul cu

imaginea sa răsturnată lumea începe să dispară. Atunci se moare.

— Interesant, îi răspunse Alin.

Maţul gol stătea picior peste picior şi răsucea o mahoarcă. Îi era teamă s-o aprindă. Tubul alb părea o şurubelniţă de la distanţă, dar la o privire mai atentă spuneai că-i o simplă ţigară. De fapt, obiectul din mâna Maţului Gol era şi una, şi alta, pentru la un capăt îl aprindeai, iar pe celălalt îl înşurubai între buze.

— De ce, oare, femeile noastre nu mai fac copii?, întrebă Alin. În acel moment, unul dintre globuleţele din cameră îl aţinti cu un fascicol albastru de lumină pe ceafă. Dacă cel din punctul de observaţie ar fi apăsat pe buton, l-ar fi curăţat pe veci. Dar Alin îşi văzu liniştit de băutură, în vreme ce Maţul îl privea cu ochii îngroziţi, gata-gata să sară-ntr-o parte.

— Stai liniştit, îi spune Alin, nu s-a născut încă acel Cronc care să mi-o tragă. Nu câtă vreme sunt conectat la reţeaua lor de muzică. Până una, alta, fiecare cu aia a mă-sii.

— Eşti însemnat, nu-i aşa?, ridică din sprâncene, a semn de întrebare, Maţul.

Pe colţul gurii lui Alin se iţise un zâmbet subţire, cât o linie de dialog. Trecuseră pe modul telesatic, acolo unde discuţia lor era mai greu de urmărit de globuri. Îl aşteptau pe un tip de treabă, un magician într-ale dansului. FărăChip. Împreună, spuneau că pot schimba lumea. Aveau ei un plan. Totul trebuiea să se desfăşoare într-o cută a timpului. Un tablou perfect. Să

parieze totul pe sufletele lor.

Când îşi făcu apariţia, DJ-ul schimbă traiectoria atmosferică printr-o simplă mişcare a gâtului în ceva ce suna, totuşi, a muzică.

— Aşşşaaaa, bărbate! Bagă nişte başi, căci suntem cu toţii aşi, strigă către sine ca pentru toată lumea FărăChip. Îi ochi pe cei doi la masa de lângă perete.

— Hă, iar v-aţi dat cu igrasia, nu? Cuvintele îi ieşeau poticnite din gură, în timp ce vorbea individul nu putea sta locului, se zbenguia în acord perfect cu ritmul impus de DJ. FărăChip îi luă la rost pe amicii săi că au ales o masă retrasă, în loc s-o ia pe aia din mijloc, cum i-ar fi plăcut lui. În fine, sări cu uşurinţă peste acest detaliu şi comandă un cockteil de zâmbete chelneriţei.

— Ce melodie cântă?, întrebă Maţul.

— Păi cine să ştie? Eu cred că întrebarea corectă e ce melodii cântă? Pentru că niciodată una singură nu e de-ajuns. Sunt puse două, trei-ntr-una singură şi livrate la pachet!

— Alin, tu pe toat’ le ştiiii, mă, bărbate, mă!, spuse FărăChip prelungind cuvintele după ritmul din încăpere, de parcă i-ar fi pulsat muzica prin vene.

Dialogul de salvare a lumii începuse deja. E clar, aveau nevoie de o echipă, un om, doi şi nici chiar trei nu e de-ajuns. Şi le trebuie şi un şef. Ajunseseră la concluzia că cel mai sigur şi bine comunicau dacă în spatele cuvintelor rostite ascundeau, numai pentru ei, sensuri de nedeşluşit pentru cuceritori. Totul, cât mai simplu. La modul că toată lumea ştia că un DJ e întotdeauna şeful. Mai puţin croncii. Şi toată lumea ştia că mixarea a două, trei melodii dă întotdeauna ca rezultat o melodie nouă, deci una singură, nu mai multe. Aşa că era o mare tâmpenie să întrebi câte melodii cântă deodată dacă nu aveai un mesaj ascuns de transmis. Cu toţii căzură de-acord că două-trei mii de inşi le-ar fi de-ajuns pentru escapada lor de salvare a lumii.

— Spot lasă pauză între track-uri. De mult DJ-ii acoperă acele două secunde de nosound. Dar Spot ştie întotdeauna ce face. La el, melodiile au viaţă proprie. El mă mişcă cu adevărat. E creativ în combinaţii, deşi n-a compus în viaţa lui vreun cântec. Dar când e DJ Spot la pupitru, ringul e-al meu.

Adică n-au vreme de pierdut, planul trebuie ţesut şi pus

rapid în aplicare.

— Mda, ştiu şi eu, când vrea e maestrul de ceremonii perfect, dar când îl apucă pandaliile îi sar discurile de pe platane. Maţule, tu ce zici, întrebă Alin.

— Spot e bine cocoţat pe DJMag.com. Mie îmi place când e aşa, liniştit, bagă lejer şi nu te oboseşte. E foarte bine cotat în topul lor, al DJ-lor, îţi spun.

— Pe viaţa mea, tu chiar nu înţelegi nimic.

Mâinile lui FărăChip reveniră în buzunare, scotociseră după ţigări, aruncară un pachet fosforescent pe masă şi aprisenră unul dintre tuburile cu cerculeţe. Fuioarele de fum erau imediat înghiţite de reflectoarele de pe tavan. Jocul lui FărăChip aproape că îi lăsaseră cu gurile căscate pe interlocutori.

— Ciuleşte bine urechile, se adresă Chip lui Maţ, făcând gestul acela, cu indexul îndreptat înspre Aghya Chakra. Fără a dori să te obosesc prea tare, vreau să-ţi explic că o petrecere nu e niciodată ca alta. Şi dintre toate, una singură e-a ta. Dacă ai ratat-o pe aia nu la fel de naşpa dacă ai trăit-o deja. Pentru că dacă ai ratat-o, tu habar nu ai. Şi tot o aştepţi, trăieşti cu gândul la petrecerea ta, ce naiba. Dar dacă ai trăit-o deja şi nu te-ai dus dracu’, pe urmă tot ce faci e să participi la parties-urile altora, băieţaş. Adică, fără sacrificiu nu se poate.

Ritmul sacadat, ţigările şi jocul de lumini le luaseră minţile.

— Hei, să facem nişte impresii acum, ajunge cu vorbăria, nu?, ce ziceţi, rămâne cum a fost!, spune Alin. Nici nu apucară buzele sale să rostească acel semn al exclamării din coada ultimei propoziţii rostite, că tânărul se aruncă-n ring. Închise ochii, hm, ochii i se închiseră ca de la sine şi se cufundă-n ritmul de 256 kbps. Aşa aveau să facă istorie.

Stabiliseră, aşadar, că aveau să meargă la un vraci, care să-i facă invizibili pentru ochii deochiaţi ai nepământenilor. Deja refuzaseră să le mai pronunţe numele. Viteza era principala lor armă. Şi cea mai eficientă. Trebuiau să iasă la suprafaţă.

Înaintau de câteva ora bune şi mai aveau vreo câteva, rele, printr-un tunel umed al dracului, tapetat cu pietroaie obositoare pentru mers. Se adunaseră câteva sute. Maţul gol, Alin şi FărăFaţă mărşăluiau în faţă. Porniseră câteva mii de-acasă, de Subpământul de Sud, acolo unde începuse revoltă. „Spre Subpământul de Sus, Spre Pământul de Sus”, cântau. Îl luaseră cu ei pe Spot, care bătea tactul paşilor cu muzica sa precum

numărătorii de pe galere care fixau ritmul vâslaşilor robi.

Un aspirator uriaş de sunete, asta ne trebe’, le explicaseră Alin întâlnirea cea de taină. Adică aveau nevoie de câteva sute de ventilatoare uriaşe, a căror rotaţie să depăşească viteza sunetului.

— Genial!, să-i aspirăm pe cronci şi să-i facem varză!, se înveseli FărăChip.

— Uşor de zis, greu de făcut, cită Maţul gol.

— Ba bine că nu!, le-o luă înainte Alin. Ziua, nepământenii sunt surzi, ştim sigur

asta. O să-i fraierim simplu pe fraieri, să vedeţi. Right. Ziua, proştii de cronci, ducă-li-se numele pe câmpiile morţii mă-sii lor de surzi, se feresc de înălţimi. Probabil că muntele le-aduce lor aminte de cum era înainte să vină aici, nu ştiu, ideea e că nu vor să stea aproape de cer. N-avem decât să escaladăm Everestul, K2-ul şi alţi optmiari, ca să lucrăm în linişte.

— Da, şi aspiratoarele?

— Ajungem imediat, ai răbdare, că-i genial tipul, îl domoli FărăFaţă pe Maţ.

— Ei, ne căţărăm, luăm câteva mii cu noi, încingem un party, ne dezmăţăm, ne

odihnim şi apoi ne apucăm de treabă.

— Perfect.

(O dă singurătăţii)

Un tip simpatic avea o soţie. Ţinea la ea ca la o şotie, dacă e, să fie, dacă nu, să vie. Nu avea el sânge cât de vie era pizda lui de soţie. Subţire, ca o spaghetti. Scundă, cât o secundă. Era vorba să-şi întoarcă spatele unul celuilalt, ea să se ducă să danseze, el să se ducă dracu’, când i-am cunoscut. De fapt, n-o ştiam decât pe ea, ca să fie de-ajuns, să-l ştiu şi pe el. Nu-mi plăcea nici de unul, nici de celălalt. Dar cum nici de mine nu-mi prea place, m-am prefăcut că-i iubesc pe toţi, ca Iisus.

Mă-sa-i dăduse numele unei planete. Nisia o cheamă. La altar, preotul de serviciu a făcut infarct miocardic chiar când ea trebuia să-şi dea ok-ul. Viaţa de cuplu i-a fost mai mult festă decât fiestă. Ca nevastă, se iubea singură şi asta nu i-a mai convenit mult. Era tânără, Doamne, cu sânii de zahăr tos. A plecat şi nu s-a mai întors.

— Vreau să dansez, spunea ea, precum Columbina, primului venit şi pac!, se agăţa de gâtul lui.

— Nisia mă cheamă. Ca pe planetă, da. Sigur, dansez. Şi se-ncolăcea de mintea primului venit.

Nu se mai iubea de mult cu cineva, uitase. După mai multe escapade dintr-acestea, raportările medicilor psihiatri referitoare la bolnavii din dragoste se triplaseră. Nisia făcea ravagii. Şi ea dansa. Şi ea râdea. Nisia mă cheamă. Sunt tânără domnule, cu sânii ca de zahăr tos. Dansezi?

În costumul ei deux-pieces îşi puse întreaga speranţă. Trei ore, cât să scrie ca pentru furnici pe eticheta bluzei litania împotriva singurătăţii, trecură ca o secundă. Într-un buzunar secret erau ascunse toate, toate firele de păr care i-au căzut. I se întâmpla ca noaptea, în faţa televizorului, la lumina sa albăstruie, să le scoată şi să le sorteze. Ritualul putea dura până se făcea ziuă. Ăsta mi-a căzut din nas, sigur, iar ăsta-i de pe picior, spunea. Celui mai gol spaţiu de pe pământ, tivul fustei scurte, Nisia îi găsi întrebuinţare încă de când hotărâse ca acela să devină costumul ei fermecat. Ce a reuşit să ascundă acolo, numai ca femeie ştie.

Numele pe care l-a primit i-a adus numai ghinion. Chiar nu i se potrivea. Mulţi ar mai fi iubit-o pe Nisia, dacă fata ar fi fost trează în noaptea aceea. Mergea pe stradă, laolaltă cu maşinile, şoferii lătrau de nebuni din sirene. Nisia visa că cineva îi bate la uşă. Zbiera la ea să iasă afară, să vadă cum în copacul din faţă înmuguriseră mii de stafii. Îi plesnea capul de-atâta zgomot. Ceva nu era în regulă, trebuia neapărat să adoarmă. Nisia îşi puse capul în palme şi îl chemă. Visul nu se lăsă mult aşteptat, ca în poveştile copilăriei. Era un tânăr chipeş, Visul ăsta. Ca un haiduc. Văzuse-n viaţa lui cum mor o mie, trăise cât să adune sânge cât să plouă o întreagă după amiază. Fuma trabuc, un loc comun pentru un Vis. Când l-a văzut, Nisia îşi desfăcu în aer, cu degetele, inima. O desenă intermitent, cu degetele pornind şi întâlnindu-se-n acelaşi punct. Ca firma luminoasă din intersecţie, pe care scrie, din lumină galbenă şi verde Mini Market. O smunciturǎ a soartei o proiectă pe fată într-un zid. Una după alta, trei maşini din sensul giratoriu se opriră bot în bot. Pe fată o luă în braţe un moş voinic. În noaptea aceea, se căscă o zi cât jumătate din planetă.

Povestea ei începe cu ! E un delir, ar spune mulţi.

— Desfid destinul!, a strigat când l-a văzut pe soţul ei la ştiri. Încă nu divorţaseră, le mai trebuiau nişte acte.

— Desfid destinul!, a ţipat Nisia când a văzut la ştiri bărbăţia bărbatului ei.

Tipul îşi alesese un mod bizar de a se sinucide. Era în cameră. Semiîntuneric. Tubul cinescopic al televizorului, pe ducă, firul electric rătăcea răsucit sub covor. Ştecherul, ca un cap de şarpe, îşi crăcăna electrozii ca o tipă picioarele într-un film deocheat. A ochit firul electric, a pus o mână pe foarfece şi cealaltă mână pe cablu şi hranţ!, l-a tăiat. Calm, a belit bucata albă de plastic până a ajuns la firele roşii, subţiri, de cupru. Erau două. Pe unul l-a rotit dulce în jurul bărbăţiei, iar pe-al doilea şi l-a băgat în anus. Aşa conectat, soţul a luat ştecherul şi l-a introdus în priză. La ştiri, reporterii au spus că „gestul bărbatului a fost ultimul său contact cu lumea. Un ultim act sexual simbolic s-a petrecut în această cameră, vedeţi, stimaţi telespectatori, Andreea? Ai legătura”. Cu toate că imaginile fuseseră cenzurate, femeia ştiu că soţul ei se prezenta la dreapta judecată de apoi cu cea mai mare bărbăţie din câte afişase el vreodată pe timp de viaţă.

— Desfid destinul!, a zbierat Nisia, geloasă.

Apoi, mira se aşternu pe monitorul TV ca cerul senin peste oraş.

(.)

Înaintau de câteva ora bune şi mai aveau vreo doi kilometri până să iasă la suprafaţă. Mergeau printr-un tunel umed al dracului, tapetat cu pietroaie obositoare pentru mers. Se adunaseră câteva sute. Maţul gol, Alin şi FărăFaţă mărşăluiau în faţă. Porniseră câteva mii de-acasă, din Subpământul de Sud, acolo unde începuse revoltă. Mai rămăseseră câteva sute. „Spre Subpământul de Sus, Spre Pământul de Sus”, cântau. Îl luaseră cu ei pe Spot, care bătea tactul paşilor cu muzica sa precum numărătorii de pe galere care fixau ritmul vâslaşilor robi.

— Băieţi, nu-mi pare rău că m-am născut acum şi nu în alt timp.

— Ce vrei să spui? Probabil că eşti singurul care gândeşte

asta, nici pe vremea holerei nu era aşa rău ca sub cronci. Probabil că asta e cea mai neagră perioadă a omenirii, se trezi vorbind Maţul.

Alin îşi ontinuă discursul:

— Băieţi, nu-mi pare rău că m-am născut acum şi nu în alt timp. Nu vorbesc de viitor, ci de trecut. Când o exista o istorie a viitorului, atunci o să mai reflectez le ce zic acum. Nu pot lua în calcul decât trecutul. Dacă veneam pe lume câteva zeci de ani mai devreme, adio tehno!

— Ho, ho, eshti genial, frate!, aprobă dintr-o respiraţie FărăFaţă.

— De fapt, dacă mă gândesc bine, ai dreptate, unde mai făceam eu operaţia la maţe dacă nu era tehnologia croncilor? Mda, şi nu mai erau nici vrăjitoarele

— Nici vii, nici moarte, născute dintr-o încrengătură a croncilor cu oamenii.

Spot era bucuros că tinerii pot comunica în timp ce-i ascultă muzica. Tocmai băgase una clasică, veche tare, downloadată de pe Mtv. Tiesto, Magik@Dance Department, încheiată cu In my memory. „Together we’re dancing all night long”.

— Eşti tare, Spot, ai prins cu piesa asta toate culorile.

Drumul către suprafaţă s-a dovedit mai greu decât crezuseră tinerii. Nu ştiau dacă o să iasă pe timp de zi sau pe timp de noapte şi mulţi dintre ei îşi făceau iluzii că, poate, deja străbătuseră scoarţa pământului şi urcau. Către cer, către cer. „Îmi amintesc că i-am zărit la un moment dat. Rămăseseră numai ei trei, cu Spot în decor. Ce-mi ordonaţi?”, întrebă Androida pe inspectorul Winston. „Dă-le timp”. Poliţaiul bea o cafea cu Rigolo.

Cele trei guri de lume peste care nimeriseră le munci mult gândurile copiilor. Într-un sfârşit ce se apropie iminent, au ajuns la o hotărâre.

— Ne aflăm în faţa unei trileme. Pe ce drum s-apucăp?, se trezi ne-ntrebat

Maţul. N-ar fi mai bine să ne întoarcem?

— Nici gând, tună Alin. Ne despărţim. De aici înainte, suntem pe cont propriu. Tu, CelFărăChip, mergi pe drumul cel drept, cu indicatorul „Prezent”. Ţie, Maţule, îţi dau calea-

ntoarcerii, a „Trecutului”. Eu iau, să vedem ce-o ieşi şi de-aici, iau o gură de „Viitor”.

LUCIAN SAVA, septembrie 2003-2004

Sergiu Someşan

O RACHETĂ CU NUMELE MEU

Paradox nr.3/2004

M-am oprit în faţa uşii, încercând, ca în fiecare zi de altfel, să-mi compun o figură cât mai obosită. Îngrijorat nu trebuia să mă mai prefac, pentru că oricum eram, dar obosit nu prea aveam de ce să fiu. Văzusem trei filme, şi cred că arătam mai degrabă plictisit. Când mi s-a părut că mi-am intrat în rol suficient de bine şi că arăt destul de ostenit, ca orice om care a stat câteva ore bune aplecat asupra lucrului, am sunat de trei ori scurt la uşă.

Mi-a deschis ca de obicei Robert, în timp ce Bruce se învârtea pe lângă mine pândind momentul să-mi sară în braţe. Din uşa deschisă a bucătăriei, a scos capul şi Ellen. M-a privit scurt, apoi i-a repezit pe puşti.

— Copii, lăsaţi-l în pace pe tata! Nu vedeţi că e obosit?

Se pare că exagerasem puţin şi-mi intrasem prea mult în rol, dar acum nu puteam să mai dau înapoi şi, deşi ardeam de nerăbdare să mă joc cu copiii, le-am făcut semn să mă lase în pace şi m-am trântit greoi în fotoliu.

— Imediat e gata şi masa, spuse Ellen, când veni ca să-şi treacă mâna prin părul meu, ca de fiecare dată când ajungeam acasă.

Trecu apoi în faţa mea şi mă privi lung.

— Totul este în regulă? mă întrebă ea.

Am încercat să zâmbesc:

— Bineînţeles că este! De ce nu ar fi?

Privirea ei avea o sclipire iscoditoare şi fără să vreau am plecat ochii.

— Nu ştiu cum să-ţi spun, Mike… Sunt îngrijorată. Azi a primit preaviz de concediere şi domnul Wald, de la etajul trei. Mă aştept ca de la o zi la alta şi tu…

— Dar ţi-am spus, draga mea, am răsuflat eu uşurat că este

numai atât, ţi-am spus de atâtea ori că postul meu este foarte sigur. Crede-mă, nu are rost să te frământi…

— Da, ştiu, mi-ai mai spus… Numai că… – se întoarse să plece, dar se opri nehotărâtă în uşă. Mike, iartă-mă dacă te întreb o prostie… Ceea ce faci tu acolo este ceva legal, nu?

Am zâmbit fără să vreau: „Asta ar mai lipsi, să fie ilegal să vezi trei filme pe zi!”, dar cu voce tare am spus:

— Bineînţeles că este ceva legal. Ba mai mult, lucrez la o instituţie guvernamentală, numai că nu pot să-ţi spun mai mult. Nici chiar ţie!

— Bine, bine, nu-mi spune, oftă ea oarecum uşurată şi se întoarse la bucătărie.

După cină, am prins câteva minute bune de joacă veselă cu copiii, înainte ca Ellen să-i trimită la culcare. Apoi m-am culcat şi eu, în timp ce Ellen mai robotea încă prin bucătărie. Eram chiar bucuros că mai întârzie… Altfel, cine ştie, stând amândoi în pat, poate aş fi fost tentat să-i mărturisesc totul şi să scap odată de teatrul ăsta pe care sunt nevoit să-l joc în fiecare seară.

Şi, de fapt, ce aş putea să-i spun? Că singura mea obligaţie, după ce am semnat atât de ciudatul contract, a fost să mă prezint o dată pe săptămână la un control medical, să iau vitaminele şi medicamentele care mi se dădeau şi să-mi ridic leafa?!

Nu, mai bine să nu-i spun nimic. S-ar îngrijora fără rost…

Uneori revăd în minte ziua în care am dat urmare micului anunţ tipărit cu litere mici în josul paginii de publicitate. Nu mi-a plăcut deloc poliţistul de la poartă şi nici atmosfera de mister pe care am întâlnit-o la sediul viitorului loc de muncă. Dar eram după aproape un an de şomaj, copiii crescuseră, le trebuia plătite taxele şcolare, iar facturile neachitate se adunaseră într-un teanc de-a dreptul impresionant. Am trecut peste reţinerile pe care în mod normal le-aş fi exprimat destul de vehement celui care mă primise. Şi care, după ce s-a recomandat, înainte de orice m-a trimis la vizita medicală.

— Ştiţi, domnule Grove, mi-a spus el, este mai bine să facem o scurtă vizită medicală înainte de a sta serios de vorbă. Nu avem prea mari pretenţii privitoare la studii, dar sănătatea angajaţilor noştri trebuie să fie perfectă.

— Sunt sănătos tun! i-am spus eu grăbit.

— Cu atât mai bine, cu atât mai bine, domnule Grove. Nu

veţi întâmpina deci nicio problemă, dar vrem să ne convingem şi noi de asta, mi-a zâmbit el politicos şi m-a dat pe mâna unui medic care m-a supus celui mai minuţios examen medical din viaţa mea.

În timp ce eram examinat mă gândeam: un loc de muncă unde studiile nu contează prea mult, în schimb sănătatea şi mai ales reflexele sunt controlate la sânge. Crezând că sunt pe drumul cel bun, am prins un moment prielnic şi l-am întrebat pe doctor:

— Doctore, e vorba de mercenari, nu-i aşa?

Medicul m-a privit ofensat:

— Glumiţi, domnule! Suntem o instituţie guvernamentală.

„Îngeraşule!” am spus eu în gând. „Ca şi cum guvernul nu ar folosi mercenari.” Dar, pentru că nu doream să-mi periclitez soarta viitorului loc de muncă, am preferat să iau o figură preocupată şi nu l-am mai întrebat altceva. Dar eram hotărât să le dau cu tifla dacă ar fi avut de gând să mă angajeze în vreo unitate de mercenari. Nu voiam să-mi las oasele prin punctele fierbinţi ale Terrei.

După terminarea vizitei medicale, m-am întors la cel care mă primise la început. M-a privit cu reproş.

— Cum vă puteţi închipui, domnule Grove, că o instituţie guvernamentală s-ar putea ocupa de recrutarea de mercenari? Ar fi ceva ilegal, nu vă daţi seama?

M-a poftit să iau loc, fără să bage prea mult în seamă scuzele pe care i le-am oferit.

— De fapt, un aspect destul de interesant al viitoarei dumneavoastră activităţi l-aţi şi sesizat. S-ar putea, reţineţi, vă rog, ca viitoarea dumneavoastră muncă să implice şi o eventuală deplasare în străinătate. Deplasare care, ţin să vă avertizez de pe acum, nu este cu totul lipsită de riscuri...

„Deci nu mercenari recrutaţi, ci spioni!” m-am gândit.

— Şi cu ce anume ar trebui să mă ocup în străinătate, domnule Goodmann? l-am întrebat, deşi răspunsul îl bănuiam.

— Vedeţi, asta nu vă putem spune decât în momentul în care veţi fi trimis.

M-am ridicat să plec.

— Domnule Goodmann, sper să vă daţi seama că în condiţiile astea nu avem ce discuta. Îmi vorbiţi de sacrificiu, dar nu îmi spuneţi pentru ce ar trebui să mă sacrific şi nici în ce

împrejurări...

Se vede treaba că nu eram primul care se ridicase să plece de pe scaunul ăla, pentru că Goodmann a ridicat dezamăgit din umeri.

— Cum doriţi, domnule Grove. Dar, dacă tot aţi venit până aici, poate v-ar interesa să vedeţi contractul – şi-mi pusese în faţă două foi de hârtie.

Le-am luat şi le-am citit circumspect: pe prima, scria destul de nebulos şi de încâlcit cam aceleaşi lucruri pe care le auzisem şi de la Goodmann. Pe a doua, se specifica faptul că în primii doi ani aveam să fiu păstrat în rezervă, urmând un tratament specific pentru fortificarea organismului, iar imediat sub această clauză am văzut suma pe care urma să o încasez săptămânal, şi am tresărit: cu banii pe o singură săptămână aş fi scăpat de jumătate dintre facturile neachitate.

Încă ezitând, l-am întrebat pe Goodmann:

— Este adevărat ce scrie aici, că în primii doi ani nu...?

— Perfect adevărat, domnule Grove... În caz că aţi accepta, dumneavoastră nu aţi fi de fapt decât rezerva unei rezerve... Şi vă rog să mă credeţi că avem grijă de oamenii noştri. După cum vedeţi, investim prea mult în ei pentru a ne permite luxul să-i pierdem prosteşte.

Încă mă mai frământa îndoiala. Pentru a mi-o masca întrucâtva, l-am întrebat iar:

— Păi, bine, şi eu ce ar urma să fac în aceşti doi ani?

— Nimic deosebit! Veniţi o dată pe săptămână la vizita medicală, luaţi vitamine şi alte medicamente pentru fortificare, semnaţi şi vă luaţi banii.

Ca prin vis am semnat contractul. În rest, Goodmann avusese perfectă dreptate: după vizita medicală, luam câteva pastile, făceam o injecţie, nu prea dureroasă, şi într-o cameră alăturată semnam, luam banii, şi nimeni nu mă mai întreba nimic.

Ce aş putea, aşadar, să-i spun soţiei, mai ales că cei doi ani se împliniseră de câteva luni şi dintr-o zi în alta mă puteam trezi trimis cine ştie pe unde...

Am adormit greu, dar înainte de a mă cufunda în somn am luat hotărârea ca a doua zi – oricum era ziua programată pentru vizita medicală – să-l caut pe Goodmann şi să-l întreb ce au de gând cu mine.

***

Când am ajuns în dreptul clădirii cenuşii, poliţistul de la poartă mă salută ca pe o veche cunoştinţă. I-am răspuns preocupat, cu gândul aiurea. Astăzi eram hotărât să sparg acest complot al tăcerii care se ţesuse în jurul meu şi, cu orice risc, să-i smulg lui Goodmann adevărul cu privire la ceea ce urma să se întâmple cu mine.

Am intrat mai întâi în cabinetul medical, unde, ca de obicei, medicul care îmi făcea injecţia mă aştepta. M-am culcat pe canapeaua unde eram în mod obişnuit examinat. Înainte de a-mi da bine seama ce se întâmplă, mâinile şi picioarele mi-au fost prinse în curelele care atârnau la marginea canapelei.

— Hei, ce faceţi? m-am zbătut eu în legături.

— Nimic, nimic deosebit, domnule Grove, spuse Goodmann, care intrase pe neobservate. Ne luăm doar unele măsuri de precauţie în eventualitatea că v-ar nelinişti veştile pe care o să vi le dăm.

Făcu un semn spre doctor, care se apropie tăcut de canapea şi, înainte de a putea protesta, îmi făcu o injecţie total diferită de cele obişnuite. Dacă era un calmant, nu şi-a făcut deloc efectul, pentru că simţeam cum spumegam de furie. Aşa ceva nu mi-aş fi putut imagina că o să mi se întâmple!

— Doar nu vreţi să mă trimiteţi adormit?! am protestat iarăşi. Am semnat un contract, ce naiba ... Sunt gata să plec de bunăvoie, bănuiesc ce mă aşteaptă ...

— Oare? surâse misterios Goodmann. Chiar bănuiţi, domnule Grove?

Am privit în jur. Mai intraseră între timp câţiva medici în încăpere. Stăteau lângă uşă, încremeniţi şi ei cu acelaşi surâs misterios pe figură. A început să-mi fie frică.

— Ei bine, spuse Goodmann, nu văd de ce nu ai şti despre ce este vorba. S-ar putea să fii chiar mândru, pentru că nu multor oameni le este dat un asemenea destin: o rachetă să poarte numele lor, fie şi numai pentru doi ani. Pe scurt, despre asta este vorba. Armata are în dotare un nou tip de rachete, numite Crotal. Foarte bune şi foarte eficiente. Numai că, în loc de microprocesoare, sunt conduse de un creier uman. Mult mai maleabil, mult mai sigur, mult mai eficient... Un singur

dezavantaj are acest sistem: nu rezistă mai mult de doi ani. Contactul dintre nervi, substanţă organică şi magistrala de date, metal, devine nesigur după doi ani de funcţionare chiar dacă nervii dumneavoastră au fost special trataţi în aceşti doi ani... Aşa că ... v-a venit rândul, domnule Grove!

— E o aberaţie, am strigat din răsputeri. Nu puteţi face aşa ceva ... În contract scria de o muncă în străinătate ...

— O să ajungeţi şi pe acolo, dacă se încing prea tare pe spiritele undeva pe planetă, spuse blând Goodmann. Iar în privinţa familiei să nu vă faceţi nicio grijă. Soţia va primi o înştiinţare prin care va afla că soţul ei a căzut făcându-şi datoria faţă de ţară, şi bineînţeles că va primi o pensie bunicică. Nu trebuie să vă faceţi griji, nu veţi simţi nimic, iar amintirile vă vor fi blocate. Veţi şti doar că eşti o rachetă şi că ai fost întotdeauna aşa...

— Nu se poate, mă zbat eu în legături. E un asasinat! Ajutor! Poliţia!

Nu ştiu dacă amintirea poliţistului jovial de la poartă m-a făcut să mă opresc sau injecţia doctorului îşi făcea efectul, dar dintr-o dată nu mi-a mai păsat de nimic. L-am văzut ca prin ceaţă pe doctor cum se apropie de mine, iar apoi, brusc, m-a învăluit întunericul...

* * *

Sunt o rachetă Crotal! Sunt imensă, am 40 de metri şi sunt construită să mă pot strecura printre cele mai dificile forme de relief până la ţintă. Din când în când, întunericul de care sunt înconjurată se luminează şi văd o mulţime de hărţi în jurul meu. La început apăreau haotic, dar încetul cu încetul am învăţat să le apelez cu un singur gând din formidabila mea memorie.

Am şi câteva camere video care convertesc imaginile din jurul meu în semnale digitale. Aşa, voi putea face confruntarea între traiectoria reală şi cea programată. Pentru că, undeva într-un program prioritar, am adânc implantat ordinul ca la comanda „Start” să ajung acolo unde mi se va cere. Ăsta e singurul lucru important. Până atunci, aştept şi învăţ. Aştept şi învăţ să mă cunosc mai bine...

... În buncărul unde sunt instalată au apărut pentru prima dată oameni. Ştiu că sunt oameni, chiar dacă nu am nicio informaţie despre ei în memorie. Mi-au stârnit de la bun început curiozitatea, dar am căutat în zadar informaţii despre ei.

Singurele date pe care le-am găsit sunt nesigure şi provin dintr-o zonă internă a memoriei pe care nu ştiu încă să mi-o controlez prea bine. Sunt şi multe zone blocate în memoria internă, aşa că, decât să bâjbâi prin zone interzise în căutarea biţilor nesiguri, prefer să observ oamenii cu ajutorul camerelor de luat vederi. Se mişcă destul de prudent în jurul meu, schimbându-mi piesele cu termen expirat şi umplându-mi rezervoarele cu combustibil. De cele mai multe ori, când deschid orificiul bucal iau naştere în aer vibraţii pe care le percep, dar nu-mi dau seama cum...

...Am insistat în căutările mele şi am aflat că undeva în imensul meu corp un fir de cupru atinge în contact instabil o tablă de aluminiu care vibrează în funcţie de mişcările aerului. A luat naştere o mică pilă galvanică, a cărei tensiune e modulată de vocea oamenilor. Am reuşit să captez această infimă variaţie de tensiune, dar nu înţeleg nimic. Vorbele lor îmi apar ca o bolboroseală analogică lipsită de sens faţă de eleganţa digitală a biţilor care îmi sosesc de pe memoriile mele...

...Fără să fac niciun efort, dintr-o dată, am început să înţeleg limbajul oamenilor. Aveam undeva o zonă de memorie blocată, pe care limbajul lor a activat-o. Înţelegeam acum vorbele lor fără prea mare efort, dar multe dintre ele nu aveau pentru mine înţeles. Primăvară, leafă, ură, frică, flori, aer... Ba nu, aer ştiam ce înseamnă, trebuia să ţin seama de rezistenţa lui atunci când îmi calculam traiectoria...

...După plecarea lor, am revăzut locaţiile de memorie pe care le înregistrasem discuţiile. Şi dintr-o dată, în timp ce îl ascultam pe unul dintre ei, care îşi povestea concediul petrecut la mare cu soţia, mi-am amintit de Ellen.

Ellen, Ellen..., gândeam, şi fiecare repetare a numelui îmi aducea în minte ceva nou din făptura ei: părul lung, blond şi mătăsos, pielea ei catifelată, atât de caldă şi de moale când o mângâiam... Ellen! aş fi vrut să o strig înfrigurat, Ellen! – dar nu puteam decât să trec biţii numelui ei de pe un disc pe altul. Ellen! şi mi-am amintit de Robert cel isteţ şi de Bruce, neastâmpăratul... Dorinţa de a o îmbrăţişa pe Ellen, de a-i revedea pe copii devenise aproape de nesuportat. Cu înfrigurare, am derulat toate hărţile la scară maximă până am găsit oraşul în care se aflau. Scara hărţii îmi permitea să localizez cu precizie până şi casa. Şi am hotărât să mă duc să-i

văd...

...Am aşteptat a doua zi cu nerăbdare să vină iar tehnicienii de la întreţinere. Am nevoie de unul dintre ei pentru a-mi atinge scopul. Pot decola şi singur, mi-am verificat de nenumărate ori circuitele, dar nu pot deschide capacul blindat al buncărului. Maneta de acţionare o văd prin camera video frontală, dar nu am cum să o ating. Dar, cu o capacitate de calcul atât de mare, să calculezi traiectoria unei scule spre manetă pare o glumă.

Aştept câteva ore bune până când un tehnician ajunge deasupra manetei cu un ciocan ţinut nepăsător în mână. Îi povesteşte ceva hazliu altui tehnician şi-şi flutură mereu mâna cu ciocanul... Apoi, o fracţiune de secundă, ciocanul se află în poziţia calculată, şi eu trimit un jet scurt de flăcări dintr-o fuzee auxiliară pentru corectarea traiectoriei. Orbit, tehnicianul îşi duce mâinile la faţă, lăsând să cadă ciocanul, care loveşte implacabil maneta. Uruind greu, capacul de metal se dă la o parte şi deasupra mea se vede cerul liber. Cuplez contactul, şi motoarele principale răbufnesc umplând spaţiul îngust din buncăr cu fum şi flăcări. Ştiu că dintre cei aflaţi în jurul meu nu va scăpa niciunul cu viaţă, dar nu-mi pasă. Cu motoarele care mugesc accelerate la maximum, eu zbor spre Ellen, spre copiii care, desigur, la ora asta mă aşteaptă privind pe geam...

Oh! Ellen, vin spre tine! – şi motoarele mele vuind îngână parcă o ciudată melodie de dragoste.

Dorian Duma

ÎNTÂLNIRE DE GRADUL III

Paradox nr.3/2004

(poveste participată la un concurs de literatură SF în care juriul n-a ţinut cu mine pentru că m-a discriminat în ultimul hal pe ultimul loc) (hărţuire emoţională)

Dragă juriu de concurs literar,

cu toată hărţuiala matale cu care mă hărţuieşti, vreau să spun că eu, odată, am fost răpit de doi marţieni de pe o planetă necunoscută, care am auzit că se spune întâlnire de gradul trei. M-au dus într-o navă şi acolo mi-au dat să mănânc îngheţată cu nişte găluşte prin ea. Marţienii aştia erau de o culoare verzui, plăcută la vedere şi vorbeau o limbă necunoscută.

— Ce facem cu omul ăsta? a întrebat unul din ei.

— Eu spun să-i deschidem capul să vedem ce nivel superior de inteligenţă are.

— Mai bine deschideţi o sticlă de bere, m-am amestecat eu, că stau cam prost cu inteligenţa, am un IQ de toată ruşinea lumii.

Marţienii m-au privit cu ochii lor, care erau împrăştiaţi pe tot corpul plin de solzi de rechin şi pe urmă şi-au dat cap în cap.

— Eşti sigur, m-au întrebat ei?

— Sunt cam sigur.

Atunci ei mi-au dat o sticla de bere din care eu mi-am făcut ciomag şi cu care i-am şi ciomagit până şi-au cerut iertare în genunchii lor păroşi.

— Mai faceţi aşa ceva?

— Adică ceeee?

— Adică să răpiţi pământeni nevinovaţi ca mine!

— Nu mai facem niciodată, jurăm pe galaxia din care am

evadat.

Eu i-am iertat atunci, după ce m-au adus înapoi cu naveta lor spaţioasă şi drept despăgubire, le-am propus să-l răpească pe tata care pute de inteligenţă, care ei m-au crezut şi l-au şi umflat în nava lor şi l-au dus pe o planetă de unde tata ne-a scris o scrisoare de durere pe care am să vi-o spun data viitoare că am plans cât şapte, din cauză de prea multă ţuică de ringlotă. Care are mai multe grade decât o întâlnire de gradul III şi-ţi răpeşte minţile mai ceva ca marţienii.

Laurenţiu Nistorescu

PETRECÂND PRIN RĂSPLANETA

Paradox nr.1/2005

Poveste-nepoveste, oricât i-ar fi raza, sfera tot sferă se cheamă că este. Numai în cazul în care raza asta e zero, zero absolut, sfera ar putea fi numită punct. Eventual punct de vedere, însă unul pe care Interriorii nu-l împărtăşesc – pentru că sfera pe care-şi duc ei traiul are raza negativă. Puţinii pământeni cărora le-a fost îngăduit să intre în Interrior (ţineţi minte, să intre, nu să şi iasă), au găsit ca nume pentru năzbâtia asta, câtă vreme n-au uitat că lucrurilor poţi să le dai nume, răsplaneta: adică o planetă întoarsă pe dos ca o mănuşă. La fel de repede, aceiaşi şi-au dat seama că, în vreme ce unele lucruri nu se vor termina nicicând (precum mineritul, dacă Interriorilor le-ar trece prin minte să se apuce de aşa ceva), chestia care s-ar putea sfârşi cel mai repede la ei este Cerul. Din această pricină, pentru ca avioanele lor, care încă nu există, să ajungă să zboare vreodată, Interrriorii vor fi obligaţi să născocească alt fel de legi ale fizicii, una dintre acestea neîngăduind spre exemplu nici unui obiect să ajungă la destinaţie până nu ajunge mai întâi la jumătatea drumului până acolo... jumătate care fiind ea însăşi o destinaţie, nu va putea fi atinsă până nu va fi atins întâi sfertul şi tot aşa mai departe. De fapt, tot aşa mai pe loc, pentru că în felul acesta nimic nu se va mai mişca nicăieri, mişcarea însăşi nu va mai fi decât intenţie, năzuinţă, erezie – potenţialitate.

Încă şi mai repede decât Cerul, Interriorului i se epuizează timpul – iar treaba asta e o problemă de cea mai mare însemnătate pentru diafanii săi vieţuitori, dat fiind că oricât de mult şi-au rezumat şi-şi rezumă existenţa (din care întâi au eliminat mai mult ca perfectul, cu amintirile sale cu tot, apoi viitorul anterior, care le-ar fi spus ce-ar fi fost dacă tocmai lor, care nu-s decât dacă şi poate, şi mai pe urmă toate celelalte tempo-uri, cu excepţia dulce-amăgitorului infinitiv), oricât de mult şi-au rezumat deci existenţa, tot li se mai întâmpla

Interriorilor ca, noaptea în vis, să cadă pe de-a lateralul firimiturii de femtosecundă pe care şi-o câştigau cu sudoarea frunţii. Dintr-o astfel de întâmplare, culmea, dintr-una care era să treacă neobservată fiindcă se petrecuse prea repede şi fruntea nu fusese încă ştearsă de sudoarea anterioară, în răsplanetă şi-au făcut simultan apariţia Erzahet şi Ghinda. O, desigur, toţi şi-au dat imediat seama că Erzahet nu-i unul din pământenii care nimeriseră în Interrior doar pentru că la vremea încercării de a se translata în Celdealşapteleacer, culoarul de zbor era aglomerat şi curentul de hysterezis îi împingea prea aproape de ţărmul răsplanetar – atât de aproape încât cei care au scos capul pe fereastră, şi-au putut vedea existenţa diluându-se în coca amorfă a fiirii. Ceea ce-l deosebea pe Erzahet de toţi aceşti venetici ce se agitau fără măsură în prima clipă a sosirii lor, pentru ca în cea de-a doua să se pretindă mai diafani decât chiar autohtonii, era faptul că dumnealui era discret. Întocmai, toate celelalte trăsături ale sale, statura atletică, aluniţa de pe omoplatul stâng, adeverinţa că a fost cât pe ce să-şi finalizeze cele două masterate, ticul cu degetul mic pe care-l dobândise pe front în timpul turnării unui clip publicitar şi mai ales sănătosul obicei de a ciocăni în uşă la ieşire, păleau în faţa discreţiei sale.

Dimpotrivă, Ghinda era o alcătuire continuă, aşa cum continuă era şi alcătuirea Interriorilor, şi cea a pământenilor, şi cea a celorlalţi muritori de dincolo de răsplanetă; iar asta s-a putut vedea atunci când doi diafani s-au împiedicat de ea (de fapt, al doilea s-a împiedicat de primul) şi s-au dus – pricină din care ceilalţi o ocoleau acum cu teama că s-ar putea trezi şi ei expulzaţi acolo de unde le soseau rătăciţii de pământeni. Nu însă şi Erzahet, care trecea pe acolo, interferând-o atât de frecvent încât diafanii au început să creadă că o face dinadins: aşa, ca să le-arate lor ce poate el şi ei nu. Bănuiala încolţise în ei mai de demult, din timpul precedentului răsturnoc – răsturnocul fiind, li se explica pământenilor altminteri deloc curioşi, acel răgaz în care răsplaneta se opreşte din rotaţia în jurul axei sale, respiră adânc, dilatându-se o vreme şi apoi reluându-şi rotaţia, în sens invers după câte se spune. Ei bine, în vremea răsturnocului de pe urmă, când şi în lumea lor lucrurile se dau peste cap de ajung să semene cu cele ale pământenilor, un stol

de diafani surprins de sughiţul planetar chiar deasupra creştetului lui Erzahet, l-a întrebat direct pe acesta care-i povestea lui cu Ghinda. Poveste cu Ghinda este una, dar nu-i şi-a mea, le-a răspuns cel discret, adăugând că dacă-şi tot face drum prin ea, este ca să le atragă atenţia că i-ar putea da căpăcelul cu codiţă la o parte din drum şi nu le-ar mai fi lor de primejdie. Apoi le spuse ce ştia din poveste.

Stejarul de la Pallas

Mult după ce caravelele pământenilor începuseră să străbată fluviul solar până la Ganimede, pe Pallas – asteroidul acela cuminte, pe care navaliştii obişnuiau să oprească pentru a-şi dezmorţi privirea – apăru un stejar. Unul complet, cu rădăcini zdravene, trunchi scorţos şi cu început de scorbură şi un crengăriş plin de frunze, de vârful căruia se şi prinseseră câteva hârtii zburătăcite de vântul stelar de pe confratele mai voluminos într-ale asteroidăriei, Ceres. Primii care l-au văzut au fost congresiştii, unul din grupurile ce fuseseră nevoite să aştepte acolo validarea mandatelor – şi tot ei au fost primii care au pomenit de Ghindă: ia uite, domnule, până unde-a putut ajunge ghinda din care-a crescut stejarul ăsta ! Venindu-le cuirasatul, subiectul n-a mai fost dezvoltat, dar şase săptămâni mai târziu, unul din congresişti îşi aminti de stejar şi, cum tocmai fusese desemnat comisar pe lângă vreo agenţie specioasă, îl însărcină pe predecesorul său să studieze cazul. Aşa îşi făcu apariţia pe Pallas exobiologul, unul din studenţii predecesorului, care-şi fixase cortul cât mai departe posibil de arbore, dar nu la antipod – că n-avea omul de unde şti dacă nu cumva, peste noapte, nu-i vine stejarului să traverseze centrul asteroidului şi să-şi transforme rădăcinile în crengi. Peste alţi doi ani, predecesorul deveni succesor şi sistă cercetarea, dar studentul devenise şi el altceva: un negustor nărăvaş, ce făcuse deja o avere frumuşică din comerţul cu caravelele, se însurase apoi cu fata catepanului ce păzea ruta spre Ganimede şi ridicase în locul cortului pe care i-l suflase odată rafala unei erupţii solare, un han. Când fu să i se nască primul copil, tânărul negustor se mută cine ştie unde, iar la han îşi făcură apariţia agenţii unei reţele hoteliere, aşa apărând alături complexul de cazare, stadionul, debarcaderul şi cartierul personalului,

cimitirul şi monumentul cercetaşilor dinspre Saturn, şi imediat după acesta, birourile cartelului cultivatorilor de umbre. Recoltele dintâi ale acestora fuseseră atât de bogate, încât în scurtă vreme fermele lor împânziră jumătate din asteroid şi câteva sole de pe bolovanii ajunşi în trena Pallas-ului – dar în anii următori startul de micanită se steriliză, iar ganimedienii se obişnuiseră deja cu gândul că n-au umbre, reducând achiziţiile la un nivel ridicol, lăsând cartelul să falimenteze şi apoi cumpărându-i terenurile pentru a-şi aduce aici, unul câte unul, atelierele interzise de acordul de la Tycho Brache. Când acordul fu suspendat, iar pe Ganimede se sărbătorea suveranitatea – prilej cu care, la festivităţile de pe Pallas fu invitat şi filmat alături de stejar nepotul studentului-negustor – populaţia Asteroizilor era deja mai mare decât cea a Capitalei, aşa că guvernatorul decise că are şi el nevoie de suveranitate, trecu de partea seleniţilor şi fu ucis într-o ambuscadă, undeva într-unul din punctele Lagrange ale bătrânei Terra. Spre deosebire de cei de pe Ceres, pallasienii încetară fronda, fură iertaţi şi primiră dreptul să-şi îngroape guvernatorul – dar, cum loc pe asteroid rămăsese atât de puţin, încât circulaţia pe coridoarele externe se făcea doar cu aviz de patru ore, ca să-şi îngroape cum se cuvine eroul, îi făcură loc tăind stejarul. Pentru care, oricum, nu mai era loc.

Şi Ghinda de-a ajuns aici? întrebă unul din diafani, cel aşezat în chakra creştetului. Dacă-i adevărat ce-am auzit şi nu-i doar arhetipul, Ghinda asta e singura pe care a rodit-o stejarul, înainte de-a fi tăiat, măi scormonitorule – răspunse Erzahet, iar scormonitorului îi scăzu dintr-odată străvezimea, fiindcă acum putea fi deosebit de ceilalţi, cărora nu li se spunea nicicum. Lucrurile se aşezară însă iar la locul lor, odată cu trecerea răsturnocului şi înainte chiar ca vreunul din diafani să apuce să dea la o parte din drum măcar căpăcelul cu codiţă ce-i căzuse Ghindei, pricină din care odată cu dispariţia amintirii despre cele zise la popas, un alt diafan se împiedică de ea şi s-a dusus-a dus. Numai Erzahet şi-a reluat trecerea sa de-a dreptul prin Ghindă, ca să le fie de atenţie autohtonilor şi să-şi aducă aminte de el la răsturnocul următor. Când le va povesti despre ce-a auzit el că-i ducerea dincolo a diafanilor.

Dan Ciuhandu

MAŞINA STRATEGICĂ

Paradox nr.1/2005

Profesorul Emilius avea de lucru. Era pe versantul pe care-l explora de mai multe săptămâni şi tocmai spărsese o bucată de rocă în două. Foarte mulţumit de ceea ce văzu în despicătura pietrei, se apucă să noteze în carnetul de note primele observaţii referitoare la natura acesteia. Era pur şi simplu încântat ţinând în mână ceea ce avea de mult în minte, adică exact mineralul căutat, mineralul mult râvnit, mineralul strategic, căutat cu atâta îndârjire zile la rând. Îşi aminti cum pledase în faţa senatului pentru aprobarea finanţării proiectului de prospecţiuni, folosindu-se de tot arsenalul său de cunoştinţe, inclusiv de nebănuite talente oratorice. Ştia că cei care îl ascultau aveau încredere în el şi după dezbateri îndelungate primi, în sfârşit, undă verde pentru cel mai important proiect din viaţa sa. Meritase să parcurgă drumul până în creierii Marilor Munţi, împreună cu echipa sa cea mai bună şi se simţea acum, la fel ca un marinar care, aflat de cart, zăreşte pământul, după săptămâni de aşteptare. Se gândea deja la modul în care avea să dea de veste mai tinerilor săi colaboratori în această seară minunată ce urma să se lase curând. Termină notele cu o concluzie scurtă: „Evrika!”

Puse jumătăţile de rocă în rucsac şi urcă satisfăcut spre echipa de studenţi care robotea ceva mai la deal. Soarele apusese, iar în atmosferă persista o căldură plăcută, de primăvară. Urcă pe versant, în pas vioi, dar simţi că-i alunecă un picior la vale. Crezu, un moment, că a călcat pe o piatră nesigură însă simţi imediat cum se cutremură tot muntele, ca din senin. Parcă se afla pe marginea unui vulcan ce sta să erupă. Versantul trepida, cuprins de spasme, din ce în ce mai puternic şi un vuiet interior se auzi crescând în intensitate.

Încercă să-şi avertizeze grupa de studenţi, aflată încă la lucru, dar era inutil. Zgomotul creştea de la o secundă la alta, pământul sta parcă să se răstoarne. Într-o clipă înţelese exact ceea ce va urma: o alunecare de teren. Din cârmitura văii se prăbuşi, mugind spre el ca un balaur, un râu negru de pământ înţesat cu roci, cu trunchiuri de copac, cu zdrenţe colorate. Voi să se dea la o parte din calea valului uriaş ce se îndere pta spre el, măturând valea, de parcă toată ar fi fost numai a lui. Încercă, în zadar, să fugă dar picioarele îi erau parcă prinse într-o capcană. Voi să strige dar nu reuşi decât să geamă. Simţi că i se face cald dar nu avu timp să-şi arunce de pe el bluza de trening. Într-o clipă simţi cum îi zboară rucsacul din mână, cum o forţă uriaşă îl ridică pe val, îl pune în mişcare, împingându-l spre valea ce i se păru, dintr-o dată, nesfârşit de adâncă. Revăzu rapid în minte o secvenţă desprinsă dintr-un film cu avalanşe montane şi, în urechi, îi răsună sfatul unui monitor de schi: „Dacă sunteţi surprinşi de o avalanşă, încercaţi să vă ţineţi capul la suprafaţă dând din mâini şi din picioare, ca şi când aţi înota!” Brusc îi veniră în minte câteva mişcări exersate, în copilărie, la cursurile de înot şi începu să dea disperat din braţe. Mişcările avură efectul scontat şi văzu cu surprindere că aluneca la vale, o dată cu valul de pământ, ţinându-se totuşi la suprafaţă. Simţi o serie de arsuri pe piept şi pe picioare şi realiză că hainele încep să i se sfâşie de parcă ar fi fost făcute dintr-o ţesătură ieftină. Se gândi cu câtă trudă îşi făcuse rost de un echipament cât de cât profesionist, cât de mult plătise pentru el, dar nu era timp pentru sentimente meschine. În schimb îi veni să strige de bucurie că putea respira dar se abţinu imediat văzând că viteza cu care aluneca era din ce în ce mai mare. Valea duduia ca scuturată de cutremur şi vuietul puternic, ca un urlet de fiară, îi măcina timpanele. O stâncă fu desprinsă de urgia ce se revărsa spre vale şi începu să se rostogolească, în mare viteză, pe panta abruptă. Noroc că era în lateral şi cu câţiva zeci de metri mai jos de el. Emilius se întrebă, într-o fracţiune de secundă, ce se întâmplase cu echipa sa de studenţi care săpau după roci şi minerale, aproape de el, ceva mai sus, doar cu un minut înainte. Aruncă o privire grăbită înapoi încercând să zărească vreo făptură omenească târâtă, la fel ca şi el, la vale, de monstrul dezlănţuit. S-ar fi simţit mai puternic dacă ar fi văzut şi pe altcineva în aceeaşi situaţie cu el însă nu

zări pe nimeni, în schimb, când se uită din nou înainte, simţi cum se îndreaptă cu viteză drept spre un copac gros creascut tocmai pe direcţia lui de înaintare. Bill+Ann=Love, mai apucă să el citească înainte de a vedea negru în faţa ochilor.

Avu parte de un somn lung, nefiresc prin senzaţiile provocate, de parcă nimic teribil nu se întâmplase înainte şi memoria de scurtă durată îi fusese ştearsă în totalitate. Se simţea într-un scenariu de film cu cadre schimbate la întâmplare, alternând epoci istorice diferite cu figuri omeneşti necunoscute, frânturi de amintiri, dorinţe mai vechi neîmplinite, totul într-un carusel ameţitor ameninţând să ţină o veşnicie. După o lungă perioadă, echivalentă cu un secol, începu să-şi limpezească mintea, să-şi rememoreze scenele trăite, dându-şi seama că are control, cât de cât, asupra visului său lung şi haotic. Simţi că se trezeşte încet, încet, de parcă ar fi avut tot timpul de pe lume să-şi revină. În jurul său era o linişte de catedrală şi parcă lumea în care trăia se oprise dintr-o dată, în loc, fără nicio legătură cu ameţeala produsă de un amestec întreg de scene parcurse în mare viteză.

Îşi aminti că, la început, era într-un fel de circ antic, în ceva ce părea a fi un fel de Colosseum, în care se văzu legat de mâini şi de picioare cu lanţuri, înconjurat de fiare sălbatice, strivit de o senzaţie de durere, stăpânit de teamă. Trupul îi era plin de sânge şi nişte luptători îmbrăcaţi în armuri îl ameninţau cu nişte arme strălucitoare în timp ce-şi dădeau comenzi scurte unii altora. Alte personaje îmbrăcate în robe albe de senatori romani, erau aproape de el şi se aplecau întrebându-l răstit, într-o limbă demult uitată, ceva ce el nu pricepea deloc. Ce voiau acei oameni de la el şi de ce se apropiau de el pe rând nu putea să priceapă cu niciun chip. Simţea totuşi că parcă deţinea o informaţie importantă imposibil de comunicat sau de înţeles. Apoi scena se mută brusc în alt cadru, de data aceasta mult mai paşnic. Se simţi legănat, ferit de soare, mângâiat, întrebat dacă se simte bine, dacă vrea să un pic mănânce, dacă nu cumva îi este un pic sete, dacă nu cumva îi este un pic somn, dar şi dacă nu cumva îşi aminteşte nu ştiu ce lucru zărit cândva, undeva. Parcă plutea ca dus într-o lectică şi nu trebuia să facă niciun efort pentru a se deplasa. Simţi brusc că îl oboseşte atâta grijă şi nu se osteni decât să mormăie că vrea doar să fie lăsat în pace, să doarmă, să se odihnească şi apoi să plece din noi pe

munte, la studenţii lui, la pietroaiele lui iubite.

„Păcat de bunele intenţii ale acestor oameni necunoscuţi dar cumsecade şi plini de bunăvoinţă iar tu să nu-ţi doreşti nimic altceva decât să le întorci spatele, să scapi de ei, să vrei să pleci de unde ai venit, într-o tabără de munte în care dai cu ciocanul în pietre, de parcă asta ar fi cea mai mare fericire de pe lume. Ciudat!” îşi spuse el ca pentru sine. Dar nu avu prea mult timp să se gândească dacă i-a supărat prea mult pe acei necunoscuţi cumsecade, pentru că fiinţa şi gândurile i se mutară în alt loc, în alt timp. Aici era ceva mai multă gălăgie, lume mai multă, unii veneau, alţii plecau, era multă agitaţie în jur şi se vedea chiar şi o piscină. Se simţi stropit cu apă curată şi călduţă, se simţi curăţat parcă de toate relele de pe lume şi avu dintr-o dată senzaţia că se află într-un cadru desprins din paradis.

Dureri nu mai avea, şi se bucură cel mai tare că se simte bine. Era treaz de-a binelea şi avea impresis că totul a fost un vis când, brusc, îşi aminti de alunecarea sa nebunească la vale. Oare să fi fost real sau a fost doar începutul coşmarului chinuitor de lung.

„Să facem controlul stării de sănătate generală” gândi el începând să-şi inspecteze, pe rând, membrele inferioare, membrele superioare, gâtul, capul, degetele, spatele. Toate păreau a fi la locul lor când îi veni în minte gândul că s-ar putea să lipsească din el o parte sau alta sau să nu fie în stare de funcţionare deplină.

„După câte încercări am avut de trecut s-ar putea să nu mai fi rămas tocmai întreg, aşa că, ar fi cazul să mă mişc încet şi cu măsură. „Să încep cu degetele de la picioare”. Simţi cum degetele prind viaţă. „Acum cele de la mâini”. Aici parcă nu mai era tocmai în ordine totul. Se gândi o clipă că-i lipsesc unul sau mai multe degete. „Ce-ar fi să arunc o privire”. Atunci simţi că are ceva pe ochiul stâng, şi îşi dădu seama că este bandajat la cap.

„Înseamnă că sunt în spital”, bombăni el nervos, ca pentru sine. Nu-i plăceau spitalele şi tot ceea ce ţinea de ele adică saloane, medici, miros de dezinfectant, ace, siringi, feşe, medicamente, tratamente, consultaţii, vizite şi contravizite. Munca de la catedră împreună cu incursiunile periodice pe teren îl ajutase să-şi menşină o stare de sănătate bună, ferită de boli, antibiotice, aşteptări pe la uşi, reţete şi controale, în afară de

cele obligatorii, necesare la angajare sau la obţinerea permisului de conducere. Dacă ar fi fost toţi ca el, medicii ar fi stat aproape degeaba prin cabinete, spitale sau clinici. Acum însă i se înfundase şi mirosul puternic, antiseptic, ce îl asalta din toate părţile îi aminti că nicăieri nu e ca acasă. Dar parcă tot era mai bine că stătea pe loc şi nu mai aluneca la vale. Şi nu oricum, nu pe sanie, nu pe schiuri ci, vai de el, pe un val de pământ care îl putea înghiţi în orice moment sau putea să-l arunce într-o stâncă făcându-l praf. Cu ochiul sănătos se uită la propriile mâini. Erau la locul lor. Degetele, la fel. Probabil că nu le mai mişcase demult şi se speriase degeaba. Dar oare cât stătuse pe patul de spital? Înseamnă că tot coşmarul a fost adevărat? Dar ce era cu oamenii aceia supăraţi şi ce era cu interogatoriile îndurate? Îşi aminti pe scurt toate încercările trecute şi începu să facă treptat, treptat ordine în mintea sa, separând visul de realitate, fantasmele de chipurile cunoscute. Parcă erau prea multe nepotriviri în toată povestea. Avu încă o revelaţie plăcută când văzu că, de fapt, vedea şi cu ochiul celălalt care era, din fericire, doar bandajat dar sănătos, şi că putea chiar să deosebească micile ochiuri de tifon din faşa care îl acoperea. Şi mai putu să constate că putea să-şi mişte capul în sus şi în jos, la stânga sau la dreapta uşor, ce e drept, dar fără dureri. Se simţea nesperat de bine.

„Doctore, pacientul îşi revine din nou” auzi el o voce venind de deasupra capului său. Se gândi că i se acordase o mult prea mare atenţie din moment ce fusese atât de atent supravegheat.

„Eşti sigură?”, veni o replică din celălalt colţ al camerei. Emilius remarcă un tânăr îmbrăcat în halat alb, aflat cu spatele la el, în timp ce căuta ceva într-un dulăpior cu tot felul de cutiuţe colorate.

„Ia-i pulsul, măsoară-i tensiunea şi notează valorile în foaia de observaţie!” mai spuse cel care acum părea a fi medicul său personal. Persoana responsabilă cu supravegherea sa permanentă se conformă imediat şi tânărul medic intră în posesia datelor solicitate.

„Domnule profesor, mă auziţi?” Emilius vru să spună ceva dar avu o reţinere. Îi reveniră în minte chipurile acelea de oameni care se răstiseră la el în vis şi îi ceruseră să le spună nu ştiu ce. În timp ce medicul repetă întrebarea, Emilius se gândea la visul său încercând să priceapă de ce până acum auzise în

jurul său doar întrebări când se ştie doar că un pacient trebuie lăsat să spună ce îl doare sau dacă îşi doreşte ceva, atunci când se trezeşte. Înţelese că fusese tratat ca o persoană foarte importantă, ca o personalitate chiar şi că, probabil, tratamentul de care avusese parte se datora unor cauze oculte, necunoscute lui şi care nu prea aveau mare legătură cu starea în care zăcuse o bună bucată de timp. Sau poate că aşa era prin spitale şi el încă nu aflase? Dar nu, în mod sigur, nu era aşa. De prea multe ori auzise că pacienţii erau trataţi ca vai şi amar, puşi să doarmă câte doi într-un pat, prost hrăniţi şi chiar trataţi insuficient. „Ceva nu miroase a bine” îşi spuse şi se pregăti de o mică stratagemă de autoapărare. Ce-ar fi să facă puţin pe amnezicul până se va clarifica cum stau lucrurile şi, după aceea, să vadă el ce va face sau ce va spune. Se hotărî să nu mai facă nicio mişcare inutilă şi să tacă. De multe ori tăcerea se dovedeşte a fi de aur şi fuga sănătoasă, dacă ştii cum să le foloseşti. Reţinerea îi fu răsplătită pe deplin când îl auzi pe medic spunând către asistenta sa:

„Continuă să-l monitorizezi. În curând se lasă seara aşa că te rog să-i supraveghezi atent starea generală. Eu ies din gardă peste o oră. Dacă apar complicaţii să mă chemi de acasă . Ştii doar că răspundem cu capul de persoana sa. Dacă se trezeşte încă odată, anunţă-l imediat pe domnul maior. Şi ai grijă ca santinela să nu lipsească nicio clipă de lângă uşa rezervei. Nu lăsa pe nimeni să se apropie de el sau să încerce să-i vorbească. Indiferent ce se va întâmpla să-mi raportezi mâine dimineaţă tot ce s-a întâmplat”.

Auzind expresia „să-mi raportezi”, Emilius realiză că se afla într-un spital al armatei sau că, cel puţin, se afla sub pază armată. Dar oare ce făcuse sau ce văzuse de era atât de straşnic supravegheat? Să fi fost descoperirea mineralului atât de importantă pentru forţele armate, să fi spus cândva ceva ce nu trebuie cui nu trebuie sau să-l fi „turnat” cineva? Dar ce oare să fi spus şi, mai ales, cine să-l fi „lucrat”? Poate un student, poate o studentă, poate unul din asistenţii lui. Oricum, era avizat de faptul că în universitate nu era de chiar de capul lui şi că dacă vorbeşte în plus sau cu cine nu trebuie, despre ce nu trebuie, putea avea oricând necazuri. De fapt, nu neapărat cine ştie ce necazuri, poate doar neplăceri de genul să i se mai ia din ore, să nu i se aprobe un proiect, o expediţie de recoltat

minerale, sau să fie trimis, pentru un timp, într-un laborator obscur la efectuat de analize chimice până îi mai trece atitudinea protestatară, şi, mai ales, să nu mai fie lăsat să plece la congrese internaţionale sau să nu poată coresponda în voie cu profesori din alte universităţi de prestigiu. Nu-si aminti nici măcar să fi avut dispute verbale cu şefii săi de la universitate, să fi avut „ceva” la dosar sau să fi contestat cândva o decizie importantă venită „de sus”. Era doar un profesionist care avea norocul să-şi iubească mult meseria şi pe care nu-l interesa prea mult dacă altora le convine sau nu acest lucru. Se întreba ce rol putea avea „maiorul” în povestea cu intrarea lui accidentală în spital şi se gândi cum să facă să scape cât mai repede din această situaţie care începea să ia turnura unei încurcături în care intrase fără să ştie pentru ce. Dar decât mort prin vre-o râpă, ingropat de valul de pământ, parcă tot era mai bine aşa, pe patul de spital, fie el al armatei.

Rumegându-şi gândurile nici nu observă că rămăsese singur în rezervă. Medicul părăsise încăperea, la fel şi asistenta.

„Poate mai au şi alţi pacienţi de tratat că doar nu sunt eu singurul suferind din spital, sau poate mai ştii?”.

Nu trecu multă vreme şi văzu că uşa se deschide şi doi bărbaţi, îmbrăcaţi în uniformă, intrară grăbiţi în încăpere. Unul rămase în mijlocul camerei, celălalt veni spre el. Când se apropie, Emilius văzu că are trese de maior. Bincuvântă ceasul în care plecase în armată.

„Deci, el este” reflectă Emilius neştiind ce-l aşteaptă.. „Probabil că i s-a raportat imediat că am dat semne de viaţă. Ce rapid circulă informaţiile pe aici!”

„Domnule profesor, puteţi vorbi?” auzi el vocea maiorului, dar nu răspunse nimic. Întrebarea se repetă şi Emilius avu aceeaşi lipsă de reacţie. Maiorul dădu din mână a lehamite, luă foaia de observaţie de la capătul patului, se uită atent la cifrele de pe ea, apoi la pacient, apoi din nou la fişă. Părea dezamăgit că nu găsise exact ce voia şi arăta, mai degrabă, ca o persoană căreia i-ai fi dat întâlnire la 5 şi ai fi apărut pe la 9. Maiorul păru dintr-o dată obosit, plictisit şi agasat.

„Înţelegi ceva, locotenete?” îl întrebă pe celălalt.

„Cred că pacientul şi-a revenit fizic dar se află într-o stare de amnezie totală” veni răspunsul celuilalt.

„Crezi că mai e cazul să mai venim aici să-l vedem pe

profesoraşul ăsta cum zace ca o legumă, locotenete? Ce crede specialistul în contrainformaţii din tine?”

„Din câte-mi dau eu seama este posibil să fi aşteptat degeaba să-şi revină. Cred că vor trece câţiva ani până să-şi dea seama ce s-a întâmplat cu el. Oricum ceea ce-şi va mai aminti atunci va fi atât de vag şi atât de puţin important încât nu va mai avea nicio importanţă pentru noi. Experienţa mea în astfel de cazuri îmi spune că misiunea noastră se apropie de sfârşit, domnule maior”

„Mă gândesc ce-i voi spune generalului de brigadă în urma investigaţiei făcute”, zise maiorul. „Voi lua toate datele cu mine şi voi încerca să-l conving să ne aprobe trecerea pacientului în clasa de observaţie B. Sper că va înţelege să ne scutească de continuarea acestei misiuni, devenită inutilă, de acum înainte. Până acum orice mişcare a pacientului a fost pentru noi un eveniment de maximă importanţă dar lucrurile nu mai pot continua aşa. Deja venim a cincea oară în rezerva lui şi tot degeaba. O fi ştiind generalul de brigadă ce vrea de la noi, dar misiunea noastră este mai simplă decât ne-am aşteptat. Ne-am făcut pe deplin datoria şi ORDINUL a fost îndeplinit cu brio”

„Domnule maior, propun să ne retragem din misiune şi să-mi permiteţi să întocmesc un raport care să reflecte punctul nostru de vedere. Voi lua cu mine toate datele legate de observaţiile făcute asupra pacientului şi nu cred că vom întâmpina dificultăţi în abandonarea misiunii.”

„Sincer, nici eu nu mai văd ce am mai putea face aici”, spuse maiorul. „Nu are niciun rost să ne mai agităm. Doar nu vreţi să vă consemnez pe toţi aici, ani întregi, până ce aflaţi tot ce doreşte domnul general de brigadă să ştie de la noi? Dacă aş fi un militar orbit de simţul datoriei, aşa ar trebui să fac. Dar nu o voi face. Am să vă las lucrurile să decurgă de la sine fără a mai da importanţă amintirilor domnului profesor. Dacă tot se află într-o situaţie de amnezie totală, nu are nicio importanţă să-l mai monitorizăm. Oricum, pentru el ar fi o mare performanţă să-şi poată relua îndeletnicirile lui de la catedră. Cred că eşti de acord cu mine că, în ideea că şi-ar aminti ceva ce nu trebuie, numeni nu l-ar lua vreodată în serios. Orice lucru mai curios ar spune, ar fi pus pe seama accidentului suferit în timpul expediţiei. Şi aşa trecea, în ochii celorlalţi, drept un tip cu fel de fel de ciudăţenii. Degeaba ne-am purtat frumos cu el, încercând

să-l facem să vorbească, să spună tot ce ştie sau ce nu ştie. A fost un frumos efort dar, din păcate, inutil. Nu este cazul să ne mai agităm degeaba. Într-adevăr, profesorul s-a aflat la locul ACŢIUNII însă ACŢIUNEA a fost de maximă importanţă doar pentru noi.”

Emilius se simţi în plus în mijlocul dialog ce se desfăşura între cei doi aşa că ţinu pleoapele închise în continuare. Pe el îl interesa acum doar să iasă cu faţa curată din încurcătură. Fără să vrea, fără să schiţeze măcar un gest, începea să-şi dea seama cum stau lucrurile cu persoana lui. Se aflase într-un loc în care s-a desfăşurat o acţiune militară extrem de importantă de care el nu bănuise nimic. Continuă să fie extrem de concentrat la ceea ce maiorul vorbea cu însoţitorul său, de data aceasta pe un ton mult mai scăzut.

„Problema noastră a fost următoarea: a văzut profesorul ceva ce nu trebuia sau nu a văzut nimic?” adăugă maiorul fără să-l mai bage în seamă pe pacientul care stătea liniştit pe patul din rezervă. „Important pentru noi este că el a fost trimis ACOLO, cu studenţii lui, doar să lucreze la prospecţiuni geologice, să creeze impresia că ACOLO se fac importante cercetări de suprafaţă. Dacă cineva stătea să observe de SUS ce se întâmplă, trebuia neapărat să creadă că cei care erau JOS lucrau pentru el, pentru domnul profesor. EXPERIMENTUL de maximă importanţă trebuia camuflat cu cea mai mare atenţie. Îţi dai seama ce s-ar fi întâmplat dacă vecinii noştri ar fi aflat cu ce ne ocupăm? S-ar fi pus pe treabă imediat, şi-ar fi trimis pe aici tot felul de băgători de seamă cu acreditări, cu paşapoarte diplomatice, cu afaceri, şi-ar fi băgat nasul unde nu le fierbe oala, şi ar fi aflat imediat ce facem noi acolo, JOS, fără să le fi putut spune sau face ceva. În timpul acesta, cercetătorii lor ar fi robotit ca furnicile, ar fi încercat să facă şi ei la fel ce facem noi, ar fi încercat să ne ajungă şi, dacă se poate, ne-ar fi luat-o înainte. Dar noi am avut grijă ca ei să nu bănuiască ceea ce am pus în operă. MAŞINA trebuie să ne asigure de aici încolo supremaţia şi controlul necondiţionat asupra celorlalţi, asupra tuturor. Doar ai văzut ce bine a ieşit toată treaba. Noi am pus MAŞINA în funcţie şi ei au început să ne trimită ajutoare umanitare, ca după un cutremur adevărat. Cei care au proiectat-o au fost geniali, locotenete. De acum înainte nu trebuie decât s-o facem să lucreze tot timpul, dedesubt, fără ca

nimeni să nu bănuiască nimic, tiptil şi fără valuri prea mari. Ce mai contează dacă mai produce câte un cutremur de suprafaţă mai mult sau mai puţin important? Dăm vina pe natură. Oricum vom avea cea mai teribilă infrastructură din lume creată de o maşină pe care doar noi o deţinem. Până se vor trezi domniile lor, noi vom fi deja departe. Aşa ceva nu mai are nimeni: MAŞINĂ STRATEGICĂ NUCLEARĂ PENTRU STRĂPUNS TUNELE ŞI CANALE. Ai văzut cum a executat tunelul până la Marele Fluviu în câteva zeci de minute? Şi ce precizie a avut? Îţi dai seama ce loc ideal de camuflaj vor avea submarinele noastre? Vor veni când vor avea nevoie de adăpost tocmai din Marea Cea Mare, vor da parola şi vor dispărea în Marele Tunel. Parola, da, locotenete, pentru că fără ea nu se poate intra acolo, ca pe Corso. Maşina aceasta, prin lucrarea ei, depăşeşte orice imaginaţie. Încărcătura nucleară necesară propulsiei a fost uşor supradimensionată şi cutremurul rezultat a avut valoarea de 7,6 în loc de 3,7, dar pentru început e bine, e chiar peste aşteptări, în schimb rezultatul a fost impecabil. Dintr-o fericită greşeală, totul a ieşit perfect. Nici că se putea mai bine să avem o acoperire pentru experienţa noastră: un seism de o asemenea magnitudine. Nu puteam să-l dezamăgim pe Marele Şef. Ar fi fost ultima greşeală. Cred că ne va decora pe toţi. Şi ce minunat a decurs recuperarea MAŞINII din apele Marelui Fluviu. Vecinii credeau că ai noştri pescuiesc o barjă mai lustruită, de pe fundul apei. Sau că le era foame şi s-au apucat de pescuit. Ha, Ha, Ha! Dar asta chiar că i-a depăşit pe toţi, suntem geniali, pe cinstea mea! Să vezi ce va ieşi când MAŞINA aceasta va avea vectorul de trimitere la ţintă îndreptat în sus, spre cer! Până şi universul ne va aparţine în întregime şi nimeni nu ne va mai ajunge vreodată!”

Se opri brusc, ca şi cum ar fi încheiat un discurs în faţa unei mulţimi pentru care nu merită să-ţi răceşti gura. Se uită cu milă la domnul profesor care, între timp, transpirase puţin şi aruncă foaia de observaţie pe noptieră.

„Domnule maior, cred că aveţi dreptate, pacientul nu mai are nicio importanţă pentru noi, începând din acest moment. Nu avem ce să ne reproşăm, cred că am făcut tot ceea ce era omeneşte posibil să-i identificăm capacitarea de interacţiune cu realitatea înconjurătoare”

„Să mergem, locotenente, şi aşa am stat cam mult pe aici.

Să le spui doctoraşilor ăstora să-l treacă pe profesor în clasa de observaţie imediat inferioară. Oricum i-am dat prea multă importanţă şi, de acum înainte, nu mai merită osteneala. Dacă mai vin şi a şasea oară în rezerva asta o să-mi pierd minţile de tot... Cred că o să-mi iau un mic concediu. Ah, bine că mi-am amintit, spune-le să-l bărbierească mai des. Poate vine o vizită suspusă şi nu vreau să se spună că pacientul nu este tratat cum se cuvine”

Maiorul se îndreptă spre ieşire urmat îndeaproape de însoţitorul său. Ajuns în uşă, se opri şi mai aruncă o privire spre patul profesorului, ca şi cum ar fi uitat ceva, îşi trase chipiul pe ochi cu două degete, de parcă şi-ar fi luat rămas bun, apoi se întoarse şi ieşi. După ce uşa se închise profesorul simţi nevoia să inspire adânc. Un whisky dublu cu multă gheaţă era tot ce-şi dorea şi poate încă unul să doarmă adânc. Ba nu, unul ajunge că nu se ştie când o ia limba înaintea creierului. Nu era prea sigur dacă scăpase de tot de încurcături dar cel puţin ştia cum stă. Acum tot ce-i mai rămânea de făcut era să aibă grijă să nu dea impresia că-şi aminteşte ceva când se va hotărî să se trezească din nou. Şi el care se credea atât de important, în munţi, când săpa după minerale strategice. Se simţea un pic jignit că fusese folosit doar ca „material” de acoperire. Culmea era că descoperise acel mineral strategic, asta era sigur. Oare s-o mai fi găsind rucsacul cu pietrele lui pe undeva? Decât să-l recupereze, mai bine se va face că nu ştie nimic şi va căuta un alt exemplar de mineral, poate chiar mai arătos, doar erau atâtea în zonă. Ca să vezi situaţie! Puţină prudenţă nu strică atunci când te-ai deşteptat după un accident. Poate te trezeşti în altă casă, în altă familie, în alt secol, în alt stat, şi începi să spui singur ce nu trebuie. E bună vârsta şi un pic de experienţă la aşa ceva. Îndrăzni, în sfârşit, să se uite către fereastră, încercând să identifice locul în care se află. Soarele tocmai apusese după munţi şi se lăsase o răcoare plăcută în rezervă. Acum putea dormi liniştit. Nu văzuse nimic dar aflase tot. Sau aproape tot. Că maşinăria aceea, de care tot vorbea maiorul, tot nu-i spunea prea mare lucru. El avea altă meserie.

Şi, în fond, nici măcar nu-i plăceau maşinile. De niciun fel.

Antuza Genescu

ÎNAINTE DE PLECARE

Paradox nr.1/2005

Mixander îl zări pentru întâia oară. O siluetă vie, îmbrăcată în scoarţă aspră. Fusese oare în faţa geamului său tot timpul, iar el, prea mic, nu-l observase până acum? Starea de semisomn îi accentua nedumerirea. Se strădui să-şi aducă aminte dacă nu cumva îl mai văzuse şi altădată. Nu, pomul crescuse peste noapte şi făcuse un fruct.

Prin pereţii camerei răzbăteau sunetele obişnuite ale casei. O muzică languroasă se prelingea prin orificiile din tavan şi-i irita auzul. Ar fi vrut ceva mai vesel, dar probabil că mama era înclinată spre visare astăzi mai mult ca de obicei.

Muflonul roşu începu să ţopăie, semn că băiatul zăbovea prea mult în pat. Chicoti când îl văzu cum încearcă să treacă de colţul răsucit al covorului, apoi cade pe spate şi dă din picioare ca un apucat. În cele din urmă, jucăria se lăsă pe-o parte, ostenită. Băiatul se uită la muflonul nemişcat şi încercă să depisteze de unde venea ticăitul care ar fi trebuit să se oprească o dată ce jucăria îşi terminase spectacolul matinal. Îl percepea ca pe-un ritm discret, dar constant. Începu să-şi mişte degetele o dată cu el şi se lăsă adormit. I se perindară prin minte fragmente de întâmplări, în dorinţa de a alcătui un vis coerent. Se ridică brusc în capul oaselor. Trebuia să meargă la baie, dar nu se putea convinge să plece din pat. Să mai stea măcar până numără la o sută.

Culcat pe burtă, Mixander îşi scutură membrele amorţite pe timpul nopţii. Cu palma dreaptă atinse peretele şi mângâie fotografia lui Musty, câinele campion la tras cu sania. Departe de tot, în locuri pe care ar avea să le viziteze cândva, se afla o lume cu multă zăpadă, locuită de oameni cu pielea fină, dar rece. Lui Mixander îi plăcea să creadă că aveau ţurţuri în loc de păr şi că tot ce atingeau cu mâna se transforma în cuburi de gheaţă. Acolo l-ar fi exilat pe Messer. Şi-l imagina cu capul

aplecat mult în faţă din cauza bărbii grele de ţurţuri, bătând aerul cu mâinile şi alunecând pe gheaţă hăituit de Musty şi fraţii lui, cu haina descheiată şi ruptă, care nu-i mai acoperea trupul de sus până jos.

Tic, tic, tic… Astăzi împlinea nouă ani şi trecea în rândul copiilor cu responsabilităţi. Ochii, încă somnoroşi, îi căzură pe fructul rotund. Gustul petrecerilor date de părinţi răzbătu printre celelalte simţuri matinale. Bunătăţi şi licori rare pe mese întinse, printre care musafirii alunecă agale, abandonând conversaţia ca să danseze pe ringul plutitor. De-acum va trebui să uite de petreceri. Şi de jucării, şi de prietenii lui, oricum puţini. Îşi răsfiră degetele mânii stângi: Ama, Uve, Rodo… Avea două degete în plus. Sau doi prieteni în minus. Se scărpină în cap, zburlindu-şi părul. Trebuia să-şi găsească încă doi parteneri, ca să nu rămână degetele fără pereche.

Pomul îl ispiti din nou. Crengile i se întindeau leneşe în ceaţa dimineţii, uşor aplecate. Închise ochii şi pipăi fructul în gând.

„Seamănă cu mingea mea de tenis, doar că străluceşte”, îşi zise. „Iar crengile parcă sunt mâinile lui Messer.” Îl trecu un fior rece pe şira spinării. Trebuia să coboare din pat. Bănuia că era deja târziu. Uşa camerei avea să se deschidă imediat, iar mama, cu dejunul pe tavă, o să-l privească mustrătoare dacă n-o să-l găsească pregătit pentru o nouă zi de învăţătură.

Atinse cu talpa dreaptă o dală neacoperită de covor. Neplăcută senzaţie, ca atunci când alerga desculţ pe bolovani şi-şi rănea pielea, numai că frenezia jocului alunga imediat durerea. Îşi ascunse căscatul cu ambele mâini, se încălţă şi merse repede la baie. Sub duş, stropii de apă caldă îi curăţară pielea de pelicula subţire cu care corpul se proteja în timpul nopţii împotriva ţânţarilor. Muşcătura lor era duşmanul copiilor. Li se umfla chipul şi li se brăzda, îmbătrânindu-i, iar în câteva zile se stingeau. Tarele strămoşilor nu fuseseră eliminate cu totul. Dispăruseră multe, dar câteva se agravaseră de-a lungul generaţiilor. Învăţase la biologie că trupul omului trebuia bine protejat, pentru că nu existau remedii pentru toate bolile care l-ar putea afecta.

Întinse mâna după prosop şi-l ţinu îndelung pe faţă, ca să păstreze senzaţia materialului pufos şi s-o retrăiască în timpul zilei. Tic, tic, tic… Dungile îi masau obrajii şi ochii din care

adesea curgeau lacrimi în orele când venea Messer să-i facă educaţie. În oglindă, spatele tânăr i se profila uşor îndoit, ca panta Dealului Alb, unde se juca în primii ani de copilărie, când nu era conştient de schimbarea care avea să-i afecteze viaţa la nouă ani. Îşi aminti dezamăgirea care-l copleşise când aflase că Dealul Alb se afla, de fapt, sub un clopot imens, că pământul pe care alerga şi iarba în care se tăvălea, nisipul din care modela turnuri, frunzele din care-şi făcea de coroană de cezar respirau o atmosferă supravegheată. În mintea lui, locul de joacă era nemărginit şi plin de taine. Descoperirea lor venea ca o recompensă pentru tenacitatea cu care le căuta. Iar când Messer îi spusese că era un perimetru închis, îi spulberase cu satisfacţie vădită ideea spaţiului de joacă infinit. Fusese doar prima fază a maturizării lui.

Îşi scoase pijamaua caldă cu un oftat şi îmbrăcă o pereche de pantaloni. Stătu pe gânduri dacă să ia tricoul cu harta universului sau pe cel cu Musty. Se opri la cel dintâi. Avea deja imaginea câinelui pe buzunarul din spate al pantalonilor. Din cauza grabei, încurcă gulerul cu mâneca. Înainte de a-şi vârî capul prin deschizătura potrivită, şi-l ţinu sub tricou şi se scutură din tot corpul, cum făcea când imita stafiile împreună cu Ama, Uve şi Rodo. Apoi privi prin material universul redus la dimensiunile pieptului său. Arăta ca un cap de maimuţă. Lumea lui se afla pe undeva prin dreptul botului. De multe ori, la ora de geografie, când trebuia să găsească pe hartă una dintre lumile universului, se pierdea şi începea să-i tremure bărbia. Deşi reuşise de nenumărate ori, de unul singur, să localizeze cu precizie toate lumile, ochii dascălului nerăbdător să-i audă răspunsul şi parcă prevestind greşeala îl sfredeleau şi-i anihilau eforturile minţii. Messer nu-l jignea, aşa cum făceau alţi dascăli cu elevii lor. Uve şi Rodo aveau unul tânăr, care experimenta pe ei metode noi de predare. De fapt, erau vechi şi ineficiente, aflase Mixander dintr-un manual găsit în biblioteca tatălui său. Scăpaţi de griji, în vacanţele de pe Dealul Alb, cei doi fraţi îi povesteau cum li se cerea să spună pe de rost formule matematice versificate sau să scandeze demonstraţia unei teoreme.

Pe Mixander, Messer îl teroriza cu privirea şi cu vocea. Lumile de pe harta colorată suficient de mult ca să-l încurce îşi amestecau graniţele. În centrul universului se căsca o groapă. O

gură diformă se iţea din ea şi le sorbea pe rând. Nu mai rămânea decât un cerc, transformat şi el până când ajungea să se confunde cu ochiul dascălului. Băiatul nu mai era în stare să dea niciun răspuns. Neputinţa i se scurgea atunci din trup prin lacrimi.

Întors în cameră, o găsi pe mama lui aşteptându-l în picioare, maiestuoasă. Nu-i adresă nicio vorbă. Lipsea şi tava cu micul dejun. Împietri la gândul că întârziase cu sculatul atât de mult încât urma o pedeapsă. Una gândită de Messer. Afurisi în gând ticăitul necontenit. Din cauza lui adormise. Îl îngrozea gândul că i se va cere să calculeze măsura unghiului făcut de panta Dealului Alb şi sol. Sau să facă gimnastică o dimineaţă întreagă fără întrerupere, ca să-şi revigoreze trupul. Oamenii deveniseră o rasă care specula prea mult vioiciunea spiritului, în detrimentul activităţii fizice. Adulţii erau sedentari, trândavi cu cartea în mână, scriind istorii, lăsându-se în voia vântului care bătea permanent şi risipea aburii ieşiţi din sol. Copiii erau mai dinamici, dar se complăceau în lenea părinţilor pe măsură ce creşteau. Puţini erau adulţii care se temeau de un viitor în care omul va fi numai cap, fără trup, iar Messer se număra printre ei. O să-l întrebe dacă oamenii sau copiii care aud un ticăit fac parte dintre cei aleşi, deşi risca să-l înfurie, cum a păţit când l-a întrebat de Moş Crăciun.

— Messer n-o să vină astăzi, îi spuse mama în cele din urmă, întinzând braţele către el. Băiatul se aruncă în îmbrăţişare şi auzi cum piatra de pe inima lui se rostogoleşte năvalnic în groapa care suge universul. Ai nouă ani. Ştii ce înseamnă asta. Învăţătură departe de casă. Oameni şi prieteni noi care la început n-o să-ţi placă şi de care n-o să ştii cum să te fereşti, până când ajungi şi tu ca ei. Aşa ţi-e rostul.

Mixander se desprinse din braţele ei.

— Pomul din faţa geamului e un cadou de ziua mea?

Fructul galben – căci acum îl vedea mai bine, o dată ce se risipise ceaţa – se mişca în vânt. Anii trecuţi, de ziua lui, primise jucării pe care le considerase triste. Cel mai mult îl întristase un ceas pe care nu era trecută nicio oră; se lumina dimineaţa şi se întuneca treptat pe parcursul zilei, până când venea noaptea, apoi se lumina din nou. Fusese metoda lui Messer de a-l învăţa că timpul nu există şi că mintea omului îl măsoară din necesitate, ca să dea un ritm existenţei. Evoluată, rasa umană

trebuia să înveţe cum să n-o mai domine timpul.

— Tata vine şi el imediat la tine. O să mergem într-o mică excursie toţi trei. Tu alegi destinaţia.

Mixander nu repetă întrebarea. Mama nu-i răspundea niciodată când ştia că l-ar dezamăgi. Nu se cuvenea să-ţi dezamăgeşti semenii, mai ales copiii. Trebuia să-i protejezi, spuneau legile nescrise. În primii ani de şcoală, după ce învăţau literele, copiii găseau în abecedar propoziţii scurte, de felul: Apăraţi-vă de tristeţe sau Fiţi buni cu Pământul şi cu cei care calcă pe el.

Luă micul dejun în sufragerie, împreună cu părinţii. Tatăl său nu mai ajunsese la el în cameră să-l felicite, din cauza convorbirii prelungite cu unul dintre asistenţii de la universitate. Îşi sărută fiul pe obraji înainte de a se aşeza la masă şi-i ură să aibă puterea necesară pentru zilele când se va afla departe de casă. Băiatul mâncă ouăle fierte cu poftă, apoi bău din ceai. Tic, tic, tic… Lovi cu ceaşca de farfurie. Se miră că nu primi nicio observaţie. Ticăitul se auzea şi în sufragerie. Parcă se trezise un spirit îngropat în urmă cu multe veacuri în pivniţa casei. Unul dintre aceia despre care scria în dicţionarul de superstiţii că bântuiau lumea după moarte. În vremurile apuse li se spunea stafii şi oamenii se temeau de ele.

Nu-i ieşea din cap că părinţii îi făcuseră pomul cadou. Citise într-o carte că, în trecut, la sfârşit de an se împodobea un brad cu globuri şi beteală, iar Moş Crăciun punea sub el cadouri pentru toată familia. Poate că excursia promisă era darul din partea părinţilor? Se hotărâse deja unde voia să meargă. La grădina zoologică. Ştia că-l va întrista să vadă animalele în cuşti bine izolate, ca să nu-i îmbolnăvească pe vizitatori. Dar tot îi era dor de ele. Mai ales de bufniţa albă. Bu-hu-huuuu, făcu el dintr-o dată, necontrolat, şi fâlfâi din mâini. Tic, tic, tic… Scăpă cocoloşul de pâine pe care-l meşterea ca pe plastilină şi trecu la împletit ciucurii feţei de masă. Nu se putea ridica de pe scaun câtă vreme tata mai avea mâncare în farfurie. Printre înghiţituri enervant de rare, citea dintr-o revistă un articol scris cu litere mărunte şi, din când în când, încuviinţa din cap, decis să aprofundeze anumite idei în tratatul despre filosofia obiectelor, la care lucra de când se ştia Mixander pe lume.

Când, în sfârşit, se termină dejunul, băiatul alergă într-un suflet afară. Pomul era acolo cu adevărat. Aşadar, nu visase. Din

nefericire, nu zări sub el niciun cadou. Ridică ochii şi-şi duse iute palma la gură ca să-şi astupe strigătul de uimire când i se făcu lumină în minte. N-o să spună nimănui că i-a crescut în faţa geamului un pom cu un fruct care fac tic, tic, tic, cocoţat pe o ramură prea înaltă pentru statura lui.

Ca să străbată rapid distanţa până la grădina zoologică, tatăl lui Mixander comandă un avion. Scăpat de senzaţia neplăcută de la decolare, sorbind suc din ierburi de seră, băiatul îşi luă inima-n dinţi şi-l întrebă pe tatăl său dacă, într-adevăr, pomul era cadoul de ziua lui. Din privirile sale mirate ghici că nu era aşa.

— Excursia este cadoul tău. E ultima în care mai pleci cu noi. De mâine te duci la şcoală. Şi nu ştiu despre ce pom vorbeşti.

Adică n-o să-l mai vadă pe Messer? Uraaa! Îl cuprinse dintr-o dată bucuria. Nu, nu se bucura că merge la şcoală. Omul evoluase, dar nu atât de mult încât celor mici să le fie drag locul în care e plin de Messeri. Dar o să înveţe alături de alţi copii şi o să mai facă şi câte-o ispravă. Poate o să găsească şi doi prieteni pentru arătător şi degetul mare. Dacă are noroc, n-o să-i ajungă toate cele douăzeci de degete pentru câţi prieteni o să-şi facă. Gândindu-se mai bine, îl cuprinseră regretele. N-o să se mai joace pe Dealul Alb, iar pe prietenii lui de acum n-o să-i revadă, poate, niciodată.

Privi prin hublou la norii ca nişte oi grase. Ama era şi ea cam dolofană, dar nu semăna cu o oaie. Odată, fata îi arătase o fotografie toată îndoită şi ruptă pe la colţuri. O femeie bătrână, foarte ridată, cu nişte roţi de sticlă în dreptul ochilor. Au muşcat-o ţânţarii? veni întrebarea lui automat. Părinţii fetei râseră şi-l lămuriră că fotografia, păstrată cu veneraţie, avea atât de mulţi ani că nu s-ar putea număra nici într-o viaţă de om. Femeia era o strămoaşă a familiei lor şi purta ochelari pentru că nu vedea bine. Acum, în avion, Mixander se întrebă dacă femeia respectivă fusese destul de evoluată pentru vremea ei încât să ajungă fantomă. Căci, totuşi, ochelarii reprezentau pentru el un semn de inteligenţă. Cine i-a inventat se vede că a fost foarte deştept. La fel ca primul om care a ştiu să devină stafie. Ar fi vrut să afle dacă stafia nu reprezentase cumva un stadiu intermediar de evoluţie a rasei sale, dar nu îndrăznise să-i ceară amănunte lui Messer.

Tic, tic, tic... Zgomotul motoarelor nu reuşea să-i alunge ticăitul din cap. Tatăl său era cufundat în lectura unui volum cu copertă roşie. Mixander citi titlul de pe cotor: Călătoria minţii: cum va evolua omul, de David Lenek. Cum poate să călătorească mintea? Oare stafiile au minte, dacă n-au trup? Mama rezolva cuvinte încrucişate şi sorbea din ceai atunci când nu desluşea tâlcul definiţiilor.

O să-i fie dor de ei. O să le scrie că e bine acolo, la şcoala unde l-au trimis, dar că tânjeşte după muflonul roşu care se împiedică de covor.

* * *

La grădina zoologică află că bufniţa albă murise de bătrâneţe. În adăpostul ei trăia acum o surată cenuşie, cu penajul zburlit, care-i păru lui Mixander cam abătută, aşa cum stătea cocoţată pe stinghia cea mai înaltă. „Se gândeşte, probabil, la evoluţia rasei ei”, îşi zise Mixander.

— Când o să fiu mare, o să-mi fac o crescătorie de bufniţe albe.

— Au fost dintotdeauna nişte păsări deştepte, rosti mama aprobator. Haina ei lungă foşni în spatele lui. Era timpul să viziteze tigrii. Tic, tic, tic...

Unul dintre ei semăna cu tatăl lui când se enerva. Aveau aceiaşi ochi furişi. Nu înţelegea oscilaţia părintelui între blândeţea exagerată şi severitatea extremă. Într-o zi îi ceru o explicaţie mamei. Află că, în viitor, omul va învăţa să se controleze mai bine şi că, atunci când va reuşi să comunice numai prin gânduri, nu va mai exista nici măcar agresivitate de orice natură. Despre prezent nu află însă nimic.

Era ultima oară când vedea cangurul şchiop. Îi făcu semn cu ochiul şi se amăgi că primi un răspuns. Girafa îl ignoră. În sectorul maimuţelor, Mixander scoase limba uneia dintre ele şi sări de pe un picior pe altul, profitând că tatăl său vorbea la telefon şi nu se uita la el. În replică, maimuţa luă o banană, o duse la ureche şi începu să mişte din buze. Se plimba de colo-colo, cu mâna pe şold, imitând mişcările tatălui. Un deget dus la nas, sprânceana ridicată. O altă maimuţă intră şi ea în joc. Mixander uită şi de plecarea la şcoală şi de pom şi râse cu lacrimi. Animalele îşi ţuguiau buzele, săreau ca turbatele şi-şi

aruncau priviri omeneşti. Când azvârliră bananele brusc în aer, înţelese că se încheiase şi convorbirea tatălui său.

Acadeaua cumpărată de la chioşc avea gust de portocală. O savură în drum spre casă, în avion, ca să-şi mai îndulcească tristeţea. Cu mintea lui de copil, se gândea că trebuie să se uite foarte atent în jur şi să înregistreze totul, pentru că nu se va întoarce acasă decât peste mult timp. Cât timp? Nu ştia în ce să măsoare absenţa lui.

S-au întors către seară, după masa de prânz servită La gurmandul filosof şi încă o raită la grădina zoologică, de data asta pentru a vedea zburătoarele. Gurmand probabil că vine de la gură, se gândi Mixander. Sau de la verbul a gurma? Ce înseamnă a gurma? Nu era sigur, dar o să-i dea el un sens. Ce legătură o fi între gură şi filosofie? Ar fi fost bine să ştie ce e filosofia, atunci ar fi găsit şi răspunsul la întrebare. Auzise cuvântul de multe ori de la cei veniţi la ei în vizită. Unii îl dădeau pe gât cu sorbituri de absint, alţii, cu o mină gravă, ţineau despre el un discurs cu proprietăţi de somnifer. Au şi animalele filosofi în rândul lor?

Părinţii lui se opriră pe treptele casei să admire cerul. Mixander ar fi vrut să meargă din nou să vadă pomul. Dar trebui să rămână lângă ei şi să-l asculte pe tata vorbind despre superioritatea omului din viitor, care, dacă va mai descoperi alte civilizaţii, le va domina prin înţelepciune.

Serviră cina în linişte, apoi exersară toţi trei comunicarea fără vorbe. Tatăl alese o legendă despre moartea muzei de care nu mai avea nevoie niciun artist. Mama i-o repetă lui Mixander, care trebui s-o repete şi el, ca să demonstreze că a înţeles-o. Se încurcă puţin la sfârşit, pentru că mintea îi stătea la pom. Când, în sfârşit, se încheie şi ultima parte a ritualului de seară, le ură noapte bună din priviri.

Ajuns în cameră, îşi luă rămas bun pe rând de la toate lucrurile pe care nu le putea duce cu el la şcoală: muflonul roşu, fotografia lui Musty, pălăria de pai, cutia cu insecte din plastic, un craniu artificial de leu. Ceasul de la Messer nu-l ispiti cu nimic. Ce fel de obiect e ăsta care nu se poate hotărî dacă e alb sau negru sau gri? Atinse cu teamă vaza uriaşă pe care o crăpase mai demult şi pe care atunci o răsucise astfel încât nimeni să nu-i bage de seamă isprava. Acum o răsuci din nou, cu crăpătura spre uşă. Ceva răsună înăuntrul ei. Luă scaunul de

la birou, se urcă pe el şi se aplecă cercetător spre interiorul vazei. Zâmbi când scoase din ea indicatorul telescopic pe care Messer îl uitase cândva la ei şi pe care jurase că nu i-l va înapoia nici mort, ştiind cât ţinea dascălul la el, pentru că-l primise de la unul dintre Messerii lui.

Tot mai greu îi venea să se despartă de casă. „În clipa asta sunt trist – tic – , în următoarea vesel – tac. O să învăţ la şcoală cât ţine clipa şi cum e cu timpul. Cred că Messer m-a învăţat numai prostii."

Deschise fereastra şi se aplecă în afară, ca să simtă un miros anume al celor nouă ani trecuţi, de la care să-şi ia rămas bun. Şi-l simţi într-adevăr, degajat de fructul galben. Tic la stânga, tac la dreapta. Îl trase adânc în piept, ca pe ultima suflare de copil fără responsabilităţi.

Tic, tic, tic de sfârşit. Fructul stătea să cadă. Mixander îşi învinse teama că ar putea aluneca şi se urcă pe pervaz. Cu stânga se ţinu de marginea ferestrei, iar cu dreapta se întinse după fruct. Îl prinse cu putere şi reveni la o poziţie sigură, pe pat. Muşcă din carnea aurie, cu sâmburi moi. Savură gustul necunoscut şi scurgerea lichidului lipicios pe bărbie. Mânca repede, cu foame. Apropie fructul de fotografia lui Musty. „Aşa-i că-i bun ca o ciocolată?" Ham-ham, îi răspunse câinele şi parcă mişcă din cap.

Înghiţi cu părere de rău şi ultima bucată, apoi închise fereastra şi se schimbă în pijama. Era timpul să se culce. Simţea cum i se formează pe trup pelicula nocturnă împotriva muşcăturilor de ţânţar. Se cuibări sub plapumă. În minte i se contură silueta dascălului, când cu cap de şarpe, când cu trup de mistreţ.

O să fie frumos la şcoală, pentru că o să înveţe despre omul evoluat, care va ajunge cândva să procreeze cu mintea, abandonând savoarea legăturii trupeşti. Oare chiar o să fie frumos?

Intră în starea de semisomn. Muflonul roşu începu să ţopăie pe covor şi, când ajunse la capătul răsucit, căzu pe spate. Dădu din picioare zadarnic şi căzu pe-o parte, ruşinat. Înainte să adoarmă, Mixander flutură leneş din degete, luându-şi la revedere de la Musty.

Lucian Sava

APOKA ŞI KALIPTA

Paradox nr.1/2005

Venea dintr-o ţară unde porumbeii jucau ziua-ntreagă rummy, iar norii se dădeau de-a dura pe cer, după regulile unui joc de lumini aspre. Avea dinţi de fier, cu care muşca din pâine cu o poftă arsă de soare. Oraşul larg o-nghiţea pe Kalipta, îi intra în orbite. Călca săltat pe asfaltul ca de gumă, cu teamă, să nu se lovească de firmele luminoase, ce atârnau, după ultima modă, în dreptul ochilor. Dreptunghiurile strălucitoare o scoteau din sărite, se iţeau indecent la lume, secolul acesta o ameţise destul – voia să leşine. Pe trotuar, trecătorii evitau natural afişele vii. „Deschide bine ochii: aici găseşti muzica anilor candizi!” sau „Supa noastră-i cea mai bună, cumperi una – capeţi zună” ori „Te-ai născut la timp: avem franzele”.

Ochi negri, buze subţiri, dinţi de fier şi o faţă ovală. Kalipta căuta să-şi cumpere o pereche de patine-pe-cer, din alea cu rotile verzi, perfecte pentru un weekend înalt. Undeva, într-o dugheană cu vânzător electric, ştia că o aşteaptă o pereche din patinele-pe-cer cu numele ei pe ele.

Cartierul Bizar forfotea în acea zi de vineri, aleasă pentru vânătoarea de chilipiruri. Tânăra îşi făcu în gând curaj şi coborâ în „Fiecare zi e preţioasă. Avem timp” şi ceru trei săptămâni de concediu. Nu mai găsi pe stoc decât timp lăbărţat, în care te uiţi de nebun pe tavanul gol. Primi târgul, cu un discount apreciabil. Cu răgazul cumpărat, Kalipta voia să se mărite de cel puţin două ori. În prima parte să piardă şi-n cea secundă să câştige. Deja simţea bucuria în vârful degetelor, caldă, ca un lapte pregătit să lege un aluat. Se grăbi spre casă.

Un vânt fără vlagă îi fredona în ureche fluieratul câmpului pustiu. Lăsase în urmă de trei zile sărate oraşul mare. Zăpada calmă dansa palid pe farfuria dintre cele două râuri. Între meandre, era săpat un cătun unde veşnic se aşternea o iarnă de

carton. Acolo, în jos, cobora casa ei, cu pereţii pe care atârnase în copilărie gânduri de sinucidere, de bucurie, inocente, iar apoi, în adolescenţă, idei lascive, un Prinţ călare pe o maşină din carne, ca din poveştile bunicii, şi altele. Arareori, Kalipta era vizitată de fetele din sat şi le spunea povestea gândurilor şi ideilor sale. „Sar de la unul la celălalt. Nu stau să mă gândesc mult. Îmi pun ochelarii, iau creionul şi desenez. Gândurile mele sunt tablourile voastre”. Aşa le spunea Kalipta proastelor satului şi ele se minunau mai ceva ca la bâlci.

De când primise permisul să-l viziteze săptămânal pe Dumnezeu, Kalipta trecea din ce în ce mai rar prin oraş. O făcea numai pentru cumpărături pretenţioase şi pentru vânzătorul acela ambulant, cu barbişon de toboşar. Bot ascuţit, fălci de crocodil, obraji trapezoizi, păr larg. Apoka vindea toată săptămâna frunze crescute sub formă de cifre. Soarta-l blagoslovise cu o pereche de arbori matematici în grădina sa, moştenită de la bunul Stare, care-l crescuse. Frunzele sale erau semne de carte pentru bibliotecari cu nas fără nări. Poeţii scriau pe ele versuri de dragoste şi pictorii le foloseau ca pânză. Vindea suport de artă Apoka.

Băiatul o prinsese-n cătare pe Kalipta chiar în seara în care mai crescuse un soare pe cer. Luă întâmplarea ca pe-un semn divin, trimis dinafara morţii de Stare. Apoi o vedea periodic, tremurând şi aplecându-se mai tot timpul, să nu se lovească de firmele luminoase. Tare şi-ar mai fi dorit ca într-o bună zi, fata să se lovească tare la cap chiar de lumina sa, din poarta prăvăliei de frunze sub formă de cifre. Să pice lată pe caldarâm şi el s-o culeagă ca pe un fruct rar, dintr-un copac ce rodeşte o dată-n viaţă. S-o ducă la el pe pat, să-i deschidă ochii, să-i deschidă ochii, să-i ia zâmbetul acela triunghiular şi să-l ţină numai pentru el. Aşa dorea s-o iubească la nesfârşit, încât nesfârşitul să dureze o secundă veşnică. Tare, tare şi-ar fi dorit ka Lipta să-i cadă pe caldarâmul chiar din faţa prăvăliei sale de frunze arabice. Să se lovească atât de fantastic la cap şi el s-o ia-n iubirea lui chioară, ca apoi să poată vedea totul. Apoka şi Kalipta. (Femeia i-ar curge sângele prin vinişoarele ei vineţii.) S-o ridice cu genunchii la gură, după o schemă +++, să-i trimită un sărut care să i se întoarcă aidoma unui bumerang. El să-i spună mă săruţi de parcă te-ai săruta pe tine dacă aş fi fost tu. Ea să-i răspundă nu aşa facem toţi?, şi el să se sărute de parcă

s-ar fi sărutat pe sine dacă ea ar fi fost el. Ascuns sub învelişul neputinţei, Apoka ar fi comandat chelnerului o altă viaţă. Dar omul dormea şi timpul nu era la cheremul lui. S-a trezit târziu, ud şi umflat. Avea atât de multă ameţeală, că ar fi putut împărţi tuturor senzaţia aia că pământul se mişcă şi eu iarăşi stau pe loc. Dar abia era la început, soarele tocmai se iniţiase în alpinism ceresc.

Vino, hai vino, cobori pe firul timpului. Desena cu muzică pe o pânză înmuiată în gânduri absurde. Şi-l dorea pe vânzătorul electric. Atât se lăbărţase timpul de când puse primul penel pe pânză, că secundele aproape se opriseră pe loc, le simţea trecerea mută pe sub picioare. Nu mai păşea, Kalipta era cea păşită. Caii reci de pe pereţi se-mpreunau cu şerpii, foamea arăta de parcă ar fi muşcat cu sete dintr-un colţ de pâine. Simţi timpanele cum îi curg, i se preling pe obraji ca o miere, lăsând loc unor fiinţe mici, cât nişte cronci. Îşi aminti de prima lor întâlnire, în jur lumea gheboasă mirosea urât. Vino, hai vino puţin mai încoace, îi spusese el, pe aici cărarea-i sălbatică şi trec numai oameni morţi. Kalipta a lăsat un râu să curgă atunci, dinspre ţara ei spre oraş. Apoka a făcut un pas greşit (se-mpiedicase teribil). L-a luat apa şi l-a dus departe de ea. Kalipta i-a făcut semn cu limba, că-l mai aşteaptă. Vânzătorul electric se electrocutase deja, straturi, straturi de căldură marină supraîncălzindu-i procesorul. Şi-a strigat larg iubirea către fata rămasă pe mal, lumea a plâns după el, l-a îngropat după legea Bizară. Mort, Apoka plecă în căutarea lui Stare. Peste cer se vărsase oglinda mării, strâmbându-l, astfel că fiecare pas înainte îi era întors înapoi. Păşi vertij, pe scara rulantă, până ce inima i se smulse din piept.

Băiatul ţinea strâns în pumn sărutul fetei. Îl simţea rece, lipit de canalele amprentelor sale din palmă. Ajuns la capătul puterilor, Apoka îşi desfăcu încet, încet degetele. Apoi mâna, apoi picioarele, apoi îşi desfăcu gâtul de cap, apoi trunchiul de gât. Îşi deşurubă pe urmă un gând, şi încă unul, şi încă unul. Sărutul fetei i se lărgi pe tot stârvul lui electric, peste filete. Apoka era beat de fericire, înapoia sa ţipa inciudată soarta, se-ncovoia în sine şi-şi smulgea fire de păr din cap. Când sărutul Kaliptei se-mpreună cu sărutul lui Apoka, soarta le căzu lată la pământ, ucisă de o boare de vânt.

Pe măsură ce văzduhul se lipea de pământ şi soarele dădea semne vădite că are nevoie de baterii noi, Stare se mângâia pe ochi, ca să-şi alunge somnul. Era bătrân. Avea peste două decenii de când murise totul în el. Înghiţea pilule cu răbdare concentrată, numai să nu pice şi de pe acest nivel. Mare. Cât un munte-de-mare iţit din coama oraşului îi crescuse gândul că ziua care nu se va face niciodată noapte nu-l va mai aştepta. Stare avea un boţ de câine, pe care-l târa cu el oriunde-l purtau picioarele sale dese. Îşi legase căşti în ureche. Tocmai asculta un tango, Vuelvosur, javra îi adormise pe spatele său subţire ca un iatagan. Aşa, ridicat în şaua sorţii şi cu vânt pe la subţioare, Stare era una dintre imaginile pe care ai vrea să le vezi când înveţi despre lumea cealaltă, o poză pe care ai vrea-o lângă a ta, când nici nu te-ai uscat bine după lacrimile celor ce te-au dus pe ultimul drum. Stare înainta, fald cu fald ridicând cerul de pe pământ, cu o lanternă-ntre dinţi. Căra un soare apus, numai bun de pus în priză. Ajuns la capătul vieţii, azvârli boţul de câine din spate, se aplecă, scoase masca de plastic de pe movila din faţă, dezvelind cele două orificii prin care respira universul. Luă ştecherul şi-l băgă în priză. Imediat, acumulatorii solari se-nfiorară şi prinseră a pâlpâi clar-obscur. Stare fu mulţumit de lucrul său şi-l făcu până dimineaţă. A ascultat la infinit Lou Reed, A Perfect Day, a uitat de sine şi seara s-a făcut dimineaţă şi dimineaţa s-a făcut zi ca din senin, fără urmă de nori. Timpul o luase razna tare de tot în mintea sa. A dat drumul la soare pe cer mai devreme cu un destin. Liber, a mers la ciuşmeaua de unde ieşeau poveşti cu bere pe ţeavă, a deschis robinetul cu *A fost o dată ca niciodată* şi dus a fost.

Dorian Duma

POVESTE CU PUI DE CANIBALI

Paradox nr.1/2005

Care eu când mergeam cu bicicleta pe marginea unui şanţ, am găsit un pui de canibal. Pe loc l-am luat şi l-am dus acasă unde l-am ascuns sub pat, că era ascunzatoarea mea favorită.

— Ce ascunzi acolo, m-a întrebat mama, care ea nu voia să mă creadă că nu ascund nimic, fiind un mincinos înnăscut de când mă ştiu.

— Un pui de crocodil.

— Tu iară mă minţi, s-a supărat mama şi şi-a băgat capul sub pat unde puiul de canibal n-a stat de doua ori pe gânduri şi a muşcat-o pe mama de nas.

Aşa că eu m-am chivernisit cu o nuia după cap de-am crezut că mă ia dracu de ce tare m-a usturat.

După două zile, nasul mamei a crescut cât un cartof iar în a treia zi mama a început să umble aplecată din cauză de greutate. Eu m-am înfiorat tot iar tata a chemat ambulanţa care n-a vrut s-o ducă pe mama, şoferul a zis că nu cară monştrii cu maşina salvării. Aşa că tata n-a avut încotro, a pus-o pe mama pe ruda de la bicicletă, pe mine pe portbagaj şi ne-a pedalat până la urgenţă.

— Doamna e clown? a întrebat domnul doctorul de gardă.

— Nu, e mama copilului ăstuia, a tuşit tata şi m-a arătat pe mine cu arătătorul.

— Adică sunteţi căsătoriţi?

— Cam aşa ceva, a recunoscut tata, dar nasul i-a crescut foarte recent. Vă rog, se mai poate face ceva?

— Depinde. Aduceţi-mi o pobă de urină şi vă spun!

— Şi băiatul?

— Şi.

Tata m-a pus să mă piş eu, în amândouă borcanele, a zis că ce-ar fi să-i jucam un renghi doctorului că lui îi cam tremurau mâinile, aşa că eu l-am lăsat pe puiul de canibal să dea probele,

de inhibat ce eram şi eu şi de mincinos.

Dar de unde să-l păcălim pe doctorul că doctorul ne-a luat la rost pe loc, de şmecheros ce era.

— A cui e urina?

— Tata s-a pişat în amândouă borcanele, am recunoscut eu şi pe loc i-a revenit mamei nasul la loc, chiar mai arătos ca înainte că tata s-a îndragostit iară şi a cerut-o pe mama de nevastă în cabinetul medical.

De bucurie, mama a spus da cu gura mare, dar cu o condiţie pe care am uitat-o şi a vrut să ne pupe pe toţi la rând, însa, când i-a venit rândul doctorului, tata s-a interpus între ea şi doctorul şi atunci doctorul l-a ameninţat că-l dă în judecată pentru inducerea în eroare a opiniei publice.

— Ce vrei să spui, s-a infuriat tata, că deţii monopolul opiniei publice?

Am ajuns acasă gâfâind din cauza unui hoţ care ne-a furat bicicleta. De doctor am scăpat după ce ne-a fugărit prin toata parcarea spitalului, de era să ne dăm duhul. Norocul ne-a venit dinspre un pacient aparent inofensiv care i-a făcut piedică doctorului pentru că şi doctorul i-a făcut curul sită de injecţii. În semn de recunoştinţă i-am oferit pacientului puiul de canibal de care nici gând să mai aud ceva.

Un singur lucru e clar, în urma păţaniei m-am lasat de minciuni. Că minciunile nu-s bune, că te fac să minţi şi dacă minţi lumea crede că esti mincinos şi pe urmă te apucă mustrările de conştiinţă. Iar mustrările de constiinţă nu te lasă să dormi noaptea şi atunci începi să visezi pui de canibali sau fete în pielea goală şi ori te scoli cu părul măciucat ori cu nişte pofte de nedescris şi nesuportabile care provoacă tulburări de nesaţ alimentar şi dureri de mâini la încheieturi. Cu memoria e altă treabă. Aia ţi se tulbură de la gânduri, care gândurile sunt un fel de viruşi infestatori la nivel de tubulatură facultativă a creierului de emisferă. Ma rog, cred că m-am rătăcit prin explicaţii, dar oricine înţelege ce vreau să spun.

Cât despre puii de canibali, numai de bine.

Duşan Baiski

CÂND ZĂPADA FURĂ AMINTIRILE

Paradox nr.1/2005

Săptămâna Paştelui.

Întâi apăruseră cei din strada Vale. În centrul Bocnei se întâlniră cu cei de pe Morăviţa, semn că sentimentul de frustrare era general: Gâscarul îi păcălise. Manu, de curând expulzat din Italia, îndrăznise să compare dependenţa lor de vizitele Gâscarului cu dependenţa de haşiş, drept pentru care fu crunt bătut de către chiar prietenii lui, în faţa birtului rece şi de obicei gol al Perceptorului. Ceea ce trăiseră cu toţii nu putea fi comparat cu nimic.

Orologiul bisericii tocmai bătuse de douăsprezece ori când o luară cu toţii pe strada Ilovăţ. Unii purtau caschete de miner cu luminile aprinse. Alţii îşi luaseră chiar şi lămpaşele, ceea ce dovedea în mod evident faptul că erau hotărâţi de lucruri mari. Inclusiv să scotocească prin măruntaiele dealurilor din jurul satului, prin galeriile părăsite, căpăcite cu beton, însă accesibile prin zecile de coşuri de aerisire ascunse prin păduri. Pe Ilovăţ, de cum ajungeau în dreptul unei case, li se alăturau mereu alţii şi alţii. Înaintau relativ greu, orbiţi şi înecaţi de valurile de fulgi de zăpadă aduse de vânt, ce le intrau în ochi şi-n nări. Nu se auzeau decât paşii, aidoma unui cor absurd, lătratul câinilor prin curţi, şuieratul furtunii şi acel ţipăt inconfundabil, penetrant, de gâscă speriată. Ca o chemare în neant.

Când ajunseră la Cruce, o cruce de marmoră albă, ridicată la marginea satului, în cinstea eroilor din primul război mondial, femeile şi copiii rămaseră pe loc. Nu pentru că se termina asfaltul şi începea urcuşul, ci pentru că nu mai simţeau siguranţa ce le-o dăduseră până aici casele de pe-o parte şi alta a drumului. De la capătul localităţi începeau pădurile. Iar ţipătul acela repetat, ce le sfredelea timpanele, le stârnea acuma teama, o teamă pe care nu şi-o putea explica nimeni. După vreo

cincizeci de metri, treimea ce mai rămăsese, adică bărbaţii, fu părăsită pe rând de mai mult de treizeci de oameni, majoritatea bătrâni şi incapabili de-o asemenea incursiune în munţi. Şi împreună cu bătrânii, şi preotul. Cu ceilalţi, cu temerarii, rămaseră primarul şi şeful de post.

***

Totul începuse cu cincizeci şi două de săptămâni în urmă. Sâmbăta de dinainte vântul bătuse cu furie dinspre sud. Iar a doua zi dimineaţa, duminică, se pornise o furtună de zăpadă cum nu mai pomeniseră nici cei mai bătrâni din Bocna. O zăpadă aidoma celei de astăzi. Ninsese aproape orizontal. Speriaţi de zăpadă, cei ce-şi aveau aici case de vacanţă părăsiră satul în grabă. În afară de localnici nu mai rămăseserău decât doi venetici: Mario, fost militar de profesie, disponibilizat, care se retrăsese la casa lui de la Bocna cu un calculator, un laptop, vreo mie de filme pirat şi muzică pe compact-discuri, şi Simona, iubita lui. Se simţeau aici bine amândoi şi furtuna de zăpadă nu era pentru ei decât un motiv în plus de a sta în casă, la căldura şemineului.

Dacă ar fi putut cineva atunci să privească satul de undeva sus, atunci ar fi văzut un sat absolut pustiu. Pe străzile şerpuinde printre dealuri, ţipenie. Chiar şi cele două birturi rămăseseră zăvorâte. Iar la slujba de dimineaţă de la biserică nu se dusese nici preotul. Oricum nu ar fi avut niciun sens: obişnuiţii săi spectatori ţineau cu dinţii de ultimii ani de viaţă, iar zăpada şi gheaţa de sub ea îi convinseseră să rămână pe la casele lor.

Mario şi Simona savurau împreună muzica de la calculator, fără să ia în seamă viforul de-afară. Stăteau în pat, cu ţolul tras până la bărbie, cu ochii pierduţi în galbenul-pai al tavanului. Încercau să mai prelungească, măcar în gând, dulceaţa clipelor de iubire abia consumate. Motanul Coco adormise pe fotoliul lui. Şi, deodată, un ţipăt ca de gâscă speriată. Animalul sări ca ars şi porni să miaune. Cei doi se priviră nedumeriţi.

— O gâscă, fir-aş... murmură Mario şi, după ce mai trase un fum din pipa de care nu se despărţea decât atunci când dormea, se ridică şi se apropie de geam. Privi oarecum plictisit printre jaluzele din plastic alb. Nu se vede mai nimic, murmură. Se duse la şemineu şi aruncă un buştean în grămada mare de jăratec. Flăcările învăluiră instantaneu bucata de lemn. Inclusiv

pacheţelul de hârtie, mai curând un ghemotoc, aruncat de Simona o clipă mai târziu.

Din nou, ţipătul. Apoi un gâgâit relativ liniştitor, de gâscă ce se linişteşte după o mare primejdie. Femeia se sculă din pat plictisită, cu bustul gol. Întârzie câteva clipe dinaintea lui Mario. Pur şi simplu întârzie câteva clipe în faţa lui. Apoi privi, la rândul său, printre jaluzelele chinezeşti.

— E cineva pe uliţă şi se uită fix la casa noastră! – exclamă şi se retrase mai mult mirată decât speriată.

— Cine ştie de ce se uită, o măsură Mario, uitându-se şi el pe geam. Nu trebuia să arunci şi guma aia-n foc, o să pută ca dracu'…

În stradă, silueta unui bărbat masiv, cu plete curgându-i peste umeri şi cu o pălărie cu boruri largi. Se auzi iar ţipătul gâştei. Abia atunci crezu Mario că deslujeşte o gâscă sub braţul străinului.

— Mă duc să văd ce-o fi vrând… Acuma şi-a găsit…

Motanul o tuli pe uşă printre picioarele lui, cu coada zburlită. Dacă ar fi fost atent, ar fi văzut că animalul fugise pe scările ce duceau la grădină şi nu, ca de obicei, spre gardul dinspre stradă. Descuie poarta. O deschise larg. În clipa aceea, străinul de pe uliţă îi întinse un obiect mic şi negru. Mario îl luă fără să întrebe nu ce anume este, era clar o dischetă, ci de ce, pentru ce… Până să se dezmeticească, străinul dispăru înghiţit de furtuna de zăpadă. Nu se mai auzi niciun fel de ţipăt sau gâgâit.

***

Drumul forestier era deja acoperit cu un strat gros de zăpadă. Ici-colo se mai zăreau muchiile vreunui pietroi de pe margine şi rădăcini de copaci suspendate peste marginea drumului. Cei vreo şaizeci de bărbaţi câţi mai rămăseseră din toată mulţimea ce se adunase adineaori în sat înaintau greoi, cu valurile zburătoare de zăpadă orbindu-i, intrându-le în ochi, în gură, în sân. Dacă le-ar fi putut vedea cineva ochii pe sub cozoroacele căştilor miniereşti ar fi văzut în ochii lor încrâncenarea. Înaintau aproape orbeşte, cu privirile la drumul anevoios, povârnit, ghicit mai mult după copaci de pe margine. Continuau să audă, la intervale tot mai regulate, ţipătul acela venind de undeva din faţă. Nu vorbea nimeni. Nici nu ar fi fost nevoie. Misiunea lor era deosebit de clară: să-l prindă pe Gâscar

şi să-l judece aşa cum ştiu doar minerii. De fapt, miner nu mai era niciunul dintre ei. Bancherii le închiseseră toate, absolut toate minele din zonă. Dar vechile obiceiuri nu se uită chiar atât de uşor. Încrâncenarea nu se pierde peste noapte. Ţipătul gâştei, acelaşi pe care-l auziseră săptămânal de un an încoace, era, pe furtuna de zăpadă, aidoma unui far călăuzitor.

***

Mario intră în casă, bulversat. Totul fusese parcă aievea. Nu-l văzuse pe străin la faţă, însă statura acestuia, pletele curgându-i pe umeri, pardesiul lung până la pământ, pălăria cu boruri largi, toate i se păreau foarte cunoscute. Simţea chiar o inexplicabilă stare de foarte bine, cu toate că încă mai purta în creier semnele beţiei de cu o seară înainte. Însă mintea refuza eliberarea oricărui răspuns. Singurul lucru concret era dischetа din mâna lui. Parcă speriat, o lăsă să-i alunece în buzunarul de la piept al hanoracului. Pe Simona nu o interesau poveştile. Cu atât mai puţin cele din trecutul lui. Faptul că pe el îl dăduseră practic afară din armată o afectaseră îndeajuns pentru a redeschide orice discuţie legată de motivele care l-au lăsat fără un loc de muncă bunicel pentru acele vremuri. Nu o interesa decât să uite cât mai repede cei doi ani cât au stat după aceea mai mult despărţiţi, el fiind plecat la muncă în Franţa. Nu povestise nimănui cu ce treburi se ocupase printre străini. Era îndeajuns că se întorsese de-acolo cu o maşină nou-nouţă şi că-şi cumpărase casa de vacanţă de la Bocna, pe care o ticsise cu tot felul de aparate electronice.

Faptul că străinul de adineaori îi dăduse tocmai o dischetă şi nimic altceva i se păruse de-a dreptul straniu. De unde şi până unde ştiuse acesta că el, Mario, avea în casă un calculator de birou şi încă unul, portabil? Trebuia să afle şi Simona de dischetă ori nu? Cum nu-şi putuse imediat răspunde la avalanşa de întrebări, urmase îndemnul primului impuls: să ascundă obiectul acela şi să lase răspunsul pentru mai târziu.

— Cine-a fost? – îl întrebă aceasta, stând zgribulită pe băncuţa din faţa şemineului.

— Nimeni, îi răspunse, evitându-i privirea. Un nor de fum de tutun parfumat îi ascunse pentru o clipă chipul. Unde-i Coco?

Atunci îşi dădură amândoi seama că animalul ieşise deodată cu el.

— Zici că n-a fost nimeni… mormăi femeia. Dar am văzut

un tip înalt, cu pălărie, cu un palton sau ce era, lung până la pământ şi care ţinea sub braţ ceva alb, ce semăna cu o gâscă. Sau să fi fost un iepure…?

— N-a fost nimeni, doar ţi s-a părut… Intră în pat, să nu răceşti…. Şi ţi-am mai spus o dată să-ţi pui ceva pe tine, fir-aş…!

— Zici că mă vede străinul aşa? cochetă ea privindu-l drept în ochi. Ce crezi că poate conţine discheta aceea?… Şi mai las-o dracului de pipă!

Mario tresări fără să arate că întrebarea prietenei sale efectiv îl surprinse. Nu o observase a fi ieşit în stradă împreună sau în urma lui. Iar de la fereastră nu se putea vedea ceea ce se întâmplă chiar în faţa porţii. Era un unghi mort.

Femeia se ridică de pe banchetă, se apropie de el, îşi plimbă uşor, provocator, palma peste bicepşii bărbatului, apoi îi puse mâna pe piept, deasupra buzunarului în care ascunsese discheta.

— Vezi, eu ştiu, Ştiu tot. Aşa cum ştiu şi de Ramona. Şi de Juanita… da, eu ştiu tot. Hai să vedem ce conţine! – îl îndemnă arătând spre dischetă.

Bărbatul o privi mut. Ramona şi Juanita îi fuseseră, fiecare, temporar, amante. În Franţa.

***

Bocnarii continuau să frământe zăpada proaspătă de aprilie. În urma paşilor lor rămâneau pete tot mai albe, semn că stratul de nea devenea tot mai gros. Şi niciun semn să se domolească. Câtă vreme înaintau doar pe drum, se puteau simţi în relativă siguranţă. Iar ţipătul gâştei se auzea mereu de undeva de dinainte, mereu de dinainte, de parcă pasărea se afla ascunsă de fulgii de zăpadă undeva la zece-douăzeci de metri mai încolo, pe axa drumului. Se temeau însă cu toţii de vreo schimbare a direcţiei de mers, care să-i ducă prin locuri neumblate, prin pădure, pe acolo pe unde se căscau capcanele coşurilor de aerisire ale minelor părăsite. O clipă de neatenţie şi puteau sfârşi zdrobiţi de fundul cine ştie cărui coş ascuns de crengi putrede. Bancherii nu dăduseră bani decât pentru căpăcirea gurilor principale ale minelor şi nicidecum pentru zecile de guri de aer atât de necesare pentru viaţa sub pământ. Ar fi fost prea mult. Prea scump. Puţinele vite şi capre pe care încercaseră să le crească după închiderea minelor sfârşiseră în mai puţin de-o săptămână, la începutul primăverii, atunci când

începuse să dea colţul ierbii. O vară întreagă plutise peste păduri o duhoare înţepătoare, de hoituri. De teama vreunei molime, sanitarii aruncară apoi tone de var nestins în gropile de unde izvorau duhorile. Iar până nu se termină de adunat şi ultima bucată de fier vechi ori şină de cale ferată, mai muriră şi cinci oameni înghiţiţi de aceleaşi hăuri. Pădurile deveniră pentru ei locurile unde nu e sănătos să mai mergi nici măcar pentru coarne de cerb ori bureţi. Într-o bună zi năvăliră cu toţii la Primărie şi cerură ajutor pentru a obţine hărţile de la fosta direcţiune minieră. Voiau să ştie cu exactitate unde se află coşurile. Până ce primiră hârtiile, mai dispărură şi trei copii. Faptul că unii dintre săteni, ale căror case erau aşezate peste fostele galerii, începuseră să audă din nou, îndeosebi noaptea, inconfundabilul huruit al trenuleţului de mină alunecând pe şine le aprinse imaginaţia. Şi furia totodată. Bănuielile creşteau cu fiecare zi. Bancherii îi minţiseră: minele continuau să lucreze, dar cu alţi mineri. După ce salvarea duse primii doi foşti mineri la psihiatrie, lucrurile în sat arătau a se fi potolit. Însă fusese doar o aparenţă.

***

Faptul că Simona ştia de aventurile lui câtă vreme fusese departe de ea îl descumpăniră. Se comporta de parcă-i citea gândurile. Nu-l mai interesa cum de ştiuse ce anume îi dăduse străinul în stradă. Ci de unde aflase de femeile care-i încălziseră, în locul ei, patul. Nu povestise nimănui, niciodată, nimic. O bătaie nervoasă în geam curmă situaţia în aparenţă fără ieşire în care se trezise. Din stradă se auziră frânturi de voci care acopereau şuierul vântului. În oricare altă situaţie ar fi privit mai întâi pe geam, să vadă cine este. De data aceasta preferă să iasă direct, în ideea că va scăpa de privirile ca un pumnal ale Simonei. Deschise poarta. În stradă, zeci de persoane. Printre cei aflaţi mai aproape zări chipurile cunoscute ale câtorva dintre vecnii mai apropiaţi.

— Ei, fir-aş... – îşi zise.

— Trebuie să vii cu noi la casa comunală. Totul este pregătit.

Se întoarse către cel care-i vorbise. Era şeful de post, îmbrăcat în civil.

— Să aduci cu tine laptopul şi discheta, adăugă acesta. Se apropie de Mario. Ştiu. Ştim cu toţii că ai aşa ceva... Ştim tot.

Fusese vocea Perceptorului. Tunătoare. Inconfundabilă. De om obişnuit să comande. Fusese maistru minier la viaţa lui, iar după ultima disponibilizare îşi deschisese un birt.

— Îmbracă-te, puişor, şi hai, te ajutăm să cari jucăria, îl zori şeful de post mângâindu-şi mustaţa.

— Ei, fir-aş, ce atâta grabă? – mormăi iritat, cu mâna pe măciulia pipei, gata să o scoată şi să o aprindă.

Ar fi vrut să spună ceva, să întrebe de ce îl chemau la casa comunală, dar faptul că trebuia să meargă cu tot cu dischetă, de care era convins că o primise fără să-l vadă cineva, era mult mai mult decât putea pricepe în acele clipe. Atunci văzu cum apar oameni şi din josul uliţei, întâi câte unul, câte doi, câte trei, apoi în grupuri tot mai mari. Nu ar fi avut niciun sens să se opună. Era doar un venetic şi ştia că putea oricând să aibă probleme. Se întoarse mut în casă, unde Simona îi pregătise deja ciorapii de lână şi bocancii.

***

Se întâmplă exact lucrul de care le fusese teamă. Ţipătul gâştei le schimbă brusc direcţia de mers. Nu se puteau împotrivi. Trebuiau să urmeze chemarea păsării indiferent ce se întâmpla. Ghiciră după copacii de pe margine că porniseră pe o potecă ce scurta drumul spre Poiana Dănilii, un belvedere de unde, în zilele perfect senine, se spunea că se poate vedea Oraşul. Era locul cel mai înalt din întreaga zonă, situat la o altitudine de aproape 600 de metri, mărginit în partea de sud-vest de o prăpastie de aproape 100 de metri. Puţini se încumetaseră vreodată să coboare acolo. Se mulţumiseră întotdeauna să meargă la Poiana Dănilii numai şi numai pentru priveliştea maiestuoasă şi pentru întrecerile în aruncatul pietrelor de marmoră peste prăpastie. Asta până ce muri un turist străin lovit de-a dreptul în cap. După ce l-au scos pe explorator mort din vale, autorităţile au interzis apropierea de acea zonă cu ameninţarea cu închisoarea.

Ceva în mintea lor le spunea că ţipătul poruncitor venea tocmai dinspre acel loc. Dar nu se mai gândeau la interdicţie, ci numai la răspunsul pe care trebuiau să-l primească de la Gâscar.

***

Luă de pe masă un pachet cu tutun, nedesfăcut, îşi scutură pipa peste focul din şemineu şi-şi încheie hanoracul. Atunci văzu

că Simona era deja gata îmbrăcată. Nu o întrebă nimic. N-ar fi avut niciun sens. Era limpede că va veni şi ea. Îi era însă ciudă pe el însuşi, pe faptul că nu încercase niciun fel de împotrivire la tot ceea ce se întâmpla în jurul lui. Acţiona mecanic. Porni spre casa comunală flancat de o parte de Simona, iar de cealaltă, de şeful de post şi de Perceptor. Îşi duse mâna la inimă. Acolo se afla buzunarul cu discheta. Dar şi pistolul, un „Colt” pe care îndrăznise şi chiar îl trecuse prin vamă fără probleme cu tot cu gloanţele aferente. În urma sa, întreaga suflare de pe strada Ilovăţ. Din faţă apăreau alte şi alte grupuri. Erau cei care locuiau pe celelalte două străzi. Îşi uitase căciula pe băncuţa din faţa şemineului şi zăpada îi intra acum după gât. Încercă să vadă chipurile celor de alături. Păşeau cu toţii aplecaţi, cu privirile în pământ. Muţi. De undeva din faţă fulgerară farurile unei maşini. Când ajunseră în faţa ei, Mario văzu coborând un bărbat şi două femei. Le simţi pentru o clipă privirile tăioase, interogatoare. Nu-i mai văzuse niciodată înainte. Puteau să fie localnici. Cum tot atât de bine puteau să fie doar nişte călători aflaţi în trecere prin Bocna, dar curioşi se vadă ce se întâmplă cu mulţimea aceea pe stradă pe un timp atât de câinos. Strânse laptopul sub braţ. Începu să tremure cu toate că simţea transpiraţia prelingându-i-se pe sub maiou. Începuse să-i fie teamă. Nu atât de mulţime, cât de probabilitatea ca discheta să nu se lase deschisă. Tăcerea celor în jur putea spune multe. Inclusiv că putea fi linşat pentru sabotaj. Cui i-ar fi păsat pentru viaţa lui, un venetic, un nimic, un păgân, un bogătan venit să-şi afişeze opulenţa ce doar se ghicea de dincolo de poarta casei sale.

Căută braţul, apoi mâna Simonei. Dădu de gol. Simona păşea alături. Ştia foarte bine lucrul acesta. Se uită într-acolo unde ar fi trebuit femeia să fie. Era acolo. Nu voia să-şi lase mâna apucată de a lui. Intuia la ea aceeaşi încrâncenare pe care la ceilalţi o vedea în mod evident. Iar în minte îi roiau aceleaşi gânduri devenite între timp obsesive: de unde ştiuseră cu toţii că străinul îi dăduse discheta şi de ce îl duceau acum la casa comunală? Ce anume era pregătit acolo? Îşi dădea seama că rostirea oricăreia din aceste întrebări ar fi fost un fapt efectiv gratuit. Ori chiar periculos. Nu i-ar fi răspuns nimeni. Iar femeia părea că-l uitase.

Pentru o clipă avu impresia că vede la marginea şoselei o siluetă asemănătoare cu cea a străinului. Ba chiar auzi şi ţipătul

unei gâşte. Vru să se oprească. Apoi îşi schimbă ritmul de mers. Un ghiont din spate îi tăie orice intenţie de oprire. La marginea drumului nu mai era nimeni. Nu fusese decât o vedenie. Un răspuns la dorinţa de a primi răspunsuri la întrebările acelea chinuitoare.

Ajunseră la prima curbă. Dinspre centrul satului se auzea cum cineva făcea probe de microfon.

***

Bărbaţii înaintau tot mai greu. Poteca pe care o ghiciseră în momentul când părăsiseră drumul forestier se dovedi a fi fost o iluzie. Picioarele li se afundau nu doar în stratul deja gros de zăpadă, ci şi în covorul putred de frunze de fag şi stejar de sub nea. Urcuşul se dovedea a fi şi el tot mai anevoios. Cu un an în urmă, făcuseră cu toţii un drum asemănător. Numai că atunci merseseră spre casa comunală, urmându-l şi urmărindu-l pe veneticul acela bogat.

Se opriră ca la comandă. Nu scosese nimeni niciun cuvânt. Fusese o pornire interioară, instantanee. Priviră în jur speriaţi. Nu se auzea nimic. Nici măcar şuieratul de până atunci al vântului ori căderea fulgilor de nea pe frunzele uscate ale puieţilor de stejar ce nu-i pierduseră încă frunzişul uscat de anul trecut. Fiecare vroia să-l întrebe pe cel de alături ce anume s-a întâmplat, de ce s-au oprit, de ce nu se mai aude îndeosebi ţipătul gâştei. Ţipătul acela care i-a călăuzit până atunci şi îndeosebi care i-a atras ca un magnet.

Auziră de undeva de sub ei un geamăt de durere. Apoi un strigăt de om care cerea ajutor. Schimbară câteva priviri. Făcură doi-trei paşi spre stânga, spre locul de unde părea a fi venit strigătul. Tăcere. O bufniţă speriată le trecu razant deasupra capetelor. Încă doi-trei paşi mai la stânga. Alte schimburi de priviri. Lângă un tufiş de puieţi de stejar se căsca hăul negru al unui coş de ventilaţie. Atunci auziră iarăşi ţipătul gâştei. Fu ca o comandă căreia nu i se putu niciunul împotrivi. Îşi reluară grăbiţi drumul înspre Poiana Dănilii. Mai puţini cu unul. Cu doi. Cu trei. Nu se număraseră la începutul drumului.

***

Casa comunală era arhiplină. Cu greu reuşiră şeful de post, primarul şi Perceptorul să-şi croiască drum spre scenă. Scaunele fuseseră scoase în curte, fiindcă ar fi ocupat prea mult loc, iar marea sală a casei comunale, construită încă de pe vremea

Împărătesei, pe timpul când de prin măruntaiele pământului se scoteau ultimele grame aur şi fuseseră destui bani şi pentru mineri, nu găzduise niciodată laolaltă, în aceeaşi clipă, atâta amar de lume. Pe scenă, DJ-ul satului, Mişu Grebenar, continua să acordeze staţia de amplificare.

Când păşi Mario pe dalele de gresie ale sălii, ca la comandă, privirile mulţimii se aţintiră asupra sa. „Ce dracu vreţi de la mine”, ar fi vrut să strige, însă sutele acelea de perechi de ochi parcă îl paralizaseră. Era pur şi simplu incapabil să facă vreo mişcare, vreun gest de împotrivire. Se lăsa condus pe scenă fără să fie vreo mână pe el. Cărarea făcută printre trupurile oamenilor şi privirile mai mult decât poruncitoare, mai degrabă interogatoare, erau îndeajuns pentru a-l mâna, a-l trage şi a-l împinge deopotrivă. Era totuşi conştient că nu el era adevăratul motiv. Nu era decât mijlocul prin care se putea ajunge la răspunsul la întrebarea ce chinuia în clipele acelea minţile tuturor.

Căută privirea Simonei. Nu mai voia nimic altceva decât un licăr de înţelegere din partea cuiva, iar Simona îi era cea mai apropiată fiinţă din toată sala aceea uriaşă. Avea senzaţia că păşeşte aievea, într-un coşmar de care nu poate scăpa prin simpla trezire. La toate acestea se adăugau şi propriile-i întrebări. De unde-l ştia totuşi pe acel străin care, cu un sfert de ceas mai devreme, îi dăduse discheta. În acel moment se simţi brusc uşurat. Răspunsul la întrebările sale, la întrebările tuturor celor din sală, se aflau pe obiectul acela negru, plat. Nu trebuia nimic altceva decât să pornească laptopul, să introducă discheta şi să deschidă fişierul sau fişierele. Şi coşmarul ar înceta.

***

Din faţă, ţipătul gâştei. Din spate, gemetele de durere tot mai stinse ale celui care alunecase în coşul de aerisire al unei mine. Se simţeau tot mai obosiţi. Drumul devenea tot mai greu. Manu, zis şi Italianu, cel bătut în faţa birtului Perceptorului, căzu în zăpadă ca un sac greu. Câţiva trecură pe lângă el fără să-l ia în seamă. Bora, zis şi Crâsnicul pentru că-l seconda pe preot la cele bisericeşti, fu cel dintâi care se opri la vederea sângelui ce începuse să topească zăpada în jurul lui Manu. Făcu semnul crucii asupra lui. După care porni din nou după ceilalţi. Apoi se opri iar. Se mai opriră şi alţii trei.

— Moareee! Moareee, măăă!

— ... reee... măăă! – răspunse pădurea.

Întregul grup fu străbătut de un fior prevestitor de rele. Se opri cel din faţă, şeful de post, se opri apoi primarul satului, pe urmă toţi, până la ultimul. Şeful de post se întoarse furios, îşi trecu degetele peste mustaţă, gest care îl mai muie cumva, după care se duse la cel căzut.

— Ce-i, puişor, vrei să dai ortu' popii chiar aşa...? Hai, scoală, scoală, mă!

Dădu să-l lovească, însă careva din spate îl apucă zdravăn de umăr.

— Lasă-l dom' şef. Îl cărăm noi, nu-i treaba matale să-l cari.

Atunci se auzi ţipătul. Ca o chemare. Ca o poruncă. Clipe de şovăială. Trei bărbaţi se apropiară de Manu. Apăru şi un al patrulea. Careva-şi lepădă pufoaica. Improvizară o targă. Iarăşi ţipătul. Priviri tăioase. Manu fu pus pe targă şi patru oameni porniră cu el înapoi, spre sat. Brusc, grupul se rupse în două. Aproape jumătate din cei ce porniseră să-l caute pe Gâscar îi urmară pe sanitarii de nevoie. Dând să pornească după primii, după aceia care nu renunţaseră, şeful de post mai apucă să vadă cum cel bătut, Manu, îşi duse o mână la cap, cu degetul arătător spre tâmple. Reuşi să-şi înăbuşe un nou impuls de furie. Dobitocul, gunoiul expulzatul din Italia îşi bătea joc de el. De primar, de toţi cei care căutau un deznodământ la toată povestea aceea în care se trezise şi el, de voie, de nevoie.

***

Pe scenă, totul era pregătit. Mişu Grebenar îşi scărpina de zor barba. Râgâi. După care zâmbi satisfăcut de ispravă. Un zâmbet nereţinut, necontrolat, dezvelind ceea ce mai rămăsese după carii şi tutun ieftin. Ochii-i sclipeau aşa cum îi sclipesc de regulă după fiecare vizită la birtul Perceptorului. Ţinea microfonul cu amândouă mâinile, să nu-l scape. Să nu-i fie furat.

— Hai, mă, că sala-i rece şi fac dracu vreo pneumonie – îl întâmpină el pe Mario. Zi ce ai de zis şi s-o ştergem. Hai, ţine rahatu ăsta şi latră...

— Şterge-o naibi de-aici că mă scoţi din sărite! – îl repezi Perceptorul şi-i smulse microfonul. Prize, îmi trebuie prize... Hai – îl îndemnă pe Mario, bagă-ţi scula şi dă-i drumul, că ard de pomană lemnele la birt!

Când tăcu Perceptorul, în sală nu se auzi niciun murmur. Din stradă răzbătea numai şuierul vântului, vântul acela de

aprilie ce purta pe uliţe zăpada valuri-valuri. Mişu Grebenar îi pregătise o masă şi un scaun. Pe masă, o lampă de carte prinsă cu un şurub trecut printr-un curs scurt de istorie al Partidului Bolşevic, găsit în beciul întunecos al casei comunale.

— Citeşte... citeşte...

Bătrânele de lângă scenă începură să murmure. Sute de perechi de ochi urmăreau orice mişcare de pe scenă. Femeia de serviciu puse un rând de scaune în fundal. La un semn al primarului, le alinie cu doi-trei paşi mai către public.

— Hai, puişor, scoate scula şi dă-i drumul că încep ştirile la televizor! – îl îndemnă imperativ şeful de post.

— Nu, nu se poate atât de repede, e vorba de acomodare cu temperatura, fir-ar... – murmură Mario.

— Ţi-arăt eu temperatură, după ce mi-ai ridicat satul în cap. Dă-i drumul...!

— Da, să citească, să citească! – scandară câteva doamne cu năframa legată sub bărbie.

Mario privi spre sală, neliniştit. Laptopul începuse să-l deranjeze acolo unde-l pusese la plecare şi anume sub braţ, între hanorac şi sveter. Trase încet fermoarul hanoracului şi scoase calculatorul.

— Citeşte naibii că mi se scoală copilul! – ţipă o femeie. Ce te tot joci cu porcăria aia?

— Ia-i, şefule, jucăria, şi aruncă-i-o! – strigară altele două.

— Acum... acum vă citesc – încercă Mario să calmeze situaţia.

Mâinle-i tremurau vizibil. Un „enter” reţinut şi ecranul laptopului se lumină. Introduse discheta în laptop. Îşi simţea stomacul ca pe-un pachet de măsele umflate, cu o mie de inimi bătând în ele. Oftatul de uşurare i se auzi până-n fundul sălii. Singurul fişier se lăsă accesat surprinzător de repede.

— Citeşte, fira-i tu să fii! – strigă primarul.

— Citeşte, bogătane, că noi am băut cerneala, fir-ar mă-ta a dracului! – se răstiră câţiva bărbaţi.

Mario îl simţi pe DJ cum se apropie. După damful de monopol ce-i cuprinse nările fu convins că nu putea fi decât Mişu Grebenar. Acesta-i întinse microfonul. Îl preluă cu mişcări stângace, tremurând. Era plin de transpiraţie. Ciocăni în măciulia ce-i aducea aminte de ceva porcos. Pe ecranul monitorului, un text de mărimea 14.

— Citeşteee!

***

— Speriaţii s-au cărat! S-au cărat pur şi simplu. Trebuie alţii să lupte pentru interesele lor… Mocofanii… Zgârie-brânză… Ăştia-mi fură lemnele de pe izlazul comunal… Îmi taie salcâmii… Ce dacă… ce dacă… eu mă-ntorc… cui îi foloseşte să ştie tot… mie, nu. Nuuu, mă-ntorc…!

Primarul se opri. Se sprijini de trunchiul unui stejar bătrân, unul dintre puţinii stejari bătrâni ce scăpaseră de lanţul tăios al drujbelor ţapinarilor. Îl cuprinse cu braţele. Îşi lipi tâmplele de scoarţa aspră şi caldă. Îl ciocăni cu degetul lung al mâinii drepte. Apoi ascultă. Auzi ţipătul. Era dincolo de trunchi, de lemn, nu-l mai simţea ca pe un ţipăt al lui, căruia să-i dea ascultare ca până acum.

— Muieri, măi, puişorilor… asta sunteţi, muieri! – le strigă şeful de post celor cinci-şase bărbaţi opriţi în dreptul primarului. Îşi duse mâna la tocul pistolului „Carpaţi”, apoi la mustaţă. Nu era hotărât, însă în mintea sa pentru unii viitorul putea să fie sumbru.

***

Deşi plină ochi de lume, casa comunală părea pustie. Mulţimea nu mai era formată din indivizi, ci se confunda cu un organism viu de dimensiuni uriaşe, ce luase forma sălii. De-afară nu se mai auzea nici şuierul vântului dezlănţuit, iar în geamuri nici măcar impactul fulgilor de zăpadă cu sticla. O sală plină, dar cumva goală. O mulţime de oameni, de sute de minţi diferite, o aşteptată avalanşă de murmure, voci sau chiar strigăte... O masă uşor de manevrat, de sedus, de ignorat... O masă critică în aşteptarea scânteii... Acest lucru elementar îl cunoşteau cu toţii, de la primar şi şeful de post până la Mişu Grebenar, DJ-ul mereu afumat, însă oricând gata de reorientat, şi veneticul de Mario, care îşi plimba iute degetele pe tastatura laptop-ului personal. În clipele acelea, judecata personală se confunda cu judecata colectivă. O voce mai ascuţită, mai puternică, mai isterică ori chiar mai moale, dar mai patetică putea aprinde într-o fracţiune de secundă minţile celor prezenţi în sala mirosind a stătut. A praf şi a mucegai. A sudoare şi a spray-uri primite ca ajutoare din perfidul Occident. Laolaltă cu mesajele subliminale transmise cu dărnicie de către televiziunile indigene libere şi democratice.

— Haide, puişor, mişcă-ţi curul, timpul e bani, fir-aş al dracului cu mama care m-a făcut! Am fost eu miliţian, da' brânza-i pe bani. Eu ştiu tot, mă, piticule, eu văd, aud şi ştiu tot, ai priceput, cap de legionar? Nu ştiu ce-ai învăţat tu la legiunea aia a ta franţuzească, da' te-oi învăţa eu şcoala vieţii, piticu' dracului...!

Poliţistul era colo, lângă el, suflându-i în faţă şi fără a scoate vreo vorbă. Nu i se mişca niciun muşchi al feţei. Totul părea a fi o comunicare absolut numai la nivel mental. Se mulţumea să-l privească neutru. Ba chiar schiţă un început de zâmbet absolut nevinovat, de copil.

Ceasul de la biserică bătu de patru ori scurt şi de douăsprezece ori lung. Putea să fie 12 la miezul zilei. Cum putea să fie şi 12 la miezul nopţii. Oricum, în acele momente timpul nu mai avea niciun fel de importanţă. Atunci nu mai contau decât cele câteva sute de perechi de ochi din sala casei comunale.

Mario puse laptopul pe masa de pe scenă. Scaunele din spate fură ocupate în grabă de fruntaşii satului. Încetă orice discuţie, tuse ori murmur. O ureche mai fină ar fi sesizat doar corul bătăilor de inimă. Scoase cu grijă discheta pe care i-o dăduse Gâscarul şi o introduse în calculator. Până aici totul părea a fi în ordine. Apăsă pe „on" şi ecranul se lumină. Deschise „wordul". Îşi simţea inima undeva în gât, gata să-i sară pe duşumeaua dată cu motorină a scenei. Pe disketă, un singur fişier. Îl deschise. Ecranul se umplu de litere. Nişte litere mari, frumoase, cunoscute şi parcă necunoscute. Care nici nu trebuiau citite, ci se insinuau singure în creier. Disketa părea a fi doar un moft. Un soi de placă turnantă. De ştrap. Ori numai o aparenţă pentru ochii şi minţile celor de faţă. Deoarece Mario începu să citească fără a mai privi ecranul. Cuvintele îi veneau singure, fără să le caute. Şi lumea le asculta vrăjită.

***

Ajunseră în Poiana Dănilii. Nu se vedea Oraşul. Nici măcar satele mai apropiate. O pâclă albăstruie înghiţise întreg orizontul. În mijlocul platoului se mai zăreau resturile fumegânde a ceea ce fusese până nu demult un măr pădureţ. Străbătură cei aproape o sută cincizeci de metri ce despărţeau liziera pădurii de prăpastie şi ajunseră în singurul loc pe unde puteau coborî până la grota din care se deschideau galeriile de explorare. Ţipătul gâştei se auzea chiar de acolo.

— Primare, tu o iei în faţă! – ordonă şeful de post arătându-i celuilalt cu mâna s-o ia din loc. Eu rămân să asigur spatele. Ţineţi distanţă unul faţă de celălalt că acum e pericol mare de alunecare. Când ajungeţi în faţa grotei, vă opriţi până ne regrupăm. Aţi priceput, mă?, se întoarse el către cei care mai rămăseseră în grup.

Dădură din cap abia perceptibil. Apoi porniră în urma primului om al obştei. Abia după ce trecu şi ultimul prin „Poartă”, o deschizătură pe sub o stâncă uriaşă de marmoră, se auzi iar ţipătul gâştei. Apoi, până sub sprânceana grotei nu se mai auziră decât înjurăturile foştilor mineri.

— Ar trebui să-i căutăm pe cei căzuţi, murmură careva din grup.

— Nu căutăm pe nimeni, acum nu e timp, sări poliţistul. Nu am răbdat atâta amar de săptămâni să nu aflu sfârşitul, e clar?

— Matale faci ce vrei, eu fac ce vreau... murmură un altul.

— Ai spus ceva?

— Are dreptate, se auziră mai multe glasuri în faţa şefului de post. Acestuia nu-i mai rămase decât să înfrunte privirile dezaprobatoare îndreptate asupra sa.

— Primare, tu ce zici? Eşti alesul lor. Eşti ales să-i conduci, iar ei, să asculte.

— Pe primar îl schimbăm...

Urmară câteva clipe de tăcere. De undeva de sus căzu o bucată mare de marmoră. O auziră întâi la vreo douăzeci de metri mai departe, însă piatra ajunse până aproape de ei. Putea să fi căzut chiar pe careva dintre ei. Se grăbiră să intre sub pleoapa grotei. Atunci observară că una din galeriile de prospectare era luminată. O lumină alb-albăstruie, care venea din interior. Şi auziră ţipătul.

***

După primele propoziţii şi fraze, pentru Mario nu mai exista nimic în jur. Nici oameni, nici fruntaşi ai satului, nici Simona. Absolut nimic. Nici măcar nu-şi mai dădea seama dacă citea. Ori dacă exista. Cuvintele îl transportaseră subit într-o cu totul altă lume, o lume a imaginilor. Deodată, o lumină puternică, alb-albăstruie, aidoma celei de la fulger, învălui totul în mintea sa. Şi, tot atât de repede se trezi alături de străinul acela îmbrăcat într-un pardesiu negru, lung până aproape de glezne, cu o pălărie cu boruri largi pe cap. Nu ţinea sub braţ niciun fel de

gâscă. Însă avea un chip cunoscut. Un chip pe care nu-l putea indentifica precis, dar care avea ceva din toate chipurile învăţătorilor pe care-i avusese de-a lungul anilor.

„N-ai vrut s-o asculţi pe bunica ta, Mario. Ştii, dacă n-ai fi aruncat atunci la porci felia de pâine cu untură, mama ta nu te-ar fi pedepsit şi ţi-ar fi dăruit un album de desen pe care ţi l-a trimis unchiul de la Timişoara. Dacă-ţi aduci aminte, chiar în după amiaza aceea a venit la voi un necunoscut care făcea portrete la comandă. Când te-a zărit cu ochii roşii, de la plâns, că doar mama ta te pedepsise, pur şi simplu a ieşit de la voi din curte şi s-a dus la alţii. A priceput că acolo unde sunt copiii bătuţi, frumosul nu are loc. S-a dus la familia colegului tău de bancă. Acesta ţi-era vecin. Tocmai la familia lui s-a dus necunoscutul. Le-a făcut tuturor portretele. Zeno, colegul tău, l-a imitat. Necunoscutul a văzut desenele şi i-au plăcut. Colegul tău de bancă a ajuns apoi mare pictor. Aceasta în vreme ce blocul de desen ce-ţi fusese pregătit a ajuns hârtie pentru aprins focul în soba de lemne a bunicii… Vezi, tu Mario (aici chipul celui care-i vorbea era un altul, la fel de cunoscut şi, totodată, necunoscut), viaţa poate fi totuşi schimbată. Niciodată nu e prea târziu pentru a o lua de la capăt. Pur şi simplu de la capăt. Ceea ce nu înseamnă neapărat să ştergi totul cu buretele. Totul e să-ţi spună cineva acest lucru. Să fie ceva care să-ţi atragă atenţia. Un om. Un animal. O banală adiere de vânt. Numai şi numai de tine depinde dacă iei în seamă un asemenea semn sau nu… Da, chiar un ţipăt de gâscă, aşa cum ai auzit la tine în sat când trecea Tata Miu cu revistele sale sub un braţ, iar cu gâsca sub celălalt. Gâsca nu ţipa pentru ea însăşi. Ea-şi cunoştea foarte bine destinul. Ţipa pentru tine. Pentru cei din jurul tău… Nu, nu-ţi pot spune astăzi mai multe. Mintea ta nu e pregătită să asculte urmarea. Mâine. Poate mâine. Dacă inima ţi-e pregătită să dea piept cu realitatea…”

***

Porniră fără să murmure spre galeria de unde răzbătea lumina aceea alb-albăstruie. Nici nu-i mai interesa ţipătul gâştei. Ceva le spunea că în măruntaiele pământului puteau găsi răspuns la toate întrebările ce-i chinuiseră un an de zile. Şeful de post fu primul care păşi în pârâul ce se scurgea din mină. După nici cincizeci de metri, ajunseră la o răscruce. Primarul aprinse o brichetă.

— Cred că trebuie să o luăm la stânga, spuse.

— Ba tocmai la dreapta, îl contră careva din urmă. De-acolo am văzut venind lumina.

— Mergem drept înainte!

— Dacă şefu' de post spune...

— Eu n-am spus nimic, sări poliţistul.

Urmară câteva secunde de tăcere. Nu-l contrazise nimeni. Nu mai spuse nici el nimic. Simţise şi el că trebuau să meargă drept înainte. Era singura diferenţă faţă de cei care crezuseră că el fusese cel care le indicase direcţia.

— Eu cred că e mai bine spre stânga, zise primarul aprinzând iarăşi bricheta. E singura direcţie pe unde putem ieşi.

— Putem s-o luăm înapoi, comentă careva, cu o voce nesigură.

— Ajutor, fraţilor... nu mă lăsaţi să mor la întuneric...

Pentru câteva clipe, în galerie nu se auziră decât respiraţiile.

— Ăsta a fost Filip...

— Hai după el...

— De unde a venit chemarea?

Nu ştia să răspundă nimeni. Unul dintre foştii mineri o luă prin galeria din dreapta. Îl urmară alţii câţiva. Printre care şi primarul.

— Am spus că mergem drept înainte! – strigă şeful de post.

Părea că nu-l auzise nimeni. Ori că nu vroia să-l audă. În frunte cu primarul, o luară cu toţii în urma celui care optase pentru galeria din dreapta. Rămas de unul singur, poliţistul se prăbuşi în genunchi. Încet-încet, mâna dreaptă îi alunecă spre tocul pistolului. Scoase arma. Se auzi un clic. Pe urmă, câteva secunde de linişte. În strălucirea palidă a luminii plăpânde a unei brichete nu se văzu decât umbra unei arme lipite de tâmpla unui cap de om. Apoi un obiect metalic căzând la pământ.

— De ce, Doamne, am crezut atâta vreme că se mai poate schimba ceva în viaţa mea...? De ce-am crezut că pot da timpul înapoi...? Învăţătorule, de ce nu mi-ai deschis ochii la timp...? De ce...? De ce n-am înţeles ţipătul conştiinţei, Doamne?

***

A doua zi, dis de dimineaţă, abia ce aprinsese Simona focul în şemineu, că se auzi o bătaie uşoară în geam. Mario se ridică

brusc în şezut, după care sări din pat şi se apropie de fereastră. Zări printre jaluzele un chip relative cunoscut. Era unul dintre vecinii dinspre ieşirea din sat. Acestea îi făcu semn să iasă cât mai repede. Nici nu mai întrebă ce se întâmplă. Îşi trase iute nădragii peste pajama, îşi puse pe umeri un fâş îmblănit şi ieşi din casă fără nicio vorbă. Spre stupoarea Simonei, care-l urmări cu privirea pur şi simplu înmărmurită. Ajunse, împreună cu oamenii care-l aşteptau în stradă, la casa comunală. Nu fuseseră decât vrei trei-patru, nici măcar nu avusese curiozitatea să vadă câţi şi cine anume sunt. Ceva, ca un magnet, îl atrăsese spre locul de adunare al aşezării. Aştepta şi el urmarea. O aşteptaseră toţi ceilalţi. Nici măcar nu putuse să-şi recupereze laptopul. Pur şi simplu îi fusese interzis să-l ia cu sine. De fapt, ultimele ceasuri ale serii de dinainte se încheiaseră în coadă de peşte. Nici nu ştia cum ajunsese acasă. Efectiv s-a trezit în pat, cu plapuma până sub bărbie, cu Simona alături de el. Dormise întreaga noapte buştean. Un somn fără vise. Fără coşmaruri. Fără obişnuitele zvârcoleli ce-i stârneau Simonei adevărate crize de isterie. Asta doar o banală urmare a vieţii trăite ani de-a rândul de unul singur, lucru valabil atât pentru ea, cât şi pentru el.

Ajunseră la casa comunală, unde-i aştepta întreaga suflare a satului. DJ, consilierii comunali, ceilalţi fruntaşi ai satului îşi ocupaseră deja locurile în fundalul scenei. În centru, masa cu laptopul şi microfoanele pregătite. În sală, cea mai mare a celor apţi să înţeleagă cuvintele.

Se apropie de scenă, urcă treptele scării de lemn şi, în cele din urmă, ajunse la propriul său calculator portabil. Îl porni şi, după câteva clipe, ecranul monitorului se lumin. Şi porni să curgă iar textul acela minunat, cu slove ciudate, care nici măcar nu mai trebuiau citite.

„Ştiam că ai să revii” – îl întâmpină textul. Sau necunoscutul. Sau Dumnezeu ştie mai putea fi. „Constat că ai inima destul de puternică pentru a afla urmarea. Nu trebuia să mai vii. Chiar nu ţi-ai dat seama că porţi răspunsul în inima ta?”

Din sală se auziră murmure. Pur şi simplu doar murmure. Oamenii părăsiră casa comunală într-o linişte relativă, inexplicabilă.

***

— Ajutooor, fraţilor, nu-mi mai simt piciorul drept….

Vocea se auzea tot mai clară. Înaintau cu repeziciune chiar şi fără lumină. Ba, mai mult, nici nu-şi mai dădeau seama dacă aveau sau nu nevoie de lumină. Bricheta primarului se stinsese de multă vreme şi înaintaseră efectiv ghidaţi de idea de lumină ce rămăsese după ce flacăra ca de chibrit a brichetei pe gaz se stinsese. Vocea rănitului se auzise de undeva de foarte aproape. Se aşteptau să-l găsească după câţiva paşi. Nu aflară decât o caschetă minerească şi o baltă de sânge. Ajunşi la ceea ce crezuseră că este o caschetă, constatară că nu era altceva decât un craniu de urs de peşteră. Iar pata de sânge nu fusese decât o pată de vopsea cărămizie pe peretele galeriei.

— Ajutooor… nu mai suport…!

Din spate răzbătu ecoul unei împuşcături. De s-ar fi văzut prin întunericul dens al galeriei s-ar fi descoperit reciproc privind cu înţeles unul către altul. În mod evident, fusese tras un glonte de pistol „Carpaţi”.

— Să mergem mai departe! – îi îndemnă primarul, crispat. Mai înainte am auzit gâsca. Trebuie să fie pe-aici pe undeva…

— Ajutaţi-mă, fraţilor… mor…

Înaintau bâjbâind înspre locul dinspre care auziseră strigătul deznădăjduit al confratelui lor. Salvarea acestuia era totul pentru ei. În rest, nu mai conta nimic. Ţipătul gâştei? Care ţipăt?!

***

„Răspunsul se află în inima ta. Da, există variante. Întotdeauna există variante. Viaţa este ca un joc de puzzle? Nu e decât doar o vorbă. Viaţa e mai mult decât atât. Infinit mai mult decât atât. La un puzzle, locurile sunt clar definite. Pe când în viaţă momentele pot fi aranjate în infinit de multe combinaţii. Inima ta nu e suficient de puternică pentru a susţine o minte ce află ce a pierdut pentru pur şi simplu pentru faptul că, într-o anumită clipă, vântul şi-a schimbat direcţia de suflat.” Asta fusese tot ceea ce povestise textul în cea de-a treia zi când, la casa comunală, se adunase, din nou, întreaga suflare a comunei. La orice încercare de comunicare, cei din jurul lui Mario, începând cu Simona şi terminând cu preotul localităii, păreau cu toţii surzi. Ori incapabili de a oferi un răspuns plauzibil la ceea ce se întâmpla cu ei şi în jurul lor.

***

Primul rănit pe care-l găsiră fu chiar Filip, vecinul de peste

drum al lui Mario. Aproape că nu mai răsufla când li s-au împiedicat picioarele de trupul zdrobit al fostului miner. Acesta abia înșăila cuvintele. Un soi de melanj între ţipete şi gamete de durere şi cuvinte abia inteligibile.

— L-am… văzut… Eram tot eu… Ca-ntr-o oglindă, băga-mi-aş… auuu, nu mai pot, daţi-mi ceva pentru durere… Să moară mama… auuu… jur că semăna cu mine cel ce se bărbereşte-n oglindă… Am făcut numai un pas… Cât pe-aci să-l prind… Poate de mă grăbeam, da nu mi-a venit să cred că-s eu, pricepeţi.. auuu, fir-ar…

Nu-i spune nimeni niciun cuvânt. Primarul bătu superstiţios de trei ori cu degetul în lemnul unei traverse de lemn de deasupra galeriei. Pe furiş, bătură şi ceilalţi. Se aflase fiecare, la rândul său, în faţa câte unui coş de aerisire şi, suprapus peste hăul înşelător, îşi văzuse fiecare propriul chip chemându-l. Implorându-l să-l urmeze. Îl luară pe Filip pe braţe. Primarul mai lumină drumul de câteva ori. Până i se termină gazul în brichetă. Apoi se lăsară în voia instinctului.

***

A patra zi, Mario se ridică din pat frânt de oboseală. Întreaga noapte îl visase pe fostul său profesor de literatură. Ca un făcut, purtase şi acesta, în vis, evident, un pardesiu negru, lung până la glezne, şi o pălărie cu boruri largi. Se făcea că profesorul ţinea sub un braţ un teanc de reviste, iar sub celălalt o pasăre Phoenix. Mario nu ştia cum arăta o asemenea pasăre, dar în vis nu-şi făcuse niciun fel de problemă de conştiinţă. Pur şi simplu ştia că pasărea de sub braţul Profesorului era o pasăre Phoenix. De trezit îl trezise Simona. Iar el se ridică din pat ca un automat, îşi luă pe sine hainele cele mai groase şi porni, pe nemâncate, spre casa comunală. Lumea îl aştepta în linişte. Nu voiau decât continuarea. Urcă pe scenă, acolo unde-l aştepta Mişu Grebenar cu microfonul în mână. Se apropie de el. Nu, pur şi simplu voia să părăsească acest joc stupid, parcă fără sfârşit.

— Astăzi nu mai vreau să citesc, spuse pe nerăsuflate, să-l audă doar beţivanul de DJ.

Nici nu apucă să facă vreun pas. Mişu Grebenar îl prinse cu mâna de gât, în văzul întregii asistenţe. Ori doar aşa i se păruse lui în acele clipe.

— Puteam să fi ajuns dirijorul Operei din Viena, bă… Vreau să ştiu de ce nu s-a întâmplat asta, pricepi?

Mişu duhnea a pălincă de Ruieni. Iar mâna sa părea o menghină de fier. Din stânga se ivi mutra slinoasă a consilierului Gaşpar.

— Mă, gunoiule, aş fi fost acum la Paris, mă, de nu erau leprele…

„Şi eu puteam să fiu pictor”, ar fi vrut să le răspundă. Însă nu avea niciun fel de putere de a se împotrivi. Aproape să sară în sus când şeful de post îi făcu semn cu mâna să iasă din casa comună. Se ridică de pe scaun ca din puşcă şi-l urmă pe acesta până dincolo de uşă, strecurându-se cu greu printre trupurile încremenite ale sătenilor. Nu-i mai păsa nici de laptopul rămas drept zălog în sală, cu tot cu discheta primită de la Gâscar, nici de lumea aceea împietrită aidoma colegilor săi din clasa a şaptea alături de care jucase adeseori un joc ciudat, care-i înfuriase pe profesori, un joc al statuilor vii: când vreunul dintre ei spunea „stop!”, în momentul acela fiecare trebuia să-şi îngheţe mişcarea şi de aici începea distracţia, în funcţie de poziţia în care fusese fiecare în parte surprins. Însă cei din casa comunală nu mai erau copii, nicidecum copiii de odinioară. Sătenii sorbeau acum cuvintele ce li se insinuau în minte de parcă erau conectaţi la laptop prin nişte fire invizibile şi prin acestea aveau acces la singurul fişier din text de pe discheta primită de Mario de la Gâscar.

Ajunseră în stradă. Ţipenie. Până şi gardianul satului se afla înăuntru, în casa comunală. Pe strada Ilovăţ se zări pentru scurtă vreme doar un câine alb cu negru care dispăru în noapte.

Mario auzi un zgomot metalic, abia perceptibil. Nu şi pentru el, care slujise în Legiunea Străină până în momentul dezertării. Şeful de post fusese însă mai iute de mână. Aceasta pentru simplul fapt că Mario nici nu se gândea la o asemenea posibilitate. Ţeava ca de gheaţă a pistolului „Carpaţi” i se lipise de adevăratelea de pielea de după ureche.

— Hai, încet-încet... scoate pistolul şi aruncă-l în şanţ... aşa... o mişcare în plus şi-ţi zbor creierii…da… aşa, hai hai, da... foarte bine...

„Coltul” său fu înghiţit de firul de apă al Ilovăţului şi dus în tubulatura prin care pârâul dispărea până undeva aproape de ieşirea din sat.

— Acum ia-o încet spre Calea Cimitirului, să stăm acolo de vorbă...

Mario tresări. Doar tresări, fiindcă ştia ce anume urma. Se gândea la ceea ce va urma şi, culmea, nu se putea împotrivi. Dealul sub care se aflau locurile de veci ale răposaţilor satului îl atrăgea aidoma unui magnet. Porni să urce, cu şeful de post după el. Un câine răsărit dinspre susul străzii Morăviţa îi lătră un timp, doar până cotiră în sus, pe drumul ce ducea spre cimitir. Întâmplător sau nu, exact atunci orologiul bisericii porni să bată de ora unsprezece înainte de miezul nopţii. Un dangăt – un pas, un dangăt – un pas.

Preţ de câteva secunde, îl chinui ideea că se lăsase surprins ca un muritor de rând şi nu reacţionase aşa cum îl învăţaseră superiorii din cadrul Legiunii Străine. Se comportase execrabil şi acest gând îl rodea. Însă nu pe-atât încât să se transforme într-o chinuitoare obsesie. Era tot ceea ce mai rămăsese din el, cel de până la momentul când îi dăduse Gâscarul nenorocita aceea de dischetă.

— Mişcă mai repede! – îl zori celălalt din urmă şi-l lovi puternic în coaste cu o bucată de lemn culeasă de pe jos.

Exact în clipa aceea simţi că ar fi fost momentul să reacţioneze. O întoarcere fulgerătoare, o lovitură de picior în plină figură a şefului de post şi ar fi redevenit stăpân pe sine. Numai că gestul nu ar fi avut niciun sens. Ceva îl făcu să fie convins de faptul că lovitura nu ar fi avut altă urmare decât încrâncenarea şi mai mare a celuilalt împotriva lui. Şeful de post doar s-ar fi împleticit în urma loviturii, s-ar fi dat un pas înapoi şi... Mario rămase pentru câteva clipe cu gândurile blocate. Exact în acele clipe văzu în mintea sa un filmuleţ imaginar în care el îl loveşte pe poliţist, acesta se dezechilibrează, cade, în cădere îşi armează pistolul şi trage. Apoi nimic. Doar negru, un negru de plumb. Un sigiliu. Moarte. Era oare vorba de îngerul său păzitor, care-l salvase de la moarte arătându-i ce se putea întâmpla dacă şi-ar fi urmat instinctul? Nu-şi putea răspunde.

— Ia-o la stânga! Mergem la stadion.

Până la terenul de fotbal al satului ajunseră relativ repede. Chiar dacă se împiedică şi căzu de câteva ori în şanţul ce se formase în deal în urma trecerii carelor vreme de sute şi sute de ani spre cimitir..

— Acum ia-o înspre Poiana Dănilii! – îi ordonă şeful de post.

Satul rămase undeva în vale. Din când în când, până la ei mai răzbătea câte-un lătrat răzleţ de câine. Noaptea se lăsase

grea peste sat. Ajunseră în pădure. De fapt, schimbară întunericul cu un întuneric şi mai mare. Aici era mai dificil de înaintat, deoarece arborii împiedicau şi puţinul de lumină de până atunci care să le uşureze mersul.

— Nu puteam să te mai las să-i manevrezi.

Şeful de post îi vorbea pe un ton extrem de liniştit. De parcă se aflau, ca doi buni prieteni, în birtul Preceptorului, la un pahar de vermut cu sifon. Nu se simţea în timbrul vocii acestuia nicio fărâmă de ură. Părea a fi doar o banală constatare.

— Nu ştiu cine şi, în special ce anume te-a adus în sat. Înainte, pe când am fost miliţian, am avut sarcina să-i urmăresc pe cei ce proveneau din familii de foşti legionari sau aveau simpatii legionare. Acum, brusc, ai apărut tu. Dracu ştie de unde, dar ai apărut să-mi deranjezi liniştea comunei. Tot un căcănar de legionar, numai că din temuta Legiune Străină, deci fără niciun Dumnezeu.

Cuvintele treceau pe lângă el aidoma unor gloanţe care nu-l puteau atinge. Nu simţea nevoia să-i răspundă. Ideea că ar putea lua viaţa de la capăt îl părăsise deja de multă vreme. De fapt, din momentul în care Simona aflase, Dumnezeu singurul ştia de unde, despre vremelnicele lui iubiri de pe vremea când slujise prin străinătate. Totul era în zadar atâta timp cât gândurile îi puteau fi citite de către alţii.

— La dreapta… Întoarce-te! – îi porunci şeful de post.

Simţi cum îi pătrund prin izmene şi pantaloni spinii ascuţiţi ai unui rug de mur. Un lucru extrem de neplăcut să constate că-i intră în piele şi carne un lucru străin. Scăpă de tulpina enervantă. În clipa aceea îşi dădu seama că se prăbuşeşte în gol. Apucă disperat de tulpina spinoasă pe care o simţise adineaori înfingându-şi ţepii în gambele lui. În zadar. Se prăbuşi în tăcere în hăul de sub el. În hăul parcă nesfârşit al unei guri de ventilaţie a unei mine închise de bancherii mondiali. Preţ de câteva clipe crezuse că, pur şi simplu, visează. Că, în orice clipă poate să-şi spună că e doar un vis banal şi că, exact atunci, se trezeşte din coşmar viu şi nevătămat. Numai că nu era vorba de un vis, ci de realitatea cea mai crudă. El efectiv se prăbuşea într-o gură de ventilaţie a unei mine.

***

Înaintau greu, pipăind fiecare palmă de teren, de galerie, de piatră. Li se auzeau extrem de clar răsuflările, oftaturile şi mai

ales înjurăturile. Cu deosebire cea la adresa lui Mario, care pur şi simplu dispăruse într-a patra noapte de la debutul acestui calvar. Laptop-ul lui arsese după câteva săptămâni după aceea împreună cu disketa şi casa comunală. Străinul doar îi aţâţase, fără însă a le oferi ulterior indiferent ce răspuns la noianul de întrebări pe care li-l crease prin textul de pe dischetă, text ce li se insinuase în creier fără măcar a mai fi citit. Iar apariţia, în urmă cu două zile, a Gâscarului, individul acela fantomatic a cărui prezenţă nu şi-o putea nimeni explica, nu făcu decât să amplifice numărul întrebărilor şi nedumeririlor ce se acumulaseră până atunci.

Se întâmplase pe la ora nouă seara când, abia ce se oprise ninsoarea, o ninsoare furioasă, aproape pe orizontală, care cu siguranţă făcuse impracticabilă , preţ de câteva ceasuri, şoseaua de până la Bocna. Auzi fiecare în parte gâgâitul gâştei între nouă fără şase şi nouă fără două minute. Cele trei uliţe ale satului se umplură de oameni aproape instantaneu. Fiecare închipuindu-şi că va afla răspunsul la întreabrea ce-l chinuia de aproape un a de zile: care-i va fi fost viitorul dacă...? Ca la un ordin, masa de oameni se îndreptă spre centrul satului, acolo undeva fusese casa comunală, acum un morman acoperit cu zăpadă. Numai că nici urmă de Gâscar. Nici măcar de Mario. Erau cu toţii convinşi că Mario deţinea cheia tuturor răspunsurilor tocmai fiindcă dispăruse subit. Ţelul fiecăruia în parte era să afle modul în care mai putea să-şi schimbe viaţa pe făgaşul dorit dintotdeauna. Un posibil răspuns putea să-l fi deţinut chiar fostul şef de post. De aceea-l şi urmaseră până de curând. Până când acesta-şi proptise ţeava pistolului de tâmplă.

Gestul poliţistului complicase situaţia. Acum nu le mai rămânea decât să afle singuri tot ceea ce doreau să afle. Poliţistul aflase ceva mai mult decât trebuia să afle şi tocmai acest fapt îl împinsese să se sinucidă. Majoritatea dintre ei erau însă convinşi că poliţistul nu era deloc străin de dispariţia bruscă şi inexplicabilă a lui Mario şi tocmai de aceea recursese la gestul final.

Ajunseră la un moment dat la un spaţiu larg. În întunericul acela greu, clisos, intuiau că era vorba de o grotă naturală prin care fusese săpat tunelul de explorare. Apa picura prin zeci de crăpături ale tavanului. Le uda hainele, le cădea pe după gât ori în creştet.

— Străinul... legionarul... – murmură Filip pe brancarda improvizată. E acolo... în faţă...

Cei care-l cărau se poticniră. Desigur, Filip avea acum vedenii şi vorbea prostii. Silueta ce le apăruse brusc în grotă îşi întoarse pentru o clipă faţa înspre ei.

— El... Mario...

— El este...

— Mariooo! – strigară cu toţii-n cor.

Silueta se pierdu în galeria ce se deschidea drept înainte. Grăbiră pasul. Nu-şi mai punea niciunul întrebarea de ce era galeria luminată. O lumină albăstruie, plăcută, odihnitoare, ce venea de niciunde. Înaintau fără să vorbească.Nici nu mai conta faptul că pereţii galeriei erau cu desăvârşire netezi. Apoi, la o cotitură, îi zăriră silueta. Purta pălărie şi un trenci până la pământ. Şi ţinea ceva alb sub braţ.

— Gâsca! – strigă Filip.

Oamenii porniră să alerge. Zadarnic. Cel din faţa lor, nici nu mai conta cine era, păstra constant aceeaşi distanţă.

— Stai!

— Staaaiii! – răspunse cineva.

Li se păru a fi fost ecoul. Silueta dispăru tot atât de brusc de parcă nici nu ar fi fost. Cu tot ceea ce se vrusese a fi o gâscă. Şovăiră. În galerie apărură mai multe siluete. Acestea le veneau însă în întâmpinare. Două din ele cărau ceva. Ceva ca o targă. Iar pe targă...

— Opriţi! – se zbătu Filip cu înfrigurare, aproape să cadă.

Ceilalţi nu-l ascultară. Continuau să alerge. Mai tare. Tot mai tare. Cei care-l cărau pe Filip fugeau mai încet, dar fugeau. Cu fiecare pas erau mai aproape de ceilalţi, cărora le distingeau acum până şi chipurile. Chipuri tot mai cunoscute.

— Ăla-s eu! – murmură Filip. Şi se opri. Îşi dăduse seama că, de fapt, el nu putea să vadă nimic din cauza celui care ţinea partea din faţă a tărgii. Şi totuşi vedea clar. Vedea ceea ce vedeau şi ceilalţi din jurul său.

Imagini în oglindă. Cele două grupuri alergau unul spre celălalt.

— Nuuu!

Nu se întâmplă nimic.Sau aproape nimic. Pentru o fracţiune de secundă, fiecare se recunoscu pe sine însuşi într-unul din grupul advers. Şi-apoi, ca o adiere de vânt, trecură unii prin

alţii...

Continuară să alerge. Până când, după alte două coturi, înainte li se ivi capătul. Plin de lumină. Capătul galerei. Dincolo, în plină zi, clădiri, vagoneţi, oameni strânşi în faţa Administraţiei miniere. Prapuri. Un preot la slujba de Paşti. Preotul satului. Apoi un stol de gâşte luându-şi zborul chiar din faţa lor. Nu mai erau gâştele acelea grase, incapabile să zboare nicio sută de metri. Gâştele acestea se înălţau. Albe. Uşoare. Nici nu mai erau gâşte. Erau ei înşişi.